

Finnur Jónsson.

1

SNORRA EDDA

819.1
Sno

EDDA

SNORRA STURLUSONAR

UDGIVET EFTER HÅNDSKRIFTERNE

AF

KOMMISSIONEN FOR
DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

GYLDENDALSKE BOGHANDEL — NORDISK FORLAG
KØBENHAVN — MCMXXXI

HÁSKÓLUNGLANDS

MED TILSKUD AF CARLSBERGFONDET

Det er nu over 100 år, siden Kommissionen begyndte arbejderne til den kritiske udgave af Snorre Sturlusons ene hovedværk, Eddaen, om hvilken det med fuld ret hedder i fortalen til 1. bind (1848): »Sive enim ætatem hujus operis, sive nomen celeberrimum Snorrii Sturlæi . . . sive gravitatem libri spectes, inter literarum septentrionalium monumenta insignem semper locum tenuit et digne tenebit«, hvorefter værkets betydning nærmere fremhæves og indholdet belyses. Udgaven blev, af forskellige grunde, først afsluttet ved udgivelsen af 3. binds sidste halvdel 1887. Imidlertid var de to første bind (1848 og 1852) forlængst udsolgte, og der var ikke i mellemtiden kommen nogen ny udgave med tilhørende kritisk apparat. En sådan har således længe været savnet.

Kommissionen har derfor ment, at en ny kritisk udgave ikke godt kunde opsættes længere, og da der ikke var udsigt til, at en sådan vilde blive besørget af andre, mente den selv at måtte påtage sig denne opgave. Denne nye udgave måtte blive meget forskellig fra den gamle. Den latinske oversættelse, der altid vil beholde sit værd, var det ikke nødvendigt at genoptrykke. Den vil dog kunne benyttes af enhver, der måtte ønske at ty til den. Den foreliggende nye udgave ledsages af fuldstændig variantsamling, hvad der ikke var tilfældet med den gamle, især ikke med hensyn til Upsalahåndskriftet, og den vil således give en nemmere oversigt over de enkelte afvigelser. Iøvrigt har udgiveren, Kommissionens formand, prof. F. Jónsson i indledningen gjort rede

for håndskrifterne, forholdet mellem disse og for udgaven i det hele.

Det stof, som håndskrifterne byder udover Eddaens egenlige indhold, var der ingen grund til her at medtage. Det er udgivet i bind II og andre steder, de fire grammatiske afhandlinger i »Islands grammatiske litteratur« (1884—86), og i 1924 udgav Kommissionen det eneste håndskrift, der ikke medtoges i II. bind, codex Wormianus.

Nye håndskrifter er ikke blevet fremdragne, undtagen papirafskriften i Utrecht, der gengiver et tabt gammelt håndskrift. Fra det hidrører de varianter, der i den gamle udgave betegnedes ved »Wchart«. Her er det helt igennem benyttet (jfr. indledningen).

Verstolkning har man ment her at kunne udelade, da alle versene i Skáldskaparmál, samt Háttatal, er udgivne med tolkning i »Den norsk-islandske skjaldedigtning«.

Kommissionen udtaler til slutning sin varme tak til Carlsbergfondets direktion for det betydelige bidrag, den har ydet til denne udgaves fremkomst.

København, i december 1930.

Johannes C. H. R. Steenstrup. Finnur Jónsson.

Verner Dahlerup. Svend Dahl. Poul Johs. Jørgensen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning.....	I—LIX
Prologus.....	1—7
Gylfaginning.....	8—77
K. 1—3. Kong Gylfe.....	8—10
- 4. Den højeste gud. Verden.....	10—12
- 5. Ginnungagap. Ymer. Verdens tilblivelse..	12—15
- 6. Jorden. Nat og Dag. Sol og Måne. Bivröst	15—20
- 7. Guldalder. Dvæрге.....	20—21
- 8. Yggdrasil.....	22—25
- 9—10. Gudeboliger. Vinden. Sommer. Vinter....	25—27
- 11—12. Odin. Tor. Njord.....	27—31
- 13. Freyr. Freyja. Tyr.....	31—32
- 14. Bragi.....	32
- 15. Heimdallr.....	32—33
- 16. Vidar.....	33
- 17. Ale. Ullr.....	33
- 18. Forsete.....	33—34
- 19. Loke.....	34
- 20—21. Hel. Fenrir.....	34—38
- 22. Gudinderne.....	38—40
- 23. Gerd. Freyr.....	40—41
- 24—25. Valhal. Bygmesteren.....	42—47
- 26—31. Skidbladnir. Tors færd til Utgårdsløke ...	47—61
- 32. Tor og Midgårdssormen.....	61—63
- 33—35. Balder. Hans død.....	63—68
- 36. Lokes straf.....	68—70
- 37—40. Ragnarök.....	70—75
- 41. Genfødselen.....	75—76
- 42—43. Slutning.....	76—77
Skáldskaparmál.....	78—212
K. 1. Ægir hos aserne.....	78
- 2—3. Odin og Tjaze. Skade.....	78—81
- 3—6. Skjaldemjøden.....	82—85
- 7—8. Skjaldesprog. Unge skjalde.....	85—86
- 9. Trojanerne og aser.....	87—88
- 10. Odins kenninger.....	88—92
- 11. Skjaldskabs kenninger.....	92—94
- 12. Tors.....	94—97
- 13. Balders.....	97
- 14. Njords.....	97
- 15. Freys.....	98
- 16. Heimdalls.....	98—99
- 17. Tys.....	99
- 18. Brages.....	99
- 19. Vidars.....	99
- 20. Váles.....	99
- 21. Höds.....	99
- 22. Ulls.....	99
- 23. Höners.....	99—100
- 24. Lokes.....	100

K. 25—26.	Tor og Hrungnir	100—105
-	27. Tor og Geirröd	105—110
-	28. Friggs kenninger	110
-	29. Freyjas —	110
-	30. Sifs —	110
-	31. Iduns —	110—113
-	32. Himlens —	113—115
-	33. Jordens —	115—116
-	34. Havets —	116—118
-	35. Solens —	118
-	36. Vindens —	118
-	37. Ildens —	118
-	38. Vinterens —	119
-	39. Sommerens —	119
-	40. Mandens og kvindens kenninger	119—120
-	41. Guldets kenninger	120
-	42. Guld = Ægirs ild	121
-	43. Guld = Glasis løv	122
-	44. Guld = Sifs hår	122—125
-	45. Guld = Freyjas gråd	125—126
-	46. Guld = jætters mål	126
-	47—52. Guld = odderbod. Gjukungesagnet	126—134
-	53. Guld = Frodes mel. Grotte	135—138
-	54—55. Guld = Krakes sæd	139—142
-	56. Guld = Hölges højtag	142—143
-	57. Guldkenninger (Bjarkemål)	143—144
-	58. Mand = guldbryder	145
-	59. Kvindekenninger	145—147
-	60. Mands —	147—148
-	61. Kamp —	148—149
-	62—63. Våben — Kampkenninger (Hjadningerne)	149—156
-	64. Skibskenninger	156—158
-	65. Kristus —	158—159
-	66. Høvdinge —	160—164
-	67. Skjaldskabsbenævnelser	164—165
-	68. Guders navne	165—166
-	69. Himlens —	166
-	70. Månens —	167
-	71. Jordens —	167—168
-	72. Ulvens —	168—169
-	73. Hjortens —	169
-	74. Hestenavne, slangens, kvægets, fårets, svinets	169—171
-	75. Luft og vinde	171
-	76. Rovfuglenavne	171—173
-	77. Havets —	173—177
-	78. Ildens —	177—178
-	79. Tidens —	179
-	80. Mandens, Fyrstens navne	179—181
-	81. Halfdan d. gamle og hans sønner	181—185
-	82—85. Mænds navne	186—189
-	86. Kvinders navne	189—190
-	87—88. Legemsdeles navne (derunder sjæl og sind)	190—193
-	89. þulur	193—212
Háttatal		213—52
I. digt		213—229
II. digt		229—243
III. digt		243—252
Fortegnelse over huller i U og B		253—54
Den lille Skálða		255—59
Register		260—73
Rettelser		274

INDLEDNING.

I.

Den første udgave af Snorre Sturlusons Edda var den, som P. I. Resen besørgede i 1665 med dansk og latinsk oversættelse. Til grund for udgaven lå præsten Magnús Ólafsson til Laufás' (d. 1636) ejendommelige redaktion af værket, således som det forelå i codex Wormianus, et håndskrift, som Magnús havde haft til låns fra ejeren, Arngrímur Jónsson d. lærde. Den oprindelige tekst i 2. hovedafsnit er her helt omredigeret. Udgaven er således ikke nogen udgave af værket i egenlig forstand (Háttatal er helt udeladt). Arne Magnusson dömte udgaven meget strængt, men) rigtig. Håndskriftet var noget fuldstændigere, da Magnús benyttede det.

Den anden udgave blev besørgt af svenskeren J. Göransson 1746 med en forskruet titel med svensk og latinsk oversættelse. Bogen indeholder dog kun Gylfaginning og beror naturligvis på Upsalahåndskriftet.

Den tredje udgave er R. Rasks, trykt i Stockholm 1818. Den indeholder hele værket tilligemed de i cod. Worm. indeholdte rhetorisk-grammatiske afhandlinger m. m. Udgavens grundlag var en afskrift af codex regius, der dengang var forsvunden, under benyttelse af og med varianter fra andre håndskrifter, især cod. Worm. og Upsalahds. Udgaven var for sin tid meget god, men nogen afsluttende kritisk udgave var den ikke.

Det var naturligt, at man, da man var ifærd med at afslutte den store udgave af »Sæmunds Edda«, kom til at tænke på den anden Edda, Snorres. Allerede 1826 er der forhandling i den Arnamagnæanske kommission om en udgave deraf. I 1829 lover F. Magnússon, som var et meget virksomt medlem af Kommissionen, »at forestå arbejdet ved udgivelsen af Snorra Edda med

Skálda og selv forfatte oversættelsen af dette store værk«, mod at blive valgt til sekretær. 1830 (¹⁵/₉) er »forarbejderne til den yngre Eddas udgivelse begyndt«. Man arbejdede imidlertid på en ret mærkelig måde. Man fik cod. regius til låns over i Geheimarkivet og konfererede den med Rasks udgave (det gjorde to Islændere). F. Magnússon meddeler, at han har købt på auktion et håndskrift, udarbejdet af Eggert Ólafsson, »af en længere, hidintil i den lærde verden ubenyttet recension«. Det er det ene af de to »Hypnonesiensers«, der i udgaven (1848) anføres blandt variant-håndskrifter, men som i virkeligheden var ganske værdiløst. Med kollationering gik det imidlertid noget langsomt og uden rigtig plan. 1834 erklærer F. Magnússon, at han ikke kan fuldføre arbejdet og har anmodet Sveinbjörn Egilsson om at oversætte hele værket. Variantapparatet synes nu fuldført. 1835 blev Jón Sigurðsson stipendiarius og nu er der tale om en ny kollationering, som denne skal udføre under F. Magnússons tilsyn. Sv. Egilsson påtager sig at oversætte værket, og Jón Sigurðssons afskrifter af 748, 757 og 1eβ (748 II) bliver ham tilsendte 1838. 1843 meddeltes i Kommissionen et brev fra Sv. Egilsson, med hvilket der fulgte »resten af tekst og oversættelse«. Men dette manuskript har man — og da snarest Jón Sigurðsson — ikke fundet tilfredsstillende, ti 1847 (i januar) meddeles, at denne mener, at der skal »et meget betydeligt og møjsommeligt arbejde, hvis den (udgaven) skal kunne svare til de fordringer, der må gøres til dette værk«, »på kollationeringen af disse og øvrige håndskrifter og manuskriptets endelige revision til trykken har han måttet anvende megen umage«, alt revideres meget nøje, retskrivning, oversættelse, varianter osv., for at det hele kan fremtræde som et harmonisk hele. Det lader dog til, at trykningen allerede var begyndt. 1848 (i begyndelsen af januar) er omtr. 30 ark færdige.

1848, i slutningen af året, udkom 1. del; fortalen er underskrevet d. 29. december; faktisk er denne del vel udkommet først i det følgende år. 2. del, indeholdende de 4 grammatiske afhandlinger, samt en bogstavret udgave af Upsala-edda og de andre håndskrifter (748 I, 757, 1eβ = 748 II m. m.) udkom 1852. At det er Jón Sigurðsson, der har forestået udgivelsen, er hævet over enhver tvivl. 3. binds 1. del, indeholdende en tolkning af versene ved Sv. Egilsson og J. Sigurðsson, og Skáldatal med skjaldenes biografier (ved J. Sigurðsson) udkom først 1881, den

2. del med fortsættelse af biografierne, en index generalis og en fortegnelse over og beskrivelse af håndskrifterne (ved F. Jónsson) udkom 1887. Forholdet mellem de enkelte håndskrifter blev ikke behandlet. Det skete først mange år efter i en afhandling i Aarbøger f. nord. Oldkh. 1898.

Samtidig med 1. bind udgav Sveinbj. Egilsson i Reykjavik en tekstudgave efter den apparatus edendi, som han havde modtaget og som før er omtalt. Noget senere fulgte de 4 afhandlinger m. m., samt en udgave af Háttalykill (1849).

1875 udgav Þorleifur Jónsson værket hovedsagelig efter den Arnamagnæanske udgave, uden varianter, men med versfolkning. Udgaven er meget ukritisk og som sådan lidet værdifuld.

To år efter, 1877, udgav E. Wilken »Die prosaische Edda im auszuge« (2. udg. 1912) med varianter og en længere indledning af litterærhistorisk art.

Endelig besøgede F. Jónsson (1900; 2. udg. 1926) en tekstkritisk håndudgave af Eddaen med et udvalg af varianter.

I alle disse udgaver er cod. regius lagt til grund.

I den Arnamagnæanske udgave blev cod. Wormianus mærkeligt nok ikke medtagen. Dette håndskrift udgav Kommissionen særskilt 1924.

Den Arnamagnæanske udgave var for sin tid fortræffelig og egenlig den første kritiske udgave overhovedet. Nu er den ikke mere fuldtud tilfredsstillende, især fordi de fra Upsalahds. anførte varianter er meget ufuldstændige. Da teksten i dette hds. er så stærkt afvigende fra de andre, var det ret vanskeligt at få alle afvigelser med, skönt det naturligvis lader sig gøre. For læseren er det ulige bekvemmere at have dem sammen med dem fra de andre håndskrifter. Endvidere må betones, at tekstens kritiske behandling nu er ulige lettere end for over trekvartårhundrede siden; håndudgaven af 1900 er, således som den er anlagt, ikke tilstrækkelig.

II.

Beskrivelsen af de håndskrifter, der kommer i betragtning, kan nu på flere punkter göres noget kortfattet, da en ret udførlig ydre beskrivelse af dem findes i den 3. del af den AMske udgave fra 1887. Hvad der i så henseende vil blive meddelt, kan betragtes som et slags uddrag deraf.

1. 2367, 4° i gamle kgl. samling i Det kgl. Bibliotek, eller codex regius, som den i reglen kaldes. Ifølge en påtegning af biskop Brynjólfur Sveinsson købte han håndskriftet af en Magnús Gunnlaugsson i Skalholt d. 31. jan. 1640. Hvem denne mand var, vides ikke. På et par steder i randen nævnes en Gunnlaugur, der mulig er identisk med Magnús' fader. Navnet Jón Fúsason findes også et steds; denne Jón er utvivlsomt Jón, med tilnavnet »den rige«, på Galtalæk, d. 1610. Også en Guðni nævnes, vistnok Guðni Torfason, hvis broder Jón bode på Skarð i Østrep, hvilket gårdsnavn også findes i håndskriftet. Heraf kan man med rimelighed slutte, at håndskriftet o. 1600 har hørt hjemme i den nordlige del af Rangárvallasýssel. Den samme skriverhånd som i håndskriftet findes i Olafssaga, AM 68, fol.; dette håndskrift ejede Ole Worm, der kunde have fået det fra biskop Brynjólfur; desværre vides intet bestemt herom. Af andre randbemærkninger kan anføres følgende, hvor navnet »Edda« findes: »Eddu mega hier ytar siã med allan heimsenn (f. heimsens) bloma«, »[e]dda [m]in«, »skallda heiti ec ok edda«. Navnets forekomst er ikke uinteressant. Håndskriftet var et af dem, som biskop Brynjólfur (i 1662) sendte ned til kong Frederik III.¹ Fra den tid af tilhørte hds. kongens bibliotek. Det benyttedes af Resen, da han forberedte sin udgave. 1682 udlåntes det til Torfæus og forblev hos ham til 1704. Derefter opbevarede det igen i biblioteket, og blev her lejlighedsvis benyttet af Jón Ólafsson, der har skrevet en bemærkning i det. Ved eller straks efter Kristiansborgslots brand 1794 forsvandt håndskriftet og genfandtes først 1824. Det blev nu indbundet i det bind, det nu har. Det blev, som bemærket, lagt til grund for udgaven 1848, sikkert ikke mindst på grund af dets fuldstændighed.

Helt bevaret er håndskriftet imidlertid ikke. Det består nu af 55 blade, i et snarest lille oktavformat; dets første blad er gået tabt, vistnok inden det kom i biskop Brynjólfs eje. Den øverste del af bl. 39, omtr. 8 linjer, mangler, men en skindlap har vist været syt dertil; den er nu borte. Selve bladet har vist aldrig været større. Mange af bladene er beskadigede ved rifter og huller, hvoraf dog flere har været i skindet, inden det blev beskrevet. Endel bogstaver er således beskadigede eller forsvundne; dog er der næppe nogen steds tvivl om, hvad der oprindeligt

¹ Se Kålunds katalog over det kgl. biblioteks hdss. s. XLI.

har været ~~skrevet~~. Bladene er nogenlunde lyse, med undtagelse af de 2 el. 3 sidste. Sidetal er tilskrevne af Jón Ólafsson (d. ældre). Siderne har i reglen 36 linjer, nogle få en linje mere. De enkelte kapitler begynder i reglen med en i størrelse varierende initial, der er sort. De bærer ingen synlige overskrifter. Hele bogen er skreven med en og samme hånd, undt. s. 50; skriveren har ladet den stå ubeskreven; den er så udfyldt af en anden (Haustlong-digtet); hånden er ikke ret meget yngre. Hovedhånden er i det hele smuk og fin. Vi har her at gøre med en øvet afskriver omkr. 1325, der rimeligvis har haft af skrivning som et erhværv. I afsnittet Háttatal findes mange rettelser i versenes tekst, foretagne i det 14. årh. åbenbart efter et andet håndskrift. Dette er ret enestående; de herved fremkomne læsemåder er betegnede med R*, håndskriftet selv med R.

Håndskriftets retskrivning er så fyldig beskrevet i AM III, 2, at det er unødvendigt her at komme nærmere ind derpå. Dog skal bemærkes, at aksenter bruges meget hyppig, at tegnene ϵ og ϕ findes ret ofte, at det sidste ofte findes brugt for æ og at -c (= ek) findes nogle gange føjet til verber. Her skinner en ældre tids skrivemåde (og udtale) igennem, d. v. s. et betydelig ældre forlæg. Som sædvanlig findes her en mængde skrivefejl, hvoraf nogle er rettede af skriveren selv. Men langt de fleste er ikke rettede. De findes opregnede i AM III, 2 s. XXXIX—XLIII, og anføres her under teksten i en rubrik for sig.

Foruden Edda — dens forskellige dele: prologen (1. blad tabt), Gylfaginning, Skáldskaparmál (Bragaræður), hvortil Þulur er føjet, og Háttatal — indeholder hds. til slutning to digte: Jómsvíkingadrápa af biskop Bjarni Kolbeinsson og Málsháttakvæði (Fornyrðadrápa), rimeligvis af samme digter. De indtager håndskriftets s. 105,29—110,3. Hvad der har bevæget skriveren til at medtage disse to digte, er uudgrundeligt.

Håndskriftet er her lagt til grund, ligesom i tidligere udgaver. Dets retskrivning er bibeholdt, hvad der ikke før har været tilfældet. Før afrevne bogstaver er i denne udgave oftest sat prikker; varianterne viser, hvorledes der skal udfyldes.

En prøve af hds. findes i SnE III, 1.

2. Nærbeslægtet med cod. regius er den såkaldte codex Trajectinus, d. v. s. en papirafskrift, der findes i biblioteket i Utrecht som nr. 1374 blandt »codices manuscripti« og betegnes her som »codex islandicus«. Foran i det findes et sende-

brev fra Bjarni Jónsson til hans broder Páll Jónsson, skrevet 1595. Brevet er skrevet på gården Hruni i Arnæssyssel, hvor en tredje broder, Gunnlaugur, var præst. I Katalog over håndskrifterne i Det kgl. bibliotek (s. LVIII—LIX) har dr. Kålund vist, at disse brødre var sønner af præsten Jón Loptsson i Vatnsfjord (1564—96, levede endnu 1604). Håndskriftet har fra først af været knyttet til Vatnsfjord, ti 1626—28 tilhørte det Jón Arason, der studerede i København 1624—29, og senere blev præst dér (1636—77) — alt dette i påtegninger i hds. Jón har som overskrift tilføjlet (på første side): »Bokinn Edda Er þetta Ione Arasyne tilheyrande Anno 1626«. Desuden skriver Jón Gissurson¹, at han ejer bogen. Hvis dette er den bekendte lærde bonde og afskriver (1588—1648), er det ikke let at sige, når han har ejet bogen, i hvert fald før 1624. Her mangler oplysninger. Den nævnte Jón Arason har uden tvivl overladt håndskriftet til Ole Worm; denne har 3 steder skrevet bemærkninger (se v. Eedens udg. s. IV). Dr. Kålund har udtalt den formodning, at O. Worm har foræret hds. til en Hollænder, dr. Elichmann, der besøgte Worm 1635. Han døde allerede 1639. I 1643 d. 24. novbr. skænker en Chr. Ravius »Berlinas« håndskriftet til Utrecht by og bibliotek med et gavebrev, der er aftrykt hos v. Eeden (s. IV); det betegnes her således: »codex manuscriptus Islandicus vetustus Edda vocatus sive mythologia poetica veterum Islandorum, cui ad calcem adjuncta est Scaldra« osv. Det må således antages, at denne Ravius har fået bogen efter Elichmanns død, hvis denne overhovedet har været ejer af den. I biblioteket lå hds. skjult indtil advocat i Utrecht C. L. Schüller tot Peursum fik fat i det og gav en beretning derom i Berigten van het Historisch Gezelschapte Utrecht 1846. Vistnok ikke længe efter har Jón Sigurðsson fået hds. lånt til Khavn, og han har skrevet en nøjagtig beskrivelse deraf, samt afskrevet begyndelsen, der svarer til én side i cod. regius (herom nedenfor). Denne begyndelse (til cod. reg. begynder) blev aftrykt i SnE III, 2, CXV—CXVII. Hvad der iøvrigt findes på de første blade, der er hds. som sådant egenlig uvedkommende, findes aftrykt hos v. Eeden. 1898 fik F. Jónsson håndskriftet til låns til Khavn og afskrev det hele bogstavret; denne afskrift blev det AMske legats ejendom; det findes som nr. 18 i Accessoria, og er benyttet i denne udgave.

¹ »Bissuiss« hos v. Eeden er en fejllæsning.

Håndskriftet består nu af 52 blade (når det er pagineret 1—53, kommer det af, at tallet »2« er oversprunget). Det begynder med *þat sama spurdu* (bl. 2,13). Det manglende svarer til én almindelig oktavs side. Formodenlig har den i originalen været ulæselig. Det ender med *nu skal rita hrinianda ha(ttu)* (bl. 241,10). Vistnok har originalen været fuldstændig; det er slutningen af afskriften, der er gået tabt.

Afskriften gør i det hele indtryk af at være tro og pålidelig, bortset fra forskellige skrivefejl og, naturligvis, fra retskrivningen. Denne bærer præg af sin tid. Ikke desto mindre skinner originalen hyppig igennem, idet der findes gamle skrivemåder, der var ukendte omkr. 1600 og som må stamme fra det gamle håndskrift (jfr. SnE III, 2, s. CXVII, hvor skrivemåder som *holfor*, *gofu* anføres; der kunde nævnes mange flere). Disse skrivemåder viser bestemt tilbage til et hds., der må have stammet fra det 13. årh. (sidste halvdel) og været omtr. ligeså gammel som cod. reg.s original. At det ikke netop har været identisk, skönt nærbeslægtet, med denne, viser de afvigelser, det har og som stemmer med andre hdss., særlig cod. Worm.

Håndskriftet er bogstavret og med forkortelserne kursiverede udgivet 1913 af W. van Eeden med en meget udførlig indledning, men desværre findes der ikke få fejl i gengivelsen.

Det er efter dette hds. at papirbladens tekst (121—38) i cod. Worm (i udg. 1848 betegnet Wchart) er afskrevet af Sveinn Jónsson (senere præst til Barð 1640—87); han var Ole Worms håndgangne mand i årene 1635—37, da han opholdt sig ved Universitetet.

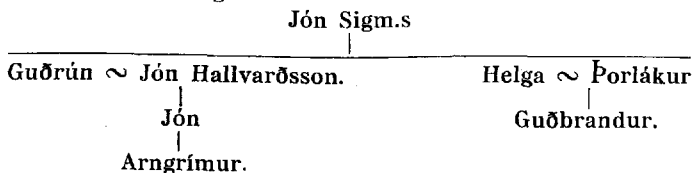
Her i udgaven er hds. betegnet T.

3. Codex Wormianus, AM 242, fol., således kaldt efter ejeren Ole Worm. Han havde fået det af sin ven Arngrímur Jónsson d. lærde, der sendte ham bogen 1628 4. sept. tilligemed en udtalelse i brev, der lyder: »Eddam et conjunctam Skalldam, quia meus codex est, D. Wormio libenter concedo, quamcunque volet diu« (Epist. ad O. W. I, 301). Worm betragtede bogen som en gave og beholdt den til sin død (1654). Arngrímur havde vistnok fået bogen hos sin nære slægtning biskop Guðbrandur Þorláksson, ti dennes monogram findes s. 147. Lige ovenover dette findes navnet Jón Sigmundarson (forkortet); utvivlsomt er denne Jón Gudbrands morfader (omtr. 1460—1520); han var lagmand og en meget anset mand, som havde hæftige stridig-

heder med kirkens hövdinger; om ham kan henvises til Safn til sögu Isl. II, 100 ff.¹ 1497 ægtede Jón Björg Torvaldsdatter, en søster til Jón, abbed i Tingøre kloster. Selv bode Jón Sigmundarson til en tid på Vididalstunga, ikke langt fra Tingøre. Det er måske ikke for dristigt at formode, at håndskriftet oprindeligt har tilhørt (og været skrevet i ?) selve Tingøre kloster. Iøvrigt er håndskriftets tidligere historie ukendt. Arngrímur var kommen i besiddelse af bogen för 1609, ti i dette år lånte han den til præsten Magnús Ólafsson i Laufás, hvorefter denne istandbragte sin kendte bearbejdelse, den, der ligger til grund for Resens tekst. Også Björn Jónsson på Skarðsá havde fået lejlighed til at benytte bogen, og efterat O. Worm havde fået den, benyttedes den af flere lærde, f. eks. Stephanus. Det var rimeligt, at Worm sammenlignede eller lod dette sit håndskrift sammenligne med det andet, han ejede, codex Trajectinus. Her var det særlig den nævnte Sveinn Jónsson, der hjalp ham. Worm oplyser, at Sveinn »rensede« håndskriftet ved hjælp af urin; det bærer tydelige mærker efter denne vask, der iøvrigt synet at have været lidet påtrængende. Det er klart, at blækket på flere sider derved er blevet noget udvisket. I de åbne overskriftsteder har Sveinn skrevet kapiteloverskrifter på latin. De pryder ikke bogen. Han har også, som sagt, skrevet papirblade (121—38) efter Worms andet håndskrift, Utrechterhåndskriftet. Efter Worms død arvede hans søn, Wilhelm, bogen; han lånte den til Th. Bartholin (d. 1690) til afbenyttelse. Wilh. Worm døde 1704, hvorefter hans søn, Christian, arvede bogen; denne forærede den til Arne Magnússon 1706.

Der findes i håndskriftet forskellige randbemærkninger (se AM III, 2, XLVII f), deriblandt to, der nævner Gunnlaugur Ormsson og Sæmundur Kársson. Den første er utvivlsomt en bonde på Leyningr i Øfjordsdalen, hvis fader var lagmanden Ormur Sturluson. En svoger af Arngrim var gift med en datter af Gunnlaugur, hvorved navnets forekomst her kan forklares. Sæmundur er den velkendte præst til Glaumbær (1556—1638);

¹ Slægtskabet var følgende:

notitsen om ham er intetsigende (»Beneficiatori Glombænsi Domino Sæmundo Chari mittitur chartula«). Et par steder findes navnet »edda«. Foruden nogle lat.-isl. glosser findes også et steds skrevet et halvt vers af Hávamál (43), der her lyder: *Ovinar sins. skyldde einge madur ovina vinur vera.* Iøvrigt henvises til den følgende indholdsfortegnelse.

Side 1 har aldrig været beskrevet; nederst på denne har O. Worm skrevet: »Olai Wormii | dono Arngrimi Ionæ | Islandi«.

S. 2 begynder Snorres Edda med en stor initial (A). Fortalen (prologus) optager s. 2—8,19, men den er her stærkt interpoleret (hvorom senere). Derpå følger Eddaen, s. 8,20—82, ɔ: Gylfaginning og Skáldskaparmál til og med kap. 65 i denne udg. d. v. s. til afsnittet om enkeltbenævnelser (heiti). Dog er s. 55 for det meste blank, efter afslutningen af Þórsdrápa. Kap. 47—53 er her helt udeladte. I stedetfor er 6 papirblade indsatte og på dem er den udeladte tekst skreven med en dansk hånd; teksten er taget fra cod. reg. Her afbrydes Snorres arbejde og der fortsættes med de 4 grammatisk-rhetoriske afhandlinger tillegget med prologen til disse, s. 83—119.

S. 120 er oprindelig uden skreven tekst. Senere (i det 15—16. årh.) er der her skrevet forskellige ting. Det vigtigste deraf er et (brudstykke af et) digt om jomfru Maria, men kun den sidste tredjedel af linjerne (23 ialt) er endnu at læse, medens $\frac{2}{3}$ er helt udskrabede. Hvad der er læseligt er aftrykt i udg. af cod. Worm. s. VII. Derunder findes et vers i hrynhent (*Huxan flýtir lysting ljóta*), samt det nævnte vers fra Hávamál og glosserne. Herefter er de nævnte papirblade, skrevne af Sveinn Jónsson, indskudte. Derefter kommer 6 blade, s. 139—50, dvs. Háttatal, udgs. s. 217,13—249,19. Digtet har vistnok fyldt 8 blade, ɔ: et helt læg, hvis første og sidste blad er gået tabt. Resten af digtet er tilföjet med den samme danske hånd (s. 151—52; 153—54 er blanke). Herpå følger et skindblad (155—56) med Rígsþula (hvorpå 5 papirblade er indskudte). Endelig er der 2 skindblade, der har været lægets 3. og 6. blad. De indeholder en del af det helt omredigerede 3. afsnit af Skáldskaparmál (*ókend heiti*); noget af indholdet kan suppleres ved hjælp af papirsafskrifter (se udg. af cod. Worm. s. 106—111,17). Den sidste side er opfyldt af et ungt digt om jomfru Maria, som er aftrykt i udgaven s. VII—VIII, efterfulgt af det med anden hånd skrevne

vers: *Endelega fae Arnor frende* (der er aftrykt i Corp. poet. bor. xlv og i Kvæðasafn I, 111, hvortil kan henvises). Det er muligt, at siden har været beskrevet, isåfald er det skrevne blevet helt udslettet; teksten på foregående side ender midt i et vers.

I alt er skindbladene således 63, der har været fordelte på 8 læg, hvoraf et (det 7.) kun har bestået af 6 blade. De 3 sidste blade udgør vel rest af et læg, der har bestået af 6 eller 8 blade.

Således som håndskriftet foreligger beror det på en bevidst redaktion af grundteksten. Her skal kun gøres opmærksom på udeladelsen af kap. 47—52; der er her sikkert tale om en med velberåd hu foretagen udeladelse; om grunden hertil er det dog vanskeligt at sige noget bestemt —, på optagelsen af de grammatiske afhandlinger, der jo ikke har nogen umiddelbar tilknytning til det øvrige værk —, og endelig på den totale omredaktion af Skáldskaparmáls 2. afsnit, der er foretaget for at fuldstændiggøre indholdet. De ordrette småpartier med Snorres tekst er her benyttede i variantapparatet. Herom mere nedenfor. I tilslutning til dette således bearbejdede afsnit er Rígsþula optaget, sikkert fordi det indeholder så mange enkeltbenævnelser af poetisk art og karakter.

Håndskriftet er skrevet med en god og sikker hånd; bogstaverne er store og ret fyldige og gør et tækkeligt indtryk. Håndskriftet er ikke yngre end fra midten af 14. årh. (ð anvendes stadig). Istandbringeren deraf har været en intelligent mand og vistnok en stærkt benyttet afskriver; således har han skrevet AM 127, 4° (Jónsbók). En prøve findes i SnE III.

Ang. håndskriftets retskrivning kan henvises til AM udg. III, 2, s. LI—LXI. Det er her betegnet W.

4. Codex Upsaliensis, Uppsalabók, el. Uppsala-edda. Det tilhører den De la Gardieske samling i Universitetsbiblioteket i Uppsala som nr. 11, 4°. Også dette berømmelige håndskrift tilhørte i sin tid biskop Brynjólfur Sveinsson, der under sit ophold i Danmark i året 1639 forærede det til sin ven, historikeren Stephanus. Herom kan henvises til SnE III, 2, LXII f.¹ Stephanus' enke solgte som bekendt sin mands bibliotek til stormanden M. de la Gardie, der senere skænkede håndskriftet

¹ Når hds. er blevet sat i forbindelse med Jón Rúgmann, beror det på misforståelse.

sammen med flere andre til det nævnte bibliotek, hvor det siden er blevet opbevaret. Hvor biskop Brynjolf har fået det, vides ikke. Rimeligvis stammer det fra sydlandet ligesom *codex regius*. Af randbemærkninger findes meget få. Således på s. 64: *þorlakr prestur a mig* (16. el. 17. årb.). I Arnæssyssel findes én præst af det navn til Miðdalur, som for tidens skyld kunde komme i betragtning (omkr. 1540—70). Også en Torlak Landbjartsson nævnes o. 1530, han synes at have været knyttet til Skalholt. Ingen præst af dette navn findes i Rangárvallasyssel. S. 92 findes en mærkelig bemærkning i lønskrift med samme hånd som hds.: *Gunnar a mik*, efterfulgt af velkendte floskler. Det hedder nu i de isl. annaler ved år 1319, at Jon murte, en søn af Egill Sölmundsson, kom til Island sammen med en Gunnarr rásveinn med ærinder fra Norge (Ϸ: den norske konge). Da hds. indeholder et slægtregister, der ender med den nævnte Egill, er en tilknytning her nærliggende. Den nævnte Gunnarr kunde da være Gunnarr rásveinn. Denne formodning svækkes dog ved, at håndskriftet aldrig vides at have været udenfor Island før 1639, men Gunnarr var, efter alt at dømme, en nordmand.¹ At bogen har været knyttet til Sturlunge-slægten må betragtes som sikkert. Det må sluttes deraf, at den indeholder Sturlungernes slægtregister (der ender med den nævnte Egill, der levede i tiden før og efter 1250), samt Skáldatal, der også findes i Kringla-hds. af Heimskringla. Man skulde derfor tro, at håndskriftet er blevet udarbejdet i Borgarfjorden, i Reykjaholt eller i nærheden deraf. Håndskriftet er skrevet omkr. 1300—1325, efter alt at dømme. Det indeholder, som sagt, Skáldatal, og her ender dette med Eiríkr Magnússons (1281—99) skjalde; en af hans skjalde var netop den nævnte Jon murte Egilsson.

Håndskriftet består af 56 blade, fordelt på 7 læg, hvoraf det første består af 10, det sidste af 6 blade; de øvrige indeholder 8 blade hvert. Det første blad har fra først af været ubeskrevet, og på det sidste er kun 10 linjer skrevne på forsiden. Det er fuldstændigt, men flere blade, særlig 31—34, er beskadigede ved mug og huller. Der findes ikke få randbemærkninger (se SnE III, 2, LXV f.), hvoraf den vigtigste (s. 42) (foruden den anførte lønskriftbemærkning) er begyndelsen til Rígsþula: *ar quadv ganga*, der giver det første ord rigtigt istedenfor

¹ I de egne, hvor Egill havde hjemme, findes heller ingen præst Torlak.

at i cod. Worm.¹ Hånden er ret smuk og meget tydelig, blækket har været meget godt. Overskrifter med rødt blæk og initialerne for det meste ligeledes. Der kan henvises til den side, der er gengivet i SnE III, 1. Retskrivningen er i det hele ret god; jfr. SnE III, 2, LXVII f. Den tyder bestemt på den ovf. antagne tid for hds.s tilblivelse. Håndskriftet er bogstavret aftrykt i SnE II, med undtagelse af de 3 stykker, der ikke tilhører Eddaen (se nedenfor under pkt. 4—6).

Håndskriftet nævner både værkets navn og dets forfatter i den første overskrift: »Denne bog hedder Edda; den har Snorre Sturlas søn sat sammen, således som det her er ordnet«, hvorpå en indholdsangivelse, sigtende til værkets 3 hovedafsnit, følger.

Bogens indhold er følgende:

- 1, Fortalen, s. 1—3.
- 2, Gylfaginning (»her hefr gylva ginning«) s. 3—35.
- 3, Skáldskaparmál, s. 35—42 (til omtalen af Eilífs Þórðrápa, nærvær. udg. k. 27, fin.).

4—6. Herefter følger de 3 stykker: a) Skáldatal (43—47), aftrykt i SnE III, 1, 259—69; — b) Sturlungernes slægtregister (48), aftrykt i Dipl. Isl. I, 504—506 med en indledning; — c) Lovsigemandsrækken (48—49), aftrykt sst. 500—01 med en indledning. Den ender med Snorre Sturluson som lovsigemand for anden gang 1222—31. — Resten af s. 49 (her kun 12 linjer) og s. 50 er oprindeligt blanke. På sidstnævnte side er den morsomme tegning af den tre-enige Odin og Gangleri tegnet; den findes i SnE III som tab. iiij. Den er vel fra 14. årh.

7. Skáldskaparmál (fortsættelse), s. 51—87 med stærke afvigelser fra cod. reg. og de andre, hvorom senere. Af s. 72 er halvdelen oprindeligt ubeskrevet, hvorpå stykket om Halfdan d. gamle (s. 73) følger. Teksten s. 87 slutter midt på siden, hvorefter som sidefyld er skrevet:

8. Tre drotkvædede vers med kenningar og heiti, hvoraf de to første også findes skrevne i 748 I.

9. Den såkaldte 2. grammatisk afhandling, s. 88—92, aftrykt og udgiven i Islands grammatisk litteratur I. Overskriften lyder: *her segir af setningo hatta lyckilsins*. Den findes også delvis i cod. Worm.

¹ Hist og her er der i randen tilføjede poetiske enkeltnavne (med en senere hånd). — Om andre bemærkninger og tegninger se SnE III, LXV—LXVI.

10. Endelig følger så Háttatal (brudstykkevis), skrevet på en mærkelig måde. Først findes v. 1—34 og 36 antydede med den første eller de to første linjer (eller med en del af den anden, v. 11. 20) tillige med navnet på de enkelte versemål, s. 93. Så kommer Háttatal med overskr.: *hattatal er snorri stvrluson orti vm hakon konvng ok skvla hertoga*, men kun v. 1—56 med kommentaren, s. 94—109 (sidste side ikke fuldt beskrevet).

Håndskriftets mærkelige tekstbehandling vil senere blive drøftet. Det er her betegnet U.

5. AM 748 II (tidligere nr. 1eβ), brudstykke af et hds. af Eddaen, der var sammenhæftet med 748 I, da Arne Magnusson kom i besiddelse af bogen. Den blev ham tilsendt 1691 som gave af præsten Haldor Torfason i Gaulverjabær (Arnæs-syssel), han døde 1705. Hans fader var Torfi Jónsson, men Jón var halvbroder til biskop Brynjólfur Sveinsson. Torfi arvede biskoppens bøger og de håndskrifter, han ejede da han døde. Det er højst rimeligt, at også disse håndskrifter, 748 I og II, der oprindelig intet havde med hinanden at gøre, har tilhørt biskoppen, ligesom cod. reg. og cod. Ups. Det ser ud til, at han særlig har samlet på eddahåndskrifter. Hermed stemmer Arne Magnussons ord i hans håndskriftfortegnelse (udg. s. 33), der i oversættelse lyder: »Bogen var, da jeg fik den, indsyet i et pergamentsblad af en sangbog, som tidligere havde været bind om nogle Lipsii opera in 4to majori, utvivlsomt i Brynjolf Sveinssons bibliotek«. Han tilføjer: »Uvist er, om disse fragmenta har været indhæftede heri i mag. Brynjolfs tid eller [først] senere; hvad enten det ene eller det andet er tilfældet, kan man frygte, at noget er med det samme gået tabt af dette fragment, men på Bær (∴ Gaulverjabær) var der aldeles intet at finde af den slags efter Haldors død«. Det har altså Arne selv undersøgt. Om håndskriftets ældre historie vides intet. Men sidst i hds. er Sturlungernes slægtregister optegnet med en anden hånd fra Adam af og ned til Pétr Jónsson, foruden to små rækker ned til Torleif hage og til Snorre og hans brødre (den sidste i randen, den første ovenfor den lange slægtrække og senere end denne¹). Pétr var uden tvivl af Vatsfjordingernes slægt og direkte efterkommer af Snorre. Han må efter slægtledene have levet omkr. 1400 og fra denne tid stammer håndskriftet, efter bog-

¹ De er trykte i SnE III, 2, LXXIII—LXXIV og i Dipl. Isl. III, 10—13.

stavformer og retskrivning (ø er ukendt) at dømme. Man kunde heraf slutte, at hds. hidrørte fra Vestfjordene. I hvert fald kan det også knyttes til Sturlungeætten, selv om de nævnte slægtregistre er skrevne med en anden hånd end hds. selv.

Håndskriftet er skrevet med en ret stor og tydelig, ikke særdeles skön, hånd. Initialerne er sorte. Teksten deri er overhovedet meget god. Det består af 13 særdeles velbevarede blade. De deles i to partier, 1—5 og 6—13 er sammenhængende.

Det første brudstykke går fra . . . *Idu var iafnfrækn* i Skáldskm. kap. 50 til og med *fullauflug let fiälla* i kap. 61. Det andet begynder med *el ek solar baul* i kap. 66 anm. og ender med navneremserne i samme rækkefølge og udstrækning som cod. reg. I dette håndskrift synes Háttatal aldrig at have stået. Det er her betegnet C.

Vi kommer nu til to indbyrdes nærbeslægtede håndskrifter, der kun har det andet hovedafsnit af Eddaen og det ikke engang fuldstændigt, 748 I og 757.

6. AM 748 I, 4° er et mærkeligt håndskrift. Arne Magnusson fik det sammen med det foregående fra præsten Haldor Torfason og »sammensyt« dermed. Det har altså hørt til biskop Brynjolfs bogskat. Men rimeligvis stammer det oprindeligt fra Borgarfjorden. På forsiden af bl. 15 findes endel navne, deriblandt *herra Sigurdur*, samt nogle gårdsnavne tilføjede, som *Árdalr*, *Horn*, *Hvanneyri*, *Siðumúli* — alt gårde i Borgarfjorden, der ikke ligger så langt fra hinanden. Dette tyder på, at hds. har haft hjemme i Borgarfjordsegnene i 17. årh. Men om dets historie för denne tid gives der ingen vidnesbyrd. Der findes ellers ingen oplysende randbemærkninger. Et firlinjet vers findes bl. 8, der er anført SnE III, 2, LXIX, der forsåvidt har interesse, som navnet *edda* også her findes (*Edda er göð og orðafröð* osv.). Hvad indholdet angår, er hds. ret enestående. Det består nu ialt af 28 bl. Først er der et læg på 6 bl., men det 3. og 6. bl. er gået tabt, så er der 2 sammenhængende læg på 8 bl. hvert, samt et læg på 6 bl., der fortsætter det foregående, deltes to sidste blade er tabte. Efter hele hds.s karakter må det henføres til det 14. århs. første del eller o. 1300.

Det første læg, bl. 1—6, indeholder eddadigte, *Hárbarðsljóð* (slutn.), *Baldrs draumar*, *Skírnismál* (slutn. mangler), *Vafþrúðnismál* (beg. mangler), *Grímnismál*, *Hymiskviða*, samt begyndelsen

til den prosaiske indledning til *Völundarkviða*. Det hele er udgivet fototypisk 1896 med en udførlig beskrivelse. Der er ingen grund til her at dvæle nærmere ved disse blade.

Det 2. læg på 8 bl. har oprindelig bestået af 10 bl., men det 3. og 7. er gået tabt. Det begynder med 1, slutningen (o. 8 linjer) af en rhetorisk-poetisk afhandling, der ellers er ukendt (udg. i *Isl. grt. litt.* II, 1884). Den har citater af vers bl. a. af Óláfr Leggsson; den hidrører altså fra den sidste halvdel af 13. årh. Den har intet med Snorres værk at gøre.

Herpå følger 2, den (3.) grammatisk-rhetoriske afhandling af Óláfr hvítaskáld (med de to nævnte lakuner). Den fylder bl. 1^r l. 9—14^v l. 5 (disse 5 linjer med en anden hånd). Efter afslutningen deraf hedder det: »Her slutter den del af bogen, som Olaf Tordsson har sat sammen og begynder Skáldskaparmál og kenninger efter det, som man har forefundet i hovedskjaldes kvad og som Snorre siden har ladet sammenstille«. Dette er nu ikke helt korrekt, ti først findes der 3, en korfattet fortegnelse over forskellige kenninger af en ret kaotisk art, men ikke uden interesse (heri to vers af *Grímn.*, v. 40—41). Hertil føjes et lille kapitel om Fenrisulven med et vers. Dette fylder 14^v—15^v omtr.

Så kommer 4, Snorris Skáldskaparmál, 3: kap. 56 til slutningen, efterfulgt af navneremserne i en meget udvidet form og med 5 drotkvædede vers iblandet. Skáldskm. er ikke helt som i *cod. reg.*, hvad rækkefølgen angår, men derom nedenfor. På bl. 27^b findes 3 skjaldevers (navne på Ægirs døtre, eksempel på *eisköld* = hjerte og på udtrykket *sarkat* = rødfarvet, alt rent tilfældigt sidefyld). Endelig er der bl. 28^a et lille meget interessant glossar.¹

Resten af 28^a samt 28^b optages af Haukr Valdísarsons *Íslandingadrápa* (slutn. mangler).

Det er af alt dette klart, at indholdet er ret broget. Istandbringeren af hds. har været meget interesseret i sproglige spørgsmål. Nogen organisk helhed er ikke tilstræbt. Det er et ret mekanisk samlingsarbejde, der her foreligger, men det er ikke mindre værdifuldt for det.

Retskrivningen er i det hele og store den almindelige omkr. 1300. Særlig at mærke er brugen af tegnet I-c = kk og især

¹ Herpå findes en latinsk sætning om euphonia, aftrykt SnE III, 2, LXXII.

den stærke brug af æ = e. Den ret smukke hånd (med de røde overskrifter og for det meste røde initialer) kan man se på den fototypiske gengivelse af eddadigtene samt på facsimile iiiij i SnE III. Det er her betegnet A.

7. AM 757, 4°. Dette håndskrifts historie er ganske ukendt, undt. forsåvidt som Arne Magnusson siger, at det har tilhørt Ásgrímur Magnússon på Höfde (jfr. en bemærkning på en seddel i 739). Denne Ásgrímur var en bekendt mand og digter i sin tid, han døde 1679. Arne må så vel have fået det fra en af hans arvinger. Gården Höfde er den på Höfdastrand, håndskriftet må vel antages at være istandbragt på nordlandet. Selv indeholder håndskriftet intet, der kunde give nærmere oplysninger. Det er skrevet med en meget ejendommelig hånd, bogstaverne er små og noget gnidrede; hvad der er værre er, at bladene er meget mørke, vistnok de mørkeste, der findes. Hertil kommer, at det er meget beskadiget ved huller. Det er nu vel konserveret ved, at bladene er overtrukne på bægge sider med et flornæt. Jón Sigurðsson læste det helt i sin tid, og efter hans afskrift er det udgivet i SnE II. Det er denne afskrift (udgave), der i nærværende udgave er benyttet.

Håndskriftet består af 14 blade. De 9 første har udgjort et læg, men dette har oprindelig bestået af 10 blade, ét er gået tabt, jfr. SnE II, 534. Dets indhold er følgende:

1, Den (3.) retoriske afhandling af Óláfr hvítaskáld, men med udeladelser; det bryder af ved slutningen af kap. 11 i SnE II, 110. Bl. 1—3^r.

2, Den samme fortegnelse over kenninger som i 748 med tillæget om Fenrisulven bl. 3^r— 3^b (midt på siden).

3, Skáldskaparmál, på samme måde som i 748; men skriveren har set, at den oprindelige teksts kap. 10—40 var udeladt; han har da haft eller vidst at skaffe sig et andet hds., der havde den udeladte tekst (mindre sandsynligt er, at det er afskriveren af 748, der har udeladt dette afsnit, forudsat at det stod i hans original), og han har fuldstændiggjort sin afskrift ved at optage det udeladte og dertil føje et kapitel beroende på kap. 1. Derefter følger kap. 41 og 57 (kort derefter lakunen). Navne-remserne findes her på samme måde som i 748, men ender (afbrydes på grund af bladtav) i fugleremsen. Alt på bl. 3^r—9.

4, Resten af hds., bl. 10—14, som det nu foreligger, består af religiøse digte: Heilags anda vísur (begyndelsen mangler),

Leiðarvísan, Líknarbraut, Harmsól, Máriaudrápa, Gyðingsvísur (slutn. mangler) — alle udgivne senest i Skjaldedigtningen II.

Håndskriftet stammer snarest fra tiden omkr. 1400. Retskrivningen er ret god for sin tid. Skriveren bruger meget tegnet *o* og skriver ofte *gh*. Det er her betegnet B.

Endnu skal blot nævnes, at i AM 756, 4° findes et brudstykke af Eddaen fra 15. årh., 18 blade, men meget beskadiget (»fragmentum lacerum«, som Arne kaldte det). Arne fik det fra Brynjólfur Þórðarson på Hlíðarende 1705, med undtagelse af 2 blade, som han fik »fra et eller andet sted på Island« før 1712. Det begynder med *-dv þeir afla* i kap. 7 og ender med *millding drottar* i kap. 64 (Eilífs vers), men med lakuner imellem. Håndskriftet er en tro afskrift af cod. Worm. og er således uden betydning for teksten. Det er benyttet i den AMske udgave, men ikke her i udgaven. Om hds. kan henvises til SnE III, 2, LXXVIII—LXXX, hvor et stykke er bogstavret aftrykt og indholdet nærmere belyst.

Der haves en mængde papirsaufskrifter, men de beror alle på et eller andet af de nævnte hovedhåndskrifter. De findes opregnede i SnE III, 2, C ff. Der er ingen grund til at dvæle ved dem her. Kun det bemærkes (jfr. ovf.), at afskrifter af den såkaldte Laufásedda har bevaret noget af Wormianus' tekst af det andet afsnit af Skáldskaparmál (se udgaven af cod. Worm.).

Når vi ser på hovedhåndskrifterne, er det mærkeligt, at de fleste af dem har været i biskop Brynjólfur Sveinssons eje. Der er al grund til at antage, hvad der ikke er så mærkeligt, at de er knyttede til det sydvestlige land. Kun to har tilhørt nordlandet (cod. Worm. og 757), og er vel også istandbragte dér. Der er en radikal forskel på hænderne i disse håndskrifter og på dem i reg.-Ups. Men disse er også noget ældre. En undersøgelse af de gamle manuskripters hænder er endnu ikke forsøgt, så det er umuligt at sige, hvorvidt der var forskel på skriften på nordlandet og sydlandet. Men man har på fornemmelsen, at så kan have været. Her er et spørgsmål, som det må overlades fremtiden at svare på.

III.

Håndskrifternes indbyrdes forhold.

Det spørgsmål, som nu skal behandles, er meget indviklet og vanskeligt. Det er i senere tid behandlet i F. Jónssons afhand-

ling: Snorra Edda, i Aarbøger f. nord. Oldkh. 1898, i indledningen til udgaven af Utrechterhåndskriftet ved v. Eeden (1913), samt i R. Boers afhandlinger i Aarbøger 1924 (Studier over Snorra Edda) og i Acta Philol. Scand. I (1926—27; Studien über die Snorra Edda). Ang. Gylfaginning kan henvises til E. Mogk: Untersuchungen über die G. I—II i Beiträge VI og VII (1879—80).

Til at begynde med må hvert håndskrift tages for sig og dets ejendommeligheder nøje undersøges; derved er det dog nødvendigt at jævnføre det med (de) andre. Herved kommer der ialfald en foreløbig og delvis sammenligning mellem håndskrifterne istand.

Værkets enkelte dele må betragtes hver for sig. Vi begynder da med prologen.

I R mangler det første blad. Men der er ingen tvivl om, at teksten i det hele har været overensstemmende med Ts, men her mangler begyndelsen, svarende til den første side i R. Denne må hentes fra W, som vist også har stemt med RT. Der begyndes med en omtale af verdens skabelse, Adam og Eva, hvorledes menneskeslægten blev slet og for det meste onkom i syndfloden. Noahs efterkommere glemte også guds navn, men de havde nok at leve af og fik indsigt i jordiske ting. Jordens egenskaber beskrives. Ved betragtningen af naturen kom menneskene nu til erkendelse af, at der måtte være en styrer af verden. Det førte til en bestemt navnegivning i de forskellige sprog, således som disse opstod og forgrenede sig. Her indskyder W et stykke om Noahs inddeling af jorden, Babeltårnet, Zoroaster, og afgudsdyrkelsens opkomst. Da det ikke findes i noget andet hds. og stilen viser yngre tid, er dette et rent og skært indskud fra en sen tid. Herpå følger verdens inddeling i 3 dele og, i tilslutning dertil, omtalen af Troja i Tyrkland og konger der, en Mennon eller Munon, hvis efterkommere nævnes lige ned til Odin (med Skjold begynder R). Atter her indskyder W et længere stykke om Priamus, Saturnus, Jupiter og Romerne. Om dette gælder det samme som det første indskud. Resten af prologen handler om Odin, hans udvandring og rejse gennem landene, samt ankomst til Norden, hvor han stifter riger. Selv bosatte han sig i Svitjod, hvor der var en konge ved navn Gylfe; denne modtog Odin vel og tilbød ham så meget rige, som han vilde have. Navnlig dette viser, at prologen er at be-

tragte som indledning til det første afsnit, det såkaldte Gylfaginning (jfr. iøvrigt senere under IV). Da U i alt væsentligt er stemmende med RT, er det givet, at prologen haves i sin oprindelige udstrækning i RTU (her menes ikke ordlyden i dens enkeltheder), medens den er udvidet i W.

Gylfaginning. Det første kap. i RWT handler om kong Gylfe i Svitjod og hans forhold til en »farende kvinde« Gefjun og i forbindelse dermed Sællands oprindelse med et drotkvædet vers af Brage. Der er meget, der taler imod ægtheden af dette kapitel. For det første: Det er ufatteligt, hvad indholdet af dette kap. har med Gylfaginning eller Eddaen overhovedet at gøre. Det falder ganske udenfor værkets ramme, tager ikke sigte på noget deri og motiverer intet i det følgende. Der anføres her et rigtigt skjaldevers, hvilket ellers er ukendt i Gylfaginning, bortset fra det lille halvvers i det følgende kap., der står eddadigtene langt nærmere. For det andet: W begynder kap. 2 med følgende: *Gylfi er maðr nefndr, hann var konungr* osv. En sådan begyndelse er meget unaturlig efter det foregående kapitel, der netop gør rede for Gylfe. Men her skimtes det oprindelige. Dette var netop en passende begyndelse, selv om Gylfe er nævnet i prologen. I U er denne begyndelse rettet (ændret), netop fordi det sidstnævnte er tilfældet. Lidet forståeligt vilde det omvendte være, at RTUs tekst var ændret til Ws. For det tredje: Kapitel mangler helt i U, og dette er meget vigtigt.

Heraf er det allerede klart, at R ikke ialt kan være en tro afskrift af Snorres oprindelige værk.

Herefter følger så den egenlige Gylfaginning, kap. 2—43. Teksten følges ad i alle 4 hovedhåndskrifter, også U. Deraf er kun ét at slutte, at teksten i udstrækning og rækkefølge er den originale, eller ialfald den, der fandtes i det håndskrift, der ligger til grund for alle 4 tekster. Der er kun et par særlige afvigelser, der findes i U, der skal omtales. Kap. 9 slutn. og 10, om vinden og sommer-vinter, står i RTW på det mest passende sted i Gylf.; der findes intet andet mere passende. I U findes det første efter omtalen af Einherjernes kampleg i kap. 25, i en sammenhæng, hvor det står absolut uformidlet og uden nogen fornuftig tilknytning eller ordning. Det må være kommet herind ved en ren tilfældighed eller skrivervilkårlighed. Det 10. kap. mangler helt. Formodenlig har skriveren først villet udelade begge kapitler, men senere skiftet sind og da taget kun det

første. Anden forklaring kan næppe findes. Allerede dette indeholder et vink om U-skriverens arbejdsmåde.

Kap. 23 om Gerd og Frey er i U meget forkortet og sammendraget. Herom kan der ikke være tvivl; der kan henvises til, hvad der er fremsat herom i Aarb. 1898, s. 348 ff. Atter et vink om U-skriverens fremgangsmåde.

Endelig bemærkes, at i kap. 39 er de første 6 vers udeladte i U. De findes derimod i RWT. Her er man tilbøjelig til at antage, at versene er udeladt ved en vilkårlighed i U. På den anden side var det ret naturligt, at Snorre optog alle disse vers, da det netop er dem, han har bygget sin fremstilling om ragnarök på.

Alt dette er af en så underordnet art og betydning, at man med rette kan sige, at teksten i Gylf. er ens i alle håndskrifter.

Det andet hovedafsnit, som plejer at kaldes Skáldskaparmál, d. v. s. (afsnittet om) skjaldesproget, begynder med en fremstilling af skjaldedrikkens oprindelse under form af en samtale mellem Brage og Ægir (hos hvem guderne var til gæstebud), som man derfor har kaldt Bragarœður (navnet findes ikke i noget hds.). Rimeligvis var det meningen, at hele afsnittet skulde være i denne form, men det er kun i begyndelsen, at spørgsmål og svar udtrykkelig betegnes. I fremstillingen følges håndskrifterne ad til og med kap. 8, første halvdel, til og med ordene *i vpphafí bokar*. Her tilføjes et længere stykke om Troja og Priamus med en sammenstilling af nordiske myter (ragnarök) med kampen om Troja og deltagere i denne. Hertil hører også et lille stykke i slutningen af Gylf. Alt dette findes kun i RWT og slutter sig åbenbart til prologen, men mangler aldeles i U, her er intet spor deraf. Der kan ingen tvivl være om, at alt dette er indskud i Snorres tekst. Dette lærde kram står som en kile i fremstillingen, der ingen mening har. Det har latinske endelser i personnavne. Det minder meget om indskudene i prologen i W. Men det er altså indkommet i det fælles grundlag for RWT, altså engang i den sidste halvdel af 13. årh.

Herefter begynder det store afsnit om kenninger til og med kap. 66. Indholdet er ordnet efter kategorier. Det begynder, som passende var, med Odin. Så er rækkefølgen følgende: Skjaldskab (digt, der jo er så nøje knyttet til Odin), de andre guder (Tor, Balder, Njord, Frey, Heimdal, Ty, Brage, Vidar, Vale, Höd, Ull, Höner, alle fra og med Ty uden skjaldeeksempler), Loke

med et vers af Ulfr (der dog udelades i U). Hertil knyttes 2 prosafortællinger om Tor og Hrungr og Tor og Geirröd; deres optagelse motiveres ved, at de skal afgive beviser eller grundlaget for (endel af) det hidtil fremførte; de er således nærmest et grundlag for og illustration til kapitlet om Tor (kap. 12). Til begge fremstillinger knyttes længere digtcitater: af Haustlöng og Þórsdrápa (af Eilífr). Foran dem hedder det kort: »Efter denne fortælling har Tjodolf d. hvinverske digtet i Haustlöng« resp. »Eilífr Godrunsson i Torsdræpe«. Digtene udelades helt i U og selvom ikke dette er helt afgørende er det sikkert det oprindelige. Digtene er senere indsatte. Således har Snorre i kap. 13 og 16 henvist til Húsdraða uden at anføre noget deraf. Dertil svarer ganske disse henvisninger her af summarisk art.

Snorre fortsætter naturligt nok med gudinderne (Frigg, Freyja, Sif, Idun). Der nævnes kun disse fire, rimeligvis fordi de andre gudinder overhovedet ikke havde nogen kenninger (de var opregnede i Gylf. kap. 22). Til det sidste kapitel (om Idun) følger R(WT) atter et langt afsnit af Haustlöng; her findes samme bemærkning som för (»Efter denne fortælling digtede Thj. d. hv. i Haustl.«). Digtet udelades helt i U og må bedømmes på samme måde som de to andre, som indskud. En lille summarisk bemærkning om, hvorledes aserne iøvrigt kan omskrives, afslutter dette æmne.

Nu følger kenninger for himmel, jord, hav, sol, vind, ild, vinter, sommer (kap. 32—39). Det er en logisk fortsættelse og naturlig ordning; kun kunde man måske mene, at »solen« burde have stået straks efter »himlen«.

Hermed er overnaturlige væsner og elementerne færdige. Naturligt nok kommer nu kenninger for mand og kvinde (summarisk; kap. 40). Da guldet spillede en så stor rolle i kenninger for mand og kvinde, er det naturligt, at der nu følger de mange kenninger for guld. I kap. 41 opregnes de forskellige kategorier, hvorefter der kommer spørgsmålene, hvorfor det kaldes således. Svarene følger i de følgende kapitler (42—57) så at sige helt igennem i rigtig rækkefølge. I kap. 53 findes også kenningen for guld som »Frodes mel«. Dette mangler i opregningen i kap. 41, i RWT, men det findes både i U og 757 (dog på et mindre rigtigt sted i begge). Det er således klart, at det må være oversprunget i det fælles grundlag for RWT. At teksten i disse iøvrigt er den oprindelige m. h. t. stof og udstrækning

er utvivlsomt, undtagen hvad kap. 47 angår, det om »odderboden«. Vi får her en vidtløftig fremstilling, der slutter med et brudstykke af Brages Ragnarsdrápa med den sædvanlige indledning: »Efter disse fortællinger har de fleste digtere digtet og taget forskellige afsnit [ø: til behandling]. Brage d. gamle digtede om Sörles og Hamdes fald i den drape, som han digtede om Ragnar lodbrog«. Digtbrudstykket er, ligesom i tidligere tilfælde, et indskud. Men der er grund til at antage, at ikke hele dette afsnit, hvis indhold går langt udover hvad den logiske sammenhæng kræver, er oprindeligt. Kap. 47 ender med disse ord: »Nu er det fortalt, hvorfor guldet kaldes odderbod eller asernes nødløsning eller strid-malm«. Dermed er egentlig spørgsmålet besvaret, og man kunde tro, at hele fortsættelsen beror på en senere udvidelse. Faktisk går også U kun hertil, men følger dog til: »Nu tog Hreidmar guldet som sønnebod, men Fafnir og Reginn krævede en del deraf som broderbod. De dræbte deres fader. Fafnir lagde sig på guldet og blev til en slange, men Reginn drog bort«. Dette ser ud som og er sikkert et kort udtog af, hvad der følger i RT. W udelader hele stykket kap. 47—53, hvilket åbenbart beror på fuldkommen vilkårlighed. Jeg har tidligere antaget, at kun stykket fra *þar fæddiz upp Svanhildr* var senere indskud, men jeg er nu tilbøjelig til at tro, at indskudet begynder allerede med kap. 49, om ikke för, nemlig s. 129,12; men slutningen af kap. 48 lyder ganske som i tidligere tilfælde: »Nu er det sagt, osv.«, men også disse ord kunde være tilføjede af en interpolator, og det er vel det rimeligste. Hele dette indskud beror på den gamle Sigurðarsaga.

Kap. 53 begynder med spørgsmålet om, hvorfor guldet kaldes »Frodes mel«, og så kommer fortællingen derom (Grottekværnen, Menja og Fenja osv.). Efter fortællingens slutning følger i R Grottesangen uden overgang eller overskrift. Ligesådan i T undt. for så vidt som her findes overskriften »Grottasongr« (der kunde være tilføjet af skriveren). Dette ser mærkeligt ud. Her er imidlertid C til sammenligning, og her er forholdet et helt andet. Midt inde i kapitlet hedder det således: »Det siges, at de sang det digt, som kaldes Grottesangen«, og der tilføjes: »og dette er begyndelsen«, hvorpå det første vers anføres. Iøvrigt er teksten ens. Der er næppe tvivl om, at det er C, der her har den oprindelige tekstform. I RT er der foretaget en redaktionel ændring, fordi den, der skrev originalen til RT, har været i

besiddelse af hele digtet. Denne fremgangsmåde minder livagtig om det forhold, at Hákonarmál er optaget in extenso i Heimkr. efter sagaen om Hakon.

Herefter følger, logisk nok, kenninger efter guld for mand og kvinde (kap. 58—59), hvortil andre kenninger for mand efter hans virksomhed (kamp, våben, rejser osv.) slutter sig (kap. 60). Så kommer, også naturligt nok, kenninger for kamp, våben og hærlæder (kap. 61—62). Som et særligt stof til kampkenninger tilføjes her sagnet om Hjadningekampen; det udelades i A og U men findes her på et andet og senere sted, hvilket taler for, at stykket er oprindeligt i Eddaen; det var da også et så vigtigt sagn, at det ikke godt kunde undværes. Men når R (kap. 62) hertil føjer et afsnit af Ragnarsdrápa med den velkendte formel: »Efter denne fortælling digtede Brage skjald i Ragnar lodbrogs drape«, må dette bedømmes efter tidligere tilfælde. Digtet mangler helt i U. Det er en interpolation.

Da sørejser spillede en så stor rolle i forfædrenes liv, er det ikke mere end hvad man kunde vente, at kenninger for skib måtte optages. De kommer også nu (kap. 64). De var allerede antydede i kap. 60.

Endelig kommer det sidste afsnit, indeholdende kenninger for konger og høvdinger med Kristus i spidsen (kap. 65—66). Herom er der intet videre at bemærke. W slutter her den oprindelige tekst, og optager de 4 afhandlinger, for så at fortsætte med Háttatal og det helt omarbejdede afsnit om ókend heiti.

Det 2. hovedafsnit af Skaldskm. handler om enkeltbenævnelser, *ókend heiti*, kap. 67—88. Rækkefølgen af de kategorier, der behandles, er: skjaldskab, guder, himmel, sol, måne, jorden, dyr (ulv, björn, hjort, hest, okse, slange, ko, får, svin), luft, vejr, rovfugle, sø, ild, tid, mænd, konge (kongeslægter), forskellige fællesbetegnelser for mænd (pluralis-ord m. m.), der ender med viðkenningar og fornöfn (∩: synonyme), kvindebetegnelser, navne på legemsdele, tale, sind (visdom), stemme og ensudseende ord af forskellig betydning. Angående dette afsnit er det ret vanskeligt at komme til et bestemt resultat, men den oprindelige form frembyder R næppe på alle punkter. Rækkefølgen er i hovedsagen naturlig og velforståelig. Helt parallel med kenningerekken kunde den ikke blive. I det hele er også rækkefølgen den samme i de øvrige hdss., der kommer i betragtning, undt. i U. I 748 er der afvigelser, der åbenbart er uoprindelige (se her-

om Aarbb. s. 299). R gör ikke indtryk af at være oprindeligt helt igennem. Især er kap. 72 slutn.—74 mistænkelige. De burde hellere have stået efter kap. 74 og lige foran 76. Desuden er næppe alle de dyr, der nævnes, oprindelige i sammenhængen. Björn og hjort mangler i A, ko får svin mangler i U, men her udelades også luft og vejr, hvad der næppe er oprindeligt, og U kan man ikke stole på; dér udelades også jord og sø, sikkert rent vilkårligt. Ang. A kan iøvrigt henvises til hvad der senere vil blive påvist.

Kap. 87—88 indeholder noget stof, som ikke giver indtryk af at være oprindeligt, idet der her ikke blot er tale om simple enkeltbenævnelser, men også kenninger, der jo slet ikke hører dette afsnit til.¹ Man kunde være fristet til at antage hele kap. 87—88 for et senere tillæg; men de findes i alle hds. Tillægget måtte så være indkommet i det hds., der ligger til grund for alle eksisterende håndskrifter.

Det er af alt dette klart, at, hvorledes man end dømmer om enkeltheder, kan R ikke siges at repræsentere Snorres værk helt uforandret. Den største afvigelse derfra er dog optagelsen af Pulur, de navneremser, der umiddelbart følger efter det sidste afsnit, heiti, uden nogen overgang. At de er optagne og det netop her, bliver forståeligt. Indholdsmæssigt — men ikke i formel henseende — kan de siges at udgøre en fortsættelse. Om dem er der ikke nogen grund til her at tale nærmere.

Efter afslutningen af remserne følger Eddaens 3. hoveddel, Snorres digt Håttatal, der i 102 vers lovpriser kong Hakon og Skule jarl; digtet er forfattet 1222 eller 1223. Til versene findes en metrisk kommentar af Snorre selv (se min afhdl. i Arkiv 1929). Ang. digtet må der henvises til litteraturhistoriske fremstillinger. Versemaalene er ialt 95, men flere af dem beror på meget fine og små, ikke altid metriske, afvigelser. Digtet er åbenbart tænkt som en udførelse i praksis af, hvad 2. hoveddel indeholder og lærer, ikke just med hensyn til det metriske, men med hensyn til skjaldesproget. I kommentaren er hovedvægten lagt på det metriske og formelle. Ved digtersproget var der her ingen grund til at dvæle nærmere.

Således fremtræder da her Snorres værk i sine 3 hovedafsnit: mytologien, som læren om guderne, men tillige som læren

¹ Nordal har i Snorri Sturluson s. 100—01 søgt at begrunde beskaffenhed af disse kapitler, men helt overbevisende er hans bemærkninger ikke.

om mange kenningers grundlag, — læren om det særegne ved skjaldenes sprog, omskrivninger (kenninger) og poetiske enkeltbenaevnelser (heiti) — udførelsen i praksis både med hensyn til skjaldesprog og metrisk form. Det er en velbetænkt indretning og stofoptagelse, som her foreligger i R (med fradrag af senere interpolationer, der allerede er fremhævede) og, som det vil vise sig, i alle andre håndskrifter. Til disse vil vi nu gå over.

T behøver ingen længere omtale. Det stemmer helt igennem med R og må være skrevet efter et søsterhåndskrift til dets original. I ordlyden stemmer det ikke så sjælden med W.

W frembyder i redaktionel henseende meget, der er afvigende og af interesse. Det begynder med prologen. Men straks mærkes her en bevidst redaktions virksomhed, der består i en ret stærk udvidelse af det oprindelige indhold. I slutn. af kap. 1 indsættes et stykke om Noahs inddeling af verden, om Babelstårnet og Babilon m. m. At dette er en ren og skær interpolation, fremgår af flere ting. For det første omtales her verdens tredeling, og så følger i næste kap. en omtale af tredelingen, som om den ikke allerede var nævnet. Dernæst er sproget afvigende, fremmedord findes som *parteran*, *undirstanda*, latinske endelser som *Affricani*, *Assiriorum*.¹ Dette gælder også de følgende indskudte stykker. Det er det lange stykke, der handler om Priamus, Saturn, Juppiter m. m., der er indskudt i kap. 3 og mangler i TW (og har sikkert også manglet i R), og en lille bemærkning om Njord i kap. 5. Alt dette er lærdomskram fra tiden omkr. 1300 eller derefter.

Gylfaginning svarer nøje til Rs tekst. Det skal bemærkes, at de vers, der ikke findes i U (men i R) i kap. 38 slutn. og 39 beg., findes i W. Gylf. slutter ganske som i R. Også har W det senere tillæg til Skskm. kap. 8, som R har; se ovf. Derefter følges teksten i R meget nøje (hds. s. 54 er for det meste ubeskreven, lige efter Þórdrápa, men der mangler intet i teksten; ligeledes er der en åben plads for nogle linjer øverst s. 56, for slutn. af Haustlöng-brudstykket) til og med kap. 46. Kap. 47—53 udelades ganske og uden at skriveren så meget som antyder udeladelsen. Der findes ganske vist to firkanter, den ene inde i den anden, men efter kap. 45; det synes at være meget tvivlsomt, hvorvidt dette tegn hidrører fra skriveren selv. Det

¹ Jfr. Aarhb. 1898 s. 302.

udeladte er hele odderbods-historien og Frodekapitlet. At disse kapitler er oprindelige i værket er utvivlsomt. Det beror på en ren vilkårlighed, når de er udeladte i W. Hvilken psykologisk grund, skriveren kan have haft til udeladelsen, bliver altid en gåde. I hvert fald er den et klart bevis på hans egenmægtige behandling af teksten, som også i det følgende vil vise sig.

Nu følges atter nøje teksten i R indtil slutningen af 1. afsnit af Skskm. (slutn. af kenninger), kap. 66. Her afbryder skriveren helt og holdent og indføjer nu de 4 grammatisk-rhetoriske afhandlinger, der intet har med Eddaen at skaffe. Skriveren eller (den ældre) originals istandbringer giver den sidste del af Skskm. (heiti) i en helt omarbejdet og udvidet skikkelse. Rester heraf findes på 2 blade (3 sider) og i papirsafskrifter. Hvad grunden er til denne radikale omarbejdelse, er og bliver en gåde, undt. forsåvidt som man kan sige, at istandbringeren har fundet Snorres oprindelige tekst for mager og derfor villet og ment at kunne komplettere den. Ved det første afsnit har han altså ikke fundet det nødvendigt, eller ikke tænkt på, at gøre det samme. Det var naturligvis også lettere at behandle de usammensatte benævnelser således.¹ (Om Rígspula-bladet se bemærkningen ovf. s. IX). Bearbejderen anfører vers fra 13. årh. af Snorre og Sturla og Óláfr Leggsson, samt af »broder Arne«, der kun kan være Árni Jónsson, abbed til Munketværå (1371—79), men de anførte vers af ham er uden tvivl ældre end hans abbedtid. Dette viser rigtigheden af, at henføre W til midten af 14. årh.

Endelig bemærkes, at efter de gramm.-rhetor. afhandlinger har skriveren afskrevet Eddaens 3. hoveddel, Háttatal med kommentaren i overensstemmelse med R (og T), men begyndelse og slutning mangler; jfr. ovf.

Det skal bemærkes, at af navneremserne findes intet spor i W, hvorefter man dog næppe bestemt tør slutte, at de ikke har stået i dets original.

U er et i flere henseender meget mærkeligt håndskrift. Det begynder med prologen i alt væsentligt identisk med den udstrækning, som den har i RT, men ordlyden er tildels afvigende.

Gylf. svarer også ret nøje til RWT. Kap. 1 i RWT mangler her helt; se herom ovf. Her har U alene det oprindelige, da der næppe er grund til at antage, at skriveren havde udeladt det,

¹ Boers opfattelse er her noget afvigende (s. 194 f.), men jeg kan ikke godkende den.

hvis det havde stået i hans original. Når U derimod i kap. 6 umiddelbart efter versene — uden Gangleres spørgsmål, der absolut er i den rette stil — går over til at fortælle om Bors-sønnerne, finder man her straks en bevidst forkortelse (sammen-
dragning) af teksten, hvorpå U har så utallige eksempler iøvrigt. Den slags vil vi ikke her dvæle nærmere ved. Om de to kapitler, 9 slutn. og 10 (vind — sommer-vinter) henvises til, hvad der ovf. er bemærket. U har sikkert med vilje først villet udelade dem, men så dog senere optaget det ene, men dér i en umulig sammenhæng. Den slags virkemåde vil vi også finde flere eksempler på. Så er der kap. 23 — om Gerd og Frey. — Det er her meget kortere end i de andre. Det er åbenbart, at det med vilje er sammendraget for at spare tid og arbejde. Derom kan henvises til Aarbb. 1898 s. 348—52. Om forskellige enkeltheder kan henvises til samme. Om versene i kap. 38—9 se ovf. Alt i alt er det klart, at U beror på selvsamme grundtekst som de andre håndskrifter.

Den sidste bemærkning, om Troja og Ektor, (kap. 43) findes ikke i U, og heller ikke Skskm. kap. 8 slutn. (fra *en sagt er frá atburðum*) og 9. Se herom også ovf. I så henseende kan U siges at være oprindeligere end de andre.

Men nu begynder de store afvigelser i U.¹ Den første er den, at umiddelbart efter kap. 8 beg. (første halvdel) følger de to prosa-kapitler om kampene mellem Tor og Hrungne, Tor og Geirröd, der slutter med bemærkningen om Eilif og Torsdræpe (d. v. s. kap. 25—27). Herefter følger så de 3 ovenfor nævnte ganske uvedkommende stykker (skjaldefortegnelsen, slægtregistret og lovsigemandsrækken). Der er kun én forklaring at give på det her forefundne fænomen. Skriveren har ønsket at samle alle myter, stille dem sammen. Derfor tager han disse to myter om Tor og de to jætter ud af den oprindelige sammenhæng og giver dem som et umiddelbart tillæg til mytologien. Man skulde tro, at hans hensigt havde været ikke at ville afskrive mere overhovedet. Hvis det er tilfældet, har han dog ændret mening, og senere fortsat sin afskrivning.

Han tager så fat på Skskm. og begynder med det kapitel, der svarer til kap. 6 slutn., det lyder således: Her hefr skallid-

¹ Skriveren gör sig allerede i kap. 1 skyldig i en misforståelse, idet han her lader aserne komme til gæstebud hos Ægir. Det modsatte er tilfældet. Se herom Boer s. 168 f.

skapar mal ok heiti margra hlvta. Hversø skal kenna skalldskapinn. sva at kalla kvasis bløþ. eða dverga dryckio. eða fylli. eða margskonar lavg opræris. eða boþnar. eða sonar. eða farskostr dverga. Svttvnga miop. eða lavg nitbiarga. fengr eða fyvndr opins. dryckr hans ok gïof ok dryckr asanna. Umiddelbart derefter følger kap. 10. RWTs tekst følges nu uafbrudt til og med kap. 24 (i dette sidste kap. udelades verset fra Húsdrápa). Nu følger i RWT de to Torsmyter. U fortsætter kap. 24 direkte med kap. 28—31 med udeladelse af Haustlång-brudstykket. Så fortsættes med kap. 32 til (og med) 41, det kapitel, der indeholder oversigten over guldets kenninger. Men så udelader U kap. 42—44 med undtagelse af slutningen, Eyvinds vers, der umiddelbart knyttes til kap. 41; dette er i grunden lidet forståeligt og kan kun bero på en ren vilkårlighed, da RWTs tekst ubetinget er den oprindelige. Imidlertid findes kap. 43 og 44 indført langt senere, nemlig efter Hjadningesagnet (kap. 62), og her igen med Eyvinds vers med den rigtige indledning. U fortsætter med kap. 45—46. Derefter hedder det summarisk, at guldet kaldes odderbod med andre dermed sammenhængende kenninger samt Krakes sæd og går dermed over til 55 slutn. og fortsætter med kap. 56, dog uden den prosa, som her findes og som er indlysende naturlig og selvfølgelig, og med kap. 57. Det nævnte prosastykke findes dog i U til allersidst foran de 3 drotkvædede vers og den grammatiske afhandling, hvor den selvfølgelig er uden sammenhæng og uden det dertil hørende vers. At dette beror på en ren vilkårlighed, er indlysende. At forklare dette ved, at vi i U har med en forfatters kladde at göre, er umuligt, ti et prosastykke med tilhørende vers vilde selv i en kladde ikke være bleven således skilt ad.

Der fortsættes i U med guldkenninger som i R til kap. 62 til stykket om kampen som Hjadningestorm (med udeladelse af de to foregående halvvers), men kun den første sætning findes her og skriveren går over til kap. 63. Han udelader altså her den prosaiske fortælling om Hjadningerne. Da det samme genfindes i A, er det ikke Us istandbringer, dette skyldes. Senere, efter kap. 78 skriver han hele kapitlet (efter et andet håndskrift?).

U fortsætter med kap. 64 til slutningen af kenningar-afsnittet (kap. 66), som oftere med udeladelse af enkelte halvvers.

Alt i alt må man sige, at den ordning, som RWT har, skin-

ner igennem i U; afvigelser derfra beror åbenbart så godt som altid på vilkårlighed hos skriveren.

U fortsætter umiddelbart med ókend (hds. urigtig *kend!*) heiti, kap. 67—69. Det sidste indeholder himlens navne (om solens og månens se straks nedenfor) og tilføjer dens kenninger(!), som han tidligere havde skrevet. Herpå skriver han »tidens« navne, d. e. kap. 79 til og med verset, og nu følger månen og solen (i denne rækkefølge), d. e. kap. 70 og 69 slutn., atter her tilføjes kenninger for solen, d. e. kap. 35 beg., som han også før havde skrevet. Herefter er en halv side i hds. blank (men med et rytter-billede), og et langt spring göres lige til stykket om kong Halfdan d. gamle, d. v. s. kap. 81—88, men en del heraf indsættes senere. Skriveren afskriver nu kap. 72—76 (men udelader slutningen, et lille stykke af kap. 75), d. e. resten af afsnittet om ókend heiti, resten af hele den anden hoveddel, Skáldskaparmál.

Efter ildens navne (kap. 78) skrives nu Hjadninge-sagnet med den indledende bemærkning, d. v. s. kap. 62 sidste del (153,20). Her er der jo tale om kenninger, så kapitlet slet ikke passer blandt ókend heiti. Som bemærket har originalen også haft kapitlets begyndelse på samme sted som de andre (U kap. 64, udg. s. 331). Herefter følger det lille kapitel om guldet som »Glasis løv«, d. e. kap. 43, samt det om guldet som »Sifs hår«, d. e. kap. 44, og det lille kap. om guldet som »Fullas hovedbånd«, d. e. kap. 44 slutn.; verset heri er uden indledning skrevet tidligere (i U kap. 60)! Det er altså 3 sammenhængende kapitler.

Nu følger kapitlet om odderboden, o: kap. 47—48, men uden vers og i slutningen rent udtogsmæssigt. Kap. 49—52 udelades helt, hvilket vist er det oprindelige. Herefter skrives stykket om Rolv krake, o: kap. 54 og 55 og derpå 53, altså er her rækkefølgen lidt anderledes, og stemmende med rækkefølgen som den er i U kap. 60; i R mangler betegnelsen »Frodes mel« i oversigten (kap. 41). Ús tekst er meget forkortet og Grottesangen mangler naturligvis helt. Endelig følger så kenningen »Hölges højtag«, kap. 56, dog kun prosaen; det dertil hørende vers af Skule fandtes — uden prosainledningen — i U kap. 60 (s. 321), altså en stor forvirring eller vilkårlighed.

Dermed er vi kommen til slutningen af, hvad U har af Skskm. Det er aldeles klart, at den bemærkning, der atter og

atter er gjort, at Us skriver i det første afsnit med vilje har udeladt flere stykker, for bagefter efterhånden at tilføje dem, eftersom han fik tid og lejlighed, er rigtig. Herved er der indkommen megen ujævnhed, forvirring og fejltagelser. Men én ting må hævdes, at U helt igennem grunder sig på et hds., der har haft samme rækkefølge som R osv., måske med undtagelse af kapitlet om guld som »Frodes mel« (Grottesagnet). Det er som om dette skulde have stået sidst i oversigten i kap. 41. I B, hvor dette også findes, findes »Frodes mel« foran »Krakes sæd«, altså en anden rækkefølge end i U. Man tør rimeligvis gå ud fra, at B repræsenterer det oprindelige; »Frodes mel« må være udfaldet i det hds., der ligger til grund for RWT.

Efter afslutningen af den her gennemgåede tekst findes o. 13 linjer på siden med udskrabet skrift; skriveren har udfyldt den således tomme plads med 3 drotkvædede vers med heiti og kenninger (for kvinde og sind), hvoraf de to første også findes i A. Herpå følger den 2. grammatiske afhandling (hvorom der kan henvises til udgaven i Islands grammatiske litteratur). Her findes overskriften: *her segir af setningo hatta lykilsins*. Det er ikke let at sige, hvad der hermed egenlig menes. E. Mogk har i sin tid ment, at afhandlingen skulde være indledning til Háttatal. Men herom kan der ikke være tale. I afhandlingen tages aldrig sigte på digtet, hverken direkte eller indirekte. Men i den omtales *lyklar* — i anledning af en vedføjede figur —, og det er vist dette ord, der genspejles i overskriften. Ved tanken om Háttatal er så ordet *hatta* indkommet. Dette vidner om den forvirring hos skriveren, der så ofte har vist sig.

Endelig følger Háttatal, men også skrevet på en højst ejendommelig måde, således som det før er omtalt. Den største del af det sidste blad er ubeskrevet. Den måde, hvorpå Háttatal er skrevet, svarer nøje til den fremgangsmåde, der tidligere er konstateret. Skriveren vil blot gøre et udtog. Han begynder med versenes begyndelse og versemålenes navn. Da han var færdig med omtrent tredjedelen, betænker han sig (fordi han nu fik bedre tid?) og skriver hele digtet med kommentaren,¹ men når nu kun til v. 56. Og hermed var skriveren endelig definitivt færdig.

Det fremgår af det her sagte, at U er, som sagt, et af de

¹ Der er ingen grund til at antage, at der her er et andet hds. brugt end för, da han skrev de første linjer.

mærkeligste håndskrifter, der findes. Man har, som ovf. bemærket, søgt at forklare det så, som var det en kladde, hvorefter et håndskrift, der skulde ligge til grund for RWT, blev istandbragt. Men dette kan ikke være rigtigt. Ikke blot strider det imod alt, hvad der ellers vides om bøgernes istandbringelse på Island, men det er af flere ting klart, at U netop må bero på et håndskrift, der i alt væsentligt stemte med RWT. Hvad teksten selv angår, sammendrager U meget ofte denne, og forkorter den, og det ofte i den grad, at meningen forstyrres. Bortset fra, at U dog kan have bevaret det oprindelige m. h. t. enkelte læsemåder (ord og udtryk), har det sin betydning ved at vise uægte bestanddele i de andre håndskrifter. Her må man dog være varsom, da U vilkårlig udelader en del. At det har det oprindelige, når det udelader 1. kap. af Gylf., det meste af Fáfñir—Regin- og Gjukungesagnet, navneremserne¹ og mulig et par mindre kapitler, må betragtes som sikkert. U må således siges trods alt at være et meget vigtigt håndskrift. Endelig skal bemærkes, at der næppe er grund til (med Boer) at forudsætte mere end én enkelt som istandbringer af U; så ensartet er dette helt igennem.

C (1e β) begynder nu lidt inde i kap. 50 (Gjukungesagnet) og slutter med 89 (navneremserne), dog således, at der er en lakune fra inde i kap. 62 (s. 152) til inde i kap. 67 (troldkvindens vers s. 165). Det frembyder helt igennem RWTs rækkefølge, men har nogle afvigelser m. h. t. tekstens beskaffenhed. Således findes stykket *Eptir—bera* (kap. 52 beg.) her indsat efter slutningen af kap. 50 (s. 131). I forbindelse hermed står så den afvigelse, der findes i kap. 52 (s. 134); Brages halvvers og indledningsbemærkningen dertil udelades, men brudstykket af Ragnars *drápa* anføres med indledning: »derfor kaldes brynjen Hamdes og Sörles klæder eller dragt; herefter digtede Brage skjald«. Der er næppe tvivl om, at der her har fundet en omflytning sted. Stykket om Aslaug passer dårlig, hvor det står i C, og sætningen »Atle Budlason ægtede da« osv. viser, at der her er et indskud, ti dette »da« viser hen til det, der står foran stykket.² RTs tekstform må være den oprindelige. Vanskeligere er det at bedømme kap. 52, det omtalte forhold. Det er dog temlig sikkert, at Brages halvvers med giftkenningen: »Völsungedrik«, der

¹ Boers beviser for, at U har udeladt disse, er ikke fyldestgørende.

² Boer antager — sikkert med urette — at C-teksten er den oprindelige.

jo er beviset for det foranstående, er oprindeligt, men udeladt i C. Derimod kunde man være fristet til at tro, at bemærkningen om brynjekeningen kunde være udfaldet i RT, men rimeligvis beror den dog på Cs skriver selv.

En anden afvigelse i C er, at det i kap. 53 (Grottesagnet) efter ordene (s. 135): »Det siges, at de (trælkvinderne) da sang den sang, der kaldes Grottesangen« tilføjer: »og dette er begyndelsen dertil«, og så følger det første vers. Digtet, der i RT er uden indledning mekanisk føjet til kapitlet, mangler iøvrigt helt i C. Her kan der næppe være nogen tvivl om, at C byder den oprindelige tekstform.¹ I originalen for RT har skriveren bestemt at optage hele digtet; da måtte ordene »og dette er begyndelsen dertil« med verset bortfalde.

Kap. 56 (om Hölge) står i C efter Bjarkemålsversene i det følgende kapitel. Hvad der her er oprindeligt er ikke let at afgøre. Man er dog tilbøjelig til at give RT fortrinnet, da sætningen »Guldet kaldes også« synes bedre at passe efter Bjarke-målsversene end efter Hölge-kapitlet. Boer derimod mener, at C også her har det oprindelige.

I kap. 68 (s. 166) indskyder C gudebetegnelsen *regin* (lige efter *rogn*) med et halvvers af Vafprúðnismál (v. 47). Dette er uden tvivl et vilkårligt indskud af skriveren. Snorre anfører aldrig eddakvadsvers i Skáldskm. Skriveren er ved at skrive om *rogn* kommet i tanker om *regin* (som jo er det samme) og har så tilføjet det; han har kendt eller kunnet eddadigtet.

Iøvrigt løber teksten helt parallelt med RT. Om C nogen- sinde har indeholdt Gylf. er og bliver usikkert; Boer mener ikke det har været tilfældet.

A og B (748I og 757) er to håndskrifter, der nøje hører sammen på grund af deres hele form og indretning. Til grund for dem ligger en fælles original, udarbejdet af én, der kun brød sig om at have det 2. hovedafsnit, Skskm., for sig. Det kunde jo let skæres ud og »udgives« særskilt. Hermed har udarbejderen kombineret Olaf hvitaskalds grammatisk-rhetoriske afhandling. Det er således sproglig-poetiske interesser, der her har gjort sig gældende. Den sidstnævnte afhandling og det lille brudstykke, som A begynder med, men som har været fremmed for B (jfr. foran), vedkommer os ikke her. Efter afslutningen af Olafs afhdl. findes den foran anførte bemærkning om Snorre,

¹ Således også Boer.

hvorpå der følger den korte kenning-fortegnelse. I B findes bemærkningen om Snorre ikke, men den samme fortegnelse følger umiddelbart på Olafs afhdl. Denne fortegnelse vedkommer os ikke her, så interessant som den mulig er. Den er ret omfattende m. h. t. stof, men særlig systematisk kan den ikke siges at være.

För vi går videre skal et par vigtige punkter omtales. I A findes der i kap. 66 en udeladelse sted straks efter det 1. vers; der skrives: *farmatys etcetera Leita capitula fyrr i bokinni*; dette er en henvisning til kap. 10 (s. 88), hvor samme halvvers findes, men den kan ikke gælde fortsættelsen, der er helt forskellig. Så kommer bemærkningen: *Svá skal menn kenna við ættir sem Kormakr kvað heyri sonr a syrar etcetera* i kap. 66 (163,16); resten udelades. Hvorledes forholdet har været i B kan ikke vides, da der her er en lakune deri. Men det er klart, at skriveren her vilkårlig udelader, hvad så end grunden han have været.

Umiddelbart efter kap. 79 hedder det i A: *Maðr er hverr fyrir sér*, (det er begyndelsen til kap. 80, uden det indledende spørgsmål), *leita fyrr i bokinni alt til þæss ær Stvfr kvað*, hvorefter verset *Tireggjaðr* osv. (v. 396) følger, samt Hallfreds *Skiliðr* osv. og Markus' *Ríkr er* osv. (i R et andet vers af Markus). B stemmer ikke hermed, se nedenfor. Den her givne henvisning til et tidligere sted »i bogen« må gælde den tabte første del deraf, som vi intet kender til. Så meget er vist, at verset (*Tireggjaðr* osv.) ikke står på noget tidligere sted i RWTU. I slutn. af kap. 81 hedder det: *Lát auman nú njóta ok fyrr ær ritat*; dette er blot en henvisning til kap. 80 (v. 386), hvor halvverset findes. I B anføres hele halvverset uden videre.

Vi skal nu betragte A og B, hvert for sig.

I A begynder Snorres tekst med kap. 56 — om Hölge —. Det er ikke muligt at se, hvad grunden hertil kan være. Det følger så Rs tekst til kap. 62 til afsnittet om Hjadningekampen. Heraf findes kun indledningsbemærkningen (153,20) og går så straks over til kap. 63, idet hele Hjadningesagnet er udeladt. Dette stemmer, mærkeligt nok, ganske med U. Her må der være et fælles grundlag. Derefter følges atter R til og med kap. 68. Dog findes her i 66 den omtalte afvigelse (udeladelse). Kap. 69—70 udelades her. Så kommer kap. 71, men kap. 72—76 udelades her. Så følger kap. 77—78, hvorefter kap. 72 og 76 skrives,

og så 74 slutn. og 74 (fra beg. til slutn. af hesteremsen med tilhørende slutningsbemærkning), 75, 69—70, 79, 80 beg. (se ovf.). Her er der således en ret stærk afvigelse i rækkefølgen.

R	A	
himmel	jord	
sol	hav	
måne	ild	
jord	ulv	
ulv	rovfugl	
björn	} slange	
hjort		ko
hest		får
okse		svin
} slange	hest	
	luft, vind	
	himmel	
ko	sol	
får	måne	
svin	tid.	
luft, vind		
rovfugl		
hav		
ild		
tid		

Som man ser mangler björn, hjort, okse helt i A; björn og hjort findes i U, så her må der være tale om udeladelse (eller overspringelse) i A. Det samme gælder oxenavnene. Rækkefølgen i R er let forståelig og ikke unaturlig: himmel (med sol og måne) —, jord — dens dyr, vilde (ulv) og tamme; det eneste unaturlige her er slangens plads — (nu vendes tilbage til det første) luftrummet med dets dyr (rovfuglene, svarende til ulv i den første række) — hav — ild — tid. As rækkefølge ser ud til at være et forsøg på at få bedre system frem: jord — hav — ild — vilde dyr og rovfugle (som hørende sammen), slange, tamme dyr — luft, himmel (sol, måne). Her kunde man måske være tvivlrådig m. h. t. det oprindelige, men U taler for, at dette findes i R.

Herefter følger som sagt 80 beg. med 3 vers, der findes inde i kap. 81, medens begyndelsen af dette, der handler om Halfdan gamle med 6 versciter, helt er udeladt; at dette er sket ved en ren vilkårlighed (eller fejl?) fremgår deraf, at det oprindelige

Enn 'fremdeles' findes straks efter de 3 nævnte vers. Rs tekst forudsættes således tydelig. Herefter følger Rs tekst til slutningen af Skskm. Derpå kommer så navneremserne i den udvidede form og med nogle redaktionelle ændringer i begyndelsen. Her foreligger således en fuldstændiggørelsesvirksomhed fra sidste del af 13. årh. Herom kan henvises til min afhandling i festskriftet til K. Maurer (Germ. abhandlungen). Her er det ikke nødvendigt at komme nærmere ind på sagen. Det bladfyld, der i A følger efter remserne, er os her uvedkommende.

Det er klart, at det er særlig skjaldesproget, der har interesseret denne redaktør, men tillige, at det er teksten i RWTU, der har foreligget ham. Han behandler den med nogen vilkårlighed; der er næppe tvivl om, at på en sådan beror redaktionen af kapp. 69—80.

B. Dette begynder med Olafs afhandling, men enkelte stykker er udeladte, sikkert rent vilkårligt. Så følger, som i A, kenning-fortegnelsen m. m., vistnok i en lidt bedre form end i A, Så kommer det samme afsnit af Skskm. som i A, begyndende med kap. 56—57. Men nu findes den store afvigelse fra A, der består i, at skriveren optager kap. 10—24, med udeladelse af alle vers i kap. 12—24. Så udelades kap. 25—27 (Torsmyterne, jfr. forholdet i U) og der fortsættes med kap. 28—31 (også uden vers). Skriveren skriver videre kap. 32—40 (og medtager nu versene). Nu indskydes et mærkeligt kapitel, d. e. slutningen af kap. 6, 7, 8. Det indledes med bemærkningen: »Således fortælles i denne bog, som hedder Edda, at den mand som hed Ægir spurgte Brage skjald blandt andre ting, på hvor mange måder osv.« Det slutter med en hertil svarende bemærkning: ». . . end som det er skrevet i 1. kap. af nævnte bog, hvor der fortælles om tilblivelsen af himmel og jord og alle ting som dertil hører osv.« Det er prologen, som der her sigtes til. Dette viser, at skriveren har haft for sig et fuldstændigt eksemplar af værket. Der kunde nu rejses det spørgsmål: er A en forkortelse af Bs tekst — der altså måtte repræsentere den oprindelige form for ekscerptet — eller er B en udvidelse af A? Jeg tror ikke, at der kan være tvivl om, at det sidste er tilfældet; begyndelsen er det bedste bevis herfor. Skriveren har haft As tekst, men tillige et fuldstændigt eksemplar; han har set, hvormeget der var udeladt i A-teksten, og villet supplere denne efter det nævnte eksemplar.

B optager, sikkert fra samme kilde, kap. 41, der naturligvis ikke findes i A. Og nu fortsætter skriveren med As tekst, nemlig kap. 58, men henimod slutningen af dette falder den store lakune. Teksten begynder igen i ókend heiti i kap. 77 med bemærkningen foran v. 356. Dette er et meget føleligt tab; det havde været interessant at se, om B har haft den samme rækkefølge som A (se ovf.). Kap. 78 følger. Men så skrives kap. 81, netop det afsnit, som A udelod, det første stykke om Halfdan gamle, hvilket bestyrker, at det af vanvare eller ved fejl er udeladt i A. Dette kapitel slutter med Sigvats vers, som A bemærker er kommet för. B fortsætter nu med kap. 76, der i A stod efter 72. Så følger kap. 80 (i Rs form) og derpå 82 til slutningen. Derefter skrives navneremserne i As udvidede form, men slutningen mangler (fra og med noget inde i fuglenavnene). Som man ser, er teksten ikke helt som i A, således mangler kap. 79 i B, og rækkefølgen er lidt forskellig.

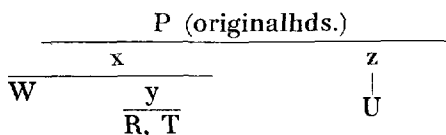
Hermed er hovedhåndskrifterne gennemgåede, og deres indhold belyst med hensyn til det gensidige forhold.

Det fremgår af det anførte, at alle håndskrifter, hvor forskellige de end kan være, må hidrøre fra samme original; der har været et grundhåndskrift, hvorpå de alle beror. I grove træk kan det siges at være umiddelbart indlysende, at RWTC er nøje indbyrdes beslægtede, ligeledes A og B. U indtager en særlig plads ved sin ejendommelige behandling af stoffet, men beror på samme urskrift. Hvorledes den nøjere indre sammenhæng bør bestemmes, beror på selve tekstens (ordlydens) behandling. Her er der tidligere gjort grundige undersøgelser. Jeg bortser fra Müllenhoffs og Mogks opfattelse,¹ der må siges at være modbevist af alle senere undersøgelser. Jeg henviser først til min egen afhandling i Aarbøger f. nord. Oldk. 1898. Jeg har her bl. a. gennemgået en mængde enkelte sætninger og påvist (imod Mogks opfattelse), hvorledes de er at opfatte, men de angår kun Gylfaginning. Noget stamtræ for håndskrifterne har jeg ikke opstillet, men det fremgår i det hele og store, hvorledes jeg har tænkt mig dette.

Dernæst har W. van Eeden i sin indledning til udgaven af T udførlig behandlet forholdet mellem håndskrifterne, men også

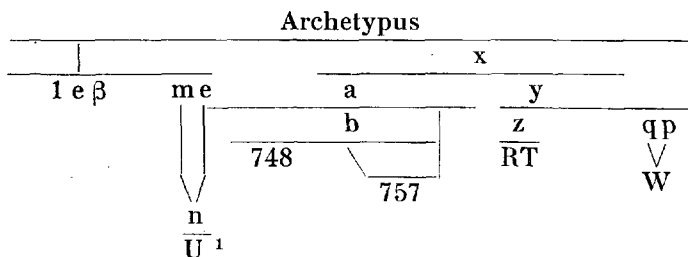
¹ Jfr. nu hans hævde af hans gamle standpunkt i en afhdl. i Beiträge XLIX, 402 ff.

kun hvad Gylf. angår. Han har givet vidtløftige sammenstillinger indenfor et enkelt valgt parti, og desuden drøftet andre steder i teksten. Selv om ikke alle hans betragtninger og konklusioner er holdbare, er hans hovedresultat dog rigtigt. Hans bestemmelse af forholdet mellem håndskrifterne er, skematisk opstillet, følgende:

idet han tillige mener, at RT er påvirket af U. Heraf fremgår et nøje slægtskab mellem RTW. Det er bevisligt, at W og R må bero på samme original. Blot en skrivefejl som *lia* f. *la* (*hia*), der er fælles for W og R, viser dette. T har det rigtige, hvad der kunde bero på bevidst rettelse. W og R må således bero på en og samme original, hvor fejlen fandtes. Den må da også have stået i y. Dette må ialt væsentligt have fået den form, RT har. Når der er afvigelser mellem R og W, beror det på, at enten det ene eller det andet ændrer originalens ord vilkårlig. T hører på det nøjeste sammen med R. Hvor der findes afvigelser i T fra RW, må det bero på vilkårlig ændring, medmindre samme læsemåde findes i U; da er ændringerne foretagne i W og R.

Endelig har R. C. Boer optaget hele spørgsmålet i dets fulde omfang til undersøgelse i sin store afhandling: *Studier over Snorra Edda i Aarbøger 1924*. Hans resultat er følgende:

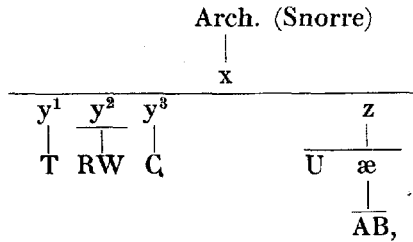

Som man ser, er forholdet mellem RWT det samme som hos Eeden, undt. for så vidt som W antages at bero på to håndskrifter, hvoraf det ene hidrører fra y.

¹ Der antages berøring mellem m og z og mellem e og 757.

I det hele og store må man give Boer ret i hans gruppering, medens han på flere punkter iøvrigt har gjort sig skyldig i forskellige fejlslutninger og misforståelser.

Til grund for alle håndskrifter ligger, som sagt, ét og det samme håndskrift, der i alt væsenligt må have været en afskrift af Snorres originalværk. Det er rigtigt, at WRT hører nøje sammen som én gruppe. Det er lige så vist, at A og B slutter sig sammen og må bero på et og det samme håndskrift (bearbejdelse). Hertil slutter sig også U, tiltrods for sine store afvigelser i tekstens ordning (som før er drøftet). Det kraftigste bevis herfor er forholdet i kap. 62, s. 153,20, begyndelsen til Hjadningesagnet. Her stemmer U ganske med A. Hvad C angår, slutter det sig ret nøje til RWT-gruppen og, efter min mening, nøjere end Boer vil. Skulde jeg opstille et stamtræ for håndskrifterne, vilde det komme til at se lidt anderledes ud end Boers, nemlig omtrent således:

hvor $y^{1,2,3}$ betegner omtrent enslydende afskrifter af x . Forholdet mellem U og AB samt mellem U og den anden gruppe, beror på, hvad man kan antage at U har udeladt. Hvis dets original ikke har indeholdt navneremserne, kan z ikke have haft dem, men så måtte de være indkomne i æ efter et hds. af den anden hovedgruppe, hvad der tilvisse er vel tænkeligt. Men på grund af Us beskaffenhed kan man ikke med vished gå ud fra, at Us original ikke også har indeholdt remserne og at det er U, der har udeladt dem (hvad Boer har antaget). I så fald behøves ikke æ; z må da have haft dem. Følgelig er de optagne allerede i x . Der er mange overgange fra den ene gruppe til den anden, hvad varianterne viser. I de fleste tilfælde er de vistnok tilsyneladende, idet de beror på vilkårlige ændringer i et (eller to) håndskrifter. Vistnok er det så, at de for grupperne fælles læsemåder repræsenterer den oprindeligste tekst; deres ordlyd er da også meget hyppig optaget i hovedteksten i denne udgave.

Fuldtud systematisk er dette dog ikke gennemført, men enhver, der kritisk benytter udgaven, må være opmærksom på varianterne.

Efter den her givne oversigt er det klart, at intet af håndskrifterne kan gøre krav på at repræsentere Snorres originale tekst fuldt ud. De er alle bleven noget ændrede og omarbejdede i tidens løb, og det må herved erindres, at de ældste af dem er skrevne omkr. 2—3 menneskealdre efter værkets formentlige istandbringelse. Der var således mere end tid nok til forskellige ændringer. Men ét må fastholdes — og det har Boer med fuld ret og stor styrke hævdet —, at RW(T) kommer originalen nærmest; om C kan det samme siges, såvidt det når. At det til grund for alle håndskrifter liggende håndskrift — af Boer kaldt archetypus — var Snorres original betragter jeg som utvivlsomt. Når Boer i sin tyske afhdl. i Acta Phil. Scand. I søger af denne »archetypus« at udskille et endnu oprindeligere værk, nemlig Snorres eget, et langt kortere arbejde af en højst ejendommelig karakter, der er blevet omarbejdet og udvidet af flere, må det desværre siges, at ihvorvel undersøgelsen er foretaget med en vis grundighed og skarpsind er dens resultater fuldstændig fejlede. Der gør sig hos Boer gældende en besynderlig og ubegrundet lyst til sønderlemmelse (ligesom f. eks. i samme forfatters behandling af Völuspá o. fl.), parret med en subjektiv vilkårlighed og ikke uden misforståelser. Det må betragtes som örkesløst at komme nærmere ind på denne afhandling eller dens resultater.

Vi vender os nu kortelig til at omtale Eddaens sidste og tredje del, Snorres Háttatal med kommentar. Digtet menes at være forfattet ved og kort efter 1222; det består af 102 vers og er affattet i 95 forskellige versemål, hvoraf mange dog ikke kan siges at være egenlige selvstændige versemål, f. eks. de, der kun består i en vis anbringelse eller anvendelse af bestemte ord eller sætninger. Herom må der henvises til metrik og litteraturhistorie. Digtet ledsages helt igennem af en prosaisk kommentar, der beskriver de enkelte versemåls hovedegenskaber. Denne kommentar er dog — naturligt nok — ret forskellig i udførlighed, og i enkelte tilfælde udelades den helt, især mod slutningen. R. C. Boer har også taget denne kommentar under kritisk behandling (Arkiv f. nord. fil. XLIII), men denne lider af de sam-

me eller lignende mangler som afhdl. i Acta. Han vil bevise, at kommentaren slet ikke er forfattet af Snorre, men senere af en eller anden lærd mand. Jeg har søgt at modbevise hele hans betragtning i en afhdl. i samme tidsskrift (bd. XLV, 1929), og lader mig nøje med at henvise til den.

IV.

Navnet på Snorres værk er uomtvisteligt: Edda, hvad dette ord så end betyder. Det findes for det første i U i den første overskrift: »Denne bog hedder Edda«. I B findes bemærkningen: »Således hedder det i den bog som hedder Edda«, og der henvises til dennes prolog (»det første kapitel i den nævnte bog«).¹ I T findes den — ganske vist noget senere — skrevne overskrift: »Dette er bogen Edda«. Hos digtere i 14. og 15. årh. henvises ofte til Eddaen, dens kunst og lære, hvor der ingen tvivl er om navnets betydning. Værket har været udbredt i flere afskrifter end dem, vi nu kender, og i dem har der været flere forvanskninger, især af enkelte navne.

U fortsætter den anførte sætning med følgende: »Den har Snorre Sturluson sat sammen således som det her er ordnet«. Snorre nævnes også andre steder som forfatter. Det hedder i A: »Her . . . begynder skjaldskabsprog og kenninger, således som . . . Snorre har siden ladet det sammenbringe (el. -sætte)«. Flere vidnesbyrd kunde anføres i samme retning. Om forfatterskabet er der ingen der tvivler.

U giver andre vigtige oplysninger. Det hedder atter i fortsættelse af det anførte: »her er først om Aserne og Ymer, dernæst skjaldskabssprog og mange tings benævnelser; sidst er Håttatal, som Snorre har digtet om kong Hakon og hertug Skule«. Her — i dette hds., der er et af de ældste — findes altså en nøjagtig angivelse af bogens tredelte indhold. »Om Aser og Ymer« er naturligvis en kortfattet hentydning til Gylfaginning, og forsåvidt til prologen med — denne antydes udtrykkelig i B, se ovf. Det andet afsnit antydes endnu klarere, og her hentydes til bægge dets dele (kenninger og enkeltbenævnelser). Det tredje afsnit er omtalt tydeligt nok. Omkr. 1300 har dette uden tvivl været den almindelige opfattelse af Snorres værks

¹ Det er her R. C. Boer gör en af sine mærkeligste misforståelser m. h. t. »bogen Edda«.

indhold og omfang. Vi vil nu gennemgå de enkelte dele for nærmere at undersøge deres indre bygning.

Prologen. Det var almindeligt ved år 1200 at indlede skrifter med en prolog. Således er det f. eks. med Odds Olafs-saga, med Hungrvaka, med Sverris saga, og det samme er tilfældet med Snorres egen Heimskringla. Der er således fuldtud naturligt i og for sig at finde en prolog også i hans Edda. Den findes i alle håndskrifter, som der kan være tale om; i W er den, som foran bemærket, stærkt interpoleret; disse uægte dele kan man se bort fra. Der skal meget stærke grunde til at frakende Snorre denne prolog. Det har Boer forsøgt, men hans grunde er langtfra tilstrækkelige, endsige afgørende.

Prologen er meget mærkelig og er et udtryk for datidens tænkemåde. Den indeholder (jfr. ovf.) en kort verdenshistorie, især hvad menneskenes forhold til gud angik, samt en beskrivelse af jordens og verdens natur. Herpå følger jordens inddeling og verdensdelenes beskrivelse. Evropa kaldes her også Enea, ganske som i Heimskr. Herved er forf. kommet til at omtale Troja og Tyrkland, i overensstemmelse med almindelig middelalderlig opfattelse af denne bys betydning for Europas lande og stater og i overensstemmelse med opfattelsen af, at aserne var = Asianer (α: Trojaner) og at de var indvandrede til Evropa og Norden under anførsel af Odin. I tilslutning hertil identificeres Þórr med Tros og der gives et slægtregister fra ham til Odin, der rejser med sit folk til Norden. Dette slægtregister er oprindeligt lånt fra angelsaksiske kilder og findes andre steder (jfr. Boers afhdl. i Acta), og det genfindes i C (sidste side, se Dipl. Isl. I, 504 f.; men her føres den helt op til Adam). Det er fuldt logisk, at slægtregistret er medtaget. Herefter kommer så beretningen om denne Odins rejse til Norden og stiftelse af riger dér. Da han kom til Sverrig traf han dér en konge ved navn Gylfe, som bød ham ind i sit rige. Hermed sigtes til den person, som i det første afsnit spiller en så betydelig rolle. Forf. af prologen er en historiserende person, og derfor bliver hans fremstilling forståelig. Han vil åbenbart, som den kristne han er, hævde at Odin ikke var en gud, men en historisk person. Her er det hensigtsmæssigt at minde om, hvad der står i Skskm. kap. 8: »men ikke skal kristne mænd tro på hedenske guder og ikke på sandheden af disse fortællinger anderledes end som det findes [antydnet] i bogens begyn-

delse«. Hermed sigtes der åbenbart til prologen. Den sidste passus findes ganske vist ikke i U, men det beror på den sædvanlige forkortelse i dette hds.; B hentyder her netop til prologen. Det er ikke mindre hensigtsmæssigt at minde om Snorres egen fremstilling i Hkr. (Yngl. kap. 5). Her omtales Odins rejse, og det hedder så: »da kom hun [Gefjon] til Gylfe — hvorefter historien om hende og Sælland følger — . . . Da Odin hørte, at der var gode lande østerpå hos Gylfe, drog han derhen, og han og Gylfe gjorde forlig med hinanden, ti Gylfe mente ikke at have styrke til at modstå Aserne. Odin og Gylfe anvendte ofte mod hinanden forskellige puds og øjenforblændelser og Aserne gik altid af med sejren«. Her lægger man mærke til at Gylfe nævnes uden videre som en kendt person, og der hentydes til »øjenforblændelserne«. Det er klart, at Snorre herved forudsætter, hvad han har skrevet i Edda, og andres kendskab dertil; det er ikke blot Gylfaginning, hvortil der sigtes, men også prologen. Det er et meget vigtigt bevis for, at denne også hidrører fra Snorre. Den er væsensenig med Snorres opfattelse i Hkr. Der er også andre småting, som kunde sammenstilles. Vi mener således, at der ikke er nogen som helst grund til at frakende Snorre forfatterskabet til prologen.¹

Gylfaginning begynder med det ovf. omtalte mærkelige kapitel om Gefjon og Sælland. Dette er åbenbart et yngre indskud, jfr. de anførte grunde. Her skal blot tilføjes, at det er muligt at påvise, hvorfra det er taget. Hkr. har en tilsvarende fremstilling (Yngl.s kap. 5) med samme vers af Brage. Der findes her ordrette overensstemmelser, uden dog at det kan siges, at den ene fremstilling er en afskrift af den anden; Hkr.s tekst ser lidt mere udtogsmæssig ud end Eddas. De har også hver for sig nogle plusstykker. En sammenligning kan kun give det resultat, at bægge beror på en fælles grundtekst, der er benyttet på en lidt forskellig måde, således som denslags plejer at göres. Der er næppe nogen tvivl om, at grundteksten er Skjöldunga-saga. I Hkr. findes bemærkningen: »Hende (∴ Gefjun) ægtede Skjöld, Odins sön; de bode i Lejre«. Kun en interpolator kunde falde på at indsætte et sådant kapitel, men hvad skulde have bevæget Snorre selv til at optage noget, som ikke havde den fjærreste forbindelse med æmnet, eneste med undtagelse af selve navnet »Gylfe«? At U taler herfor, er ovf. fremhævet.

¹ A. Heuslers opfattelse i Die urgeschichte kan jeg ikke godkende.

Tiltrods for Us beskaffenhed ellers, vilde det være lidet forståeligt, at det havde udeladt dette kapitel i bogens begyndelse, hvis det fra først af havde stået der.¹

Herpå følger så fremstillingen af mytologien. Om dens indhold og dygtige og logiske komposition kan jeg henvise til min Litt. hist.² II, 680. Når udtrykket »logisk« bruges her, gælder det det hele og store. Det kan ikke nægtes, at der er enkeltheder, især i begyndelsen, der let kan kritiseres. Forholdet mellem Alfader og Odin er ret uklart, og anderledes kunde det vel næppe være, og her synes kristelig indflydelse at have gjort sig gældende, hvad der jo er ret forståeligt. Man studser lidt over Alfaders navne i kap. 4, især disse mærkelige former som *Herran*, *Nikuz* og *Jalg*, som sikkert ikke kan bero på fremmede kilder.² Navnene er 12 og hænger sammen med prologens omtale af 12 hövdinger i Troja. Der er flere ting her, der vækker nogen forundring og hvorved noget kort anteciperes, der senere udførlig omtales. Egenlig havde man, kunde man sige, ventet, at Gangleres første spørsmål havde været det om »begyndelsen« (kap. 5). Disse ting kan dog forklares ved, at Snorre endnu står lidt usikker overfor sit æmne. Det er forståeligt, at hans euhemeristiske opfattelse i prologen har efterladt nogen dønninger i begyndelsen af Gylf. Alligevel er det stødende at møde en sætning som »det kalder vi Troja« (i kap. 6, s. 16); den beror, som også A. Heusler mente, på et indskud; sætningen mangler i U. Ikke gærne vil man antage, at Snorre har skrevet, at Jörð (jorden) var »hans (Odins) datter og hans hustru« (17,6) og med nogle få linjers mellemrum atter skrevet, at Jörð var en datter af Nat og Ánar. En sådan selvmodsigelse er lidet tænkelig. Ordene »hans datter og« må bero på et indskud. Af samme art er det umulige »angående jorden« (*of jörð*) (s. 15,18), der dog kun findes i R (ikke i WTU). Denslags »fejl« findes ikke senere og den øvrige fremstilling er i det hele udadledelig, bortset fra Snorres på vilkårlig opfattelse beroende placering af de evige straffe (efter Völuspá). Vi behøver ikke at komme nærmere ind herpå, blot minde om de optagne myter og den mesterlige stilistiske form, de har fået, og som dog vist bør tilskrives Snorre selv.

Om slutningen af Gylf. i R se ovf.

¹ S. Nordals forklaring: Sn. Sturl. 113 finder jeg ikke tilstrækkelig.
² Om U her har oprindeligere tekst, får stå hen.

Vi kommer nu til *Skáldskaparmál*, som det med rette hedder, — *Bragarœður* er et uklassisk navn, der tager sigte på dette afsnits indhold og ikklædning, men er i realiteten rigtigt. Det er en misforståelse at knytte det blot til den allerførste del af *Skskm.* Rammen er her samtale mellem digterguden *Brage* og *Ægir*, der er til gæstebud hos *Aserne*. Men rammen opgives efterhånden og spørgsmål-svarformlen iagttages ikke helt igennem. Bortset fra, at dette kan skyldes afskrivere, er der ingen grund til derfor at mistænkeliggøre teksten. Det er foran om-talt, at rækkefølgen i de to afsnit i *R* er meget naturlig og logisk i det hele taget, og at, hvor de andre håndskrifter afviger fra den, beror dette på vilkårlige ændringer i disse. At rækkefølgen indenfor de to afsnit¹ ikke kunde være indbyrdes parallel, siger sig selv. Dog svarer de til hinanden særdeles godt i det hele. Men der kan være spørgsmål, om alt hvad der findes i heiti-afsnittet, er oprindeligt. Her kunde det ligge nær for en bearbejder at gøre tilføjelser til, hvad der forefandtes, og her var det tillige lettest, hvad *W* så klart viser. Man kan nære mistillid til stykker som kap. 73, 74, 79 eller noget deraf, men håndgribelige grunde til at udskyde noget gives der ikke. Stærkest mistillid må dog vågne overfor kap. 87 ff., hvor der i flere tilfælde ikke blot er tale om heiti, men også om kenninger, hvad man aldeles ikke ventede her. At forklare dette som et slags efterslæt til første afsnit, er kun en nødsudvej. Rimeligvis er det alt senere tilføjelser, hvis ikke hele stykket er et senere til-læg. I den henseende har det sin betydning, at der her i kap. 87 findes den lære, at hovedet kan »kendes« som »*Heimdals sværd*«, medens *Snorre* selv i *Ht.* 7 kender sværdet som »*Heimdals hoved*«; *Skskm.* kap. 16 er i overensstemmelse hermed; stedet i kap. 87 strider altså mod bægge dele.² Ordet *nygørvingar* synes også her at have en anden betydning end det ellers har og hos *Snorre*.

Rækkefølgen i *Skskm.* er som sagt ovf. gennemgået. Vi skal her kort dvæle ved rækkefølgen indenfor de enkelte kapitler. Når der i de indledende prosastykker nævnes så og så mange kenninger eller heiti, skulde man vente versbeviserne i den samme rækkefølge og uden at der manglede eksempel på noget

¹ Boer mener, at afsnittet om heiti ikke hører til det oprindelige værk. Sligt behøver ingen gendrivelse. ² Stedet i kap. 15 anm. til 33,5, beror sikkert på indskud.

af dem.¹ Dette er nu imidlertid et rent teoretisk-ideelt krav. For den tid, der her er tale om, kan man ikke forudsætte en sådan stringent fremgangsmåde; arbejdsmåden dengang var en anden end vor. Vi opdager da også hurtig, at der er brist til stede, som, i enkelte tilfælde, dog kan bero på overlevering og afskrivervirksomhed. Det skal bemærkes, at der ikke altid findes en prosa-opregning foran versene. Lad os undersøge et par kapitler. Kap. 10 indeholder Odins kenninger uden prosa-opregning; men æmnet er strejft i kap. 7. De kenninger, som versene anfører, er: *Alföðr*, *Hangagoð*, *Hangatýr*, *Hrafnáss*, *Farmatýr*, *Gautatýr*, *Sigtýr*, *Friggjar faðmbyggvir*, *Þriði* (jorden *biðkván Þriðja*), *Hroplatýr*, *Yggr*, *farmr Gunnlaðar arma*, — et vers, hvori ravnene antydes (altså »Ravneguden«) —, *bróðir Vilis* (*goðjafarr*, *Mimsvinr*, *úlfsbági* — alt i samme vers), *Valgautr*, *Hertýr*, *Hrafnfreistaðr* —, et vers uden noget navn i, 1 vers af *Eiríksmál*, undt. *Óðinn* —, *allvaldr Yngva aldar*, *Hliðskjalfr gramr. farmognuðr*, *Aldaföðr*, *sonr Bestlu*, *burr Bors*. Der er endel her at bemærke. Systemet kunde være bedre. Således havde man væntet, at kenninger på *-týr* var alle stillede sammen, men det er ikke tilfældet; *hrafnáss* og *hrafnfreistaðr* burde have stået sammen. Et par enkeltnavne — *Þriði*, *Yggr* — findes her, det er jo ikke kenninger. *Farmognuðr* bliver Odin på grund af sammenhængen, men ordet er i og for sig ingen kenning for ham. Det meste af dette kan forstås under det anførte synspunkt; navnene anføres efter som de falder den skrivende ind, hvorved en ujævnhed måtte opstå. Mærkeligere er det, at der findes vers, der egentlig intet indeholder vedrørende æmnet, som verset, hvor ravnene nævnes (der følger »krigeren« = Odin), eller verset af *Eiríksmál* (v. 20). Enkeltnavnene kan bero på en ubehjælpssomhed i værkets begyndelse (jfr. forholdet i beg. af *Gylf.*). En mistanke overfor overleveringen er her ret naturlig, og man kunde spørge, om alle versene er oprindelige. Her haves U og B særlig til sammenligning; WT er ens med R. En særlig opmærksomhed kræver de tilfælde, hvor U udelader vers. I dette her behandlede stykke mangler verset om ravnene (af *Húsdrápa*), der jo som antydet, ikke indeholder nogen Odins-kenning; det samme gælder verset, hvori det omtalte *farmognuðr* forekommer, der heller ingen kenning er. Der er således en ret stor sandsynlighed for,

¹ Denne sag er Boer inde på i afhdl. i Acta.

at disse to vers beror på senere indskud, vers som man apriori kunde have mistænkt.

Det næste kapitel handler om skjaldskabskenninger. De er

Kvasis dreyri	Óðins mjøðr
dverga skip	Ása mjøðr
dverga mjøðr	føðurgjöld jøtna
jøtna mjøðr	løgr, fyllr, Óðreris, Boðnar, Sónar
Suttunga mjøðr	løgr Hnithbjarga
	Óðins fengr, fundr, farmr, gjøf.

Verseksamplerne svarer meget nøje hertil. Nr. 2 gentages ved det sidste vers i kap., hvor *dverga skip* nævnes; dette burde have stået sammen med v. 2, er et slags tillæg. Iøvrigt mangler eksempler på *Suttunga mjøðr* (nr. 5), hvad der dog kunde komme ind under *jøtna mjøðr*; ligeledes mangler eksempler på *fyllr Óðreris* osv. (nr. 9), på nr. 10, og endelig på *Óðins farmr* (nr. 11). Her er også *fengr*- og *fundr*-eksemplerne byttede om. Disse uregelmæssigheder er meget ubetydelige og næppe af den art, at de afgiver grundlag for at mistænke teksten. U stemmer ganske med R, undtagen for så vidt som verset med kenningen *Boðnar bára* (v. 35) er udeladt. Men verset er fuldstændig på sin plads og er sikkert vilkårlig udeladt i U. Der er kun den slutning at drage, at forfatteren ikke har opnået en fuldkommen systematisk og heller ikke haft eksempler på alle de kenninger, han kendte. Heraf er følgen, at man må være meget varsom med at erklære det eller det for uægte. Det ligger da nær at tænke sig, at eksemplerne, som naturligvis ikke var optegnede i forvejen, er nedskrevne efter som de faldt forfatteren ind, dog således, at i hovedsagen var systemet i orden.

Et tredje eksempel er Tors-kenningerne (kap. 12). De er mange:

Søn af Odin og Jord	værger af Asgård, Midgård
fader til Magne, Mode, Trud	dræber af jætter, jættekvinder
Sifs mand	— Hrungnir, Geirröd, Trivalde
Ulls stefar	hersker over Tjalve, Röskva
ejer af Mjölner, styrkebælte,	fjende af midgårdsormen
Bilskirnir	fostersøn af Vingnir og Hlora.

Hertil svarer versbeviserne ret regelret. Der mangler dog et sådant på »Modes fader« under 2 og »styrkebæltets ejer« under 5. På »Midgårds værger« under 6, samt nr. 8 og 11 helt. Nr. 8, 7 og

i grunden også 10 er alle ensartede, for så vidt som de alle betegner Tor som jætters (og jættekvinders) dræber; rækkefølgen her var altså af underordnet art (der mangler eks. på Tor som »Geirrøds dræber«) og ligegyldig; versene svarer ikke helt til den prosaiske rækkefølge. I U mangler verset med »Ulls stefar«, det er åbenbart udeladt; ligeledes det med Trivalde; derom gælder det samme.

Endnu skal et eksempel tages fra afsnittet om heiti. Her møder først (kap. 67) navne på digtningen, nemlig *bragr*, *hróðr*, *óðr*, *mærð* og *lof*; verseksempler findes herpå i samme rækkefølge. I 4. vers findes både *mærð* og *lof*, hvilket også noteres. Her er således alt i bedste orden. Men endnu tilføjes, mærkeligt nok, i U alene et halvvers af Ormr Steintorsson med navnet *leyfð*. Den slags findes ellers yderst sjælden, men åbenbart har skriveren kendt dette halvvers med *leyfð* og så tilføjet det. Der er ingen grund til at antage det for oprindeligt. Iøvrigt findes i prosa-indledningen sagnet om Brage skjald og jættekvinden, hvorefter Brages vers anføres som svar på jættekvindens versformede spørgsmål. Dette findes imidlertid kun i RTC, men mangler helt i WUA, og beror således sikkert på senere indskud. Det er på den anden side et godt bevis på slægtskabet mellem R og C.

Gennemgår man de andre kapitler af lignende art, vil man finde, at overensstemmelsen er fuldstændig eller i hvert fald meget god.

Det tør således hævdes, at systemet i bægge afsnit af Skskm. er godt og dygtigt gennemført, selv om det ikke er fuldtud så strængt, som en nutidsforfatter vilde og kunde have gjort det. Der er ikke nogen gyldig grund til at frakende Snorre forfatter-skabet til det hele, som det foreligger, bortset fra enkelte mindre indskud i det sidste afsnit og mulig, som ovf. antydet, det sidste kapitel deraf.

Endnu kan den bemærkning göres, at når man undersøger de vers, som hist og her ellers mangler i U, er der næppe tvivl om, at de her er udeladte. Et enkelt morsomt håndgribeligt bevis herfor haves. I kap. 64 udelades verset *Súðlǫngum* osv., men dog hedder det: *her er kallaðr (!) sunddyr*, men det er netop i det udeladte vers, at skib-kenningen 'sund(s)dyr' findes!

Med hensyn til de to afsnit af Skskm. kunde det være af interesse at se, hvilke skjalde, der er benyttede. Der er flere,

hvis kvad kun findes i det ene eller det andet (Ásgrímr, Bersi, Eilífr kúlnasveinn, Eilífr Goðrúnarson, Eysteinn Valdason, Grettir, Gunnlaugr ormstunga, Hallar-Steinn, Haraldr eller (snarere) Njáll, Hávarðr halti, Kolli, Máni, Ormr, Skapti, Snæbjörn, Steinarr, Erringar-Steinn, Steinn, Steinþórr, Styrkár, Sveinn, Tindr, Vetrliði, Þórarinn loftunga, Þorbjörn díarskáld, Þórðr mæraskáld, Þórðr Sjáreksson, Þorvaldr blönduskáld, Þorálfr, Qlvir hnúfa — alle i 1. afsnit; — Atli, Bolverkr, Grani, Haldórr, Hallr, Illugi, Jórunn, Stúfr, Valgarðr, Þórðr Kolbeinsson, Þorkell hamarskáld — alle i 2. afsnit). Heraf kan man ikke slutte meget. De fleste af de anførte forekommer kun en eller to gange; desuden betinger indholdet (kenningernes eller navnenes art) forekomsten af skjaldecitater. Påpeges kan det, hvor få nye navne der findes i afsnit 2 og de anføres så godt som alle i Heimskringla. Umuligt er det heraf at ville slutte sig til to forskellige forfattere af de to afsnit. Af større betydning er det at se, hvilke skjalde bruges i *bægge* afsnit. De er ikke få (Arnórr, Bragi, Egill, Einarr skálagl., Einarr Skúlason, Eyjólfur dáðaskáld, Eyvindr, Gamli, Glúmr Geirason, Hallfreðr, Hallvarðr, Kormákr, Markús, Ormr Steinþórsson, Óttarr, Refr, Sigvatr, Skúli, Úlfr, Víga-Glúmr, Völu-Steinn, Þjóðólfr hvinverski, Þjóðólfr Arnórsson, Þorbjörn hornklofi, Þorleikr fagri). Her fæster man sig mindre ved de mest kendte skjalde, men når flere af de mindre skjalde (som Gamli, Hallvarðr, Ormr, Víga-Glúmr, Völu-Steinn, ja Þorleikr) anføres i *bægge* afsnit, er man berettiget til at tage det som støtte for *bægge* afsnits fælles ophav.

Endelig skal et par ord om navneremserne, *pulur*, gøres. De findes i RTABC. I AB er de udvidede med en mængde remser, således som oversigten i SnE III (fortalen) viser. Her er også rækkefølgen noget ændret, idet der i den oprindelige stok er indsat kongenavne-remsen og dværgenavneremsen, samt Odinsnavnene og trænavneremsen. At disse remser og fortsættelsen iøvrigt er af yngre oprindelse er sikkert nok, ligesom samlerens (eller samlernes) hensigt har været noget forskellig fra den ældre rækkes. Herom kan henvises til min afhdl. i festskriftet til K. Maurer (Germ. abhandlungen) og min Litt. hist.

Det spørsmål, der her interesserer mest, er disse remsers forhold til Snorre og hans værk. At de helt mangler i W behøver ikke at betyde noget. Større betydning må det tillægges, at de mangler i U, selv om det må indrømmes, at dette ikke

har nogen absolut gyldighed. I hvert fald er de indkommet i det håndskrift, der ligger til grund for RTC og AB, altså på et ret tidligt standpunkt. Nogen positiv antydning af, at de skulde hidrøre fra Snorre selv, gives der ikke. Når Boer har villet, at Snorre har kendt dem og benyttet dem, er dette ganske uholdbart. En sammenligning mellem dem og det — forholdsvis ringe — stof, som Snorre har og som kan komme i betragtning, viser efter vor opfattelse, at Snorre ikke har kendt eller benyttet dem. Så store afvigelser findes der mellem bægge dele, og det afvigelser, der ikke let vil kunne forklares. Sandheden er utvivlsomt den, at de er senere tilføjede. I håndskrifterne står de ganske uformidlede, uden nogen indledningsbemærkning eller fællesoverskrift. På den anden side er det let forklarligt, at sådanne remser kunde føjes til af afskrivere og redaktører. Det er jo (poetiske) enkeltbenævnelser, heiti, altsammen, der udmærket kunde slutte sig til det sidste afsnit og supplere dette (jfr. ovf.).

De bestanddele af de andre håndskrifter, der intet har med Eddaen som sådan at gøre, er der ingen grund til her at komme nærmere ind på. Det er den grammatiske afhandling i W og U, fortegnelserne i U og slægtregistrene i C, bladfyldet i slutningen af A efter remserne, hvilket altsammen i og for sig kan være interessant nok. Det gælder også den lille prosaiske fortegnelse i AB foran afsnittet af Skskm. (»den lille Skalda« som Müllenhoff kaldte den), som medtages her som Tillæg.

Her skal endelig tilføjes en oversigt over håndskrifternes forhold til R.

W (udg.)	C.
S. 1—37 = 1—228	Kap. 50 (s. 1314)—55
- 38—45 = 33 f. n.—418	— 57 (s. 1436-18)
- 46—719 = 61 f. n.—911	— 56
Gylf. = W.	— 57 (s. 14319)—62 (s. 15216)
Skskm. Kap. 1—46	[lakune]
» 54—66.	— 67 (s. 165 not. til l. 1)
Hertil kommer enkelte stumper af ókend heiti.	—89.

U.

Prologus \neq R.	Skskm. kap. 62 (s. 15320-1)
Gylf. kap. 1 mgl.	— 63—69 (\div slutn.)
— 9 slutn. og 10 mgl.	— 79 (første halvdel)
— 24 (s. 4425) her k.	— 70
913-23	— 69 (slutn.)
Skskm. kap. 8 slutn. og 9 mgl.	— 81—88 (s. 1935)
— 8	— 72—74 (s. 1716)
— 25—27	— 76
— 11 beg.	— 78
— 10—24	— 62 (s. 15320—1556)
— 28—29	— 43—44
— 31—41	— 47
— 44 (slutn.; 1251)—	— 54—55
46 (471)	— 53 (stærkt forkort.).
— 55 (s. 1425-13)	— 56 (\div slutn.)
— 56 (s. 1432)—62	Háttatal v. 1—56.
(s. 15313)	

A

Kap. 56—62 (s. 15321)
— 63—66 (s. 16011)
— 66 (s. 16316-18)
— 67—68
— 71
— 77—78
— 72 (\div slutn.)
— 76
— 74 (slutn. s. 1714-9,
16915—17022; i denne
rækkefølge)
— 75
— 69—70
— 79
— 80 (s. 17916-17 Maðr—
ser) + 81 (s. 18215-23,
jfr. not.)—88
— 89 (delvis).

B

Kap. 56—57
— 10—24
— 28—40
— 6 (slutn.)—8
— 41
— 58
[lakune]
— 77 (s. 17516)—78
— 72 (\div slutn.)
— 81
— 76
— 80
— 82—88
— 89 (delvis).

V.

Spørrsmålet om Snorres kilder er ikke egenlig vanskeligt. Vi skal i det følgende give en oversigt over dem, og det gælder da først og fremmest kilderne til Gylfaginning. Snorre angiver selv i alt væsenligt sine kilder her. Han anfører vers først og fremmest fra de 3 hovededdakvad, som her kommer i betragtning: Völuspá, Vafprúðnismál, Grímnismál. Men også andre nævner han.

Det første (senere tilføjede) kapitel er hættet fra Skjoldunga-saga, jfr. foran s. XIX. Straks i 2. kap. anfører Snorre et skjaldevers i simple versform, men tillægger det urigtig Tjodolf d. hvinverske istedenfor Torbjörn hornklove, hvorledes det så end hænger sammen hermed.¹ Allerede her ser man Snorres mening med det mytiske afsnit. I samme kapitel lader Snorre Gylfe anføre et vers, der anbefaler forsigtighed; det er første vers af (det egenlige) Hávamál.

S. 10, l. 6 beror åbenbart på Vafpr. v. 7.

Det følgende lille vers er ukendt m. h. t. sin oprindelse.

114 þat—heim jfr. Vpr. 43.

118 Völuspá ɔ: v. 43.

1115 f. Jfr. Grí. 26.

1123 Völuspá 52.

1221 Aurgelmir, jfr. Vpr. 29.

1222 Völuspá en skamma, ɔ: Hyndl. 33.

136 Vpr. 31.

1314 undir hendi osv.: Vpr. 33.

1415 sem hér segir: ɔ: Vpr. 35.

1421—154: Vpr. 21, Grí. 40.

1514 Vsp. 5.

165 Midgård, ɔ: Grí. 40—41, jfr. Vpr. 21.

1614 Jfr. Vsp. 17—18.

178-9 Jfr. Vpr. 25.

1717 f. Jfr. Vpr. 11—14.

1722 Mundilfari, jfr. Vpr. 23.

186 undir bógum osv. Grí. 37 (með fræði menes åbenbart dette sted).

1818 ulvene: Grí. 39.

19 v. 12—13 = Vsp. 40—41.

¹ Det samme sker s. 89 (v. 9). I Hkr. tillægger Snorre digtet Torbjörn. Dér er han kommen til en rigtigere erkendelse.

19₁₉ broen: Fáfn. 18 (men verset er misforstået).

20₁₂ redskaberne osv.: Vsp. 7—8.

20—21 v. 14—18 = Vsp. 9=12, 15—16.

22₆ rødderne: Grí. 31.

22 v. 19 = Vsp. 28.

22₂₁ Jfr. Grí. 29.

23 v. 20: Grí. 29.

23₁₂ salr: Vsp. 20.

23 v. 21: Fáfn. 13.

24₆ Ratatoskr: Grí. 32.

24₈ Hjortene: Grí. 33.

24 v. 22—23 = Grí. 35. 34.

25 v. 24: Vsp. 19.

25 kap. 9. Gudernes boliger beror uden tvivl på kendskab til Grí. 5—15, men endel af indholdet er hættet andensteds fra, hvis det ikke er Snorres egne konstruktioner. Det er særlig v. 5 (Alfheimr), 12 (Breiðablik), 15 (Glitnir), 13 (Himinbjörg), 6 (Valaskjölf) — i denne rækkefølge. Hertil føjes Gimlé med Vsp. 64.

26₁₄ vinden: Vpr. 37 (v. 26).

27₅ vinter—sommer: Vpr. 27.

27₁₅ Frigg: Lokas.-vers anføres, men dette er her sammenstykket af Lokas. v. 21. 47. 29; det er vel anført efter (en svigtende) hukommelse.

27—28. Odinsnavnene beror på Grí 46—9, 54.

29 v. 29 = Grí. 24.

30 v. 30 = Grí. 12 (jfr. ved kap. 9).

30₅ Nóatún: Grí 16.

30₁₄ Brymheimr: Grí. 11, der anføres 314 f.

30₁₇f. v. 31—32: uvist hvorfra; Saxo har kendt disse vers, som han gengiver på latin, men tillægger Hadingus og Regnilda. Om de er tagne fra et digt er umuligt at sige.

31 v. 34 = Grí. 14.

32₂₃ Heimdallr: Grí. 13 (jfr. ovf.) og det ellers ukendte digt Heimdallargaldr.

34 v. 37 = Grí 15 (jfr. ovf.).

34₁₅ Angrboða: Vsp. en skamma, Hyndl. 40.

38₈ Fensalir: Vsp. 33.

38₈ Sága—Sökkvabekkr: Grí. 7.

39 v. 38—39: uvist hvorfra; er næppe tagne fra en større sammenhæng.

S. 40 v. 40 = Grí, 36.

Kap. 23 (s. 40 f.) beror sikkert på Skírnismál (jfr. ovf. XX), hvoraf det sidste vers anføres, men digtets indhold er stærkt forkortet, idet besværgelsesversene er udeladte som overflødige. Det var heller ikke så let at gengive dem i prosa.

Kap. 24 (s. 42—458) beror for største delen på Grí., hvoraf der anføres ikke mindre end 5 vers: 18, 19, 20, 23, 44, foruden et fra Vpr. 41 (v. 46). Desuden beror s. 43¹⁴ (Heidrun) på Grí. 25, samt alle elvenavnene (s. 43²²) på dettes v. 27—29.

S. 459. Sleipnir osv.: Snorre har vel her haft en mundtlig overlevering, og han har vel forstået, at indholdet hang sammen med Vsp. 23 ff., og derfor deraf citeret Vsp. 25—26 (v. 48—49).

S. 489 ff., fortællingen om Tors færd til Utgardaloke. Dens kilde er ukendt, rimeligvis den mundtlige overlevering i Snorres overlegne stilkunst.

Kap. 32 (s. 61 f.) handler om Tor og Midgårdsormen. Det er ikke vanskeligt at påpege de her benyttede kilder. Det er Húsdrápa af Ulfr, digte af Eysteinn Valdason og mulig flere, samt Hymiskviða. En udførlig sammenstilling er givet af E. Mogk (Untersuchungen II), hvortil kan henvises. Snorre antyder selv sine forskellige kilder (s. 63⁶ f.); efter at have sagt, at Tor »slog hovedet af ormen mod bølgerne« (dette fra Ulfr) siger han: »men jeg tror, at det kan fortælles dig som sandhed, at Midgårdsormen lever endnu og ligger i omhavet«. Dette kan være en slutning af Snorre, da han jo vidste, at Tor skulde kæmpe mod Midgårdsormen i ragnarök; men han kan også have det fra Hymiskviða, hvor det direkte antydes.

I kap. 33—35 — om Balders død og balfærd — er også Ulf's Húsdrápa benyttet (se herom også E. Mogk). Snorre nævner dette digt som kilde senere, s. 97. Draupnis »natur« (s. 66¹¹) kan være hættet fra Skí. 21. Om Þökks vers gælder det samme som om versene om Gná. Iøvrigt må hovedindholdet af Snorres udførlige skildring bero på mundtlig overlevering.

Kap. 36 — Lokes straf — må vel også hovedsagelig bero på den mundtlige overlevering.

Vsp. 31—35 kan ikke være grundlaget for indholdet af kap. 33—36, men Snorre har kendt versene.

Kap. 37—41 handler alle om ragnarök og hvad der gik forud derfor, samt om genfødselen. Her har Vsp. været Snorres hovedkilde; flere vers af digtet anføres; selv om ikke alle disse er

optagne af Snorre, har han kendt dem og benyttet dem. Her har Snorre begået en vilkårlighed, idet han (i kap. 40) anbringer straffene på Nåstrand efter ragnarök, medens de efter digtet må henføres til tiden før. Det er mulig kirkelige forestillinger, der her har forført Snorre. Foruden Vsp. er også Vpr. 18 (v. 61). 51 (v. 64), 45, 47 (v. 65—6) benyttede.

S. 7616 *njóttu nú sem þú namt* minder om det sidste vers i Hávm.-samlingen: *njóti sá er nam*. Det er kuriøst at lægge mærke til, at Snorre har benyttet Hávm.-samlingen (første og sidste vers) i begyndelsen og slutningen af sit mytologiske afsnit.

Af denne oversigt er det som sagt klart, at Snorres hovedsagelige kilder har, som vænteligt var, været de 3 eddadigte Völuspá, Vafprúðnismál og Grímnismál, samt Skírnismál, i mindre grad Hymiskviða, ti her havde han flere skjaldekvad om æmnet; dem havde Snorre udstrakt kendskab til og forkærlighed for. Bortset fra det anførte eksempel på Snorres vilkårlige benyttelse (Nåstrand-straffene) har han brugt disse digte fornuftig. Men, som det af foranstående er klart, har han langtfra altid anført de vers, han har benyttet. Anførselen er meget vilkårlig, ganske som tilfældet er i Heimskringla med skjaldevers. Iøvrigt kan henvises til S. Nordals bog om Snorri Sturluson. På alle punkter er jeg dog ikke enig med forfatteren.

Skáldskaparmál.

Kap. 1 er muligvis en efterligning af (eller et sidestykke til) Lokasenna, hvor scenen er hos Ægir; hos ham er aserne forsamlede.

Kap. 2—3. Indholdet beror på Haustlǫng. Det pågældende afsnit af digtet anføres i slutn. af kap. 31. Der er al grund til antage, at digtet er dér et senere indskud. Der havde været langt større grund til at indföje digtet her end i kap. 31, hvor Iduns kenninger anføres. Man finder her gentagne gange verbale lån fra digtet (v. 2—13); der er intet at tage fejl af. Men Snorre har vel også her haft mundtlig overlevering ved siden af. I det mindste har digtet intet (og har aldrig haft noget), der svarer til slutn. af kap. 3 (om Skade).

Kap. 4 beg. minder om Hárbarðsljóð v. 19. Der er dog den forskel, at her er det Odin, i digtet Tor selv, der kaster Tjazes øjne op på himlen. Kilden til kap. 4—6 (skjaldemjødens oprin-

delse) beror vel på en mundtlig overlevering, ti det tilsvarende digt i Hávsm.-saml. er absolut ikke Snorres kilde. Så ulig er fremstillingen.

Kap. 25—26, Tor og Hrungrnir. Om kampen på Grjotunagård indeholder Haustlǫng et afsnit, der anføres (v. 65—71), men dette mangler i U; det beror vistnok på en senere tilføjelse. Der er dog ingen tvivl om, at Snorre har benyttet det. Men hele stykket fra 100¹⁸ til 103⁵ beror ikke på digtet, det må være hæntet fra overleveringen (eller et tabt digt?), ligeledes en del af kapitlets slutning. Værd at lægge mærke til er, at der ikke findes her nogen egentlige verbale ligheder mellem Snorres fremstilling og versene. Det kan således være tvivlsomt, hvorvidt disse overhovedet er benyttede, hvilket vilde være et yderligere bevis for, at versene beror på indskud.

Kap. 27 indeholder Tors færd til Geirrǫd og dennes drab, samme æmne som Eilífr Goðrúnarson behandlede i sit mærkelige og vanskelige digt, Þórsdrápa, der anføres i RWT, men mangler i U. Der kan næppe være tvivl om, at digtet er et (senere) indskud; men Snorre har kendt digtet, ti han anfører et par halvvers deraf andre steder. Der findes i Snorres fremstilling egenlig intet, der bestemt synes at gå tilbage til digtet. Der anføres et vers i ljóðahátt (om elven Vímur); det og hele fremstillingen beror åbenbart på en gammel mundtlig overlevering. Der er ligefrem en modsætning mellem Snorre og digtet, idet Snorre udtrykkelig siger, at Tor hverken havde sin hammer eller styrkebælte, medens han i digtet slår jætterne med sin »blodige hammer« (v. 90). 107¹⁻⁵ kunde bero på v. 86. Men det er også alt, som der mulig kunde være hæntet fra digtet.

Kap. 42. Hvad der her fortælles minder om Lokasenna og indledningen dertil, og der kan ingen tvivl være om, at der er en indre forbindelse mellem bægge dele. Som før bemærket anfører Snorre et vers af Lokas., men således, at flere vers deraf er sammenblandede. Man skulde tro, at Snorre havde haft et hds. omtrent som codex regius, men benyttet det efter hukommelsen.

Kap. 44, myten om Sifs guldhår og de andre dværgearbejder, beror vist på den mundtlige overlevering. Der kendes ingen digte, der kunde ligge til grund derfor, og der er ingen rimelig grund til at antage et sådant.

Kap. 47—52 indeholder Niflungesagnet på grundlag af, at

guldet kaldes 'odderbod'. Hele denne fortælling beror uden tvivl på den gamle Sigurðarsaga (fáfnisbana), der nævnes således af Snorre i kommentaren til Háttatal (s. 231). Om sagen og fremstillingens forhold til andre kilder kan henvises til min afhandling i Aarbøger for 1917. Der er al grund til at antage, at en stor del af fortællingen beror på senere indskud. Dertil hører også afsnittet af Brages Ragnarsdrápa (v. 154—58), der ikke har nogen direkte berøringspunkter (ingen verbal-overensstemmelser) med prosaen. Der kan være tvivl om, hvor det egenlige indskud begynder. U stanser i sin fremstilling åbenbart omtr. 129¹², og her betegnets indskudets begyndelse i denne udgave.

Kap. 53. Grottesagnet. Dette kendes ikke andre steder fra. Rimeligvis beror det på et kapitel i den gamle Skjöldungasaga. Om selve Grottesangen som indskud se ovf. s. XXXII.

Kap. 54—55 om Rolv krake er også hættet fra den gamle Skjöldungasaga. Dette bekræftes ved Snorres ord i Heimskringla (I, 56), hvor det hedder: »Om denne kamp [på Vänerens is] fortælles der vidtløftig i Skjöldungasaga, og ligeledes om det, at Rolv krake kom til Upsala til Adils«.

Kap. 56 om Hölge beror mulig på sagaen om Ladejarlerne.

Endelig er der Hjadningesagnet, den sidste del af kap. 62 (s. 153²⁰—155²⁵) med et afsnit af Ragnarsdrápa. I fremstillingen findes ingen verbale lån fra digtet, ligesom den har en del udover hvad det indeholder. Det hele udgør en velformet fortælling. Til grund ligger rimeligvis en ældre saga, mulig Skjöldungasaga. Æmnet findes også i den såkaldte Sörlapátr, der er meget ung.

S. 169¹³⁻¹⁴ hjortenavnene Dáinn osv. er fra Grí., se ovf.

S. 170²¹ solens heste fra Grí. 37 (bægge steder verbet *draga*); jfr. ovf.

S. 171⁵ slangenavnene *góinn* — *sváfnir* fra Grí. 34.

Kap. 81, Halfdan gamle og hans sønner. Kilden ukendt. Mulig er kapitlet Snorres egen konstruktion, tildels bygget på gammel overlevering. I Flatøbogen (I, 24—25) findes en ættartala; dér genfindes det hele, tildels ordret, men også meget omredigeret. Næppe har en sådan fremstilling været Snorres kilde. Det omvendte er snarest tilfældet, at Snorre er kilden for Flat.

Hvad Háttatal angår, kan der ikke være tale om noget kildeforhold. Den gamle Háttalykill kan til en vis grad have været Snorres forbillede, men iøvrigt har han ikke benyttet

digtet. Digtet og versemålene beror på en selvstændig refleksion og opbygning. Det er også rimeligt, at enkelte versemål er opfundne af Snorre selv. Om digtet og kommentaren kan henvises til F. Jónssons afhandling (mod R. Boer) i Arkiv XLV.

Snorres Edda kan med rette siges at være et af oldlitteraturens originaleste og mærkeligste skrifter. Uden den vilde vort kendskab til den gamle mytologi være meget ringe og vor forståelse af den gamle skjaldedigtning og skjaldesprog meget ufuldstændig.

VI.

Hvad denne udgave angår, er den grundet på hovedhåndskriftet R, ikke blot som det fuldstændigste, men også som det, der står nærmest ved Snorres original. Begyndelsen (s. 1—426) er taget efter W og T, men retskrivningen er her normaliseret. Nærmest ved R står T og W, så vidt dette når. Havde man haft det hds., som T er en afskrift af, kunde og burde det vist være lagt til grund, da det formentlig har været noget ældre end R. T kan siges at være en ret tro afskrift, — bortset fra retskrivningen —, men på flere punkter er den moderniseret af afskriveren, og der findes ikke få fejl (som der ikke er taget hensyn til). At anføre disse var betydningsløst.

Variantsamlingen går ud på i det hele at være fuldstændig; dog er ganske små og rent betydningsløse afvigelser (omstilling af ord og lign.) ikke medtagne. Dette gælder alle de benyttede håndskrifter. Størst er afvigelserne i U, de er her alle anførte (undt. de mest betydningsløse). På forhånd kunde man have troet, at det ikke var let at anføre Us varianter på sædvanlig måde; det viste sig dog at være en forholdsvis let sag.

R er gengivet bogstavret med opløste forkortelser; om disse kan henvises til AM udg. III, indledn. På samme måde er de andre håndskrifers læsemåder gengivne. For det i R bortrevne er der sat prikker; i beg. er teksten nogle steder udfyldt og da med skarpe klammer. Hvor kun det første bogstav er skrevet, er resten udfyldt og sat i runde klammer.

Udgaven vil være kritisk — dog skal bemærkes, at det er ugørligt at ville prøve på, på ethvert punkt at udfinde, hvad der har været originalens udtryk. Som man vil se, har man i teksten meget ofte optaget ord og læsemåder, der var fælles for

WT, hvor R formentlig enten har skrevet fejl,¹ eller med vilje foretaget en lille ændring. Ligeledes har udgaven villet vise, hvilke indskud, der findes i R (og de nærmest beslægtede håndskrifter); disse indskud er fremhævede ved at være trykte tættere end den øvrige tekst, men man har fundet det rigtigst at beholde dem i håndskriftets rækkefølge. En undtagelse herfra er de sene indskud i prologen i W; om dem kan henvises til udgaven af håndskriftet.

Kapitelinddelingen i R er bibeholdt, selvom den ikke i alle dele er rigtig. Et par mindre afvigelser herfra er dog gjort. Derfor er kapiteltallene forskellige fra den AM.ske udgave; disse er her anførte i parentes, ligesom også samme udgaves sidetal er anbragt i randen. Verstal har man også — af praktiske hensyn — tilføjet. Versene har man — af samme grund — trykt linjevis. Mellem de enkelte afsnit i Þulur er her i udg. anbragt en streg. I hds. er versene skrevne ud i et, som altid. Interpunktionen i R er ret tilfældig og på flere punkter urigtig, (i Þulur er der i reglen punktum efter hvert navn), ligesom anvendelsen af store bogstaver er regellos; de er her ombyttede med små bogstaver hvor der var grund dertil. I versene i Skskm. og Ht. er al interpunktion udeladt i udg.; i R findes ofte(st) et tegn efter l. 4. Alle egennavne er i udg. trykte med store bogstaver. Skrivers egne rettelser (tilføjelse af ord over linjen og lign.) er så godt som aldrig bemærkede i noterne. Derimod er de mærkelige rettelser (af en senere hånd) i versene i Háttatal (R*) for det meste anførte; ang. disse kan iøvrigt henvises til en afhandling i Arkiv f. nord. filol. VIII.

Enkelte inkonsekvenser af formel art er opdagede, men sådanne som ikke kan have nogen betydning for læseren.

I A og B findes et lille stykke, indeholdende en usystematisk fortegnelse over omskrivninger og benævnelser, uden versbevis; Müllenhoff kaldte den »den lille Skálda«.² I A (SnE II, 427—28) findes en overskrift med røde bogstaver, som ikke kan have noget netop med dette stykke at gøre; i B (SnE II, 511) hedder det kort: »Her begynder skjaldskabs-kenninger«. Efter stykket følger notitsen om Fenrisulven, dens lækning og lænken med

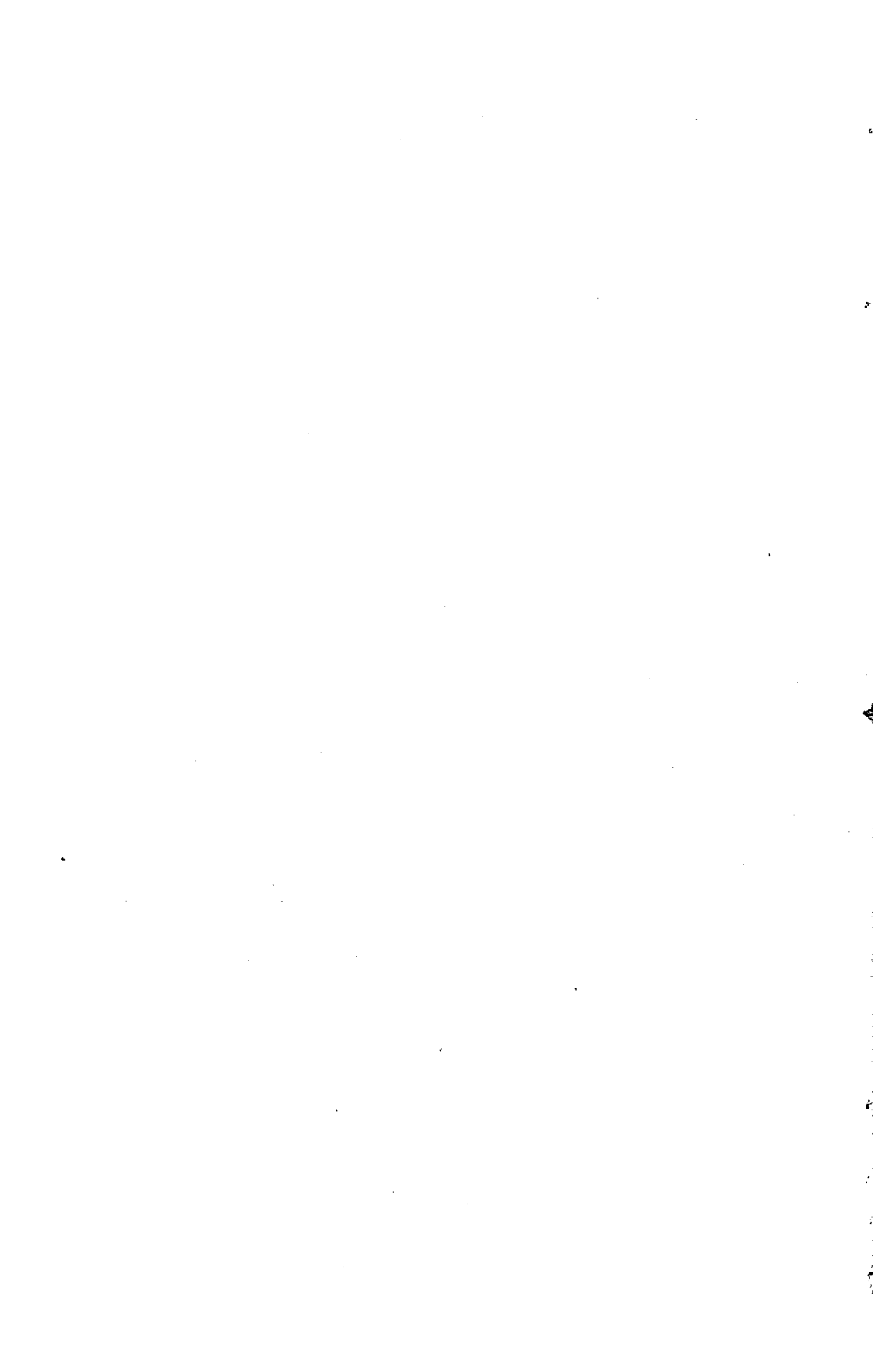
¹ Af fejlskrivninger er der mange, som man af den første variant-række kan se. Jfr. også AM III, indl. ² Deut. alt. V.

et vers. Den har i A en særlig overskrift. Det er klart, at den ikke står i nogen organisk forbindelse med det foranstående.

Der er meget dunkelt ved denne fortegnelse, der rimeligvis hidrører fra sidste halvdel af 13. årh. Den kan siges at indeholde et supplement til Snorres værk og går vistnok tildels, men indirekte, tilbage dertil. Under teksten findes henvisninger til de steder, der kunde ligge til grund. Som man hurtig vil se — og hvad Müllenhoff bemærkede — er der i visse henseender en indre sammenhæng, men ellers er denne ikke meget logisk. Der findes enkeltheder her, der ellers ikke gives, f. eks. at skib kaldes ved fuglenavne. Noget sådant er yderst sjældent (f. eks. *Gestils qlpt* hos Egill). Det er ikke rigtigt, når det hedder, at kun heste-navne bruges, når skibet opkaldes efter »søkonger«. Bemærkes kan læren om, at guld kan opkaldes efter sne og is (256,22), hvad der egentlig skulde gælde sølvet. Det er uforståeligt, når det hedder, at kvinder kan kaldes med »kamp«-navne (medmindre der tænkes på valkyrjenavne). Man skulde tro, at dette *orrostu* beroede på fejllæsning. Iøvrigt er det ikke nødvendigt her at komme nærmere ind på forholdet. En sammenligning med Snorres tekst viser, hvorledes det er. Varianterne er, hvor ikke andet betegnes, fra B.

Til slutning bemærkes, at prof. dr. Jón Helgason har ydet god bistand ved at deltage i korrekturlæsningen.

Finnur Jónsson.

[PROLOGUS]

W 2 1. Almáttigr guð skapaði í uphafi himin ok jörð ok alla pá hluti, er þeim fylgja, ok síðarst menn tvá, er ættir eru frá komnar, Ádám ok Évu, ok fjölgaðiz þeira kynslóð ok dreifðiz um heim allan. En er fram liðu stundir, pá ójafnaðiz mannfólkit; váru sumir góðir ok rétttrúaðir, en miklu fleiri snøruz pá eptir girndum heimsins ok órækðu guðs boðorð, ok fyrir því drekði guð heiminum í sjóvargangi ok öllum kykvendum heimsins, nema þeim, er í orkinni váru með Nóa. Eptir Nóa-flóð lifðu viii. menn, þeir er heiminn byggðu, ok kómu frá þeim ættir; ok varð enn sem fyrr, at pá er fjölmentiz ok byggðiz veröldin, pá var þat allr fjöldi mannfólksins, er elskaði ágirni fjár ok metnaðar, en afrækkuz guðs hlýðni, ok svá mikit gerðiz 4 at því, at þeir vildu eigi nefna guð; en hverr myndi pá frá segja sonum þeira frá guðs stórmerkjum? Svá kom, at þeir týndu guðs nafni, ok víðast um veröldina fanz eigi sá maðr, er 15 deili kunni á skapara sínum. En eigi at síðr veitti guð þeim jarðligar giptir, fé ok sælu, er þeir skyldu við vera í heiminum, miðlaði hann ok spekdina, svá at þeir skildu alla jarðliga hluti ok allar greinir, þær er sjá mátti lopts ok jarðar. Þat hugsuðu þeir ok undruduz, hví þat myndi gegna, er jörðin ok dýrin ok 20 fuglarnir hqfðu saman eðli í sumum hlutum ok þó ólík at hætti. Þat var eitt eðli, at jörðin var grafin í hám fjalltindum

L. 1. í uphafi: ul. U. — 2. pá: ul. U. tvá: ul. U. ættir: með art. U. — 3—4. fjölgaðiz—allan: dreifþvz ættirnar vm heiminn síþan U. — 4. fram: fra U. pá: ul. U. mann: ul. U. — 5—6. váru—boðorð: Svmir vorv goþir. Svmir lifþo eptir girndvm sinvm U. — 6—7. ok—guð: fyrir þat var drekt U. — 7—8. í—heimsins: ul. U. — 8—10. Nóa—ok(2): þat U. — 10. byggðiz: enn tf. U. — 11—13. pá—guð: af þeim en allr fiolþinn afræktiz þa gvþ U. — 13—14. frá—þeira: segia U. — 14. Svá—at: er U. — 15. ok: en þat var U. — 15—16. fanz—síðr: er folkit villtiz en þo U. — 16. þeim: monnom U. — 17—18. er—hann: ul. U. — 18. spekdina—alla: speki at skilia U. — 19. allar: ul. U. lopts..jarðar: U; með art. W. — 19—20. hugsuðu—ok(1): ul. U, men tf. þeir efter undr. — 20. hví—gegna: ul. U. — 20—21. ok fuglarnir: ul. U. — 21. eðli: natvro U. — 21—22. ok—hætti: sva olikt sem þat var U. — 22. var (bis): er U. eðli: ul. U. grafin: græn U.

ok spratt þar vatn upp, ok þurfti þar eigi lengra at grafa til
vats en í djúpum dolum; svá er ok dýr ok fuglar, at jamlangt
er til blóðs í hofði ok fótum. Önnur náttúra er sú jarðar, at á
hverju ári vex á jörðunni gras ok blóm, ok á sama ári fellr
5 þat alt ok fólmar; svá ok dýr ok fuglar, at vex hár ok fjaðrar
ok fellr af á hverju ári. Þat er hin þriðja náttúra jarðar, þá er
hon er opnuð ok grafin, þá grær gras á þeiri moldu, er øfst er
á jörðunni. Björg ok steina þýddu þeir móti tönnum ok bein-
um kvikenda. Af þessu skildu þeir svá, at jörðin væri kvik ok
10 hefði líf með nokkurum hætti, ok vissu þeir, at hon var furð-
uliga gömul at aldar-tali ok máttug í eðli; hon fæddi ǫll kyk-
vendi ok hon eignaðiz alt þat, er dó; fyrir þá sök gáfu þeir
henni nafn ok tǫldu ætt sína til hennar. Þat sama spurðu þeir 6 T
af gömlum frændum sínum, at síðan er talið váru mǫrg hundruð
15 vetra, þá var hin sama jörð ok sól ok himintungl, en gangr
himintungla var ójafn; áttu sum lengra gang en sum skemra.
Af því líkum hlutum grunaði þá, at nokkurr mundi vera stjórnari
himintunglanna, sá er stilla myndi gang þeira at vilja sínum,
ok myndi sá vera ríkr mjök ok máttigr, ok þess væntu þeir, ef
20 hann réði fyrir hofuðskepnunum, at hann myndi ok fyrr verit hafa
en himintunglin, ok þat sá þeir, ef hann ræðr gangi himintunglanna,
at hann myni ráða skini sólar ok dǫgg loptsins ok ávexti jarðarinnar,
er því fylgir, ok slíkt sama vindinum loptsins ok þar með
stormi sævarins. Þá vissu þeir eigi, hvar ríki hans var; en því
25 trúðu þeir, at hann réð ǫllum hlutum á jörðu ok í lopti himins

L. 1. spratt: sprettr U. — 1—2. til vats: ul. U. — 2. dolum: dal U. —
3. ok: sem i U. — 4. jörðunni: henni U. — 5. alt—fólmar: ul. U. at: því tf. U.
— 6. af: ul. U. — 6—7. þá—grafin: at hon er opnuð U. — 8. jörðunni: U;
moldunni W. — 9. kvikenda: ul. U. — 10—11. ok—eðli: er U. — 12—13. fyrir
—hennar: þangat til hennar tolþv þeir ættir sinar U; til hennar ul. W.
— 13. Þat: her beg. T. — 13—15. Þat—en: sa þeir þat at U. — 15. þá—
himintungl: forskr. W. — 16. -tungla: med art. T. áttu—skemra: svm
gengv lengra en svm U; skemra ul. W. — 17—18. Af—sínum: þat grvn-
aþi þa at nockvrr mvndi þeim styra U. — 18. sínum: síalfs tf. W. —
19. mjök—máttigr: ul. U; mjök ul. W. — 19—20. þess—ok: ætloþv hann
mvndo U. — 20. fyrr: fyrri UW. — 21. sá: W; sia T. — 21—22. ok—ráða:
ætloþv hann rapa mvndo U. — 22. myni: mun W. — 22—24. loptsins—sæv-
arins: iarþar ok vindvm ok stormi U. — 22. loptsins: himins W. —
23. því: þar W. vindinum: vindum W. — 24. þá: þat W. þá—var: en
eigi visso þeir hvern hann var U. en: WU; af T. — 25. réð: ræþr U.
— 25—s. 3.1. á—veðranna: ul. U; -tunglanna, síóvar skr. W.

ok himintunglum, sævarins ok veðranna. En til þess at heldr mætti frá segja eða í minni festa, þá gáfu þeir nöfn með sjálfum sér öllum hlutum. Ok hefir þessi átrúnaðr á marga lund breyz, svá sem þjóðirnar skiptuz ok tungurnar greinduz. En alla hluti skildu þeir jarðligri skilningu, þvíat þeim var eigi gefin andlig spekðin; svá skilðu þeir, at allir hlutir væri smíðaðir af nokkuru efni. 5

2 (3). Veröldin var greind í þrjár hálfur, frá suðri í vestr ok inn at Miðjarðarsjó; sá hlutr var kallaðr Affríká; enn syðri hlutr þeirar deildar er heitr, svá at þar brennr, af sólu; annarr hlutr frá vestri til norðs ok inn til hafsins; er sá kallaðr Evrópá eða Énéá; enn nørðri hluti er þar svá kaldr, at eigi vex gras á ok eigi má byggja. Frá norðri ok um austrhálfur alt til suðs — þat er kallaðr Ásíá; í þeim hluta veraldar er öll fegrð ok prýði ok eignir jarðar-ávaxtar, gull ok gimsteinar; þar er ok mið veröldin; ok svá sem þar er jörðin fegri ok betri öllum kostum en í öðrum stöðum, svá var ok mannfólkit þar mest tignat af öllum giptunum, spekinni ok aflinu, fegrðinni ok allz konar kunnostu. 15

3 (4). Nær miðri veröldinni var gørt þat hús ok herbergi, er ágætast hefir verit, er kallaðr er Trója, þar sem vér köllum Tyrkland. Þessi staðr var miklu meiri gørr en aðrir ok með 20

L. 1—2. heldr—festa: þeir mætti mvna U. — 2. nöfn: nafn U. — 2—3. sjálfum: ul. U. — 3. öllum hlutum: ul. W. hefir þessi: síþan hevir U. lund: vega U. — 4. þjóðirnar: menn U. — 4—7. En—efni: en allt skilþo þeir iarþliga. þvíat eigi hofþv þeir andliga gipt ok trvþo, at allt veri af nockvro efni skapat eðr smíþat U; var efnat þat smíði er mest hefir verit i verollidunni W; men i slutn. af sit (1.) kap. skr. W: ok þi skilðu þeir alla luti iarðligri—efni. Alt det mellemliggende er senere indskud i W og trykt som tillæg. Overskr. i U: hversu greind er verollidn i þria stapi. — 8. var: verþr U. hálfur: einn hlutr var tf. U. í vestr: til vestr U. — 9. inn at: vm U. hlutr—kallaðr: heitir U. — 10. þeirar deildar: ul. U. heitr—brennr: U; heitr ok brunninn W; brunninn T. — 11. hlutr: er tf. U. vestri: ok tf. W. er—kallaðr: heitir U. — 12. svá: ul. U. at: ok U. — 13. á: ul. U. eigi—byggja: UW; engi byggir T. — 13. ok(2): ul. U. — 13—14. -hálfur alt: halfona U. — 14. þat—kallaðr: heitir U. — 15. ok prýði: ul. U. eignir: eign W. jarðar-ávaxtar: W; ul. U; ok jardarinnar T. — 16—17. jörðin—kostum: betra U. — 17. öllum: ul. W. var: er U. — 18. mest tignat: meirr tignat en i öþrvm stöþvm U og ul. af—giptunum; giptum skr. W. spekinni: at spekt U, og ul. art. i de fölg. — 19. allz—kunnostu: ollvm kostvm U; allre kunnostu W; kostar skr. T (ditt.). — 20—s. 4,2. Nær—til: þar var sett Roma borg er ver kavllvm Troio U. — 21. hefir: gort tf. W. kallaðr er: kolluð var W.

meira hagleik á marga lund með kostnaði ok fongum, er þar
váru til. Þar váru xii. konungdómar ok einn yfirkonungr, ok
lágu mǫrg þjóðlond til hvers konungdómsins; þar váru í borg-
inni xii. hǫfðingjar; þessir hǫfðingjar hafa verit um fram aðra
5 menn, þá er verit hafa í veröldu, um alla manndómliga hluti.
(9) Einn konungr, er þar var, er nefndr Múnón eða Mennón; 22
hann átti dóttur hǫfuðkonungsins Príamí; sú hét Tróán; þau
áttu son, hann hét Trór, er vér kǫllum Þór; hann var at up-
fæzlu í Trákíá með hertoga þeim, er nefndr er Lóríkús; en er
10 hann var x. vetra, þá tók hann við vǫpnum fǫður síns. Svá
var hann fagr álitum, er hann kom með ǫðrum mǫnnum, sem
þá er fils bein er grafit í eik; hár hans er fegra en gull; þá er
hann var xii. vetra, þá hafði hann fult afl; þá lypti hann af
jǫrðu x. bjarnstökkum ǫllum senn, ok þá drap hann Lóríkúm
15 hertoga, fóstura sinn, ok konu hans Lóra eða Glóra ok eignaði
sér ríkit Trákíá; þat kǫllum vér Þrúðheim. Þá fór hann víða
um lond ok kannaði allar heims hálfur ok sigraði einn saman
alla berserki ok alla risa ok einn enn mesta dreka ok mǫrg
dýr. Í norðrhálfu heims fann hann spákonu þá, er Síbíl hét, er
20 vér kǫllum Síf, ok fekk hennar. Engi kann segja zett Sífjar;
hon var allra kvinna fegrst; hár hennar var sem gull. Þeira
son var Lóriði, er líkr var feðr sínum; hans son var Einridi;
hans son Vingepórr, hans son Vingener, hans son Móða, hans
son Magi, hans son Seskef, hans son Bedvig, hans son Athra, 24
25 er vér kǫllum Annan, hans son Ítrmann, hans son Heremóð,
1a hans son Skjaldun, er ~~þer~~ kollvm Skiold, hans s(onr) Biaf, er R

L. 2. til: ul. W. Þar: i Troio U. — 2—3. -konungr—kgdómsins: allvm
oþrvm U. — 3—4. í borginni: ul. U. — 4. hǫfðingjar(1): sál. Rask; hǫfuðtungur
TWU. — 4—5. þessir—hluti: ul. U. aðra: alla W. — 5. hluti: herefter et
stórrer indskud i W, se tillæg. — 6. Einn—Mennón: konvngur het Menon U.
er(1)—nefndr: hét W. — 7. hǫfuð-: ul. U. sú—Tróán: Troiam U. —
7—8. þau—hann(1): sonr þeira U. — 8. er—kǫllum: þann kǫllum W; eða T.
— 8—12. hann(2)—gull: ul. U. — 9. í Tr.: ul. T. er(3): ul. T. — 10. vǫpnum:
W, forskr. T (iofnon!). — 12. bein: ul. T. — 13. afl: sitt tf. U. — 14. ǫllum: ul.
U. — 14—16. ok—Þrúðheim: ul. U. — 16—19. Þá—dýr: hann sigraði
marga berserki senn ok dyr eðr dreka U. — 17. allar: ul. W. — 19.
þá: eina U. — 20. ok—hennar: ul. U. Engi kann: W; eigi kann ek T.
kann segja: vissi U. — 21. hon—gull: ul. U. — 21—22. Þeira—var(1): sonr
þeira het U; var ul. T. — 22. er—Einridi: ul. U; Herrede skr. W. —
23. son(1): ul. W. Vingepórr: UW; ving T. Móða: UW; Modi T. — 24.
Seskef: Sefsmeg U; Cesphéth W. Athra: Atra U. — 25. Here: Ere- U.
— 26. er(1): hermed beg. R. — 26—s. 5,1. Biaf—kollvm: ul. T.

ver kollvm Biar, hans s(onr) Iat, hans s(onr) Gvðolfr, hans s(onr) Finn,¹ hans s(onr) Friallaf, er ver kollvm Fripleif; hann atti þann son, er nefndr er Voden, þan kallvm ver Opin; hann var agætr maðr af speki ok allri atgervi. Kona hans het Frigida, er ver kallvm Frigg. (10) Opin hafði spadom ok sva kona 5 hans, ok af þeim visindvm fan hann þat, at nafn hans mvndi vppi vera haft inorðrhalfv heims ok tignat vm fram alla konvnga. Firir þa savk fystiz hann at byria ferþ sina af Tyrklandi ok hafði með ser mikin fiolpa liðs, vnga menn ok gamla, karla ok konvr, ok hafþv með ser marga gersemlika lvti. En hvar 10 sem þeir forv ifir lænd, þa var agæti mikit fra þeim sagt, sva at þeir þottv likari goþvm en monnvm. Oc þeir gefa eigi stað ferþini, fyr en þeir koma norðr i þat² land, er nv er kallat Saxland. Þar dvalþiz Opinn langar hriþir ok eignaðiz³ víða þat land. 15

4. Þar setti⁴ Opin til landz gæzlv iii. sonv sina; er ein nefndr Vegdeg; var hann rikr konungr ok reð firir Austr Saxalandi; 26 hans sonr var Vitrgils; hans synir vorv þeir Vitta,⁵ faþir Heingez, ok Sigar, faþir Svebdeg, er vær kallvm Svipdag. Anar s(onr) Opins h(et) Beldeg, er ver kallvm Balldr; hann atti þat 20 land, er nv heitir Vestfal; hans son var Brandr; hans s(onr)

¹ Utydel. ² Rettet fra þan. ³ Rettet fra eignaz. ⁴ Rettet fra setr.

⁵ Det første bogstav er utydel. (v el. p).

L. 1. Biar: Bavr U. Iat: iate T. Gvðolfr: Guðolf W. — 2. Finn: Finnur U. Friallaf: WT; Frialaf U; Fiarllaf R. — 2—3. hann—er(2): hans sonr (Vodden) U. — 3. þan—ver: er ver kavllvm U. Voden—ver: ul. T. — 3—5. hann—Frigg: ul. U. — 5. Þessi opinn skr. U. Kap.overskr. i U: Fra því er Opinn kom a norðrlond. hafði: mikinn tf. U. — 5—8. ok sva—konvnga: kona hans het Frigida er ver kavllvm Frigg U. — 7. heims: W; med art. RT. — 8—12. Firir—þottv: hann fystiz norþr i heim með mikinn her ok stormiklo fe ok hvar sem þeir forv þotti mikils vm þa vert ok U. — 11. þa: þar W. fra: af W. — 12. Oc: ul. T. — 12—13. Oc—kallat: þeir komv i U. — 14—15. Þar—land: ok eignaðiz Opinn þar víða landit U. — 14. langar hriþir: langa hrið W. eignaðiz: W (jfr. U); eignaz RT. — 16. Þar—Opin: ok þar setti hann U. setti: W(U); setr RT. — 16—17. er—ok: Vegdeg U; vegdeg skr. T. — 18—19. hans(1)—Svipdag: ul. U. — 18. var: ul. W. sonr—þeir: hans synir voru þeir vitrgils ok T. Vitta: T; Picta W, R(?). — 19. gestz skr. W. Sveb-: Sveg- T. -deg: -deg W = 1.20. — 20. Beldeg: beldeg UT. — 20—21. þat—heitir: ul. U. þat: þar T. — 21. Vestfal: vestr fál þat riki er sva heitir U. — 21—s. 6,2. hans(1)—Gave: ul. U. — 21. Brandr: Brandi T. hans(2) sonr: ul. T.

Friðþigar, er ver kállvm Froþa; hans s(onr) var Freovin¹, hans s(onr) Uvig, hans s(onr) Gevis, er [ver k]állvm Gave. En þripi s(onr) Opins er nefndr Sigi, hans s(onr) Rerir²; þeir langfeðr³ reþv þar fyrir, er nv er kallat Frakland, ok er þapan sv ætt 5 komin, er kavllvt er Vavlsvngar⁴. Fra avllvm þesvm erv storar ættir komnar ok margar. (11) Þa byriapi Opinn ferþ sina norðr ok kom i þat land, er þeir kavllvðv Reiðgotaland, ok eignapiz ipvi landi allt þat, er hann vildi. Hann setti þar til landa son s(inn), er Skioldr h(et); hans son var⁵ Fripleif(r); þaðan er sv 10 ætt ko[*min*, er] Skioldvngar heita; þat erv Danakonvngar, ok þat heitir nv Iotland, er þa var kallat Reiðgotaland.

5. Eptir þat for hann norðr, þar sem nv heitir Svíþioð; þar var sa konvng, er Gylfi er nefndr. En er hann spyr til ferþar⁶ þeira Asiamanna, er æsir voro kallaðir, for hann i⁷ moti þeim 15 ok bavð, at Opinn skyldi slikt vald þafa ihans riki, sem hann vildi sialfr, ok sa timi fylgþi ferþ þeira, at hvar sem þeir dvalþvz ilandvm, þa var þar ar ok friþr,⁸ ok trvþv allir, at 20 þeir væri þes rapande, þviat þat⁹ sa rikis-menn, at þeir voro vlikir aþrvvm monnvm, þeim er þeir havfþv set, at fegrþ ok 20 sva⁹ at viti. Þar þotti Oðni fagrir landz kostir ok kavs ser þar borgstað, er nv heita Sigtn¹⁰; skipa(þi)¹¹ hann þar hafþingivm

¹ Rettet fra -vit. ² Rettet fra ver-. ³ Rettet fra -feðgar. ⁴ Skr. ovngar. ⁵ Rettet fra het. ⁶ Rett. fra ferþa. ⁷ Ul. ⁸ goðr tf. ⁹ Ul. ¹⁰ Rettet fra -tvnr. ¹¹ þi mgl.

L. 2. er—Gave: ul. T. EN: ul. U. — 3. er nefndr: het U. Sigi: Sigi WTU. Rerir: WU; verir R, uefer T. — 3—5. þeir—Vavlsvngar: faþir Volsvngs er volsvngar ero fra komnir þeir reþo fyrir Fracklandi U. — 3. -feðr: WT; -feðgar R. — 5. þessvm: þeim UT. — 6. ok margar: ul. U. byriapi: for U. — 6—7. ferþ—kavllvðv: i U. — 8. i—vildi: þat U. — 8—10. Hann—Danak.: ok setti þar son sinn Skioldd favþr Friðleifs er Skioldvngar ero fra komnir U. — 9. het: er Skioldungar eru fra komnir tf. T. var: WT; het R. — 9—10. þaðan—heita: ul. T. — 11. þa—kallat: þeir kavllvðv U. — 12. Overskr. i U: Fra þvi er Opinn kom i Svíþioð ok gaf sonvm sinvm riki. Eptir—heitir: Þapan for Opinn i U. — 13. er nefndr: het U. — 13—14. En—þeira: ok er hann fretti til U. — 13. ferþar: WT; ferþa R. — 14. i: TU; ul. RW. — 15—16. at—sialfr: þeim i sitt riki U. — 16. sialfr: ul. T. at: ul. U. — 17. ok(2): þi W. allir: menn U. — 18. þat: WT; ul. RU. — 18—19. sa—set: rikis menn sa þa olika flestvm monnvm oþrvvm U. — 20. sva: WT; ul. R. sva at: ul. U. fagrir: vellir ok tf. U. kostir: goþir tf. U. — 21. borg-: borgar UW. -tun: -tunir R; þat var af hans nafni. ok gaf ser konungdom ok kallaðiz Niorðr. ok þi finnz þat skrifat i fræðibokum at Niorðr hafi heitið hinn fyrsti Suia konungr. er þat til þess at Oðinn hefer þar uerið gofgaztr tf. W. hann: ul. WU. hafþingivm: hafþingia U.

ok i þa liking, sem verit hafði i Troio, setti xii. hafvðmenn i staðinum at dæma landz lög, ok sva skipaði hann rettvn all-
vm, sem fyr hafði¹ verit i Troio ok Tyrkir voro vanir.

6. Eptir þat for hann norðr, þar til er siar toc við honvm, sa er þeir hvgþv, at lægi vm all land, ok setti þar son s(inn) ⁵ til² þess rikis, er nu heitir Noregr; sa er Sæmingr kallaðr, ok telia þar Noregskonvngar sinar ættir til hans ok sva iarlar ok aprir rikismenn. Sva sem segir i Haleygjatali. En Opinn hafði ^{1b} með ser þan son sin, er Yngvi er nefndr, er konvngv var i Svíþjópv eptir³ hann², ok erv fra honvm komnar þær ættir, er ¹⁰ Ynglingar erv kallaðir. Þeir æsir tokv ser qvanfang þar inan landz, en svmir sonvm sinvm, ok vrbv þesar ættir fiolmennar, at vmb Saxland ok allt þapan vm norðrhalvor dreifþiz sva, at ³⁰ þeira tvnga, Asiamanna, var eigin tvnga vm avll þesi land, ok þat þikkiaz menn skynia mega af því, at ritvð³ erv langfeðga ¹⁵ navfn þeira, at þav navfn hafa fylgt þesi tvngv ok þeir æsir hafa haft tvngvna norðr hingat iheim, i Noreg ok i Svíþjóð, i Danmork ok i Saxland, ok i Englandi erv forn landz heiti e(ða) staða heiti, þav er skilia ma, at af anari tvngv erv gefin en þesi.

¹ Rett. fra havgþv. ² Ul. ³ Rett. fra skrifvð.

L. 1. ok: ul. WU. verit hafði: ul. U. Troio: Troia R. — 1—2. setti — staðinum: vorv settir xii. hafþingiar U. — 2—3. ok—vanir: ul. U. — 3. hafði: T; hofðu WR. — 4. Eptir þat: Siþan U. — 5. þeir hvgþv: hann ætlaði U; sogdu skr. T. — 6. þess: ul. U. er(1)—kallaðr: er Sæmingr het en nu heitir Noregr U. er.. kallaðr: het W. — 7. þar: ul. U. ættir: þar ff. T. til hans: þangat U. — 7—8. ok(2)—Hal.: ul. U. — 8—9. En—nefndr: með opni for Yngvi U. — 10. eptir hann: ul. R. — 10—11. erv—kallaðir: Ynglingar ero fra komnir U. — 10. fra: af WT. — 10—11. ættir—q.: áben plads T. — 12. en—sinvm: ul. U; sum skr. T. þesar: þær U. — 13. at: ul. U; sva at W. ok—sva at: ok vm norþr halfona U. vm: of T. — 14. Asia—all: ein geck vm U. — 15—19. þikkiaz—þesi: skilia menn at þeir hava norþr hingat haft tvngvna i Noreg ok Danmork Svíþjóð ok Saxland U. — 18. heiti(2): ul. W.

[GYLFAGINNING]

1 I (1). Gylfi konvngr reð þar londvm, er nu heitir Svipioð.
 Fra honvm er þat sagt, at han gaf eini farandi konv at lavn-
 vm skemtvar sinnar eitt plogs land iriki sinv, þat er iiii. avxn
 5 er næfnd Gefivn. Hon tok iiii. avxn norþan or lotvnheimvm, en
 þat voro synir iotvns nokkvr² ok hennar, ok setti þa firir plog,
 En plogrin geck sva breitt³ ok divpt, at vpp læysti landit, ok
 drogv avxninir þat land vt ahafit ok vestr ok namv staþar isvndi
 nækqvorr. Þar setti Gefi[vn landi]t ok gaf nafn ok kallaði Selvnd.
 10 Ok þar sem landit hafði vpp gengit, var þ[ar] eptir vatn; þat 32
 er nv Lægrin kallaðr iSvipioð, ok liggia sva vikr iLeginvm sem
 nes iSelvndi. Sva segir Bragi gamli:

15	Gefivn dro fra Gylfa, glavð diupravþvl, aþla, sva at af reniravknvm ravk, Danmarkar avka;	þarv avxn ok atta ennitvngl, þar er gengv firir vineyiar viðri valravf, flogvr havfvð.
----	--	---

2 (2). Gylfi konvngr var maðr vitr ok fiolkvnigr; hann
 vndraþiz þat mioc, er ásafolk var sva kvnikt, at allir lvtir gengv
 at vilia þeira; þat hvgsaþi hann, hvart þat mvndi vera af epli
 20 sialfra þeira, e(ða) mvndi því valda goðmavgn þav, er þeir blot-
 vþv. Hann byriaþi ferþ sina til Asgarþz ok for með leynd⁴ ok
 bra a sic gamals manz liki ok dvlþiz sva; en æsir voro því

¹ Rett. fra at. ² Mgl. ³ Rett. fra hart. ⁴ Rett. fra lavn.

U har følgende overskr.: her hefr Gylva ginning fra því er Gylfi sotti heim
 Alfapri i Asgarþ með fiolkvngi. ok fra villo asa. ok fra spvrningo Gylva.
 — 1—16. mgl. U. — 4. af: WT; at R. — 6. nokkvr: WT; ul. R. — 7. breitt:
 WT; hart R. — 8. a: vm W. — 9. vn landi: afr. R. Se-: Sę W. — 10. Ok:
 enn W. ar: afr. R. — 11. nv: er tf. T. — 12. Bragi: skald tf. R. — 14^a. aþla:
 qðla W. — 15^b. eyiar: æyia W. — 16^b. valravf: valrof W. havfvð: hofuð
 WT. — 17. Gylfi—vitr: Gylfi er maðr nefndr hann var konvngr W; Gylver
 skr. U. konvng: ul. U. — 17—18. ok—at: ok hvgsaþi þat er allir lyþir
 lofvþo þa ok U. — 18. mioc: ul. W. gengv: giorðuz W. — 19. þat—
 hann: ul. U; ok (f. þat) W. af: at T. — 20. sialfra: ul. U. þeira: vera
 tf. U. — 20—21. þav—blotvþv: ul. U. — 21. byriaþi—sina: for U. ok—
 leynd: ul. U; lavn skr. R. — 22. ok—sva: ul. U.

34 visare, at þeir hæfðu spadam ok sa þeir ferþ hans, fyr en hann kom, ok gerþv imoti honvm sionhverfingar, ok¹ er hann kom in iborgina, þa sa hann þar hafa havll, sva at varla matti hann sia ifir hana; þak hennar var lagt gyldvm² skioldvm sva sem spanþak. Sva segir Þiððolfr en hvinverski, at Valhavll var skioldvm þavkt: 5

1. Abaki letv blikia, Svafnis salnefrar
barþir voro grioti, seggir hygiandi.

Gylfi sa man ihallar dvrvm,³ ok léc at handsæxvm ok hafþi vii. sen alopti; sa spvrþi hann fyr at nafni; hann nefndiz 10 Gangleri ok komin af refilstigvm ok beiddiz at sækia til nattstapar ok spvrþi, hverr hællina atti.⁴ Hann svarar, at þat var konvngr þeira, en fylgia ma ec þer at sia hann; skaltv þa sialfr spyria hann nafns, ok sneriz sa maðr firir honvm in ihællina, en hann geck eptir, ok þegar læks hvþin ahæla honvm. Þar 15
2^a sa hann mǫrg golf ok mart folk, svmt með leikvm, svmir drvckv, svmir með vapnvm ok barþvz. Þa litapiz hann vmb ok þotti margir lvtir otruligir, þeir er hann sa; þa mælti hann:

36 2. Gattir allar, Þviat ovist er at vita,
aðr gangi fram, hvar vvinir 20
vm skygnaz skyli, sitia afleti firir.

3. Han sa iii. hasæti ok hvert vpp fra aðrv, ok satv iii. menn sin ihveriv. Þa spvrþi hann, hvert nafn hæfþingia þeira

¹ Rett. fra en. ² Rett. fra gylt. ³ Rett. fra dvrnvm. ⁴ Rett. fra ætti.

L. 1. þeir—ok: ul. U (og skr. þeir sa). — 1—2. fyr—kom: ul. U. — 2. honvm: ul. U. — 2—3. ok—borgina: ul. U. — 2. ok(2): WT: en R. — 3. þar: ul. U. sva at: suat T. — 3—4. sva—hana: ul. U. — 3. hann(2): ul. W. — 4. sia ifir h.: omv. T. var lagt: vorv þokt(!) U. gyldvm: gylltvm R. sva: ul. WU. — 5—6. en—þavkt: ul. U. — 7. Svafnis: svolnis U. — 9. dvrvm: WUT; dvrnvm R. ok(1): er WU. hafþi: vorv U. — 10. vii: xii T. fyr: fyrri U. — 11. refil: refsils W; rifils U. — 11—12. ok(2)—nattst.: ul. U. — 12. atti: WTU; ætti R. svarar: segir U; ok segir tf. W. þat: sa U. — 13. en—ma: ok mvn ek fylgia U. ec: hann W; ek ma fylgia skr. T. — 13—15. skaltv—honvm: ul. U. — 14. nafns: sialfr tf. W. — 14. ok: en T. hann: margar hallir ok tf. U. svmt—leikvm: ul. U. — 17. svmir—barþvz: en svmir leko U. — 17—18. Þa—hann: þa mælti Gangleri er honvm þotti þar margt otrvligt U. — 18. þotti: þotto T. — 19—20^a. Gattir—gangi: skatnar allir apr ne gangim U. Efter l. 2 i v. indskyder T.: um skodaz skuli. — 19^b. at vita: ul. W; at ul. U. — 21^b. fleti: fletivm U. — 22. ok(1): ul. T. fra: af U. — 22—23. satv—sin: sat sinn maðr W. — 22. iii.—sin: þar maðr U.

væri. Sa svarar, er hann leiddi in, at sa, er ienv nezta hasæti sat, var konvng, »ok heitir Hár, en þar næst sa,¹ er h(eitir) Iafnhár, en sa ofarst, er Þripi h(eitir)«. Þa spyr Hár komandann, hvart fleira er eyrindi hans, en heimill er matr ok drykk hon-
 5 vum sem allvum þar iHava ha'll. Hann s(egir), at fyrst vil hann spyria, ef nokqvorrr er froþr maðr ini. Hár s(egir), at hann komi eigi heill vt, nema hann se froþari

3. »ok stadv fram, meðan þv fregn;
 sitia skal sa er segir«.

10 Gangleri hóf sva mal sitt.

4 (3). Hverr er æztr eþa ellztr allra goþa? Hár s(egir):
 Sa heitir Alfaðr² at voro mali, en í Asgarpi envm forna atti
 hann xii. nofn; eitt er Alfaðr²; anat er Herran e(ða) Herian,
 iii. er Nikar e(ða) Hnikar, iiii. er Nikvz e(ða) Hnikvðr, v. Fiolnir, 38
 15 vi. Oske, vii. Omi, viii. Bifliþi e(ða) Biflindi, ix. Sviþar, x.
 Sviðrir, xi. Viðrir, xii. Ialg e(ða) Ialkr. Þa spyr Gangleri: Hvar
 er sa gvð, e(ða) hvat ma hann, e(ða) hvat hefir hann vnit frama
 verka? Hár s(egir): Lifir hann of allar³ alldir ok stiornar allv
 riki s(inv) ok ræðr allvum lvtvum, storum ok smám. Þa mælti
 20 Iafnhár⁴: Hann smiþaþi himin ok iorð ok lopt⁵ ok alla eign
 þeira. Þa mælti Þripi: Hitt er mest, er hann gerþi maninn ok
 gaf honvum avnd þa, er lifa skal ok alldri tynaz, þott licamin

¹ Mgl. ² Rett. fra all-. ³ Næsten afr. ⁴ iafn er skr. i margen med indvisn.tegn. ⁵ Rett. fra loptin.

L. 1. at: ul. U. env: ul. UT. ha: ul. U. — 2. sat var: sitr er U. var: at sa var W. — 2—3. en—heitir: ok þar næst U. — 2. sa: ul. R. — 3. ofarst: er efstr U; er ofarst skr. T. — 3—4. Þa—hans: hann spyr Ganglera hvat fleira veri eyrinda U. — 4. hvart—eyrindi: hvat fleira se erenda W. — 4—5. honvum—ha'll: ul. U. — 6. spyria: vita W. — 7. nema . . se: ef . . er U. — 9. segir: her overskr. U: fra spvrningo Ganglera. — 11. eþa: ok T. allra goþa: með goþvum U. — 13. Alf: All- R; eða Allfoðr tf. W. envm—atti: hefir U. U ul. alle tallene og alle eða-navnene. — 13. anat—e(ða): ul. U. er(2): ul. W. — 14. Nikar: nikaðr U. Nikvz: Nikvþr U; nikur T. — 15. Bifliði: Riflindi U. Biflindi: Bibl- skr. W. Sviþar: Sviþvrr U; Suidr T; Viðrir W. — 16. Viðrir: Suiðorr W. Ialg: falkr U. — 17—18. frama verka: til frama U. — 18. of: um WU. allar alldir: alldr U. — 19. ok—allvum: ul. U og skr. storum hlvtvum. — 20. lopt: UT; loptin RW. — 20—21. ok—þeira: ul. U. — 21. er(1): þo tf. T. mest: meira U og tf.: er hann smiþaþi himin ok iorþ. er(2): at U. gerþi: smiþaþi U. — 22. þa—tynaz: at lifa U. — 22—s. 11,1. þott—askv: þo skal likamr fvna U.

fvni at moldv epa breni at æskv; ok skolv allir menn lifa, þeir er rett erv síþaðir, ok vera með honvm sialfvm, þar sem heitir Gimle eða Vingolf, en vandir menn fara til heliar ok þáþan iNiflhel¹; þat er niðr ien nivnda heim. Þa mælti Gangleri: Hvat hafþiz hann aðr at, en himinn ok iorð væri gǫr? Þa svarar Hár: Þa var hann með hrimþvsvm. (4) Gangleri mælti: Hvat var vphaf e(ða) hversv hofsc, e(ða) hvat var aðr? Hár svarar: Sva sem segir i Volvspa:

40	4. Ár var alda ²
þat er ecki var;
vara sandr ne sær
ne svalar vnir, | iorð fanz eigi
ne vphimin,
gap var ginvnga,
en gras ecki. | 10 |
|----|---|--|----|

Þa mælti Iafnhár: Fyr var þat mǫrgvm ældvm, en iorð var skavpvǫt, er Niflheimr var gorr, ok ihonvm miðivm ligr brvðr sa, er Hvergelmir h(eitir), ok þáþan af falla þær ár, er sva heita: Svavl, Gvnþra, Fiorm,³ Fimbvlþvl,⁴ Sliðr ok Hriþ, Sylgr ok Ylgr, Við, Leiptr; Gioll er næst helgrindvm. Þa mælti Þriþi: Fyrst var þo sa heimr isvðrhalfv, er Mvspell h(eitir): hann er lios ok heitr, sv átt er logandi ok brenandi, er hann ok ofær þeim, er þar erv vtlendir ok eigi eigv þar opvl. Sa er Svtr nefndr, er þar sitr a landz enda til landvarnar; [hann hefir⁵ loganda sverþ, ok ienda veralldar mvn hann fara ok heria ok sigra ǫll gopin ok brena allan heim með eldi; sva segir iVǫlvspa:

¹ ini afr. ² Rett. fra halda. ³ Rett. fra form. ⁴ Rett. fra fimbvl. þvl. ⁵ Skr. 2 gg, sidste gg overstr.

L. 1. at moldv: til molldar WT. — 1—2. allir—sialfvm: þa allir bva með honvm rettsiþaðir U. — 3. eða Ving.: ul. U. menn: skulo tf. T. — 4. -hel: -heim U. þat er: ul. U. — 5. væri gǫr: voro skavpvǫ U. — 7. e(ða)(2)—aðr: hann U. — 8. sem: ul. U. — 9a. alda: halda R. — 10a. þat: þar U. 11a. vara: varat W. — 12a. vnir: vndir U. — 9b. eigi: efa W. — 12b. ecki: hvergi U. — 13. Fyr: fyrri U. ældvm: vetrvm U. en: er T. var: væri WT. — 15. Hver-: her- U. af: ul. U. — 16. Svavl: kvol U. -þra: -dro U. Fiorm: form RT. Hriþ: hriþr U. — 17. Þriþi: nyt kap. i U með overskr.: her segir fra mvspellz heimi ok fra svtri. — 18. Fyrst: fyrstr T. sa—h(eitir): mvspellz heimr sa er sva heitir U. — 19. sv—brenandi: ul. U; er ul. T. sv—er(1): ul. W. logandi: er hann tf. W. er hann: ul. UW. — 19—20. ofær—opvl: ofært er þar vtlendum monnvum U. — 20—21. Sa—þar: Svtr ræþr þar fyrir ok U. — 21. landz: heims U. til landv.: ul. U. — 22. sverþ: i hendi tf. U. fara—heria: koma U. — 23. allan heim: heiminn U.

5. Svrtr fer svnan
með sviga leifi,
skin af sverpi
sol valtiva,

griotbiorg gnata,
en gifr rata,
troða halir helveg,
en himin klofnar.

5 5 (5). Gangleri mælti: Hversv skipapiz, aðr en ættirnar yrpi 42 2^b
eða avkapiz manfolkit? Þa mælti Hár: Ar þær, er¹ kallaðar
erv Elivagar, þa er þær voro sva langt komnar fra vpsprettvni,
at eitrvika² sv, er þar fylgpi, harðnaði sva sem sindr þat, er
ren ór eldinvn, þa varþ þat is, ok þa er sa is gaf staðar ok
10 ran eigi, þa heldi yfir þanig, en vr³ þat, er af stoð eitrvn⁴,
fræs at hrimi, ok ioc [hvert hrimit⁵ yfir anat allt iGinvnga gap.
Þa mælti Iafnhár: Ginvnga gap, þat er visi til norðrættar,⁶ fyltiz
með þvnga ok havf[vg]leic ís ok hrims ok in ifra vr ok gvstr;
en hin syðri lvtv Ginvngagaps lettiz moti gneistvm ok sivm
15 þeim, er flvgv ór Mvspellis heimi. Þa mælti Þripi: Sva sem kallt
stoð af Niflheimi ok allir lvtir grimmir, sva var alt⁷ þat, er visi
namvnda Mvspelli, heitt ok liost, en Ginvngagap var sva hlætt
sem lopt vindlavst; ok þa er mættiz hrimin ok blær hitans, sva
at braðnaði ok drap, ok af þeim kvivv-dropvm kviknaði með
20 krapti þes, er til sendi hitann, ok varþ manz likandi, ok er⁸ sa
nefndr Ymir, en hrimþvssar kalla hann Avrgelmi, ok erv þaðan
komnar ættir hrimþvssa, sva sem segir iValvspa hini skammv:

¹ I hds. rett. fra noget først skrevet. ² Rett. fra qvikia. ³ Mgl. ⁴ ok
tf. hds. ⁵ Omv. ⁶ Rett. fra norðrs. ⁷ Mgl. ⁸ Rett. fra var.

L. 1^a. Svrtr: Svartr U. — 2^a. leifi: læui W, levi U. — 2^b. gifr rata:
gvþar hrata U. — 3^b. -veg: -vega U. — 6. eða: ok U. Hár: nyt kap.
með overskr.: her segir er gvþin skopvþo ymi iotvn U. — 6—7. kallaðar
erv: heita U. — 7. þa—voro: ero U. — 7. sprettvni: RT; sprettvm W,
sprettvnm U. — 8. qvika: kvikan U. þar: þeim T. — 8—9. sva—þat: sem
sindr i afli þat varþ U. — 9. ren: ferr W. þa—gaf: nam hann U. —
10. en vr: ok U; en ul. WT; vr ul. R. eitrvn: ok tf. RWT. — 11. at
hrimi: ul. U. — 12. norðr: WTU; norðrs R. — 13. is ok hrims: með
rimi ok is U. i: ul. U. — 14. hin: ul. U. — 15. þeim: ul. U. — 16.
af: or U. allir—grimmir: grimt U. alt: WTU; ul. R. — 17. Mvspelli:
Mvspellis heimi U. sva: ul. U. hlætt: liett W, leit T, lett U. — 18. mættiz:
mætti WU. hrimin ok: hrimino WU. blær: blærinn U. — 19. drap:
af tf. U. af—kviknaði: ul. U. — 20. þes—ok(1): þeim er styrpi U. likandi:
likindi WU; a tf. U. — 20—21. ok(2)—nefndr: sa het U. — 22. komnar
—skammv: þeira ættir sem her segir U.

- 44 6. Erv vavlvr allar en seiðberendr
fra Viðolfi, fra Svarthavfpa,
vithkar allir allir iotnar
fra Vilmeiði, fra Ymi komnir.

En her segir sva Vafþrvþnit¹ iotvnn²:

5

7. Or Elivagvm þar³ vorar ættir
stvkkv eitrdropar komv⁴ allar saman,
ok ox vnnz or varð iotvnn; þvi er þat æ allt til atalt.

Þa mælti Gangleri: Hvernig oxv ættir⁵ þapan e(ða) skapaþiz sva, at fleiri menn vrþv, e(ða) trvi þer⁶ þan gvð, er nv sagþir 10 þv fra? Þa svarar Har: Fir ongan mvm iatvm vær hann g(vð); hann var illr ok allir hans ættmenn; þa kavllvm ver 46 hrimþvrsa; ok sva er sagt, [at]⁷ þa er hann svaf, feck hann sveita, þa ox vndir vinstri hendi honvm maðr ok kona, ok anar fotr hans gat son við aðrvm, en þapan af komv ættir; 15 þat erv hrimþvrsar. Hin gamli hrimþvss hann kavllvm vær Ymi. (6) Þa mælti G(angleri): Hvar bygþi Ymir e(ða) við hvat lifþi hann? [Harr svarar⁸: Næst var þat, þa er hrimit dravp, at þar varð af kýr sv, er Avðhvmla h(et), en iiiii. miolkar rvmv or spenvm hennar, ok fæddi hon Ymi. Þa mælti Gangleri: Við hvat fæddiz 20 kyrin? Har s(egir): Hon sleikti hrimsteinana, er saltir voro, ok hin fyrsta dag,⁸ er hon sleikti steinana, kom ór steininvm at

¹ Skr. þroþ-. ² R tf.: þa spvrþi Gangleri Hvaþan argelmir kom meþ iotna sonvm fyrst e[n] froþi iotvn þa er og så fölg. v. ³ erv tf. ⁴ Rett. fra komnar. ⁵ saman tf. ⁶ Rett. fra trvir þv. ⁷ Afr. ⁸ Mgl.

L. 2^a. Við-: Vict- U. — 3^a. lyder i U: vettir allar. — 1—2^b. en—Svarth.: ul. U. — 3^b. allir iotnar: RT; omv. WU. — 5—8. En—atalt: ok enn segir sva at or elivagvm stvckv eitrdropar ok voxtr vindz ok varþ iotvnn or. þær einar ættir koma saman U. — 5. -þroþn-skr. R. iotvnn: W tf. her samme passus som R, men ul. þa er. — 8^a. or varð: omv. WT. — 6—7^b. þar... komv: WT; þar eru... komnar R. — 8^b. æ—til: alt eða T; æ... til: ul. W. — 9—10. eða—vrþv: ul. U. — 9. eða: huadan tf. T. — 10. menn: ul. W. trvi þer: WTU; trvir þv R. þan gvð: hann gvþ vera U. — 10—11. er—fra: ul. U. — 11. Har: iafnhar U. Fir—iatvm: eigi trvvm U; truum skr. W. — 12. guð: uera tf. W. allir: ul. U. — 12—13. þa—hrimþ.: þat ero hrimþvrsar U. — 13. ok: en WT. sva—þa: ul. U. — 14. hendi: WTU; hand R. — 15. af: ul. U. — 16. þat—Ymi: ul. U. — 18. Har svarar: ul. RW. Her nyt kap. i U med overskr. fra þvi er skopvð var kyrin avðvmla. — 19. kýr—het: kyrin avþvmla U; -umbla skr. WT. en: ul. U. miolk-: miolk R. T. — 20—21. Þa—segir: en kyrin fæddez er U. — 21. -steinana: steina WU; steina þa T. — 22. steinana: ul. U. — 22—s. 14,1. steininvm—qveldi: ul. U.

qveldi manz har, anan dag manz havfvð; þripia dag var þar allr maðr; sa er nefndr Bvri; hann var fagr alitvm, mikill ok mattvgr; hann gat son þan, er Bor het. Hann feck þeirar konv, er Bestla¹ het, dottir Bolþorns iotvns, ok fengv þav iii. sonv; het
 5 ein Oðin, anar Vili, iii. Ve. Ok þat er min trva, at sa Opinn ok hans bræðr mvnv vera styrande himins ok iarþar; þat ættlvm ver, at hann mvni sva heita. Sva heitir sa maðr, er ver vitvm mestan ok agæztan, ok vel megv þer² hann lata sva heita.
 (7) Þa mælti Gangleri: Hvat varþ þa vm þeira sætt, e(ða) hvarir
 10 vorv rikari? Þa svarar Har: Synir Bors drapv Ymi iotvn, en 48 3a er hann fell, þa liop sva mikit bloð or sarvm hans, at með því drekþv þeir allri ætt hrim[þv]rsa, nema ein komz vndan með sinv hyski. Þann kalla iotnar Bergelmi; hann for vpp alvdr sin ok kona hans ok hellz þar, ok erv af þeim komnar hrim-
 15 þvrta ættir, sva sem her segir:

8. Qrofi vetra	þat ek fyrst of man,
aðr væri iorð of skopvð,	er sa hin froþi iotvnn
þa var Bergelmir borin,	avar lvðr of lagiðr.

(8) Þa segir G(angleri): Hvat hofðvz þa at Bors synir, ef þv trvir,
 20 at þeir se gvð? Hár s(egir): Eigi er þar litið af at segia. Þeir tokv Ymi ok flvttv imitt Ginvnga gap ok gerþv af honvm iorþina, af bloþe hans sæin ok vøtnin. Iorþin var gøf af holdinv, en biorgin af beinvnm, griot ok vrþir gerþv þeir af tavnvm ok

¹ Skr. Besla. ² Rett. fra þeir.

L. 1. manz(2): ul. U. dag(2)—þar: ul. U; þat skr. WT. — 2. sa—Bvri: er B. het U. — 2—4. hann—dottir: favþr bors er atti beyzlo dottvr U. — 3. het: er nefndr WT. — 4. Bestla: beitla T. het: er nefnd W. fengv: gatu W; atto U. — 4—5. het einn . . anar . . iii: ul. U. — 5. er—trva: ætlvm ver segir Har U. — 6. mvnv: muni W. himins: heims U. — 6—7. þat—heita: ul. U. — 7—8. Sva—heita: ok þar er sia eptir herann er ver vitvm nv mestan vera U. — 8. þer: WT; þeir R. heita: her nyt kap. U med oværskr.: fra því er synir bvrz drapv ymi. — 9—10. Þa—Har: ul. U. — 10. iotvn: ul. U. — 10—11. en—hans: ok hliop or honvm þat bloþ U. — 13. vpp: ul. U. — 14. ok—hans: ul. U. erv—þeim: þapan ero U. — 15. sva—segir: ul. U. — 17^a. væri iorð: omv. U. of: vm U; of WT; ul. R. — 16^b. of: vm U = 18. — 17^b. er—froþi: at froþa U. — 18^b. avar: omv. T. — 19—20. ef—gvð: er þv trvir gvð vera U. — 20. þar: þat U. af—segia: ul. U. — 21. tokv—flvttv: flvttv Ymi U. — 21—22. iorþina: iorð U. — 22. sæin . . vøtnin: ul. art. U, og sál. i det fölg. — 22—23. Iorþin—en: ul. U. — 23. ok—þeir: ul. U.

iðxlvm ok af þeim beinvm, er brotin voro. Þa mælti lafnhar: Af því blopi, er or sarvm ran ok lavst fór, þar af gerþv þeir sia þan, er þeir gerþv ok festv saman iorþina, ok lavgþv þan sia ihring vtan vm hana, ok mvm þat flestvm mane vfera pikia, at komaz þar yfir. Þa mælti Þripi: Tokv þeir ok havs hans ok gerþv þar af himin ok settv hann vpp ifir iorþina meþ 5
 50 iii. skavtvm, ok vndir hvert horn settv þeir dverg; þeir heita sva, Avstri, Vestri, Norþri,¹ Svðri. Þa tokv þeir sivr ok gneista þa, er lavsir forv ok kastað hafpi or Mvspellzheimi, ok settv [i mitt Ginnvngagap a² himin bæpi ofan ok neþan til at lysa 10
 himin ok iorð. Þeir gafv staþar allvm elldingvm,³ svmmv ahimni, svmar forv lavsar vndir himne, ok settv þo þeim stað ok skavpvðv⁴ gavngv þeim. Sva er sagt ifornvm visindvm, at þapan af vorv dægr greind ok ara tal; sva⁵ segir iValvspa:

9. Sol þat ne vissi,	hvat hann megins atti;	15
hvar hon sali atti;	stiorivr þat ne vissv,	
mani þat ne vissi	hvar þær staþi attv.	

Sva var aðr en þetta væri.⁶

6. Þa mælti Gangleri: Þetta erv mikil típindi, er nv heyri ec; fvrþv mikil smið er þat ok hagliga gor.⁷ Hvernig var iorþin 20
 hattvð? Þa svarar Har: Hon er kringlott vtan ok þar vtan vm ligr hin divpi siar, ok með þeiri siavar strandv gafv þeir lænd til bygþar iotna ættvm; en firir inan aiiorþvnni gerþv þeir

¹ Rett. fra Norþi. ² Rett. fra amþian ginnvnga. ³ Rett. fra elldinvm. ⁴ Rett. fra skavpvþ. ⁵ sva sem skr. R. ⁶ of iorð tf. R. ⁷ Rett. fra gert.

L. 1. iðxlvm ok: ul. U. af þeim: ul. W. brotin: borin U. — 1—2. Þa—blopi: ok af bloþino U. — 2. ok—af: þa U. — 3. gerþv —iorþina: festo iorþina i U. gerþv: girdo T; gyrðu W. — 3—5. ok(2)—Þripi: Siþan U. — 4. mane: monnum W. — 5—6. ok—hans: hausinn U. — 6. þar af: or U. hann vpp: ul. U. — 7—8. þeir(2)—sva: ul. U og de følg. navne i acc. — 8. Norþri S.: omy. WT. — 8—9. ok—hafpi: ul. U. — 9. forv: voru T. ok(1): er W. — 10. i—a: T; i—Ggap ul. W. bæpi: ul. U. — 10—11. til—iorð: at lysa iorþina U. — 11. staþar: stað W; staþi U. elldingvm: med art. W. — 11—13. svmmv—at: ul. U. — 13. Sva—sagt: Sagt er T. — 14. sva: sem tf. R. i Vsp.: ul. U. — 18. Sva—væri: ul. U; of iorð tf. R, ul. WT. — 19—20. Þetta—fvrþv: Mikil merki ero þetta ok U. — 20—21. er—hattvð: ul. U. — 20. gor: T; gert RW. — 21—22. Hon—ligr: kringlott er iorþ ok liggr vm U. — 21. vtan: ul. W. — 22. þeiri—strandv: þeim strandvm U; strondinne skr. T. — 23. lænd—ættvm: bygþ iotnvm U. iorþvnni: iorþina U.

borg vmbverfis heím firir vfríþi iotna, en til þeirar borgar hafþv þeir brar Ymis iotvns, ok kavllþv þa borg Miðgarþ. Þeir tokv ok heila hans ok kætstþv ilopt ok gerþv af skyin, sva sem 52 her segir:

5	10. Or Ymis holdi
var iorð of skavþvt,
en or sveita siár,
biorg ¹ or beinvm,
baðmr or hari	11. En or hans bram
gerþv blið regin
Miðgarþ mana sonvm,
en or hans heila
voro þav hin harðmoþgv
sky a'll of skavþvt.
10	en or havsi himin.	

(9) Þa mælti G(angleri): Mikit þotti mer þeir hafa þa snvit til leiþar, er iorð ok himin var gert ok sol ok himintvngl voro sett ok skipt dægrvm; ok hvaþan komv meninir, þeir er heim byggia. Þa svarar Har: Þa er þeir gengv meþ sævar strandv
15 Borss(ynir), fvndv þeir tre tva/ ok tokv vpp trein ok skopþv 3^b
af menn²; gaf hin fyrsti [o]nd ok lif, anarr vit ok hræring, iii. asionv, mal³ ok heyrn ok sion; gafv þeim klæþi [ok] nafu; het karlmadrin Askr, en konan Embla, ok olz⁴ þaðan af mannkindin, sv⁵ er bygþin var gefin vndir Miðgarþi. Þar næst gerþv þeir ser 54
20 borg imiþivm heimi, er kallvð er Asgarðr. Þar bygþv⁶ gvþin ok ættir þeira, ok gerðv þaðan af mærg tiþindi ok greinir bæþi aiorþv ok ilopti. Þar er ein staðr, er Hliðskialf heitir, ok þa er Opinn settiz þar ihasæti, þa sa hann of alla heima ok hvers manz athæfi ok vissi alla lvti, þa er hann sa. Kona hans h(et)

¹ Skr. biogr. ² Skr. ^M m. ³ Rett. fra malit. ⁴ Rett. fra oloz. ⁵ Rett. fra þeim. ⁶ Rett. fra bygþ.

L. 1. heím: iorþina U. — 1—2. en—þeir: ok hoffv þar til U. — 2. iotvns: ul. U. — 2—3. tokv—lopt: kavstoþv heilanvm i loptið U; upp tf. T. — 6^a. of: vm U = 10^b. — 8^b. en: ok U. — 10^b. skavþvt: nyt kap. U med overskr.: bors synir skopþv ask ok emlv. — 11—14. Þa—Har: ul. U. — 12. gert: giorr W. — 13. ok: en WT. — 15. Bors s(ynir): efter þeir R. ok—train: ul. U. — 16. menn: mann U. ok(1): ii. U. anarr—hræring: ul. U. — 17. asionv—ok(1): ul. U. — 17—18. gafv—karlm.: ok het maþr U. — 18. Embla: emla U. ok olz: W; ok oluz RT; ox U. — 19. sv: W; þeim RT; ul. U. Þar næst: Siþan U. — 19—20. ser borg: ul. U. — 20. er—Asg.: asgarþ U; þat kalla menn (kallvm ver R, kallaz W) troia tf. RWT. bygþv gvþin: bygþi Opinn U. — 21—22. ok(1)—lopti: er varar ættir ero fra konnir(!). Enn segir Har U. — 23. Opinn: Alfavþr UT. settiz: sezt U. þa sa: ser U. of alla heima: vm heim allan U. — 24. ok—sa: ul. U. het: er U.

Frig Fiorgvinsd(ottir), ok af þeina ætt er sv kynslöð komin, er ver kállvm asa ættir, er bygt hafa, Asgarþ hin forna ok þar ríki, er þar liggja til, ok er þat allt goðkvnig ætt. Ok firir því ma hann heita Alfaðr,¹ at hann er faþir allra goðana ok manna ok allz þes, er af honvm ok hans krapti var fyllgert.² Iorþin ⁵ var dottir hans ok kona hans; af henne gerþi hann hin fyrsta soninn, en þat³ er Asaðorr; honvm fylgþi afl ok sterkleikr; þar af sigrar hann all kvikqvendi. (10) Norfi e(ða) Narfi h(et) iotvnn, er bygþi i Iotvnheimvm; hann atti dottvr, er Nott h(et); hon var svart ok dæck, sem hon atti ætt til. Hon var gipt þeim mane, ¹⁰ er Naglfare h(et); þeina s(onr) h(et) Avðr.⁴ Þvi næst var hon gipt þeim, er Anar het; Iorð h(et) þeina d(ottir). Siþarst atti hana Dellingr ok⁵ var hann asa ættar; var þeina s(onr) Dagr; var ⁵⁶ hann lioss ok fagr eptir faþerni s(inv). Þa tok Alfaðr¹ Nott ok Dag, son hennar, ok gaf þeim ii. hesta ok ii. kervr, ok sendi⁶ ¹⁵ þav vpp a himin, at þav skolv riþa ahverivm ii. dægrym vmhverfis iorþina. Riðr Nott fyrri þeim hesti, er kallaðr er Hrimfaxi, ok at morni hverivm dægvir hann iorþina af méldropvm sinvm. Sa hestr, er Dagr a, heitir Skinfaxi, ok lysir allt lopt ok iorþina af faxi hans. (11) Þa mælti G(angleri): Hversv styrir ²⁰ hann gang solar eða⁷ tvngls? Har s(egir): Sa maðr er nefndr Mundilfari,⁸ er atti tvæ barn; þav varv sva favgr ok friþ, at

¹ Rett. fra all-. ² Rett. fra fyllt-. ³ Rett. fra þar. ⁴ Rett. fra vðr. ⁵ Mgl. ⁶ Rett. fra setti. ⁷ Rett. fra ok. ⁸ Rett. fra færi (sál.).

L. 1. -vins-: -ins T; vnz- U. — 1—2. þeina—ættir: þeiri ætt er asa ætt U. — 2. bygt hafa: bygþi U. — 2—3. ok—til: ul. U. — 3. allt: ul. UT. — 3—4. Ok—heita: því heitir hann U. — 4—5. ok—gert: ul. U. — 4. manna: med art. T. — 5. honvm ok: ul. W. — 6—7. ok—er: ok var þeina son U. — 7. þat: WT. — 7—8. honvm—kvikqvendi: ul. U; her nyt kap. i U med overskr.: fra nora iotni ok nott dottvr hans. — 8—9. Norfi—er: Nori iotvnn U. — 9. i Iotvnh.: fyrst iotvneima U. hann—het: ul. T; dottir hans var Nott U. — 10. ok—til: ul. U. — 10—11. var—het: giptiz Naglfara U; gipt Naglfara skr. T. — 11. því næst: Siþan U. — 12. þeim—het: Onar U; Anarr skr. W. — 12—13. Siþarst—ættar: hana atti Doglingr U. — 14. lioss—s(ino): fagr sem faþir hans U. fagr: alitom tf. T. — 15. son—kervr: ul. U. sendi: WT; setti RU. — 16. þav vpp: ul. U. at—dægrym: ok gaf þeim ii. hesta ok kervr ok riþa þav U. — 17—18. fyrri—Hrimf.: Hrimfaxa U. — 18. ok—hverivm: ul. U. af: með U. — 19. Sa—Skinf.: Dagr a Skinfaxa U. allt: ul. U. — 20—22. Þa—er: Mundilferi U; -færi skr. T, -fari skr. W. — 21. eða: WT; ok R. — 22—s. 18,2. þav—het: Máni het sonr hans en Sol dottir ok atti hana Glornir U.

hann kallapi [son sinn¹ Mana, en dottvr s(ina) Sol, ok gipti hana þeim mane, er Glenr h(et); en gvðin reiddvz þesv ofdrambi ok tokv þav syskin ok settv vpp ahimin, letv Sol kæyra þa hesta, er drogv kerrv solarinar þeirar, er gvþin hæfþv skapat, 5 til at lysa heimana, af þeiri sio, er flað or Mvspellzheimi; þeir hestar h(eita) sva, Arvavr ok Alsviðr; en vndir bógvm hestana settv gvþin tva vinbelgi at kæla þa, en isvmvm fræþvm er þat kallat isarncol. Mani styrir gavngv tvngls ok ræðr nyivm ok niþvm; hann tok ii. barnn af iorþvnni, er sva h(eita), Bil ok 10 Hivki, er þav gengv fra brvni þeim, er Byrgir h(eitir), ok þarv áaxlvm ser sa, er heitir Ságr, en stavngin Simvl. Viðfinr er nefndr fapir þeira. Þesi bavn fylgia Mana, sva sem sia ma af iorþv. (12) Þa mælti G(angleri): Skiott ferr solin, ok nær sva, 58 sem hon se hrædd, ok eigi mvndi hon þa meir hvata gang- 15 vnni, at hon hræddiz bana s(inn). Þa svarar Har: Eigi er þat vndarlikt, at hon fari akafliga, nær gengr sa, er hana sækir; ok ongan ýtveg a hon, nema rena vndan. Þa mælti G(angleri): Hverr er sa, er henni gerir þan ómaka? Hár s(egir): Þat erv ii. vlfar, ok heitir sa, er eptir henni ferr, Skoll; hann hræþiz 4a 20 hon ok hann mvn taka hana, en sa heitir Hati Hroðvitnisson, er firir henne leypr, ok vill hann taka tvnglit, ok sva mvn verþa. Þa mælti Gangleri: Hver er ætt vlfana? Har s(egir): Gygr ein byr firir [av]stan Miðgarþ iþeim skogi, er [I]arnviðr h(eitir). Iþeim skogi byggia þær tralkonvr, er Iarnviðivr h(eita). 25 En gamla gygr fæpir at sonvm marga iotna ok alla ivargs liki- vm, ok þapan af er[v] komnir þesir vlfar. Ok sva er sagt, at af ættini verþr sa ein matkaztr, er kallaðr er Managarmr; hann

¹ Rett. fra anat.

L. 1. son sinn: W; annat RT. — 2. þesv: þvi U. -drambi: -drembi T; er þav heto sva tf. U. — 3. tokv—settv: setto þav U. — 3—4. letv—drogv: ok draga þav U. — 4. solarinar: ul. art. UT. hæfþv: hafa U. — 5. til—heimana: ul. U. — 5—9. þeir—niþvm: ul. U. — 9. hann: Mani U. — 9—10. er—Hivki: Bil ok Hivka U. — 10. gengv: foro U. Byrgir: Byggver U. — 10—11. ok—heitir: Sárinn het U. — 11. finr: -fiþr U. — 11—12. er nefndr: het U. — 12. þeira: barnanna U. sva: ul. UT. — 13. ok—sva: ul. U. — 14—15. ok—sinn: ul. U. — 15—16. Eigi—akafl.: ul. U; þoat skr. W. — 16. gengr: er W. sækir: leiþer U. — 17—22. ok—verþa: vlfar ii. gera þat Skoll ok Hatti Hroþvitnis son U. — 20—21. Hati—tvnglit: ul. T. — 24. I—heita: ok sva heita þær trollkonr er þær byggia U. — 25. En: ul. U. gygr: trollkona U. fæpir—marga: er moþir margra U. alla: allir U. vargs: varg- T. — 26—27. ok(1)—er(2): þapan kom U. — 26. af: ul. W.

fylliz með fiorvi allra þeira mana, er deya, ok hann gleypir tvngl, en¹ stavekvir bloþe himin ok lopt aull; þaþan tynir sol skini sinv ok vindar erv þa okyrir ok gnya heþan ok handan. Sva segir iVolvspa:

60	12. Avstr byr en alldna
i Iarnviþi
ok fæþir þar
fenris kindir;
verþr af ² þeim aullvm
eina nõkcvrr
tvngls tivgari
itraullz hami. | 13. Fylliz fiorvi
feigra mana;
ryðr ragna siæt
raþvm dreyra;
svart verþa solskin
of svmvr eptir,
veþr ³ aull valvnd.
Vitvð er en eþa hvat? | 5

10 |
|----|--|--|---|

(13) Þa mælti G(angleri): Hver er leið til himins af iorþv? Þa svarar Har ok hlo við: Eigi er nv froplega spvrt; er þer eigi sagt þat, er⁴ gvþin gerþv brv af iorþv til himins,⁵ er⁶ heitir 15 Bifravst?; hana mvntv set hafa; kan vera, at [kallið er⁷ regnboga. Hon er með iii. litvm ok mioc sterk ok ger með list ok kvnnattv meiri en aðrar smiþir. En⁶ sva sterk⁸ sem hon er, þa mvn hon brotna, þa er Mvspellis megir fara ok riþa hana, ok svima bestar þeira ifir storar ar; sva koma þeir fram. Þa 20 mælti G(angleri): Eigi þotti mer goþin gera af trvnaþi brvna, er hon skal brotna mega, er þav megv þo⁹ gera, sem þav vilia. Þa mælti Har: Eigi erv goþin hallmælis verþ firir þesa smið;

¹ Rett. fra ok. ² Rett. fra or. ³ Rett. fra verþr. ⁴ Rett. fra at. ⁵ Til h. af i. R. ⁶ Rett. fra ok. ⁷ þat kallir þv R. ⁸ efter er R. ⁹ Mgl.

1. fylliz: fylltiz U. allra—deya: feigra manna U. — 2. en: WTU; ok R. ok—aull: ul. U. þaþan: þa U; af tf. W. —3—4. ok(1)—Vol.: sva sem her segir U. — 3. gnya: knyia T. — 5^a. alldna: arma U. — 6^a. -viþi: -viðiu W. — 10^a. eina: ima U. nõkcvrr: hverra T. — 11^a. tivgari: tregari U. — 10^b. of: vm WTU. — 11^b. veðr: verþr U. valvnd: va. ly. U; valynd T. — 12^b. Vitvð: uitu W; v. U. er: ul. U. en: einn U, men i synes raderet. eþa: ok U. — 13. iorþv: her nyt kap. U med overskr.: her segir fra bifravst. — 14. ok—við: hlæiandi U. þer: ul. U. — 15. er(1): WTU; at R. af i. til h.: WTU; omv. R. er: WTU; ok R. — 16. kallið er: T; þv kallir hana U; þat kallir þv WR. — 17. sterk: stor T. — 17—18. list ok k.: mikilli list U. — 18. En: WTU; ok R. — 19. fara: at heria tf. W. ok(1): at U. — 20. sva—fram: ul. W; ferþinni tf. U. — 21. trvnaþi: trausti T. brvna: hana (efter gera) U. — 22. mega: ul. U. er—megv: ok megi þav U; ok megu þau W. þo: UT; ul. RW. — 23. hall-: a. U. firir—smið: af (at U) þessi smið WU; af þessu smiði T.

goð brv er Bifrást, en engi Ivtr er sa íþesvm heimi, er ser megi 62
treystaz, þa er Mvspellz synir heria.

7. (14) Þa mælti G(angleri): Hvat hafþiz Allfavðr þa at, er gor
var Asgarðr? Hár mælti: Ivphafi setti hann stionarmenn [i sæti¹
5 ok beiddi þa at dæma með ser ørlavg mana ok rapa vm skipvñ
borgarinar; þat var þar, sem heitir Íþavollr imiðri borginni.
Var þat hit fyrsta þeira verk, at gera hof þat, er sæti þeira
xii.² standa í avnvr en hasætið, þat er Allfavðr a; þat hvs er
bezt gert aiorþv ok mest: allt er þat vtan ok inan sva sem
10 gvll eft; íþeim stað kalla menn Glæsheim. Anan sal gerþv³ þeir;
þat var havrg, er gyðivrnar attv, ok var hann allfagr, þat hvs
kalla menn Vingolf. Þar næst gerþv þeir þat at þeir lavgþv afla
ok þar til gerþv þeir hamar ok tavng ok steðia ok þapan af
all tol avnvr; ok því næst smiþvþv þeir malm ok stein ok tre,
15 ok sva gnoglega þan malm, er gvll h(eitir), at all hvsgavgn ok
oll reiðigogn⁴ havfþv þeir af gvlli, ok er sv allð kavllvð gvllaldr,
aðr en spiltiz af tilqvamv qvinana; þær komv or Iotvnh(eimvm).
Þar næst settvz gvþin vpp ísæti sin ok rettv doma sina ok
mintvz, hvaþan dvergar hofþv qviknat imoldvni ok niðri í iorþ-
20 vni, sva sem maðkar iholdi. Dvergarnir havfþv skipaz fyrst ok 4b
tekit qviknon iholdi Ymis ok voro þa maðkar, en af atqvæpi 64
gvþana vrþv þeir vitandi manvitz ok hafþv manz liki ok hva
þo iiorþv ok isteinvm. Mo[ðso]gnir var æztr⁵ ok anarr Dvriñ;
sva segir iVolvspa:

25	14. Þa gengv regin avll arøkstola, ginheilvg goð, ok of þat gettvz,	at skyldi dverga [dr]ott of skepia or brimi bloðgo ok or blam slegivm.
----	--	---

¹ Mgl. ² Efter í R. ³ Skr. 2 gg. ⁴ ok—gogn mgl. ⁵ Rett. fra dvergr.

L. 2. treystaz: træysta W. synir: megir U. — 3. All-: Al- U. — 5. með ser: ul. U. — 5—6. vm—borg.: ul. U. — 6. þat: domrinn U. — 7. Var: er U. — 8. xii.: UW; efter standa í RT. avnvr—þat: nema þat sæti U. a: atti U. — 10. eft: se tf. U. stað: sal U. Glæs-: Glæð- U. — 11. þat—havrg: er horgv var í U. gyðivrnar: ul. art. U. allf.—hvs: allfagrt hus hann T; allgott hvs ok fagvrt hana U. — 12. Vingolf: vindgloþ U. gerþv: smiþoþv U. gerþv—at: ul. W (og: logðu þeir). at: hvs er U. — 12—13. lavgþv—til: ul. T. — 12. afla: afl í U. — 13. gerþv: smiþoþo U. — 15. bvs-: borþ- U. — 15—16. ok(2)—gogn: WTU (ul. oll); ul. R. — 18. rettv: settu W. — 19. ok: ul. U. — 20. skipaz: skapaz U. — 21. en: ok U. — 22. havfþv: hafa U. — 23. æztr: WTU; dvergr R; þeira tf. U. — 25^a—25^b. regin —at: fork. U; for at har det h. (o: hverr). — 28^a. of . . gettvz: um . . giettuz W. — 25^b. at: huerr W (jfr. U). — 26^b. skepia: spekia U. — 27^b. brimi bloðgo: brimis blodi T. — 28^b. or: ul. U. blam slegivm: bláens (bláms U) leggium WU.

15. Þar manlíkvn dvergar iiorþv,
morg of gerþvz, sem Dvrin sagði.

Ok þesi segir hon nafn þeira¹:

16.	Nyi, Niþi, Norðri, Svðri, Avstri, Vestri, Alþiofr, ² Dvalin, Nár, Nain, Nipingr, Dain, Bifvr, Bafvr, Bavmbavr, Nori, Ori, ³ Onar,	Oin, Møðvitnir, Vigr ok Gandalfr, Vindalfr, Þorin, Fili, Kili, Fvndin, Vali, Þror, Þroinn, Þeckr, Littr, Vittr, Nyr, Nyraðr, Reckr, Raðsviðr.	5 10
-----	---	---	---

En þesir erv ok dvergar ok bva isteinvm, en enir fyri imoldv:

17.	Dravpnir, Dolgþvari, Havr, Hvgstari, Hleðiolfr, Gloin,	Dori, Ori, Dýfr, Andvari, Heptifili, Hár, Siar.	15
-----	--	--	----

En þesir komv fra Svarinshavgi til Avrvanga alorvvally, ok er kominn⁴ þapan Lovar. þesi erv nafn þeira:

68 18.	Skirpir, Virpir, Skafiðr, Ai, Alfr, Ingi,	Eikinskialdi, ⁵ Falr, Frosti, Fiþr, Ginar.	20
--------	---	---	----

¹ dvergana tf. ² Rett. fra -þiolfr. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra erv komnir.

⁵ Rett. fra Eikin. skialdi.

L. 1^a. Þar: þeir og så gerþv U. — 2^b. Dvrin sagði: þeim dyrin kendi U. — 3. þesi—hon: segir þeim U. — 4—7^a. W har ok mellem de første 6 navne. — 8^a. Nár: ul. U. Nain: nani (snarest så) U. — 9^a. Nipingr Dain: niningr dani U. — 10^a. Bafvr: bavvr U. — 11^a. Bavmbavr: bomburr W; bambavr U. — 12^a. Ori: orr U: ul. R; orinn T. Onar: annar U. — 4^b. Oin: onni U; ai W. Moð-: mioð- WTU. — 5^b. Vigr: Vigger U. — 9^b. Þror: þior (sammen med vali) U. Þroinn: þorinn U. — 10^b. Þeckr: ul. U. Littr .. Vittr: omv. U; forbundne med ok WU. — 11^b. Nyr: ul. U. — 13. ok(1): ul. U. — 14^a. Dravpnir: dramir U. — 15^a. Havr: hár U. — 16^a. lyder i U: hleipolfr gloni. — 17^b. ul. U. Siar: Sniar T; Suiarr W; Hár segir tf. U. — 18. En: ul. T. Svarins-: Svarnis- U. Avr-: Or- W. — 18—19. er—þapan: þapan er k. U; eru komnir þ. R. er—Lovar: eru þadan ettir komnar T. — 20^a. Skirpir Virpir: med f (v) de øvr. — 22^a. Ingi: Yngvi U. — 20^b. -skialdi: -skialli U. — 22^b. Ginar: Ginar U.

8 (15). Þa mælti Gangleri: Hvar er havfvöstaðrin e(ða) helgi-
staðrin goðana? Har svarar: Þat er at aski Yggdrasils;¹ þar skolo
gvþin eiga doma sina hvern dag. Þa mælti G(angleri): Hvat er
at segia fra þeim stað? Þa s(egir) Iafnhar: Askrin er allra trea
5 mestr ok best; limar hans dreifask vm² heim allan ok standa
yfir himni; þriar rætr tresins halda því vpp ok standa afar
breitt. Ein er með asvm, en avnvr með hrimþvsvm, þar sem
forþvm var Ginvngagap;³ en þriþia stendr ifir Niflheimi, ok
vndir þeiri rot er Hvergelmir, en Niðhavgr gnagar neþan rotna.
10 En vndir þeiri rót, er til hrimþvrsa horfir, þar er Mimisbrvnr,
er spekð ok manvit er ifolgit, ok heitir sa Mimir, er abrvninn;
hann er fvllr af visindvm, firir því at hann drekr or brvninvm
af horninv Giallarhorni. Þar kom Allfavðr ok beiddiz eins
dryckiar af brvninvm, en hann feck eigi, fyr en hann lagði
15 avga sitt at vepi; sva segir i Vavlvspa:

19. Alt veit ec Opín,	dreckr mioð ⁶ Mimir	70
hvar ⁴ avga falt	morgvn hverian	
i ⁵ þeim envm mæra	af vepi ⁷ Valfavðrs.	
Mimis brvni;	Vitvð þer en eþa hvat?	

20 Þriðia rot asksins stendr ahimni ok vndir þeiri rot er brvnr sa,
er mioc er heilagr, er heitir Vrþarbrvnr; þar eigv gvðin dom-
stað sin. Hvern dag riþa æsir þangat vpp vm Bifravst; hon
heitir ok Asbrv. Hestar asana heita sva: Sleipnir er baztr; hann
á Opín; hann hefir atta fætr; anar er Glaðr, iii. Gyllir, iiiii.
25 Glenr,⁸ v. Skeiðbrimir, vi. Silfrintopr,⁹ vii. Sinir, viii. Gisl, ix.
Falhofnir, x. Gvlltoppr, [xi. Lettfeti.¹⁰ Baldrs hestr var brendr með

¹ Rett. fra Y-. ² Rett. fra ifir. ³ Rett. fra -vngap. ⁴ á tf. ⁵ Rett. fra vr. ⁶ Rett. fra moð. ⁷ Rett. fra veiþi. ⁸ Rett. fra gler. ⁹ Rett. fra silfr-.
¹⁰ Omv. og -fet.

L. 1. Gangleri: her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra helgi
staþ gvþanna. Hvar: Hvað U. — 2. þar: þa U. — 7. en: ul. TU. — 8.
en: ul. U. — 10. þar: ul. U. — 12. or: af T. — 13. af horninv: or U.
þar: þa U. All: Al- U. — 14. feck—hann: ul. U. — 15. at vepi: i veð
U. — 17^a. hvar: þv tf. WTU. — 18^a. i: WTU; vr R. þeim: ul. W. —
18^b. Val-: vals- U. — 20. himni: himnvm U. — 20—21. brvnr—heitir:
ul. U. — 21. er(3): ok T. — 22. sin: ul. U. þangat: þar U. vm: bruna
tf. W. — 23. heitir ok: er kollud T. As-: Asa- U. Hestar—sva: þessi
ero nofn hestanna asa U. — 24. er: ul. U. — 25. Glenr. v: ul. U; Glenr
skr. WT. Tallene i det følg. er ændrede i U. Silfrin-: WT; silfr- R;
slin- U. Sinir: simr U. Gisl: W; Gils RUT. — 26. -hofnir: -ofnir U. x:
sål. også U(!). -feti: WTU; -fet R.

honvm. En Þorr gengr til domsins¹ ok veðr ár þær, er sva heita:

5 ^a 72	20. Kavrmt ok Avrmt
ok Kerlavgar ii.
þær skal Þorr vaða
dag hvern,
er hann dæma ferr ² | at aski Yggdrasilis, ³
þviat Ásbrv
bren all loga,
heilvg vætn hloa. | 5 |
|-------------------|---|---|---|

Þa mælti G(angleri): Brenn elldr yfir Bifravst? Har s(egir): Þat, er þv ser ravtt iboganvm, er elldr brenandi; ypp ahimin mvndv ganga⁴ bergrisar, ef allvm væri fært aBifravst, þeim er 10 fara vilia. Margir stapir erv ahimni fagrir, ok er⁵ þar allt gvðleg varn firir. Þar stendr salr ein fagr vndir askinvm við brvinn, ok or þeim sal koma iii. mæyiar, þær er sva heita, Vrðr, Verþandi, Skvld; þesar meyiar skapa monnvm alldr; þær kavllvm vær nornir. En erv fleiri nornir, þær er koma til hvers barns,⁶ 15 er borit⁶ er, at skapa alldr, ok erv þessar goðkvnigar, en aðrar alfa ættar, en enar iii. dverga ættar, sva sem her segir:

21.	Svndrbornar mioc
segi ⁷ ec [nornir vera, ⁸
eigot þær ætt saman; | svmar erv askvnnar,
svmar erv alfkvnar,
svmar dætr Dvalins. | 20 |
|-----|---|---|----|

Þa mælti G(angleri): Ef nornir raða orlögvm manna, þa skipta þær geysi víafnt, er svmir hafa gott lif ok rikvlikt, en svmir 74 hafa litit len e(ða) lof, svmir langt lif, svmir skamt. Har

¹ Rett. fra doms sins. ² Rett. fra skal. ³ Skr. Y-. ⁴ hrimþvrsar ok tf. ⁵ Rett. fra erv. ⁶ Rett. fra manz . . borin. ⁷ Rett. fra hyg. ⁸ Rett. fra at nornir se.

L. 1. til domsins: at domi U. ár þær: þar at U. — 6^a. dag hvern: omv. U. — 7^a. ferr: WTU; skal R. — 5^b. loga: en tf. U. — 6^b. hloa: floa U. — 9. Þat: þar U. ravtt ibog: i regnboganvm ravtt U. himin: þa tf. U. — 10. bergrisar: Bifravst tf. U. — 10—11. fært—vilia: ferþ at er fara vildi U. — 11. fagrir ok: ul. T. — 12. varn: vernd U. salr: stapr U. fagr: ul. U. — 13. þær: ul. U. Vrðr: Vðr U. — 14. þesar: þær U. þær: þat U. — 15. En—nornir: ul. T. er: ul. T. barns: WTU; manz R. — 16. borit: WT; fæit U; borinn R. er(2): verðr. W. ok—þessar: þær ero U. -kvnigar: -kynþar U. — 18^a. mioc: ul. U. — 19^a. segi ec: W; hygg ec RTU. nornir vera: U; at nornir se RWT. — 18—19^b -kvnar: kungar W; kunnigar T; -kyndar U. — 20^b. svmar: ero tf. U. — 21. nornir: med art. WT. — 22. v-: mis- U. hafa—svmir: ul. T.

s(egir): Goðar nornir ok vel ættapar skapa goðan alldr, en þeir menn, er fyrir vskæpvm verða, þa valda því illar nornir. (16) Þa mælti G(angleri): Hvat er fleira at segia stormerkia fra askinvm? Har s(egir): Mart er þar af at segia. Avrn ein sitr ilimvm 5 asksins, ok er hann margs vitandi, en imilli avgna honvm sitr hækr sa, er heitir Veðrfalnrir. Ikorni sa, er heitir Ratatoskr, ren vpp ok niðr eptir askinvm ok berr avfvdar orð milli arnarins ok Niðhægs, en ii. hirtir rena ilimvm asksins ok bita bar; þeir heita sva, Dain, Dvalin, Dvnevr, Dvraprór. En sva margir 10 ormar erv iHvergelmi með Niðhæg, at engi tvnga ma telia; sva segir her:

22. Askr Ygdrasils drygir erfípi meira en menn viti;	hiortr bitr ofan, en ahliþv fvnar, skerþir Niðhavgr neþan.
--	--

15 Sva er enn¹ sagt:

23. Ormar fleiri ligia vnd ² aski Ygdrasils en þat of hygi hverr osvidra apa, ³	þeir ro Grafvitnis synir, Grabakr ok Grafvallvör; Ofnir ok Svafnir hyg ek at æ myni meiðs ⁴ qvistvm ma.
--	--

20 Goin ok Moín, 76

En er þat sagt, at nornir þær, er bygia við⁵ Vrparbrvn, taka hvern dag vatn ibrvninvvm ok með árin þan, er liggir vm brvninn, ok asa vpp yfir askin, til þess at eigi⁵ skvlv⁶ limar hans trenna e(ða) fyna, En þat vatn er sva heilakt, at allir lvtir, þeir 25 er⁷ þar koma ibrvninn, verða sva hvitir sem hina sv, er skiall h(eitir), er inan liggir við egskvrn, sva sem her segir:

¹ Mgl. ² Skr. vd. ³ Rett. fra afa. ⁴ Skr. með. ⁵ Mgl. ⁶ Rett. fra skyli. ⁷ Rett. fra sem.

L. 1. nornir: meylar U. ok—ættapar: ul. W. — 3. stormerkia: ul. U. — 4. segia: her nyt kæp. i U. med overskr.: fra aske ygdrasils. i: a U. — 6. -falnrir: -lavfnir U. -toskr: -kostr U. — 8. bar: bast U. — 9. Dain: daninn U. Dvn: dyn- U. Dvra: dyra- WTU. — 10. -hæg: -havigi U. tvnga ma: mega T. — 14^a. menn: vm tf. U. — 12^b. ofan: neþan U. — 15. Sva—sagt: Ok enn segir her sva U; enn ul. RT. — 19^a. apa: UT; afa RW. — 20^a. U skr. snarest: goni, moni. — 16^b. Graf: grap- W. synir: liþar U. — 17^b. vallvör: -vollvör U. — 20^b. qvistvm: kostvm U. — 21. við: WTU; ul. R. — 22. i: or U. með: vid T. — 23. skvlv: WTU; skyli R. — 24. lvtir þeir: ul. U. — 25. er(1): WTU; sem R. ibrvninn: ul. U. verða: ero U. — 26. við egsk.: vm eggskvrmsl U.

24. Ask veit ec avsin
heitir Yggdrasils,
hár þápmr heilagr
hvita áre;

þápan koma dagvvar,
er idali falla;
stendr hann æ yfir græn¹
Vrparbrvni.

Sv daggg, er þápan af fellr aiorþina, þat kalla menn hvnang 5
fall, ok þar af fæþaz byflvgvr.² Fvlgar ii. fæþaz iVrparbrvni;
þeir heita svanir, ok af þeim fvglvv hefir komit þat fvgla kyn,
er sva heitir.

78 9. (17) Þa mælti G(angleri): Mikil típindi kanþv at segia³ af
5b himninvv.⁴ Hvat er þar fleira ha[fvð]staþa en at Vrparbrvni? 10
Har s(egir): Margir staþir erv þar gøfvgligr. Sa er ein staþr þar,
er kallaðr er Alfheimr; þar bygvir folk þat, er Liosalfar⁵ h(eita), en
Dæckalfar bva niðri iiorþv, ok erv þeir vlikir⁶ synvv ok⁷ myklv
vlikari reyndvv. Liosalfar erv fegri en sol synvv, en Dæckalfar⁸ erv
svartari en bik. Þar er en⁹ sa staðr, er Breiþablik er kallaþr, ok engi 15
er þar fegri staðr. Þar er ok sa, er Glitnir h(eitir), ok erv vegir
hans ok steðr allar ok stolpar af ravþv gvlli, en þak hans af
silfri. Þar er enn sa staðr, er Himinbiorg h(eita); sa stendr á
himins enda við brvar sporð, þar er Bifrast kemr til himins.
Þar er en mikill staðr, er Valaskialf¹⁰ h(eitir); þan stað a Oþin; 20
þan gerþv gvþin ok þakþv skirv silfri, ok þar er Hliðskialfin
iþesvv sal, þat hasæti, er sva h(eitir); ok þa er Allfaðr sitr iþvi
sæti, þa ser hann of allan heim. Asvnanverþvv himins enda
er sa salr, er allra er fegrstr, ok biartari en solin, er Gimle

¹ Rett. fra grvvn. ² Skr. bly-. ³ Rett. fra segi. ⁴ Rett. fra himnvv.
⁵ Rett. fra los. ⁶ þeim tf. ⁷ Rett. fra en. ⁸ Skr. afl-. ⁹ Rett. fra ein.
¹⁰ Skr. -skiaf.

1a. avsin: standa U. — 2a. -drasils: -drasill WTU. — 3a. þápmr:
borinn U. — 2b. er: þærs W; þær U. dali: dala T. — 3b. hann: ul.
WU. æ: ul. U. yfir: fyrir T. græn: WT; grein U; grvvn R. — 5. fellr—
þat: kemr U. hvnang: hvnangs U. — 6. þar: þáþan U. — 7. þeir: er
(sv. h.) U. hefir: hafa T. — 8. heitir: siþan tf. U. Her nyt kap. i U med
overskr.: her segir fra alfheimvv. — 10. himninvv: WT; himvv R;
honvv U. — 11. ein: ul. U. — 12. -heimr: -heimar U. — 13. i: undir U.
vlikir: þeim tf. WR. ok(2): WTU; en R. miklv: enn U. — 14. fegri:
hvitari U. erv(2): ul. U. — 15. en bik: biki WT. en: ok U; ein R.
er kallat: heitir U. — 16. er þar: ul. W. ok(1): ul. W. sa: staþr tf.
U. — 17. allar: WTU; ul. R. ok stolpar: ul. U. en: ok U. — 18. silfri:
gvlli U. enn: ul. U. — 20. þan—Oþin: ul. U. — 21. -skialfin: -skialf U.
— 22. þesvv: þeim U. All: Al- WU. — 23. sæti: hasæti U. allan heim:
alla heima WT. himins: heims U. — 24. salr: staðr U.

heitir; hann skal standa, þa er bæði himinn ok iorð hefir fariz, ok bygja þan stað gopir menn ok rettlatir of allar alldir; sva segir iVolvspa:

25.	Sal veit ec standa
5 solv fegra,
gvlle betra
aGimle, | þar skvlo dygvar
drottir bygja
ok of allrdaga
yndis niota. | 80 |
|-----|---|---|----|

Þa mælti G(angleri): Hvat gætir þess stapar, þa er Svrtalogi brenir himin ok iorð? Har s(egir): Sva er sagt, at anar himinn se svdr ok vpp fra þesvm himni, ok heitir sa¹ Andlangr, en hinn iii. himinn se en vpp fra þeim, ok heitir sa Viðblain; ok a² þeim himni hygivm ver þena stað vera, en Liosalfar einir hygivm ver at nv bygvi þa staði. (18) Þa mælti G(angleri): Hvaþan kemr vindr?; hann er sterkr, sva at hann hrærir stór
15 hæf, ok hann æsir eld, en sva sterkr sem hann er, þa ma eigi sia hann; því er hann vndarlega skapaðr. Þa s(egir) Har: Þat kan ek vel segia þer. A norþanverþvm himins enda sitr iotvn sa, er Hræsvelgr h(eitir); hann hefir arnar ham, en er hann beinir flvg, þa standa vindar vndan vengvm hans,³ her
20 segir sva:

26.	Hræsvelgr heitir,
er sitr ahimins enda,
iotvn iarnar ham; | af hans vængvm
kvepa vind koma
alla menn yfir. | 82 |
|-----|---|--|----|

(19) Þa mælti G(angleri): Hvi skilr sva mikit, at svmar skal
25 vera heitt, en vetr kalldr? Har s(egir):

¹ himinn tf. ² Først skr. af, men rettet. ³ Rett. fra honvm.

L. 1. bæði: ul. U. hefir fariz: fyrir faraz U. — 2. gopir—rettl.: rettlatir menn U. allar alldir: alldir allda U. — 6^a. betra: þaktn WU. — 4^b. þar: þann WT. — 8. Hvat: hverr U. Svrtá: svartá U. — 10. himni: ul. WU. sa: himinn tf. R; heimr tf. U. Andlangr: Viðblainn U. — 11. himinn: ul. U. en: ul. U. Viðblain: avndlangr U. — 12—13. þena—staði: liosalfa eina byggia T. — 13. Gangl.: her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra nofnvm Opins ok ríki; det hele stykke om vinden og sommer—vinter udelades; kap. om vinden findes langt senere, efter saman s. 44,25. — 14. sva at: ul. U. — 15. hann æsir: leysir U. — 15—16. en—hann(1): engi ma hann sia U. — 16. hann(1): ok tf. T. — 17. Þat—þer: ul. U. himins: heims- U. — 18. iotvn—er: iotvnninn U (og ul. heitir). hann hefir: i U. en: ok U. — 19. standa vindar: stendr vindr UT. hans: WTU; honvm R. — 21^a. heitir: iotvn tf. U. — 22^a. er: hann U. — 22^b. koma: standa U.

10. Eigi mvndi sva froþr maðr spyria, þviat þetta vitv allir at segia, en ef þv ert ein orþin sva favis, at eigi hefir þetta heyrtr, þa vil ec þo þat vel virþa, at heldr spyrir þv eitt sin ofroplega, en þv gangir lengr dvlidr þes, er skylt er at vita. Svasvðr h(eitir) sa, er faþir Svmaris er, ok er hann sællifr, sva 5 at af hans heiti er þat kallat svaslekt, er blitt er; en faþir Vetrar er ymist kallaðr Vindloni e(ða) Vindsvalr;¹ hann er Vasapar son, ok voro þeir attvngar grimmir ok svalbriostapir, ok hefir Vetr þeira skaplyndi.

11. (20) Þa mælti G(angleri): Hverir erv æsir, þeir er monn- 10 vm er skylt at trva a^{2?} Har s(egir) Tolf erv æsir goðkvnigir. Þa mælti Iafnhar: Eigi erv asynivrnar vhelgare ok eigi megv þær mina. Þa mælti Þriþi: Opin er æztr ok ellztr asana; hann ræðr avllvm lvtvm; ok sva sem avnvr gvþin erv mattvg, 84 þa þiona honvm avll sva sem bavrn favþvr, en Frig er kona 15 hans, ok veit hon arlavg mana, þott hon segi eigi spár, sva sem her er sakt, at Opinn mælti sialfr við þan ás, er Loki h(eitir):

27.	Æ[rr e]rtv Loki	arlog Frig	
6a	ok orviti,	hyg ek at a'll viti,	
	hvi ne legskapv Loki;	þott hon sialfgi segi.	20

Opinn h(eitir) Allfavðr, þviat hann er faþir allra goða; hann h(eitir) ok Valfavðr, þviat hans oska synir erv allir þeir, er ival falla; [þeim ski]par hann Valhavll ok Vingolf, ok heita þeir þa Einheriar. Hann h(eitir) ok Hangagvð ok H[a]ptagvð, Farmagvð, ok enn hefir hann nefnz afleire vega, þa er hann var kominn 25 til Geirroþar konvngs:

28.	Heitvmzc Grimr	Þvðr, Vðr,	
	ok Gangleri, ³	Helblindi, Hár,	
	Herian, Hialmberi,	Saðr, Svipall,	
86	Deckr, Þriþi,	Sangetall,	30

¹ Skr. svallr, men det sidste l er underprikket. ² Mgl. ³ Rett. fra ari. L. 2. ert ein: omv. WT. — 4. dvlidr: dulinn W. — 6. kallat: ul. T. — 7. -loni: -liomi T; -lion W. — 11. a: WTU; ul. R. — 15. er: ul. U. — 16. ok: ul. U. hon: ok U; ok qll tf. W; oll tf. T. eigi: engar U. — 16—17. sva—sakt: sem sagt er U. — 17. hefir: er nefndr U. — 18a. ertv: nv tf. WU. Loki: orþinn U. — 20a. ne—Loki: floptir þv loptr U. legskapv: lezkattv W. Loki: Loptr T (jfr. U); ul. W. — 18b. arlog: manna tf. U. — 19b. a'll: þ[av] U. — 20b. lyder i U: þvi at henni sialfgi segir. — 21. Allfavðr: alfapir U. goða: med art. U. — 24. Hapta: happa- U. — 25. hefir—nefnz: nefniz hann U. — 26. -roþar: rapar U. konvngs: segir hann sva tf. U. — 27a. Heit: Het- U. — 28a. Gangleri: U; Ganglari W; Gangari RT. — 27b. Þvðr, Vðr: som ét ord WU.

	Herteitr, Hnikar,	Jafnhar, Biflindi, ¹
	Bileygr, ^{1a} Baleygr;	Gavndliir, Harbarðr,
	Bavhverkr, Fiolnir,	Sviþvr, Sviðrir,
	Grimnir, Glapsviðr, Fiolsviðr,	Ialkr, Kialar, Viþvr,
5	Siðhavltr, Siðskegr,	Prór, Ygr, Þvndr,
	Sigfavðr, Hnikvðr,	Vakr, Skilvingr,
	Allfavðr, Atriðr, Farmatyr,	Vafvðr, Hroptatýr,
	Oski, Ómi,	Gatv, Veratýr.

Þa mælti G(angleri): Geysi marg² heiti hafi þer gefit honvm, 10 ok þat veit trva min, at þetta mvn vera mikill fropleikr, sa er her kan skyn ok dæmi, hverir atbvrþir hafa orpit ser til hvers þesa nafns. Þa s(egir) Har: Mikil skynseme er at rifa þat vandlega³ vpp,⁴ en þo er þer þat skiotaz at segia, at flest heiti hafa verit gefin af þeim atbvrð,⁵ at sva margar sem erv greinir 15 tvngnana iveroldvni, þa þickiaz allar þioðir þvrfa at breyta nafni 88 hans til sinar tvngv til akallz ok bæna firir sialfvm ser, en svmir atbvrþir til þessa heita hafa gerzt iferþvm hans, ok er þat fært ifrasagnir, ok mvntv eigi mega froþr maðr heita, ef þv skalt eigi kvna segia fra þeim stórtipindvm. (21) Þa mælti 20 G(angleri): Hver erv nafn anara ásana, e(ða) hvat hafaz þeir at, e(ða) hvat hafa þeir gert til frama? Har s(egir): Þor er þeira framaz, sa er kallaðr er⁶ Asaþor e(ða) Okvthor; hann er sterkaztr allra gvþanna ok manna. Hann a þar riki, er Þrvþvangar heita, en havll hans h(eitir) Bilskirnir; iþeim sal erv v. hvndrat golfa 25 ok fiorir tigr; þat er hvs mest, sva at menn viti⁷; sva segir iGrimnismalvm:

^{1a} Rett. fra til-. ¹ Rett. fra Blindi. ² Skr. margr. ³ Omv. ⁴ Mgl. ⁵ Skr. bvrðr. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra hafa gert.

6^a. Sigfavðr: herefter atriþr U. — 1^b. Biflindi: T; blindi R; biblindi WU. — 2^b. Gavndliir: Gelldnir U. — 5—7^b. Ygr—Hroptatýr: ul. U. — 8^b. Gatv: jalkr tf. TU. — 9. heiti: nofn U. — 10. trva: trv U. þetta: RW; þat TU. — 11. her: hann T; ul. U. ser: ul. U. — 12—13. þat—vpp: WTU; vandliga þat R. — 13. þer: ul. U. — 14. atbvrð: abvrþvm U. — sem: ul. U. — 14—15. sem—tvngn.: margar tungur sem ganga W; tvngna skr. U. — 16. akallz—firir: bæna ferlis U. — 19. kvna: at tf. U. þeim: þessvm U. — 20. anara: goþanna eða tf. U. — 20—21. hvat—eða: ul. U. — 20. hafaz—at: skulu þeir at hafaz WT. — 21. segir: her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra Þor ok riki hans ok bilskirni. — 22. framaz: framastr WT. er(2): WTU; ul. R. sterkaztr: asa ok tf. U. — 23. Þrvþvangar: Þrvangr U (heitir). — 24. þeim: þessum T. — 25. viti: UT; hafi gort W; hafa gert R.

29. Fimm hvndrat galfa rana þeira,
ok vm fiorvm¹ tægvm,
sva hyg ec Bilskirni er ec ræft vita,
með hvgvvm; mins veit ec mest magar.
- 90 Thor a hafra ii, er sva h(eita), Tangniostr ok Tangrisnir, ok 5
reið þa, er hann eckr, en hafrarnir draga reiðna; því er hann
kallaðr Avkvþor. Hann á ok iii. kostgripi; ein þeira er hamar-
in Miollnir, er hrimþvrsar ok bergrisar kena, þa er hann kemr
[a lopt,² ok er þat eigi vndarligt; hann hefir lamit margan hávs
afeðrvvm e(ða) frændvmm þeira. Anan grip aþann beztan, megin- 10
giarþar, ok er hann spenir þeim vm sic, þa vex honvmm asmegin
halfv. En iii. lvt a hann, þan er mikill gripr er í; þat erv iarn-
glofar; þeira ma hann eigi misa við hamars skaptit, en engi er
sva froðr, at telia kvni aþll storvirki hans, en segia kan ec þer
sva mavrg tipindi fra honvmm, at dveliaz mvnv stvndirnar, aðr 15
en sagt er allt, þat er ec veft. (22) Þa mælti G(angleri): Spyria
vil ek³ tipinda af fleirvmm³ asvnm. Har s(egir): Anar son Opins
er Balldr, ok er fra honvmm gott at segia; hann er beztr ok
hann lofa allir; hann er sva fagr alitvmm ok biartr, sva at lysir
6b af honvmm, ok eitt gras er sva hvitt, at iafnat er til Balldr brar; 20
þat er allra grasa hvitaz, ok þar eptir matþv marka [fegrð] hans,⁴
bæþi a² har ok aliki; hann er vitraztr asana ok [fegrst talaðr,⁵
92 ok liknsamaztr, en sv [n]atvra fylgir honvmm, at engi ma halld-
az domr hans. Hann byr þar sem heitir Breiðablik; þat er
ahimni; iþeim stað ma ecki vera ohreint, sva sem her segir: 25

¹ Skr. forvm. ² Mgl. ³ Rett. fra fleiri. ⁴ Rett. fra hans f. ⁵ Rett. fra fegrztr taliðr.

L. 2^a. vm—tægvm: fioratvgo U. — 3^a. hvgvvm: bogvmm U. — 2^b. ræft: ræfr U. — 5. ii.: ok reið eina tf. U. er—heita: sva heita hafrarnir U. — 5—6. ok(2)—eckr: Þorr ekr i reiþinni þa er hann ferr i iotvnheimma U. — 6. eckr: i tf. WT. — 6—7. er(2)—kallaðr: heitir hann U. — 7. þeira: ul. WU (T ændrer). — 9. a lopt: WTU; ul. R. hann—lamit: því at þar meþ hevur hann lampan U. — 11. -giarþar: með art. W. — 12. lvt: grip U. — 13. glofar: greipr U. — 14. froðr: frægr U. aþll—hans: hans stormerki U. — 15. sva: ul. U. tipindi—honvmm: ul. W; fra honvmm ul. U. mvnv stvndirnar: mvn dagr U. — 17. tipinda: ul. U. af: at U. fleirvmm: WTU; fleiri R. asvnm: svnm hans U. Opins: hans U. — 18. Balldr: inn goþi tf. U. — 18—19. hann—allir: ul. T. — 20. til—brar: við bra Balldr U. — 21. fegrð hans: WTU; omv. R. — 22. liki: likam U. vitraztr: hvitaztr U. fegrst: WTU; fegrztr R. talaðr: WUT; taliðr R. — 23. engi: eigi U. — 23—24. halldaz: hallaz W. — 24. byr—blik: byggvir þann staþ er Breiþablik heitir U; heita skr. W; ok fyrr er nefndr tf. U. þat er: hann er U; ul. W. — 25. stað: ul. W.

30.	Breiþablik heita,
þar er Baldr hefir
ser of gerva sali, | a ¹ þvi landi,
er ec liggia veit
fæsta feiknstafi. |
|-----|---|---|

(23) Hin þripi ás er sa, er kallaðr er Niorðr; hann byr ahimni, 5 þar sem heitir Noatvn; hann ræðr firir gavngv vindz ok stillir sia ok elld; ahann skal heita til sæfara ok til veipa; hann er sva avðigr ok fesæll, at hann ma gefa þeim að landa e(ða) lavsafi; [a hann skal til þess heita.² |Eigi er Niorðr asa ættar³; hann var vpp fæddr i Vanheimi,⁴ en vanir gislvþv hann goþvn- 10 vm ok tokv imot at⁵ gislingv þan, er Hænir h(eitir); hann varð at sætt með goþvm⁶ ok vonvm.

12. Niorðr⁷ aþa konv, er Skapi h(eitir), d(ottir) Þiaza iotvns. Skapi vill hafa hvstað þan, er att hafpi fapir hennar; þat er a- fiollvm nokqvorvm, þar sem heitir Þrvmheimr, en Niorðr vill 15 vera nær sæ; þa sættvz aþat, at þav skyldv vera ix. nætr⁸ i Þrvmheime, en þa aðrar⁸ ix. at Noatvnm. En er Niorðr kom 94 apptt til Noatvna af fiallinv, þa qvad hann þetta:

20	31. Leið ervmc fioll,
varca ec lengi a, ⁹
nætr einar ix. | vlfá þytr
mer þotti illr vera
hia songvi svana. |
|----|---|---|

Þa qvad Skapi þetta:

32.	Sofa ek ne ⁹ mattac
sæfar beþivm a
fvgls iarmi firir; | sa mic vokr,
er af vípi kemr,
morgvn hverian mar. |
|-----|--|---|

¹ Rett. fra i. ² Rett. fra er a hann heita til þess. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra heimvm. ⁵ asa tf. ⁶ Rett. fra goþvnm. ⁷ Skr. Nioðr. ⁸ Rett. fra vetr, aðra.

L. 1^a. heita: heitir U. — 1^b. a: WTU; i R. — 3^b. feikn-: fæing U. — 4. er(1)—er(3): heitir W; sa ul. T. kallaðr—Ni.: niorþr heitir U. ahimni: ul. U. — 5. heitir: heita W. — 6. sia: ok vind tf. U. skal: er gott at T. til(2): ul. U. — 7. ok: eða U. — 7—8. að—fiar: land ok lavsa fe er hann vill U; ok skr. W. — 8. a—heita: WTU; ul. R. Eigi—ættar: WT (ul. asa) U; ul. R. — 9. -heimi: WTU; -heimvm R. — 9—10. goþvnm: gvþvm U. — 10. at gislingv: ul. U; asa gisl. skr. R. hann: þat U. — 11. goþvm: med art. R. — 12. a: atti U. — 13. Sk. vill: hon villdi U. att: ul. T. hafpi: hefir U. — 14. Þrvm-: Þrym- WT; þrvþ- U = l. 16. — 15. nætr: WTU; vetr R. — 16. þa—ix: þa iii W; iii. U; aðra skr. R. at: i U. — 18^a. ervmc: ervmz U. — 19^a. varca: varkaþa U. a: WT; hia U; ul. R. — 21. þetta: ul. U. — 22^a. ne mattac: ne matta W; ek matka T; maki U; ne ul. R. — 24^b. hverian: hvern U.

Þa for Skapi vpp afall¹ ok bygði i Þrvmheimi,² ok fer hon mioc askiþvm ok með boga ok skytr dýr; hon h(eitir) avndvrgvð e(ða) avndvrdis; sva er sagt:

33. Þrymheimr heitir,	en nv Skapi byggvir,	
er Þiazi bio,	skír brúðr gvþa,	5
sa hin amatki iotvnn,	fornar toptir favþvr.	

96 13. (24) Niorðr iNoatvnm gat sípan ii. barn; het annat³ Freyr, en d(ottir) Freyia; þar voro fagr alitvm ok mattvg. Freyr er hin agætazti af asvm; hann ræðr firir regni ok scini solar ok þar með avexti iarþar, ok ahann er gott at heita til ars ok 10 friþar; hann ræðr ok fesælv manna. en Freyia er agætvz af asynivm; hon aþann bæ ahimni, er [Folkvangr heitir,⁴ ok hvar sem hon riðr til vigs þa á hon halfan val, en halfan Opinn; sva sem her segir:

34. Folkvangr heitir,	halfan val	15
en þar Fræyia rædr	hon kys ⁵ hverian dag,	
sessa kostvm isal;	en halfan Opinn a.	

Salr hennar Sesrvmnir,⁶ hann er mikill ok fagr; en er hon ferr, þa ecr hon kavttvm ii. ok sitr ireið; hon er naqvæmvz monnvm til a at heita, ok af hennar nafni er þat tignar⁷ nafn, er 20 rikiskonvr erv kallaðar⁸ frovor; henne likaþi vel mansangr; ahana er gott at heita til asta. (25) Þa mælti G(angleri): Miklir þickia mer þesir firir ser æsirnir, ok eigi er vndarligt, at mikill kraptr fylgi yðr, er þer skvlot kvna skyn gopanna ok vita, hvert 98 biðia skal hveerrar bænarinar; eþa erv fleiri en gopin? Har 25

¹ Rett. fra fiallit. ² Rett. fra þrim-. ³ Rett. fra sonr. ⁴ Rett. fra -vangar heita. ⁵ a tf. ⁶ Rett. fra -rym-. ⁷ Mgl. ⁸ Skr. -aðr.

L. 1. fiall: WTU; fiallit R. Þrvm-: = 30¹⁴. 16. -- 2. a: ul. U (m. b. ok sk.). -- 3. er sagt: segir U. -- 4^a. Þrym-: WT; þrim- R; þrvþ- U. -- 5^a. er—bio: þar nv Þiazi byr U. -- 6^a. a-: ul. U. -- 5^b. gvþa: gvma U. -- 6^b. favþvr: her nyt kap. i U med overskr.: fra bornvm niarþar. -- 7. annat: WTU; sonr R. -- 8—9. en—asvm: er einn er agetaztr með gvþvm U. -- 8. en dottir: ok WT. -- 10. þar: ul. T. -- 11. ræðr: friþi tf. U. en Freyia: Annat barn hans er Freyia hon U. -- 12. himni: himnvm U. F. heitir: W; folvang heitir U; Folkvangar heita RT. -- 13. þa: ul. U. val: allan tf. U. -- 14. sem her: ul. U; er her sagt WT. -- 17^a. sessa—i: kosta beztvm U. -- 16^b. hverian: hvern U. -- 18. Salr—Sesr.: Sessvarnir heitir ok salr hennar U; -rym- skr. R. hann—fagr: ul. U. hann: ul. W. ferr: riþr U. -- 19. hon(1): a tf. UT. ii: sinvm UT. -- 20. a—heita: aheita WU. tignar: WTU; ul. R. -- 21. frovor: frur WU. -- 23. æsirnir: æsir T. vndarligt: vndr U. -- 24. hvert: hvern U. -- 25. skal: hvers hlvtar eða tf. U. bænarinar: ul. art. U. en: ul. U.

s(egir): Sa er en ás, er Tyr h(eitir); hann er diarfaztr ok bezt hvgaðr ok hann ræðr mioc sigri i orrostom; a hann er gott at heita hreystimonnvm. Þat er orðtak, at sa er tyhravstr, er vm fram er aðra menn ok ecki setz fyrir. Hann er¹ ok² vitr, sva ^{7a} 5 at þat er ok² mælt, at sa er tyspákr, er vitrastr³ er. Þat er eitt⁴ marc vm diarfleik hans, þa er æsir lockvþv Fenrisvlf til þess at leggja flotvrin ahann, Gleipni, þa trvþi hann þeim eigi, at þeir mvndv leysa hann, fyr en⁵ þeir lögþv honvm at vepi hond Tyrsvimv hans⁶; en þa er æsir vildv eigi leysa hann, þa beit 10 hann havndina af, þar er nv heitir vflíðr,⁷ ok er hann einhendr ok ecki kallaðr sættir mana.

14. (26) Bragi h(eitir) ein; hann er ágætr at speki ok mest at malsnild ok orðfimi; hann kan mest af skaldskap, ok af honvm er bragr kallaðr skaldskapr, ok af hans nafni er sa 15 kallaðr bragr karla eþa kvina, er orðsnilld hefir framak en aðrir, kona e(ða) karlmadr. Kona hans er Iðvn; hon varþveitir ieski sinv epli þa, er goþin skvlo abita, þa er þav eldaz, ok verþa þa allir vngir, ok sva mvn vera allt til ragnaravkrs. Þa mælti G(angleri): Almikit þycki mer goþin eiga vndir gæzlv e(ða) trvn- 100 20 aþi Iþvnar. Þa mælti Har ok hlo við: Nær lagþi þat vfærv einv sini; kvna mvn ec þar af at segia, en þv skalt nv fyrst heyra fleire nafn asana.

15. (27) Heimdallr h(eitir) ein; hann er kallaðr hviti as; hann er mikill ok heilagr; hann barv at syni meyar niv ok allar 25 systr; hann heitir ok Hallinnskiþi ok Gvllintani; tenr hans varv af gvlli; hestr hans h(eitir) Gvlltoppr. Hann býr þar er heitir Himinbiorg við Bifrást; hann er varðr goþa ok sitr þar við

¹ Rett. fra var. ² Mgl. ³ Rett. fra vitr. ⁴ hans tf. ⁵ Rett. fra er. ⁶ Rett. fra vlfsins. ⁷ Skr. -riðr.

L. 1. segir: her nyt kap. U med overskr.: hversv biþia skal asinn ty braga ok heimdall. Sa: Þa U. bezt: breyt(-t) U. — 4. menn: ul. UT. — 4-5. ecki—er(4): ul. U. — 4. er: W; var RT. ok (bis): WT; ul. R.— 5. ty: tyr W. vitrastr: WT, vitr R. — 6. vm: hravstleik hans ok tf. U (ul. det følg. hans). — 7. Gleipni: Gleifni WU. — 8. lögþv: legði W. — 9. hans: WTU; vlfsins R. — 10-11. einhendr: hann er sva vitr at þat er ok mælt at sa se tyrspákr tf. U. — 11. ecki: er hann tf. U. — 12. heitir ein: er einn assinn U. — 13. at: af W. — 14. -skapr: med art. U. — 15. bragr: bragar maðr U. eþa: bragr tf. WT. — 16. kona—karlm.: ul. U; maðr ul. T. er: heitir U. — 17. a: i T. — 18. vera: verða U. allt: ul. WU. — 21. einv sini: æitt sinn W. þv skalt: þo skaltu W. fyrst: ul. U. — 22. fleire: WTU; herefter asana R. asana: gvþanna U. — 23. kallaðr: inn tf. U. — 25. Hallinn-: hialm- U. — 26. heitir: RU; heita WT. — 27. sitr: settr W.

himins enda at¹ gæta brvarinar firir bergisvm; [hann þarf² mina svefn en fvgl; hann ser iafnt nott sem dag hvndrat rasta fra ser; hann heyrir ok þat, er gras vex aiorþv e(ða) vll a savþvm ok allt þat, er hæra lætr; hann hefir lvðr þan er Giallarhorn h(eitir), ok heyrir blastr hans ialla heima.³ Her er sva sagt: 5

35. Himinbiorg heita, þar vavrdr goþa
en þar Heimdall qveþa dreckr iverv rani
valda vevm, glaðr hin goþa mioð.

102 Ok en segir hann sialfr iHeimdalargalldri:

36. Niv em ec mæpra mavgr, 10
ix. em ec systra sonr.

(28) Hæðr heitir ein assin; hann er blindr; ærit er hann sterkr,⁴ en vilia mvndv goþin, at þenna ás þyrfti eigi at nefna, þviat hans handa verk mvnv lengi vera havfð at minvm með goþvm ok monnvm. 15

16. (29) Viþar h(eitir) ein hin þavgli ás; hann hefir sko piokkvan; hann er sterkr næst þvi sem Þor⁵; af honvm hafa goþin mikit trøst iallar þratir.

17. (30) Ali eþa Vali heitir ein, sonr Opins ok Rindar, hann er diarfr iorrostom ok mioc happskeytr. (31) Vllr heitir ein, 20 sonr Siflar, stivpsonr Þors; hann er bogY sva goðr, ok skiðfærr sva, at engi ma við hann keppaz; hann er ok fagr alitvm ok hefir hermanz atgervi; ahann er⁶ gott at heita i einvigi.

18. (32) Forseti h(eitir) sonr Balldr ok Nænv Nepsd(ottvr); hann á þan sal ahimni, er Glitnir heitir, en allir, er til hans 25

¹ Rett. fra ok. ² Omv. R. ³ Heimdalar sverþ er kallat hæftv tf. ⁴ Rett. fra styrkr. ⁵ er tf. ⁶ ok tf.

L. 1. brvar skr. U. hann þarf: WTU; omv. R. — 2. iafnt: vm tf. U. sem: vm tf. U. — 3. eða: ok WU. — 4. hæra: ul. U. — 5. blastr: blast W. heima: Heimdalar (-dallar W) sverð er kallat hofuð (manns tf. T) tf. RWT. Her—sagt: sva segir hier T; þat er sagt W; sva segir U. — 6^a. heita: heitir U. — 7^a. Heimdall: heimdallr byr U. — 6^b. þar vavrdr: vorþvm U. — 9. Ok: ul. T. hann—i: i sialfvvm U. -dalar: -dallar WU. — 10. mæpra: meygia U. — 11. sonr: ul. T. — 12. heitir: enn tf. U. sterkr: WTU; styrkr R. — 13. mvndv: ul. T; mvndi U. goþin: ok menninir tf. U. þyrfti: þurfi T. — 14. vera: ul. U. — 14—15. með—monnvm: ul. U. — 16. ein: ul. UT. — 20. happ-: hag- U. — 22. sva: ul. W; vel tf. U. keppaz: keppa U. ok(1): ul. U. alitvm: aliti U. — 23. -vigi: -vigivm U. — 24. Neps-: Nefs- U.

koma með sakar vandræði, þá fara allir sattir a bræt; sa er domstaðr beztr með gvpvm ok monnvm; sva segir her:

37. Glitnir heitir salr, en þar Forseti 104
hann er gvlli stvddr byggvir flestan¹ dag
5 ok silfri þaktr it sama, ok svæfir allar sakar.

19. (33) Sa er en taldr með asvm, er svmir kalla rogbera 7^b
asana ok frvmqveþa flærþana ok vamm² allra goþa ok mana;
sa er nefndr Loki e(ða) Loptr, s(onr) Farbata iotvns; mopir
hans heitir³ Lafey e(ða) Nal; bræðr hans erv þeir Byleistr ok
10 Helblindi. Loki er friþr ok fagr synvm, illr i skaplyndi, mioc
fiolbreytín at hattvm; hann hafþi þa speki vm framm aðra
menn, er slægþ heitir, ok vælar til allra lvtá; hann kom asvm
iafnan ifvllt vandræði, ok opt leysti hann þa með vælræþvm.
Kona hans h(eitir) Sigyn; sonr þeira Nari⁴ e(ða) Narve. Enn
15 atti Loki fleiri barn. Angrboþa h(et) gygr ilotvnheimvm; við
henne gat Loki iii. barn. Eitt var Fenrisvlfr, anat Iormvngandr
— þat er Miðgarþz ormr —, iii. er Hel. En er goþin visv til,
at þesi iii. systkin fæddvz vpp ilotvnheimvm ok goþin røkþv
til spadoma, at af systkinvm þesvm mvndi þeim mikit⁵ ohapp
20 standa, ok þotti aþlvvm⁶ illz af vöni, fyrst af moþerni ok en
verra af faþerni.

20. Þa sendi Allfaðr til gvþin at taka barnin ok færa ser,
ok er þav komv til hans, þa kastaði hann orminvm ien divpa 106
sæ, er ligr vm aþll laund, ok ox sa ormr sva, at hann ligr imiðiv
25 hafinv of aþll lond ok bitr isporð ser. Hel kastaði hann iNifl-

¹ Rett. fra flestvm. ² Rett. fra vöm. ³ Rett. fra er. ⁴ Ser nærmest ud som nati. ⁵ mein ok tf. ⁶ mikils tf.

L. 1. sakar: saka U. vand-: vend- U. -ræði: -kuedi T. — 2. beztr: baztr W. sva—her: ul. U. — 4—5^a. gvlli—sama: fork. U. — 4^b. flestan dag: fork. U. — 5^b. svæfir: svefr U. Her overskr. i U: her segir fra asa loka. — 6. en: einn U. — 7. -qveþa: -quedil T. flærþana: flærþar U. vamm: U; vöm(m) RW; ouin T. — 9. heitir: WTU; er R. erv þeir: heita U. -leistr: -leiptr U. — 11. at: i T. hafþi: hevur U. speki: miok tf. U. — 13. vand-: vend- U. þa—vælr.: þeira vandreþi með velvm U. — 14. Sigyn: sigvn U. þeira: hans het U. — 15. het: heitir WU. — 16. var: er U. — 17—18. goþin—at: ul. U. — 18. systkin: born loka tf. U. — 19. systkinvm: bornvm U. — 20. aþlvvm: ul. W. illz: ilt T. vöni: van WU. ok en: en U. — 21. faþerni: favþrnvm U. — 22. til—ok: gvþin eptir bornvnm ok let U. — 25. hafinv: havi U.

heim ok gaf henne valld yfir ix. heimvm, at hon [skyldi skipta¹ ollvm vistvm með þeim, er til hennar voro sendir, en þat erv sottaþir menn ok ellidaþir. Hon a þar mikla bolstapi ok erv garþar hennar forkvnar hafir ok grindr storar. Elivðnir h(eitir) salr hennar, hvngv diskv hennar, svlltr knifr hennar, Ganglati 5 þrællinn, Ganglat² ambatt, Fallanda forað³ þreskvaldr,⁴ er in gengr, Kavv sæing, Blikianda baðl arsali hennar. Hon er bla half, en half með hævndar lit; því er hon aðkend ok heldr gnvpleit ok grimleg.

21. Vlfín fæddv æsir heima, ok hafði Tyr ein diarfleik til at 10 ganga at vlfívm ok gefa honvm mat. En er gvðin sa, hversv mikit hann ox hvern dag, ok allar spár savgv, at hann mvndi vera lagþr til skapa þeim, þa fengv æsir þat rað, at þeir gerþv fiotvr allsterkan, er þeir kavllvðv Levþing⁵ ok barv hann til vlfíns ok baþv hann reyna afl sitt við fiotvrin, en vlfívm þotti 15 ser þat ecki ofrefli ok let þa fara með, sem þeir vildv. En⁶ it fyrsta sin, er vlfrinn spyrndi við, brotnaþi sa fiotvrr. Sva leystiz hann or Levþingi. Þvi næst gerþv æsirnar anan fiotvr halfv 106 sterkara, er þeir kollvðv Droma, ok baþv en vlfín reyna þan fiotvr ok talðv hann verþa mvndv agætan mioc af⁷ afli, ef slík 20 storsmiþi mætti eigi hallda honvm; en vlfrinn hvgsaþi, at þessi fiotvrr var sterkr mioc, ok þat með, at honvm hafði afl vaxit siþan er hann bræt Levþing, kom þat i hvgr, at hann mvndi verþa at legia sik ihættv, ef hann skyldi frægr verþa, ok let leggja asik fiotvrin. Ok er æsir tavlþvz bvnir, þa hristi vlfrinn 25 sik ok lavst fiotvrinvm aiorþina ok knvðisk fast at, spyrndi við,

¹ Rett. fra skipti. ² Skr. Ganl-. ³ Skr. fora. ⁴ hennar tf. ⁵ Snarest at læse så. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra at.

L. 1. skyldi skipta: WTU; skipti R. — 2. ollvm: ul. U. voro sendir: koma U. — 4. forkvnar: forkvnnliga U. — 5. hennar (2—3): ul. U. — 6. -lat: -loþ U. forað: grind. þolmoþnir tf. U. — 6—7. er—hennar: ul. W. Blikianda: blikiand U. -sali: -salr U. hennar: eða tialld tf. U. — 8. hævndar: horundz W. — 9. grimleg: grimleit W; (-leik skr. T). Her nyt kap. i U med overskr.: fra fenris vlfí ok asvm. — 10—11. diarfleik—ok: til diorfvg at U; diarfleik at ganga til ok W; diarfleik til at T. — 11. er: ul. U. hversv: hve U. — 13. æsir: med art. TU. — 14. Levþing: loding T; leþing U; læding W. — 16. En: WTU; ul. R. it: ul. WT. — 17. vlfrinn: hann U. — 18. Levþingi: lædingi her og ellers W; lodingi her og ellers T; leþ-, læþ- U. — 19. reyna: sik við tf. W. — 20. mioc: ul. U. af: WTU; at R. — 22. þat með: ul. T. hafði: hefir U. — 24. skyldi: skal U. let: lætr U. — 26. sik: spyrnir við tf. R. — 26—s. 36,1. ok(2)—fiotvrinn: ok knvðiz fast at (at fast U) spyrndi (spyrnir WU) við (at fast ok U) bravt fiotvrinn TWU; ul. R.

bravt fíotvrinn sva at færi flvgv brotin; sva drap hann sic or Droma. Þat er síþan haft fyrir orðtak, at leysi or Levþingi e(ða) drepi or Droma, þa er einhverr lvtv er akaflega sottr. Eptir ^{8a} þat ottvþvz æsirnir, at þeir mvndv eigi fa þvndit vlfinn. Þa ⁵ sendi Allfaðr þan, er Skirnir er nefndr, sendimaðr Freys, ofan i Svartalfaheim til dverga nokvra ok let gera fíotvr þan, er Gleipnir h(eitir); hann var giorr at vi,¹ lvtvm, af dyn kattarins ok af skegi konvnar ok af rotvm biargsins ok af sinvm biarnarins ok af anda fisksins² ok af fogls hraka, ok þottv vitir eigi ¹⁰ aðr þesi típinde, þa mattv nv fina skiott her savn dæmi, at eigi ¹¹⁰ er logit at þer; set mvntþv hafa,³ at konan hefir ecki skeg ok engi dynr verþr af hlavpi kattarins, ok eigi erv rætr vndir biarginv, ok þat veit trva min, at íafnsatt er þat allt, er ec hefe sagt þer, þott þeir se svmir lvtir, er þv matt eigi reyna. Þa ¹⁵ mælti G(angleri): Þetta ma ec at visv skilia at satt er; þesa lvti ma ec sia, er þv hefir nv til dæma tekit, en hvornig varþ fíotvrin smiþaðr? Har s(egir): Þat kan ec þer vel segia. Fíotvrin varþ slettr ok blavtr sem silkiræma, en sva træstr ok sterkr, sem nv skaltv heyra. Þa er fíotvrin var færðr asvnm, þavck- ²⁰ vþv þeir vel sendimanni sitt eyrindi. Þa forv æsirnir vt ívatn þat, er Amsvartnir heitir, íholm þan, er Lyngvi er kallaðr, ok kavllþv með ser vlfinn, syndv honvm silkibandit ok baþv hann slita ok qvovv vera nõkqvoro træstara, en likindi þætti a firir digrleiks sakar, ok selldi hvorr aðrvm ok treysti með handafli,⁴ ²⁵ ok slitnaþi eigi, en þo qvovv þeir vlfinn slita mvndo. Þa svarar vlfrinn: sva litz mer apenna dregil, sem onga frægð mvnac af liota, þott ec slita í svndr sva miott band, en ef þat er gort með list ok væl, þott þat syniz litit, þa kemr þat band eigi

¹ Rett. fra v. ² Rett. fra fiskins. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra handa.

L. 1. færi: fiarri WTU. flvgv brotin: kom niþr hlvtirnir U. — 2. haft fyrir: ul. U. — 4. vlfinn: hann U. — 5. þan: mann tf. U. er nefndr: het U. sendim.—ofan: ul. U. — 7. Gleipnir: gleifnir W. vi.: WU; u. RT. — 9. fogls hraka: raka fvglsins U. — 10. nv: ul. W. — 11. at—þv: at þer mvndv seð U. ecki: eigi U. — 12. eigi erv: eingvar T. — 13. biarginv: biargi U; berginu W. — 15—16. skilia—er: sia er nv segir þv fra ok U. — 17—18. Fíotvrin varþ: Fíotvrr var U. — 19. skaltv: mattv U. — 20. manni: med art. U. — 21. -svartnir: -svarnir U. — 23. vera: mvndo tf. U. þætti: þotto U. a: vera tf. WU. — 24. hand-: WTU; handa- R. affli: med art. U. — 25. ok—eigi: ul. W. — 26. mvnac: mega ek U; muna ek W; munc eg T. — 28. ok: eða U. þat(1): band U. þat(2): ul. U. (eigi b.).

amina fætr. Þa sǫgþv æsirnr, at hann mǫndi skiott svndr slita miott silkiband, er hann hafði fyr brotit stora iarnfiotra, en ef
 112 þv fær eigi þetta band slitit, þv mǫntv ecki hræpa mega gopin, skvlom vær þa leysa¹ þik. Vlfrinn s(egir): ef þer bindið mic, sva at ek fæk eigi leyst mik, þa skollit þer sva, at mer mǫn 5 seint verþa at taka af yðr hialp; vfvss em ec at lata þetta band amik legia; en heldr en þer fryit mer hvgar, þa leggi ein hvrr yðarr² hǫnd sina imǫn mer at vepi, at þetta se falslǫst gert. En hvrr asana sa til anars ok þotti nǫ vera tvǫ vandræpi ok vildi engi sina havnd fram selia, fyr en Tyr let fram havnd 10 s(ina) hægri ok legr imǫn vlfinvm. En er vlfrin spyrnr, þa harðnaði bandit, ok þvi harþara, er hann bravtz vm, þvi skarpara var bandit. Þa hlogo allir nema Tyr; hann let havnd s(ina). Þa er æsirnr sa, at vlfrin var bǫndin at fvlv, þa tokv þeir festina, er or var fiotrinvm,³ er Gelgia heitir, ok drogv hana 15 gǫgnvm hellv mikla, sv h(eitir) Gioll, ok festv hellvna langt iiorð niðr; þa tokv þeir mikin stein ok skvtv en lengra iiorþina, sa h(eitir) Þviti, ok hofþv þan stein firir festar hælín. Vlfrin gappi akaflega ok fekz vm mioc ok vildi bita þa; þeir skvtv i mǫn honvm sverpi nokqvoru; nema hioltin við nepra gome, 20
 8^b en efra gome blöðrefillinn⁴; þat er gomspare hans. Hann greniar illiliga ok slefa ren or mǫni hans; þat er a sv, er Von h(eitir);
 114 þar liggv hann til ragnarækr. Þa mælti G(angleri): Fvrþv

¹ Først skr. hræpa, men dette er underprikket og foran en tf. et henvisn.tegn (+); i randen t. h. skimtes ley. Over ordet har Jón Ol. skr. leysa. ² Mgl. ³ Forskr. R. ⁴ Uden art.

L. 1. svndr: ul. W. slita: sva tf. U. — 2. fyr: skiott i svndr U. stora: sterka U. — 3. þetta—slitit: skiott i svndr brotiþ U. hræpa mega: hrætt fa U. gopin: enda tf. R, ul. de øvrr. — 4. vær: mega tf. TW (men her overstreget). þer: er T. — 5. fæk: fæ WU. — 5—6. þa—at(1): skil ek at ek mǫn seint U. þa—verþa: þa mun mer seint vera T. þa—sva: þa munu þer sva ætla W. — 6. verþa: vera W. hialp: lavsn U. — 6—7. þetta—legia: þat band a mina leggi U. — 7. leggi: retti U. hvrr: ul. W. — 8. yðarr: WTU; ul. R. at vepi: ul. W. — 9. þotti: þottv U. vand: vend- U. — 11. legr: let U. vlfinvm: her i U stykket: þa tokv (l. 14.)—hælín (l. 18), samt ordene: Þa er (l. 14)—fvllv (l. 14). En—spyrnr: ok er hann spyrndi við U. — 14. at(2): með U. er. . var: ul. U. — 15. drogv hana: drapo henni i U. — 16. festv: fell(d)o W. — 17. þeir: enn tf. U. stein: er þviti heitir tf. U. og ul. det fölg. sa—Þviti. skvtv: honvm tf. U. i iorþina: niþr U. — 18. þan stein: hann U. hælín: -hæl U. — 19. ok—mioc | ok—þa: omv. U. — 20. mǫn: með art. WT. gome: kioptinn U. — 21. efra gome: inn efra gominn U. -refillinn: WTU; refill R. — 22. Von: vam U.

illa barna eign gat Loki, en all þesi systkin erv mikil firir ser, en firir hvi drapv æsir eigi vlfín, er þeim er illz vön af honvm? Hár svarar:

22. Sva mikils virþv goþin vé sin ok griþa staþe, at eigi
 5 vildv þav savrga þa með bloþe vlfins, þot sva segi sparnar, at
 hann mvni verþa at bana Oþni. (35) Þa mælti G(angleri): Hveriar
 erv asynivrnar? Har segir: Frigg er æzt; hon aþan bæ, er
 Fensalir h(eita), ok er hann allvegligr. Avnvr er Saga; hon byr
 aSøkqvabeck, ok er þat mikill stadr. Iii. er Eír, hon er læknir
 10 beztr. Iiii. er Gefivn, hon er mǽr, ok henne þiona þær, er meyar
 andaz. V. er Fvlla, hon er en mǽr ok fer lavshár ok gvllband
 vm havftv; hon berr eski Frigiar ok gætir skoklæþa hennar ok
 veit lavnrað með henne. Vi.¹ Freyia er tignvz með Frig; hon
 giptiz þeim manni, er Oðr heitir; dottir þeira er Hnos; hon er
 15 sva favgr, at af hennar nafne erv hnosir kallapar, þat er fagrt
 er ok gersimlikt. Oðr for ibravt langar leipir, en Freyia² grætr
 eptir, en tar hennar er gvll ravtt. Freyia a morg nofn,³ en sv
 er savk til þes, at hon gaf ser ymis heiti, er hon for með vkvnm-
 vm þioðvm at leita Oðs; hon h(eitir) Mardavll ok Horn, Gefn,
 20 Syr. Freyia atti Brisingamen. Hon er ok¹ kavllvð Vanadis. Vii.
 Siofn, hon gætir mioc til at snva hvgvn manna til ásta, qvina 116
 ok karla, ok¹ af hennar nafni er elskvgin kallaðr siafni. Viii.
 Lofn, hon er sva mild ok goð til aheita, at hon fær leyfi af
 Alfæðr e(ða) Frig til manna samgangs, qvina ok karla, þot aðr
 25 se banat e(ða) þvertokit, firir því er af hennar nafni lof kallat

¹ Mgl. ² Skr. Frey. ³ Skr. nofn.

L. 2. er: ef WT. af: at T. — 4. vé: verc(t) T. — 5. segi: segþi U. sparnar: fyrir tf. U. — 6. mvni: mvndi U. Gangleri: nyt kap. i U með overskr.: fra asynivm; asynior overskr. T. — 7. erv: enn tf. W. bæ: sal U. — 8. Saga: með á W. — 9. ok—stadr: ul. U. Iii: tallene her og i det fölg. ul. U. — 10. beztr: með asvm U. Iiii—ok: Gefion heitir ein U. — 11. Fvlla: Fylla U. en: ul. U. lavshár: lavst har hennar U. — 12. vm havftv: at hofdi WT. — 13. lavn-: leynd U. Vi.: ul. W. — 14. er: UT; ul. W; heitir R. — 14. Hnos: hon giptiz þeim manni er oer het tf. U (sikkert dittografi af det foreg.). er: var U. — 15—16. hnosir—gersiml.: þeir hlvtir hnossir kallapir er gersimar ero U. — 17. er: eru WU. — 18. ymis heiti: morg nofn U. for: kom U. — 18—19. vkvnm: ymsvm U. — 19. Oðs: Oþrs U. -davll: -þavll U. Horn: hæn U. — 20. atti: ok tf. U. ok: WTU; ul. R. Vii: setta W. gætir: gerir U. — 22. ok(2): WTU; ul. R. siafni: siofni U. — 23. sva—goð: gott(!) U. aheita: ok mild tf. U. at: ok U. — 23—24. af—Frig: ul. U. — 24. samgangs: með alfopþr eða frigg tf. U og ul. qvina ok karla. — 25. eða þvertokit: ul. TU; þikki tf. W. firir því: þat WT; ul. U.

ok sva þat, er lofat er mioc af monnvm. Ix. Vár, hon lvpír
aeiþa mana ok einka mal, er veita sin amilli konvr ok karlar;
þvi heita þav mal varar; hon hefnir ok þeim er brigþa. X. Vavr,
hon er¹ vitr ok spvrvl, sva at engi lvt ma hana leyna; þat er
orðtak, at kona verþi var þes, er hon verþr vis. Xi. Syn, hon ⁵
gætir dvra ihavllini ok lykr fyrir þeim, er eigi skvlo in ganga,
ok hon er sett til varnar aþingvm firir þav mal, er hon vill
osanna²; þvi er þat orðtak, at syn se firir sett, þa er maðr³
neitar. Xii. Hlín, hon er sett til gæzlv yfir þeim monnvm, er
Frig vill forþa við haska nokqvorvm; þaþan af er þat orðtak, ¹⁰
at sa, er forþaz, hlæinir. Xiii. Snotra, hon er vitr ok latprvð;
af hennar heiti er kallat snotr kona e(ða) karlmaðr, sa er hoflatr⁴
er. Xiiii. Gná, hana sendir Frig iymsa heima at eyrindvm sin-
¹¹⁸ vm; hon a þan hest, er ren lopt ok lavg ok⁵ heitir Hofvarpnrir.
Þat var eitt six, er hon reið, at vanir nokqvorir sa reið hennar ¹⁵
iloptinv; þa mælti ein:

38. Hvat þar flygr?
hvat þar ferr,
eþa at lopti liðr?

Hon svarar:

39. Ne ec flyg,	aHofvarpni, ⁷
þo ek fer	þeim er Hamskerpir
^{9a} ok at lopti liðk ⁶	gat við Garðrofv.

20

Af Gnar nafni er s[va] kallat, at þat gnæf[ar], er hatt f[e]r. Sol
ok Bil erv talþar með asynivm, en sagt er fyr fra eðli þeira. ²⁵

¹ ok tf. ² Rett. fra a-. ³ Rett. fra hann. ⁴ Rett. fra vitr maðr. ⁵ Rett. fra er. ⁶ Rett. fra liðr. ⁷ Rett. fra -hvarfni.

L. 1. ok—monnvm: ul. U. er—er: at (ul. T) hon er lofuð WT. Vár: vavr U. — 2. er: menn tf. U. — 3. hon—brigþa: ul. U. — 4. hon: ul. U. er: ok tf. R. engi lvt: ecki U. — 5. þes—vis: ul. U. — 6. lykr: apr tf. W. — 7. hon(2): hann W; maðr U — 8. osanna: WTU; a-R. se: er U. maðr: WTU; hann R. — 9. neitar: neitir U. yfir: ul. U. — 11. hon: ul. U. — 12. kallat: kollvð U. — 12—13. sa—er: ul. U; hoflatr skr. WT; vitr maðr R. — 13. Xiiii: xu. W. heima: staþi U. — 14. ok(2): WTU; er R. — 15. vanir nokqvorir: vanr nockvrr U. reið: hana ok ferþ U. hennar: er hon reiþ tf. U. — 16. þa—ein: hann mælti U. — 18. hvat: eða hvat U. — 19. eþa: hvat tf. U. — 21^a. Ne: eigi U. — 22^a. fer: ferk U. — 23^a. ok—liðk: þo ek at lopti liþ U; liðr skr. RW. — 22^b. Hamskerpir: hatt strykr U. — 23^b. I. lyder i U: gack (geck?) vm garþ vorv. — 24. sva kallat: þat mælt U. — 25. talþar: ul. U. asynivm: asvm U. en—þeira: ul. U. fra: ul. WT.

Freys, ok það hann ganga til Freys ok beiða hann orða ok spyria, hverjum hann væri sva reiðr, at hann mælti ecki við 122 menn. En Skirnir qvatz ganga mýndv ok eigi fvs ok kvað illra svara vera von af honvm. En er hann kom til Freys, þa spvði hann, hvi Freyr var sva hnipin ok mælti ecki við menn. Þa 5 svarar Freyr ok sagði, at hann hafði set konv fagra ok firir hennar sakar var hann sva harmsfvllr, at eigi mýndi hann lengi lifa, ef hann skyldi eigi na henne, »ok nv skaltv fara ok biðia hennar mer til handa ok hafa hana¹ hingat, hvart er fapir hennar vill e(ða) eigi, ok skal ek þat vel lavna þer«. Þa svarar 10 Skirnir, sagði sva at hann skal fara sendiferþ, en Freyr skal fa honvm sverþ sitt, þat var sva gott², at sialft vazc, en Freyr let eigi þat til skorta ok gaf honvm sverþit. Þa for Skirnir ok það honvm konvnar ok feck heit³ hennar, ok nio nottvm siþar skilldi hon þar koma, er Barey heitir, ok ganga þa at brvllavp- 15 inv með Frey. En er Skirnir sagði Frey sitt eyrindi, þa qvað hann þetta:

41. Lavng er nott,	opt mer manaðr	
lavng ev ænvr,	mini þotti,	
hve mega ec þreya þriar?	en sia holf hýnott.	20

124 Þesi savk er til, er Freyr var sva vapnlavs, er hann barþiz við Belia ok drap⁴ hann með hiartar horni. Þa mælti G(angleri): Vndr mikit, er þvilikr hafþingi sem Freyr er vildi gefa sverþ, 9^b sva at hann atti eigi anat iafngott; geysimikit mein var honvm þat, þa er hann barþiz við þan, er Beli heitir; þat veit trva 25 min, at þeirar giafar mýndi hann þa iðraz. Þa svarar Har: Litit mark var þa at, er þeir Beli hittvz; drepa matti Freyr hann með hendi sini. Verþa mýn þat, er Freyr mýn þickia verr við koma, er hann missir sverþzins, þa er Mvspellz synir fara at⁵ heria. 30

¹ heim ff. ² sverþ ff. ³ Rett. fra heitit. ⁴ Skr. diarp. ⁵ Rett. fra ok.

L. 3. qvatz: lez WT. — 5. ecki: æigi W. — 7. harms-: harm WT. — 9. hana: heim ff. R, ul. WT. — 10—11. svarar—sva: sagði Sk. sva W; sagði ul. T. — 11. fara: þessa ff. T. — 12. gott: sverþ ff. R; ul. WT. — 13. til: ul. T. — 14. heit: WT; heitit R. ok(2): at W. — 15. Bar-: Barr-WT. — 20^a. mega ec: megak T. — 21—30. Þesi—heria: hann feck Skirni i hendr sverþ sitt. en hann hafði þa ecki sverþ er þeir Beli hittvz. en drepa matti hann bela með hnefa sinvm. en verra er honvm þa er hann missir sverþzins er Mvspellz megir heria ok hann berst við þa U. — 21. er(1): var WT. til: þess ff. T. — 22. Belia: Bela W. — 28. Freyr: Fræy W. — 30. at: WT; ok R. heria: Þa segir Gangleri ff. U, som derefter har nyt kap. med overskr.: fra vist ok dryck með asvm.

24. (38) Þa mælti G(angleri): Þat segir þv, at allir þeir menn, er iorrosto hafa fallit fra vpphafi heims, erv nv komnir til Opins iValhæll. Hvat hefir hann at fa þeim at vistvm?; ec hvgþa, at þar skyldi vera allmikit fiolmenni. Þa svarar Har: 5 Sat er þat, er þv segir; allmikit fiolmenni er þar, en myklv fleira skal en verþa, ok mvn þo oflitit pickia, þa er vlfrinn kemr. En aldri er sva mikill manfioldi iValhæll, at eigi ma þeim endaz flesk galltar þes, er Sæhrimnir¹ heitir; hann er soþin hvern dag ok heill at [ap]ni. En þesi spvring, er nv spyr 10 þv, þicki mer likara at fair mvni sva visir vera, at her kvni satt af² at segia. Andhrimnir h(eitir) steikarin, en Eldhrimnir ketillinn; sva er her sagt:

	42. Andhrimnir lætr	fleska ³ bazt,	126
	iEldhrimni	en ⁴ þat fair vitv,	
15	Sæhrimni soþin,	við hvat Einheriar alaz.	

Þa mælti G(angleri):

25. Hvart hefir Opinn þat sama borðhald sem Einheriar? Har s(egir): Þa vist, er ahans borðe stendr, gefr hann ii. vlfvm, er hann a, er sva h(eita), Geri ok Freki; en⁵ onga vist þarf 20 hann; vin er honvm bæpi dryckr ok matr; sva segir her:

43. Gera ok Freka	en við vin
seðr gvntamiðr ⁶	eitt vapngavigr
hroðigr Heriafoðr,	Opin æ lifir.

Hrafnar ii. sitia á axlvm honvm ok segia ieyro honvm avll 25 tipinde, þav er þeir sia epa heyra; þeir heita sva, Hvgin ok Mvni; þa sendir⁷ hann idagan at flivga⁸ vm allan heim ok

¹ Rett. fra Sęmnir. ² Mgl. ³ Skr. felska. ⁴ Rett. fra at. ⁵ Rett. fra ok. ⁶ Skr. -igr. ⁷ Rett. fra sendi. ⁸ Skr. flivgia.

L. 1-3. Þa-Valh.: ul. U. — 1. menn: ul. W. — 3. hann: opinn U. — 3-4. þeim-fiolm.: sva mavrgo folki sem þar er ef allir vapndavþir menn koma til hans U. — 4. þar: þat T. — 5. satt-segir: ul. U. all: ul. U. — 5-6. en-verþa: ul. U. — 6. oflitit: eigi ofmikit U. — 7. mikill manfi.: mikit fiolmenni U; -fioldinn skr. WT. iV.: ul. U. — 8. þeim: ul. U. galltar þes: þat U. — 9-11. En-segia: en fair mvno þetta kvnna at segia þer U. — 10. mvni: mvno W. — 11. af: WT; ul. R. — 12. sagt: ul. T. — 14b. en: WTU; ok R. — 19. er-a: ul. WT. en: WTU; ok R. — 22a. tamiðr: tanigr U (jfr. R). — 23a. foðr: feþr U. — 22b. gavigr: gaffiþr(!) U. — 23b. æ: ei T. — 24. segia: honvm tf. U. honvm: hans U. — 26. hann: Opinn U. allan heim: omv. WT; heima alla U.

koma þeir aptr at dagvrþar mali; þar af verþr hann margra tíþinda vis; því kalla menn hann Hrafnagvð; sva sem sagt er:

44.	Hvgin ok Mvnin	óvmc ec Hvgin,	
	flivga ¹ hverian dag	at hann aptr ne kome;	
128	iormvngrvnd ifir;	þo siamc ec meir vm ²	5

Mvnin.

(39) Þa mælti G(angleri): Hvat hafa Einheriar at dryck, þat er þeim endiz iafnognolega sem vistin, eþa er þar vatn drvckit? Þa s(egir) Har: Vndarlega spvrþv nv, at Allfavðr mon biþa til sin konvngvm e(ða) iorlvvm e(ða) aðrvvm rikis monnvvm ok mvni 10 gefa þeim vatn at drecka, ok þat veit trva min, at margr kemr sa til Valhallar, er dyrt³ myndi þickiaz kavpa vatz dryckinn, ef eigi væri betra fagnaþar þangat at vitia, sa er aðr þolir sar ok svipa til banans. Anat kan ek þer þaðan segia. Geit sv, er Heiðrvn heitir, stendr vppi aValhæll ok bitr þar af limvvm tres þes, 15 er mioc er nafnfrægt, er Leraðr heitir, en or spenvvm hennar renr mioðr sa, er hon fyllir skapker hvern dag; þat er sva mikit at allir Einheriar verþa fvldrkvknir af. Þa mælti G(angleri): Þat er þeim geysi haglig geit; forkvnar goðr viðr mvn þat vera, er hon bitr af. Þa mælti Har: EN er meira mark at of hiortin 20 Eicþyrni,⁴ er stendr aValhavll ok bitr af limvvm þes tres, en af hornvvm hans⁵ verþr sva mikill dropi, at niðr kemr iHvergelmi, 10ª ok⁶ þaðan af falla [þær ár⁷ er sva heita: Sið, Við, Sekin, Ekin, 130 Svavl, Gvnprou, Fiorm, Fimbvlpvl, Gipvl, Gavpvl, Gavmvl, Geirvimvl, þessar falla vm asa bygþir; þesar erv en nefndar, Þyn, 25

¹ Skr. flivgia. ² Rett. fra at. ³ Skr. dryt. ⁴ Rett. fra eir. ⁵ Mgl. ⁶ Rett. fra en. ⁷ Rett. fra ár þær.

L. 1. þeir: ul. U. at—mali: vm dagverþ U; dagverðar skr. W. — 1—2. þar—vis: ul. U. — 2. kalla menn: heitir U. — 4^a. hverian: hvern U. — 3^b. óvmc: vnz U. — 4^b. ne: ul. UT. kome: komer(?) U. — 5^b. siamc ec: siamz WU (ðer dog har ec). vm: WTU; at R. — 7. þat: ul. U. — 9. nv: ul. U. mon: mvndi U. — 10. eða(2)—monnvvm: ul. U. mvni: mvndi hann U. — 11. ok—at: ul. U. — 14. Anat—segia: ul. U. — 16. er—frægt: ul. U. — 17. mioðr—dag: miolk er hon fyllir með skapt kerioð U; skaptker þat skr. W. þat—mikit: þær ero sva miklar U. — 19. Þat—geit: haglig geit er þat U. forkvnar: ul. U. goðr: ul. T. þat: sa WT. — 20. EN—at: meira er vert U; at ul. W. — 21. Eic: Tak. U. þes: þessa U. — 23. ok: WTU; en R. af: ul. U. þær ár: WTU; omv. R. Sekin: sækin U. Ekin: ækin U. — 24. Svavl: svoll U. -þrou: -dro U. -þvl: ul. T. — Gavpvl: giopvl (el. giöf?) U. — 25. -vimvl: -rumvl W; -vmvl U. nefndar: ul. T. Þyn: fyrri U.

Vin, Þoll, Holl,¹ Grað, Gvǫnþrain, Nyt, Navt, NaʀN, HraʀN, Vina, Vegsvin,² Þioðnva. (40) Þa mælti G(angleri): Þetta erv vndarleg tíþinde, er nʀ sagþir þv. Geysimikit hʀs mʀn Valhavl vera. Allþraʀngt mʀn þar opt vera firir dʀrʀm. Þa svarar Har:
 5 Hvi spyʀ þv eigi þes, hʀersv margar dʀr erv a Valhavl e(ða) hʀersv storar? Ef þv heyrir þat sagt, þa mʀntv segia, at hitt er vndarligt, ef eigi ma ganga vt ok in, hʀerr er vill; en þat er með savnʀ at segia, at eigi er þraʀngra at skipa hana en ganga ihana. Her mattv heyra i Grimnismalʀm:

- 10 45. Fimm hvndrat dʀra
 ok of fiorʀm tǀgvʀm
 sva hyg ec aValhavl vera,
 átta hvndroð Einheria
 ganga senn or einʀm dʀrʀm,
 15 þa er þeir fara við³ vitni at vega.

(41) Þa mælti G(angleri): Allmikill manfiolþi er iValhavl; sva niota trʀ minar, at allmikill havfþingi er Opinn, er hann styrir sva miklʀm her. Epa hvat er skemtʀn Einheriana, þa er þeir drecka eigi? Har s(egir): Hvern dag, þa er þeir hafa klætʀ, þa
 20 hervæpa þeir sik ok ganga vt igarþin ok beriaz ok fellir⁴ hʀerr 132 anan⁵; þat er leikr þeira; ok er liðr at dagʀrþar mali, þa riþa þeir heim til Valhallar ok setiaz til dʀʀkʀiv, sva sem her segir:

46.	Allir Einheriar	val þeir kiosa
	Opins tʀnʀm i	ok riþa vigi fra,
25	hǀggʀaz hverian dag;	sitia meir ʀm sattir saman.

¹ Rett. fra boll. ² Skr. som 2 ord. ³ Rett. fra með. ⁴ Rett. fra fellr.
⁵ Rett. fra aanan.

L. 1. Holl: WTU; boll R. -þrain: -þorin WT, -dro U. Nyt, Næt: navt. reytt U. — 2. Vegsvinn: veglʀn U. — 2—3. Þetta—Geysi: ul. U. — 3. mikit—mʀn: mikii hus munu T. — 4. All: ok U. mʀn—vera: ul. U. — 5—9. Hvi—Grimnism.: ul. U. — 5. Valhavl: hollinni WT. — 11. of—tǀgvʀm: flora tvgo U. — 14. senn: ul. U. — 15. fara: ganga U. við: WU; með RT. — 16. Allmikill manfi: Mikit fiolmenni U. — 16—18. sva—her: ul. U. — 17. niota: ek tf. TW. at: ul. W. — 18. Einheriana: ud. art. UT; herefter har T: Har segir. — 19. Hvern dag: ul. U. — 19—20. Hvern—ganga: þa fara þeir T. þa—ganga: ganga þeir U. — 21. er liðr: ul. U. dagʀrþar—þa: dagverþi U. — 22. heim: ul. U. Valhallar: hallarinnar WT. setiaz til: ul. U. — 25^a. hverian: hvern U. — 25^b. saman: herefter i U stykket om vinden, se foran s. 26is.

En satt er þat, er þv sagþir; mikill er Opín firir ser; morg
dæmi finaz til þes; sva er her sagt i orþvm sialfra asana:

47. Askr Yggdrasils	Opín asa,
hann er æztr víþa,	en ioa Sleipnir,
en Skiðblaðnir skipa;	Bifravst brva,
en Bragi skalda,	
Habrok haka,	
en hvnda Garmr. ¹	

5

(42) Þa mælti G(angleri): Hverr a þan hest Sleipni, e(ða) hvat
er fra honvm at segia? Har s(egir): Eigi kantv deili aSleipni 10
ok eigi veiztv atbvrþi, af hveriv hann kom, en þat mvn þer
134 þickia² frasagnar vert. Þat var snima i ondverþa byggð goþana,
þa er goþin hafþv sett Miðgarþ ok gert Valháll, þa kom þar
smiðr nokqvor ok bavð at gera þeim borg aprim misservm sva
goþa, at trv ok ærvgg væri firir bergrisvm ok hrimþvrsvm, þott 15
þeir kæmi³ in vm Miðgarð, en hann mælti ser þat til kavps, at
hann skyldi eignaz Freyiv, ok hafa vildi hann sol ok mana.
Þa gengv æsirnir atal ok repv rapvm sinvm, ok var þat káp
gert við smiþinn, at hann skyldi eignaz þat, er hann mælti til,
ef hann fengi gert borgina a envm⁴ vetri, en hin fyrsta svmars 20
dag ef nokqvor lvtr væri vgiorr at borginni,⁵ þa skyldi hann af
kavpiny, skildi hann af ongvn mani lið þiggia til verksins. Ok
er þeir savgþv honvm þesa kosti, þa beiddiz hann, at þeir skyldv
lofa, [at hann⁶ hefþi lið af hesti sinvm, er Svapilfari⁷ h(et), en
þvi rep Loki, er þat var til lagt við hann. Han tok til hin fyrsta 25
vetrar dag at gera borgina, en of nær dro hann til griot

¹ Rett. fra gramr. ² Skr. þickiþa. ³ Rett. fra komi. ⁴ Sål. ⁵ Skr. borgi. ⁶ Mgl. ⁷ Skr. -föri.

L. 1—2. En—asana: ok enn segir U. — 4. hann: ul. U. — 9—10. Hverr—segia: hvaþan kom hestrinn Sleipnir U. — 10. segir: nyt kap. i U med overskr.: fra þvi er Loki gat Sleipni við Svapilfera. — 10—14. Eigi—nokqvor: Smiðr nockvrr kom til asa U. — 13. þa: ul. W. — 14—15. sva—ok(1): þa er U. — 15. goþa: trausta W. trv ok: ul. W. — 15—16. ok—Miðgarð: ul. U. — 16. kæmi: komi R; kðmi T; kiæmi W. ser þat: ul. U. — 17. hann—eignaz: eiga U. vildi: vill U. — 18—21. gengv—dag: ræddo æsirnir at U. — 21. v-: van- U. borginni: svmar dag inn fyrsta tf. U. — 22. skildi—verksins: ok engi maðr skyldi honvm liþ veita U. Ok: En WT. — 22—25. Ok—hann: hann beiddiz at hava liþ af hesti sinvm Svapilfera ok olli þvi tillagi Loki U; -föri skr. T her og ellers; -fari W her og ellers. — 25—26. tok—gera: gerþi U.

ahestinvm, en þat þotti asvnm mikít vndr, hversv stór biorg
 sa hestr dro, ok halfv meira þrekvirki g[er]þi hestrin en smiþrin. 10^b
 En at kavpi þeira vorv sterk vitni ok mǫrg særi, firir þvi at
 iotnv m þotti ecki trygt at vera með ásvm gripaláust, ef Þor
 5 qvæmi heim, en þa var hann farin iAvstrveg at beria tráll. En
 er aleið vetrinn, þa sottiz mioc borgar gerþin, ok var hon sva
 ha ok sterk, at eigi matti aþat leita. En þa er iii. dagar voro
 til svmars, þa var komit mioc at borghliþi. Þa settvz gvþin
 adómstola sina ok leitvþv raþa ok spvrþi hverr anan, hverr 136
 10 þvi hefþi raþit at gipta Freyiv iIotvnheima e(ða) spilla loptinv
 ok himninvm sva at taka þapan sol ok tvngl ok gefa iotnv m,
 en þat kom asamt með aþllvm, at þesv mvndi raþit hafa, sa er
 flestv illv ræðr, Loki Laufeyiarson, ok qvoþo hann verþan illz
 davþa, ef eigi hitti hann rað til, at smiðrin væri af kavpinv, ok
 15 veittv Loka atgǫngv; en er hann varþ hræddr, þa svarþi hann
 eiða, at hann skyldi sva til haga, at smiðrin væri¹ af kavpinv,
 hvat sem hann kostaði til. Ok it sama qveld, er smiðrinn ok
 vt eptir griotinv með hestinv Svapilfara,² þa liop or skogi³ nok-
 qvorvm mer ok⁴ at hestinv m ok hrein við; en er hestrin kendi,
 20 hvat hrossi þetta var, þa æddiz hann ok sleit svndr reipin ok
 liop til merarinar, en hon vndan til skogar ok smiðrin eptir ok
 vill taka hestinn, en þesi ross lavpa alla nott, ok dvelzt smiþin
 þa nott, ok eptir vm daginn varþ ecki sva smiþat, sem fyr

¹ Rett. fra skyldi. ² Skr. -fora. ³ skoginv m. ⁴ Mgl.

L. 1. en þat . . mikít: ul. U. (v. þ. a.). hversv: hve U. — 2. sa—dro: hann færþi til U. þrekvirki: ul. U. — 3. kavpi þeira: kavpino U. ok —særi: ul. U. — 4. iotnv m—ef: iotvnninn þottiz griþa lavss með asvm ef iotvnninn veri þar er U. — 5—7. En—sterk: borgin var sterk ok ha sva U. — 6. gerþin: smiðin W. — 7—8. þa—borghliþi: er iii. dagar voro eptir smiþarinnar U; borgar hlidi skr. T. — 9. a—raþa: i sæti sin U. — 10. hefþi raþit: reþi U. — 11. ok(1)—gefa: ef himininm davktez ef sol eða tvngl veri i brott tekin ok gevit U. — 12. kom: nv tf. U. aþllvm: þeim U. þesv mvndi: Loki þotti U. — 12—13. sa—qvōþo: leto U. — 13. qvoþo: sǫgðu W. verþan: verðugan W. — 14. davþa: davþdaga U. — 15. veittv: veita T; nv tf. U. svarþi: sor W. — 16. eiða: eið U. skyldi: mvndi U. væri: WTU; skyldi R. — 17. Ok—qveld: en U. — 18. vt: ul. U. hestinv: hestinv m U. — 18—19. nokqvorvm: ul. U. — 19. mer: nockvrr tf. U. ok—hestinv m: ein samt U; ok ul. R. hrein: ok hvein tf. U. er: ul. U. — 20. hvat—var: hvart hrossit var U; rossa þat skr. W. þa—hann: ok ærþiz U. — 21. til merarinar: a skoginn W og ul. det fölg. til sk. — 22. þesi ross: hrossin U. — 22—23. ok—nott: ul. T. — 23. fyr: fyrri U.

hafði orþit. Ok þa er smiðrinn ser, at eigi mvn lokit verþa verkinv, þa færiz smiðrinn iiotvnmóð, en er æsirnir sa þat til viss, at þar var bergisi komin, þa varð eigi þyrmt eiþvnm, ok kállvþv þeir aþor, ok iafnskiott kom hann, ok því næst for alopt hamarrin Miollnir; galt hann¹ þa smiþar kavpit ok eigi sol ok tvngl, helldr syniþi hann honvm at bygva iiotvnheimvm ok lavst þat hit fyrsta havg, er havssinn brotnaþi isman
 138 mola, ok sendi hann niðr vndir Niflheim.² En Loki hafði þa ferþ haft til Svapilfara,³ at nokqvorv siþar bar hann fyl; þat var gratt ok hafði viii. fætr, ok er sa hestr beztr með goþvm 10 ok monnvm. Sva segir iVolvspa:

48. Þa gengv regin avll
 a røkstola,
 ginheilvg goð,
 ok of þat gettvz,
 hverr hefði lopt allt
 læfi blandit
 eþa ætt iotvns
 Oðs mey gefna.

49. Agengvz eiþar,
 orð ok sære,
 mal all meginlig,
 er a meþal forv. 15
 Þor ein [þar va,⁴
 þrvngin mopi,
 hann sialdan sitr,
 er hann slikt of fregn.

26. (43) Þa mælti G(angleri): Hvat er at segia fra Skipblaðni, 20 er hann er betzr skipa? hvart er ecki skip [iafnmikit⁵] sem hann⁶? Har s(egir): Skiðblaþnir er beztr skipana ok með mestvm hagleik gerr, en Naglfar⁷ er mest skip; þat⁸ a Mvspell.

¹ Mgl. ² Rett. fra -hel. ³ Skr. -fora. ⁴ Rett. fra þat van. ⁵ Skr. iaf-. ⁶ Rett. fra iafgott sem hann er e(ða) iafn mikit. ⁷ Rett. fra -fari. ⁸ er tf.

L. 1. hafði orþit: ul. U. — s. 46,23—1. fyr—orþit: vant var W; orþit ul. T. — 1. smiðrinn: hann U = 2. — 1—2. mvn—þa: ma smiþat verþa U. — 2—3. til viss: ul. U. — 3. at—þa: ul. U. varð: var U. — 4. kállvþo —a: nefndv U. iafnskiott: þegar U. — 4—5. því—for: færþi U. — 5. Miollnir: ul. U. galt hann: ok gvlldo U; hann ul. R. — 6—8. eigi—Niflh.: lavst hann ihel ok sendo i niflheim U. — 6. ok: eða WT. — 8. Niflheim TU, niflhel RW. — 9. ferþ haft: favr U. nokqvorv siþar: ul. U (og hann bar). — 10. var—ok: ul. W. gratt: at lit tf. U. er: var U. — 12—15^a. Þa—gettvz: forkortet i U. — 16^a. allt: ul. U. — 19^a. Oðs: osk U. — 12—15^b. A—forv: ul. W; voru skr. T. — 16^b. þar va: UT; þat va W; þat van R. — 20. at segia: sagt U. — 21. er betzr: bezt U. — 21—22. hvart—hann: ul. U. iafnmikit—hann: WT; iafgott sem hann er eða iafnmikit R. 22—23. Skiðbl.—gerr: hann er beztr ok hagligaztr U. — 23. gerr: gort W. -far: WT; -fari RU. mest skip: mestr U. þat—Mvspell: ul. W. a Mvsp.: eiga mvspellz megir U; er a M. skr. R.

Dvergar nokqvorir, synir Ivalda, gerþv Skiðblaðni ok gafv Frey 140
 skipit; hann er sva mikill, at allir æsir megv skipa hann með
 vapnvm ok herbvnaþi, ok hefir hann byr, þegar er segl er
 dregit, hvert er fara skal; en þa er eigi skal fara með hann asæ,
 5 þa er hann gorr af sva mǫrgvm lvtvm ok með sva mikilli list,
 at hann ma vefia saman sem dǫk ok hafa ipvng sinvm. (44)
 Þa mælti Gangleri: Gott skip er Skipblaðnir, en almikil fiol- 11a
 kyngi mvn við vera hafð, aðr sva fai gert.

Hvart hefir Þorr hvergi sva farit, at hann hafi hitt firir ser
 10 sva rikt e(ða) ramt, at honvm hafi ofrefli verit firir afls sakar
 e(ða) fiolkyngi? Þa mælti Har: Fár maðr vættir mic at fra því
 kvni segia, en mart hefir honvm harðfært þott, en þott sva hafi
 verit, at nokqvor lvtr hafi sva ramr e(ða) sterkr verit¹, at Þor
 hafi eigi sigr fengit á vnit, þa er eigi² skylt at segia fra, firir
 15 því at morg dæmi erv til þes ok því erv allir skyldir at trva,
 at Þor er matkaztr. Þa mælti G(angleri): Sva litz mer, sem
 þes lvtar mvna³ ec yðr spvrt hafa, er engi er til fær at segia.
 Þa mælti Iafnhar⁴: Heyrt hofvm ver sagt fra þeim atbvrþvm,
 er os þickia otrvligir, at sanir mvni vera, en her mvn sia sitia
 20 nær, er vita mvn⁵ savn tipindi af at segia, ok mvntv því trva,
 at hann mvn eigi livga nv it fyrsta sin, er aldri lavg fyr. Þa
 mælti G(angleri): Her mvn ec standa ok hlyþa, ef nokqvor or-
 lavstn fæz⁶ þesa mals, en at aðrvm kosti kalla ec yðr vera yfir 142
 komna, ef þer kvnit eigi at segia, þat er ec spyr. Þa mælti

¹ Foran ramr. ² Mgl. ³ Rett. fra mvn. ⁴ Skr. iaf-. ⁵ Rett. fra mvnv.
⁶ Rett. fra fær.

L. 1. synir Ivalda: ul. U. Frey: Freyio U. — 2. skipit: ul. U. æsir:
 ul. U. — 3. vapnvm ok: ul. U. hann: ul. U. — 4. dregit: vpp tf. U. skal: vill U.
 þa er: ef U. fara(2)—sæ: honvm a sæ fara U; fara ul. T. — 5. ok—list: ul. U.
 — 6. sem dvk: ul. U. pvng: pvngi WU. — 7. almikil: ul. U. — 8. fai:
 veri U. gert: Gangleri segir enn tf. U og nyt kap. med overskr.: her
 þegir þriþi. — 9. sva farit: þar komit U. — 9—11. hann—fiolk.: honvm
 veri ofrefli fyrir fiolkyngi savkvm U. — 10. ofrefli: i tf. WR. — 11—12.
 Fár—segia: Fair mvno fra því segia kvnna U. — 11. Fár—mic: Faer
 vænti ek W. — 12—13. sva—at: ul. U. 13. eða sterkr: ul. U. verit: orþit U. —
 13—14. Þor—vnit: hann fengi eigi sigrað U. — 14. at—fra: fra því at
 segia T. firir: ul. U. — 16. sem: at U. — 17. mvna: WTU. yðr: ul. WU.
 fær—segia: or at leysa U. — 18. þeim atb.: því U. — 19. þickia otr.:
 þickir otrvligt U. at—vera: ul. U. — 19—20. her—nær: nær sitr sa U;
 sa skr. WT. — 20. vita—segia: veit U. mon skr. T, ul. W. — 21. lavg:
 ló U. fyr: fyrri U. — 22—24. mvn—spyr: hlyþi ek svorvm þessa mals
 U. — 22—23. orl. fæz: fer orlausn til T; fær skr. R. — 24. segia: mer
 tf. T. — 24—s. 49,2. Þa—segia: Har segir U og nyt kap. med overskr.:
 her hefr sogv Þors ok vtgarþa loka.

Þrjú: Avðsynt er nú, at hann vill þesi típindi vita, þott os
 þicki eigi fagrt at segja.¹ Þat er vpphaf þesa mals, at Okvör
 for með hafra sina ok reið ok með honvm sa ás, er Loki
 heitir;² koma þeir at qveldi til eíns³ bvanda ok fa þar⁴ natt-
 stað, en vm qveldit tok Þor hafra sina ok skar þa þa. Eptir 5
 þat voro þeir flegnir ok bornir til ketils; en er soþit var,
 þa settiz Þor til nattverþar ok þeir lagsmenn. Þor bavð
 til matar með ser bvandanvm ok konv hans ok bornvm
 þeira; sonr bvanda⁵ h(et) Þialbi, en Ravsqva dottir. Þa lagði
 Þorr hafrstokvnrar vtar fra eldinvm ok mælti, at bvandi ok 10
 heima menn hans skildv kasta ahafr stækvnrar beinvnm. Þialfi,
 son bvanda, helt alærlegg hafrsins ok spretti a knifi⁶ sinvm ok
 bravt til mergjar. Þor dvalþiz þar of nottina, en iottv firir dag
 stoð hann vpp ok klæddi sik, toc hamarinn Miollni ok bra vpp
 ok vigði hafrstækvnrar; stopv þa vpp hafrarnir, ok var þa anar 15
 halltr eþra fæti. Þat fan Þor ok talði, at bvandinn eða hans
 hion mvndi eigi skynsamlega hafa farit með beinvm hafrsins;
 kenir hann, at brotin var lærlegrinn. Eigi þarf⁷ langt fra því
 at segja, vita megv þat allir, hversv hræddr bvandin mvndi
 144 vera, er hann sa, at Þor let siga brynar ofan firir agvn; en þat 20
 er sa agnana, þa hvþiz hann falla mvndv firir sionini eini
 samt; hann herði hendrnar at hamarskaptinv, sva at hvitvþv

¹ en þer er at þegja tf. ² Rett. fra er kallaðr. ³ Sål. ⁴ Skr. som þeir. ⁵ Rett. fra bva. ⁶ Skr. kif. ⁷ Herefter skr. larf, men underpricket.

L. 2. eigi fagrt: ofagrt T. Þat er: þa er þat T; þa tf. U; En þat W. þesa mals: ul. U. — 3. ok reið: ul. U. — 3—4. sa—heitir: Loki U; het skr. W. — 4. koma þeir: ok koma U. — 4—5. ok—qveldit: ul. U. — 5. hafra sina: hafrana U. — 5. þa þa: ul. U; foran ok T. — 5—6. Eptir þat: ok U. — 7. nattverþar: matar U. ok—lagsm.: ul. UW. Þor: ok U — 8—9. til—þeira: bonda (sål. i det følg.) til nottvþar ok bavrvnm hans U. — 9. buanda: WT; bva R; hans U. dottir: þeira tf. T. — 10—11. bvandi—hans: bavrnin U; bondinn skr. W; bvandinn T. — 11. hafr-: ul. U. stækvnrar: stokuna W. — 12. helt a: lavst U; i skr. T. ok—a: með U. — 13. bravt: spretti U. dvalþiz: var U. firir dag: ul. U. — 14. hamarinn: ul. U. — 16. Þat: þa T. fan: sa W. — 16—17. talði —eigi: let bonda eða hiv hans eigi mvndo U. — 17. beinvm hafrsins: beinvnm U. — 18. kenir—lærll.: let brotinn legg hafrsins U. — 18—20. Eigi—at: bondinn varþ hræddr er U. — 20. vera: verða W. brynar: brvnina U. ofan: ul. U. — 21. er: hann tf. UT. sa: til tf. U. — 21—2. sionini—samt: sionom hans (sionvnm U) einum saman TU; saman skr. W. — 22. at(1): a W.

knvarnir, en hvandin gerpi, sem von var, ok¹ öll hivnin, kavll-
 vpv akaflega, þavv ser friþar, þvþv at yfirbotvm² allt þat, er
 þav attv; en er hann sa hræzlv þeira, þa geck af honvm möðrin
 ok sefaðiz hann ok toc af þeim isætt born þeira, Þialfa ok
 5 Roskv, ok gerþvz þav þa skyldir þionvstvmenn hans,³ ok fylgia
 þav honvm iafnan siþan. (45) Let hann þar eptir hafra ok byriaþi
 ferþina æstr i Iotvnheima ok alt til hafsins, ok þa for hann vt ^{11b}
 yfir hafit þat it divpa; en er hann kom til landz, þa geck hann
 vpp ok með honvm Loki ok Þialfi ok Ravsqva. Þa er þav
 10 höfþv litla hrið gengit, varð firir þeim mork stor; gengv þav
 þan dag⁴ allan til myrks.⁵ Þialfi var allra mana fothvataztr;⁶
 hann bar kyl Þórs, en til vista var eigi gott. Þa er myrkt var
 orþit, leitvþv þeir ser⁷ náttstaþar ok fvndv firir ser skala nok-
 qvorn mioc mikin; voro dyr a enda ok iafnbreiþar skalanvm;
 15 þar leitvþv þeir ser natbols. En of miðia nott varð landskialpti
 mikill, geck iorþin vndir þeim skykkivm ok skalf hvsit. Þa
 stoð Þor vpp ok het alagsmenn sina, ok leitvþvz firir ok
 fvndv afhvs til hægri handar imiðivm skalanvm ok gengv
 þaneg; settiz Þor idyrin, en ænvr þav voro inar fra honvm,
 20 ok voro þav hrædd, en Þor helt hamarskaptinv ok hvþi at veria
 sik; þa heyrþv þav ym mikin ok gny. En er kom at dagan, þa
 geck Þor vt ok ser, hvar lá maðr skamt fra honvm iskoginvm, 146

¹ Rett. fra at. ² Rett. fra firir qvemi. ³ Rett. fra þors. ⁴ Mgl. ⁵ Sál.
⁶ Rett. fra -hvataz. ⁷ til tf.

L. 1—2. en—akaflega: bondi ok hiv hans U. — 1. ok: WT; at R. —
 2—3. at—attv: bætr þær er hann villdi U. — 2. yfirbotvm: T; yfirbot
 W; firir qvemi R. — 3. þeira: mikla tf. U. — 4. ok—hann: ul. U. þeim
 isætt: bonda U. þeira: hans U. — 5—6. gerþvz—iafnan: þionvþv þav
 honvm U. — 5. hans: WT; þors R. — 6. þar: þa U. — 6—7. byriaþi—
 astr: for U; byriar skr. T. — 7—8. þa—divpa: svam yvir þat it divpa
 haf U; hafit þann inn diupa sia skr. T. — 9—10. Þa—gengit: ok er þav
 vorv litla hriþ farin U; þa tf. W. — 10—11. þav—allan: daginn U; dag
 ul. R. — 11. myrks: myrkr WTU. allra: ul. UT. fothvat.: skiotaztr U.
 — 12. myrkt: myrkr T. — 13. orþit: ul. U. ser: til tf. RW. firir ser:
 ul. U. — 14. mioc: i morkinni U. — 15. leitvþv—natbols: voro þeir vm
 nottina U. of—nott: vm miþnætti U. — 16. skykkivm: skukkum W. —
 17. lags menn: felaga U. — 18. i: a U. — 18—19. gengv þaneg: foro
 þangat U; gengv þau skr. T. — 19. dyrin: dyrnar WTU. ænvr: ul. U.
 fra: ifra W. — 20. voro—hrædd: hrædd miok U. — 21. þav: þeir U. —
 En—kom: ok er komit var U. — 21—22. þa geck: kom U. — 22. ser—
 maðr: sa mann hvila U; ser mann hvar la WT. honvm: ser U.

ok var sa eigi litill; hann svaf ok hraóvt sterkliga. Þa þottiz Þor skilia, hvat latvm verit hafpi of nottina; hann spenir sik megingiorþvm ok ox honvm asmegin; ok¹ i því bili² vaknar sa maðr ok stoð skiott vpp, en þa er sagt, at Þór varþ bilt einv 5
sini at sla hann með hamrinvm, ok spvrþi hann at nafni, en sa nefndiz Skrymir, »en eigi þarf ec, sagþi hann, at spyria þic at nafni, keni ec, at þv ert Asaþorr, en hvart hefir þv dregit abrat hanzka min?<« Seildiz þa Skrymir til ok toc vpp hanzka sin; ser Þorr þa, at þat hafpi hann haft of nottina firir skala, en afhvsit, þat var þvmlvngrinn hanzkans. Skrymir spvrþi, ef 10
Þorr vildi hafa færvneyti hans, en Þor iatti því. Þa tok Skrymir ok leysti nestbagga³ sin ok bioz til at eta dagvrþ, en Þor iaðrvm stað ok hans felagar. Skrymir bæð þa, at þeir legþi mætvneyti sitt, en Þor iatti því. Þa batt Skrymir nest þeira alt iein bagga ok lagþi a bak ser; hann geck firir of daginn ok steig heldr 15
storvm, en siþan at qveldi leitapi Skrymir þeim nattstaðar vndir eik nokqvorri mikilli. Þa mælti Skrymir til Þors, at hann vill leggiaz niðr at sofa,⁴ »en þer takit nestbagann ok bvit til nottvrv-ar yðr«. Þvi næst sofnar Skrymir ok hravt fast, en Þor toc nestbagann ok skal leysa, en sva er at segia, sem otrvligt myn 20
pickia, at engi knvt fekk hann leyst ok engi alar endan hreyft, 148 sva at þa væri læsari en aðr; ok er hann ser, at þetta verk ma

¹ Rett. fra en. ² Mgl. ³ Skr. nes-. ⁴ Rett. fra sofna.

L. 1. sa: ul. U. hann svaf: ul. U. — 2. latvm: lætum W; letom T. hafpi: myn hava U; hefði W. of nottina: ul. T. spenir: spenti WT. — 3. ok(2)—bili: WTU (W skr. en); en i því R. — 4. en—varþ: þa varþ þor U; yrði skr. T. — 4—5. einv sini: eitt sinni WT; ul. U. — 5. hann(1): ul. U. — 6. sa: hann U. sagþi hann: ul. UT. — 6—7. þik—ec: ul. U. — 7. at nafni: nafns W. en: eða U. hvart: ul. U. — 8. Seildiz: seiliz U. þa Skrymir: hann W. vpp: ul. U. — 8—9. hanzka sin: hanzkann WU. — 9. þa: ul. U. hann—skala: hafpi verit vm nottina skalinn U. — 10. þat: ul. UW. — 11. hafa—hans: at þeir færi allir saman U. — 12. ok leysti | nestb. sin: omv. T; baggann skr. U. til. dagvrþ: ul. U; dagverð skr. W. — 13. felagar: menn U. — 13—15. mætvn.—lagþi: i einn staþ baggana ok legþi U. — 15. ser: ok sva gerþo þeir ok nv leggr Skrymir a bak ser tf. U. hann—daginn: ul. U. — 16. storvm: storu W. en siþan: ok U; en sið WT. Skrymir þeim: hann U. — 17. nokqvorri mikilli: einni U; nokqv. ul. W. — 18. niðr: vndir eikina tf. U. þer takit: þeir taki U. — 18—19. bvit—yðr: því til matar ser U. — 20. skal: vill U. — 20—21. en—pickia: ok otrvligt er þat at segia U. — 21—22. ok—aðr: ul. U. — 21. hreyft: hrært W; leust T. — 22. læsari: lausar W. — 22—s. 521. at—þa: þat gripr hann U.

eigi nytaz, þa varð hann reiðr, greip þa hamarinn Miollni tveim havndvm ok steíg fram aðrvm fæti at þar, er Skrymir lá, ok lystr ihavftv honvm, en Skrymir vaknar ok spyr, hvart lavfs blað¹ felli ihavftv honvm eþa hvart þeir hafi² þa mataz ok se
5 bvnir til rekna. Þorr s(egir), at þeir mvnv þa sofa ganga; ganga þav þa vndir aðra eik. Er þat þer satt at segia, at ecki var þa ottalavst at sofa.

28. En at miðri nott þa heyrir Þor, at Skrymir hrytr ok sefr fast, sva at dvnar iskoginvm; þa stendr hann vpp ok gengr til
10 hans, reiðir hamarin títt ok hart ok lystr ofan imiðian hvirfil honvm; hann kenir, at hamars mvðrin savckr divpt ihavftvit. 12^a
En íþvi bili vaknar Skrymir ok mælti: »hvat er nv; fell akarn nokqvot ihavftv mer, e(ða) hvat er títt vm þic Þor?«. En Þor geck aptr skyndilega ok svarar, at hann var þa nyvaknaðr,
15 sagði, at þa var mið nott ok en væri mal at sofa. Þa hvgsaþi Þorr þat, ef hann kvæmi sva ifære at sla hann it þridia hagg, at alldri skyldi hann sia sik sípan, liggr nv ok gætir, ef Skrymir sofnaþi enn³ fast. En litlv firir dagan þa⁴ heyrir hann⁴, at Skrymir mvn sofnat hafa, stendr þa vpp ok hleypr at honvm, reipir þa
20 hamarin af aþllv afli ok lystr aþvnavangan, þan er vpp visi, savkkv þa hamarrin vpp at skaptinv, en Skrymir settiz vpp ok strávk of vangan ok mælti: »hvart mvnv foglar nokqvorir sitia itrenv yfir mer; mic grvnaði,⁵ er ec vaknaþa, at tros nokqvot 150
af qvistvnm felli ihavftv mer; hvart vakir þo Þor? Mal mvn

¹ nakqvot tf. ² Rett. fra hefþi. ³ Mgl. ⁴ Hds. hann h. þa. ⁵ Rett. fra grvnar.

L. 1. varð: verðr W. þa(2). . Miollni: ul. T; þa ul. W. — 1—2. Miollni —lá: ul. U. — 3. honvm—Skrymir: skrymi. hann U. lavfs: lauf T. felli: fell T. — 4—5. hafi—rekna: se mettir U; hefþi skr. R. — 5. segir: let U. — 5—6. mvnv—aðra: mvndi sofa vndir annarri U. — 5. ganga(1): ul. W. — 6. þav: þeir W. þa: ul. T. — 6—7. Er—sofa: ul. U. — 8. En: ul. U. — 8—10. ok—hart: þa tekr Þorr hamarrin U. — 8. ok sefr: ul. W. — 10. ofan—hvirfil: i havfvð U; ofan ul. W. — 11—12. hann—bili: ok savck hamarrin. Þa U. — 11. mvðrin: munninn W. — 12. ok mælti: ul. W. mælti—nv: spyr hvart U. akarn: axkorn U. — 13. nokqvot: ul. U. hvat—þic: hvart vakir þv U. — 13—14. En—ny: hann lezt vera U. — 15—19. sagði—þa(2): Nv ætlar Þorr at sla hann þriþia sinni reipir vpp U. — 18. enn: WT; ul. R. — 20. þan: ul. U. — 21. þa: ul. WU. vpp: ul. U. — 22. vangan: ok ennit tf. U. nokqvorir sitia: vera nockvvr U. — 23—24. mic—felli: Mer þotti sem fíoðr nockvr felli af treno U; grunaði skr. WT. — 24. mer: ok spvrþi tf. U.

vera vpp at standa ok klæpaz, en ecki eigvt þer nv langa leið fram til borgarinar, er kollvð¹ er Vtgarðr.² Heyrt hefi ec, at þer hafit qvisat imilli yðvar, at ek væra ecki litill maðr vexti, en sia skvlvð þer þar stæri menn, ef þer komit iVtgarþ. Nv mvn ek raða yðr heilræþi; latit þer eigi storlega ifir yðr, ecki mnnv 5 hirðmenn Vtgarþaloka vel þola þvilikvm kavgyrsveinvvm kavpvryrþi, en at aðrvm kosti hverfit aptr, ok þan ætla ec yðr vera³ betra af at taka; en ef þer vilit fram fara, þa stefnit þer iavstr, en ek á nv norðr leið til fialla þesa, er [þer megvð nv sia⁴«. Tekr Skrymir nestbagann ok kastar abak ser ok snyr þvers⁵ 10 iskoginn fra þeim, ok er þes eigi³ getit, at æsirrir bæþi þa heila hittaz.

29 (46). Þor snyr⁶ fram aleið ok þeir felagar ok gengr⁷ framan⁸ til miðs dags; þa sa þeir borg standa avollvm nokqvorum ok settv hnackan abak ser aptr, aðr þeir fengv set yfir 15 vpp; ganga til borgarinar, ok var grind fyrir borghliþinv ok lokin aptr. Þorr geck agrindina ok feck eigi vpp lokit, en er þeir þreyttv at komaz iborgina, þa smvgv þeir milli spalana ok komv sva in, sa þa havll mikla ok gengv þanig; var hvrþin 152 opin; þa gengv þeir in ok sa þar marga menn atva becki ok 20

¹ Rett. fra kallat. ² Rett. fra -garð. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra er nv mnnvt þer sia mega. ⁵ abrat tf. ⁶ Rett. fra for. ⁷ Rett. fra geck. ⁸ Rett. fra fram.

L. 1—2. en—Vtgarðr: þer eigit nu ecki langt til borgar er vtgarþr heitir U. — 1. en—þer: þo eigu þer nu ekki W. þer: er T = l. 5 og 9. — 2. kollvð: W; calladr T; kallat R. — 2—3. at—vexti: kvis yþart at yþr þickir ek helldr mikill maðr U; maðr ul. T. — 4. skvlvt: megv U. ef —Vtgarþ: ul. U. — 4—5. Nv—heilræþi: Ræþ ek yþr heillt U. — 5. þer: ul. U. storlega: mikit U. — 5—7. ecki—kosti: illa mnn þat þolat slikvvm kogvr sveinvvm eða U. — 7—8. ok—taka: ok er yþr sa betri U. — 7. ætla ec: etlak T. vera: WT; ul. R. — 8. en—avstr: ella stefni þer i avstrætt ef þer vilið til borgarinnar U. — 9. nv: ul. U. til—sia: ul. U. þer—sia: WT; nv mnnvt þer sia mega R; mega tf. W. — 10. Skrymir: ul. U. ok kastar: leggr U. þvers: ul. U; abrat tf. R, ul. WT. — 11. i: a U. fra þeim: ul. U. þes: ul. U. eigi: ul. RW. — 11—12. bæþi—hittaz: biþi hann heilan fara U. — 13—14. Þorr—þeir: þeir ganga til miðgarþz(l) ok sia U. — 13. snyr: WT; for R. leið: leiðina WT. gengr: WT; geck R. — 14. framan: WT; fram R. miðs: mid- T. — 15. aptr: ul. U. fengv: fengi U. — 16. vpp: ul. U; þeir tf. T. ganga—ok: ul. U. borghl.: borgar hliþi U. — 16—17. ok—aptr: ul. U. — 17. geck—ok: ul. U. lokit: komit U. — 17—18. en—þa: ok U. — 18. iborgina: inn T. — 18—19. ok—in: ul. T. ok—þa: þeir sa U. — 19. þanig: inn U. — 19—s. 54,1. marga—stora: ærit stora menn U.

flesta ærit stora. Þvi næst koma þeir fyrir konvngin Vtgarþaloka ok kvoddu hann, en hann leit seint til þeira ok glotti við¹ tavn ok mælti: »seint er vm langan veg at spyria tíþinda, eða er annan veg en ec hyg, at þesi sveinstavli se Okoþor, en meiri
 5 mvntv vera, en mer litz þv, eða hvat íþrotta er [þat, er² þer felagar þickiz vera við þvnr? Engi skal her vera með os, sa er eigi kvni nokcors konar list e(ða) kvnandi vm fram flesta menn«. Þa s(egir) sa, er siparst geck, er Loki h(eitir): »kan ec þa íþrott er ec em albvin at reyna, at engi er her sa ini, er skiotara skal eta
 10 mat s(inn) en ec«. Þa svarar Vtgarþaloki: »íþrott er þat, ef þv efnir, ok freista skal þa þesar íþrottar«, kallaþi vtar abeckin, at sa, er Logi heitir, skal ganga agolf fram ok freista sin imoti Loka. Þa var tekit trog eitt ok borit in ahallar golfit ok fyllt af slatri; settiz Loki at aðrvm enda en Logi at odrvm, ok at
 15 hvartveggi sem tíþaz ok mættvz i miðiv troginv; hafþi þa Loki etit slatr alt af beinvm, en Logi hafþi ok etið slatr allt ok beinin með ok sva trogit; ok syndiz nv allvm, sem Loki hefþi latit leikinn.

30. Þa spyr Vtgarþaloki, hvat sa hin vngi maðr kvni leika, en
 20 Þialfi s(egir), at hann mvn freista at rena skeið nokqvor við einhvern þan, er Vtgarþaloki fær til. [Þa segir Vtgarðaloki,³ at þetta er goð íþrott, ok kallar þes meiri von, at hann se vel at ser þvin of skiotleikinn, ef hann skal þesa íþrott ina, en þo 154

¹ Rett. fra vm. ² Mgl. ³ Rett. fra hann s. vtgarþa.

L. 1—2. Þvi—en: þeir qvoddv vtgarþa loka er þeir komv fyrir hasæti U. — 2. við: WTU; vm R. — 3. tíþinda: savnn tíþindi U. — 3—4. eða —se: er svein stavli ein er orþinn at U. — 4. at . . . se: er . . . orðinn WT. — 5. vera: ul. U. litz: syniz W. þv: ul. U. — 5—6. hvat—þvnr: við hverivm íþrottvn ero þer þvnr felagar U. — 5. þat er: WT; ul. R. — 6. skal her: mvn sa U. sa: ul. U. — 7—8. nokqvors—menn: nockvrrar íþrotir U. — 7. flesta: aðra W. — 8. Þa—heitir: Loki segir U. — 8—9. kan—at: ul. U. — 9. al: ul. W. er—ini: mvn sa her innan hirþar U. skal: mvni U. — 10. mat sinn: ul. U. þat: þetta U. — 11. ok—íþrottar: reyna skal þetta. Hann U. vtar: ul. U. — 12. at—ok: a þann mann er logi er nefndr ok biðr hann U. — 13. eitt: mikit tf. U. borit in: sett U. ok fyllt: fvllt U. — 14. af slatri: með slatr T. odrvm: megin tf. U. — 15. þa: ul. U. — 16. ok: ul. U. — 17. með: ul. U. — 17—18. syndiz—latit: vann logi U. — 18. hefði: nu tf. T. — 19. kvni: kynni U; at tf. T. — 20. at(2): ok WT. nokqvor: ul. U. — 21. þan—til: hirþmann hans U. þa—Vtgl.: T; Utg.l. segir W; hann svarar U; hann s. Utgarþa(!) R. — 22. þetta: þat U. kallar—se: let hann U. se: er WT. — 22—23. at ser: ul. U. — 23. skiotl.: uden art. U. ina: vinna U. — 23—s. 55, 1. en—freista: ok freista skal U.

lætr hann skiott þesa skvlv freista. Stendr þa vpp Vtgarþaloki ok gengr vt, ok var þar gott skeið at rena eptir slettvm velli. Þa kallar Vtgarþaloki til sin sveinstavla nokqvorn, er nefndr er Hvgi ok bað hann rena ikavpp við Þialfa. Þa taka þeir it fyrsta skeið, ok er Hvgi þvi framr, at hann snyz aptr imoti honvm ⁵ at skeiðs enda. Þa mælti Vtgarðaloki: »þvrfa mvntv Þialfi, at leggja þig meir fram, ef þv skalt vna leikin, en þo er þat satt, at ecki hafa her komit þeir menn, er mer þickir fothvatari en sva«. Þa taka þeir aptr anat skeið, ok þa er Hvgi kemr¹ til skeiðs enda ok hann snytz aptr, þa var langt kolfskot til Þialfa. Þa ¹⁰ mælti Vtgarðaloki: »vel þicki² mer Þialfi³ rena skeiþit, en eigi trvi ec honvm nv, at hann vini leikin, en nv mvn reyna, er þeir rena it iii. skeiþit«. Þa taka þeir en skeið; en er Hvgi er komin til skeiðs enda ok snytz aptr, ok er Þialfi eigi þa komin a mitt skeiþ.⁴ Þa segia allir, at reynt er vm þenna leik. ¹⁵

31. Þa spyn Vtgarþaloki Þor, hvat þeira iþrotta mvn vera, er hann mvni vilia birta firir þeim, sva miklar savgvr sem menn hafa gort vm storvirki hans. Þa mælti Þorr, at helzt vill hann þat taka til at þreyta dryckio við einhvorn man. Vtgarþaloki ¹⁵⁶ segir, at þat ma vel vera,⁵ gengr in ihavllina ok kallar skvtilsvein ²⁰ s(inn), biðr, at hann taki vitis horn þat, er hirðmenn⁶ erv vanir at drecka af. Þvi næst kemr fram skvtilsvein með horninv ok fær Þor iha'nd. Þa mælti Vtgarþaloki: »af horni þesv þickir þa

¹ Rett. fra komin. ² Rett. fra þickia. ³ Rett. fra þit. ⁴ Rett. fra skeiþit. ⁵ ok tf. ⁶ Rettet fra hir.

L. 1—2. Stendr—þar: gengr hann vt a U. — 1. Vtg.l.: ul. W. — 2. at—velli: ul. U. — 3. Þa . . Vtg.l.: ul. U. — 4. i—it: við hann U. — 6. Þialfi: ul. U. — 7. ef—leikin: ul. U. — 7—9. er—sva: hava her komit ecki ofliotari menn U. — 8. þickir: þykkia WT. fothvatari: vera tf. T. — 8—9. en sva: ul. W. — 9. aptr: ul. U. kemr: WTU; komin R. — 10. ok—snytz: snerizt hann U; sneriz skr. W; snyr skr. T. þa var: ok er þa U. — 11. þicki: WTU; þickia R. Þialfi: WTU; þit R. skeiþit: ul. UW. — 12. honvm nv: ul. W. vini: nu tf. W. — 12. reyna: leikinn tf. WT. 13. Þa—en(2): ok nv U. — 13—14. en(2)—komin: rennr Hugi W. — 14. ok—ok: ul. U. snytz: sneriz T. — 15. skeiþ: WTU; skeiþit R. Þa—leik: Nv er þetta reynt U. — 16—17. hvat—birta: hvat iþrott kantv Þorr. mvntv vera U. — 17. miklar savgvr: mikit U. — 18. hans: þin U. Þa—Þorr: hann svarapi U. — 19. þat—at: ul. U. þreyta: um tf. WT. ein hvorn man: nockvrn mann hans U. — 20—21. kallar—taki: biþr taka U. ok—hann: ul. W. — 21. taki: skal taka W. þat: ul. U. — 22—23. Þvi—þa: hann synir þor ok segir at þat þickir U.

vel drvckit, ef i¹ einvm dryck gengr af, en svmir² drecka af
 itveim dryckivm, en engi er sva litill dryckivmaðr, at eigi
 gangi af i þrimr«. Þor litr ahornit ok syniz ecki mikit ok er
 þo heldr langt, en hann er mioc þyrstr, teckr at drecka ok
 5 svelgr allstorvm ok hyggr, at eigi skal hann¹ þvrfra at lyta optar³
 ihornit; en er hann þravt eyrindit ok hann læt or horninv ok
 ser, hvat leið dryckinvm, ok litz honvm sva, sem allitill mvnr
 mvn vera, at nv se lægra ihorninv en aðr. Þa mælti Vtgarða-
 loki: »vel er drvckit ok eigi til mikit; eigi mvndac trva, ef mer
 10 væri sagt fra, at Asaþorr mvndi eigi meira dryck drecka, en þo
 veit ec, at þv mvnt vilia drecka af iavðrvm dryck«. Þor svarar
 aŋgv, setr hornit amvn ser ok hyggr nv, at hann skal drecka
 meira dryck, ok þreytir adryckivna, sem honvm vanz til eyrindi,
 ok [enn ser hann⁴, at stikillinn hornsins vill ecki vpp sva mioc,
 15 sem honvm likar, ok er hann toc hornit af mvni ser ok sér i⁵, 13
 litz honvm nv sva, sem minna hafi þorrit, en ienv fyra sini; er
 nv gott beranda⁶ borð ahorninv. Þa mælti Vtgarþaloki: »hvat
 er nv þor; mvntv nv eigi spara⁷ til eins dryckiar meira en þer
 mvn hagr avera? Sva litz mer, ef þv skalt nv drecka af horninv 158
 20 hin þriþia dryckin, sem þesi mvn mestr ætlaðr, en ecki mvntv
 mega her með os heita sva mikill maðr sem æsir kalla þic, ef
 þv gerir eigi meira af þer vm aðra leika en mer litz sem vm

¹ Mgl. ² menn tf. ³ at sini tf. ⁴ Rett. fra ser en. ⁵ Mgl.(ved sidesk.).

⁶ Rett. fra berandi. ⁷ Rett. fra sparaz.

L. 1. ef—af: at drecka af i einu U. ef: er T. af(2): ul. U. — 2. dryckivm: ul. U. er: ul. U. litill dr.m.: vesall U. — 3. gangi: drecki U. litr—syniz: syniz hornit U. er: ul. U. — 4. heldr: miok U. tekr—drecka: setr a mvnn ser U; ok drekk skr. W. — 5. svelgr: svalg U. all-: ul. U. hyggr: ætlar U. hann: WTU; ul. R. þvrfra at: ul. U. optar: at sini tf. R, ul. WTU. — 6—8. ok(2)—horninv: ok ser i hornit at nv er litlo minna i U. — 7. sva: ul. T. — 9. mvndac: munda ek WTU. — 10. at Asaþ.: Asaþor at hann U. — 10—11. mvndi—drecka: drycki eigi meira U. en—dryck: þv mvnt drecka oþrv sinni U. — 12—13. hyggr—ok: ætlar af at drecka U. — 13. til: ul. T. eyrindi: með art. W. — 14. enn—hann: WTU; ser en R. stikill: uden art. WT. — 14—15. sva—ser: ul. U. — 15. ser i: UR (mgl. i); ul. WT. — 16. litz—hafi: ætlar nv minna hava U. þorrit: þuerrat T. i—sini: it fyrra sinn U; i ul. WT. — 17. beranda: U; -andi RWT. — 18. eigi: Þorr tf. U. spara: WTU; sparaz R; þer tf. U. — 19. hagr a: hægst U; hægt T. nv . . af horninv: ul. U. — 20. ætlaðr: vera tf. U. — 20—21. mvntv—os: mattv her U. — 21. sva: ul. T. — 22. aðra leika: adrar iþrottir T. sem: at WT. — 22—57,1 leika—vera: hlvti U.

þena mvn vera«. Þa varþ Þor reiðr, setr hornit amvn ser ok dreckr sem akafligaz ma hann ok þreytir¹ sem mest² a dryckinn³; en er hann sa ihornit, þa hafpi nv hellzt nockot mvnr afengiz, ok þa byðr hann vpp hornit ok vill eigi drecka meira. Þa mælti Vtgarþaloki: »Avðset er nv, at matttr þin er ecki sva 5 mikill, sem ver hvgrþvm, en villtv freista vm fleiri leika?; sia ma nv, at ecki nytir þv her af«. Þor svarar: »freista ma ek enn of nockvra leika, en vndarlíga mvndi mer þikkia, þa er ec var heima með asvm, ef þvilikir dryckir væri sva litlir kallapir. En hvat leic vilitt þer nv biþa mer?«. Þa mælti Vtgarþaloki: 10 »þat gera her vngir sveinar, er litit mark mvn at þickia, at hefia vpp af iorþv kavtt min, en eigi mvndag kvna at mæla þvilikt við Asapor, ef ec hefþa eigi set⁴, at þv ert myklv mini firir þer, en ec hvgrþa«. Þvi næst hliop fram kavtttr ein grar ahallar golfit ok helldr mikill, en Þor geck til ok toc hendi 15 sini niðr vndir miðian kvipin ok lypti vpp, en kavtttrin þagþi kenginn⁵ sva sem Þor retti vpp havndina; en er Þorr seildiz⁶ sva langt vpp sem hann matti lengzt, þa letti kavtttrin einvm fæti ok fekk⁷ Þor eigi framit þenna leik meirr.⁸ Þa mælti Vtgarþaloki: »sva for þesi léikr, sem mic varþi; kavtttrin er 20 heldr mikill, en Þor er lagr ok litill hia stormenni þvi, sem her

¹ Rett. fra þrytr. ² Rett. fra lengzt. ³ Rett. fra at drycknm. ⁴ fyr tf. ⁵ Utydel., tidligere læst hangit, men de to første bogstaver er rettede, mulig til ke, men så har man glemt at rette -t (til nn). ⁶ Skr. seldiz, men mulig er i tf. over e. ⁷ Rett. fra fær. ⁸ Mgl.

L. 1. varþ: var WT. reiðr: miok tf. U. — 2—3. dreckr—dryckinn: þreytir mest U. ok—dryckinn: ul. T. — 2. ma hann: ul. W. þreytir.. mest: W; þrytr.. lengzt R. — 3. sa: leit U. — 3—4. nv—fengiz: lengst a gengit U. — 4. ok—hornit: en er hann ser þat gefr hann vpp U. meira: lengr U. — 5. -set: -sætt WU. nv: þat U. sva: ul. U. — 6—7. sem—af: villtv leika fleira U. — 7. ma(2): mvn U. — 8. nockvra: fleiræ U. -líga: -ligt UT. — 8—9. þa—var: ef ek veri U. — 9. þvilikir: slikir U. sva: þar U. — 10. nv.. mer: ul. U. — 11. gera—þickia: er vngra sveina U. vngir: margir T. at(1): ul. WT. — 12. vpp: ul. WT. — 13. þvilikt: slikt U. set: fyrr tf. WR. — 13—14. þv—hvgrþa: hann er minni maðr en mer er sagt U. — 14. Þvi næst: þa U. ein: ul. U. — 15. golfit: golfino T. geck—ok: ul. U. — 15—16. hendi sini: hendinni U. — 16. miðian: ul. U. kvipin: kauttinn T; niþr tf. U. — 17. kenginn: WTU; ok tf. U. — 17—18. en—letti: lypti U. — 17. en: ok þa WT. — 18. matti: mest ok tf. T. — 19. fæti: með art. U. ok—meirr: ul. U. fekk: WT; fær R. meirr: WT; ul. R. — 20. þesi leikr: ul. U. — 21. Þor er: þv ert U. — 21—s. 58.1. hia—oss: ul. U.

er með oss«. Þá mælti ÞOR: »sva litin sem þer kallið mic, þa 160
gangi nv til einhverr¹ ok faiz við mic, nv em ec reiðr«. Þá
svarar Vtgarþaloki ok litaz vm abeckina ok mælti: »eigi se ec
þan man her ini, er eigi mvn litilræpi ipyckia at fazc við pic«,
5 ok en mælti hann: »siam fyrst; kalli mer hingat kerlingvna
fostro mina, Elli, ok faiz ÞOR við hana, ef hann vill; fellt hefir
hon þa menn, er mer hafa litiz eigi vsterkligri en Þorr er«. Þvi
næst geck i havllina kerling ein gavmvl. Þa mælti Vtgarþaloki,
at hon skal taka fang við Asapör. Ecki er langt vm at gera,
10 sva for fang þat, at þvi harþara er ÞOR knvpiz at fanginv, þvi
fastara stoð hon; þa tok kerling at leita til bragða ok varp
ÞOR þa lavs a fotvm, ok voro þær sviptingar allharþar ok eigi
lengi, aðr en Þor fell akne aðrvm féti. Þa geck til Vtgarþaloki
ok² bað þav hætta fanginv ok sagði sva, at ÞOR mvndi eigi
15 þvrfa at bioða fleirvm monnvm fang i³ hans hirð⁴; var þa ok
lipit at⁵ nott; visapi Vtgarþaloki Thor ok þeim felogvm til sætis,
ok dveliaz þar nattlangt igopvm fagnaþe. (47) En at morne
þegar dagape, stendr Þór vpp ok þeir felagar, klæpa sic ok
erv bvnir bravt at ganga. Þa kom þar Vtgarþaloki ok let setia 13b
20 þeim borð, skorti þa eigi goþan fagnat, mat ok dryck; en er
þeir hafa mataz, þa snvaz þeir til ferþar. Vtgarþaloki fylgir
þeim vt, gengr með þeim bravt or borginni; en at skilnaði þa 162
mælti Vtgarþaloki til Þors ok spyr, hvornig honvm þickir ferþ

¹ Rett. fra huern. ² Mgl. ³ Rett. fra a. ⁴ Rett. fra ha'll. ⁵ Rett. fra a.

L. 1. litin—mic: litill sem ek em U. þa: ul. W. — 2. nv: ul. UW. til:
ul. T. hverr: yparr tf. U. ok faiz: at faz U. em ec: er ek em U. —
3. svarar—a: litaz Utgardal. um T. litaz vm: leit W. abeckina: ul. U.
ok mælti: ul. WU. — 4. ini: ul. U. i: ul. T. fazk: glima U. — 5. ok—
fyrst: ul. U. mer: þer T; ul. U. kerlingvna: uden art. TU. — 6. Elli:
ul. U. faiz ÞOR: fazt þv U. ef—vill: ul. U. — 7. þa—er(2): stærri sveina
ok þa er mer litaz hvergi osterkligri en þv U. litiz: synnz W. — 7—9.
Þvi—Asap.: ul. U. — 8. geck: kom W. ein: nokkur WT. — 9. er: þarf her
W. — 9—10. langt—at: þar af annat sagt en U. — 10. knvpiz—fanginv: knyzt
at U. — 11. kerling: med art. WT. — 12. þa: ul. U. þær: ul. U. all-:
ul. U. — 12—13. eigi—fell: fell Þorr U. — 13. en: ul. WT. — 13—14. Þa
—bað: ok þa bað Vtgarþaloki U. — 14. sagði—mvndi: let hann U. —
15. monnvm: ul. U. i . . hirð: WT; a . . ha'll R; ul. U. — 15—17. var-
fagnaþe: ok voro þeir þar vm nottina U. — 16. lipit: komit W. Thor
ok: ul. W. — 17—23. En—spyr: enn vm morginninn bivggoz æsirnir
abrott. ok leiddi hann þa a gavto ok spvrði U. — 18. þegar: er tf. W.
stendr—felagar: standa þeir felagar upp W. ok: allir tf. T. — 22. þa:
þeira W. — 23. honvm þickir: þor þætti U.

s(in) orþin, eþa hvart hann hefir hitt rikara man nokqvorn en sic. Þor s(egir), at eigi mvn hann þat segia, at eigi hafi hann mikla vsæmð farit iþeira viðskiptvm, »en þo veit ec, at þer mvnvt kalla mic litin man fyrir mer, ok vni ek þvi illa«. Þa mælti Vtgarþaloki: »Nv skal segia þer it sana, er þv ert vt 5 komin or borginni, ok¹ ef ek lifi ok megac raþa, þa skaltv aldri optar ihana koma, ok þat veit trva min, at aldri hefþir þv ihana komit, ef ec hefþa vitat aðr, at þv hefþir sva mikinn krapt með þer ok þv hefðir² sva nær haft os mikilli vfærv. En sionhverfingar hefi ec gert þer, ok^{2b} fyrsta sin³ a skoginvm kom 10 ec til fyndar við yðr; ok þa er þv skyldir leysa nestbaggann, þa hafþac bvndit hann⁴ með grésiarni, en þv fant eigi,⁴ hvar vpp skyldi lvka. En þvi næst lavst þv mic með hamrinvm iii. ha:g ok var it fyrsta minzt ok var þo sva mikit, at mer mvndi endaz til bana, ef ahefþi komit. En þar er þv sátv hía háll 15 mini setberg ok þar sattv ofan í þria dali ferskeytta ok ein divpaztan, þat⁵ varv hamarspor þin; setberginv bra ec firir ha:gin, en eigi satt þv þat. Sva var ok of leikana, er þer⁴ þreyttvt við hirðmenn mina, þa var þat it fyrsta, er Loki gerþi; hann var mioc soltin ok at títt, en sa, er Logi h(et), þat var 20 villieldr ok brendi hann eigi seina trogit⁶ en slatrit.⁶ En er Þialfi þreytti rasina við þan, er Hvgi h(et), þat var hvgr min, 164 ok var Þialfa eigi vænt, at þreyta skiotfæri [við hann.⁷ En er

¹ Rett. fra at. ² Rett. fra hafþir. ^{2b} Rett. fra sva at. ³ er ec fan þic tf. ⁴ Mgl. ⁵ Rett. fra þar. ⁶ Omv. ⁷ Rett. fra hans.

L. 1—2. eþa—sic: ul. U. — 1. nokqvorn: ul. W. — 2—4. eigi—mic: þeir mvndi kalla hann U. — 4. fyrir—illa: ul. U. — 6. or borginni: of (um) borgina WT; af skr. U. — 6—7. ok(1)—aldri: eigi U. — 6. ok(1): W; at RT. — 6. ok(2)—raþa: ul. T og skr. þv scalt. — 7. trva min: ek T; tru skr. W = l. 60,1. — 8—9. aðr—vfærv: þik sva mikils hattar sem þv ert U. — 9. hefðir: WT. haft: ul. T. — 10. hefi—sin: vorv gervar fyrst U; er ek fan þic tf. R, ul. WT. ok: sva at RT. skoginvm: ok tf. U. — 11. ec: fyrst tf. U. skyldir: vildir U. — 12. þa—hann: var hann bvndinn U; hann har WT. grés-: gress-W; gres- UT. — 13. skyldi: var at U. En—næst: þa U. — 13—14. hamr.—ha:g: hamri þinvm þrysvar sinnvm U. — 15. endaz—bana: vnnit hava at fvllo U. endaz: órít T. háll: borg W. — 16. sattv: ul. U. — 17. þat: WTU; þar R. — 18. en—þat: ul. U. — 18—23. Sva—hann: en loki þreytti leik við elld vm atið en þialfi tok hlavp við hvgin ok matti hann eigi ok engi annarr þat viðr hann þreyta U. — 18. þer: WT. -menn: ul. W. — 21. trogit . . slatrit: WT; omv. R. — 22. rasina: ras W. — 23. við hann: WT; hans R. En: þat var þo mest vndr U. er: þat er W.

þv drakt af horninu ok þotti þer seint lipa, en þat veit trva min, at þa varð þat vndr, er ec munda eigi trva, at vera mætti; anarr endir hornsins var vt ihafi, en þat sattv eigi, en nv, er þv kemr til siavarins, þa mvntv sia mega, hvern þvrð þv hefir 5 drvckit a sænvm; þat erv nv fiorvr kallaðar«. Ok enn mælti hann: »eigi þotti mer hitt mina vera vert, er þv lyptir vpp kettinvm, ok þer satt at segia, þa ræddvz allir þeir, er sa, er þv lyptir af iorþv einvm fætinvm; en sa kavtr var eigi sem þer syndiz; þat var Miðgarþzormr, er liggv vm lond avll, ok vanzt hon- 10 vm varlega lengþ¹ til, at iorþina tæki sporðr ok havftv, ok sva langt seildiz þv vpp, at skamt var þa til himins; en hitt var ok mikit vndr vm fangit, [er þv stott sva lengi við ok felt eigi meirr en a kne oðrvm fæti², er þv fekz við Elli, firir því at engi hefir sa orþit ok engi mvn verþa, ef sva gamall verðr³, at 15 elli biðr, at eigi komi ellin ollvm til fallz. Ok er nv þat satt at segia, at vær mvnvm skiliaz, ok mvn þa betr hvaratvegiv handar, at þer komit eigi optar mic at hitta. Ec mvn en anat sin veria borg mina með þvilikvm vælvm eþa aðrvm, sva at ecki valld mvnot þer amer fa«. En er Þorr heyrþi þesa talv, 20 greip hann til hamarsins ok bregðr alopt, en er hann skal fram reiþa, þa ser hann⁴ hvergi Vtgarþaloka, ok þa snyz hann aptr til borgarinar ok ætlaz þa firir at briota borgina; þa ser hann þar vollv viþa ok fagra, en onga borg. Snyz hann þa aptr ok 166 14^a

¹ Rett. fra lengþin. ² Mgl. ³ Rett. fra er. ⁴ þar tf.

L. 1—2. ok—mætti: er U. — 2. vera: verda T. — 3. hornsins—hafi: var i ægi U. — 3—5. en þat—kallaðar: því ero orþnar fiorvrnar U. — 5—11. Ok—himins: en þar lyptir þv vpp miðgarþz orminvm er þo(!) tokt kottinn en þa hræddvz allir er þat sá er þv lyptir einvm fætinvm a kettinum U. — 6. vera: ul. W. vert: ul. T. — 7. ok: er tf. T. er(1): þat tf. T. — 8. af: vpp af T. — 8—9. var—þat: ul. T. — 10. varlega: varla W. lengþ: WT. at: a tf. T. — 11—23. en—borg: en þv fektz þar við elli er þv hvþbizz við kerlingvna eiga. henni hévir engi a kne komit. en þer komit mik eigi optarr heim at sækia. þa bregþr Þorr vpp hamrinvm ok nv ser hann hvergi vtgarþaloka ok eigi helldr borgina U. — 12—13. er—fæti: WT; ul. R. — 14—15. ok—biðr: ul. T. — 14. sva: ul. W. at—biðr: ul. W. — 15. nv: þer tf. T. — 17. hitta: finna W. — 19. mvnot: munu WT. — 21. hann: þar tf. R, ul. T. snyz: snyr T=1.23. — 22. þa: þat W. — 23—s. 61,13. Snyz—qveldi: her segir fra því er Þorr for at draga miðgarþs orminn (kap.overskr.). Eptir þenna abvrþ(!) snyrr Þorr heimleipiss, ætlar nv at hitta miðgarþsorminn ok kom U. — 23. þa: ul. W.

ferr leið sína, til þess er hann kom aprt í Þrvðvanga. En¹ þat er satt at segja, at þa hafði hann rápit fyrir ser at leita til, ef saman mætti bera fvndi þeira Miðgarðzorms, sem síþan varð. Nv ætla ec engan kvna þer sanara at segja fra þesi ferþ Þors. (48) Þa mælti G(angleri): Allmikill er fyrir ser Vlgarþaloki, en 5 með vælvum ok fiolkyngi ferr hann mioc, en þat ma sia, at hann er mikill fyrir ser, at hann átti hirðmenn þa, er mikin matt hafa, eþa hvart hefir Þor ecki þesa hefnt? Hárr svarar:

32. Eigi er þat kvnigt, þott eigi se fræpimenn, at Þor leiðretti þesa ferþina, er nv var fra² sagt, ok dvalþiz ecki lengi heima, 10 aðr hann bioz sva skyndiliga til ferþarinar, at hann hafði eigi reið ok eigi hafrana ok ecki favrvneyti. Geck hann vt of Miðgarþ sva sem vngr drengr ok kom ein aptan at qveldi til iotvns nockvrs, sa er Hymir³ nefndr. Þor dvalþiz þar at gistingv of nottina. En í dagan stoð Hymir vpp ok klæddiz ok bioz at roa 15 a² sæ til fiskiar, en Þor spratt vpp ok var skiott bvin ok bað, at Hymir skyldi hann lata roa asæ með ser, en Hymir s(egir), at litil liðsemð mvndi at honvm vera, er hann var litill ok vng- 168 menni eitt, »ok mvn þic kala, ef ec sit sva lengi ok vtarliga sem ec em vanr«. En Þor sagði, at hann myndi roa mega fyrir 20 þvi langt² fra landi, at eigi var vist, hvart hann mvndi fyr beipaz at roa vtan, ok reiddiz Þorr iotninvum sva, at þa var bvit, at hann mvndi þegar lata hamarinn skialla honvm, en hann let þat við beraz, þviat hann hvþþiz þa at reyna afl sitt iaðrvm stað. Hann spvrði Hymi, hvat þeir skildv hafa at beitvm, en 25 Hymir bað hann fa ser sialfan beitvr; þa sneriz Þor abrat,

¹ Rett. fra at. ² Mgl. ³ Rett. her og ellers fra ymir.

L. 3. síþan: síðar WT. — 4. engan kvna: at engi kunni WT. sanara: framarr W. — 8. þesa: þess W. — 10. fra: WT; ul. R. — 11. ferþarinar: ferðar W. — 11—12. eigi—ok: ul. W. — 12. Mið-: Aas- W. — 14. nockvrs: æins W. er . . nefndr: het W. Hymir: Ymir W (allevegne), T (undt. 62,3, 5, 6, 9); eymir U (allevegne); R se noterne dertil. — 15—16. En—sæ: en vm morgininn bioz iotvnn at fara U. — 16—19. en—ok(1): Þorr vill fara með honvm en iotvnn let ecki gagn mvndo at kavgr sveini þeim U. — 16. spratt: stod lika(!) T; ul. W. — 17. hann: sik T. asæ: ul. WT. — 19. sva: ul. U. vtarl.: vtarla U. — 20—21. En—var: Þorr reiddiz honvm miok ok kvap þat eigi U. — 21. langt: WT; ul. R. — 21—25. hvart—Hymi: ok spvrði U. — 21. fyr: fyrri T. — 23. skialla: skella WT. — 24. hvþþiz: hugði WT. — 25. beitvm: beito T. — 26. sialfan: ul. U. — 26—s. 62.2. þa—mesta: Þorr tok U. — 26. brat: þegar tf. T.

þangat er hann sa axna flokk nokqvorn, er Hymir átti; hann
 toc hin mesta vxan, er Himinhriotr h(et), ok sleit af havfvþit
 ok for með til sia'ar; hafði þa Hymir vt skotit nokqvanvm.
 Þorr geck askipit ok settiz ia'strvm, toc ii. arar ok reyri, ok
 5 þotti Hymi skriþr verþa af roðri hans. Hymir¹ reri ihalsinvm
 fram, ok sottiz skiott roðrin; sagði þa Hymir¹, at þeir voro
 komnir apær vazit, er hann var vanr at sitia ok draga flata
 fiska, en Þor qvezt vilia roa myklv lengra, ok tokv þeir en
 snertiroðr; sagði Hymir þa, at þeir voro komnir sva langt vt,
 10 at hætt var at sitia vtar firir Miðgarþzormi, en Þor qvezt
 mvndo roa [enn vm² hriþ ok sva gerði hann³, en Hymir¹ var
 þa allvkátr. En þa er Þor lagði vpp ararnar, greiddi hann til
 vað helldr sterkian ok eigi var avngvllinn mini eþa oramligre;
 þar let Þorr koma a avngvllinn axa hqfvþit⁴ ok kastaði firir borð,
 15 ok for avngvllinn til grvz⁵, ok er [þer þat⁶ satt at segia, at eigi⁷
 ginti þa Þór miðr⁸ Miðgarþzorm, en Vtgarþaloki hafði spottat 170
 Þor, þa er hann hof orminn vpp ahendi ser. Miðgarðzormr
 gein ifir oxa ha'fvþit, en avngvllinn va igomin orminvm, en er
 ormrinn kendi þess, bra hann við sva hart, at baþir hnefar 14b
 20 Þors skvllv vt at⁸ borþinv. Þa varþ Þorr reiðr ok færþiz iasmegin,
 spyrndi við fast sva⁹, at hann liop baþvm fotvm gognvm skipit
 ok spyrndi við grvnni, dro þa ormin vpp at borþi; en þat ma
 segia, at engi hefir sa sét ogvrligar sionir, er eigi matti þat sia,

¹ Her sál. ² Rett. fra eina. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra hqfvþit. ⁵ Rett. fra brvz. ⁶ Rett. fra þa sva. ⁷ Rett. fra engv. ⁸ Rett. fra a.

L. 2. -hriotr: ríotr U; riotr T. het: er eymir atti tf. U; er kallaðr W. — 3—4. ok—skipit: ul. U. — 3. með: þat tf. T. — 4—7. toc—komnir: ok þotti eymi hann helldr roa mikit ok let þa komna U. — 6. þa: efter at W (v. þ.). — 7—8. at—fiska: ok baþ þa eigi roa lengra U. — 8. kvezt vilia: lezt villdo enn U; villdu skr. W. — 8—10. ok—Miðg.o.: eymir qvað þat hætt við miðgarþzorminn U. — 10. var: væri T. vtar: ul. W. — 10—11. en—hann: Þorr vill roa U. — 11. enn vm: WT; eina R. — 11—12. en—all-: eymir varþ U. — 12—14. En—Þorr: Þorr greiddi vaþinn ok let U. — 14. ok—borð: ul. U. — 15. avngvllinn: ul. U. — 15—17. ok er—ser: ul. U. — 15. þer þat: T; þer ul. W; þa sva R. eigi: WT; engv R. — 16. þa: ul. T. miðr: T; minnr W; ul. R. — 17. a: með WT. — 18—19. gein—hart: beit a avnglinvm ok kom i gominn. en ormrinn bra við fast sva U. — 18. ifir: um WT. gomin: gom T. — 19. þess: þat WT. — 20. vt at: við U; at skr. W. varþ—færþiz: ferþiz Þorr U. — 21—22. spyrndi—ok: ul. T. — 21. skipit: skipborþit U. — 22. ormin—borþi: at ser orminn ok vpp viðr borþino U. — 22—23. þat—at: ul. U. — 23. ogvrligar: allogurl. WT; enar ogvrligsto U. sionir: synir U. matti—sia: hevur þat U.

er Þor hvesti avgvñ áormin, en ormrinn starpi neþan imot ok blés eitriuv. Þa er sagt at iotvinn Hymir¹ gerþiz litverpr, favlnaþi ok ræddiz, er hann sa ormin ok þat, er særin fell vt ok in of nokqvan, ok ipvi bili, er Þor greip hamarinn ok færþi alopt, þa falmapi iotvinninn til agnsaxinn ok hio vað Þors a² borþi, 5 en ormrinn sakþiz isæinn, en Þor kastapi hamrinvm eptir honvm, ok segia menn, at hann lysti af honvm hafvþit við hronnvnm,³ en ec hyg hitt vera þer satt at segia, at Miðgarþzormr lifir enn ok ligger ivmsia; en Þor reiddi til hnefann ok settr við eyra Hymi, sva at hann steyptiz firir borð, ok ser iiliar hon- 10
172 vm, en Þor oð til landz. (49) Þa mælti G(angleri): Hafa nokqvor meiri tíþindi orþit með asvnm? Almikitt þrekvirki van Þor íþesi ferþ. Har svarar:

33. Vera mvn at segia fra þeim tíþindvm, er meira þótti vert asvnm. En þat er vphaf þeirar⁴ savgv, at Baldr enn goþa 15 dreyndi dravma stóra ok hættliga vm lif sitt. En er hann sagþi asvnm dramana, þa barv þeir saman rað sin, ok var þat gert at beiþa griþa Baldri firir allz konar haska, ok Frig toc svardaga til þess, at eira skyldv Baldri elldr ok vatn, iarn ok allz konar malmr, steinar, iorþin, viðirnir, sottirnar, dyrin, fvglnarnir, 20 eifrit⁵, ormarnir⁶. En er þetta var gert ok vitat, þa var þat skemtvn Baldrs ok asana, at hann skyldi standa⁶ vpp á þingvm, en allir aðrir skyldv svmir skiota [at honvm,⁷ svmir haqva til,

¹ Sál. her. ² Rett. fra af. ³ Rett. fra grvnnvm. ⁴ Rett. fra þesar. ⁵ Rett. fra eitr ormar. ⁶ Rett. fra standi. ⁷ Rett. fra ahann.

L. 1. ormrinn: hann U. — 2. Þa—at: ul. U. Hymir gerþiz: varþ U. — 2—3. favlnaþi—ræddiz: ul. U. — 3. þat er: ul. U. — 4. of nokqvan: nockvt(!) U. ok—bili: en U. — 4—5. ok(2)—þa: ul. U. — 5. -saxinn: sax W; saxinn U. a: WT; við U; af R. — 6. sakþiz: savck U. — 6—10. eptir—honvm: ok lavst við eyra iotninnvm sva at hann steyptiz at borþino ok lavst af honvm hafvþit við haon(!) U. — 7—8. hronnvnm: WT (jfr. U); grvnnvm R. — 9. vmsia: sia W. — 10. sva: ul. T. — 11—13. Hafa—ferþ: Mikitt afrek var þetta U; nocut og micit skr. T. — 12. asvnm: asvm W. — 13. svarar: nyt kap. i U með overskr.: fra liflati balldrs ok for hermoðs til heliar. — 14—15. Vera—at: Meira var hitt vert er U. — 15. þeirar: WT; þesar R. — 16—18. dravma—ok: hættligt ok sagþi asvm U. — 18—19. toc—Baldri: beiddi honvm griþa at eigi grandaþi honvm U. — 19. skyldv: skyldi W. ok: ne U. vatn: votn U. — 19—20. ok(2)—konar: ul. U. — 20—21. malmr—ormarnir: malmr ne steinar ne viðir sottir ne dyr fvglar ne eitrormar U. — 21. eifrit ormar: WT; eitr ormar R. ok—þa: ul. U. — 22. ok asana: ul. U. — 22. skyldi standa: stoþ U. — 23. en—aðrir: ul. U; en aðrir æsir W. at honvm: UT; ahann RW. til: ul. UT.

svmir beria grioti. En hvat sem at var gert, sacaþi hann ecki, ok þotti þetta ollvm mikill frami. En er þetta sa Loki Lafeyi-ars(on), þa likaþi honvm illa, er Baldr sakaði ecki. Hann gekk til Fensalar til Frigiar ok bra ser ikonv liki. Þa spyr Frig, ef 5 sv kona vísí, hvat æsir hofþvz at aþinginv. Hon sagði, at allir skvty at Baldri ok þat, at hann sakaði ecki. Þa mælti Frig: »eigi mvnv vapn e(ða) víþir granda Baldri; eipa hefi ec þegit af allvm þeim«. Þa spyr konan: »hafa allir lvtir eipa vnit at eira Baldri?«. Þa svarar Frig: »vex víþar teinvngr ein firir vestan¹ 10 Valhavll; sa er mistiltein² kallaðr; sa þotti mer vngr at krefia eiðsins«. Þvi næst hvarf konan ábrvt; en Loki toc mistiltein ok 174 sleit vpp ok gekk til þings. En Havðr stoð vtarleaga i manhring- invm, þviat hann var blindr. Þa mælti Loki við hann: »hvi skytr þv ecki at Baldri?«. Hann svarar: »þviat ec se eigi, hvar 15 Baldr er, ok þat anat, at ec em vapnlavs«. Þa mælti Loki: »gerþv þo i liking anara manna ok veit Baldri sæmð sem aðrir menn; ec mvn visa þer til, hvar hann stendr; skiot at honvm vendi þesvm«. Havðr tok mistiltein ok skavt at Baldri at til- 15a visvn Loka; flavg skotit igognvm hann, ok fell hann dæðr til 20 iarþar, ok hefir þat mest óhapp verit vnit með goþvm ok monn- vm. Þa er Baldr var fallinn, þa fellvz allvm asvm orðtæc ok sva hendr at taka til hans, ok sa hver til anars, ok voro allir með einvm hvg til þes, er vnit hafði verkit, en engi matti hefna;

¹ Sál., men ve synes opstået ved rettelse. ² Skr. mistils-

L. 1. beria grioti: gryta U; griotinu skr. W. En—gert: ul. U. — 2. ok—frami: ul. U. þetta: ul. T. — 2—3. Laf.—þa: ul. U. — 3. er—eckí: ul. WU. sakaði—Hann: ul. T; Hann ul. U. — 4. -salar: -sala U; ok for tf. T. Frigiar: til Fensala tf(!) U. — 5. sv kona: hann U. æsir: menn U. hofþvz: hefðiz W. Hon: Hann U. — 6. ok—sakaði: en hann sakar U. — 7. granda: bana U. þegit: fengit WT; tekít (effer ollvm, þeim ul.) U. — 8. lvtir: þer tf. WT. — 10. er . . kallaðr: heitir U. — 11. Þvi—hvarf: þa hverfr U og ul. brvt. toc: gengr til ok tekr U. -tein: -teinvinn U = l. 18. — 12. sleit vpp: slitr vpp með rotvm U. þings: med art. U. — 13. þviat: er U. — 14—15. eigi—er: ecki U. — 16. þo: ul. U. — 16—17. Baldri—menn: honvm atsokn U. — 17. hvar—stendr: hans U. — 18—19. at(1)—skotit: ul. U. — 19. hann(1): Baldr UT. — 19—20. ok—iarþar: ul. U. — 19. hann(2): Baldr W. — 20. hefir—vnit: var þat mest óhappaskot U; gort skr. WT. — 21—22. Þa—hans: ul. U. — 21. asvm: med art. T. — 22. ok(1): nv U. voro: ul. U. — 23. einvm: grimmvm U. vnit—verkit: gert hafði U. engi: eigi WT. hefna: þar hefna i griþa staþnvm U.

þar var sva mikill gripastadr; en þa er æsirnir freistvþv at mæla, þa var hitt þo fyr, at gratrinn kom vpp, sva at engi matti aðrvn segia með orþvnm fra sinvm harmi. En Opinn bar þeim mvn verst þenna skapa, sem hann kvni mesta skyn, hversv mikil aftaka ok misa asvnm var ifrafalli Baldrs. En er gopin 5 vitkvþvz, þa mælti Frig ok spvrþi, hverr sa væri með asvm, er eignaz vildi allar astir hennar ok hylli ok vili hann ripa a helveg ok freista, ef hann fai fvndit Baldr, ok biopa Heliv vtlausn, ef hon vill lata fara Baldr heim iAsgarþ. En sa er nefndr¹ Hermoðr en hvati, sonr² Opins, er³ til þeirar farar varþ. Þa var 10 tekin Sleipnir, hestr Opins, ok leiddr framm, ok steig Hermoðr 176 aþan hest ok hleypti brávt. En æsirnir tokv lik Baldrs ok flvttv til sævar. Hringhorni h(et) skip Baldrs; hann var allra skipa mestr, han vildv gopin fram setia ok gera þar abalfar Baldrs, en skipit geck hvergi fram. Þa var sent iIotvnheima eptir gygi 15 þeiri, er Hyrockin h(et); en er hon kom ok reið vargi ok hafþi havggorm at tavmvm, þa liop hon af hestinvm, en Opinn kall- aþi til berserki iiii. at gæta hestzins, ok fengv þeir eigi haldit, nema þeir feldi hann. Þa geck Hyrockin aframstafn naþkvans ok hratt fram ifyrsta viðbragþi, sva at eldr hrát or hlvnvnm 20 ok laund a'll skvlfv. Þa varþ Þor reiðr ok greip hamarinn ok myndi þa briota havfvt hennar, aðr en gopin a'll baþv henne friþar. Þa var borit vt askipit lik Baldrs, ok er þat sa kona hans, Nana Nepsd(ottir), þa sprack hon af⁴ harmi ok dó; var

¹ Rett. fra nefdr. ² Rett. fra svein. ³ Rett. fra en. ⁴ Rett. fra a.

L. 1—3. en—harmi: Allir baro illa harminn U. — 1. freistvþv—mæla: vitkuðuz W. — 2. hitt—fyr: þat fyrst W. — 3—4. bar þeim mvn: ul. U. — 4. þeim mvn: þvi T. — 4—6. þenna—vitkvþvz: var þar gratr fyrir mal U. — 6. mælti Fr. ok sp.: spvrþi Fr. U. — 7. allar: ul. U. hennar: minar WT. hylli—hann: ul. U. -veg: -vega U. — 8. ok(1)—Heliv: at ná balldri meðr U. — 8—9. ef—Asg.: ul. U. — 9. hon: ul. T. En—nefndr: ul. U. — 10. en hvati: ul. U. sonr: WTU; svein R. — 10—12. er—brávt: for ok reiþ Sleipni U. — 10. farar: sendi farar WT. var: vard T. — 12—14. En—vildv: Balldr var lagðr i skipit Hringhorna ok ætloþv U. — 14. fram: at tf. U. ok—Baldrs: með balgerð U. — 15—16. en—ok(1): ok tokz þat eigi fyrri en Hyrroken kom til hon U. — 16. het: er nefnd WT. — 16—17. ok(2)—orm: ok vargar voro U. — 17—19. þa—hann: ok nv fengo eigi berserkir halldit tavmonvm U. — 19—23. Þa—friþar: hon dro framm skipit ok at fyrsta viðbragþi hravt skipit or hlvnnonvm. Þa villdi Þorr liosta hana. en gvþin banna þat U. — 20. hrát: fauc T. — 21. ok: en WT. — 23. skipit: balit U. — 23—24. ok—hans: ul. U; en skr. WT. — 24. þa: ul. U. — 24—s. 66,1. hon—eldi: er hon fra U. — 24. af: WT; a R.

hon borin abalit ok slegit i eldi. Þa stoð ÞOR at ok vigþi balit með Miollni; en firir fotvm honvm¹ ran dvergr nockvr; sa er Litir nefndr; en ÞOR spyrndi [fæti sinvm² a hann ok hratt honvm ieldinn, ok bran hann.

- 5 34. At³ þesi brenv sotti margskonar þioð, fyrst at segia fra Oðni, at með honvm for Frig ok valkyrivr ok hrafnar hans, en Freyr ok ikeru með galti þeim, er Gvllinbvrsti h(eitir) eþa Sliðrvgtani, en Heimdallr reið hesti þeim, er Gvlltoppr h(eitir), en Freyia ok⁴ kattvm sinvm; þar kom⁵ ok mikit folk hrimþvrsa, 10 ok bergrisar. Opinn lagþi abalit gvllring þan, er Draþnir h(eitir); honvm fylgþi⁶ sv nattvra, at hina nívndv hveria nott drvpv af 178 honvm viii. gvllringar iafnhafgir; hestr Balldr var leiddr abalit með avllv reiði. EN þat er at segia fra Hermoþi, at hann reið niv nætr dæckva dala ok divpa, sva at hann sa ecki, fyr en 15 hann kom til arinar Giallar ok reið aGiallar brvna; hon er þavkt lysigvlli. Moðgvör er nefnd mæx sv, er gætir brvarinar; hon spvrþi hann at nafni e(ða) at⁷ ætt ok sagþi, at hin fyra 15^b dag riþv vm brvna v. fylki dæðra manna, »en eigi dynr brvin minnr⁸ vndir einvm þer ok eigi hefir þv lit dæðra manna, hvi 20 riðr þv her ahelveg?«. Hann svarar at: »ec skal riþa til Heliar at leita Baldrs, eþa hvart hefir þv nakqvæt set Baldr ahelvegi?«. En hon sagþi, at Baldr hafþi þar ripit vm Giallar brv, »en niðr ok norðr liggv helvegr«. Þa reið Hermoðr, þar til er hann kom at helgrindvm; þa ste hann af hestinvm ok gyrþi hann

¹ Rett. fra hans. ² Rett. fra fætv. ³ Rett. fra En. ⁴ Mgl. ⁵ Rett. fra komr. ⁶ Skr. flgþi; siþan tf. ⁷ Mgl. ⁸ Rett. fra iafnmioç.

L. 1. þa stoð . . at ok: ul. U. — 2—4. en—hann: ok hann spyrndi dvergvnm litt a balit U. — 2. honvm: WT; hans R. — 4. hann: þar tf. T. — 5—7. At—en: þar voro þa oll gvþin U. — 7. ok: sat U. með—er: ok var þar beitr fyrir golltrinn U og ul. heitir. — 7—8. eþa Sliþrvgt.: ul. T; sligrv- skr. U. — 8. hesti—heitir: Gvlltopp U. — 9. ok: UT; ul. RW. — 9—10. kom—bergr.: vorv ok hrimþvssar U; kom T; kemr WR; þvrsar skr. T. — 10—13. gvllhr.—reiði: Draþni ok hest Balldr með ollvm reiþa U. — 11. fylgði: siðan tf. RW, ul. T. — 12. gvll-: ul. W. — 13. EN—hann: Hermoþr U. — 14—16. dæckva—lysigvlli: til Giallarár ok a gvlli hlaþna brv U. — 14. dæckva—divpa: diupa dala T. — 15. Giallar: giallarár (jfr. U) T. — 16. er—gætir: gætti U; enn tf. T foran er. — 17. hon—hin: ok hon mælti U. at(2): WT; ul. R. — 18. riþv—dæðra: reiþ Balldr her með fimm c. U. dynr: glymr U og ul. brvin. — 19. minnr: WU; iafnmioç RT. — 19—23. ok—helvegr: ul. U. — 22. hafþi: hefði T; hafí W. — 23—24. Hermoðr—kom: hann U. — 24—s. 67,3. þa —hállina: ul. U.

fast, steíg vpp ok keyrþi hann sporvm, en hestrin hliop sva hart ok ifir grindina, at hann kom hvergi nær. Þa reið Hermoðr heim til hallarinar ok steig af hesti, geck in iha'llina, sa þar sitia iandvgi Balldr, broþvr s(inn), ok dvalpiz Hermodr þar vm nottina. En at morni þa beiddiz Hermoðr af Heliv, at Baldr skyldi riða heim með honvm, ok sagði, hversv mikill gratr var með asvm, en Hel sagði, at þat skyldi sva reyna, hvart Baldr var sva atstæll »sem sagt er, ok ef allir lvtir iheim- invm kykvir ok dæþir grata hann, þa skal hann fara til asa 180 aptr, en haldaz með Heliv, ef nakqvar mælir við e(ða) vill eigi 10 grata«. Þa stoð Hermoðr vpp, en Baldr leiddi¹ hann vt or hœll- isi ok toc hringinn Dravpni ok sendi Oðni til minia, en Nana sendi Frig ripti ok en fleiri gíafar, Fvlló fingrgvll. Þa reið Her- moðr aptr leið s(ina) ok kom iAsgarð ok sagði a'll tþindi, þav er hann hafpi² set ok heyrtr. 15

35. Þvi næst sendv æsir vm allan heim orindreka at biðia, at Balldr væri gratinn or Heliv, en allir gerþv þat menninir ok kykvendin ok iorþin ok steinarnir ok tre ok allr malmr, sva sem þv mvnt set hafa, at þesir lvtir grata, þa er þeir koma or frosti ok ihita. Þa er sendimenn forv heím ok hofþv vel rekit 20 sin eyrindi, fina þeir ihelli nokqvorvm, hvar gygr sat; hon nefndiz Þavck; þeir biðia hana grata Baldr or heliv; hon s(egir):

¹ Rett. fra leiþir. ² Rett. fra hafþ.

L. 1. steíg: sidan tf. T. — 2. hart: hátt T. ok: ul. WT. Herm.: hann WTU = l. 5. — 3. hesti: ul. T; baki W. — 3. sa: ok sa U. — 4. sitia—Balldr: ul. U. — 4—8. ok—ok: hann bar framm boþ sin. En sv ein var van vm brott kvamo hans U. — 5. Heliv: Hel T. — 8—9. i—dæþir: ul. U. — 9. hann(1): með asvm kyckvir ok dæþir tf. U. — 9—10. þa—haldaz: en ella haldiz U. — 10—11. ef—grata: ul. U. — 11—12. Þa—toc: Balldr feck honvm U. — 11. leiddi: WT; leiþir R. — 12. ok(2)—minia: ul. U. — 13. ripti—gíafar: falld. en U. reið: for U. — 14. leið—kom: ul. U. a'll: ul. U. — 14—15. þav—heyrtr: ul. U; þau ul. T. — 15. ok: eða WT. — 16. Þvi—sendv: sendo þa T. — 16—17: Þvi—gratinn: þa baþv gvþin alla hlvti grata Balldr U. — 16. at biðia: ul. T. — 17—18. en—sva: Menn ok kyqvindi iorþ ok steina tre ok allr malmr greto Balldr U. — 19. þa—or: allir i U og ul. det fölg. i, ok ul. W. — 20—22. Þa—Þavck: Þat er sagt at gvþin finna gygi i helli nockvrvm er Þavkt nefndiz U. — 21. hon: su WT. — 22. grata: sem allt annat tf. U. B.—heliv: ul. T.

50. Þavck mvn grata
 þvrvm tárvm
 Baldrs bálfarar;

kyks ne dæðs
 nætka ec kalldsonar
 haldi¹ Hel þvi er hefir.

En þes geta menn, at þar hafi verit Loki Lafeyiars(on), er flest
 5 hefir illt gert með asvm. (50) Þa mælti G(angleri): Allmiklv kom
 Loki aleið, er hann olli fyrst þvi er Baldr var veginn, ok sva
 þvi, er hann varþ eigi leystr fra Heliv, eþa hvart varþ honvm
 þesa nakqvát hefnt? Har s(egir): Goldit var honvm þetta, sva
 at hann mvn lengi kenaz.

10 36. Þa er gvþin voro orþin honvm sva reið sem vön var, 182
 hliop hann abraut ok fal sic a² fialli nokqvoru, gerþi þar hvs
 ok iii. dyr, at hann matti sia or hvsinv iallar ættir³, en opt
 vm daga bra hann ser ilax liki ok falz þa þar sem heitir Fran-
 angrs fors. Þa hvgsapi hann firir ser, hveria væl æsir mvndv
 15 til fina, at taka hann iforsinv; en er hann sat ihvsinv, toc
 hann lingarn⁴ ok reið aræxna, sva sem net er sípan gort⁵ en
 eldr bran firir honvm. Þa sa hann, at æsir attv skamt til hans,
 ok hafþi Opinn set or Hliðskialfinni, hvar hann var; hann
 hliop þegar vpp ok út iana, en⁶ kastapi netinv fram a eldin;
 20 en er æsir koma til hvssins, þa geck sa fyrst in, er allra var
 vitraztr, er Kvasir h(eitir); ok er hann sa a eldinv⁷ favlskan, 16a
 er netit hafþi brvnit, þa skilði hann. at þat mvndi væl vera til
 at taka fiska, ok sagþi asvnm; þvi næst toko þeir ok gerþv

¹ Rett. fra hafi. ² Rett. fra i. ³ Rett. fra attir. ⁴ n synes opstået ved rettelse. ⁵ Mgl. ⁶ Rett. fra ok. ⁷ Rett. fra eldin.

L. 1a. Þavck: Þavkt U. — 3a. bál-: hel- U. — 1b. ne: eða U. — 2b. kalld-: karl- T; karls- W, linjen ul. U. — 4—5. En—asvm: þar var Loki ravnar U. — 5—11. Þa—braut: þa er gvþin visso þat vorv þav reið Loka U. — 7. varþ(2): var W. — 8. nakqvát: ul. T; foran þesa W. — 11. fal: hann tf. U. a: WTU; i R. — 11—12. gerþi—dyr: ok vorv fiorar dyrr a hvs i hans U. — 12. matti—hvsinv: sæi U. ættir: WU; attir RT. opt: ul. U. — 13—14. bra—fors: var hann i franangs forsi i laxs liki U. — 13. þa: ul. T. — 14. þa—hann: hann hugsaði W. — 14—15. þa—hvsinv: honvm kom i hvg at æsirnir mvndi setia vel fyrir hann U. — 15. i(1): or T. — 16. hann: sípan U. -garn: med art. U. aræxna sva: mavskva U. sípan: ul. U. — 16—17. en—honvm: ul. U. — 17—18. at—ok: æsi þangat fara U. — 18. set: hann tf. U. -skialfinni: uden art. U. hvar—var: ul. U. — 19. þegar—vt: ul. U. vpp ok: ul. W. ok vt: ul. T. en: WT; ok R. fram: ul. U. a: i W. — 20—21. en—heitir: Kvaser geck inn fyrstr er vitraztr var U. — 20. hvssins: ul. W. fyrst: fyrstr T. allra: ul. T. — 21—22. ok—brvnit: ul. U. — 22—23. vera . . at taka: ul. U. — 23. fiska: med art. W. ok—þeir: ul. U. asvnm: uden art. T.

ser net, eptir því sem þeir sa afaliskvanvm¹ at Loki hafpi gert. Ok er bvit var netit, þa fara æsir til arinar ok kasta neti iforsin; hellt Þorr [oðrvm netz-halsi,² en³ oðrvm heldv allir æsir ok drogv netit; en Loki for firir ok legz niðr imilli steina tvegia; drogv þeir netit ifir hann ok kendv, at kykt var firir, ok fara 5
ianat sin vpp til forsins ok kasta vt netinv ok binda við sva þvngt, at eigi skyli vndir mega fara. Fer þa Loki fyrir netinv, en er hann ser, at skamt var til sævar, þa hleypr hann vpp ifir þinvlinn ok renir vpp iforsinn. Nv sa æsirnir, hvar hann 10
184 for, fara en vpp til forsins ok skipta lipinv itva staði, en Þor 10
veðr þa eptir miðri ani, ok fara sva vt⁴ til sævar. En er Loki ser tva kosti, var þat lifs haski at hlæpa asæinn, en hinn⁵ var anar, at hlæpa enn ifir netit, ok þat gerpi hann, hliop sem snaraz ifir netþinvlinn. Þor greip eptir honvm ok tok vm hann, ok rendi hann ihendi honvm, sva at staðar nam⁶ hõndin við sporþ- 15
inn, ok er firir þa savk laxin aptrmior. Nv var Loki tekin gripalavs ok farit með hann ihelli nokqorn. Þa tokv þeir iii. hellvr ok settv a eg ok lvsto ravf ahellvni hverri. Þa voro teknir synir Loka, Vali ok Nari e(ða) Narfe; brvgþv æsir Vala ivargs liki, ok reif hann i [svndr]⁷ Narfa, broþvr s(inn); þa tokv æsir þarma hans 20
ok hvndv Loka með yfir þa iii. [eg]steina⁷; stendr⁴ ein vndir herþvm, anar vndir lendvm, iii. vndir knesbotvm,⁸ ok vrþv þav bavnd at iarni. Þa toc Skaði eitrovm ok festi vpp ifir hann, sva at eitrit skyldi drivpa or orminvm iandlit honvm, en Sigyn,

¹ Rett. fra fælka. ² Rett. fra enda aðrvm. ³ Rett. fra ok. ⁴ Mgl. ⁵ Rett. fra hitt. ⁶ Rett. fra naf. ⁷ Afr. ⁸ Rett. fra -fotvm.

L. 1. ser net . . því—a: ul. U. folskvanvm: WTU; uden art. R. at—gert: er netiþ brann U. — 2. Ok—neti: fara U. — 3. oðrvm netzh.: WTU; enda aðrvm R. en: WTU; ok R. heldv: ul. UT. — 3—4. ok—netit: ul. U. — 4. for—ok: ul. U. legz niðr: lagþiz U. — 5. hann: framm tf. U. — 5—6. ok(1)—netinv: Fara oþro sinni U. — 5. var: varð W. — 6. vpp: ul. T. — 7. skyli . . mega: matti U; scyldi skr. T. fer: for U. — 8. en—at: ok er U. — 9. forsinn: fors W. sa: sia U. — 10. fara—ok: ul. U. — 11. þa ul. TU. vt: WTU; ul. R. — 11—14. En—netþ.: ok er Loki ser lifshaska a sæinn at fara þa hleypr hann yvir netið en U. — 12. hinn: WT; hitt R. — 13. hlæpa enn: leita vpp T. — 14. eptir—hann: hann havndvm U. — 15. hendi: havndvm U. sva at: ok (n. h. s.) U. — 16. savk: siðan tf. W. — 17. farit—hann: færðr U. — 18. eg: enda U. lvsto: a tf. UT. hellvni: ul. U. — 19. eða Narfe: ul. U. æsir: ul. U. — 20. Narfa: Nara U. broþvr sinn: ul. U. — 21. egsteina: hellostaina T, steina ul. W. stendr: WT; stoþ U; ul. R. — 21—22. ein . . anar: ein . . onnur T. — 22. botvm: WTU; -fotvm R. — 22—23. þav bavnd: bavndin U. — 23—24. Þa—i: Skaði festi eitrovm yvir U.

kona hans, stendr hia honvm ok heldr mǫndlaúgv vndir eitrdropa; en þa [er fvll¹ er mvnlæginn, þa gengr hon ok slær vt eitriuv, en meþan drypr eitrit iandlit honvm; þa kippiz hann sva hart við, at iorð aill skelfr, þat kallið þer landskialpta, þar 5 liggr hann ibavndvm til ragna raðrs. (51) Þa mælti G(angleri): 186

37. Hver típindi erv at segia fra vm ragna raðr?; þes hefi ek eigi fyr heyrt getit. Har s(egir): Mikil típindi erv þapan at segia ok mǫrg, þav en fyrstv, at vetr sa kemr, er kallaðr er fimbvlvetr; þa drifr snær or aillvm attvm; frost erv þa mikil 10 ok vindar hvasir, ecki nytr solar; þeir vetr fara iii. saman ok ecki svmar milli, en aðr ganga sva aðrir iii. vetr, at þa er vm alla verold orrostor miklar; þa drepaz bræðr firir agirni sakar ok engi þyrmir favþvr e(ða) syni imandrapvm e(ða) sifia sliti; sva segir iVolvspa:

15	51. Bræðr mvnv beriaz	hordómr mikill,
	ok at bænvm verþaz	skegiöld, skalmöld,
	mvnv systvrngar	skildir klofnir,
	sifivm spilla;	vindáld, vargöld,
	hart er með hælðvm	aðr veröld steypiz.

20 Þa verþr þat, er mikil típindi þickia, at vlfrin gleypir solna, ok 16b þickir monnvm þat mikit mein; þa teckr anar vlfrinn tvnglit, ok gerir sa ok mikit vgagn; stiornvrnar hverfa af himninvm. 188 Þa er ok þat til típinda, at sva skelfr iorþ aill ok biorg, at

¹ Skr. 2 gg.

L. 1. kona hans: ul. U. stendr—heldr: hellt U. stendr: sitr WT; þar tf. T. — 2. -dropa: með art. U. en—hon: ul. U. — 3. en meþan; ok þa U. eitrit: ul. U. honvm: er fvll er mvnlæginn tf. U. þa: ok U. hann: þa tf. U. — 4. aill: ul. U. þat—landsk.: ul. U. — 5. ibavndvm: ul. U; alt tf. T. Her nyt kap. i U með overskr.: fra fimbvlvetri ok ragna-ravckrvmm; um ragna rauckur T. — 5—7. Þa—getit: Hvað segir þv fra fimbvlvetri segir Gangleri U. — 6. fra: ul. W. — 7. fyr: ul. T. — 7—9. Mikil—fimbvlv.: ul. U. — 9. attvm: ættum W. — 10. hvasir: harðir WT ul. U. fara: eru T. — 11. sva: ul. U. at þa: þeir U. er: eru W. — 12. alla verold: allan heim W; ero tf. U. miklar þa: ul. U. bræðr: niþr U. sakar: ul. U. — 13. eða: ne U. sifia sliti: sifivm U. — 14. iVol.: ul. U. — 16a. verðaz: RW; verða UT. — 19a. með hælðvm: i heimi U. — 16b. skegi-: skegg- U. — 19b. steypiz: mvn enn maðr | óþrvm þyрма tf. U. — 20. Þa—at: ul. U. — 21. þickir—mein: er mein synt monnvm U. teckr: gleypir U. — 22. ok(1)—vgagn: ul. U. stiornvrnar: uden art. WU. — 23. þa: ul. U. af himninvm: ul. U; uden art. W. — 23—s. 71,1. Þa—viþir: iorþin skelfr. biorg ok viþir U. — 23. til: ul. W.

vípir losna or iorþv vpp, en biorgin hrynia, en fiotrar allir ok bænd brotna ok slitna. Þa verþr Fenrisvlfr lavs; þa geysiz hafit alondin, firir því at þa snyz Miðgarzormr iotvnmóð ok sækir vpp alandit; þa verþr ok þat, at Naglfar losnar, skip þat, er sva heitir; þat er gert af nøglvm dauðra mana, ok er þat firir því varnanar vert, ef maðr deyr með oskornvm nøglvm, at sa maðr eykr mikit efni til skipsins Naglfars, er goþin ok menn vildi seint, at gert yrþi. En íþesvm sæfar gang flytr Naglfar. Hrymr h(eitir) iotvnn, er styrir Naglfari¹; en Fenrisvlfr² ferr með gapanda mvn ok er hin neðri³ kioptr við iorþv,⁴ en hin efri⁵ við himin,⁴ gapa myndi hann meira, ef rvm væri til; eldar brena or ægvm hans ok nõsvm. Miðgarðzormr blæs sva eitrvn, at hann dreifir lopt avll ok lög, ok er hann allogvrligr, ok er hann a apra hlið vlfinnvm. Íþesvm gny klofnar himininn ok riða þaþan Mvspellz synir; Svtrr riðr fyrst ok fyrir honvm ok eptir⁶ eldr brenandi; sverþ hans er gott mioc, af því skiv biartara en af solv; en er þeir riða Bifravst, þa brotnar hon, sem fyr er sagt. Mvspellz megir sækia⁸ fram 190 aþann⁷ voll, er Vígríðr heitir; þar kemr ok þa Fenrisv(lfr) ok Miðgarþzo(rmr); þar⁸ er ok þa Loki kominn ok Hrymr ok með 20 honvm allir hrimþvrsar, en Loka fylgia allir Heliar sínar. En

¹ Rett. fra -fara. ² Rett. fra -vlfr. ³ Rett. fra efri . . neðri. ⁴ Rett. fra himni . . iorþv. ⁵ bæþi tf. ⁶ Rett. fra sæka. ⁷ Rett. fra þing-. ⁸ Rett. fra þa.

L. 1. or—vpp: ul. T; vpp ul. U. en—en: ok hrynia U. — allir: ul. U. — 2. ok slitna: ul. U. — 3. londin: landit U. firir: ul. UT. -móð: -heima(!) U. — 3—4. ok—landit: ul. U. — 4—5. verþr—heitir: losnar skipit Naglfaræ U. — 5. þat—gert: er gert er UT. af: or U. — 5—6. ok—deyr: því skal maðr eigi deyia U. — 6. varnanar: varnaðar W. — 6—7. at . . eykr: ok eykr T. — 7. maðr: ul. U. mikit: mikil U. skipsins: ul. T. -fars: -fara U. ok menn: ul. U. — 8. yrþi: ok sva menninir tf. U; veri skr. T. -far: -faræ U. — 9. heitir—Naglf.: styrir honvm U; -fara skr. W. en: ul. U. — 10. mvn: með art. U. — 10—11. neðri . . iorþv | efri . . himin: WTU; omv. R. — 10. við: a W, með U. — 11. við himin: með himni U. rvm: rvmit U. — 11—12. eldar—nõsvm: ul. U. — 12. sva eitrvn: eitri U. — 13. at—allogvrl.: ul. U; at sia tf. T. — 13—14. er—a: ul. U. — 14. hlið: haund T. vlfinnvm—gny: vppi yvir honvm þa U. ok: i þessvm gny tf. U. — 15. þaþan: ul. U. synir: megir U. — 16. eptir: bæþi tf. R, ul. WTU. — 16—17. gott—solv: sva biart sem sol U. — 17—18. B.—hon: brotnar bifravst U. — 18. sem—sagt: ul. U; var skr. T. megir: sönir T. — 18—19. sækia—heitir: riða a vollinn vigriþinn U. — 19. þann: WT; þing R. þar—þa: ul. U; þa ul. W. — 20. þar: WTU; þa R. þa . . kominn: ul. U. — 20. ok(2): ul. U. — 21. allir hrimþ.: ul. U. allir Heliar s.: ok hellornar U.

Mvspellz synir hafa einir¹ ser fylking ok² er sv biort mioc. Vøllrin Vigriðr er c. rasta viðr a hvernveg.

38. En er þesi típindi verþa, þa stendr vpp Heimdallr ok blæs akaflega iGjallarhorn ok vegr vpp aull gvþin, ok eiga þav þing saman. Þa riðr³ Opin til Mimisbrvnz ok teqr rað af Mimi firir ser ok sinv liði. Þa skelfr askr Ygdrasils ok engi lvtr er þa ottalæss abimni e(ða) iorþv. Æsir hervæpa sic ok allir Einheriar ok sækia fram a vøllvna. Riðr fyrstr Opinn með gvllhialminn⁴ ok fagra bryniv ok geír sin, er Gvngnir⁵ heitir; 10 stefnir hann moti Fenrisvlf, en Þorr fram á aðra hlið honvm, ok ma hann ecki dvga honvm, þviat hann hefir fvllt fang at beriaz við Miðgarðzo(rn). Freyr berst moti Svrti ok verþr harðr samgangr, aðr Freyr fellr; þat verþr hans bani, er hann misir þes hins goþa sverþz, er hann gaf Skirni. Þa er ok lafs orþinn 15 hvndrin Garmr, er hvndin er firir Gnipahelli; hann er it mesta forat; hann a vig moti Ty ok verþr hvar aðrvm at bana. Þorr berr bana orð áf Miðgarzo(rmi) ok stigr þaðan bræt ix. fet; þa 192 fellr hann davðr⁶ til iarþar firir eitri þvi, er o(rmrinn) blæss ahann. Vlfirin gleypir Opin; verþr þat hans bani, en þegar eptir 20 snyz fram Viþar ok stigr oðrvm fæti ineðra keypt vlfisins; aþeim 17ª fæti hefir hann þav sko, er allan aldr hefir⁷ verit til samnat; þat erv biorar þeir, er menn sniþa or skom sinvm firir tám e(ða) hæli⁸; þvi skal þeim biorvm bræt kasta sa maðr, er at

¹ Rett. fra yfir. ² Mgl. ³ Rett. fra reið. ⁴ Rett. fra -hiam. ⁵ Skr. Gvgn-. ⁶ Skr. dvðr. ⁷ Dette ord har stået i randen, der findes et indvisn.tegn. ⁸ Rett. fra hæl.

L. 1. synir: megir U. einir ser: WU; omv. T; yfir ser R. mioc: ul. U. — 2. -riðr: riþinn U. — 3. En—vpp: ul. U. — 3—4. ok . . akafl.: ul. U. — 4—5. ok(2)—saman: til þingsins U. — 4. þav: þa T. — 5. riðr: WTU; reið R. — 6. ok—liði: ul. U. — 7. eða: ok a U. -væpa sic: -klæþaz til þingsins U; -kleda sic T. — 8. ok—fram: koma U. vøllvna: vollinn U. fyrstr: fyrst WT. — 9. -hialminn: UT; uden art. RW. — 9. fagra—heitir: hevir geirinn Gvngni i hendi U. — 10. -vlf: vlfinnvm U. — 10—12. en—beriaz: Þorr berst U. — 11. ok—honvm: ul. T. — 12. berst: ul. U. moti S.: vid Surt T. — 12—14. verþr—Skirni: fellr hann er hann hevir eigi sverþit goþa U. — 14. orþinn: ul. U. — 15. er(1)—Gnip.: fra Gnipalvndi U. — 15—16. hann—moti: ok berst við U. — 16. verþr—at: hevir hvartveggi U. bana: skaða WT. — 17. berr—Miðg.: drepr miðgarþzorminn U; ban- skr. WT. þaðan bræt: fram U. — 17—19. þa—hann: vm eitr ormsins U. — 18. davðr: nidr tf. T. — blæss: bles W. — 19. verþr: ok er U. — 19—20. en—Viþar: þa snyr Viþarr fram U. — 20. vlfisins: ul. U. — 20—21. a—hann: hann hevir U. — 22. þeir: ul. U. sniþa: taka U. — 23. eða: ok U. hæli: WTU; hæl R. skal: skaltv U. bræt: nidr T.

Þvi vill hygja, at koma asvnyv at líþi. Anari hendi tekr hann en efra keypt vlfisins ok rífr svndr gin hans, ok verþr þat vlfisins bani. Loki a orrosto við Heimdall, ok verþr hvar anars bani. Þvi næst slyngr Svrttr eldi ifir iorpina ok brenir allan heim. Sva er sagt iVolvspa:

<p>52. Hátt blæs Heimdallr,
horn er a lopti,¹
mæli² Opín
við Mims hafvt;
skelfr Ygdrasils
askr standandi,
ymr etalna tre,
en iotvnn losnar.</p>	<p>55. Kioll fer ástan,
koma mvnv Mvspellz
of læg lypir
en Loki styrir;
þar ró filmegir
með freka allir;
þeim er broþir
Byleiz ífar.</p>	<p>5
10</p>
<p>53. Hvat er með asvm?
hvat er með alfvv?
ýmr allr Iotvnhefmr,
æsir ró aþingi;
stynia dvergar
firir steindvrvv,
vegbergs visir;
vitvð ér en eþa hvat?</p>	<p>56. Svrttr fer svnan
með sviga leivi;
skin af sverþi
sol valtíva;
griotbiorg gnata,
en gifr rata,
troþa halir helveg,
en himin klofnar.</p>	<p>15
20</p>
<p>194</p> <p>39. 54. Hrymr ecr avstan,
hefíz lind firir;
snyz iormvngandr
iiotvnmopi
ormr kny³ vnir,
ærn mvn hlacka,
slitr nai niðfarl,
Naglfar⁴ losnar.</p>	<p>57. Þa kóm⁵ Hlinar
harmr anar fram,
er Opín ferr
við vlf vega,
en bani Belia
biartr at Svrti;
þar mvn Frigiar
falla angan.</p>	<p>196
25</p>

¹ Rett. fra lopt. ² Rett. fra mey. ³ Rett. fra kyr. ⁴ Rett. fra fal.
⁵ Rett. fra hamr.

L. 1. asvnyv; uden art. U. — 2. vlfisins; hans U. — 3. a orrosto; berst U. — 4. Þvi—slyngr; þa slavngvir U. allan heim; heiminn allan U. — 5. sva—V.; sem her segir U. — 6^a. blæs; bles U. — 9^a. Mims; mimis U. — 13^a. en—losnar; æsir erv a þingi U. — 15^a. hvat—alfvv; hvat með asvnyv U. — 16—17^a. ul. U. — 16^a. ymr; gnyr W. — 19^a. stein-; steins U. — 20^a. ul. U. veg- skr. WT. — 21^a. er; þer WU. De følg. 6 vers ul. U. — 27^a. ærn—hlacka; enn ari hlakkar W. — 10^b. þar ró; fara W. — 15^b. leivi; leifi T; læui W. — 19^b. rata; hrata WT.

orma hafvt öll vitv in ihvsit ok blasa eitri, sva at eptir salnvm rena eitrár, ok vafa þær ár eiðrofar ok morðvargar, sva sem her segir:

17 ^b 62. Sal veit ec standa
solv fiari
Nastravndv a,
norðr horfa dyr;
falla eitdropar
in of liora, | sa er vndin salr
orma hrygívm.
63. Sklv þar vafa
þvnga strauma
menn meinsvara
ok morðvargar. | 5 |
|--|---|---|

En iHvergelmi er verst: 10

Þar qvelr Niðhæggr nai framm gengna.¹

(53) Þa mælti G(angleri): Hvart lifa nokqvor goþin þa, eþa er þa nokqvor iorð e(ða) himinn? Har s(egir):

- 202 41. Vpp skytr iorþvni þa orsænvum ok er þa græn ok fagr, vaxa þa acrar osanir. Viþar ok Vali lifa, sva at eigi hefir sær- 15 inn ok Svrtalogi grandat þeim, ok bygia þeir alþavelli, þar sem fyr var Asgarðr, ok þar koma þa synir Þors, Mopi ok Magni, ok hafa þar Miollni. Þvi næst koma þar Balldr ok Hædr fra Heliar; setiaz þa allir samt ok talaz við ok minaz arvnar sinar ok ræpa of tíþindi þæ, er fyrvum höfþv verit, of² Miðgarþzo(rm) 20 ok vm Fenrisv(lf); þa fina þeir igrasinv gvlltaflvr þær, er æsirnir höfþv att. Sva er sagt:

64. Viþar ok Vali
bygia ve goþa,
þa er sortnar Svrtá logi; | Mopi ³ ok Magni
skvlo Miolni hafa
Vingnis at vigþroti. | 25 |
|--|---|----|

¹ Egl. skr. -genga. ² Rett. fra ok. ³ Rett. fra megi.

L. 1. oll—hvsit: hanga inn vm glvggana U. blasa: þeir tf. U. — 1—2. eptir—ár: ar falla af U. — 2. þær ár: þeir menn þær er ero U. — 6^a. -stravndv: stravndvm UT. — 8^b. -svara: -svarar U. — 9^b. morðvargar: morþingiar U. — 13. þa: ul. T. iorð..himinn: med art. U. — 14. þa(1): ul. U. þa(2): hon U. — 14—15. fagr—þa: ul. U. — 15. lifa: þa tf. T. — 15 —16. sva—særinn: ul. U. — 16. ok: ne W. Svrtá-: svartá- U; hevir eigi tf. U. Iþa-: eiþa- U. — 17. fyr: fyrrvm U. koma þa: kómv(!) U. — 18. Þvi—þar: þar kemr U. — 19. setiaz—ok(1): ul. U; saman skr. T. — 20. of: aull tf. T. þæ—of: ul. U. fyrvum: fyrr W; aðr T. — 21. vm: ul. U. fina þeir: finnaz þar W. þær: ul. U. — 22. höfþv: hava U. sva—sagt: ul. U. — 25^a. sortnar: sloknar U. Svrtá: svartá U. — 23^b. Mopi: WTU. — 25^b. Vingnis—vigþroti: vignigs synir at vigröþi U.

En þar sem heitir Hoddmimis hollt leynaz menn ii. iSvrtaloga, er sva heita, Lif ok Leifþrasir, ok hafa morgindægvar firir mat, en af þesvm monnvvm kemr sva mikil kynslöð, at bygviz heimr allr. Sva sem her s(egir):

5	65. Lif ok Leifþrasir,
en þav leynaz mvnv
iholti Hoddmimis, | morgindægvar
þav ¹ at mat hafa,
en þapan af alldir alaz. | 204 |
|---|---|---|-----|

Ok hitt mvn þer vndarlikt þyckia, er solin hefir getit dottvr eigi ofegri, en hon er, ok fer sv þa stigv moþvr sinar, sem
10 her segir :

66. Eina dottvr
ber alfráþvl,
aðr hana fenrir fari; | sv skal riþa,
er regin deya,
moþvrbræt mær. |
|---|---|

En nv ef þv kant lengra framm at spyria, þa veit ec eigi, hvaþ-
15 an þer kemr þat, firir því at ongan man heyrþa ec lengra segia fram aldar farit, ok niottv nv, sem þv namt.

42. (54) Þvi næst heyrþi Gangleri dyni mickla hvernveg fra ser ok leit vt a hlið ser, ok þa er hann setz meir vm, þa stendr hann vti asléttvm velli, ser þa onga hæll ok onga borg.
20 Géngr hann þa leið sina brát ok kemr heim iriki sitt ok segir þav tíþindi, er hann hefir sét ok heyrtr, ok eptir honvm sagþi hverr maðr avðrvvm þessar saðvvr.

43. En æsir setiaz þa atal ok raþa raþvm² sinvm ok minaz 206
aþesar frasagnir allar, er honvm voro sagþar, ok gefa nofn þesi

¹ er tf. ² tiaz—raþvm er opfrisket.

L. 1—4. En—segir: en i holldi mimis leynaz meyar i svrtaloga U. — 5a. Leifþrasir: WTR; lifþræser U. — 6a. en þav . . mvnv: er þar . . meyar U. — 7a. holti Hoddm.: mimis holldi U. — 5—7b. lyder i U: morgin daggva þær ok þar vm alldr alaz. — 8. Ok—er: ul. U. dottvr: eina tf. T. — 9. hon er: sik U. — 9—10. sv—segir: hon leið hennar U. — 13a. hana: henni U. — 11b. skal riþa: mvn renna eða riþa U. — 12b. ul. U. — 13b. moþvr bræt: regin bravtir (sál.WT.) U. — 14—16. En—namt: ul. U. — 14. framm: ul. T. — 15. þat firir: ul. T. ongan: engi WT. mana: ul. T. — 17—19. Þvi—vti: Nv er gangleri heyrir þetta þa verþr gnyr mikill ok er hann U. — 18. leit: hann tf. TW. — 19—s. 77,2. ser—þes: ok er æsirnir heyra þetta sagt gafo þeir ser þessi nofn asanna U. — 18. leit: hann tf. T. — 18—19. ser—borg: ul. W. — 21—22. ok(2)—saðvvr: ul. T. — 23. setiaz: settoz T. ok(1): ad T. — 24. þesar—sagþar: þessa frasogn alla er her uar sagt W. er—sagþar: er nu var sagt T.

hin samv, er aðr erv nefnd, monnvm ok staþvum þeim, er þar voro, til þes at þa er langar stvndir lípi, at menn skyldo ecki ifaz i, at allir væri einir þeir æsir, er nv var fra sagt, ok þesir, er þa voro þav somv nafn gefin. Þar var þa Þor kallaðr ok er sa Asaþor hin gamli, sa er Okvþor, ok honvm erv kend 5
þav storvirki, er Ector¹ gerþi i Troio. En þat hygja menn, at Tyrkir hafi sagt fra Vlixes ok hafi þeir hann kallat Loka, þviat Tyrkir voro hans hinir mestv vvindir.

¹ Skr. Þor, men o. l. ector, vistnok med samme hånd.

L. 2—3. at(2)—i: efaþiz menn ecki U. — 3. var: er U. — 4—5. er—gamli: æsir er nv voro ok var avko Þorr kallaðr asa Þorr U. — 4. þa voro: ul. W. þav: ul. T. — 5. gamli: Þorr tf. W. — 5—8. sa—vvindir: ul. U (stykket er vist et yngre tillæg). — 7. kallat: RW; calladann T. Her-
efter nyt kap. i U med overskr.: fra heimboþi asa með ægi.

[SKÁLDSKAPARMÁL]

1. (55) E[inn¹ ma]ðr er nefndr Ægir eða Hler; hann bio iey 18^a
 þeiri, er nv er kollvð² [Hle]sey; hann var mioc fiolkv³nigr. Hann
 gerpi ferþ sina til Asgarþz, en³ æsir visv fyrir⁴ ferþ hans ok⁴
 var honvm fagnat vel ok þo margir lvtir gorvir⁴ með sionhverf-
 5 ingvm. Ok vm qveldit, er drecka skyldi, þa let Opín bera in 208
 ihallina sverð ok voro sva biort, at þar af lysti, ok var ecki
 haft lios anat, meþan við dryckiv var setit. Þa gengv æsir at
 gildi sinv ok settvz ihasæti xii. æsir þeir, er domendr skyldv
 vera ok sva voro nefndir, Thor, Niorðr, Freyr, Tyr, Heimdallr,
 10 Bragi, Vifar, Vali, Vllr, Hæmir, Forseti, Loki; slikt sama
 asynior, Frig, Freyia, Gefivn, Iþvn, Gerþr, Sigyn, Fvlla, Nana.
 Ægi þotti gæfvglíkt þar vm at siaz; veggþili avll vorv þar tioldvt
 með fagrvm skioldvm; þar var ok afenginn miodr ok mioc
 drvckit. Næsti maðr Ægi sat Bragi, ok attvz þeir við dryckiv
 15 ok orþa skipti; sagþi Bragi Ægi fra morgvm tíþindvm, þeim er
 æsir hofþv att.

2. (56) HAN hof þar frasagn, at þrir æsir foro heiman, Opín ok
 Loki ok Hæmir, ok forv vm fioll ok eyþimerkr, ok var illt til
 matar. En er þeir koma ofan idal nakqvarn, sia þeir oxna flock

¹ Stor initial. ² Utydel. ³ er tf. ⁴ Mgl.

L. 1—4. Einn—sionhv.: þesser æsir þago heimboþ at ægi i hlesey.
 Aþr hafþi oþinn honvm heim boþit U. — 1. ey: eyiu WT. — 2. var: er
 W; audigr ok tf. T. — 3. en: er tf. R, ul. WT. fyrir: WT; ul. R. — 4.
 gorvir: WT; ul. R. sionhv.: fiolkyngr W. — 5. er—þa: ul. U. skyldi: var
 farit (tekit T) WT. in: ul. U. — 6—9. voro nefndir: lysti þar af sem logvm
 biortvm U. — 9. voro: eru T. Thor: var þar tf. U. — 10. slikt sama:
 ul. U. — 11. asynior: slikt(?) tf. U. Fvlla: scolld U. — 12—17. Ægi—
 heiman: Bragi sægir ægi fra morgvm tíþindvm U. — 15. Ægi: ul. W.
 — 16. att: at hafz WT. — 17. þar fras.: þa frasogn sua T. — 18. ok(2):
 ul. U. — 18—19. fioll—þeir(2): fioll fvndo U. — 19. matar: vista WT.
 sia þeir: ok sia þar T: ok sia W. flock: micinn tf. T.

ok taka ein vxann ok snva til seyþis; en er þeir hyggja, at
 soþit mvn vera, raþa þeir seyþin, ok var ecki soþit; ok ianat
 sin, er þeir raþa soþin, þa er stvnd var liþin, ok var ecki soþit;
 mæla þeir þa sin ámilli, hveriv þetta mvn gegna. Þa heyra þeir
 mal feikina vpp ifir sic, at sa, er þar sat, qvaz raþa þvi, er 5
 210 eigi soðnaþi aseypinvm. Þeir litv til ok sat þar avrn ok eigi
 litill. Þa mælti avrninn: »vilit þer gefa mer fylli mina af oxan-
 vm, þa mvn soðna a seyþinvm«. Þeir iata þvi. Þa lætr hann
 sigaz or trenv ok setz aseypinn ok legr vpp þegar it fyrsta lær
 oxans ii. ok baþa bogvna. Þa varþ Loki reiðr ok greip vpp 10
 mikla stæng ok reipir af allv afli ok rekr akroppinn erninvm.
 Avrninn bregz við havgit ok flygr vpp; þa var favst stængin
 við bak¹ arnarins, en² hendir Loka við anan enda. Avrninn
 flygr hatt sva, at fætr Loka³ taka niðr griot⁴ ok vrþir ok vípv;
 en hendir hans hygr hann at slitna mvnv or axlvm. Hann kallar 15
 ok biðr allþarflega arninn friþar, en hann segir, at Loki skal
 aldri lavs verþa, nema hann veiti honvm svardaga at koma
 Iþvni vt of Asgarþ með epli sin, en Loki vill þat; verþr hann
 þa lavs ok ferr til lags mana sina; ok er eigi at sini sogð fleiri
 tipindi vm þeira ferð, aðr þeir koma heim. En at aqvæðinni 20
 stvndv teygir Loki Iþvni vt vm Asgarð iskov nokqvorn ok segir,

¹ Rett. fra kropp. ² Rett. fra ok. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra griotit.

L. 1. ein vxann: eit navtið U. — 1—2. en—þeir: rivfa tysvar U. —
 2—6. ok(2)—seyþinvm: ul. U. — 2. vera: þa tf. WT. i: ul. WT. — 3. raþa:
 riufa W. — 5. eikina: eikinni T. sic: ser T. at: ok T. raþa: valda T. —
 6—8. Þeir—seyþinvm: þa sa þeir avrn yfir ser ok lezt hann vallda at
 eigi var soþit. gefit mer fylli ok mvn soþit U. — 6. sat: sa T og så:
 litinn. — 7. þer: er T. — 8. þvi: honum (þvi tf. T) fylli sinni af oxanum
 WT. — 9. or—setz: ul. U. — 9—10. ok(2)—ii: tok annat vxa lærit U. — 9. it
 fyrsta: i fyrstu WT. — 10. ii: bæði W. — 10—11. þa—mikla: loki þreif
 vpp U. — 11. mikla stæng: stong eina micla T. reipir—kroppinn: lavst
 a bak U. — 12. Avrninn bregz: en hann bra ser vpp U. bregz: vid
 miok tf. T. vpp: ul. U. — 12—13. stængin—enda: hordin við stongina
 enn annarr endir við bak arnarens W. — 13. bak: WTU; kropp R.
 arnarins: erninvm U. en: WTU; ok R. Loka: vorv fastar tf. U. enda:
 stangar enda U; stangarinnar tf. T. — 14. hatt: ul. U. taka—víþo:
 namo niþri við iorþv ok grioti U; griot skr. WT. — 15. hans: ul. U;
 loca T. hygr: hvþi U. at: ul. U. mvnv: muni W; mvndo U. axlvm:
 axlar liþvm U. — 15—16. Hann kallar... allþarf. arninn: ul. U. — 16—
 18. en—Asgarþ: Avrninn lezt hann eigi mvndo lavsan lata nema iþvnn
 kemi þar U. — 18. þat: þetta U. — 18—s. 80,3. verþr—hin: ok ferr brott
 með eiþi(!). hann teygir hana eptir eplonvm ok biþr hana hava sin
 epli ok hon for U. — 21. stvndv: stefnu WT.

at hann hefir fvndit epli þav, er henne mvnv gripir i pickia, ok bað, at hon skal hafa með ser sin epli ok bera saman ok hin. Þa kemr þar Þiazi iotvñ iarnar ham ok tekr Iþvni ok flygr bræt með ok iÞrymheim til bvs sins.

- 5 3. En æsir vrvv illa við hvarf Iþvñar ok gerþvz þeir bratt 18^b
harir ok gamlir. Þa attv þeir æsir þing ok [spyr hverr ann]an, 212
hvat siþarst visi til Iþvñar, en þat var set siþarst, at hon geck
[vt] orAsgarþi með Loka. Þa var Loki tekin ok færðr aþingit,
ok var honvm heitit bana eþa pislvm; en er hann varþ ræddr,
10 þa qvaz hann mvndv sækia¹ eptir Iþvni i Iotvñheima, ef Freyia
vill lia honvm valshams, er hon a. Ok er hann fær vals ham-
inn, flygr hann norðr i Iotvñheima ok kemr ein dag til Þiaza
iotvñs; var hann roin asæ, en Iþvñ var ein heima; bra Loki
henni ihnotar liki ok hafþi iklom² ser ok flygr sem mest. [E]n
15 er Þiazi kom heim ok saknar Iþvñar, teckr hann arnar haminn
ok flygr eptir Loka ok dro arnsvg iflvgnvm. En er æsirñir sa,
er valrinn flavg með hnotina ok hvar arninn flavg, þa gengv þeir
vt vndir Asgarð ok barv þanig byrþar af lokarspanvm, ok þa
er valrin flavg in of borgina, let hann fallaz niðr við borgar
20 vegginn; þa slogv æsirñir eldi ilokarspanvna,³ en arninn matti
eigi stavðva sik,⁴ er hann misti valsins; læst þa eldinvm ifiðri
arnarins, ok toc þa af flvginn. Þa voro æsirñir nær ok drapv
Þiaza iotvñ firir inan asgrindr, ok er þat víg allfrægt. En Skafi,

¹ Rett. fra sæka. ² Rett. fra oklom. ³ Rett. fra spanv. ⁴ Mgl.

L. 1. mvnv gripir: mun gripir W. — 3. Þa—þar: þar kom U. — 3—4. tekr—sins: flavg með hana i Þryþheim (!) U. — 4. bræt: með hana tf. W. ok: ul. T. — 5—9. En—honvm: æsir gerþvz æfrir miok ok spvrþo hvar iþvñn veri. en er þeir visso var loka U. — 6. harir: hærir W. æsir: ul. W. hverr: þeira tf. T. — 7. visi: visso T. — 8. vt: ul. WT. þingit: þing WT. — 9—11. eþa—a: nema hann feru eptir henni meðr valsham freyio U. — 11. lia: fa T. og så -ham, ham skr. W. — 11—12. Ok—dag: hann kom U. — 11. fær: fekk W. — 11—12. haminn: uden art. T. — 13. var hann: er hann var U. en—heima: ul. U. — 14. hafþi—mest: flavg með hana U. hafþi: hana tf. T. — 14—16. En—flvginnv: þiazi tok arnar ham ok flavg eptir þeim U; fluginum skr. W. — 17. er—flavg(2): hvar valrinn flo U. gengv: ganga WT. — 17—20. gengv—lokarsp.: toku þeir byrþi af lokarspanvm ok slogv eldi i U. — 20. spanv skr. R. — 20—21. matti... sik: gat (feck U)...stoðvat sik TU; sik ul. R. — 21. er—valsins: at flvginnv ok U. — 21—23. fiðri—iotvñ: fiþrit ok drapv þeir iotvñninn U. — 22. æsirñir: æsir WT. — 23. Þiaza: ornenn þat uar þiazi W. asgrindr: asgard T. ok—allfr.: ul. U.

dottir Þíazza iotvns, toc hialm ok bryniv ok a/l hervapn ok ferr til Asgarþz, at hefna faþvr s(íns), en ęsir byþv henni sætt ok 214 yfirbætr, ok hit fyrsta, at hon skal kiosa ser man af asvm ok kiosa at fotvm¹ ok sia ecki fleira af. Þa sa hon eins manz fætr forkvnar fagra ok mælti: »þena kýs ec, fatt mvn liott aBaldri«, 5 en þat var Niorðr or Noatvnm. Þat hafpi hon ok isættar giorð sini, at ęsir skyldv þat gera, er hon hvęþi, at þeir skyldv eigi mega, at hlæia hana. Þa gerþi Loki þat, at hann batt vm skeg geitar nokqvorar ok aðrvm enda vm hreðiar ser, ok letv þar ymsi eptir ok skrækti hvartvegia² hatt; þa let Loki fallaz ikne 10 Skaða, ok þa hlo hon; var þa gior sætt af asana hendi við hana.

4. Sva er sagt, at Opinn gerþi þat til yfirbota við Skaða,³ at hann toc a/v Þíazza ok kastapi vpp a himin ok gerþi af stiorvnr ii. Þa mælti ęgir: Mikill þycki mer Þíazzi firir ser 15 hafa verit, eþa hvers kyns var hann? Bragi svarar: Avivaldi h(et) faþir hans, ok merki mvnv þer at þickia, ef ec segi þer fra honvm. Hann var mioc gvllaþigr, en er hann do ok synir hans skyldv skipta arfi, þa hafþv þeir mæling at gvllinv, er þeir skiptv, at hverr skyldi taka mvnfylli sina ok allir iafn- 20 margar. Ein þeira var Þíazzi, ii. Iþi, iii. Gangr. En þat hofvm vár orðtac nv með oss, at kalla gvllit mvntal þesa iotna, en ver felvm⁴ irvnm e(ða) iskaldskap sva, at ver ka/vvm þat mal

¹ Skr. fæt-. ² við tf. ³ Rett. fra hana. ⁴ Skr. fell-.

L. 1. Þi. iotvns: hans U. hialm—ok(2): ul. U; her- ul. T. — 1—2. ferr —at: vill U. — 2. faþvr sins: hans U. — 2—3. ęsir—skal: þeir byþo henni at U. — 3—4 ser . . af—kiosa: ul. U. ok(2)—af: af liþi þeira U. — 4—5. eins—fagra: einn manns fot fork. fagran T. — 5. forkvnar: ul. U. — 6. or Noat.: ul. U. — 6—7. Þat—sini: en þat varþ at sætt U. — 7. þat—at(1): ul. U. — 8. hana: en hon hvęþi at þat mætti engi gera tf. U. — 8—9. Þa—ser: loki batt ser geitar skegg vndir hreþiarnar U. — 10. eptir: firir W. Loki: hann U. — 11. ok: ul. W. — 11—12. af—hana: með þeim U. — 13. Sva—at: ul. U. yfirbota: umbota W; faþrbota U. Skaða: WU; hana R. — 15. ii: ul. U. — 15—16. Þa—svarar: ul. U. — 16. Avl: Avþ- U. — 17. hans: þíazza U. — 17—20. ok—taka: en er synir avþvallda tokv arf tok hverr U. — 17. mvnv: mun T. at: ul. T. — 19. at: a WT. — 20—21. sina—Gangr: af gvlli U. — 21—22. En—gvllit: er nv gvllit kallat U. — 22. þesa: ul. U. — 23—82,2. ver(1)—rvnm: i skaldskap mal þeira U. Her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra þvi at ęsir sato at heimboþi at ægis ok hann spvrþi braga hvaþan af kom skaldskaprinn. fra þvi er quasir var skapaþr. her hefir miok setning skaldskapar.

e(ða) orð¹ eða² tal þesa iotna. Þa mælti Ægir: Þat þicki mer 216
vera vel folgit irvnm, ok enn mælti Ægir: (57) Hvaðan³ af hefir
hafiz sv iþrott, er þer kallid skaldskap? Bragi svarar: Þat voro
vpphof til þes, at gvþin hoffv osætt við þat folk, er vanir
5 heita, en þeir lægv með ser fridstefnv ok settv griþ aþa lvd, 19^a
at þeir gengv hvarir tvegiv til eins kers ok spyttv í hraka sin-
vm⁴. En at skilnaþi þa tokv goþin ok vildv eigi lata tynaz þat
griþa mark ok skopvþv þar or man; sa heitir Kvasir, hann er
sva vitr, at engi spyr hann þeira lvta, er eigi kan hann orlavsn.
10 Hann for við a vm heim at kena monnv fræþi, ok þa er hann
kom at heimboþi til dverga nokqvorra, Fialars ok Galars, þa
kællvðv þeir hann með ser æinmæli ok drapv hann, letv rena
bloð hans itva ker ok ein ketil, ok heitir sa Oðreyrir, en kerin
heita⁵ Son ok Boðn; þeir blendv hvnangi við bloþit, ok varð
15 þar af mioðr sa, er hverr, er af dreckr, verþr skald eþa fræþa
maðr. Dvergarnir sogþv asvm, at Kvasir hefþi kafnat imanviti,
firir þvi at engi var þar sva froþr, at spyria kyni hann froþ-
leiks.

5. Þa bvþv þesir dvergar til sin iotni þeim, er Gillingr heitir,
20 ok konv hans. Þa bvþv dvergarnir Gillingi at roa a sæ með
ser. En er þeir² forv firir land fram, rørv dvergarnir aboþa ok 218
hvelfþv⁶ skipinv. Gillingr var osyndr ok tyndiz hann, en dverg-
arnir rettv skip sitt ok rerv til landz. Þeir sogþv konv hans
þenna atbvrd, en hon kvni illa ok gret hatt. Þa spvrþi Fialar

¹ Rett. fra orða. ² Mgl. ³ Stor initial. ⁴ Rett. fra sina. ⁵ Rett. fra heitv. ⁶ Rett. fra hvelfþi.

L. 1. eða(1)—tal: eða ortac T; eða orðatal W. — 2. ok—Ægir: ul. W; Eger spyrr U. — 2—3. hefir—skaldsk.: kom skaldskaprinn U; hafiz ul. T; hefir þat skr. W. — 3—4. Þat—at: ul. U; var upphaf skr. W. — 4—5. þat—heita: vani U. — 5. en—ser: ok gerþv U. — 5—6. settv—þeir: ul. U. — 6. hvarir tv.: ul. U. — 6—7. sinvm: WTU; sina R. — 7—8. En—mark: ul. U. — 8. þar: ul. U. or: af W. — 8—9. er—orlavsn: leysti or ollvm hlvtvm U. — 9. er—orlavsn: at eigi kunni hann orleysa T. — 10. Hann—fræþi: ul. U. — 11. at heimboþi: ul. U. dverga nokqvorra: dverganna U og skr. falas ok galas. — 12. með ser: ul. U. — 13. -reyrir: -rærir W; -rerir TU. — 14. blendv: blondoþv UT; við tf. U. — 14—15. varð—hverr: heitir þat þa mioþr ok sa U. — 15. eþa fræþa: ok (sål. U) fræði W. — 16. asvm—kafnat: at þeir hefþi tapaz U. — 17—18. firir—froþleiks: ul. U. — 19. Þa—dvergar: dvergarnir bvþo U. — 20. ok—Gillingi: ok bvþo honvm U; ul. T. — 20—21. með ser: ul. U. — 21. En—boþa: ul. U; nockurn tf. T. a: R; i WT. — 22. hvelfþv: WTU; hvelfþi R. skipinv: skipi vndir honvm U. — 22—83,5. Gillingr—hann: ul. U. — 23. skip sitt: skipit W.

hana, ef henni myndi hvglettara, ef hon sæi vt asæin, þar er hann hafði tynz; en hon vildi þat; þa mælti hann við Galar broþvr sín, at hann skal fara vpp ifir dyrnar, er hon gengi vt, ok lata kvernsteín falla ihafvt henne, ok talði ser leipaz op hennar, ok sva gerði hann. Þa er þetta spvrði Svttvngr iotvnn,¹ 5 s(on)² Gillings, ferr hann til ok toc dvergana ok flytr asæ út ok setr þa iflæpar sker. Þeir biðia Svttvng ser lifs griða ok bioða honvm til sættar ifaþvr giold mioþinn dyra, ok þat verþr at sætt með þeim. Flytr Svttvngr mioþin heim ok hirþir, þar sem heita Hnitbiorg, setr þar til gæzlv dottvr s(ina) Gvnlaþv. 10 Af þesv kállvm vær skaldskap Kvasis bloð e(ða) dverga dreckv e(ða) fylli e(ða) nakqvars konar læg Oðreris eða Boðnar e(ða) Sonar eða farskost dverga, firir því at sa mioðr f[lvt]ti þeim florlæsn or skerinu, eða Svttvnga mioð e(ða) Hnitbiarga lægr. (58) Þa mælti Ægir: Myrkt picki mer þat mælt at kalla skaldskap 15 með þesvm heitvm, en hvernig komvz þer³ æsir at Svttvnga miði? Bragi svarar:

6. Sia saga er til þes, at Opinn for heiman ok kom þar, er þrælar niv slogv hey; hann spyr, ef þeir vili, at hann bryni 20 liana,¹ en þeim þotti bita liarnir myklv betr ok folvþv heinina; en hann mat sva, at sa, er kavpa vildi, skyldi gefa við hof, en allir kvopvz vilia ok baþv hann ser selia, en hann kastaði heinini ilopt vpp; en er allir vildv henda, þa skiptvz þeir sva við, at hverr bra lianvm ahals aðrvm. Opinn sotti til nattstaþar til 25

¹ Mgl. ² Rett. fra broþvrson. ³ Rett. fra komv þeir.

L. 2. en: er tf. T. — 3. gengi: gengr T. — 4. falla: ul. W. — 5. Þa — þetta: þat U. Þa — spvrði: ul. T. iotvnn: WT; ul. RU. — 6. son: WU; broþvrson RT. Gillings: hans U; heurdi þessi tidendi ok tf. T. ferr — dvergana: ul. U. flytr: dvergana tf. UT. — 6—7. asæ — þa: ul. U. — 7. flæpar: flæpi U. — 7—10. Þeir — þar: þeir bioða mioþinn i favr þætr. Svttvngr hirþir hann i Hnitbiorgvm ok U. — 11. Af — skaldsk.: því heitir skallskaprinn U, og de fölg. subst. i nom. bloð: dreyra T. — 11—12. eða — Boðnar: ul. U. — 12. -reris: WR; -röris T. — 13. -kost: kostr W. dverga: med art. U. firir: ul. T. — 14. -lægr: lög W. — 15—17. Þa — miði: Ægerr spyrr hversu komz Opinn at miþinvm U. — 16. komvz þer: W; komv þeir R; komuz þeir T. — 18—19. Sia — niv: hann for þar sem voro nio þrælar ok U. — 19. niv: nokkurir voru ok T. spyr — bryni: bavþ at bryna U. — 20—24. Þeir — henda: hann tok hein or pvssi sinvm ok gavf þeir við havfvð sin U. — 21. liana: WT; ul. R. — 22. hof: hofud sitt (jfr. U) T. — 24—25. þa — bra: Siþan bra hverr U. — 25—84,1. Opinn — Svtt.: þa kom opinn til bavga ok nefndiz bolverkr U. — 25. sotti: setti W. til(2): at W.

iotvns þes, er¹ Bægi h(et) broþir Svttvngs. Bægi kallaði illt fiar- 19b
hald sitt ok sagði, at þrælar hans niv hæfþv drepiz, en tálþiz
eigi vita ser vǫn verkmana. En Opinn nefndis firir honvm
Bælverkr; hann bæð at taka vpp ix. mana verk firir Bæga, en
5 mælti ser til kǫps einn dryck af Svttvnga miþi. Bægi qvaz²
enskis rað³ eiga af midinvm, sagði, at Svttvngr vildi ein hafa,
en fara kvezt hann myndv með Bælverki ok freista, ef þeir
fengi miopinn. Bælverkr van vm svmarit ix. mana⁴ verk firir
Bæga, en at vetri beiddi⁵ hann Bæga leigv sinar. Þa fara þeir
10 bæþir [til Svttvngs.⁶ Bægi segir Svttvngi, broþvr sinvm, kǫpv
þeira Bælverks, en Svttvngr syniar þverlega hvers dropa af
miþinvm. Þa mælti Bælverkr til Bæga, at þeir skyldv freista
væla nokqvorra, ef þeir megi na miþinvm, en Bægi lætr þat
vel vera. Þa dregr Bælverkr fram nafar þan, er Rati h(eitir), ok
15 mælti, at B(avgi) skal bora biargit, ef nafarin bitr. Hann gerir 222
sva. Þa segir Bægi, at gǫgnvm er borat biargit, en Bælverkr
blæs inafars rǫfina, ok hriota spænirnrir vpp imoti honvm. Þa
fan hann, at Bægi vildi svikia hann, ok bæð bora gǫgnvm biargit.
Bægi boraði en. Enn er Bælverkr⁷ bles anat sin, þa fvkv in
20 spænirnrir. Þa braz Bælverkr i orms liki ok skreið inafars rǫf-
ina, en Bægi stack eptir honvm nafrinvm ok misti hans. For
Bælverkr þar til, sem Gvnlæð var, ok la⁸ hia henni iii. nætr,
ok þa lofði hon honvm at drecka af miðinvm iii. drycki.

¹ Skr. 2 gg ved sideskifte. ² Rett. fra qvað. ³ Rett. fra raðs. ⁴ Rett. fra mans. ⁵ Rett. fra beiddiz. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra -verk. ⁸ Rett. fra lia.

L. 1—4. kallaði—Bælv.: lezt eigi hava vel halldit hvskorlvvm sinvm U. — 2. hæfþv drepiz: voru drepnir T. — 4—5. ix.—kǫps: einn verk þeira nio ok hava til U. — 5. ser . . kǫps: ul. W. — 5—6. qvaz enskis: lezt U. — 6. af: a U. midinvm: drycknom T. sagði—vildi: en svttvngr vill U. — 7—8. en—miopinn: ul. U. — 8. mana: WTU; manns R. — 8—9. fyrir B.: ul. WTU. — 9. beiddi—sinar: vill hann kǫvði U; beiddiz skr. R. — 9—10. Þa—bæþir: fara þa U. — 10. til S.: WTU; ul. R. — 10—12. Bægi—miþinvm: ok beiþa hann miþarins. hann syniar U; Svttvngi ul. WT. — 12—22. Þa—henni: þeir forv ok tekr bolverkr nafarinn roða ok borar hnitbiorg meðr ok þa brazt hann i orms liki ok skreiþ nafars rǫfina ok hvilldi hia gvnnlǫþv U. — 12. mælti—til: beidir bælvercr T. — 12—13. skyldv—nokqv.: hafi velar nockurar T; skulu skr. W. — 15. biargit: bergit W = l. 18. — 17. blæs: bles T. vpp: ut W. — 19. bles: blæss W. fvkv: flugu T. — 22. la hia: lia(!) W (jfr. R). — 23. þa—drecka: drack U; þa ul. T.

Ienvm fyrsta dryck drack hann alt¹ or Oðreri, en iaðrvm or Boðn, i envm þriþia or Son, ok hafði hann þa allan miöþinn. Þa braz hann iarnar ham ok flávg sem akafazt; en er Svttvng² sa flvg arnarins, toc hann ser arnar ham ok flávg eptir honvm. En er æsir sa, hvar Öþinn flávg, þa settv þeir³ vt igarþin ker 5 sin, en er Öþin kom in of Asgarð, þa spytti hann vpp miþinvm ikerin, en honvm var þa sva nær komit, at Svttvng² mvndi na honvm, at hann sendi aptr svman miöþinn, ok var þes ecki gætt; hafði þat hverr, er vildi, ok köllvm ver þat skaldsifla⁴ lvt.⁵ En Svttvnga-mioð gaf Öþin asvnm ok þeim monnm, 10 224 er yrkia kvnv. Þvi kavllvm v[er] skaldskapinn feng Öþins ok 230 fvnd ok dryck hans ok giof hans ok dryck asana. (1) Þa mælti Ægir: Hversv amarga lund breytit þer orðtökvm skaldskapar, eþa hversv morg erv kyn skaldskaparins?

7. Þa mælti Bragi: Tven erv kyn þav, er greina skaldskap 15 allan. Ægir spyr: Hver tven? Bragi s(egir): Mal ok hættir.

¹ Rett. fra all. ² Rett. fra þiazi. ³ Rett. fra þv. ⁴ Rett. fra skall-
⁵ Rett. fra lit.

L. 1—2. I—miöþinn: ok var hann þa vppi allr sitt . . (1) or hverio kerino U. — 1. -reri: -rörir T. — 2. þriþia: dryck tf. W. — 3. sem akafazt: ul. U; akaflegast skr. WT. er: ul. U. Svttvng²: UT; Þiazi RW. — 4. sa—ser: i annan U. — 5. En—þeir: æsir settv U. — 6. en—vpp: Öþinn spytti U. — 7—11. en—kvnv: en svnmv repti hann aptr er honvm varþ nær faræt ok hava þat skalldsiffl ok heitir arnar leir. en svttunga mioðr þeir er yrkia kvnna U. — 6. -garð: -garða W. — 9. þat hverr: þa hver þat T. — 10. lvt: WT; lit R. — 11. kvnv: her nyt kap. i U med overskr.: her segir hversv skilia skal skaldskap. kavllvm—feng: heitir skaldskaprinn fengr U og så nom. i det fölg. — 12. hans(1—2): ul. U. ok(3)—asana: ul. U. — 13—14. Hversv—hversv: hve U. — 13. þer: er T. skaldskapar: med art. T = l. 14. — 15—86,10. erv—Ty: mal ok hátrr. Ægir spyr. hvat heitir mal skaldskaparins. bragi segir. Tvent kent ok okent. Ægir segir. hvat er kent. bragi segir. at taka heiti af verkvm mannz eða annarra hlvt. eða af því er hann þolir öþrvm eða af ætt nockvrri. Ægir segir. hver dæmi ero til þess. bragi segir. At kalla öþin favþr þors balldrs eða bezlo eða annarra barna sinna eða ver friggjar. iarþar. gvnnlaþar. rindar. eða eiganda valhallar eða styranda gvþanna asgarþz eða hliþskialfar sleipnis eða geirsins. oskmeyia. einheria. sigrs valfallz. Gervandi himins ok iarþar solar. kalla hann alldin gavt hapta gvþ hanga gvþ. Farma gvþ Sigtyr U. I B (757) findes dette stykke med fölg. indledning: Sua segir j bók þeire sem edda heiter at sa maðr sem egir het spurðe braga skalld meðal annarra hluta á huersu marga lundd eser breytte orðtökum skaldskaparins eða huersu mörg veri kyn hans. en bragi suaraði: Tuenn osv. — 16. tven: tuau W. hættir: egir spyr tf. B.

Hvert maltac er haft til skaldskapar? Þren er¹ grein skaldskapar mals. Hver? Sva at nefna hvern lvt, sem heitir; avnvr grein er sv, er h(eitir) fornofn; en iii. mals grein [er sv², er kállvð er kening, ok er sv grein sva sett, at ver kállvm Opin
 5 eða Þor e(ða) Ty e(ða) einhvern af asvm eða alfv, [ok hvern³ þeira, er ec nefni til, þa tec ec með heiti af eign anars assins e(ða) get ec hans verka nokqvorra; þa eignaz hann nafnit, en 20ª eigi hin, er nefndr var, sva sem vær kollvm sigTy eða hanga Ty e(ða) farmaTy, þat er þa Opins heiti, ok kóllvm ver þat
 10 kent heiti; sva ok at kalla reiþar Ty.

8. En þetta er nv at segia vngvm skaldvm, þeim er girnaz at nema mal skaldskapar ok heyia ser orþfiolþa með fornvm heitvm eða girnaz þeir at kvna skilia þat, er hvlit er qveþit, þa skili hann þesa bok til froþleiks ok skemtvar, en ecki er
 15 at gleyma eða osana sva þesar frasagnir,⁴ at taka or skaldskapinvm fornar kenningar, þær er hæfvtskald hafa ser lika latit, en eigi skvlo kristnir menn trva aheipin goð ok eigin asanyndi [þesa sagna⁵ anan veg en sva sem her finz ivphafi bokar. er sagt er fra atbvrþvm þeim er manfolkit viltiz fra rettri trv.
 20 ok þa næst fra Tyrkivm hvernig Asia menn þeir er æsir erv 226 kallapir favlsvþv frasagnir þær fra þeim tíþindvm er gerþvz iTroio til þes at landfolkit skyldi trva þa gvð vera.

¹ Rett. fra erv. ² Mgl. ³ Rett. fra at hvrr. ⁴ Rett. fra sagvr.
⁵ Rett. fra þesar sagnar.

L. 1. skaldsk.: Brage suarar tf. B. — 2. Hver: þrenn tf. B. Sva: Su W; su er ein B. — 3. fornofn: fornafn B. — 3—4. en—kening: ul. B. — 4. er sv: WT; ul. R. — 5. af asvm: asanna T. eða: af tf. T. — 5—6. ok—til: ul. W. — 5. ok hvern: TB; at hvrr R. — 8. sem: her er tf. W; þat er at tf. B. — 9. þa: þar W. heiti: nafn T. — 11. En: ul. B. nv: ul. UB. þeim: ul. U. — 12. orþ-: orða- B. — 13. girnaz—at: ul. B. girnaz—kvna: ul. U. hvlit: myrkt B. qveþit: ort U; ok hvlit tf. B. — 14. þa—skemtvar; ul. B; froþl. ok ul. U. at(2): eða U. — 14—16. en—latit: ul. B. — 15. sva: ul. U. frasagnir: WTU; sagvr R. — 16. þær: ul. U. -skald: skalldin UT. — 17—18. a—bokar: ne a sannaz at sva havi verit U, der herefter har fortællingerne om Tor og Hrungrir og Tor og Geirrøðr. — 18. þesa sagna: WT; þuilikra frasagna B; þesar sagnar R. her: skrifat B. i—bokar: j fyrsta capitula greindrar bokar þar sem segir af skipan himins. ok iarðar ok allra hluta er þeim fylgia. þar segir ok af því er manfolkit villtiz sua at j vpphæfe heimsbygðarennar kunno faer menn deile a sinum skapara ok miclu fleire hluter eru þeir þar greindir sem trulegir eru ok sannlegir B, jfr. ovf. — 20. erv: voru T. — 21. þær: ul. WT. — 22. at: TW; er R. land-: landz- T. skyldi trva: trydi T.

9. Priamvs konvngr iTroio var hǫfþingi mikill yfir ællvm her Tyrkia ok hans synir voro tignaztir af ǫllvm her hans. Sa salr hin agæti er æsir kallvþv Brimis sal eþa biorsal, þat var ha'll Priamvs konvngs. En þat er þeir gera langa frasagn of ragna rækr þat er Troio manna orrosta. Þat er frasagt at A/vkþon engði oxa hæfþi ok dro at borþi Miðgarþz o(r)m en ormrin helt sva lifinv at han sækþiz ihafit. Eptir þeim dæmvm er þetta sagt er Ektor drap Volvkrontem agætan kappa at asianda¹ envm mikla Akille ok teygþi hann sva at ser með hæfþi hins drepna þes er þeir iofnvþv til oxans þes er Oku Þor hæfþi hæfvðit af. en er Akilles var dregin iþetta vfæri með sinv kappi þa var honvm sv ein lifs hialpin at flyia vndan banvænligr hæggvi Hektoris ok þo sar. Sva er ok sagt at Ector sotti sva akaflega orrostona ok sva miklir voro ofrhvgir hans er hann sa Akillevs, at engi lvtr var sva sterkr at standaz mætti firir honvm, ok er hann misti Akillevs ok hann var flyiðr þa sefaþi hann sva reiþi sina at hann drap þan kappa er Roddrvs het.

228 Sva sagþv² æsir at þa er Okvþor misti ormsins þa drap hann
20^b Ymi iotvn en við ragna ræckr kom Miðgarzormr vaveifliga at Þor ok bles ahann eitri ok hio hann til bana en eigi nentv æsir at segia sva at Okvþor hefþi þi latiz at ein stigi yfir hann daþan þot sva hefþi verit, en meir hræpvþv þeir frasagnini en satt var er³ þeir sogþv at Miðgarþz ormr fengi þar bana. En þat færþv þeir til þott Akillevs bæri⁴ bana orð af Ecktoze þa la hann daðr a sama velli af þeim sækvm; þat gerþv þeir Elenvs ok Alexander; þan Elenvs kalla æsir Ála. Þat segia þeir at hann hefndi broþvr sins ok hann lifþi þa er æll goþin voro dað ok slæknaðr var eldrin sa er brendr var Asgardr ok allar eignir goþana. En Pirvs honvm iofnvþv þeir til Fenris vlfs, hann drap Opin, en Pirvs matti vargr heita at þeira trv, þviat eigi þyrmði hann griþa staþvnm, er hann drap konvngin i hofinv firir stalla Þors. Þat kalla þeir Svrtaloga er Troia bran. En Mopi ok Magni synir Okvþors qvomv at krefia landa Ala e(ða) Viþ-

¹ Rett. fra -sanda. ² Rett. fra sagþ. ³ Rett. fra en. ⁴ Rett. fra bar.

L. 1. mikill: ul. WT. — 4. Priamvs: Priami T. — 5. Þat: þar WT. fra: sva W. sagt: sva tf. T. — 7. helt: hialp WT. lifinv: lifi sino T. hafit: seinn T. — 8. Volv-: Volo- WT. — 10. hæfþi: braut WT. — 11. Akilles: Akillas W. — 12. -vænligr: -vænu W. — 13. Hektoris: Ektoris W. — 14. -hvgir: -hugar W. er: at W. — 15. Akillevs: Akilles W. standaz: standa T. — 16. Akillevs: Akillis W. — 17. reiþi sina: reiðina W. Roddrvs: Roduus W; Rodirus T. — 18. er: hann tf. T. — 19—20. at Þor: ul. W. — 20. bles: a hann tf. W. ok—hann: ul. T. — 21. yfir: æinn tf. W. daþan: ul. W. — 24. Akillevs: Akilles W. bana-: ban- WT. — 25—26. Elenvs ok: ul. W. -ander: -andr T. — 26. Elenvs: Alexander W; Elenum skr. T. — 28. slæknaðr: sloknaðr WT. — 31. griþa staþvnm: gridonum T. — 33. Okv-: ul. T.

ar; hann er Eneas, hann kom brátt af Troio ok van síþan stor verk. Sva er ok sagt at synir Ectoris komv til Frigialanz ok settvz sialfir íþat ríki, en rakv íbrátt Elenvm.

10. (2) Nv¹. skal lata heyra dæmin, hvernig hafvðskaldin hafa latit ser líka² at yrkia eptir þesvm heitvm ok keníngvm,³ sva sem segir Arnor íarlaskald, at Óþinn⁴ heiti Allfaðr:

1. Nv hyc slíðrhvgaðs ⁵ segia	þytr Allfaðvr ýtvm	232
sið lettir mer stríþa	íarls kvstv brim hrosta.	

Her kallar hann ok skaldskapin hrosta brim Allfaðr. Havarþr 10 halti kvað sva:

2. Nv er íodrægvm ægis	hyg ec at heimboð þiggi
arnar flæg ok baþa	Hanga goðs of vangi.

Sva kvað Viga Glvmr:

3. Lattiz herr með hættv	þottit þeim at hætta
15 Hanga Týs at ganga	þeckiligt firir breckv.

Sva kvað Refr:

4. Opt kom íarþar leiptra	hollr at helgv fvlli
er Baldr hníginn skaldi	Hrafnasar ⁶ mer stafna.

Sva q(vað) Eyvindr skaldaspilir:

20 5. Oc Sigvrþr	Farmatýs	
hín er svænvm veitti	fíorvi næmþv	
hroka ⁷ bíor	íarþraðendr ⁸	234
Haddingia vals	aOgloe.	

¹ Rett. fra EN. ² Rett. fra soma. ³ Skr. -ig-. ⁴ Rett. fra hann. ⁵ Rett. fra -hvgat. ⁶ Rett. fra hrafnalár. ⁷ Rett. fra hraka. ⁸ Rett. fra íarþraþrændr.

L. 1—2. stor verk: storvirce T. — 4. Overskr. í T: upphaf kenninga. Nv: WTb; Enn RU. lata: ul. B. dæmin: RU; dæmi WT; til tf. W. hvernig: skaldskapinn skal kenna ok tf. B. hafvð-: ul. U. — 5. líka: WTUB; soma R. heitvm: hattvm B. — 6. Óþinn: UTB; hann RW. heiti: heti WTb. Allfaðr: Al- U; Alfaðir B. — 7^a. hyc .. hvgaðs: ul. B; -hugaðs(z) WTU; hv gat R. — 8^a. lettir: -lætr U. stríþa: stríþvm U. — 7^b. þytr: þytr B. Allfaðvr: alfavþrs U; al- skr. B. — 8^b. kvstv: kost W; kosta U. — 9. kallar—skaldsk.: er scaldscaprinn calladr T; kallafi hann skaldskapinn U; ok ul. WB. — 9—10. Hav.—sva: Hann ga goð sem hiallti kuað B. — 12^a. ok: vm UB. baþa: havga U. — 11^a. at: a U. 12^b. goðs: god B. of: af WTUB. — 14^a. Lattiz: latið U. — 14^b. þottit: þotti UB. — 17^a. kom: kemr WTUB. — 17^b. at: af B. helgv fvlli: helgvm fvllvm U. — 18^b. Hrafnasar: TW; hrafn a sar U; hrafna (hramna) lar RB. mer stafna: með stafni U. — 20^a. Sigvrþr: Sigurð WTb; Sigrþ U. — 23^a. vals: ul. U. — 21^b. næmþv: næmði W. — 23^b. Ogloe: á gloe U.

Sva q(vað) Glvnr Geirason:

6. Þar var þrafna byriar
þeim er styrþv goð ¹ Beima | sialfr isþkialfi
Sigtýr Atals dýra. | |
|---|--|--|

Sva q(vað) Eyvindr en:

7. Gændvl ok Skægvl
sendi Gætaty
at kiosa of konvnga | hverr Yngva ættar
skyldi með Öpni fara
ok iValhøllv vera. | 5 |
|--|---|---|

Sva q(vað) Vlfr Vggas(on):

8. Riðr at vilgi vjþv ²
viðfrægr en mer liða | Hroptatýr of hvapta
hroðmal sonar bali. | 10 |
|--|--|----|

Sva q(vað) Þioðolfr en hvinverski:

236 21 ^a	9. Valr la þar asandi
[vitinn envm ³ eineygia | Frigiar faþmbygvi
faþgnþvm dað slikri. | |
|---------------------|---|---|--|

Þat q(vað) Hallfræðr⁴:

10. Sanyrþvm spenr sverþa
snar ⁵ þigiandi vigiar | barhaddaþa ⁶ byriar
biþkvan ⁷ vnd ⁸ sic Þriþia. | 15 |
|--|---|----|

Her er þes dæmi, at iorð er kállvt kona Öpins iskaldskap. Sva er her sagt at Eyvindr qvað:

11. Hermoðr ok Bragi,
qvað Hroptatýr,
gangit igagn grami | þviat konvngfr fen
sa er kappi þickir
til hallar hinig. | 20 |
|--|---|----|

Sva q(vað) Kormakr:

¹ Mgl. ² Rett. fra bliþv. ³ Rett. fra vitinvm. ⁴ Rett. fra -fæðr. ⁵ Rett. fra þvar. ⁶ Rett. fra biar. ⁷ Rett. fra bif-. ⁸ Rett. fra of.

L. 2^a. var: vorv U. byriar: hyriar U. — 3^a. er: ul. TBU. goð: UB; kyn T; ul. WR. Beima: beina U. — 2^b. sþkialfi: sökti alfor T. — 4. en: ul. UT. — 6^a. sendi: sendir B. — 5^b. hverr: hvarr U. — 7^b. ok—vera: i Valholl at vera W; -holl skr. TB. — 9^a. Riðr: Riþvm U. viþo: U; bliðu RWTB. — 10^a. við-: vig- B. mer: m̄ U. — 9^b. hvapta: hapta U. — 11—13. sva—slikri: ul. B. — 11. en: ul. WU. — 12^a—14. Valr—Hallfr.: ul. T; åben plads for verset i U. — 13^a. vitinn envm: W; vitinvm R. — 14. Þat: Sva WBU. — 15^a. -yrþvm: yrðinn B. — 16^a. snar: UBT; suar W; þvar R. vigiar: viggian U. — 15^b. -hadd-: -hodd- U. — 16^b. biþ-: U; bif- de øvrr. vnd: UBTW; of R. — 17. er þes: ero þav U. dæmi: getið B. — 18. er—qvað: kvað Eyvindr TUB. — 19—21^b. þviat—hinig: ul. U. — 22—s. 90, 2^b. Sva—Rindar: ul. B.

12. Eykr með enidvki
iarðhlvtr diafiarþar¹

breyti hvn sa er beinan
bindr. Seið Ygr til Rindar.

Sva kvað² Steinþor:

238

13. Forngervan a ec firnvm
5 farms Gvnnlaþar arma

horna fors at hrosa
hlitstyks ok þo litlvvm.

Sva qvað Vlfr Vgas(on):

14. Þar hyck sigrvni svinvm
sylgs valkyrivr fylgia

heilags tafns ok hrafna.
Hlát inan sva minvm.

Sva q(vað) Egill Skallagrimss(on):

10 15. Blot ec eigi af því
broþvr Vilis
gvð iarþar
at ec giarn sia
þo hefir Mims vinr
15 mer of fengit

baþva bætr
er it betra telk.
16. Gafvmk iprot
vlfs ok bagi
vigi vanr³
vammi firþa.

Her er hann kallaðr gvð iarþar ok Mims vinr ok vlfs bagi. Sva 240
q(vað) Refr:

17. Þær eigv ver veigar
Valgatr salar bratar

Fals hran valar fanar
framr valdi tamr gialda.

20 Sva q(vað) Einar skalaglamm:

18. Hliota mvn ec ne hlitir
Hertyss of þat fryiv

firir arþeysi at aþa
aþstr vingnoþar flaðta.

Sva sem Vlfr q(vað) Vgas(on):

19. Kostigr riðr at kesti
25 kynfroðs þeim er goð hloþv

Hrafnfreistaþar hesti
Heimdallr at maþ fallinn.

¹ Rett. fra farþar. ² Rett. fra sagði. ³ Skr. vamr.

L. 1^b. hvn: WU; huns T. — 2^b. Ygr: ykr U. — 3. kvað: WUB; sagði RT. — 4^a. -gervan: gervom U; gioruar W. firnvm: fyrþvm U. — 5^b. litlvvm: UWB; litinn T. — 6—8. sva—minvm: ul. U. — 9. Skallagr.: ul. WT; Skvla son U. — 10—13^a. Blot—sia: ul. T; blota skr. UB; se skr. W. — 14^a. Mims: mimis U. — 11^b. it: ek U. telk: telz WB; tek T. — 13^b. ok: vm U. bagi: бага B; baggi(?) U. — 16. gvð—ok: ul. T. iarþar: iarðar WUB. Mims: mimis WU. — 18^a. eigv: eigum B. veigar: veigir B. — 18^b. Fals: fars U. valar: vala WT; mara U. — 19^a. -gatr: -getr B. — 19^b. valdi: valdr WUT; valr B. tamr: ramar WBT; rámmar U. — 21^a. ne hlitir: en heitir U; hlitir skr. B, hlitri W. — 22^a. fryiv: RU; freyiu WTB. — 22^b. vin-: vm U. gnoþar: -gnaðar W; uingaðar skr. B. — 23. sem: ul. U. — 23—25. Sva—fallinn: ul. B. — 25^a. -froðs: -goþr U.

Sva er sagt i Eiriks malvm:

20. Hvat er þat drama qvað¹ Opín bæpa ec vpp risa
ec hvgðvmc firir dag risa becki at stra
Valha'll ryðia biorker leyðra
242 firir vegnv folki valkyrivr vin bera 5
vekþa ec Einheria sem visi komi.

Þat q(vað) Kormakr:

21. Algildan bið ec aldar ys bifvangi Yngva
allvald of mer halda vngr. For Hroptr með
Gvngni.² 10

Þat q(vað) Þorolfr:

22. Sagþi hitt er hvgþi hlifaf stygr þar er haugnir
Hliðskialfar gramr sialfvm Hareks liþar varv.

Sva q(vað) Eyvindr:

23. Hin er Svz farmognvðr 15
or Saekda'lvvm flivgandi bar.

Sva q(vað) Bragi:

- 244 24. Þat ervmc sent at snemma afls við vri þafþan
sonr Aldafaðrs³ vildi iarþar reist of freista.

Sva q(vað) Einar:

25. Þviat fiolkostigr flestv tekit hef ec⁵ morðz til
flestr⁴ ræðr við son Beztlv mærdar
mæringr en þv færa. 20

¹ Mgl. ² Rett. fra gvngni. ³ Rett. fra faðs. ⁴ Skr. 2 gg. ⁵ Rett. fra væri ec.

L. 1. er sagt: segir UB. — 2^a. drama: dema B. qvað: W; er ec T; ul. RU. kvað Opinn: ul. B. — 3^a. ec: ul. T; er B; er ec U. — 4^a. Valh.: at tf. W. — 6^a. vekþa: vektað U; vakta WB. — 2^b. bæpa: bað W; beidda B. — 4^b. bior-: borþ- U. -ker: at tf. U. — 6^b. visi: viser B. komi: kēmi UB; qmi T. — 7. Þat: þetta WT; sva UB. — 8^a. Al-: all- U. gildan: milldan B. — 8^b. ys: yggs B. — 9^b. Hroptr: hrokr U. — 11. Þat: Sva U. -olfr: -alfr WB; -valldr U. — 12. hvgþi: hugðit W; hug T. — 12^b. stygr: styggs U. — 13^b. Hareks liþar: huarer magne B. — 14—16. Sva—bar: ul. U. — 18^a. ervmc: erom UB. sent: snemt B; synt U. at: er U. — 19^a. sonr: son WB. Alda-: al- U. — 18^b. afls: alfs B. vri: inne B. þafþan: þæfðan WB; þaktan U; hefdann T. — 20. Einar: skalaglamm tf. U. — 21^a. kostigr: kostar B. — 22^a. flestr: feþr U. — 21^b. tekit—ec: WTUB; væri ec R. morðz: morþr U. — 23. þv: þo B.

Sva q(vað) Þorvaldr blándvskald:

26. Nv hef ec mart	borar Bors
imiþi greipat	Bvra arfa.

11. (3) Her skal heyra, hve skaldin hafa kent skaldskapin
 5 eptir þesvm heitvm, er aðr erv ritvt, sva sem er at kalla
 Qvasiss dreyra ok dverga skip, dverga mioð, iotna mioð, Svtt-
 vnga mioð, Opins mioð, Asa mioð, fapvr giold iotna, laogr
 Oðreris ok Boðnar ok Sonar ok fyllr, laogr Hnitbiarga, fengr ok
 fvndr ok farmr ok giof Opins. Sva sem her er qveþit, er orti
 10 Einar skalaglam:

27. Hvgstoran bið ec heyra	foldar vorð afyrþa	246
heyrl iarl Qvasiss dreyra	fiarðleggjar brim dreggiar.	

Ok sem q(vað) Einar en skalaglam:

28. Vllar gengr of alla	byrgis þapvar sorgar	21b
15 asksaegn þes er hvot magnar	bergs grvmilá dverga.	

Sva sem q(vað) Ormr Steinþorss(on):

29. At væri borit biors	recker nemi dæðs dryck
brikar ok mitt lik	Dvalins iein sal.

Ok sem Refr q(vað):

30. Griotaldar rær gildi	Bergmora glymr bara
20 geðreinar Þorsteini	biðec lypa ¹ kyn hlypa.

Sva sem q(vað) Egill:

¹ þa tf.

L. 1. -valdr: varðr W. — 3^a. greipat: greipar WUB. — 2^b. borar: burar W; barar B; bvkar U. Bors: bærs U. — 3^b. Bvra: burar U; um bura B. Her nyt kap. i U med overskr.: her segir hversu skaldin hava kent skaldskapinn. — 4. heyra: segja B. — 5. þesvm: þeim U. er —at: sem skrifut eru i þeire frasögn sem bragi skalld sagðe egi þat er at B. kalla: skaldskapinn tf. B. er(2): her U. — 6. dverga mioð: ul. U; i det fölg. mioð foran genit. — 8. -reris: rðris T. ok fyllr: ul. WU; fullr B. — 9—10. qveþit—skalagl.: sagt T. sem—skalagl.: kvað Einarr B; skalagl. ul. U. — 11^a. -stora: -stora U. — 11^b. a: ok U. — 12^b. -leggjar: leggiat B. dreggiar: dreggiat WB. — 13. sem—skalagl.: enn qvað Einarr (sem E. kvað B) UB. — 15^a. -saegn: song U. hvot: hot U. — 14^b. byrgis . . sorgar: birkis . . serkiar UT. þapvar sorgar: boðnar sorga B. — 15^b. grvmi: grynne B. — 17^a. borit: bvrs U. — 20^a. rær: ter T; tær W; terr B; tel ek U. — 21^a. geð-: goð- B.

31. Bvðvnc hilmir lað
þar¹ a ec hroðrs of qvoð bar ec Opins mioð
á Engla bioð.
- 248 Ok sem q(vað) Glvnr Geirason:
32. Hlypi hapta beiþis
hefk milldinga gilldi þvi bioþvm ver þagnar
þegna tíon at² fregnvm. 5
- Ok sem q(vað) Eyvindr:
33. Vilia ec hlioð
at Hars³ liþi
meþan Gillings
giolldvm yppik meþan hans áett
ihverlegi
galga farms
til goða telivm. 10
- Sva sem Einar q(vað) skalaglam:
34. Eisar vagr⁴ firir visa
verk Ragnis mer hagna þytr Odreris alda
alldr hafs við fles galldra.
- Ok en sem hann q(vað):
35. Nv er þaz Boðnar bara
bergsaxa tér vaxa gorvi iholl oc hlypi 15
hlioð fley iofvrs þioðir.
- 250 Ok sem q(vað) Eilifr Gvðrvnars(on):
36. Verþr ei allz orþa
oss grær of kon mærar asefreinv Sonar
sað vingiofvm raþa. 20
- Sva sem q(vað) Volv-Stein:
37. Heyr Mims vinar mina⁵
mer er fvndr gefin Þvndar við goma sker glymia
glambergis Egils stræma.

¹ Rett. fra þat. ² Rett. fra af. ³ Rett. fra hans. ⁴ Rett. fra vargr.
⁵ Rett. fra mima.

L. 1^a. hilmir: hilme B. — 2^a. þar: TB; nv U; þat R; ul. W. a—hroðrs: er hrodr T; hroðr skr. W. — 1^b. bar: ber U. — 4^a. hapta: hafra B. beiþis: beidir TB. — 5^a. hefk: hefr U; hefz B. milld. gilldi: mildi W. — 4^b. bioþvm: biðivm WUB; bidio T; þagnar: þagnar B. — 5^b. at: WTUB; af R. — 7^a. Vilia—hliod: vildac hliods T; vilka ek skr. W; vilra skr. U; heið skr. R. — 8^a. Hars: WTUB; hans R. — 9^a. Gillings: Gillingr U. — 10^a. yppik: yppir U. — 7^b. meþan: þviat W. — 8^b. i: or B. — 9^b. farms: fars B; grams U. — 12^a. vagr: WT; vargr RBU. — 12^b. -reris: -rðris T; -ræris U. — 14—16. Ok—þioðir: ul. U. — 14. sem—qvað: ul. W. — 15^a. þaz: þat B. — 16^a. saxa . . vaxa: sára . . vára B. — 15^b. gorvi: gefi W. — 16^b. fley: frey B. — 17. Eilifr: Einarr U. — 18^a. Verþr ei: Verði þer WUB; verdit er T. allz: að W. allz orþa: en iarþar U. — 19^a. oss grær: æs gert U. kon: kuon B. mærar: mæran U. — 18^b. reinv: -reinio skr. U. — 19^b. raþa: baþir U. — 21^a. Mims: mimis U; mins B. vinar: vinr U. mina: minar U. — 22^b. -bergs: -bers U. Egils: Egill WBU.

Sva q(vað) Ormr St(einþors)s(on):

38. Seggir þvrfv at ala¹ vǫ haþi kvnvm hroðrsmið
engv snyr ec iVipvrs feng haga of² min brag.

Sva q(vað) Vlfr VGas(on):

- 5 39. Hoddmilldvm³ tér hilldar hann vil ec at gíof Grimnis
hvgreifvm Oleifi geðfiarðar⁴ la qveþia.

Skaldskapr er kallaðr siár eþa laǵr dvergana, firir þvi at Kvasis
bloð var laǵr i Oðreri, aðr mioðrin væri gíorr, ok þar gerþiz 252
hann ikatlinvm, ok er hann kallaðr firir þvi hverlaǵr Oþins,
10 sva sem q(vað) Eyvindr ok fyr var ritað:

40. Meþan hans áett galga farms
ihverlegi til goþa telivm.

EN er kallaðr skaldskaprinn far e(ða) lið dvergana; lið heitir aǵ
ok lið heitir skip; sva er tekit til dæma, at skaldskapr er nǵ
15 kalladr firir þvi skip dverga, sva sem her segir:

41. Beþi⁵ a ec til brvþar sollin vind at senda
bergjarls ok skip dverga seinfyrnd gætv eina.

12. (4) Hvernig skal kena Þór? Sva at kalla hann son Oþins
ok Iarþar, faþir Magna ok Moþa ok Þrvþar, ver Siflar, stivp-
20 faþir Vllar, styrandi ok eigandi Miollnis ok megingiarþa, Bil-

¹ Rett. fra asa. ² Rett. i hds. fra oc. ³ Rett. fra ho-. ⁴ Rett. fra niarþar.
⁵ Rett. frá Teþi.

L. 2^a. þvrfv at: þurfut WU; þurfa at T. — 3^a. snyr: snyr WBU.
Vipvrs: veðrs B. — 2^b. kvnvm: kan ec T. hroðr-: hroðrs TB; hroðs W.
— 3^b. haga: hafa W. — 5^a. Hoddmilldvm: hialldr gegnis U. ter: tel ek
U. — 6^a. hvg-: her- U. — 6^b. fiarðar: WTBU; niarðar R. — 7—12.
Skaldsk.—telivm: ul. T. — 7—8. laǵr—var: ul. U. — 8. i Oðreri: oðræris
WU. — 9. katlinvm: oðreri tf. B. — 10. ok—ritað: ul. U. — 11—12.
Meþan—telivm: ul. W. — 12^a. i: or B. — 11^b. farms: fars B; grams U.
— 14. ok: en WT; ul. U. ok—heitir: lið heitir ok B. dæma: med art.
U. — 14—15. sva—þvi: fyrir þvi er skaldskapr kallaðr B. — 15.
dverga: med art. U. segir: er T; ul. W. — 16^a. Beþi: WTUB; Teþi R.
a—brvþar: er til broþr U. — 17^a. -jarls: hjarlls B. — 16^b. sollin: solar
U. — 17^b. eina: her nyt kap. i U med overskr.: fra kenningo Þors, i
T: kenningar Þors. — 18. hann: ul. U. — 19. faþir: favþr U. ver: ver
U. — 20. -faþir: favþr U, og i det følg. allevegne accus. styrandi:
styrir WB.

skirnis, veriandi Asgarþz, Miðgarz, dolgr ok bani iotna ok troll-qvina, vegandi Hrvngnis, Geirroþar, Þrivalda, drottin Þialfa ok Roskv, dolgr Miðgarðzorms, fostri Vingnis ok Hlórv¹; sva q(vað) Bragi skald:

- 254 42. Vaðr la Viðris arfa a Eynefis aøndri 5
vilgi slakr er raktiz Iormvngandr at sandi.
- Sva q(vað) Aðlvir hnvfa:
43. Qstiz allra landa vmgiorð ok sonr iarþar.
- Sva q(vað) Eilifr:
44. Reiðr stoð Roskv broþir skelfra Þors ne Þialfa 10
va gagn faþir Magna þrottar stein við otta.
- Ok sem q(vað) Eysteinn Valdason:
45. Leit abrattar bravtir æstiz aðr at flavsti
baðg hvasligvm aegvm aegs bvð faþir Þrvþar.
- EN q(vað) Eysteinn: 15
46. Sin bio Siflar rvni hornstræm getvm Hrimnis 22a
snarla fram með karli hræra veiþar færi.
- Ok EN q(vað) hann:
47. Sva bra vidr at syivr iarþar vt at borþi
seiðr rendi fram breiþar Vllz mag[s] hnefar skvllv. 20
- 256 Sva q(vað) Bragi:
48. Hamri forsc ihægri eygir aþlvþarþa
hönd þa er allra landa endiseiðs² of³ kendi.
- Sva q(vað) Gamli:

¹ Rett. fra hiorv. ² Rett. fra skeiðs. ³ Rett. fra af.

L. 1. veriandi: -anda T. — 2. -roþar: -aðar WBU. — 3. dolgr Miðg.: ul. U. Hlorv: resten af kap. ul. B. — 6a. er: ne U. — 5b. -nefis: -næfis U. — 7. hnvfa: ul. U. — 8b. giorð: gerð WTU. — 11a. va: ra(!) W. — 10b. skelfra: skalf eigi U. — 11b. þrottar: þrotta W. — 13—15. Læt—Eysteinn: ul. T. — 13a. brattar bravtir: brattrar brautar W. — 14a. baðg: baðgs U. — 13b. aðr: orþ U. — 14b. aegs: aegvrs W; yggs U. — 15. EN: Sva U. — 16a. Sin: Sinn UT. — 16b. getvm: getinn W. — 17b. hræra: hræfa U. — 18—20. Ok—skvllv: ul. U. — 19b. at: ul. W. — 22a. forsc: fork U. — 22b. eygir: øgir T; eigi U. -þarþa: þara U. — 23b. seiðs: WTU; skeiðs R. of: WTU (vm); af R.

49. Meþan gramr hin er
svik samþi
snart Bilskirnis hiarta
Sva q(vað) Þorbiorn disarskald:
- 5 50. Þor hefir Ygs með arvm
Sva q(vað) Bragi:
51. Ok borðroins¹ barþa
bratar hringr en lioti
En q(vað) Bragi:
- 10 52. Vel hafit yðrvm eykivm
apþtr Þrivalda² halldit
Sva q(vað) Eilifr:
53. Þrangvir gein við þvngvm
þangs raðbita tangar
258 qveldrvnina qvina
kvnlegs alínmvni.
- 15 Sva q(vað) Bragi:
54. Þiockvaðxnm qvað þickia
þikling firin³ mikla
hafra niotz at hofgvm⁴
hætting megindrætti.
- Sva q(vað) Vlfr:
- 20 55. Fvllaflvgr let fellir
fiallgatz hnefa skialla
ramt mein var þat⁴ reyni
reyrar⁵ legs við eyra.
- En q(vað) Vlfr:
56. Viðgymnir lavst Vimrar
vaðs af frárvm naðri
hlvsta grvn við hraðvm.
Hlæt inan sva minvm.

¹ Rett. fra -toins. ² Rett. fra -valdra. ³ Rett. fra firing. ⁴ Mgl.

⁵ Rett. fra reyrqz.

L. 1^a. Meþan: þa er U. samþi: RWT; samþit U. — 3^a. -skirnis: -skirni U. — 2^b. nam: mvn U. — 5^a. arvm: asom T. — 7^a. -roins: WTU; toins R. — 8^a. hringr: þvengr U. — 7^b. a—Hr.: WTU (havs prengiv); ul. R. — 9—11. En—hafþa: ul. U. — 10^b. svmbls: sumbl W; sumbs T. — 11^b. klivfr: ul. T. — 13^a. Þrangvir gein: þrongum gæir W. — 14^b. legs: legs WTU. — 15—17. Sva—drætti: ul. T. — 15. Bragi: vlfr vgga son U. — 16^a. kvað: qvez U. — 17^a. þikling: þiklings U. firin: firing R; faren W; firir U. mikla: miklvn U. — 16^b. niotz: mæs U. hofgvm: WU; ul. R. — 18. Sva—V.: ok enn þetta U. — 19^b. þat: WTU; ul. R. 20^b. reyrar: WTU; reyrqz R. legs: logs WT. — 21. EN—Vlfr: ul. U; ok skr. W. qvað V.: ul. W. — 22^a. -gymnir: gymrer WT; -genrir U. — 23^a. frárvm: fravmv U.

Her er hann kallaðr iotvN Vimrar vaðs. A heitvr Vimvr, er Þorr oð, þa er hann sotti til Geirropargarpa. Ok sva q(vað) Vetrliþi skald.¹

57. Legi brætz þv Leiknar	steyppir Starkeði ³	
lampir ² Þrivalda	stottv of Gialp ðaþa.	5

260 Ok sva q(vað) Þorbiorn disarskald:

58. Ball i Keilv kolli	heptir ⁴ þv Hengiankeoptv	
Kiallandi brætzþv alla	Hyrockin do fyrri	
aðr draptv Lvt ok Leiþa	þo var snemr hin sama	
leztv dreyra Bvseyrv	Svivar nvmin lifi. ⁵	10

13. (5) Hvernig skal kena Balldr? Sva, at kalla hann son Óþins ok Frigiar, ver Nænv, faþir Forseta, eigandi Hringhorna ok Drápnis, dolgr Haþar, Heliar sini, grata gvð. Vlfr Vgas(on) hefir qveþit eptir sægv Baldrs langt skeið iHvsdravv, ok ritat er aðr dæmi til þess, er Baldr er sva kendr. 15

14. (6) Hvernig skal kena Niorð? Sva, at kalla hann Vana⁶ gvð eþa Vana nið eþa Van ok faþvr Freys ok Freyiv, fegiafa⁷ gvð; sva segir Þorþr Siarrekkss(on):

262 59. Varð sialf sona ⁸	Goðrvn bani	
nama snotr vna	goðbrvðr vani	20
Kialar of tamþi	heldr vel mara	
qvopvt Hamþi	harleik spara.	

Her er þes getit, er Skaþi geck fra Nirþi, sem fyr er ritat.

¹ Mgl. ² Rett. fra limþir. ³ Rett. fra Stal-. ⁴ Rett. fra hepp ok. ⁵ Rett. fra liva. ⁶ Rett. fra vagna. ⁷ Rett. fra gefianda. ⁸ Rett. fra sonar.

L. 2. oð: yvir tf. U. þa: þar U. -roþar-: -raðar- WU. Ok: ul. WU. — 3. skald: WTU; ul. R. — 5^a. lampir: WTU; limþir R. — 4^b. Starkeði: -aþi UT. — 5^b. stottv: stettv WTU. Gialp: Gialf W. — 7^a. Ball: Gall W. — 8^a. Kiall-: kall- U. — 9^a. Lvt . . Leiþa: lit . . loþa U. — 7^b. heptir þv: W; heptvþ U; hepp ok RT. Hengian-: hangan- U (og kepto). — 8^b. -rockin: -rærin U. — 9^b. snemr—sama: meirr en mæra U. — 10^b. lifi: WTU; liva R. Overskr. i TB: kenningar Balldr; i U: fra kenningo balldr. — 12. faþir . . eigandi: faþr . . eiganda TU. — 13. dolgr . . sini: dolg . . sinna U. grata: gratz B. — 13—15. Vlfr—kendr: ul. B. — 14. langt skeið: langa hriþ U. — 14—15. ok—kendr: ul. U. — 15. er(1): ero T. kendr: calladr T. Overskr. i U: fra kenningo niarþar, i B: kenningar niarðar. — 16. Vana: vagna B; vanga TW. — 17. faþvr: faðir B. fegiafa: WTU; gefianda R. — 18—23. sva—ritat: ul. B. — 18—23. gvð—ritat: ul. U. — 19^a. sona: WT; sonar R. — 22^b. har-: hior- WT. — 23. er—getit: getr þess WT.

15. (7) Hvernig skal kena Frey? Sva, at kalla hann¹ son Niarþar, broþvr Freyiv ok en Vana gvð ok Vana nið, ok Vanr ok argvð, ok fegiafa. Sva q(vað) Egill Skallagrímss(on):

5 60. Þviat Griotbiorn Freyr ok Niorðr
of gæddan hefr at fiar afli.

Freyr er kallaðr Belia dolgr, sva sem q(vað) Eyvindr skaldaspillir:

61. Ða er vtrøst Belia dolgs
iarla bagi byggia vildi.

10 Hann er² eigandi Skiðblaðnis ok galltar þes, er Gvllinbvsti h(eitir), sva sem her segir:

62. Ivalda synir skipa bazt 264
gengv iardaga skirvm Frey
Skiðblaðni at skipa nytvm Niarþar bvr.

15 Sva segir Vlfr Vgas(on):

63. Riðr abarg³ til borgar Freyr ok folkvm styrir
bæðfropr sonar Opins fyrst ok gvlli byrstvm.

Hann heitir ok Sliðrvgtani.

22^b

16. (8) Hvernig skal Heimdall kena? Sva, at kalla hann
20 son niv mæpra eða² vqrð gvþa, sva sem fyr er ritat, e(ða) Hvita ás, Loka dolg, mensækir Freyiv. Heimdalar hæftv heitir sverþ; sva er sagt, at hann var lostin manz hqþi igognvm. Vm hann er qvepit iHeimdalgaldri, ok er siþan kallat hæftv miotvðr

¹ Herefter først skr. vagna gvð, men under- og overstreget. ² Mgl. ³ Skr. bær.

L. 1. Overskr. i U: fra kenningo freys, i T: Um Frey. — 2. en: ul. U. Vana(2): Van- T. Vanr: van TU. — 2—5. ok Vanr—afli: ul. T. — 2—9. ok Vanr—vildi: ul. B. — 3. fegiafa: gvð tf. U. — 3—5. Sva—afli: ul. U. — 6. Freyr: hann W. sem: ul. U. — 8^a. vtrøst: ofræstr U; utræstr W. — 8^b. dolgs: dolgr U. — 10. Hann er: ul. B. — 10—11. galltar—segir: gullinbusta sliðrugtani B. galltar—heitir: galtarens gullinbusta W. — 11. segir: er sagt WTU. — 11—18. sva—Sliðrvgt.: ul. B. — 12^b—14^b. skipa—bvr: ul. W. — 14^a. skipa: skapa U. — 17^a. sonar: sonr U. — 17^b. fyrst: fyrstr U. ok—byrstvm: envm . . bysta U. — 18. Sliðrvg.: Sligrog-U; Gullinbursti T. Overskr. i T: um heimdall, i B: kenningar heimdallar, i U: fra kenningo heimdallz. — 20. gvþa: gudanna T. sva—eða: ul. B. ritat: sagt U. — 21. Loka dolg: ul. U. sækir: sæki U. Heimdalar: efter heitir W. — 21—22. Heimdalar—gognvm: ul. U. — 21. sverþ: þviat tf. B. — 22—99,1. vm—miotvðr: ul. B. — 22. Vm hann: Enn þat W; þat skr. TU.

Heimdalar; sverþ heitir manz miotvðr. Heimdalt er eigandi Gvlltops; hann er ok tilsækir Vagaskers ok Singasteins; þa 266 deildi hann við Loka vm Brisíngamen; hann heitir ok Vindler. Vlfir Vgas(on) qvad iHvvsdrapv langa stvnd eptir þeiri frasagv, ok er þes þar getit, er þeir vorv isela likivm, ok s(onr) Opins. 5

17. (9) Hvernig skal kena Ty? Sva, at kalla hann Einhenda ás ok Vifs fostra, viga gvð, son Opins.

18. (10) Hvernig skal kena Braga? Sva, at kalla hann Ipvnar¹ ver, frvmsmið bragar ok hin siðskegia as, af hans nafni er sa kallaðr skegbragi, er mikit skeg hefir, ok sonr Opins. 10

19. (11) Hvernig skal kenna² Vifar? Hann ma kalla hin þaþla as, eiganda iarskoss, dolg ok bana Fenrisvlfs, hefniás goþana, bygviás fapvrtopta ok son Opins, broþvr asana.

20. (12) Hvernig skal kena Vala? Sva, at kalla hann son Opins ok Rindar, stivpson³ Frigiar, broþvr asana, hefniás Balldr,⁴ 15 dolg Hapar ok bana hans, bygvanda fapvrtopta.

21. (13) Hvernig skal kena Havn? Sva, at kalla hann Blinda ás, Baldrs bana, skiotanda Mistiltefns, son⁵ Opins, Heliar sina, Vala dolg.

22. (14) Hvernig skal kena Vll? Sva, at kalla hann son 20 Sifiar, stivþ Þors, avndvr ás, boga ás, veiþi ás, skialdar ás.

23. (15) Hvernig skal kena Hæni? Sva, at kalla hann sesa

¹ Rett. fra -vna. ² Mgl. ³ Rett. fra stivp. ⁴ Rett. fra balldr. ⁵ Rett. fra sons.

L. 2. hann er: ul. B. — 2—3. þa—heitir: ul. B. — 2. þa: er tf. U (h. d.) — 3. vm Bris.: til brisinga mens U. -ler: -gler U; deiler Brisíngamens tf. B. — 4—5. Vlfir—Opins: ul. B. — 4. þeiri: þessi U. frasagv: søgu W; sogn skr. U. — 5. þar: ul. T. er(2): at WTU. vorv: þar tf. W. likivm: liki U; hann er tf. U. ok—Opins: ul. W. Overskr. i T: um Ty, i B: kenningar Tyss, i U: fra kenningo Tys ok Braga. — 6. hann: hinn tf. U. -henda: henda B. Overskr. i T: vm Braga, i B: kenningar Braga. — 9—10. af—hefir: ul. B. — 9. as: ok tf. U. — 10. sa: ul. T. ok—Opins: ul. W; ok ul. U. Overskr. i T: vm Vidar, i U: fra kenningo vifars ok vala. — 11. Hann—kalla: svo at kalla hann B. — 12. iar: iarn- WTBU. — 13. asana: Overskr. i T: Um Vala, i B: kenningar vala. — 15. stivpson: WTUB; son R. — 16. dolg: dolgr B og nom. i det fölg. topta: tuna WBU. Overskr. i T: Um Haud, i B: kenningar haðar: i U: kendr havþr ok vllr. — 17. Sva at: ul. T. hann: enn tf. B. — 19. Vala: vana U. Overskr. i T: Um Ull, i B: kenningar ullar. — 20. kalla: kenna T. — 21. stivp: stiupson WBU. — 22. Overskr. i T: Um Höner, i B: kenningar henis, i U: fra kenningo hænis ok loka.

e(ða) sina e(ða) mala Opins ok hin skiota ás ok hin langa fot 268
ok arkonvng.

24. (16) Hvernig skal kena Loka? Sva, at kalla hann¹ son
Fárbaeta ok Lafeyiar, Nalar, broþvr Byleistz ok Hęlblinda, faþvr
5 Vanargandz, þat er Fenrisvlfr, ok Iormvngandz, þat er Mið-
garðzo(rmr), ok Heliar ok Nara ok Ala, frænda ok faþvr broþvr,
sina ok sesa Opins ok asa, heimsæki ok kistv skrvð Geirroþar,
þiofr iotna, hafvrs ok Brisngamens ok Iþvnar epla, Sleipnis
frænda, verr Sigyniar, gopa dolgr, harskapi Sifliar, baþva smiðr,
10 hin slęgi ás, ręgiandi² ok vælandi gopanna, raðbani Baldrs, hin
hvndni ass¹, þrætv dolgr Heimdalar³ ok Skapa. Sva sem her
segir Vlfr Vggason:

64.	Radgegnin bregðr ragna rein at Singasteini	moðaflvgr ræðr mæðra męgr hafnyra fęgro
15	fręgr við firna slęgim Fárbaeta mavgr vari	kyni ec aðr en einar atta męrþar þattvm.

Her er þes getit, at Heimdallr er son niv męþra.

25. (17) Nv skal en segia dæmi, af hveriv þær keningar⁴ erv, 270
er nv voro ritapar, er aðr voro eigi dæmi til sagð, sva sem
20 Bragi sagþi Ægi, at Þor var farin iA/strvega at beria traþll, en
Opin reið Sleipni iIotvneima ok kom til þes iotvns, er Hrvngnir
h(et). Þa spyr Hrvngnir,⁵ hvat manna sa er með gvllhialminn,
er riðr lopt ok læg, ok segir, at hann a fvrþv gopan hest. Opinn
sagþi, at þar vill hann vępia firir hæfþi sinv, at engi hestr skal 23a

¹ Mgl. ² Rett. fra -anda. ³ Rett. fra -dala. ⁴ Rett. fra -igar. ⁵ Rett. fra hrvgn-.

L. 1. fot: for U. Overskr. i T: Um Loka, i B: kenningar loka. — 3. Hvernig: hversu U. Sva at: ul. U. hann: WTUB; ul. R. — 4. Laf.: ok tf. WBU. -leistz: leifs BU. faþvr: faþir U. — 5. Vanarg.—er: ul. T og så vlfs. -vlfr: ulfs W. — 6. -ormr: orms W. — 7. sina: varsin(a) a UT; ver sinna B. -roþar: -raðar UWB. — 8. hafvrs: hafs U, hafra B. — 9. Sigyniar: sigynar U. dolgr: dolg og acc. i de 2 fölg. U. — 11. -dalar: dal(I)ar TWBU. sem her: ul. W. Sva: resten af kap. ul. i UB. — 13a. ragna: raugna T; roгна W. — 15a. slęgim: slęgian WT. — 16a. mavgr: mög W. — 14b. haf: haft W. — 15b. en: ok T; at W. — 17. męþra: herefter følger i UB kenninger for asynjer. — 18. Nv: dette (og fölg.) kap. findes i U efter s. 74,24. Overskr. i U: saga Þors ok hrvngnis. en . . dæmi: ul. U. — 19. er—ritapar: ul. U. voro: ero U. eigi: engin T; ul. U. sem: ul. U (s. Br.). — 20. Ægi: ul. U. -vega: -veg TU. — 21. iotvns: mannz T. — 22. er: se U. — 22—23. með gvllhi. | er—lag: omv. U. — 23. a: atti U. — 24. vępia: veria W. hestr: hesta T.

vera íafngoðr í Iotvnheimvm. Hrvngnir s(egir), at sa er goðr hestr, en hafa letz hann mvndv myklv storfetaþra hest, sa heitir Gvllfaxi. Hrvngnir⁴ varþ reiðr ok hleypr vpp ahest sin ok hleypir eptir honvm ok hygr at læna honvm ofrmæli. Opin hleypti sva mikitt, at hann var á qprv leiti firir, en Hrvngnir [hafði sva 5 mikinn¹ iotvnmöð, at hann fan eigi fyr en hann sotti in of asgrindr. Ok er hann kom at hallar dvrvm, bvpv æsir honvm til dryckiv; hann geck ihællina ok bað fa ser [at drekka²; voro þa teknar þær skalir, en Þor var vanr at drekka af,³ ok snerti Hrvngnir⁴ or hverri. En er hann gerþiz drvckin, þa skorti eigi 10 stor orð, hann letz skyldv taka vpp Valhæll ok færa í Iotvnheimma, en sæckva Asgarþi, en drepa gvð æll, nema Freyiv ok Sif vill hann heim hafa⁵ með ser, en Freyia [ein þorir⁶ þa at 272 skenkia honvm, ok drecka letz hann mvndv⁷ allt asa æl.⁸ En er asvm leiddiz ofryrði⁹ hans, þa nefna þeir Þor. Þvi næst 15 kom Þor ihællina ok hafþi¹⁰ a lopti hamarinn ok var allreiðr ok spyn, hverr því ræðr, er iotnar hvndvisir skvlo þar drecka, e(ða) hverr seldi Hrvngni grið at vera í Valhæll e(ða) hvi Freyia skal skenkia honvm sem at gildi asa. Þa svarar Hrvngnir ok ser ecki vinar ægvm til Þors, sagþi, at Opin bað honvm til 20 dryckiv ok hann var ahans griþvm. Þa mælti Þorr, at þes boðs skal Hrvngnir iðraz, aðr hann komi ýt. Hrvngnir s(egir), at Asapor er þat litill frami at drepa hann vapnlavsan, hitt er

¹ Rett. fra var i sva miklvm. ² Rett. fra dryckiv. ³ Rett. fra or. ⁴ Skr. Hrvng-. ⁵ Rett. fra fera. ⁶ Rett. fra for. ⁷ Rett. fra mvnv. ⁸ Skr. æll. ⁹ Rett. fra -efli. ¹⁰ vppi tf.

L. 1. vera: ul. U. ílot.: með iotnvm U. — 2. storfetaþra: sterkara U; -fetara skr. WT. — 2—3. sa—G.: er G. heitir T. — 3. reiðr: Opni tf. U. hleypr: nv tf. U. — 3—4. hleypir—at: hyggr at taka opin ok U. — 4. ofrmæli: ofryrþi sin U. hleypti: hleypir WTU. — 5. mikitt: mikinn fyrir U. — 5—6. hafði—mikinn: WTU; var i sva miklvm R. — 6. iotvn: ul. U. eigi: hvar hann for tf. U. sotti: kom TU; þæytti W. — 7. er—kom: ul. T. — 8. at drekka: WTU; dryckiv R. þa: ul. U. — 9. af: WTU; or R. snerti: svelgr U. — 10. or: af U. er—gerþiz: nv geriz hann U. þa skorti: skorti þar U. — 11. skyldv: mvndv U. — 13. Sif: þær tf. U. heim: ul. U. hafa: WTU; fera R. ein þorir: WTU; for R. þa: ul. U. — 14. asa æl: ol asanna T. — 15. leiddiz: leiddvz U; leiðiz WT. ofryrði: WU; afryrði T; ofrefli R. — 16. kom: kemr U. hafþi: hevur U; uppi tf. R. — 17. ræðr: reþi U. iotnar—skvlv: iotvnn hvndvis skal U. — 17—18. hverr—eða: ul. T. — 20. ser: leit U. ecki: eigi WTU. bað: hafði boðit T. — 20—21. til—dryckiv: ul. U. — 21. hann var: lezt vera U. — 22. Hrvngnir(1): hann U; lengz tf. T. iðraz: giallda U. komi: kemr WT.

meiri hvgravn, ef hann þorir at¹ beriaz við hann at landa mæri aGriotvnagorþvm, »ok hefir þat verit mikit folskv verk, sagði hann, er ec let eptir heima skiold min ok hein, en ef ec hefpa her vapn min, þa skyldv vit nv reyna holmgangvna, en at
 5 aðrvn kosti leg ec þer við niðings skap, ef þv vill drepa mik vapnla/san«. Þorr vill firir ongan mvn bila at koma til einvigis, er honvm var holmr skoraðr, þviat engi hafði² honvm þat fyr veitt. For þa Hrvngnir bræt leið sina ok hleypti akaflega, þar til er hann kom ilotvnheima, ok var ferð³ hans allfræg með
 10 iotnvm ok þat, at stefnv lag var komit a með þeim Þor; þottvz iotnar hafa mikit iabyrgð, hvar sigr fengi; þeim var illz von af⁴ Þor, ef Hrvngnir leti⁵, firir því at hann var þeira sterkaztr. Þa gerþv iotnar man aGriotvnagorþvm af leiri, ok var hann ix. rasta hár en þrigia breiðr vndir hænd, en ecki fengv þeir hiarta
 15 sva mikit, at honvm somþi, fyr en þeir tokv [or meri nokqvorrí⁶, ok varþ honvm þat eigi stavðvgt, þa er Þor kom. Hrvngnir atti hiarta þat, er fręgt er, af harþvm steini ok tindott með iii. hornvm, sva sem siþan er gert⁷ ristv bragð þat, er Hrvngnis hiarta heitir; af steini var ok hafvð hans; skiolldr hans¹ var ok
 20 stein, viðr ok þiockr, ok hafði hann skioldin firir ser, er hann stoð aGriotvnagorþvm ok beið Þors, en hein hafði hann firir vapn ok reiddi of axl ok var ecki dæligr. A apra hlið honvm stoð lefriotvninn, er nefndr er Møkkvrkalfi, ok var hann allhræddr. Sva er sagt, at hann meig, er hann sa Þór. Þórr for
 25 til holmstefnv ok með honvm Þialfi. Þa ran Þialbi fram at, þar 23b

¹ Mgl. ² Rett. fra hefir. ³ Rett. fra fær. ⁴ Rett. fra at. ⁵ Rett. fra letiz. ⁶ Rett. fra ok man nokqvorn. ⁷ var tf.

L. 1. hvgr-: ul. U. hann(2): mik U. — 2. -gorþvm: -gerþi U. mikit—verk: mikil folska U. — 2—3. sagði hann: ul. U. — 4. vapn min: vapnin WT. skyldv vit: skyllði U. -gangvna: uden art. U. — 5. þer: ul. T. — 7. hafði: WTU; hefir R. — 7—8. honvm—veitt: þat fyrr við hann gort W; fyrri skr. U. — 8—9. þar til: til þess U. — 9. ilotvnh.: heim vm nottina U. var: varð UT. ferð: WTU; fær R. — 10. þat—Þor: er at stefno degi kom millvm þeira þors U. — 12. af: WTU; at R. ef: er W. firir: hanvm tf. W; U har punkt efter firir. þeira: ul. TU. — 13. -gorþvm: garþe U; -garða W. — 13—14. ok—hár: ix rasta hafan U. — 14. þrigia: rasta tf. U. hænd: med art. U. — 15. somþi: dygþi eða hæfþi U. or meri: WTU: ok man (nokqvorn) R. — 17. fręgt er: gert var U. — 19. hans: Hrvngnis U. — 20. stein viðr: giorr or steinvm ok viðvm U. er hann: ul. U; er ul. T. — 21. stoð—ok: ul. W. — 23. -iotvninn: maðrinn U. — 24. meig: méé U. — 25. -stefnv: med art. U. með honvm: ul. U. at: ul. U.

er Hrvngnir stoð, ok mælti til hans: »þv stendr vvarliga iotvn, hefir skioldin¹ firir þer, en Þor hefir set þic ok fer hann it neðra iiorþv, ok mvn hann koma neþan at þer«. Þa skat Hrvngnir skildinvm vndir fætr ser ok stoð á, en tvihendi heinina. Þvi næst sa hann eldingar ok heyrþi þrvmv storar; sa ⁵ hann þa Þór iasmopi, for hann akaflega ok reiddi hamarin ok kastapi vm langa leið at Hrvngni. Hrvngnir færir vpp heinina baþvm hondvm ok² kastar imót; mætir hon hamrinvm aflvgi,³ ok brotnar svndr heinin; fellr anar lvtr aiorð, ok erv þar af orþin aall heinberg; anar lvtr brast ihafþi Þor, sva at hann ¹⁰ fell fram aiorð; en hamarin Miollnir kom imitt hafvt Hrvngni⁴ ²⁷⁶ ok lamþi havsin isman mola, ok fell hann fram ifir Þor, sva at fotr hans la of hals Þor. En Þialfi vá at Ma'kkvrkalfa, ok fell hann við litin orðz tír. Þa geck Þialfi til Þors ok skyldi taka fót Hrvngnis af honvm ok gat hvergi valdit; þa gengv til ¹⁵ æsir allir, er þeir spvrþv, at Þor var fallin, ok skyldv taka fotin af honvm ok fengv hvergi komit. Þa kom til Magni, sonr Þors ok Iarnsaxv; hann var þa þrinætr⁵; hann kastapi fæti Hrvngnis af Þor ok mælti: »se þar liotan harm fapir, er ek kom sva sið; ec hyg, at iotvn þena mvndac hafa lostit ihel með ²⁰ hnefa minvm⁶, ef ec hefpa fvndit hann«. Þa stoð Þorr vpp ok fagnaþi vel syni sinvm ok sagþi hann mvndv verþa mikin firir ser, »ok vil ec, sagþi hann, gefa þer hestinn Gvllfafa, er Hrvngnir hafþi att«. Þa mælti Opinn ok sagþi, at Þorr gerþi rangt, er hann gaf þan hin goþa hest gygiar syni, en eigi favþvr ²⁵ sinvm.

¹ Rett. fra skiold-. ² Mgl. ³ heinin tf. ⁴ Skr. Hrvng-. ⁵ Rett. fra -vetr. ⁶ Rett. fra mer.

L. 3. iorþv: med art. T. hann: ul. U. — 4. Hrvngnir: hann U. — 5. eldingar: med art. WT. — 7. at Hr.: til hrvngnis U. — 8. ok: UT. ul. RW. — 10. orþin: ul. U. -berg: -biorg U; en tf. U. Þor: þors T 11. en: ul. U. — hafvt: med art. U. — 12. lamþi: lamþiz U. sman: sma WT. — 13. fotr . . la—Þor: fætr . . lagu a halsi hans W; ahalsi skr. U. — 14. til Þors: at Þor U. skyldi: villdi WT. — 15. honvm: halsi þor U. gat: feck WUT. valdit: hrærðan W. — 16—17. er—komit: ok fengo eigi valldit U. — 16. skyldv: vildo T. — 17. af: halsi tf. WT. — 18. -nætr: WU; -vetr RT. — 19. af: halsi tf. U. — 19—20. er—sið: at ek skyllða sva at koma U. — 20. hyg: hvgþa U. — 21. minvm: WTU; mer R. hefpa: fyrri tf. U. — 22. hann—mikin: at hann mvndi verþa mikill (maðr tf. U) WTU. — 23. sagþi hann: ul. U. — 24. hafþi: hevir U. gerði: gerir U. — 25. er: ef T. — 25—26. en—sinvm: ul. U.; syni skr. W.

26. Thor for heim til Þrvðvanga, ok stoð heinin i hæfpi honvm. Þa kom til volva sv, er Groa het, kona Arvandils hins frækna; hon gol galdra sina yfir Þor, til þes er heinin losnaþi. En er Þor fan þat ok þotti þa van, at bræt mvndi na heininni, 5 þa vildi hann læna Gro lækningina ok gera hana fegna, sagþi henni þa tipindi, at hann hafþi vaþit norþan yfir Elivaga ok hafþi borit imeis abaki ser Arvandil norþan or Iotvnheimvm, ok þat til iartegna, at ein tá hans hafþi staþit or meisinvm ok var sv frerin, sva at Þor bræt af ok kastapi vpp ahimin ok 278
10 gerþi af stiornv þa, er heitir Arvandilstá. Þor sagþi, at eigi mvndi langt til at Arvandill mvndi heim koma¹, en Groa varþ sva fegin, at hon mvndi onga galdra, ok varþ heinin eigi læsari ok stendr en ihæfpi Þor; ok er þat bopit til varnanar at kasta hein of golf þvert, þviat þa hræriz heinin ihofði² Þor. Eptir 15 þesi savgv hefir ort Þioðolfr hvinversci i Hæstlang. Sva segir þar:

20	65. Eðr of ser er iotna
otti let of sottan ⁵
hellis biær a hyriar
havg Griotvna bægi
oc at isarnleiki
Iarðar ⁴ svnr en dvndi
moþr svall Meila broþvr
mana vegr vnd hanvm.	67. Þyrmpit Baldrs of barmi
berg solgnvm þar dolgi
hristvz biorg ok brvstv
bran vpphimin mana
mioc fra ec moti hraekva
myrk hreins baka reinar
þa er vigligan vægna
vatr sin bana þatti. ⁷	
25	66. Knattv oll en Ullar
endilág firir magi
grvnd var grapi hrvndin
ginnivnga ve brina ⁵
þa er hofregin hafrar ⁶
hogreiþar fram drog
seðr geck Svælnis eckia
svndr at Hrvngnis fvndi. | 68. Bratt flo biarga gæti
bænd ollv þvi randa
imvn sælr vnd ⁸ iliar
iss vildv sva disir
varþat hogs fra horþv
hraðdrengs þapan lengi
trionv trollz of rvna
tiðr fiollama at biþa. | 24a

280 |

¹ Mgl. ² Rett. fra hofað. ³ Rett. fra sottvm. ⁴ Rett. fra Iarðr. ⁵ Rett. fra hrina. ⁶ Rett. fra hafrir. ⁷ Rett. fra þarri. ⁸ Rett. fra ok.

L. 1. heinin: heinar brotiþ U. — 2. Arvandils: avrvallda U; Orskr. W. — 3. Þor: honvm U. — 4. ok: at honvm U. þa: ul. WU. na heininni: nazt heinin U. — 5. Gro: groo U. — 6. norþan: norþr U. — 7. i: ul. U. meis: iarnmeis W. ser: norþan ok i tf. U. Avr-: Or- W her og ellers. — 8. staþit: niþr tf. U. meisinvm: iarnm. W. — 9. frerin: frosin T. vpp: ul. U. himin: med art. T. — 10. er: nv tf. UT. Arvandils-: avrvan U. — 11. heim: norþan U. koma: WTU; ul. R. en: ul. U. — 12. læsari: lavs U. — 13. en: hann(!) T; hon enn þar U. — 13—14. ok(2)—Þor: ul. WU. — 13. varnanar: varnadar T. — 15—16. Sva—þar ul. T. Hele digtbrudstykket mgl. U.

69. Fíorspillir let falla
fialbrs olagra gialbra
bálverþvngar Belia
bolm arandar holmi
þar hne grvndar gilia
gramr firir skarpvm hamri
en bergdana bagdi
briotr við iormvnprioti.¹
70. Oc harð brotin heriv
heimpingopar Vingnis
hvein ihiarna² mæni
hein at grvndar sveini
- þar sva eðr i Óþins
olavs bvrar hæsi
stala vikr³ of stockin
stoð Eindriða bloþi.
71. Aðr or hneighlipvm
hars a/gefion sara
reiþi tyrs it raþa
ryðs heyli bál goli
gorla lit ec aGeitis
garpi þær⁴ of farþir
hægs⁵ þa er bifvm⁶ faþa
bifkleif at Þorleifi.
- 284

Þa mælti Ægir: Mikill þotti mer Hrvngnir firir ser. Van Þor
meira þrekvirki nokqvot, þa er hann atti við troll? Þa svarar
Bragi:

27. (18) Mikillar frasagnar er þat vert, er Þor for til Geir-
roþargarþa; þa hafpi hann eigi hamarin Miollni eþa megin-
giarþar eða) iarngreipr, ok olli því Loki; han for með honvm,
þviat Loka hafpi þat hent, þa er hann flæg einv sini at skemta
ser með vals ham Frigiar, at hann flæg firir forvitni sakar
i Geirroþargarþa ok sa þar havll mikla, settiz ok sa in of glvg,
en Geirroþr leit imoti honvm ok mælti, at taka skyldi fvglin
ok færa honvm; en sendimaðr komz næðvliga aballar vegginn,
sva var hann hár; þat þotti Loka gott, er hann sotti erfiðlega
til hans, ok ætlaþi ser stvnd at flivga eigi vpp, fyr en hann
hafpi farit allt torleipit; en er maðrin sotti at honvm, þa beinir
hann flvgin ok spyrnir við fast, ok erv þa fætrnir fastir; var
Loki tekin þar hændvm ok færðr Geirroþi iotni. En er hann
sa ægv hans, þa grvnaþi hann, at maðr mvndi vera, ok bað
hann svara, en Loki þagþi. Þa læsti Geiroðr Loka ikistv ok

¹ þrioti mgl. ² Rett. fra hinka. ³ Rett. fra virtr. ⁴ Skr. som þeir.
⁵ Skr. 2 gg. ⁶ Skr. som bifð, men mulig rettet til bifo.

L. 13. þotti: þicki U. — 14. nokqvot: ul. W. — 16. Overskr. i U:
fra Geirroþ iotni ok Þor. — 17. -roþar: -raðar WU og ellers. — 18. eða:
þa hafði hann eigi T. -greipr: með art. U. honvm: Þor U. — 19—20.
flæg—hann: ul. T. — 19. einv sini: æitt sinn W. — 19—20. einv—ser:
ul. U. — 21. mikla: ul. W. settiz: þar á tf. U. of glvg: i glvgginn U.
— 22. leit: sa U. — 23—24. a—þat: vpp a hollina ok U. — 24. sotti:
komz U. erfiðlega: næðvliga U. — 25. ser: honvm W. stvnd: vm tf.
U. vpp fyr: fyrri U. vpp: ul. W. — 26. hafþi: hefþi U. þa beinir:
beindi U og spyrndi. — 28. þar hændvm: ul. U. — 30. þagþi: svaraði
engv U. Geiroðr: hann U. kistv: sinni tf. U.

svelti hann þar iii. manvör. En þa er Geirroðr toc hann vpp ok 286
 beiddi hann orþa, þa¹ sagði Loki, hverr hann var, ok til fior-
 læsnar² vann hann Geirroþi þes eiþa, at hann skyldi koma Þor
 i Geirroþargarþa, sva at hann hefði hvarki hamarinn ne megin-
 5 giarþar. Þor kom til gistingar til gygiar þeinar, er Griðr er
 kállvt; hon var móþir Vífars hins þagla. Hon sagði Þór satt
 fra Geirroþi, at hann var iotvñ hvndvis ok illr viðreignar; hon
 leþi honvm megingiarþa ok iarngreipr, er hon atti, ok staf sin,
 er heitir Griþarvolr. Þa for Þor til ár þeinar, er Vimvr heitir,
 10 allra á mest. Þa spenti hann sic megingiorþvm ok stvddi for-
 streymis Griþarvol, en Loki helt vndir megingiarþar. Ok þa er
 Þor kom a miðia ána, þa ox sva mioc áin, at vppi brát a oxl
 honvm; þa q(vað) Þor þetta:

	72. Vaxattv nv Vimvr	veiztv ef þv vex	24b
15	allz mic þic vaþa tíþir	at þa vex mer asmegin	
	iotna garþa i	iafnhatt vpp sem himinn.	

Þa ser Þorr vppi iglivfrvm nokqvorum, at Gialp, dottir Geir-
 roþar, stoð þar tveim megin arinar ok gerþi hon arvoxtinn. Þa
 toc Þor vpp or ani stein mikin ok kastapi at henni ok mælti 288
 20 sva: »at ósi skal á stema«. Eigi misti hann, þar er hann kastapi
 til, ok ipvi bili bar hann at landi ok feck tekit reynirvñ nok-
 qvorn ok steig sva or ani; þvi er þat orðtak haft, at reynir er
 biorg Þors. En er Þor kom til Geirroþar, þa var þeim felag-
 vm visat fyrst igeita hvs til herbergis, ok var þar ein stoll til

¹ Rett. fra ok. ² Skr. -læslar.

L. 1. þar: ul. U. manvör: manaði WT. Geirroðr: hann U. hann
 vpp: ul. W. vpp: or kistvnni U. — 2. þa—var: ok spvrþi hverr hann
 veri. hann sagði U. — 3. -læsnar: ser tf. U. þes: ul. T. skyldi koma:
 kþmi U. — 4. hefði: skyldi (hv.) hafa T. hamarinn: uden art. WT. ne
 iarn greiprnar tf. U. — 5. þeinar: ul. U. — 5—6. er kállvt: heitir U. —
 7. -roþi: -rodar T. var: er it mesta troll ok U. — 8. greipr: greipur T;
 greipa WU. — 9. for: kom U. — 10. stvddi: stvddiz (forstr.) við U. —
 12. ána: á T. þa—áin: ox ain (hon W) sva at WU. vppi: vpp T; ul.
 U. — 13—14. a—honvm: vm herþar Þor U. — 13. Þor: hann W. —
 14^a. Vaxattv: Vaxat þv WU. nv: ul. U. Vimvr: Vimra W. — 14b. veiztv:
 enn tf. U. vex: vill(!) T. — 17. glivfrvm nokqv.: glivfrvnm U. — 19.
 ani: ainni einn U. at henni: ul. U. — 20. sva: at tf. U. ósi: oþ(!) W.
 stema: stefna U. — 20—21. þar—til: ul. U. — 21. bili: ul. U. reyni-
 ul. T; ris- U. — 22. haft: ul. WU. — 22—23. reynir . . biorg Þors: omv.
 W. — 23. En—Geirr.: ul. W. — 23—24. felagvm: ul. U. — 24. geita:
 gستا WU. -bergis: byrgis U. þar: ul. U. — 24—107,1. til sætis: at sitia
 á U.

sætis ok sat [Þor þar¹. Þa varþ hann þes var, at stollin for vndir honvm vpp at ræfri; hann stack Griparvæli vpp i raptana ok let sigaz fast a stolin; varð þa brestr mikill ok fylgþi skrækr.² Þar hofþv verit vndir stolinvm dætr Geirroþar, Gialp ok Greip, ok hafþi hann brotit hrygin ibapvm. Þa let Geirroðr kalla Þor 5 ihallina til leika; þar voro eldar storir eptir endilangri hall.³ En er Þor kom⁴ gagnvart Geiroði, þa toc Geirroðr með tæng iarnsiv gloandi ok kastar at Þor, en Þor tok imoti með iarn-greipvm ok færir a lopt sivna, en Geirroðr hliop vndir iarnsvlv at forþa ser. Þor kastapi sivni ok læst gagnvm svlvna ok gogn- 10 290 vm Geiroð ok gognvm vegin ok sva firir vtan i⁵ iorþina. Eptir þesi sægv hefir ort Eilifr Gvðrvnars(on) i Þorsdrapv.

73. Flvgstalla reð fellir
fiorniotz goþa at hvetia⁶
drivgr var Loptr at livga
log seims faþir heiman
geðreynir qvað greinar
gatz herþrvmv bratir
vilgi trygvr til vegiar
vigs Geirroþar ligia.

74. Geðstrangrar let gongv
gamleið Þor skomv
fyrstvz þeir at þrysta 15
þoms niðivm sic biðia
þa er gearðvenioðr gorþiz
Gandvikr Skotvm rikri
endr til ymsa kindar 292
Iþia setrs fra Þriþia. 20

¹ Omv. R. ² mikill tf. ³ Rett. fra hallini. ⁴ ihallina tf. ⁵ Mgl. ⁶ Rett. fra hveria.

L. 1. Þor þar: WUT; omv. R; á tf. T. — 2. at ræfri: vndir raftit U. hann stack: Þorr stingr þa stafnvm U; vid tf. T og skr. -vol. i raptana: vndir raftit U. — 3. brestr . . skrækr: omv. U; mikill tf. R. — 4. hofþv: hafþi U. Greip: Gneip U. — 5. i: þeim tf. U. bapvm: þa qvaþ Þorr. Eino neytta ek allz megins iotna gavrþom i þa er gialp ok gneip dætr Geirapþar villdo hefia mik til himins tf. U. let: lætr WU. Þor: inn tf. U. — 6. leika: við sik tf. U. hall: WTU; med art. R. — 7. kom: i hallina tf. R, ul. WTU. Geiroði: Geirrað W. — 8. tok: ul. U. — 9. -greipvm: med art. U. færir: færþi U. sivna: iarnsivna U. iarnsvlv: svlo sina U. — 10. kastapi sivni: færþi alopt sivna U. svlvna: iarnsvlona U. — 11. gognvm: ul. W. sva—vtan: sva raut ofan T. firir—iorðina: i gegnvm iorþina fyrir vtan hollina U. — 12. Þorsdr.: herefter har U Skáldatal, Sturlungernes slægtregister og den isl. lovsigemandsrække ned til Snorre på 4 blade. — 14^a. -niotz: -motz T; natz W. hvetia: TW; hveria R. — 16^a. seims: sems T. — 17^a. grein-: græn- W; grön- T. — 18^a. gatz: ul. W. — 19^a. I W synes r (veggjar) udraderet. — 20^a. roþ: -rað W. — 13^b. -strangrar: -strangr T. — 14^b. skomv: skommum TW. — 15^b. fyrst-: fyst- WT. — 16^b. þoms: þorns T; þoins W. — 17^b. þa er: þav W. -venioðr: -vendi TW. — 19^b. kindar: landa W. — 20^b. Iþia setrs: idra scers T.

75. Gor varþ ifor fyri
farms meinsvarans arma
soknar hafsz með svipti
sagna galdrs entagnir
5 þyl ec grvnstrā/ma Grimnis
gallmantel' halla
opniz ilia gāpnvm
endils amo spendv.
76. Oc gagnsvanir gengv
10 gvnvargs himintārgv
frīþar vers til flīoþa
frvmseyris kom dreyra
þa er havlkvetir briota
bragðmilldr Loka vildi
15 bræþi vændr abrvþi
bag sef grimnis maga.
77. Oc vegþverrir vorrv
van fetrv́nar navnv
hiallts af hagli¹ oltnar
20 hlavparvm vergāpv
294 mioc leið or stað stavckvir
stikleīpar veg breīpan
vrþar þriotz þar er eitri
æstr þioðár fnæstv.
- 25 78. Þar imork firir markar
malhvettan byr settv
ne hvælvovr halar
haf skotnaþra svafv
knatti hreggi haggvīn
30 hlympel við mǽl glymia
- en felli hryn fialla
feðiv þæt með stedía.
79. Harðvaxnar ser herþir
hallandz of sic falla
gatar maðr niotr hin neytri
niarð rað firir ser giarþar
þverrir lætr nema þyri
þōs barna ser mǽrnar
sneri bloð til svira
salþax megin vaxa.
80. Opv fast enfriþar
flavt eiðsvara gata
setrs vikingar snotrir 296
sverþrvnnar fengvnr
þvrþi hraN at herþi
hæðrs rvnkyyqva naþar
iarþar skafis af afli
ass hretviðri blasiv.
81. Vnnz með yta sini
afllavn var þat skānar
a seil [himin siola
sialflopta kom Þialfi 25a
að ostali striðan
stravm hrekk mimis ekkior
stophnisv] for steypir
striðlvndr með vǽl griþar.
82. Ne divp akarn drapv
dolgs vams firvm glamma
striðkviðivn]dvm stoðvar
stall við rastar palli

¹ Rett. i R fra hiallti, men i(1) er ikke udprykket.

L. 2^a. farms: farmr TW. — 3^a. hafsz: hapz TW. — 4^a. -tagtnir: rognir TW. — 5^a. grvn-: gran- W; gram T. — 6^a. -tel': -tælir TW. halla: hallar W. — 7^a. opniz: opins T; apnis W. gāpnvm: gop ... (af.) W. — 9^a. gagns: gangs TW. — 13^a. er: ul. W. kvetir: kneutir T; kueitir W. — 16^a. grimnis: grinnis WT. — 19^a. hagli: i R rettet fra hiallti (dittoogr.); hagli WT. — 20^a. hlavparvm: hlavp aar um W; hlavp arom T. — 22^a. stik: stig T; [sti afr.]g W. — 23^a. þar: þa W. — 24^a. fnæstv: fnausto T. — 26^a. hvettan: hueican T. byr: bvr WT. — 27^a. halar: hallar W. — 3^b. ser: let WT. — 4^b. hal-: hall W. sic: ic er i R rettet fra æ. — 5^b. gatar: gatat (-að W) WT. hin: enn WT. neytri: næyti W. — 7^b. lætr: let WT. — 8^b. þōs: þors W. — 9^b. sneri: snæri W. — 13^b. vik.: vikinga W. — 14^b. sverþ-: er i W skr. svð med et forkortelsestegn, hvoraf endel er afrevet; det kan lige så godt have været r (= ar) som (= er). rvnna: runnið WT. — 16^b. kyqva: kuika W; quykua T. — 21—25^b og 25—26^b. Det indklamrede er afrevet i R og udfyldt efter W. — 23^b. að: od T. — 24^b. hr. m.: beck mimi T. — 26^b. lvndr: -lyndr T. — 28—29^b. Det indklamrede er afrevet i R og udfyldt efter W. — 28^b. dolgs: dolg WT. — 30^b. palli: pallar T; falli W.

	ogndiarfan hlavt arfi eiðs [fiarðar hvg] meira skalfa þors ne þialfa þrottar stein við otta.	troþvz þer við tropi tvngls brasolar þrvngv hvf stiori bræt hvorv hregs vafreyþa tvegia hlatr ellipa hellis	300 5
298	83. Oc sífvna síþan sverþz liðhattar gerþv hlifar borðz við Hærþa harðgleipnis dyn barþi aðr hylriþar heiþi hriodendr fiorv þioþar við skyldbreta skytiv skl' eic heþins reikar.	87. Fatíþa nam froþi fiarðeplis kon iarþar mørar legs ne mvþbo men alteiti kena	10
	84. Dreif með drottar knefþi dolg Svíþioðar kolgo sotti ferþ aflotta fles drot ivonesia þa er fvrnistis fasta floðrifs Danir stoþv knattv Iolnis ættir ýt ves firir Ivta.	88. Sva at hraðskyndir handa hrapmvnm svalg gvnar lypti ¹ sylg alopti sio langvinr þrvngvar þa er avrþvrsis eisv as hrimnis flo drosar	15 20
	85. Þeirs íþrottar hersa þorn rans hvgvm bornir hlymr varþ hellir kvmra hrinbalkar fram gingv listi ferðr ifasta frið seín var þr hreini gnipv hloðr agreþpan gran hott reþ qvanar.	89. Bifþiz haðl þa er hofþi heiðreks of kom breiþv vnd fletbiarnar fornar fotleg þvnrnis vegiar itr gvlli lavst Vllar iotrs vegtagar þrioti meina niðr imiðian	302 25
	86. Oc hamloga himni hallfylvingvm vallar	mez bigyrþil nezv.	30

¹ Rett. fra sypti.

L. 2^a. Det indklamrede er afrevet i R og udfyldt efter W. — 8^a. gleipnis: -gleifnir W. dyn: kyn W; sun T. — 10^a. hriod.: hriodrvör W. — 12^a. skl': skal WT. — 16^a. ivo: iuq W; i ue T. — 17^a. ristis: ristil W. fasta: falla T. — 21^a. hersa: bersa W. — 23^a. hellir: hellis W. — 24^a. gingv: gengu W. — 25^a. ferðr: feðr WT. þr: þar WT. — 27^a. hloðr: hlödr T; hlæðr W. — 2^b. solar: -solir TW. — 3^b. hvf: hof WT. — 4^b. vafr.: vareuda T. — 6^b. horn: hund- W. sporna: sprundi WT. — 7^b. froþi: fræði WT. — 9^b. mörar: merar W. — 11^b. tugar: tavgar W. ægir: ðgir T. — 12^b. segv: sega T; sege W. tongv: tungo T. — 14^b. rvör: niðr W. — 15^b. hrað: ul. W. — 16^b. hrap: hrapp W. mvnm: mvnnar W. — 18^b. sio l.: langv. siu WT. þrvng-: þrong- W; þraung- T. — 19^b. þvrsis: þrasir WT. eisv: esio W. — 20^b. as: os T. — 25^b. vnd: vndir WT. fornar: fornann WT. — 26^b. þvnrnis: þrasis WT. — 28^b. iotrs: iotr W.

90. Glæms niðivm for gorva 91. Hel blotin va hneitir
gramr með dreyrgvn hamri hog brotningi skogar
of salvanið syniar vndir fialfrs af alfi
sigr læt arinbræti alfheims blikv kalfa
5 komat tviviðar tyvi ne liðfæstvm lista
tollor karms sa er harmi latr valrvgar mattv
brætar liðs of beiti alldr minnkanda elldar
beckfall iotvns recka. Ellv steins of bella.

28. (19) Hvernig skal kena Frig? Sva at kalla hana dottvr 304
10 Fiorgyns, konv Opins, moþvr Baldrs, eliv Iarþar ok Rindar ok
Gvnhlaþar ok Gerþar, sværa NQNV, drotning asa ok asynia,
Fvlllo ok valshams ok Fensala.

29. (20) Hvernig skal Freyiv kena? Sva, at kalla dottvr
Niarþar, systvr Freys, konv Ops,¹ moþvr Hnossar, eigandi val-
15 fallz ok Sesrvnmis ok fressa, Brisngamens, Vana goð, Vana dis,
it gratfagra goð, [asta gvð². Sva ma kena allar asynivr at nefna
annarar nafni ok kena við eign e(ða) verk sin e(ða) ættir.

30. (21) Hvernig skal kena Sif? Sva at kalla hana konv
Þors, moþvr Vllar, it harfagra goð, elia Iarnsoxv, moþir Þrvþar.

20 31. (22) Hvernig skal kena Iþvni? [Sva, at² kalla hana konv
Braga ok getandi eplana, en eplin ellilyf asana; hon er ok ran-
fengr Diaza iotvns, sva sem fyr er sagt, at hann toc hana brát
fra asvm. Eptir þeiri sagv orti Þioðolfr hin hvinverski iHavst-
lavng:

¹ Rett. frá Opins. ² Mgl.

L. 3^a. syniar: synia W; syniot T. — 4^a. bræti: -bauti WT. — 5^a.
tyvi: tiui T. — 6^a. tollor: tollur W. — 3^b. af: at W. alfi: afi T. — 6^b.
rvgar: -rygir WT. — 7^b. alldr: aldrs T. elldar: elda T; alldar W. —
9. Overskr. i U: Kend frigg ok freyia, i B: kenningar friggjar. — 10.
-gyns: -gvns U. konv: ommo U. — 11. Gerþar: RWTB; griðar (ved rett.)
U. — 11—12. sværa—Fens.: ul. U; sværv skr. T. — 13. Overskr. i B:
kenningar freyiu. Sva at: ul. U. kalla: hana tf. BU. — 14. konv:
kona U. moþvr: moþir U. — 15. Sesr.: Sehrimniss (!) B; vnmis skr. U.
— 16. asta gvð: WTB; ul. RU. — 16—17. Sva—ættir: ul. B. ma: skal
U. — 16. allar: aþrar U. at: ok U. — 17. sin: ul. W. — 18—19. Hvernig
—Þrvþar: ul. U. Overskr. i B: kenningar sifjar. — 19. moþir: modor
T. Overskr. i U: fra kenningo iþvnnar, i B: kenningar Iðunnar. —
20. Hvernig: Hverso U. Sva at: TUB; ul. R. — 21. -andi: -anda T.
eplin: eru tf. B. — 22. -fengr: -fengi W. iotvns: ul. WU. — Herefter
har B slutn. af k. 31 og l. 16—17 (med ubetydel. afvig.).

306	92. Hve skal æk gott gioldvm gvnvegiar b....at þo.... ty framra se æk tifa tryglavst oc fia...ro hlyri hild .. vez oc Þiaza.	margspakr of nam mæla mar valkastar baro vara Henis vior hanom holr af fornvm polli.	25b
	93. Seggiondvm flo sagna sn.....oti i gemlis ha..gomlvm glamma a fyr skommo settiz avrn þar er æs.. ar gnæfar mat baro vara byrgi tyr biarga bleyðe vqndr a seðe.	95. Fiallgylþir það fvllan fet mela hlvt af helgo skvtli hrafn asar vin blasa ving ravngnir let vigfrec ofan sigaz	5
	94. Tormiðlaðar var tifom tal hrein meðal beina hvaf qvoþo hapta snytrir hialm faldinn þvi valda	96. Fliot það foldar drottin Farþaíta móg vqro þeckiligr með þegnum þrym seilar hval deila en af breiðo bioðe bragðviss at þat lagðe osvifrande asa vp þior hlifi ora.	10 15 310 20

L. 1^a. æk gott: utydel. R (mulig gott at); goðs at W (utydel.; o og t udv.); ec got at T. gioldvm: giolldo (-u?; næppe o el. v) W; gioldo T. — 2^a. vegiar: utydelig R; ueigar T; bru leggja tf. WT. — 3^a. mgl. W; (åben plads) T. — 4^a. hedder i W: raddkleif (r beskadiget) at þorleifi, i T: naddkleif at Þorleifi. — 5^a. framra: framma T. tifa: tiva W. — 6^a. fia . . . : far W; fiar T; þriggia tf. WT. — 7^a. lyder i W: a hreingoro hlyri, i T: a hleingöro hlyri. — 8^a. hild . . : hilldar W; hildar T. — 9^a. Seggiondvm: W; segiondom T. — 10^a. lyder i WT: snotar vlfr at moti. — 11^a. ha: ham de øvrr. . . m W (ha afr.). — 12^a. glamma: lam afr. og besk. W. á: o T. a fyr: á fyrir U. — 13^a. æs . . : æsir WT. — 14^a. gnæfar: gefnar W (sm med ar), T. mat: ma W, men et sidste bogstav synes raderet; mar T. — 15^a. vara: naca(!) T. — 16^a. vqndr: vendr WT. seðe: seiði W; seudi T. — 17^a. -miðlaðar: miðlaðr WT. tifom: tifum W. — 18^a. -hrein: hreinn WT. — 19^a. hvaf: hvar W. qvoþo: kvaðv W; quedo T. hapta: hapt W, men mulig er et bogstav efter t raderet; spacra T. snytrir: snyrtir W. — 20. hialm: hialms T. — 2^b. baro: bara T. — 3^b. vara: varat W; var at T. Henis: utydel. R; hænis W; hönis T. vior: vinr W; utydel. T (. . nr). på grund af en rift. — 5^b. gylþir: gylðer W. fvllan: fyllar W. — 6^b. fet mela: fetmeila W og tf.: sier deila. — 7^b. hlvt: hlavt W. helgo: helgy W. — 8^b. asar: asa W. vin: vin el. vm W. blasa: læsa W. — 9^b. ravngnir: rognir W. let: vagna tf. W. — 14^b. Far: faar- W. móg: . . g W (udvisket). vqro: vara W; . . ra T (afr.). — 18^b. at: a(?) W (udv.); — 19^b. osvifrande: osuipandi W. — 20^b. þior: þor W; þiors T. hlifi: hluti W; luti T. ora: flora WT.

97. Oc slíðrliga síðan
svangr var þat firir longo
át af eikirot
oc biorn faðir morna
5 aðr divphvgaðr drepi
dolg ballastan vallar
hirð tyr meðal herða
herfangs ofangs ofan stavngo
98. Þa varþ fastr við fostra
10 farmr Signyiar arma
sa er avil regin eygia
avndor gvðs i bavndom
lodde ra við ramman
reimoð Iotvn heima
15 en hollz vinar Hænis
hendr við stangar enda.
99. Flo með fróðgom tifi
fangsæll of veg langan
20 sveita nagr sva at slitna
svndr vlfs favðor mvnde
þa varð Þors of rvnni
þvngrs var Loptr of sprvnginn
312 malo navtr hvatz matti
mildings friðar biðia.
100. Ser bað sagna hræri
sorg eyra mey fōra
þa er elli lyf asa
att rvnr Hymis kvni
brvn akrs of kom keckiar
brisingis goða disi
girþi þiofr igarða
griot niþaðar siþan.
101. Vrðot biartra borþa
bygvendr at þat hrygvir
þa var Ið með iotvnm
vðr nykomin svnan
gorðoz allar attir
Inge freys at þinge
vðro heldr oc harar
hamliot regin gamlar.
102. Vnz hrvn sævar hræva
hrvnd olgefmar fvndo
leiþe þir oc læv
lvnd avlgefmar bvndo
þv skalt velltr nema vælom
reidr mælti sva leiðar
mvnstorande mora
314 mey aptr Loki.

L. 1^a. liga: loga W. — 3^a. át: let W. -rot: rotu W; rotum T; i R har der sikkert stået noget mere, i linjens slutn., nu ulæseligt. — 4^a. oc: z W. morna: niorna T. — 6^a. ballastan: ballaðan W. — 7^a. hirð: hirði WT; hvad R angår som ved l. 3. — 8^a. fangs: fang W. ofangs ofan: ofan WT. — 10^a. -nyiar: -yniar WT. — 11^a. sa: þa W. eygia: æygia W; eugia T. — 12. bavndom: hondvnm W. — 15. Hænis: hōnis T. — 17^a. fróðgom: afr. og udv. W. (. . . vm). tifi: tifa W. — 20^a. vlfs: v ligner mest a i R. favðor: faðir WT. mvnde: mvndi W; myndi T. — 21^a. þors: þor T. rvnni: rvni WT. — 22^a. þvngrs: þvngs WT. — 23^a. navtr: nautz T. hvatz: hvatz W; huaz T. — 24^a. mildings: miðivngs WT. — 5^b. brvn: brvn W; bran (a usikkert) T. akrs: akr W. keckiar: beckiar WT. — 8^b. niþ-: uid- T. — 9^b. biartra: brattra W. borþa: o klattet i R, men synes sikkert. — 10^b. bygvendr: byggendr WT. hrygvir: hryggir WT. — 12^b. vðr: udr T; uðr W. — 14^b. at: afr. i W. — 17^b. hrvn sævar: det sidste r synes raderet i R; hrynseva WT. — 18^b. hrvnd: hund WT. — 19^b. þir: þir WT. oc læv: det sidste bogstav efter v ses ikke i R; ok leua T; at leva W. — 21^b. velltr: vellt W (en prik over t synes yngre og tilfældig). vælom: velom T; vel W; v er afr., men forkortelsestegnet ses endnu; herefter er der åben plads for resten af dette afsnit af digtet (til slutn. af v. 104); den er senere udfyldt efter T. — 22^b. mælti: myil T. leiðar: leidar T. — 23^b. mora: mōra T. —

103. Heyrðat sva þat síþan 104. Hofo skiot en skofo
sveik ept asa leikom skopt ginregin brina
hvgreynande Hænis en son biþiss
havðs flvg bialba avkin sveipr varð i favr greipar
oc lomhvgaðr lagðe þaz of fat a fialla 5
leikblaðs reginn fiaðrar
ern at avglis barni
arnsvg faðir mornar.

Asv er sva rett at kenna at kalla einn hvern annars nafni
ok kena við verk sin eða eign eða ættir. 10

- 26^a 32. (23) Hvernig skal kenna himininn¹? Sva, at kalla hann
Ymis havs ok þar af iotvns havs ok erfíþi eþa byrþi dvergana
316 eþa hialm Vestra ok Avstra, Svðra, Norðra, land solar ok tvngls
ok himintvngla, vagna ok veðra, hialmr eþa hvs lopz ok iarpar
ok solar. Sva q(vað) Arnor iarlaskald: 15

105. Vngr skioldvngr stigr aldri þes var grams vnd gæmlvm
iafnmildr avið skialdar gnog ravsn Ymis havsi.

Ok enn sem hann q(vað):

106. Biort verþr sol at svartri brestr erfíþi Avstra
savkkf fold i mar davckvan allr glymr siar afiollvm. 20

[Sva kvað Boðvarr balti²:

107. Allz engi verþr Inga bavðvar hvatr ne betri
vndir solar grvndv bræðr landreki æþri.

Ok sem q(vað) Þioðolfr en hvinverski:

¹ Rett. fra himin. ² Rett. fra ok enn sem qvað kolli.

L. 1^a. Heyrðat: Heurda ec T. — 2^a. ept: snarere end opt (sál. udgg.)
R; ept T. leikom: leiko T. — 3^a. -reyn-: rön T. Hænis: hönis T. —
4^a. havðs: haucs T. bialba: bialfa T. — 6^a. fiaðrar: fiadran T. — 2^b.
gin-: ginn T. — 3^b. biþiss: bidils suidnar T. — 5^b. fat: fatt T. — 7^b.
bavgs: þa er tf. T. — 8^b. cleifi: kleif T. — 9. Asv: Asa WUB. sva: ul.
U. at kenna: ul. U. — 10. eða eign: ul. U. ættir: ætt WTU. Overskr.
i U: hverso kenna skal himininn, i B: kenningar heimsins. Beg. findes
ogsá senere i U i dets kap. 71. — 11. himininn: BTU; himin RW. Sva
at: ul. U². — 12. ok(1)—havs: ul. U². þar af: ul. B. — 14. vagna: vapna
U. hialmr: hialm U². — 15. ok solar: ul. U² og det følg. — 16^a. Vngr:
engr U; ógr T. stigr: sitr U. — 17^a. skialdar: scildar T; skilldan U.
16^b. var: varþ U; er B. — 19^a. Biort verþr: Brest vard T. — 20^b. a:
vnd U. — 21. Sva—balti: U; ok enn sem hann kvad T; Sua kvað Kolli
RB; ul. W. — 22^a. verþr: varþ U. — 24. en: ul. U.

108. Ok at isarnleiki móðr svall Meila bloða
Iarþar svnr en¹ dvnði mana vegr vnd hanvm.
- Sva sem q(vað) Ormr Baryiaskald: 318
109. Hvegi er Dravpnis drogar sa ræðr valdr firir veldi
5 dis ramman spyr ec visa vagnbravtar mer fagnar.
- Sva sem q(vað) Bragi skald:
110. Hin er varp avida yfir manna siot margra
vinda Avndvr disar mvnlavg favþvr avgvm.
- Ok sem Markvs q(vað):
- 10 111. Fiani hefir at fæþiz dyri hafa leyfir hverr maðr efi
flotna vorðr aélkers botni hringvarpaþar gialfri
kringþvm.
- Sva sem q(vað) Stein Herdisars(on):
112. Has qveð ec helgan ræsi mærd² tiez³ fram en fyrþa
15 heimtiallz at brag þeima fyr þviat hann er dyri.
- Ok sem q(vað) Arnorr iarlaskald:
113. Hialp þv dyr konvngv dyrvm dags grvndar Hermvndi.
- Ok en sem q(vað) Arnor: 320
114. Saðr stillir hialp þv sniollvm soltialda Ravgvvaldi.
- 20 Ok sem q(vað) Hallvarðr:
115. Knvtr verr iorð sem⁴ itran allz drottinn⁵ sal fialla.
- Sem Arnor q(vað):

¹ Rett. fra ok. ² Rett. fra meið. ³ Rett. fra ræzk. ⁴ Rett. fra með.
⁵ Rett. fra drotni.

L. 1^a. isarn: isiarns B. — 2^a. en: WTU; ok R. en dvnði: hinn diarde B; dvlþe skr. U. — 1^b. Meila: meide B. bloða: bloðe B. — 3. Baryia-: URB; barreyiar WT. — 5^a. ec: ul. W. — 5^b. vagn-: vagns B. fagnar: fagnat WT. — 6. skald: ul. WTUB. — 7^a. viða: viðu B. — 8^a. disar: disa W. — 7^b. siot: svt U. — 8^b. favþvr avgvm: flogur augu W. — 9—12. Ok—kringþvm: ul. U. — 10^a. fæþiz: finniz B. — 11^b. -varpaþar: varpaðan B. — 14^b. tiez: W; telz UB; rezk T; ræzk R. — 16. iarlask.: ul. U. — 17^a. þv: ul. U. — 18. sem—A.: qvaþ hann U; ul. W. — 19^a. þv: ul. WT. — 21^a. sem: WTUB; með R. — 21^b. drottinn: WTUB; drotni R. — 22. A. qvað: kvad Arnor i. s. T.

116. Mikáll vegr þat er misgert tigi skiptir síþan segivm
 þickir solar hialms aðæmistoli.
 manvitz froðr ok allt it goþa

33. (24) Hverníg skal iorð kena? [Sva, at¹ kalla hana¹ Ymis hold ok moþvr Þors, dottvr Onars, brvþi Óþins, eliv Frigiar ok Rindar ok Gvnhlaþar, sværv Siflar, golf² ok botn veðra hallar, siar³ dyranna, dottir Nattar, systir Avðs ok Dags. Sva sem q(vað) Eyvindr skaldaspillir: 5

117. Nv er alfravþvll elfar rað erv ramrmar þioþar
 iotna dolgs of folgin ríc imoþvr liki. 10

Sem q(vað) Hallfreyðr vandræþaskald:

118. Rað lvkvz at sa síþan atti einga dottvr
 sniallraðr⁴ konvngs spialli Onars víþi grona.

322 Ok enn sagþi hann;

119. Breiðleita gat brvþi stefnir stavðvar hrafna 15
 Baleygs at ser teygða⁵ stala rikis malvm.

Sva sem fyr er ritat Fíari hefir at fæþiz dyri. Sva sem q(vað) Þioðolfr:

120. Vtan bindr við enda hreins við hvfi ronvm
 elgvrs glöþvðr hersa hafs botni far⁶ gotna. 20

Sem Hallfreyðr q(vað):

121. Þvi hyg fleyianda fráian itran⁷ eina at⁸ lata
 ferr iorð vnd menþveri Avðs systvr¹ mioc traþan.

¹ Mgl. ² Rett. fra gefl. ³ Rett. fra sia. ⁴ Rett. fra sniallaðr. ⁵ Rett. fra teygia. ⁶ Rett. fra fiar. ⁷ Rett. fra itra. ⁸ Skr. ein a, men t synes udraderet efter a.

L. 1^a. Mikáll: mikiáll T; mikill er W. — 3. Overskr. i U: kend iorþin, i B: kenningar iarðar. — 4. Sva—hana: WTUB; kalla R. — 5. Onars: anars T; anas WU. — 6. golf: golflok B. botn: baynd U. — 7. siar: WTU. dottir..systir: dottir..systr U. — 9^b. rað: rof U. — 10^b. i—líki: áben plads W; magnaðrar slikrar B. — 11. vandrsk.: ul. U. — 12^a. lvkvz: laukz B. — 12^b. einga: ónga B. — 13^b. lyder i U: anas viðr græna, i B: annars..granna. — 14—17. Ok—dyri: ul. U; et cetera tf. B. — 14. sagþi hann: sva WT; ul. B. — 16^a. teygða: WTB; teygia R. — 16^b. rikis-: riks at B. — 17. Sva—dyri: ul. WT. — 20^a. elgvrs: eliv gers U. — 19—20^b. ul. U. — 19^b. hreins: hrein W. ronvm: þunum T. — 21. Hallf.: Hallv. U. — 22^a. Þvi hyg: Hve W. -anda: -annde B. — 22^b. itran: WTUB; itra R. eina at: U; ein(n) at WTB; eina R. — 23^b. systvr: U; ul. RTW; þerssa B.

Sva q(vað) Þioðolfr:

122. Dolglios hefir dasi endr þa er eliv Rindar
 danlatr staþit fiari omynda¹ toc skyndir.

34. (25) Hvernig skal sæ kena? Sva at kalla hann Ymis 324
5 bloð, heimsækir gvþana, ver Ranar,² faþir Ægis dætra, þeira
er sva heita, Himinglefa, Dvfa, Bloðvghadda, Hefring, Vðr, HraVN,³
Bylgia, Bara, Colga, land Ranar ok Ægis dætra ok skipa ok 26^b
sæskips heita, kialar, stala, svþa, sygiv, fiska, isa, sækonvnga
leið ok bravt,⁴ eigi siðr hringr eyianna, hvs sanda ok þangs ok
10 skerja, dorgar land ok sęfogle, byriar. Sva sem q(vað) Ormr
Bareyarskald⁵:

123. Vtan gnyr á eyri Ymis bloð fara goðra.

Sva q(vað) Refr:

124. Vagþrysta berr vestan hvalmæni⁶ skefr hvna
15 vætti ec landz firir brandi hogdyr oflag bogv.

Sva sem q(vað) Svein:

125. Þa er elrefar ofo fals við frost of alnar 326
 Ægis dætr ok tættv⁷ fiallgarðz rokvr harþar.

Ok sem q(vað) Refr:

20 126. Færir biorn þar er bara opt iÆgis kiapta
 brestr vndinna festa vrsvol⁸ Gymis valva.

¹ Rett. fra y-. ² Rett. fra anar. ³ Lidt utydel. ⁴ Rett. fra bravtir.

⁵ Rett. fra Dar-. ⁶ Rett. fra mvni. ⁷ Rett. fra teygþv. ⁸ Rett. fra vt-.

L. 1. Sva—Þi.: ul. U. — 2^a. Dolglios: dolgs hvs U. — 2—3^a. dasi dar-: daþar siþar U. — 3^a. staþit: hlaðit W. — 3^b. omynda: omillda U; y-WTR, j- B. toc: ul. W. skyndir: skylldir U. — 4. Overskr. i U: fra kenningo siofar, i B: kenningar siofar. — 5. -sækir: -sæki B. Ranar: WTUB; anar R. — 7. ok(3)—heita: ul. WU. — 8. sæ:(1): ul. B. svþa: sunða W. stala svþa: stals smiða B. — 9. bravt: U; brautir RWTB. eigi siðr: ul. B. hringr: hring U. ok þangs: ul. U. hvs—þangs: ok landa B. — 10. land: lað B. — 11. Bareyiar-: barreyia- UB; efter ordet en lille åben plads W. — 13. Refr: skald tf. U. — 14^a. -þrysta: þeysta WTU. berr: bar U. — 15^a. landz . . brandi: omv. B. — 14^b. mæni: WTB; mvni R; mæris (el. mævis) U. hvna: hlyra U. — 15^b. hog-: hug- WBT; ha U. bogv: baro U; bugu B. — 16—18. Sva—harþar: ul. U. — 18^a. tættv: WT (teutto) B; teygþv R. — 17^b. frost: frest W. — 18^b. fiall-: fiarð B. — 19. sem—Refr: enn qvaþ hann U. — 21^a. brestr: brest W. — 20^b. i: ok W. — 21^b. vr-: ut- WTBR. Gymis: ymis U.

Her er sagt, at alt ær eitt, Ægir ok Hlér ok Gymir. Ok en q(vað) hann:

127. En siagnipv Sleipnir Ranar ravþvm steni
slitr vrdrifinn hvitrar rvnit briost or mvni.

Sem q(vað) Einar Skvlas(on): 5

128. Harðr hefr avrt fra iorþv [blakkr lætr¹ isog sæckva
ielvindr svana strindar snegrvnd² skipi hrvndit.

328 Ok en sem hann q(vað):

129. Margr ris en drifr dorgar spend verþa stað³ stvndvm
dynstrænd isvig londvm [stirðr keipr⁴ fira greipvm. 10

Ok enn qvað hann:

130. Grans bera goldna spanv skytr holmfliotvrr⁵ Heita
gavfvg ferþ er sv iofri hrafni sneckiv stafna.

En sem hann q(vað):

131. Havstkold skotar heldvm holmrænd varar avndri. 15

Ok en sva:

132. Svndr springr svalra landa sverrigiorð firir bavrþvm.

Sem Snæbiorn q(vað):

133. Hvat qveþa hræra Grotta þær er lvnngs firir lavngv
hergrimmaztan skerja liðmelldr skipa hliþar 20
vt firir iarþar⁶ skavti bavgskerþir ristr barþi
eylvðrs nio brvþir bol Amloþa molo.

¹ Rett. fra blackleitr. ² Rett. fra sæ-. ³ Rett. fra stavng. ⁴ Rett. fra stirð sceipr. ⁵ Rett. fra hom-. ⁶ Rett. fra iarþa.

L. 3^a. sia-: snia- U. — 4^a. slitr: i tf. U. vrdrifinn: vindriðinn UTB. hvitrar: hvitar B; hvitvm U. — 4^b. briost: briott U. — 6^a. fra: fyrir U. — 6^b. blakkr lætr: UWB; utydel. T; blackleitr R. sog: sæg W; sæ U. — 8. sem—qvað: þetta U; ul. W. — 10^a. dynstrænd: dynr stöng B og så löngum. svig: svik U. — 10^b. fira: fyrr a B. — 11. Ok—hann: ul. U; qvað hann ul. W. — 12^a. Grans: grams U. goldna: gyllna WTB; gyllta U. — 13^a. iofri: iofra U. — 12^b. holm: hlomn U. Heita: heiþa U. — 14—17. En—bavrþvm: ul. W. — 14—15. En—avndri: ul. U. — 16. Ok—sva: ok enn qvað hann U. — 15^a. skotar: skottar B. heldvm: helldr B. — 15^b. avndri: andre BT. — 17^b. sverri-: sverþi- U; sneriss B. bavrþvm: bavndvm U. — 19^a. Hvat: hvatt BT. qveþa: kvaþvm U. Grotta: griota U. — 21^a. firir: fra U. — 19^b. er: ul. W. lvnngs: lvnzs U. — 20^b. melldr: milldr U. hliþar: hilldir U.

38. (29) Hvernig skal kena vetr? Sva, at kalla hann son Vindsvals ok bana orma, hriðmal. Sva q(vað) Ormr Steinðors-s(on):

138. Ræð ec þenna mavg mani Vindsvals vnað blindvm.

Sva q(vað) Asgrimr:

5

139. Sigrgæþir var síþan þioð veit þinar íþir
seimæR iPrandheimi¹ þan orms trega sanar.

39. (30) Hvernig skal kena svmar? Sva, at kalla son Svasapar ok likn ormanna², groðr mana. Sva sem q(vað) Egill Skall(agrimsson):³

10

27^a 140. Vpp skolvm varvm sverþvm eigvm það at drygia
vlfs tanlitvðr glitra idalmiskvnn fiska.

40. (31) Hvernig skal kena maninn?⁴ Hann skal kena við verk sin, þat er hann veitir eþa þiggr e(ða) gerir; hann ma ok
334 kena til eignar sinar, þeirar er hann a ok sva ef hann gaf; sva 15
ok við ættir þær, er hann kom af, sva þær, er fra honvm komv. Hvernig skal hann kena við þesa lvti? Sva, at kalla hann vinanda eþa fremianda⁵ fara s(inna) e(ða) athafnar, viga e(ða) sæfara e(ða) veiþa e(ða) vapna [e(ða) skipa.⁶ Ok firir þvi at hann er reynir vapnana ok viðr vigana, allt eitt ok vinandi; viðr heitir 20
ok tre, reynir heitir tré. Af þesvm heitvm hafa skaldin kallat manninn⁷ ask e(ða) hlyn, lund e(ða) aðrvm víþar h(eitvm)

¹ Rett. fra þramh-. ² Rett. fra manna. ³ Utydel. ⁴ Rett. fra man. ⁵ e(ða) tf. ⁶ Tf. over l. ⁷ Rett. fra men.

L. 1. Overskr. i U: vetrinn, i B: kenningar vetrar. — 4^a. Ræð: Reð WTUB. mani: manna WT. — 6^a. Sigrgæþir: Sigbioþr U. — 6^b. íþir: íþnir U. — 7^b. sanar: sannan TBU. — 8. Overskr. i U: kent svmar. Sva: ul. U. kalla: þat tf. TB. — 9. ormanna—mana: Mannlikn ma kalla U. ormanna: W; orma B; manna RT. mana: ul. WT; mars B. — 11^a. varvm: orvm U. — 13. Overskr. i U: kendr maðrinn. maninn: WTBU; man R. Hann—kena: Sva at kenna hann T. — 14. sin: sitt B. eða gerir: ul. T. — 15. ok—sva: kenna við eignar sinar þat er hann gefr eða hann á U. ok—gaf: ul. T. eignar—ef: þeirar eignar sem B. sva: ul. W. gaf: eða þa tf. WB. — 16. kom af: er af kominn U. fra: af U. komv: koma B. — 17. Hvernig: Hversu W. — 18. fremianda: verka sinna tf. U; eða tf. RB; eða til tf. W. — 19. eða veiþa eða: meidr T. eða veiþa: ul. WBU. Ok —er: hann er ok U. firir: af W. at—er: er hann B. — 20. vigana: þat er tf. B. vinandi: vinnanda U. — 21. ok: ul. WU; efter tre BU. heitir: ok tf. WT. — 22. manninn: WTBU; men R. víþar: viðá WU.

kallkendvǫm ok kent til viga e(ða) skipa e(ða) fiar. Man er ok rett at kena til allra asa heita; kent er ok við iotna heiti, ok er þat flest hað e(ða) lastmæli. Vel þickir kent til alfa. Konv skal kena til allz qvenbvnafar, gvlz ok gimsteina, avls e(ða) vins eða
 5 anars dryckiar, þes er hon selr e(ða) gefr, sva ok til avlgagna ok til allra þeira lvtá, er henne samir at vlna eða veita. Rett er at kena hana sva, at kalla hana seliv eða log þes, er hon miðlar, en selia e(ða) log þat erv tre. Firir þvi er kona kǫllvt til keningar ǫllvǫm qvenkendvǫm vifar heitvǫm, en firir þvi er kona¹ kend til gimsteina e(ða) glersteina, at² þat var iforneskiv qvena bvnadr, er kallat var steinasǫrvi, er þær hofþv ahalsi ser. Nv er sva fært til keningar, at konan er nv kend við stein ok³ við aʎl steins
 10 heiti. Kona er ok kend við allar asynivr [e(ða) valkyrivr⁴ e(ða) nornir e(ða) disir. Konv er ok rett at kena við alla athofn sina
 15 eða við eign⁵ eða ætt.

41. (32) Hvernig skal kena gvlz? Sva, at kalla þat eld ægis ok bar Glasis, haddr Sifiar, hǫfvðband Fvllv, gratr Freyio, mvntal ok ravdd ok orð iotna, dropa Dravpnis ok regn eða skvǫr Dravpnis eða avgna Freyiv, otrgiold, navðgiald⁶ asana, sað⁷
 20 Fyrisvalla, havgpak Havlga, elldr allra vatna ok handar, griot ok sker eða blik handar.

¹ er tf. ² Mgl. ³ Rett. fra e(ða). ⁴ Mgl. ⁵ sina tf. ⁶ Rett. fra slavg-
 ' Rett. fra ok.

L. 1. kallk.—kent: karllmann skal kenna ok U. kallk.: vidarheit-om tf. T. eða skipa: ul. W. — 2. kent—ok: hann er ok kenndr B. — 3. flest: mgl. U. þickir: ok tf. T. til: við U. Overskr. i B: kenningar kuenna. — 4—5. eða anars: ok til allz B. — 5. gagna: gagnanna W. — 6. til: ul. U. samir: vel tf. B. — 7. er(1): ok tf. B. log: lög W.; lag UB. miðlar: eða gefr eða veitir tf. B. — 8. log: lag UB. þat: ul. B. — 9. er kona: at kona er rett TW. kǫllvt: kend U. qvenk.: ul. U. þvi: þa sök B. — 10. at: B; ul. RWTU. — 10—11. forneskiv—ser: fyrnd at konur baru þat a halse ser er kallat var steinasǫrfi B. — 11. kallat: calladr T. var: er U. Nv—sva: En þat er nu sva B. — 12. vll: ul. UB. við—ok: ul. B. steins: steina B. — 13. allar asynivr: avl asynia heiti U. eða valk.: WTUB (ok v.); ul. R. — 14. ok: ul. U. alla: ul. B. — 15. eign: sina tf. R, ul. de øvr. eða ætt: ok við (sál. ogsá U) ettir B. — 16. Overskr. i U: kent gvlit, i B: kenningar gvlz; i B findes her indskudt kap. 7, se ovf. (s. 85). — 17. haddr.. gratr: hadd.. grat B. band: bavnd U. — 18. mvn tal—eða: ul. U. ravdd—orð: orð tak ok rödd B. Dravpnis: ul. B. — 19. Dravpnis: hans W. eða: ok dropa ok regn U. otr-: otrs-B. navðgi. asana: ul. U; giold skr. WB; nauð- skr. WTB, slav R. sað: U; ok TB; fræ W. — 20. -valla: Sað Kraka tf. W. -valla: -vallar U. elldr: ægis ok (elldr tf. B) tf. UB; ok Ranar ok tf. U. ok: ul. B. griot: froða miðl feniumelldr ok meniu. Kraka sað tf. B. — 21. sker—blik sær (!) U. handar: hadda (!) B; hermed ender dette afsnit i B; froða miol tf. U, der her går over til s. 125,1—5 (sva segir Eyvindr U).

42. (33) Firir hvi er gvl kallat eldr eðgis? Þesi saga er til þes, er fyr er getit, at Ægir sotti heimboð til Asgarðz, en er hann var bvin til heimferþar, þa havð hann til sin Oðni ok a'llvm asvm aprigia manapa fresti. Til þeirar ferþar varþ fyrst Opinn ok Niorðr, Freyr, Tyr, Bragi, Vifar, Loki, sva ok asynivr, 5 Frig, Freyia, Gefivn, Skapi, Ipvnn, Sif. Þor var eigi þar; hann var farin iAvstrveg at drepa tra'll. En er goþin hofðv setz isæti, þa let Ægir bera in ahallar golf lysigvll, þat er birti ok lysti hollina sem eldr, [oc þat var þar haft fyrir lios at hans veizlv¹ 338 sem iValhællv² voro sverþin firir eld. Þa senti Loki þar við qll 10 goð ok drap þræl Ægis, þan er Fimafengr hét; anar þræll hans er nefndr Eldir.³ Ran er nefnd kona Ægis, en niv dætr þeira, sva sem fyr er ritat. At þeiri veizlv vanz allt sialft, bæpi vist ok avl ok qll reipa, er til veizlvnar þvrpti. Þa vrvv æsir þes 27^b varir, at Rán atti net þat er hon veiddi í menn alla, þa er a 15 sæ komv. Nv er þesi saga til þes, hvaþan af þat er, at⁴ gvl er kallat eldr eþa lios eþa birti Ægis, Ranar e(ða) Ægis dætra, ok af þeim keningvm er nv sva sett, at gvl er kallat eldr sævar ok allra hans heita, sva sem Ægir e(ða) Rán eigv heiti við sæin, ok þapan af er nv gvl kallat eldr vatna e(ða) á ok allra ár 20 heita. En þesi heiti hafa sva farit sem a'nvv ok keningar, at hin yngri skald hafa ort eptir dæmvm hina gomlv skalda, sva sem stoð iþeira qvæþvm, en sett siþan vt i halfor þær, er þeim þotto likar við þat, er fyr var ort, sva sem vatnit er sænvm, en ain vatniv, en lækr ani. Þvi er þat kallat nygervingar allt, 25 er vt er sett heiti lengra, en fyr finz, ok þickir þat vel allt, er með likindvm ferr ok epli. Sva q(vað) Bragi skald:

340 141. Eld of þac af iofri þat gaf fiolnis fialla
avlna becks við dryckiv með fylli mer stillir.

¹ Mgl. ² R skr. vall-. ³ Rett. fra reseldr. ⁴ Mgl.

L. 1—29. ul. U. — 1. Þesi: Su T. — 2. er getit: var sagt W. — 4. a'llvm: ul. W. — 7. hofðv setz: settuz W — 9. ok—veizlv: WT (ul. þar); ul. R. — 10. sem—sverþin: Sua (sem tf. W) i valholl hofdo sverdin verid hofd T. — 11. Fima: funa- T. — 12. Eldir: WT; reseldr R. er nefnd: heitir WT. — 12—13. en—ritat: ul. W. — 15. í: ul. T. — 16. þat—at: ul. WT; at ul. R. — 17. Ægis: ul. W. — 19. hans: ul. WT. — 20. nv: ul. T. — 21. heiti: her ok kenningar WT. — 22. gomlv: fyrri W. — 24. vatnit: vatn WT. — 25. lækr: bekr WT. — 26. fyr: ul. T. er(2): ef W. — 27. ok: i tf. W. — 29^b. fylli: fulli WT.

43. (34) Hvi er gvll kallat þar eða lavf Glasis? I Asgarði firir dvrvm Valhallar stendr lvnðr, sa er Glasir er kallaðr, en lavf hans alt er gvll rávtt, sva sem her er qveþit, at

142. Glasir stendr með gvlv lavfi
firir Sigtys savlvv.

Sa er viðr fegrstr¹ með goþvm ok monnvm.

44. (35) Hvi er gvll kallat haddr Sifiar? Loki Lavfeyiarson hafpi þat gert til lævisi, at klippa hár allt af Sif. En er Þor varð þes varr², toc hann Loka ok mvndi lemia hvert bein ihonvm, aðr hann svarpi þes, at hann skal fa af svartalfvm, at þeir skvlo gera af gvlli Sifv hadd þan, er sva skal vaxa sem anat hár. Eptir þat for Loki til þeira dverga, er heita Ivallda synir, ok gerþv þeir haddinn ok Skiðblaðni ok geirinn, er Óþin atti, er Gvngnir heitir. Þa vepiaði³ Loki hofpi sinv við þan dverg, er Brockr⁴ heitir, hvart broþir hans, Æitri,⁴ mvndi gera iafngoþa gripi iii., sem þessir voro. En er þeir komv til smiþiv, þa lagði Eitri⁵ svnskin iaflinn ok hað blasa Brock⁵ ok letta eigi fyr en hann⁶ tæki þat or aflinvm, er hann [hafði í lagt⁷; en þegar er hann [var genginn⁸ or smiþivni en hin bles, þa settiz flvga ein ahond honvm ok kroppaþi, en hann bles sem aðr, þar til er smiðrin toc or aflinvm, ok var þat golltr ok var

342

¹ Rett. fra fegrst. ² Rett. fra varð. ³ Skr. vepiaði. ⁴ Áben plads, der senere er udfyldt med navnet. ⁵ Ligesom för. ⁶ Rett. fra at. ⁷ Rett. fra lagpi í. ⁸ Rett. fra geck.

L. 1. Dette stykke findes i U efter kap. om Hjadningekampen, overskr.: her segir vm kenning gvlls. eða lavf: ul. U, men tf. eða lavf hans efter Glasis. — 2—3. firir—at: er hann sem her segir U. — 3. at: ul. W. — 4b. gvlv: gylligo U. — 5. -tys: -tyrs U. — 6. fegrstr: frægr U. ok monnvm: ul. T. — 7. Overskr. i U: fra velvm dvergsins við loka. Sifiar: en þat bar til þess at tf. U. — 8. klippa: klipt(!) T. — 9. þes: ul. U. Loka: havndvm tf. U. — 10. svarpi: sverpi U; sor W. þes: eif tf. U. svart: svarta U. — 11. skvlo: ul. U. gvlli: til handa tf. U. — 12. heita: heto U. — 13. ok(2): skipit tf. U. — 14. er—heitir: gvngni er Óþinn a U. þan dverg: dverginn U. — 15. er—gera: hvart broþir dvergsins mvndi gert geta U. For navnet Brokkr (W) er der áben plads i RT, og for Æitri i R; i R er med ung hånd tilskrevet brockr og sindri. — 16. iii.: ul. W. voro: aþra iii. tf. U. — 17. Eitri: W; hann T; dverginn U. Brock: ul. TU; broður sinn tf. W; at U. — 18. eigi: blastrinvm tf. U. aflinvm: ul. U. hafði—lagt: WTU (dog latið); lagpi i R; aflinn tf. U. — 19. er: ul. U. var genginn: T; v. brott (vt U) genginn WU; geck R. — 20. hond honvm: hann U; hans skr. W. kroppaþi: hann tf. U. — 21. smiðrin: kom til tf. U. ok—golltr: gollt T.

bvrtin¹ or gvlli. Þvi næst lagði hann í aflin gvll ok bað hann blasa ok hætta eigi fyr blæstrinvm, en hann kvæmi aptr; geck hann² abraðt. En þa kom flvgan ok settiz ahals honvm ok kroppapi nv halfv fastara [en aðr,² en hann bles, þar til er smiðrin toc or aflinvm gvllhring þan, er Dravpnir heitir. Þa lagði hann iarn iaflin ok bað hann blasa ok sagði, at onytt mvndi verða, ef blastrin felli; þa settiz flvgan milli avgna honvm ok kroppapi hvarmana, en er bloþit fell i avgvn, sva at hann sa ecki, þa greip hann til hendini sem skiotaz, meþan belgrin lagðiz niðr, ok sveipði af ser flvgvni; ok þa kom þar smiðrin ok³ sagði, at nv lagði nær, at allt mvndi onytaz, er iaflinvm var. Þa toc hann or aflinvm hamar,² feck hann þa alla gripina ihendr broþvr sinvm Brock⁴ ok bað hann fara með til Asgarðz ok leysa veðivnina. En er þeir Loki barv fram gripina, þa settvz æsirnir adomstola, ok skyldi þat atqvæpi standaz sem segði Oþinn, Þor, Freyr. Þa gaf Loki Oþni geirinn Gvngni, en Þor haddinn, er Sif skyldi hafa, en Frey Skiðblaðni, ok sagði skyn á ollvm gripvnm,⁵ at geirinn⁶ nam aldri stapar ilagi, en haddrin var holdgroin, þegar er hann kom ahavft Sif, en Skiðblaðnir hafði byr, þegar er segl kom alopt, hvert er fara skyldi, en matti vefia saman sem dýk ok hafa ipvng ser, ef þat vildi. Þa bar fram Brockr⁴ sina gripi; hann gaf Oðni hringin ok sagði,

¹ Rett. fra bvrtin. ² Mgl. ³ Rett. fra at. ⁴ Ligesom för. ⁵ Rett. fra gripvm. ⁶ Rett. fra grei-.

L. 1. or: af W. gvlli: á tf. U. gvll: gvllit U. hann(2): þa tf. T. — 2. ok—en: þar til er U. hætta—blæstrinvm: lata eigi falla blastrinn fyrr WT. aptr: til U. geck—En: ul. U; hann i WT. — 4. nv: ul. U. en aðr: T; en it fyrra sinn U; ul. WR. — 5. smiðrin: kom ok tf. U. þan: ul. U. heitir: er kallaðr WT. — 6. aflin: afl U. — 7. mvndi verða: mvn U. blastrin felli: hann lætr falla blastrinn U. — 8. hvarmana—avgvn: ul. U. — 9. hendini: hendi sinni U. — 9—10. meþan—niðr: ul. U. — 10. flvgvni: flvgvna U; meþan belgrinn lagðiz niðr tf. U. þar: ul. U. — 11. at—var: nær hava at onytaz mvndi oll smipin i aflinvm U. — nv: þa W. at(2)—mvndi: nu myndi allt T. — 11—12. er—var: ul. T. — 12. hamar: TU, ul. R. gripina: honvm tf. U. — 13. Brock: ul. U. með: gripina tf. U. — 14. ok: at U. veðivnina: vefian sina U. fram: saman U. — 15. -stola: sina tf. U. — 16. segði: lagði a (efter Oþinn) U; orscurdodo T (efter Freyr). — 18. gripvnm: WU; gripvm RT. nam—lagi: man eigi i havggvi stað nema U. — 19. -groin: -fastr U. — 20. þegar—lopt: ok segl kom vpp (efter skyldi) U. — 21. sem dýk: ul. U. pvng ser: pungi sinum W; pvngi skr. U. — 22. fram Brockr: dvergrinn saman U. hringin: dravpni tf. U.

at ena niðndv hveria nött mvndi dríþpa af honvm atta bringar
 íafnhofgir sem hann; en Frey gaf hann gavltin ok sagði, at
 hann matti rena lopt ok læg nött ok dag meira en hverr hestr,
 ok aldri varþ sva myrct af nött eþa imyrkheimvm, at eigi væri
 5 ærit liost, þar er hann for; sva lysti af þvrstini. Þa gaf han Þor
 hamarin ok sagði, at hann mvndi mega liosta sva stort sem
 hann vildi, hvat sem firir væri, at¹ eigi myndi hamaainn bila,
 ok ef hann vyrþi honvm til, þa mvndi hann aldri missa, ok
 aldri flivga² sva langt, at eigi mvndi hann sækia heim hond,
 10 ok ef hann villdi, þa var hann sva litill, at hafa matti iserk
 ser; en þat var lyti a, at forskeptit var heldr skamt. Þat var
 domr þeira, at hamarrin var beztr af ollvm gripvnm³ ok mest
 værn í firir hrimþvrsvm, ok dæmðv þeir, at dvergrin ætti veð-
 feit. Þa bavð Loki at leysa hafvt sitt, en⁴ dvergrinn⁵ sagði, at
 15 þes var engi von. »Taktv mic þa« kvað Loki. En er⁴ hann
 vildi taka hann, þa var hann vitz fiarri. Loki atti skva þa,⁴ er
 hann ran á lopt ok lög. Þa bað dvergrin Þor, at hann skyldi
 taka hann, en hann gerþi sva. Þa vildi dvergrin havgva af
 [hofvð hans,⁶ en Loki sagði, at hann atti hofvðit⁷ en eigi halsin.
 20 Þa toc dvergrin þveng ok knif ok vill stinga rafar⁸ aværrvm 346
 Loka ok vill rifa saman mvninn, en knifrinn beit ecki. Þa
 mælti hann, at betri væri þar alr broþvr hans, en íafnskiott
 sem hann nefndi hann, þa var þar alrin, ok beit hann varrarnar;
 rifaði⁹ hann saman vararnar, ok reif Loki⁴ or æsvnm. Sa

¹ Rett. fra ok. ² Rett. fra flivgia. ³ Rett. fra gripvm. ⁴ Mgl. ⁵ svar-
 aði tf. ⁶ Rett. fra loka hofvt. ⁷ Rett. fra hofvt. ⁸ Rett. fra raf. ⁹ Rett.
 fra rifaþi.

L. 1. mvndi: mvndo U. — 3. matti: mvndi U. lopt—læg: efter hestr
 U. hverr: einn U. — 4. varþ: verþr U. eþa imyrkh.: ul. U. væri: se
 U. — 5. liost: lios WT. for: er U. — 6. hamarin: miolni tf. U. at. . mvndi:
 ul. U. — 7. væri: yrþi U. at: WTU; ok R. hamarin: hann U. — 8.
 til þa: ul. U. aldri: eigi U = l. 9. — 9. flivga—langt: sva lengi flivga
 T. — 10. þa—hann: mvndi hann vera U. hann(1): þat WT. — 11. þat—
 skamt: litið var forskeptið U. a: hamrinum tf. W. heldr: ul. WT. —
 12. af—gripvnm: gripanna U; gripvm skr. R. — 13. i: ul. U. firir:
 bergrisum oc tf. T. þeir: ul. W. — 14. en: WTU; ul. R. dvergrinn:
 svaraði tf. R, ul. WTU. — 15. En er: WT; ok U; er ul. R. — 16. þa:
 WTU; ul. R. — 17. ran a: baro U; matti renna WT. bað: hann tf. U.
 — 18. en: ok U. hann: Þor T. — 19. hofvð hans: WTU: loka hofvt
 R. atti: a U. — 20. knif: ok vill rifa saman varrar loka tf. U.
 rafar: WTU; raf R. — 20—21. værrvm loka: vorrvnm U. — 21. ok—
 mvninn: ul. U. ecki: eigi a U. — 22. hann: dvergrinn U. þar: ul. UT.
 en íafn-: ok sva U. — 23. hann(2): ul. U. var alrin: kom hann U. beit
 —varrarnar: ul. W. — 24. hann: þa tf. T. vararnar: varrar loka U.
 Loki: RU; ul. WT.

148. Nyt hvðvmc Niarþar dottvr vel of hrosa ec þvi visa,
nalægt¹ var þat scala varn siavar avl barni. 28^b
- Her er hon kállvð dottir Niarþar. Ok en sva: 350
149. Gaf sa er ering ofrar ríkr leiddi mey mækis
5 ognprvðr Vana brvþar motvalldr abeð⁸ skaldi⁴
þing Vafaðar þrangvir Gefnar gloþvm drifna
þrottaflga² mer dottvr Gavtreks svana bravtar.

Her er hon kállvð Gefn ok Vana brvðr. Til allra heita Freyvir er rett at kena gratinn ok kalla sva gvllit, ok amarga lvnð er 10 þesvm keningvm breytt, kallat hagl e(ða) regn e(ða) iel e(ða) dropar e(ða) skvrir eþa forsar avgna hennar eþa kina e(ða) hlyra e(ða) bra e(ða) hvarma.

46. (38) Her ma þat heyra, at kallat er orð e(ða) rædd iotna gvllit, sva sem fyr er sagt; sva q(vað) Bragi skald:

- 15 150. Þan atta ec vin verstan⁵ Ala vndirkvlv
vatrædd⁶ en mer baztan oniðraðan⁷ þriþia.

Hann kallapi stein vazta vndirkvlv,⁸ en iotvn Ala steinsins, en gvll rodd iotvns.

47. (39) [Hver soc er⁹ til þes, at gvll er kallat otrgiold? Sva 352
20 er sagt, at þa er æsir forv at kana heim allan, Opinn ok Loki

¹ Rett. fra nelegt. ² Rett. fra afla. ³ Skr. beið. ⁴ Skr. skialdi. ⁵ Rett. i R fra noget galt først skr. ⁶ Rett. fra ræðla. ⁷ Rett. fra -niþioþan. ⁸ steinin tf. ⁹ Rett. fra Sv er soc.

L. 1^a. Nyt: nytt WU. hvðvmc: buðuz W. — 2^a. nalægt: WU; nelegt RT. scala: stala U. — 1^b. hrosa ec: hrosac T. — 2^b. siavar: sævar U. — 3. sva: segir hann U. — 4^a. ering: eining U. — 6^a. þing Vafaðar: þings vaforloga U. — 7^a. dottvr: dottir U. — 4^b. leiddi: leiþi U. — 5^b. beð: beið WR. — 7^b. -reks: -reiks U. — 9. gratinn: ul. U. ok a: ul. U. — 10. þesvm: þeim U. eða regn: ul. W. — 13. Her—er: ul. U. rædd: raþ U. — 14. gvllit sva: ul. U. Sva—sagt: ul. T. er: var U. skald: ul. U. — 16^a. vatrædd: vatræðla R; vaz raud T; uaz rodd W; (v)atzt rodd U. en: ok U. — 16^b. -niðraðan: WT; ..þiaþan U; niþioþan R. — 17. kallapi: kallar U. stein: sæinn U. -kvlv: steininn tf. RWT; ul. U. — 18. rodd: raþ U. — 19—kap. 53 sl. ul. W. I U findes her umiddelbart efter: Gvll er kallaþ otrgiavllð eða navþgiollð asanna eða rógmalmr. bol eða bygþ fafnis eða malmr gnitaheiþar eða byrþr grana ok arfr fafnis. niþvnga. skattr eða arfr. — og går så over til s. 142,5 (Kraka sáð). Otr-afsnittet (begyndelsen) findes langt senere i U, nemlig efter kapitlet om »Fullas hovedbånd« (s. 125,5). — 19. Hver—er: T; Sv er sok R. Overskr. i U: loki drap otr son hreiþmars. Hver—giold: ul. U. Sva: þat U. — 20. þa er: ul. U. allan: ul. TU. Opinn..Loki: omv. U.

ok Hǫnir, þeir komv at á nokqvori ok gengv með anni til fors nokqvors, ok við forsín var otr ein ok hafþi tekit lax or forsínvm ok at blvndandi. Þa toc Loki vpp stein ok kastaði at otrínvm ok lavst ihavfvt honvm. Þa hrosaði Loki veiþi síni, at hann hefþi veitt ieinv hægví otr ok lax, tokv þeir þa laxinn 5 ok otrín ok harv eptir¹ ser, komv þa at bæ nokqvorum ok gengv in. En sa bvangi er nefndr Hreiðmar, er þar bio, hann var mikill firir ser ok mioc folkvñigr; beiddvz æsir at hafa þar nattstað ok quopvz hafa með ser vist ærna ok syndv bvanganvm veiþi sína. En er Hreiðmar sa otrín, þa kallaði hann sonv 10 sína, Fafni ok Regin, ok segir, at Otr, broþir þeira, var drepinn ok sva, hverir þat hofþv gort. Nv ganga þeir fedgar at asvñvm ok taka þa hondvm ok binda ok segia þa vm otrín, at hann var sonr Hreiðmars. Æsir bioða firir sic florlavstn, sva mikit fe, sem Hreiðmar sialfr vill aqveða, ok varþ þat at sætt með 15 þeim ok bvdit svardavgv. Þa var otrín fleginn; tok Hreiðmar otrbelginn ok mælti við þa, at þeir skvlo fylla belgin af ravþv gvlli ok sva hylia hann allan, ok² skal þat vera at sætt þeira. Þa sendi Oþinn Loka i Svartalfaheim, ok kom hann til dvergs þes, er h(eítir) Andvari³; hann var fiskr ivatni, ok toc 20

354 Loki hann hondvm ok lagþi ahann florlæsn alt gvll þat, er hann atti isteini sínv. Ok er þeir koma isteininn, þa bar dvergrin fram allt gvll, þat er hann atti, ok var þat allmikit fe. Þa svipti dvergrin vndir havnd ser einvm litlvm gvllbav; þat⁴ sa Loki ok bað hann fram lata bægin. Dvergrin bað 25

¹ Rett. fra með. ² sva tf. ³ Skr. -þvari. ⁴ Rett. fra þa.

L. 1. komv: gengv U. með anni: ul. T. — 1—2. með—forsín: at a nockvrre ok gengv i fors nockvrn ok þar U. — 2. lax: einn tf. U. — 3. ok —blvnd.: ul. U. — 3. stein: einn tf. U. — 4. ok lavst: kom U. hæfvt honvm: havfvþit U; ok hafþi hann þegar bana tf. U. — 5. hefþi: hafþi U. — 6. eptir: TU; með R. þa.. ok: ul. U. — 7. En—var: þar bio hreiðmarr bondi U. — 8. firir ser: ul. U. mioc: ul. U. þar: nattvrþar dvol eða tf. U. — 9. með: ul. T. með—ærna: vistina með ser U. — 10. otrín: veiþina U. hann: a tf. U. — 11. var: væri T. drepinn: veginn U. — 12. hverir: hverr U. hofþv: hefþir U; hauh T. — 13. binda: þa tf. U. þa—hann: at otrinn U. — 14. firir sic: ul. U. — 14—15. mikit fe: mikla U. — 15. sialfr: ul. U. a—ok: ul. U. — 16. bvdit: binda U. — 17. skvlo: skyldi U. — 18. sva: ul. U. — 19. þeira: með þeim U. sendi—Loka: mælti Oþinn at loki skyldi fara U. — 20. var: sva margkvñigr at hann var stvndvm tf. U. — 21. Loki: ul. T. -læsn: at hann skyldi greiða tf. U. — 22—24. Ok—fe: ul. U.

hann¹ eigi þavgin af ser taka ok letz mega æxla ser fe af þavginvm, ef hann heldi. Loki qvað hann eigi skyldv hafa ein pening eptir ok toc þavgin af honvm ok geck vt, en dvergrin mælti, at sa þavgr skyldi vera hverivm hæfvðs bani, er ætti.²
 5 Loki s(egir), at honvm þotti þat vel, ok sagði, at þat skyldi haldaz mega firir því, sa formali, at hann skyldi flytia þeim til eyrna, er þa tæki við. For hann ibravt [ok kom³ til Hreiðmars ok syndi Oðni gvllit; en er hann sa þavgin, þa syndiz honvm fagr ok toc hann af fenv, en greiddi Hreiðmari gvllit; þa fyldi
 10 hann otrbelginn, sem mest matti hann, ok setti vpp, er fvllr var; geck þa Opinn til ok skyldi hylia belgin með gvllinv, ok 29^a þa mælti hann við Hreiðmar, at hann skal sia, hvart belgrin er þa allr hvlðr, en Hreiðmar leit til ok hvgrði at vandliga ok sa eítt grana hár ok bað þat hylia, en at oðrvm koste væri lokit
 15 sætt þeira. Þa dro Opinn fram þavgin ok hvlði grana harit ok sagði, at þa voro þeir lavsir fra otrgioldvnm. En er Opinn hafði tekit geir sín en Loki skva sina ok þvrtv þa ecki at ottaz, þa mælti Loki, at þat skyldi haldaz, er Andvari hafði mælt, at sa þavgr ok þat gvll skyldi verþa þes bani, er ætti,² ok þat
 20 helltz⁴ síþan. Nv er⁵ sagt, af³ hveriv gvll er otrgiold kallat eþa 356 navðgiald asana e(ða) rogmalmr. Hvat er fleira at segia fra gvllinv?

48. Hreiðmar toc þa gvllit at sonar gioldvm, en Fafnir ok

¹ taka tf. ² Rett. fra atti. ³ Mgl. ⁴ þat tf. o. l. ⁵ þat tf.

L. 2. ef—heldi: ul. TU. — 3. pening: þeing U. — 4. vera—bani: verþa at bana hverivm U. ætti: TU; atti R. — 5. at(2)—skyldi: því U. — 6. firir—formali: þann formala U. skyldi: mvndi U. — 7. eyrna: handa U. er: hava skyldi ok tf. U. ok kom: TU, ul. R. — 8. honvm: avar tf. U. — 9. hann: ul. U. — 9—10. en—hann: hreiðmarr fyllði nv U. — 10. matti: ma U. hann(2): i leggja T. vpp: síþan tf. U. — 12. skal: til ganga ok tf. U. — 12—13. belgrin—allr: eigi er U. — 13. en Hr.: ul. U. til—at: a TU. — 15. þeira: ul. U. þavgin: hringinn U. grana: ul. T. — 16. voro—lavsir: var hann lavss U. gioldvnm: uden art. T; gialldino U. — 17. geir sín: geirinn U. — 18. Loki: Opinn U. skyldi: skyli U. mælt: vm tf. U. — 19. ok—gvll: ul. U. verþa þes: vera þess mans hofods T. ætti: TU; atti R. — 20. er: þat tf. R, ul. TU. af hveriv: hvi U (at skr. R). gvll er . . kallat: gvllit heitir U. — 21. giald: giold U. — 23. For hele det følgende afsnit, til slutn. af kap. 51, har U kun dette: Nv tok Hreiðmarr gvllit at sonargioldvm. en fafnir ok regins(!) beiddvz af nockvrs i broþr gioldd. þeir drapo favþr sinn. Fafnir lagþiz a feit ok varþ at ormi. en reginn for a brott, hvorefter kap. om Hrolf krake følger.

Regin beiddvz af nokqvors ibroþvr giold; Hreiðmar vni þeim
 enskis penings af gvllinv. Þat varð þeira bræðra, at þeir
 drapv faþvr sin til gvllzins. Þa beiddiz Reginn, at Fafnir skyldi
 skipta gvllinv ihelminga með þeim; Fafnir svarar sva, at litil
 von var, at hann mvndi miðla gvllit við broþvr sin, er hann 5
 drap faþvr sin til gvllzins, ok bað Regin fara bratv, en at aðr-
 vm kosti mvndi hann fara sem Hreiðmar. Fafnir hafði þa tekit
 hialm, er Hreiðmar hafði átt, ok setti ahafvt ser, er kallaðr
 var ægishialmr, er oll qvikvendi hræþaz, er sia, ok sverþ þat,
 er Hrotti heitir. Regin hafði þat sverþ, er Refill er kallaðr. 10
 Flyþi hann þa bratv, en Fafnir for vpp a Gnitahæipi ok gerþi
 ser þar bol ok braz iorms liki ok lagþiz agvllit. Regin for þa
 til Hialpreks konvngs aþiodi ok gerþiz þar smiðr hans. Þa toc
 hann þar til fostrs Sigvrð, son Sigmvndar, sonar Volsvngs, ok
 son Hiordisar, dottvr Eylima. Sigvrðr var agætaztr allra her- 15
 konvnga af ætt ok aflí ok hvg. Regin sagði honvm til, hvar
 Fafnir la agvllinv, ok eggiaþi hann at sækia gvllit. Þa gerþi
 Reginn sverþ þat, er Gramr heitir,¹ at sva hvast var, at Sigvrðr
 bra niðr i renanda vatn, ok toc i svndr vllar lagð, er rak firir
 358 stravminvm at sverþz egini; þvi næst klaf Sigvrþr steðia Regins 20
 ofan istockinn með sverþinv. Eptir þat forv þeir Sigvrðr ok
 Reginn aGnitahæiðe, þa grof Sigvrþr grof aveg Fafnis ok settiz
 þar i. En er Fafnir skreið til vatz ok hann kom ifir grofna, þa
 lagði Sigvrþr sverþinv igognvm hann, ok var þat hans bani.
 Kom þa Regin at ok sagði, at hann hefði drepit broþvr hans, 25
 ok bað honvm þat at sætt, at hann skyldi taka hiarta Fafnis
 ok steikia við eld, en Reginn lagþiz niðr ok drack bloþ Fafnis
 ok lagþiz at sofa. En er Sigvrþr steikþi hiartat ok hann hvgþi,
 at fvllsteikt mvndi, ok toc afingrinvm, hve hart var, en er fraðit
 ran or hiartánv afingrin þa bran hann ok drap fingrinvm imvnn 30
 ser, en er hiarta bloþit kom a tvngvna, þa kvni hann fvgls
 rædd ok skildi, hvat igþvnrnar sagþv, er satv iviðnm; þa
 mælti ein:

151. Þar sitr Sigvrþr
 sveita stockin
 Fafnis hiarta
 við fvna steikir

spakr þætti mer
 spillir þæga
 ef fiorsega
 franan æti².

35

¹ Mgl. ² Skr. ætti.

L. 1. beiddvz: beidaz T. — 2. vrad: rad T. — 5. er: ef T. — 6. til
 gvllzins: á gullino T. — 8. hialm: med art. T. — 12. gvllit: en tf. T. —
 15. var: er T. — 18. at(1): er T. hvast var: omv. T. — 20. stravminvm:
 uden art. T. — 20—21. Sigvrþr—þeir: ul. T. — 29. var: væri T. fraðit:
 uden art. T. — 31—32. fvgls rædd: fugl roddo T. — 32. skildi: hann
 tf. T.

152.	Þar liggv Reginn qvað onvr ræðr vm við sic vill tæla ma/g þan er trvir hanvm	ber af reiþi ra/ng orð saman vill bæ/lva smiðr broþvr hefna.	29b 360
------	---	---	------------

5 Þa geck Sigvrðr til Regins ok drap hann, en síþan til hestz
sins, er Grani h(eitir), ok reið til þes er hann kom til bols
Fafnis, toc þa vpp gvllit ok batt iklyfiar ok lagþi vpp abak
Grana ok steig vpp sialfr ok reið þa leið sina. Nv er þat sagt,
hver saga til er þes, at¹ gvllit er kallat bol e(ða) bygð Fafnis eþa
10 malmr Gnitahaiðar eða byrðr Grana.

49. (41) Þa reið Sigvrðr til þes, er hann fan afillinv hvs;
þar svaf ini ein kona ok hafþi sv hialm ok bryniv. Hann bra
sverþinv ok reist brynivna af henne; þa vaknaþi hon ok nefndiz
Hildir; hon er kavllvð Brynhildir, ok var valkyria. Sigvrþr reið
15 þaðan ok kom til þes konvngs, er Givki h(et); kona hans er
nefnd Grimhildir; bavrn þeira voro þav Gvnnar, Havgni, Gvðrvn,
Gvðny; Gotthormr var stivpsonr Givka. Þar dvalþiz Sigvrþr
langa hriþ; þa feck hann Gvðrvnar Givkad(ottvr), en Gvnnar
ok Havgni sorvz ibræþra lag við Sigvrþ. Þvi næst forv þeir
20 Sigvrþr ok Givkasynir at biðia Gvnari konv til Atla Bvðlasonar
Brynhildar, systvr hans. Hon sat aHindafialli ok var vm sal
hennar vafvrogi, en hon hafþi þes heit strengt, at eiga þan einn
man, er þorþi at riþa vafvrologann. Þa riþv þeir Sigvrþr ok Givk-
vngar, þeir erv ok kallapir Nilfvngar, vpp afillit, ok skyldi
25 þa Gvnnar riþa vafvrologann; hann atti hest þan, er Goti h(eitir),
en sa hestr þorþi eigi at hlavpa² ieldinn. Þa skiptv þeir litvm
Sigvrþr ok Gvnarr ok sva nofvnm, þviat Grani vildi vndir 362
angvm manni ganga nema Sigvrði. Þa hliop Sigvrþr aGrana
ok reið vafvrologann; þat qveld geck hann at brvðlavpi með Bryn-
30 hildi. En er þav kvomv i sæing, þa dro hann sverþit Gram ok
sliðrvm ok lagþi imilli þeira. En at morni þa er hann stoð vpp
ok klæddi sic, þa gaf hann Brynhildi at linfe gvllbavgiann, þan
er Loki hafþi tekitt af Andvara, en toc af henne annan bæg til
minia. Sigvrþr hliop þa ahest sin ok reið til felaga sina; skipta
35 þeir Gvnnar þa aprt litvm ok forv aprt til Givka með Brynhildi.
Sigvrþr atti ii. born með Gvðrvnv, Sigmvnd ok Svanhildi.

50. Þat var eitt sin, at Brynhildir ok Gvðrvn gengv til vatv,
at bleikia hadda sina. Þa er þær komv til arinar, þa oð Bryn-
hildir vt á qna fra landi ok mælti, at hon vildi eigi bera ihavftv

¹ Mgl. ² Rett. fra hlapa.

L. 5. Regins: þar er Reginn la T. en síþan: þa geck Sigurdr T. —
9. at: T; ul. R. — 12—13. Hann—sverþinv: ul. T. — 17. Gott: Gut. T.
— 17—18. Þar—Givka-: ul. T. — 20. ok: þer ff. T. — 25. atti: hafdi T.
heitir: er calladr T. — 29. -lavpi: med art. T. — 30. sverþit: ul. T. —
33. af: hendi ff. T. bæg: ring T. — 35. Gvnnar: ul. T. aprt(2): heim T. —
— 39. vt: ul. T.

ser þat vatn, er rýni or hari Gvðrvnv, þviat hon atti bvanda
 hvgaðan betr. Þa geck Gvðrvn a ana eptir henni ok sagði, at
 hon matti firir því þva ofar sin hadd í qni, at hon atti þan
 man, er eigi G(vnnarr) ok engi anar iveroldv var iafnfrækn,
 þviat hann vá Fafni ok Regin ok toc arf eptir þaþa þa. Þa 5
 svarar Brynhildir: »meira var þat vert, er Gvðrvn reið vaforlog-
 ánn, en Sigvrþr þorþi eigi«. Þa hlo Gvðrvn ok mælti: »ætla
 þv, at Gvðrvn rípi vaforlogann; sa ætla ec at gengi ireckiv hia
 þer, er mer gaf gvllbæg þenna, en sa gvllbæg, er þv hefir
 364 30a ahendi ok þv þatt at linfe, hann er kallaðr Andvaranavtr, ok 10
 ætlac, at eigi sotti Gvðrvn hann á Gnitahéiþe«. Þa pagnaþi Bryn-
 hildir ok geck heim. Eptir þat eggiaþi hon Gvðrvn ok Hægna at
 drepa Sigvrþ, en fyrir því at þeir voro eiðsvarar Sigvrþar, þa
 egivþv þeir til Gothorm, broþvr s(inn), at drepa Sigvrþ; hann
 lagði Sigvrþ sverþi igogvnm sofanda, en er hann feck sarit, þa 15
 kastaði hann sverþinv Gram eptir honvm, sva at svndr sneið
 imiðiv manin; þar fell Sigvrþr ok sonr hans þrevetr, er¹ Sig-
 mvndr h(et), er þeir drapv. Eptir þat lagði Brynhildir sik sverþi
 ok var hon brend með Sigvrþi, en Gvðrvn ok Havgni tokv þa
 Fafnis arf ok Andvaranátt ok reþv þa lavndvm. 20

51. (42) Atli konvngv Bvðlason, broþir Brynhildar, feck þa
 Gvðrvnar, en Sigvrþr hafði `atta, ok attv þv born. Atli konvngv
 bavð til sin Gvðrvnari ok Hægna, en þeir foro at heimboþinv. En
 aðr þeir foro heiman, þa falv þeir gvllit Fafnis arf i Rin, ok
 hefir þat gvll aldri síþan fvndiz. En Atli konvngv hafði þar 25
 liþ firir ok harþiz við þa¹ Gvðrvnari ok Hægna, ok vrþv þeir
 handteknir; let Atli konvngv skera hiarta or Hægna kyqvom;
 var þat hans bani; Gvðrvnari let hann kasta iormgarþ, en honvm
 var fengin leynilega harpa ok slo hann með tanvm, þviat hendr
 hans voro bvndnar. [En sva lek hann horpvna¹ sva at allir 30
 ormarnir sofvþv, nema sv naðra, er rendi at honvm ok hio
 sva firir flagbrioskat, at hon steypði hafþinv in iholit ok hangþi

¹ Mgl.

L. 4. -ldv: hermed beg. C. — 6. þat: þo tf. C. — 8. vafor-: vafur-C.
 ætla ec: etlac T. — 9—10. þv—ok: ul. C. — 9. þv hefir: þer er T. —
 11. ætlac: ætla ek C. — 12. Gvðrvn: til tf. C. — 13. fyrir: ul. C. — 14.
 Gott-: Gutt- TC. hann: ok Gutthormr C. — 15. igogvnm: ul. T. hann:
 Sigurdr C. sarit: sar T. — 16. kastaði—Gram: greip hann suerdit
 Gram ok kastadi C. — 17. fell: do C. — 17—18. sonr—drapv: Sigmund
 son hans þreuetrann drapo þeir T. — 18. sverþi: i gegnum tf. C. —
 19. þa: ul. C. — 20. þa: ul. C. lavndvm: her har C et lille afsnit, der
 findes i RT senere, s. 134,1—6. (Eptir—bera). — 21. konvngv: ul. C.
 broþir Brh.: ul. C. — 22. born: saman tf. C. — 23. En: ok C. — 24. þa:
 ul. C. i: anni tf. C. — 26. liþ firir: fyrir mikit lid C. þa: C; ul. RT. — 27.
 Atli kgr.: hann C. — 28. var: ok uard C. en: ok þa (v. h.) C. — 30.
 En—horpvna: C; ul. RT. sva(2): ul. C. — 31. ormarnir: ormar T. sv:
 ein tf. C.

hon alifrini, þar til er hann do. Gvnrar ok Havgni erv kallaþir
 Niflvngar ok Givkvngar; firir þvi er gvll kallat Niflvnga skattr 366
 eþa arfr. Litlv siþar drap Gvðrvn tva sonv sina ok let gera með
 gvlli ok silfri borðker af havsvm þeira, ok þa var gert erfi Nifl-
 5 vnga. At þeiri veizlv let Gvðrvn skenkia Atla konvngi með þeim
 borðkerum mioð ok var blandit við bloþi sveinana, en hiortv
 þeira let hon steikia ok fa konvngi at eta; en er þat var gert,
 þa sagþi hon honvm sialfvm með morgvm ofagrvm orþvm.
 Eigi skorti þar afenginn drykk,¹ sva at flest folk sofnapi þar
 10 sem sat. Aþeiri nott geck hon til konvngs, er hann svaf, ok
 með henne sonr Hægna, ok vagv at honvm; þat var hans bani.
 Þa skvtv þav eldi i² ha'llina ok bran þat folk, er þar var ini.
 Eptir þat for hon til siovar ok hliop asæin ok vildi tyna ser,
 en hana rak ifir fiórþinn, kom þa aþat land, er atti Ionakr kon-
 15 vngr. En er hann sa hana, toc hann hana til sin ok feck hennar.
 Attv þav iii. sonv, er sva hetv³, Særlí, Hamþir, Erþr; þeir voro
 allir svartir sem hrafn ahars lit sem Gvnrar ok Hægni ok aðrir
 Niflvngar. Þar fæddiz vpp Svanhildr, d(ottir) Sigvrþar sveins,
 hon var allra qvenna fegrst. Þat spvrþi Iormvnrekk konvngr
 20 hin riki; hann sendi son sin Randve at biðia hennar ser til
 handa. En er hann kom til Ionakrs, þa var Svanhildr seld hon-
 vm ihendr; skyldi hann færa hana Iormvnrekk konvngi.⁴ Þa
 sagþi Bicki iarli,⁴ at þat var betr fallit, at Randverr ætti Svan- 368
 hildi, er hann var vngr ok bæþi þav, en Iormvnrekk var gam-
 25 all. Þetta rað likapi þeim vel envm vngvm monnvm. Þvi næst
 sagþi Bicki þetta konvngi. Þa let Iormvnrekk konvngr taka
 son sin ok leiða til galga. Þa toc Randverr hæk sin ok plockapi
 af fiadrarnar ok bað senda feðr sinvm; þa var hann hengdr.

¹ Rett. fra mioð. ² Rett. fra a, der dog er noget uformeligt. ³ Skr. heity el. hettv. ⁴ Mgl.

L. 1. hon: ul. T. — 2. er: at C. Nifl. skattr: skattr þeira C. — 5. þeiri: þessi C. — 5—6. þeim borðk.: bordkerum þessum C. — 6. blandit: blandat C. — 7. let hon: ul. T. — 8. sialfvm: ul. C. orþvm: þessi tíþ-inndi tf. C. — 9. afenginn: afengan TC. drykk: TC; mioð R. flest: ul. C. — 9—10. þar—sat: ul. T. — 10. hon: Guþrun C. til kgs.: at konvngi T. er—svaf: ul. C. — 11. vagv: þau tf. C. þat var: þar er hann sat ok vard þat C. — 12. i: TC; a R. folk: allt inni C og ul. det følg. ini. — 13. for: geck T; snðri C. tyna: dreckia C. — 14. fiórþinn: uden art. T. kom: ok kom hon C. — 16. hetv: heita C. Navnene forbundne med ok C. — 19. hon: ok CT. fegrst: frægst C. Þat: þetta C. Iormvn: ermen- C her og ellers. — 20. hennar: Svanhildar T. — 21. Ionakrs: borgar tf. C. honvm: Randue C. — 22. hendr: hond T. skyldi hann: at hann scyldi T. kgi: CT; ul. R. — 23. iarli: C; ul. RT. var: væri C. — 24—25. gamall: madr tf. T. — 26. Bicki: iarli tf. C. Iormvnr.: ul. C. kgr.: ul. T. — 26—27. taka—leiða: leida son sinn C. — 28. senda: heim tf. C. þa: ok sidan C.

30^b En er Iormvnrökk konvngr sa hækin, þa kom honvm i hvg, at sva sem hækrin var vflægr ok fiærlavs,¹ sva var riki hans vfaert, er hann var gamall ok sonlavs. Þa leit² Iormvnrökk konvngr Svanhildi,³ er hann reið or skogi fra veipvm,⁴ [hvar hon⁵ sat at haddbliki; þa ripv þeir ahana ok troþv hana vndir 5 hesta fotvm til bana. En er þetta spvrþi Gvðrvn, þa egiþi hon sonv sina til hefndar eptir Svanhildi. En er þeir bioggvz til ferþar, þa fekk hon þeim brynivr ok hialma sva sterka, at eigi mvndi iarn afesta. Hon lagþi rað fyrir þa at þa er þeir kvæmi til Iormvnrökks konvngs, at þeir skyldv ganga of nott at honvm sofanda; skyldi Savrli ok Hamþir hæggva af honvm hendr ok fætr, en Erpr hæfvþit. En er þeir komv aleið, þa spvrþv þeir Erp, hver liðsemð þeim mvndi at honvm, ef þeir hitti Iormvnrökk konvng; hann svarar, at hann mvndi veita þeim þvilikt sem hond fæti. Þeir s(egia), at þat var allz ecki, at fotr 15 styddiz við hond. Þeir vorv sva reiðir moþvr sini, er hon hafþi leitt þa vt með heiptyrðvm, ok þeir vildv gera þat, er henni þætti verst, ok drapv Erp, þviat hon vni honvm mest. Litlv sipar, er Savrli geck, skriðnaþi hann aðrvn fæti, stvddi sic með hendini; þa mælti hann: »veitti nv hondin³ fætinvm; betr 20 væri nv, at Erpr lifþi«. En er þeir komv til Iormvnrökks konvngs of nott, þar sem hann svaf, ok hioggv af honvm hendr ok fætr, þa⁶ vacnaþi hann ok kallaþi amenn sina, bað þa vaka. Þa mælti Hamþir: »af mvndi nv hæfvðit, ef Erpr lifþi«. Þa stoþv vpp hirðmenninir ok sottv þa ok fengv eigi sott þa með 25 vapnvm. Þa kallaþi Iormvnrökk, at þa skal beria grioti; var sva gert. Þar fellv þeir Savrli ok Hamþir; þa var ok dað all ætt ok afqvæmi Givka. [Þvi er brynja kavllvð klæði eða vaðir Hamðis ok Sorla.³

¹ ok tf. ² Rett. fra lét. ³ Mgl. ⁴ með hirð sina tf. ⁵ Rett. fra en Svanhildr drotning. ⁶ Rett. fra Sva.

L. 1. hvg: hvat hann hafdi gort tf. C. — 2. var(2): ok tf. C. — 3—4. þa—hann: þat var eitt sinn er ermenrekr konungr C. — 3. leit: T; let R. — 4—5. hvar hon: T; en (at C) Svanhilldr drotning RC. — 5. hana(2): ul. C. — 6. hesta: ul. C. — 9. lagþi: þat tf. T. — 10. at—skyldv: skylldu þeir C. — 11. skyldi: skylldu C. — 12. Erpr: hoggva tf. T. hæfvþit: uden art. C. komv: voru comnir T. — 13. Erp: brodur sinn tf. C. honvm: vera tf. C. ef: þa er C. — 14. konvng: ul. T. mvndi: mvn C. — 15. at(2): er C. — 16. styddiz: studdiz CT. Þeir—sva: en sva voro þeir C; ok sva skr. T. — 17. með: ul. C. ok: at C. — 18. drapv: þeir tf. C. Erp: broþur sinn tf. C. — 19. er: þar sem C. — 20—21. veitti—fætinvm | betr—lifþi: omv. C. og tf. broþir ockar efter Erpr og þvi at foran veitti. — 22. ok hioggv: þa hioggu þeir C. — 23. þa: T; ok vid þat C. hann: konungr T. — 24. Erpr: broþir ockar tf. C. — 25. þa: at þeim C. — 25. með: ul. T. — 26. Iormvnr.: konungr tf. C. skal: skyllði C. beria: með tf. C. — 27. Þar: þa T. Sarrli . . Hamþir: omv. C. dað all: omv. T. — 28—29. Þvi—Sorla: C; ul. RT.

52. Eptir Sigvrþr svein lifþi dottir, er Aslavg h(et), er fædd var at Heimis ihlymdolv, ok erv þapan ættir komnar storar. Sva er sagt, at Sigmvndr Vavlsvngsson var sva mattvgr, at hann drack eitr ok sakafi ecki, en Sinfiotli, sonr hans, ok 5 Sigvrþr voro sva harþir ahvðna, at þa sakafi ecki eitr, at vian qvæmi aþa bera; því hefir Bragi skald sva qveþit:

153. Þa er forns Litar flotna hruþkviall of hroekinn
afangboða a/ngli heck Volsvnga dreckv.

Eptir þesvm savgm hafa flest skald ort ok tekit ymsa þattv.
10 Bragi hin gamli orti vm fall Savrla ok Hampiz idrapv þeiri, er hann orti vm Ragnar loðbrok:

372	15	154. Knatti eðr við illan
Iormvnrækr at vakna
með dreyrfar drottir
drávm isverþa flavmi
rosta varþ irani
Randves hofvð niðia
þa er hrafnblair hefndv	157. Mioc let stala stokqvir
styðia Givka niðia
flæms þa er florvi nama
folghildar mvn vildv
ok blaserkian þirkis
bavllfagr gætv allir
eni havg ok egjar
Ionakrs sonvm lavna.	374
	20	155. Flæt of sétt við sveita
soknar afls agolfi
hræfa dagg of havgnar
hendr sem fætr of kendv
fell ibloþi brvnin	158. Þat segec fall afavgrvm
flotna randar botni
Ræs gafomc reipar mana
Ragnar ok fiold sagna.	31a
	25	brvn a/lskacki rvna
þat er a Leifa landa
láfi fatt at hæfþi.		
		156. Þar sva at gerþv gyrþan
golf holqvís sa fylkir		

L. 1—6. Eptir—bera: ul. C. her (som har flyttet dette stykke til s. 131,20). — 1. lifþi: eptir tf. C. — 1—2. er—var: hon var upp fædd C. — 4. sakafi: hann tf. C. sonr hans: synir hans (efter Sigvrþr) C. — 5. at(2): þott C. — 6. Þvi—qveþit: her eptir quad bragi skald C; sva qvad Bragi scald T. — 7—11. Þa—loðbrok: ul. C. — 12^a. eðr: adr C. — 13^a. iormvnrækr: ermenrekr C. — 14^a. drottir: dottur C. — 16^a. rosta varþ: rostu van C. — 17^a. randves: randvers C. — 19^a. of: vm C. — 20^a. of: vm C. sétt: set TC. við: med TC. — 21^a. soknar: socna T. afls: afls TC. — 22^a. of: þar er C. — 23^a. sem: ok C. kendv: kenduz C (rigt.). — 24^a. brvnin: blandin C. — 25^a. a/lskacki: vaulspaci T; aulskali C. — 26^a. þat er: þann C. — 27^a. læfi: laufdi C. fatt: fat T. at: a C. — 29^a. holqvís: haulkuis TC. fylkir: fylkis C. — 13^b. an: and-TC. — 16^b. harþvm: halum C. — 17^b. vinv: vinum C. — 18^b. Mioc: miott C. — 20^b. flæms: glaums T. florvi: fiolui T. nama: RT; næma C. — 21^b. folg: fogl. TC. vildv: villda T. — 22^b. -serkian: -serkiar C; sercia T. — 23^b. bavll: ball C. gætv: gautu C. — 25^b. ionakrs: onakurs C. — 26^b. segec: segig C; se eg T. — 28^b. gafomc: gafu uid C. mana: ul. C.

53. (43) Hvi er gyll kallat miol Froþa? Til þes er saga sia, at Skioldr h(et) sonr Oþins, er Skioldvngar erv fra komnir; hann hafpi atsetv ok reð londvm, þar sem nv er kavllvð Danmærk, en þa var kallat Gotland. Skioldr atti þan son, er Friþleifr h(et), er londvm reð eptir hann; sonr Frilleifs het Froþi; hann toc konvngdom eptir faþvr s(inn) i þan tíð, er A/gvstvs keisari lagpi frið of heim allan; þa var Kristr borin. En firir því at Froþi var allra konvnga rikastztr aNorðrlondvm, þa var honvm kendr friþrin vm alla danska tvngv, ok kalla Norðmenn þat Froþa frið. Engi maðr grandaþi avðrvm, þott hann hitti 10 firir ser foþvr bana e(ða) broþvr bana lavsan e(ða) bvndin; þa 376 var ok engi þiofr e(ða) rans maðr, sva at gvllhringr ein la a Ialangrs heiðe lengi. Froþi konvngr sotti heimboð iSviðioð til þes konvngs, er Fiolnir er nefndr. Þa keypti hann ambattir ii., er h(etv) Fenia ok Menia; þær voro miklar ok sterkar. Iþan tima 15 fanz iDanmork kvernsteinar ii. sva miklir, at engi var sva sterkr, at dregit giæti; en sv nattvra fylgpi kvernvnm, at þat molz a kvernini, sem sa mælti firir, er mol. Sv kvern het Grotti. Hengi-kioptr er sa nefndr, er Froþa konvngi gaf kvernina. Froði konvngr let leiþa ambattirnir til kverninar ok bað þær 20 mala gyll, [ok sva gerðv þær, molv fyrst gyll¹, ok friþ ok sælv Froþa; þa gaf hann þeim eigi lengri hvild eþa svefn en gækrinn þagpi e(ða) hliod matti qveþa; þat² er sagt, at þær qvæpi liod þav, er kallat er Grottasavng. Ok aðr letti qvæpinv, molv þær her at Froþa, sva at á þeirri nott kom þar 25

¹ Mgl. ² Rett. fra þa.

L. 1. Hvi: því C. sia: su C; ul. T. — 2. Skioldr: skioldungr C = l. 4. het: ul. T. — 3. hann: ul. T. er kavllvð: heitir C. — 4. var kallat: het C. Friþ-: Fril- T. — 6—7. i—keisari: I þenna tima red Augustus keisari fyrir roma borgar riki ok C. — 7. allan: ok tf. C; allan heiminn skr. T. — 9. Norð-: ul. TC. — 10. grandaþi: þa tf. C. hitti: fyndi C. — 12. eða: ne C. ein: ul. C. la: iii. vettr vid þiodueg tf. C. og ul. lengi. — 14. er nefndr: het C. — 16. fanz: funduz C. -mork: morku TC. — 17. kvernvnm: kverninni C. — 18. kvernini: kuernonom T; ul. C. — 19. -kioptr: -keptr T. er—nefndr: het sa bondi C. kvernina: kvernirnar T. — 20. þær: ul. T. — 21. ok(1)—gyll: T; ul. RC. — 22. þa—hann: en hann gaf C. eþa: ne C. — 23. en: meþan tf. C. eða: eit tf. T. þat: CT; þa R. — 24. at: þa tf. C (q. þ.). qvæði: kuodo T. liod: hliod C. þav: þat T. -savng: ok er þetta vpphaf at. Nv ero komnar til konungs husa framuisar tuær fenia ok menia þær ero at froða fridleifssonar mattkar meyar at mani gioruar tf. C. — 25. at(1): a hendr C. kom þar: her þar ok tf. T.

sa sækonvng, er Mysingr h(et), ok drap Froþa, toc þar herfang mikit. Þa lagþiz Froþa friþr. Mysingr hafþi með ser Grotta ok sva Feniv ok Meniv ok bað þær mala salt; ok at miðri nott spvrv þær, ef eigi leiddiz Mysingi salt. Hann bað þær mala¹ 378 5 lengr. Þær molv litla hriþ, aðr niðr [sokk skipit², ok var þar eptir svelgr ihafinv, er særinn fellr iqvernar ágat; þa varð sér salltr.

10	159. Nv ervm komnar
til konvngs hvsa
framvisar tvær
Fenia ok Menia
þær ro at Froþa
Friþleifs sonar
máttkar meyar
at mani hafþar.	162. Svngv ok slyngv
snvðga steini
sva at Froþa man
flest sofnapi
þa qvað þat Menia ³
var til meldrs ⁴ komin:	380
15	160. Þær at lvðri
leiddar vorv
ok griotz gria
gangs of beiddv
het hann hvarígrí
hvíld ne yndi,
aðr hann heyrþi
hliom ambatta.	163. Að molvm Froþa
molvm alsælan
molvm ⁵ fiold fiar
afegins lvðri
siti hann aavþi
sofi hann advni
vaki hann at vilia
þa er vel malit.	
20	161. Þær pyt þvlv
þægnhorvinar
legivm lvðra
lettvm steinvm
bað hann en meyar
at þær mala skyldv.	164. Her skyli engi
aðrvm granda
til bails bva
ne til bana orka
ne hægvva þvi
hvosv sverþi
þo at bana broþvr
hvndin fini.	32b

¹ Rett. fra mæl. ² Rett. fra svkkv skipin. ³ Rett. fra meni. ⁴ Rett. fra meldr. ⁵ Mgl.

L. 1. drap: hann tf. C. — 2. ser: ambattirnar ok tf. T. og ul. ok(1) — Meniv. Grotta: kuernina tf. C. — 3. bað: hann tf. C. — 4. ef: hvart C. (m. l. e.). — 5. sokk skipit: T; sukku skipin RC. — 6. er: enn T. fellr: fell C. sær: siorrinn C. Hele det følg. digt ul. C. I U er hele dette kap. ganske kort uddrag: her segir hvi gvll er kallat froþa miol. — Gvll er kallat miol froþa þviat froþi konvngr keypti ambattirnar fenio ok menio. ok þa fanz kvernsteinn einn sva mikill i danmorkv at engi feck dregit. en sv nattura fylgþi at allt miol þat er vndir var malit varþ at gvlli. Ambattirnar fengv dregit steininn. konvngr let þær mala gvll vm hrið. Þa gaf hann þeim eigi meira svefn en kveþa matti liod eitt. Siþan molo þær her a hendr honvm. sa var havfþingi fyrir er mysingi het spekingr mikill. — 13^a. Friþ: Fril- T. — 24—25^a. ul. T. — 29^a. skyldv: seyldi T. — 9^b. steini: steina T. — 13^b. meldrs: T; meldr R. — 16^b. molvm: T; ul. R.

165.	En hann qvað ecki orð it fyra: sofit eigi þit ne of sal gavkar eða lengr en sva lioð eitt qveþac.	sva slongþvm vit snvðga steini hofga halli at halir tocv.	
166.	Varattv Froþi fvllspakr of þic malvinr manna er þv man keyptir kaussþv at afli ok at alitvm en at ætterni eckí spvrþir.	171. En vit sípan aSviðioþv framvisar ii. ifolk stigvm beiddvm biornv en brvtvm skioldv gengvm igegnvm graserkiat lit.	5 10
382		172. Steyptvm stilli stvdvm anan veittvm goþvm Gothormi lið vara kyrseta aðr Knvi felli.	10
167.	Harðr var Hrvngnir ok hans faþir þo var Þiazi þeim avflgari lþi ok A:rnir okrir niðiar bræðr bergrisa þeim ervm bornar.	173. Framm heldvm þvi þav misseri at við adkaþppvm kendar vorvm ¹ þar skorþv vit skarþvm geirvm bloð or benivm ok brand rvþvm.	15 20 386
168.	Komia Grotti or gria fialli ne sa hin harþi halr or iorþv ne moli sva mær bergrisa ef vissi vitt vętr til hennar.	174. Nv ervm komnar til konvngs hvsa miskvnlavsar ok at mani hafþar ávr etr iliar en ofan kvldi drogvn dolgs siotvl daprt er at Froþa.	25 30
169.	Vær vetr niv vorvm leikvr avflgar alnar firir iorð neþan stopv meyar at meginverkvm færþvm sialfar setberg orstað.	175. Hendr skvlo hvilaz hallr standa mvn malit hefi ec firir mic mitt of letti nv mvna hondvm hvild vel gefa aðr fvllmalit Froþa þycki.	35 40
384			
170.	Velltvm grioti of garð risa sva at fold firir for skialfandi		

¹ Rett. fra voro.

L. 7^a. Var-: vart- T. — 26^a. halr: hallr T. — 32^a. leikvr: leikom T. — 36^a. at: a T. — 37^a. færþvm: haufom T. — 1^b. slongþvm: slaugdu T. — 2^b. snvðga: snudug T. — 9^b. beiddvm: beittom T. — 15^b. goþvm: vitrom T. — 16^b. Goth-: Gud- T. — 22^b. vorvm: T; voro R. — 23^b. skorþv: scerdo T. — 27^b. ervm: ero T. — 30^b. at: ul. T. — 38^b. letti: leiti T. — 39^b. nv: ul. T. mvna: munuma T. hondvm: heldr tf. T.

176. Hendr skvlo hǫlða
 harðar trionor
 vapn valdreyrvg
 vaki þv Froþi.
 5 Vaki þv Froþi
 ef þv vill hlyþa
 388 songvm ockrvm
 ok sægvn fornvm.
 177. Eld se ec brena
 10 firir avstan borg
 vigspioll vaka
 þat mvn viti kallaðr
 mvn her koma
 hinig af bragþi
 15 ok brena bæ
 firir bvðlvngi.
 178. Mvnatþv halda
 Hleiðrar stoli
 20 ræþvm hringvm
 ne regin grioti.
 Tokvm amondli
 mæR skarpara
 ervma¹ valmar²
 25 ivaldreyra.
 179. Mol mins favþvr
 mæR ramliga
 þviat hon feigð fira
- Einar Skvlas(on) qvað sva:
183. Fra ec at Froþa meyar
 30 fvllgoliga molv
 lætr stillir grið gvlli
 grafvitnis beð slitna
- Sva qvað Egill:
184. Glapar flotna fiold
 390
- fiolmargra sa
 stvkkv storar
 steðr fra lvdri
 [iarni varðar³
 molvm en framar.
 180. Molvm en framar
 mon Yrsv sonr
 við Halfdana
 hefna Froþa
 sa mvn hennar
 heitin verþa
 bvr ok broþir
 vitvm baþar þat.⁴
 181. Molv meyar
 megins kostþv⁵
 voro vngar
 iiotvnmóði
 skvlfv skaptre
 skætz lvdR ofan
 hravt hin havfgi
 hallr svndr itvav.
 182. En bergrisa
 brvðr orð vm qvað
 malit hofvm Froþi
 sem mvnvm hættu
 hafa fvllstapit
 fiold at meldri.
- mivks hera minnar avxar 392
 meldr þan við hlyn feldrar⁶
 konvngs dyrkar fe Feniv
 favgr hlyr bragar styri.
- við Froþa miol.

¹ Skr. erv ma. ² Skr. sál. med en kommalignende streg mellem l og m; en rettelse er tilsigtet, men uvist til hvad (varmar? el. vaknar?).
³ Rett. fra iarnar fiarþar. ⁴ Rett. fra þar. ⁵ Skr. kævst-. ⁶ Rett. fra feldrat.

L. 3^a. ul. T. — 6^a. vill hlyþa: T; omv. R. — 14. af: a T. — 23^a. valmar(?): valnar T. — 26^a. ram-: rang- T. — 1^b lyder i T: fiold of vissi — 3^b. steðr: stædr T. — 4^b. iarni varðar: T. — 13^b. þat: T; þar R. — 16^b. voro: oro T. — 24^b. hofvm Froþi: heui ec firir mic T. — 30^a. -goliga: -goligar T. — 30^b. feldrar: T; feldrat R.

54. (44) [Hvi er gyll kallat sað Kraka?¹ Konvngur ein i Danmork er nefndr Hrolfr kraki; hann var² agætaztr fornkonvnga fyrst af mildi ok fræknefk ok litillæti. Þat er eitt mark vm 32^a litillæti hans, er mioc er fært ifrasagnir, at ein litill svein ok fataekr er nef(n)dr Vaegr; hann kom ihavll Hrolfs konvngs; þa 5 var konvngurinn vngur at aldri ok granligr avoxtr. Þa geck Vogr firir hann ok sa vpp ahann. Þa mælti konvngur³: »hvat viltv mæla svein, er þv ser amic?⁴«. Vögr s(egir): »þa er ec var heima, heyrþac sagt, at Hrolfr konvngur at Hleiðrv var mestr maðr a Norðrlondvm, en nv sitr her ihasæti kraki ein litill, ok kallit 10 þer hann konvng⁴«. Þa svarar konvngur³: »þv svein hefir gefit mer nafn, at ec skal heita Hrolfr kraki, en þat er títt, at giof skal fylgia nafnfesti. Nv se ec þic enga giof hafa til at gefa mer at nafnfesti, þa er mer se þægilic; nv skal sa gefa oðrvm, er til hefir«, tok gyllhring af hendi ser ok gaf honvm. Þa mælti 15 394 Vögr: »Gef þv allra konvnga heilaztr ok þes strengi ec heit, at verþa þes manz bani, er þin bana maðr verðr«. Þa mælti konvngur ok hlo við: »litlv verþr Vögr feginn«.

55. Annat mark var þat sagt fra Hrolfi kraka vm frækneik hans, at sa konvngur reð firir Uppsölvum, er Aðils h(et). Hann 20 atti Yrsv, moðvr Hrolfs kraka. Hann hafpi vsætt við þan kon-

¹ Mgl. ² Rett. fra er. ³ Rett. fra konvngurinn. ⁴ sin tf.

L. 1. Overskr. i U: fra þvi er hrolfr seri gyllino, i T: Um craca sád. Hvi—Kraka: W (Fyrir hveria sok) T; ul. RWU. — 1—3. Konvngur—fyrst: Hrolfr konvngur var ageitr konvngur U. — 2. var: TC; er RW. agætaztr: allra tf. C. — 3. ok litill.: ul. CU; en tf. U. er: var C. mark: til tf. C. — 4. litillæti: milldi U. er—frasagnir: ul. UT; frasogn skr. W. fært ifras.: frægt ordit C. — 4—5. ein—Vaegr: bondason einn sa er voggr het U. — 5—6. þa var: ul. U. — 6. konvngurinn: konungur enn W; var tf. U. at—ok: ul. U. -ligr: -leitr U. — 7. firir hann: at hasætino U; konunginn skr. C. vpp: ul. U. — 8. mæla: mer U. ser: starir C; sva tf. T; sva upp tf. W. heima: med fedr minum tf. C. — 9. heyrþac: var mer U. at Hleiðrv: ul. U; i skr. W. — 10. hasæti: med art. U. — 10—11. kallit—konvng: er sa konvngur kallaðr U; kalla þeir þann (hann C) skr. WC; sinn tf. RC. — 11. kgr: ok mælti tf. T. — 12. títt: með oss tf. W. — 13. fylgia: hverri tf. U. til: ul. U. — 14. at nafnf.: ul. U. er: at C. — 14—15. nv—hefir: Syniz mer þat rad at sa ockar gefi oðrum sem helldr hefir til C. — 14. skal: ul. T. gefa: geue T. — 15. tok: Hrolfr tf. C. — 17. bani: banamaðr C. bana maðr: bani WT; ul. U. mælti: Hrolfr tf. U. — 18. ok—við: ul. U; at skr. WT. — 19. Overskr. i U: Capitvlvm. var: er WT. þat—Hrolfi: um Hrolf C. sagt—kraka: ul. U. — 20. sa: ul. U. het: er nefndr T. — 21. Hann: Aþils C. Hrolfs: konvngs tf. U. vsætt: ofrið U.

vng, er reð firir Noregi, er Ali h(et). Þeir stefndv orrosto milli sin á isi vatz þes, er Veni heitir. Aþils konvngr sendi boð Hrolfi kraka, magi sinvm, at hann qvæmi til liðveizlv við hann, ok het mala ollvm her hans, meðan þeir væri iferþini, en konvngr 5 sialfr skyldi eignaz iii. kostgripi, þa er hann kavs or Sviðioð. Hrolfr konvngr matti eigi farar firir vfripi þeim, er hann atti við Saxa, en þo sendi hann Aðilsi berserki sina xii.; þar var ein Bæðvar Biarki ok Hialti hvgprvþi, Hvitserkr hvati, Vottr, Veseti,¹ þeir bræðr Svipdagr ok Beigvðr. Iþeiri orrosto fell Áli 10 konvngr ok mikill lvti liðs hans. Þa toc Aðils konvngr af honvm davþvm hialmin Hildisvin ok hest hans Hrafn. Þa beiddvz þeir besserkir Hrolfs kraka at taka mala sin, iii. pvnd gvlz hverr þeira, ok vmfram beiddvz þeir at flytia Hrolfi kraka kostgripi þa, er þeir kvrv til handa honvm; þat var hialmrinn 15 Hildigalltr ok brynian Finzleif, er [a hvarigv festi iarn², ok gvllhringr sa, er kallaðr var Sviagris, er att hofpv langfæðgar Aþils. En konvngr varnaþi allra gripana ok eigi heldr gallt hann malan; forv berserkir³ brát ok vndv illa sinvm lvt, savgþv 396 sva bvit Hrolfi kraka, ok iafnskiott byriapi hann ferþ sina til 20 Vppsala; ok er hann kom skipvm sinvm iána Fyri, þa reið hann til Vppsala ok með honvm xii. berserkir hans, allir gripalavsir. Yrsa, mopir hans, fagnaþi honvm ok fylgði honvm til herbergis ok eigi til konvngs hallar; voro þa gervir eldar storir firir þeim

¹ Rett. fra við-. ² Rett. fra hvergi festi vapn a. ³ Rett. fra berserkinnir.

L. 1. reð—het: Olli het en vplenzki U. Ali het: nefndr er Ali TW. — 1—2. stefndv—þes: havrvz a vatzisi þeim U. — 1. stefndv: laugdu C. orrosto: stad med ser tf. C. — 2. Veni: Væmir U. kgr: ul. U. sendi: sendir C. boð: orþ UC. — 3. kraka—sinvm: ul. U. liðveizlv: liþs U. — 4. ollvm her: ollv liþi U. meðan—ferþini: þvi er færi með honvm U. — 5. kav: kiori C; kyri U. or: af WTU. — 7. Aðilsi: konungi tf. C. xii: xu. C. — 7—9. þar—Beigvðr: ul. U. — 8. Bæðvar: Boðuarr W. hugprvþi: ul. WT; hinn h. skr. C. — 9. Ve: WTC: Við- R. — 10. ok—hans: ul. U; lvt: skr. WC. kgr: ul. U. — 11. hest hans: hestenn U. — 12. besserkir: med art. U. kraka: ul. U. at—sin: mala sins C. sin: af Aþilsi konungi tf. C. — 13. vm fram—at: ul. U. flytia—kraka: færa konungi C. — 14. kvrv: kioru C; keru U. til handa: ul. U. — 15. -galltr: -svin T. a—iarn: WTU; hvergi f. i. áá C; hvergi festi vapn a R. — 16. gvllhr.—var: gvllhringinn U. — 17. gripana: gripa U. heldr: ul. U. — 18. berserkir: UCW; med art. RT. — 19. sva bvit: ul. U. kraka: konvngi UT. ok—hann: hrolfr byr U. — 20—21. ok er—Vppsala: ul. C. — 20. er hann: ul. U. þa—hann: ok reið U. — 21. með honvm: ul. U. allir: ul. U. — 22. honvm(1): vel tf. U. honvm(2): þeim C. -bergis: -byrgis WU. — 23. storir: ul. WTU.

ok gefit avl at drecka. Þa komv menn Apils konvngs in ok baro skip¹ aeldin ok gerþv sva mikin, at klæþi brvnn af þeim Hrolfi, ok mæltv: »er þat satt, at Hrolfr kraki ok berserkir hans flya hvarki eld ne iarn?» Þa hliop Hrolfr² kraki vpp ok allir þeir; þa mælti hann: »Avkvm en elda at Apils hvsvm«, ⁵ toc skiold sin ok kastapi aeldin ok hliop yfir eldin, meþan skioldrin bran, ok mælti en: »Flyra sa eld³ er ifir hleypr«. Sva for hverr at oðrvm hans mana, tokv þa, er eldin hofþv akit, ok kostvþv þeim aeldin. Þa kom Yrsa ok feck Hrolfi kraka dysr horn, fvllt af gvlli, ok þar með hringinn Sviagris ok bað þa ¹⁰ 32^b brát riða til liðsins. Þeir hliopv ahesta sina ok riþa ofan a Fyrisvollv; þa sa þeir, at Apils konvngr reið eptir þeim með ¹⁵ 39^b her sin alvapraban ok vill drepa þa. Þa⁴ toc Hrolfr kraki hægri hendi gvllit ofan ihornit ok sori alt vm gotvna. En er Svjar sia þat, hlappa þeir or savðlvnm, ok tok hverr slikt, er feck, en ¹⁵ Aðils konvngr bað þa riþa ok reið sialfr akaflega. Slvngnir⁵ het hestr hans, allra hesta skiotaztr. Þa sa Hrolfr kraki, at Apils konvngr reið nær honvm, toc þa hringinn Sviagris ok kastapi

¹ Rett. fra skipin. ² Skr. Hlofr. ³ Ret. fra elda. ⁴ Mgl. ⁵ Skr. Slvg.

L. 1. gefit: þeim tf. TC. konvngs: ul. U. — 2. skip: UC; með art. RWT. klæþi: með art. C; manna hrolfs konungs tf. U og ul. det følg. Hrolfi; til Hr. föjer C: konungi. — 3. er—satt: sva er sakt C. — 3—4. kraki—hans: ok kappar hans hava sva mælt at þeir mvndi (h. f.) U. — 4. flya: flyi C. — 4—5. hliop—hann: stoð hrolfr vpp ok mælti U. — 4. kraki: konungr C. — 5. þeir: bersercir hans T. þa—hann: ok mæltu sva C. en elda: ver nv elldana U; en ul. TC. — 6. toc: konungr þa tf. C. ok kastapi: kastar U. yfir eldin: sva yfir balit C. meþan: æ meþan er C. — 7. ok—en: konvngr mælti U; en ul. T. Flyra: flyrat WCU; flyr T. eld: WTU; elda RC. — 8. for: þa tf. U. þa: ok tf. WT; þeir siþan þa C. eldin: elldana U. akit: keykt U; kynt C. — 9. þeim: ul. WTU. eldin: balit C. Þa kom: því næst kom þar C. Yrsa: drotning tf. UC; moþir hans tf. U. kraka: ul. U. — 10. þar . . hringinn: ul. U. — 11. brát riða: fara U. liðsins: liðs sins UC. hliopv—riþa: riþo U; riðu skr. WTC. — 12. -vollv: voll U. kgr: ul. T. — 13. kraki: konungr C. — 13—14. hægri hendi: hendi sinni U. — 14. gvllit ofan: ul. U. sori alt: sair a vallt C; seri gvllino U. — 15. sia: sa WUC. þeir: ul. U. savðlvnm: sodlinom T; saudlum sinum C. toc—feck: lesa vpp gvllit U. feck: villdi W. — 16. Aðils: ul. C. kgr: ul. U. reið: ok tf. U. akaflega: fremstr U. — 16—17. Slvngnir—skiotaztr: ul. U; Slaunguir skr. C. — 17. hans: ok var tf. C. skiotaztr: er með sufum var tf. C. Þa—kraki: þa er hrolfr konvngr sa U. — 17. kraki: konungr C. — 18. kgr: ul. U. þa: hann U; hann þa C.

til hans ok bað hann þigia at gíof. Aþíls konvngr reið at hring-
 invm ok toc til með spíotz oddinvm ok rendi vpp afalín. Þa
 veyk Hrolfr¹ kraki aptr ok sa, er hann lavt niðr; þa mælti hann:
 »svínbeygt hefi ek nv þann, er rikaztr er með Svívm«. Sva
 5 skilþvz þeir. Af þesi sæk er gvll kallat sað Kraka eþa Fyrísvalla;
 sva kvað Eyvindr skaldaspillir:

185. Barvm Vllr of alla ²	fiollvm Fyrísvalla
imvnlæcs ahæka	fræ Hakvnar æfi.

Sva sem Þíoðolfr q(vað):

400 10 186. Avrð ser Yrsv bvrþar	eys landreki líosv
índrott íofvrr síni	lastvar Kraka bari
biartplogaþan þaþa	ahlemíldar holdi
brattakr volv spakra	havks kalfor mer síalfvm.

56. (45) Sva er sagt, at konvngr sa, er Hálgi er nefndr³, er
 15 Halogaland er við kent⁴, var faþir Þorgerþar Havlgabrvþar; þav
 voro bæþi blotvt, ok var haþr Halga kastaðr, onor flo af gvllí eþa

¹ Skr. Hrof-. ² Rett. fra allan. ³ Rett. fra kallaðr. ⁴ Rett. fra nefnt.

L. 1. hans: aþíls U. gíof: at ser tf. C. — 1–2. reið—falín: tok með spíozoddinvm ok lavt eptir U. hringinvm: honum C. — 2. til: hringins tf. C. rendi—falín: toc T. — 3. veyk: leit U. er hann: at aþíls UC. hann(2): Hrolfr konungr C. — 4. svínb. hefi: svínbeygþa U. rikaztr: æztr U. er(2) með: var (af W) WT. — 4–5. Sva—þeir: Skíllia at þesso U. — 5. Af—sæk: þvi U. -valla: -vallar U. De fólþ. vers(÷ første del af Tíodólfs) fíndes í U ogsá í forb. með kap. om otrgíold (se s. 126) ɔ. U¹. — 7a. of: a U¹. alla: WU (bis) T; allan RC. — 7b. -valla: -vallar U². 8a læcs: leíks C. — 10–13a. ul. U¹. — 10a. ser: sær WU². bvrþar: byrþar U². — 12a. plogaþar skr. U². — 13a. volv spakra: vala spaka U²; vala skr. WT; ok enn tf. U². — 10–13b. ul. T. — 11b. last: latr U². — 12b. hlemíldar: hlemýldar U²; hlæmíldra U¹; helmíldrar C. — 13b. havks kalfor: havk kalfar U²; hosk . . lfr U¹. mer síalfvm: afr. U¹. I W er de to vershalvdele byttede om. — 14. Her beg. A (748) með overskr.: fra holga konvngí. Kap. fíndes ogsá í B, men forrest í Skaldskaparmal, overskr.: kenningar gullz; overskr. í U: her segir hvi gvll er kallat havþak havlga. — 14–15. Sva—var: konvngr het havlgi U. er—kent: sem red Halogalandi er nefndr Hólge. hann B. — 14. er—nefndr: er nefndr H. A. nefndr: WT; kallaðr R. — 14–143.4 í C efter Bjarkemálsversene. — 15. Hal.—kent: red fyrir Haulgalandi C. kent: WTA; nefnt R; hann tf. WT ABC. Havlgabrvþar: ul. C. — 16. bæþi: ul. U. Hálga kastaðr: gerr at þeim U. Hálga: svo tf. B. kastaðr: at þar var tf. B. onor: annarri C; hver tf. B. eþa: en onnr U; ok AB.

silfri, þat var blotfeit, en onor flo af moldv ok grioti. Sva q(vað) Skvli Þorsteinss(on):

187. Þa er ræfr vita Reifnis herfylgins bar¹ ec Havlga
rað ec firir Svælð til aþar havgþak saman² baugvm.

57. I Biarkamalvm envm fornvm erv tavld³ morg gvlz heiti; 5
sva segir þar:

402	188. Gramr hin gioflazti gæddi hirð sina Feniv forverki Fafnis Miðgarþi Glasis globani Graða fagrbyrði Dræpnis dyrsveita dvni Grafvitnis.	tregvm otrs gioldvm tarvm Mardallar elldi Orvnar Iðia glysmalvm.	10
	189. Ytti ⁴ ær hilmir aldir við tokv Siflar ⁵ svarðfestvm svelli dalnaðar ⁶	190. Gladdi gvnveitir ⁷ gengvm fagrþvnr Þiaza þingskilvm þioðir hermargar Rinar raðmalmi rogi Niflvnga visi hin vigdiarfi varþi hann Baldr þeygi ⁸ .	15

Gvll er kallat ikeningvm eldr handar e(ða) liðs e(ða) legiar, þviat þat er ravtt, en silfr snær e(ða) svell eða hela, þviat þat er hvitt. 20
Með sama hætti skal ok kena gvll e(ða) silfr til siðs eða digvls e(ða) lavdar, en hvartveggia silfr ok gvll ma vera griot handar

¹ Rett. fra bað. ² Rett. fra sama. ³ Rett. fra tavd. ⁴ Rett. fra Veitti.
⁵ Rett. fra sviar. ⁶ Rett. fra -nanar. ⁷ Rett. fra veiti. ⁸ Rett. fra þægli.

L. 1. þat—grioti: þriþia af möldv U. þat—blotf.: ul. A; fe skr. B. onor: hver tf. B. ok grioti: ul. A. — 1—18. Sva—þeygi: hava her eptir skalldin qveþit sem fyrr er ritað U, men tidligere har U anført Skules vers og versene af Bjarkamál. — 4^a. Svælð: Suauld T; Svold W; Svöldr ABC; savl U. — 3^b. herf.—ec: fylgnis haug ok baulga C; bar alle undt. R: bað. — 4^b. þak: UABC; þok RWT. saman: UABC: sama RWT. baugvm: bauga C. — 5. envm fornvm: ul. ABU. tavld: TWUC; talit A; talen B; tavd R. — 7^a. for det meste afr. U. hin: ul. A. — 8^a. gæddi: gladdi ABCU. — 15^a. Ytti: alle undt. R: veitti. — 17^a. Siflar: WACU; siafar B; su uar(?) T; sviar R. -festvm: -fæsti A. — 8^b. -dallar: -þallar U. — 9^b. Orvnar: oranar W; adrunar(?); orunnar B; qlrvnar A. — 11^b. -veitir: ABCU; -veiti RWT. — 13^b. -skilvm: -skalum W. — 15^b. rað: ryð. B. malms: malum C. — 16^b. Niflvnga: budlunga C. — 18. varþi: vacþi WTAU; vake B. hann: ul. AB. þeygi: WTAU; þægli RC. — 19. ikeningvm: ul. U. eldr: eða lios tf. C. eða liðs: ul. C; liðar skr. AB. legiar: leggja W. — 20. silfr: er tf. C. — 21. ok: ul. U. eða silfr: ul. B. — 22. eða lavðar: ul. U; ok svo sylfr eða sama tf. B. handar: handa WT.

404 e(ða) hals giorð nokqvors þes manz, er tíft var at hafa men.
Men¹ ok hringar erv bæpi silfr ok gvll, ef eigi er anan veg
greint. Sem q(vað) Þorleikr² fagri:

191. Kastar gramr aglæstar vngr visi³ gefr eisv
5 gegn valstoðvar þegnum armlegs digvl farmi.

Ok sem q(vað) Einar skalaglam:

192. Liðbrændvm kna Lvndar hycka ec ræsis recka
land frækn iofvr granda Rinar griot of þriota.⁴

Sva q(vað) Einar Skvlas(on):

10 193. Bloðeisv liggr bæpi sioðs á ec sokqva stripi
biargs tveim megin geima snær ok eldr at mæra.

Ok en sem hann q(vað):

194. Dægr þrymr hvert [... allldri ma firir elldi 23a
..... als hrynbratar skala
406 15 oll viðr folka [...
.....⁵ bræpa.⁵

Her er gvll kallat [eldr als hrynbravtar, en silfr⁶ snær skalana.
Sva q(vað) Þorþr mævraskald:

195. [...ma⁵ ryri hræns glaðsendir handa
20 sigþis latrs at⁷ atti Hermoðr fapþvr goðan.

¹ Mgl. ² Rett. fra -lefr. ³ Rett. fra visir. ⁴ Rett. fra þrioti. ⁵
afr. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra ok.

L. 1. eða: ok U. manz: ul. U. er: forðum (v. t.) tf. B. — 2. Men: WT; ul. RABCU. — 3. greint: breytt ABU. -leikr: WAB; leifr de øvr. — 4^a. Kastar: kasta A. — 5^a. stoðvar: stodar C. — 4^b. visi: alle undt. R: visir. — 6. Ok sem: sva U; ok ænn sem AB. — 7^a. -bravndvm: ligr tf. B. Lvndar: Lund T; landa U. — 8^a. land: ul. T. granda: branda U. — 7^b. -a: -at B. — 8^b. þriota: alle undt. R: þrioti. Halvverset findes også i B i næste kap. Her skrives: hyckað ek, þriota. — 10^a. liggr: gefr C. — 11^a. biargs: bergs U; biarg C; brags AB. — 12. Ok—qvað: ul. A. sem—qvað: ul. B. en: ul. C. — 13^a. þrymr: þrumir WTAB. — 13—16^a. lyder i de øvr. sál.: en hiarta | hlyrskildir (-is C) ræðr mildu (millsdi C, milldvm U) | heita blakks of (vm UC) hvitvm (hvita U) | hafleygr (haflæyr A, hafley B) digulskafli. — 14^b. als: ass A. hryn-: dyn- C. — 15^b. viðr: við BC; veðr W; vinnr U. — 15—16^b. . . . : fellir (fellis C) framræði (ræða C) snær alle øvr. — 16^b. bræpa: hræða C; hreida T. — 17. eldr—silfr: A (silfr ul.) B (als ul.); ul. RTWCU. skalana: skaffanna C. — 19^a. . . . : ser a sei- alle øvr. — 20^a. at: alle undt. RC: ok. atti: atri C. — 19^b. glað-: gloð- A. glaðsendir: glaðs undins B. — 20^b. goðan: goþum C.

58. (47) Maðr er kallaðr briotr gvlzins, sva sem qvað Ottar svarti:

196. Goðmenis þarf ec gvnar her er alnenin ini
gloð-¹briotanda at niota indrott með gram svinvm.

Eþa gvllsendir, sem q(vað) Einar skalaglamm: 5

197. Gvllsendir lætr grvndar hans mæti kna ec hliota
glapar þengill her drengia² hliot Ygs miapar niota.

Gvllvorpvðr, sem q(vað) Þorleikr:

198. Hirð viðr grams með gerþvm gvlvvarpvðr ser holla.

408 Gvllstriþir, sem q(vað) Þorvaldr blændvskald: 10

199. Gvllstriþir verpr gloþvm opiðar bregðr eyþir
gefr að konvngv raþan armlegs Grana farmi.

Gvllskati, sem her er:

200. Gat ec gvllskata gætv gvnnvita³
gar er leygs of þar graps taðdrapa⁴. 15

59. Kona er kend til gvllz, kollvt selia gvllz, sem q(vað) Hallar-Stein:

201. Svalteigar mvn seliv rafkastandi rastar
sallz Viðblinda galltar reyrþvengs mvna lengi.

¹ Rett. fra gvllz. ² Rett. fra drengi. ³ Rett. i R fra gin-. ⁴ Rett. fra drapv.

L. 1. Overskr. i U: kendr maðr, i A: manna heiti, i B: kenningar manna. — 2. svarti: ul. U. — 4^a. gloð-: A; gvll- RWTBU; gullz C. at: ul. WTBC. — 3^b. her: hann W. alnenin: alm . . is (nu afr.) U. — 5. Eþa gvllsendir: ul. AU; Eþa ul. B; Hann er ok sendir gullzins C. — 7^a. glapar: glaðr A; gleðr C. drengia: C; afr. U; drengi RWTA; mengi B. — 6^b. ec hliota: ul. B. mæti . . hliota: mætti . . hlyda C. — 7^b. hliot Ygs: hliott ygg C; hlio skr. U. — 8—10. Efter næste vers i A; ul. B, der har en halvstrofe Lið-bröndvm osv. s. 144,7—8. — 8. -leikr: -leifr T. — 9^a. með: und C. — 10. ul. T. Gvllstriþir sem: Sva U. -valdr: -Jakr C. blændvsk.: ul. B. — 12^a. gefr: gefr C; herefter 1 blads lakune i B. raþan: rauþum C. — 11^b. o-: y- A. — 12^b. -legs: leggs de øvr. (÷ T) — 13—15. Gvllskati—drapa: ul. U. — 13. Gvllskati—er: sva ær ænn sem qvað þorarin loftvnga A. — 15^a. er: ul. W. leygs: logs A; leiks C. — 15^b. drapa: W; drapv RTAC. 16. Overskr. i U: kend konan til gvllz, i A: konv heiti kend. er: ok tf. W. kend—gullz: ul. C. — 18^a. Sval-: Sal-T. mvn: man ec A. — 19^a. -blinda: -blindi U; blinnis A = 146,1. — 18^b. raf: ravf U.

Her er kallað hvalir Viðblinda geltir; hann var iotvnn ok dro hvali ihafi vt sem fiska; teígr hvala er sær, ravf sæfar er gvll. Kona er selia gvllz þes, er hon gefr, ok samheiti við seliv er tre, sem fyr er ritat, at kona er kend við allz konar tria heiti 410
5 qvenkend. Hon er ok lág kállvð þes, er hon gefr; log heitir ok tre þat, er fellr iskogi. Sva q(vað) Gvnlæggr ormstvnga:

202. Alin var rygr at rogi log¹ var ec aðs at eiga
rvnr olli því gvnar oðgiarn fira bornvm.

Kona [er kollvð² mork; sva q(vað) Hallar Stein:

10 203. Ec hefi odar lokri væn³ mork skala verki
avlstafna þer skafna vandr stefknarar branda.

Troþa, enn sem q(vað) Stein:

204. Þv mvnt fvrs sem fleiri gravn við gæfv þini
floðs hirpi Sif troþvr⁴ griotz Hiaðninga briotaz.

15 Skorþa; sva q(vað) Ormr Steinþorss(on):

205. Skorþa var ifat færð nyri slæng⁵ naddfreyr
fiarðbeins afar hreín nisting of miapar Hrist.

Stoð, sem Steinar q(vað):

206. Mens hafa mildrar Syniar sia hofvmk velltistoð⁷
20 mivkstallz logit⁶ allir stilltan
stravmtvngls at mer draumar.

412

¹ Rett. fra þa. ² Rett. fra kallaz(?). ³ Rett. fra vetz. ⁴ Rett. fra troþar. ⁵ Rett. fra sæng. ⁶ Rett. fra logvt. ⁷ Rett. fra villti.

L. 1. er—hvalir: ero hvalir kallaþir UC. kallað—geltir: hvalr kall-aðr Viðblinnis gölltr A; Viþblindi galltar skr. U. hann: viþblindi U. — 2. vt: upp U. ravf: rof W; rof A. — 3—4. ok—at: Selia heitir tre U. — 3. seliv: selia tf. T. — 4. sem—at: ok A. er(1): var TC. við: til C. konar: kyns U. tria heiti: tre U; C skr. -heita kvenkendra. — 5. ok: ul. T. lág: log T; lag de øvr. jfr. l. 7. gefr: logar U. heitir: ær A. — 6. þat—skogi: ul. T. fellr: fellt er U. — 7^b. log: lag ACU; þa R; åben plads i W, ul. T. — 9. er kollvð: kallaz R; er kend U. — 11^a. avl-: aud- W; au-T. þer: Bil A. — 10^b. væn: vetz R; ven, væn de øvr. verki: verka C. — 11^b. vandr: vandir U. — 12. Troþa: ul. UA; ok tf. U. qvað St.: hann qvaþ U. enn: ul. CT. — 13^a. fvrs: fvs U. — 14^a. floðs: floþs U. Sif: bil U. troþvr: A; troþar R; troða WTC; troþ . . (aftr.) U. — 13^b. gravn: grvnn A. við: at C. — 15. Skorþa: ul. UA. Steinþ. s.: ul. T. — 17^a. hreín: hreins C. — 16^b. nyri: nytri A. slæng: A; song de øvr. — 18—21. Stoð—draumar: ul. U. — 18. Stoð: ul. A; storð W. Steinar: Steinn AT. — 19^a. mildrar: melldrar C. Syniar: syniat(?) W. — 19^b. sia hofvmk: sva hðfum C. — 21^b. tvngls: fylgs A.

Biork, enn sem Ormr q(vað):

207. Þviat hols hrynbals Billings abvrrar fvll
hramma þaz ec berc fram biarkar hefi ec lagit mark.

Eik, sva sem her er:

208. Avra stendr firir orvm eik fagr bvin leiki. 5

Lind, sva sem her er:

209. Ognrakkr skalat ockvr sva bæð lind ilandi
almr dynskvrrar malma linz hvgrecki dvina.

60. Maðr er kendr til víða, sem fyr er ritad, kallaðr reýnir
vapna eða viga, ferða ok athafnar, skipa ok allz þes, er hann 10
33^b q(vað) Vlfr Vggason:

414 210. En stirðpinvll starði ..ons afolka reyni
storþar leggs franleittr ok bles eitri.

Viðr ok meiðr, semkr:

211. Meiðr er morgvm eyðri hior fær hildibavrvvm¹ 15
morðreins idyn fleina hiarl Sigvrði iarli.

Lvndr; sva kvað² Hallfræyðr vandráþaskald:

212. Askþollvm stendr Vllar reykilvndr hin riki
avstr at miclv træsti randfars brvmaðr hari.

Her er ok þollr nefndr. Bvs; sva q(vað) Arnor: 20

¹ Rett. fra hildvm-. ² Mgl.

L. 1. Biork: ul. UA. enn: ul. TC. Ormr: hann U. — 2^a. hols: hiols U. — 3^a. þaz: þat U. ec berc: ber ek A; ber skr. WCU. — 3^b. hefi ec: hæfik (-ig) AC. — 4. Eik—er: sva ær æn qveðit A; ul. U; sva . . er: ul. TW. — 5^a. orvm: ayrum W. — 5^b. fagr: favgr UC. leiki: leika C. — 6. Lind—er: Sva sem her segir U; qveðit tf. A. — 7^a. Ognrakkr: Ongrecker U. -at: -a U. — 8^a. malma: malmi T. — 8^b. linz: lins de øvr. dvina: dvinar C. Overskr. i A: Mannz kænningar. — 9. víða: víðar W. sem—ritaþ: ul. A; er ritað ul. C. — 10. viga: eða tf. C. — 11. . . .: ræðr ok (eða UA) reynir sva alle øvr. — 12^a. stirð-: strid T. þinvll: malogr U. — 13^a. leggs: leygs C; mæns A. . . .: fyr borði de øvr. — 12^b. . . . ons: frans C; afr. U; frons de øvr. — 14. viðr: ul. U. . . .: kvað Kormakr de øvr. (omv. CA). — 15^a. eyðri: æðri de øvr. — 15^b. hior fær hilldi: afr. U; hefr skr. T; ferr hilldar skr. C; fyrir skr. A. — 17. sva—vandrr.: sem Hallfredr quad C; kvað ul. R; vandrr. sk. ul. W. — 18^a. Ask-: Al- U. stendr: gengr C. — 18^b. ræyki-: ræki- AC. — 19^b. brvmaðr: brymaþr U; brvmar A. hari: harri U. — 20. Her—nefndr: ul. WA; ok ul. C. Her—Arnor: þollr ok bvss sem arnorrv qvaþ U.

213. Røkkur andvrt það randir rogskyia helt Rygia
 regbvs saman legia regni havstnott gegnum.
- Askr, sem Refr q(vað):
214. Geck igvilli stockna askr viðr¹ ærin þroska
 5 giofrifr Hars drifv es Freyr sæing meyar.
- Hlynr, [sem her er²: 416
215. Heill kom þv handar svella hlynr qvaddi sva brynia.
 BæR, sem Refr q(vað):
216. Allz þaðgöþi³ bioða⁴ ognstaðvar hefi ec ægi
 10 bæR ræðr til þes hiorva einraþit Þorsteini.
- Stafr, sem Ottar q(vað):
217. Helltv þar er hrafne⁵ svallta fyr iofrvm
 hvatraðr ertv laði ygr tvemr við kyn beima.
- Þorn, sem Arnor q(vað):
- 15 218. Hloð en hala teþv avþar þorn firir ærnv
 hirðmenn arngreni vngR valkavstv þvnga.
61. (48) Hvernig skal kena orrosto? Sva, at kalla veðr vapna
 eþa hlifa e(ða) Oþins e(ða) valkyriv e(ða) herkonvnga eþa gny
 e(ða) glym. Sva q(vað) Hornklofi:
- 20 219. Hafi gramr þar er gnvþv rað fnystv ben bloþi 418
 geira hreg við seggi bengavgl at dyn Skaþglar.

¹ Skr. við (fork.). ² Mgl. ³ Rett. fra oþþi. ⁴ Rett. fra gioþa. ⁵ Sål.

L. 1^a. -vrt: -vert A. það: vár U. randir: randar C. — 1^b. Rygia: rygiar AU. — 2^b. regni: rogni W. -nott: i tf. C. — 4^a. Geck: Gack U. — 5^a. giof-: gíaf- C. rifr: ricr T. Hars: has UC. — 4^b. viðr: við RCU; vidr T; vinnr A. ærin: yfrinn A. — 5^b. es Freyr: eggþeys U; as- skr. W, el-skr. AC. sæing: sæng W. — 6. sem—er: TW (ul. er) A (qveþit tf.) C; ul. R; sem her segir U. — 7^b. brynia: bryniu ACUT. — 9^a. -göþi bioða: auglis galla C. — 10^a. bæR: aurr C. ræðr: hygg U. — 9^b. ogn: ong U. staðvar: stöðvir A. hefi ec: hefig C. ægi: eigi T. — 10^b. -raþit: -raðinn WAU. — 11. Ottar: svarti tf. U. — 12^a. Helltv: Hellztu ACU. ne: of C. svallta: sualltat CA; suelltat W; svellta U. — 13^a. hvat-: hat- C. — 12^b. laði: her áben plads W; ognar stafr ACU. — 12—13^b. fyr—beima: ul. C. — 15^a. hala: hardla C. teþv: tyþo U. — 16^a. arn-: ara alle øvr. — 15^b. ærnv: ornum W; aunum C; arno har U vistnok. — 17. Overskr. i U: kend orrostan, i A: orrostv heiti. Hvernig—kalla: Orrostu skal sva kenna at kalla hana C; hana tf. TA. — 18. Oþins: ... pna tf. U. — 20^a. gnvþv: gnyði A; gnidu C. — 20^b. fnystv: fnysti W. — 21^b. at: vid C.

- 424 230. Þápan verþa fat fyrða riopaz biort¹ ibloþi
fregn ec gerla þat Sarla benfvr² meilskvrvm.
- Sem Grettir q(vað):
231. Heldv Hlackar tialda Hildar vegs ok hiogvz
hefiendr saman nefivm hregnirþir til skegivm. 5
- Roþa ræfr, sem Einar q(vað):
232. Eigi þverr fyrir avgna ræfr eigniz sa regni
Oðs beðvinv Roþa ramsvell³ konvngv elli.
- Hildar vegr, sem q(vað) Grettir ok aðr er ritat. Skipsol, sem Einar q(vað): 10
233. Leyg ryðr ætt a ægi Olafs skipa solar.
- Hlyrtvngl, sem Refr q(vað):
- 426 234. Dagr var friðr sa er fagrvm ihangferil hringa
fleygiendr alinleygiar⁴ hlyrtvngli mer þrvngv.
- Garðr skips, sem her er: 15
235. Sva skavt gegn igogvnm sa var gnystærir geira
garð steinfarin barþa gvnar æfr sem næfrar.
- Askr Vllar, sem her er:
236. Ganga el of yngva⁵ þar er samnagla siglvr
Vllar skips með fvllv sliðrdvkaþar ripa. 20
- Ilia blað Hrvngnis, sem Bragi q(vað):

¹ Rett. fra biork. ² Rett. fra fyrir. ³ Rett. fra -svellz. ⁴ Rett. fra alm-. ⁵ Rett. fra vnga.

1a. fat: fōr A. — 1b. biort: biork RC. — 2b. fvr: WTU; fyrir R; fvr við A; fur fyrir C. meil-: meils U; meil- C. — 3. Sem: enn sem T. Grettir: Ræfr A. — 4b. hiogvz: hyggiaz A. — 5b. -nirþir: nirðar A; uirdir C. skegim: seggium ACU. — 7a. þverr: þvrr C. — 7b. ræfr: ræfrs WT. eigniz: eignaz AC. — 8b. ram: rams A. svell: WTA; suellz RC; svel U. — 9. Hildar—ritat: ul. A. vegr: veggir C. er: var W. Skip-: skips W. — 11a. Leyg: Leygr AUC. ætt: átt A. a: at C. — 11b. solar: ylgr brvnr hvatt ins helga | hrægiorn i spor avrvnm tf. U. — 13a. var: varð A. sa er: a C. fagrvm: fogrvm UC; fræiu W. — 14a. alin-: alm-RA; alim U. — 13b. ihang: ahræ- U. — 14b. þrvngv: þrvngþo U. — 15—17. Garðr—næfrar: ul. T. — 15. er: ul. A. — 16a. gegn: gegnt C. gogvnm: gegnum AC. — 16b. gny-: gvnm U. — 17b. æfr: hæfr WAU. — 18. her er: Þioðolfr qvaþ UA. — 19a. yngva: TACU; unga RW. — 20a. skips: skids C. — 20b. dvkaþar: dvkaðir A.

237. Vilit Hrafnketill heyra Þrvþar skal ec ok þengil
hve hreingroit steini þiofs ilia blað leyfa.

Bragi skald qvaþ þetta vm þavginn askildinvm :

238. Nema sva at goð ens gialla meýiar hiols in mæri
5 giold þaǵnafaðs¹ vildi mægr Sigvrþar Hæǵna.

Hann kallapi skioldin Hildar hiol, en þavgin navf hiolsins.
Þavǵiorð, sem Halvarþr q(vað):

428 239. Raðliosar ser ræsir þavǵiorð brodda ferþar
rit brestr svndr hin hvita þivǵrend i tvæ flivǵa.

10 Sva er en qveþit:

240. Þavǵr er a hero sþmstr en a boga avrvar.

Sverþ er Opins eldr, sem Kormakr q(vað):

241. Svall þa er geck með giallan glaðfæþandi Griþar
Gatz eld hin er styr heldi gvnr komz Vrðr² vr brvni.

15 Hialms eldr, sem q(vað) Vlfr Vǵas(on):

242. Fvllavflvǵ let fialla Hildir en Hropz of gilldar
fram hafsleipni þramma hialmelda³ mar feldv.

Bryniv eldr, sem q(vað) Glvmr Geiras(on):

243. Heinþýntan let hvina foldar⁴ vorðr sa er fyrþvm
10 hrynelð at þat bryniv fiornharþan sic varþi.

¹ Rett. fra -agdrs. ² Rett. fra vðr. ³ Rett. fra -ældvm. ⁴ Rett. fra fylðar.

L. 1^a. Vilit: Vnit A. — 2^a. hreingroit: rein griotinn C. — 1^b. þrvþar: þurðar C. ok: ul. WU. þengil: þeingill C; þengils U. — 3. skald: ul. W. þetta: sva C. — 4^a. goð—gialla: gord vigs giallda C; giallda skr. A, gegna skr. U. — 5^a. giold: gialld A. þaǵnafaðs: AT; þaǵn nafads C; þaǵnauar W; þaǵnaþrs (men þ er måske rettet til f) U; nafagdrs skr. R. — 4^b. meýiar: mæyia W. hiols: hlíods C. in mæri: en ek merkþa U. — 5^b. mægr: mog WU. Sigvrþar: Sigrvnar U. — 6. kallapi: kallar CA. ski.: ul. A. navf: naufinn C. — 7. -iorð: -giqrð A = 8^b. — 8^a. liosa: lioma C. — 9^b. -rend: -leit U; rþnd A. — 10—11. Sva—avrvar: ul. U. — 10. Sva—qveþit: ok enn qvað hann T. — 11^a. Þavǵr: þogr C. — 12. eldr: calladr tf. T. — 13^a. þa: sa U; ul. W. — 14^a. hin er: með U. — 13^b. fæþandi: væðandi A; breþanda U. — 14^b. gvnr: grunn C. Vrðr: Vðr A; rvþr U. vr: at W. — 15. Hialms: hialm- C. eldr: elldar W. — 16^a. avflvǵ: avflvǵr U. fialla: falla U. — 17^a. fram: her er en lakune på nogle blade i C. þramma: hramma U. — 16^b. en: ul. T. Hropz: hofz W; hoptz U. gilldar: gylldir A. — 17^b. hialmelda: hialm sellð þa er U; -elldom skr. T; qlldum skr. RW; ælldar skr. A. — 18. Geiras.: ul. T. — 19^a. Hein-: heim U. þýntan: þvngan A. — 20^a. -eld at þat: elldr at þeim U; ælldz skr. A.

430 Randar iss ok grand hlifar, sem Einar q(vað):

244. Raðvondvm þa ec ravðra ¹ grand bervm hialms ihende
randa is at visa hvarmpøy drifin Freyiv.

Qx heitir trállkona hlifa, sem Einar q(vað):

245. Sia megv rett hve Revils fiornis fagrt of skornir 5
riþendr við bra Griþar foldvigs drekar ligia.

Spiot er ormr kallat, sem Refr q(vað):

246. Kna myrkdreki marka æfr a aldar lofvm
min þar er ytar finaz eikin borðs² at leika.

Avrvar erv kallaðar hagl boga e(ða) strengiar e(ða) hlifa e(ða) 10
34^b orrosto, sem Einar q(vað) skalaglamm:

247. Brakraðgnir skok³ bogna hagl⁴ or Hlackar seglvm
barg oþyrmir varga hiors rakliga fiorvi.

432 Ok Hallfrøðr:

248. Ok geirrotv gætvar hvngreyþvndvm hanga 15
gagls við strengiar hagli hleþvt⁵ iarni seðar.

Ok Eyvindr skaldaspillir:

249. Litt qvoþv⁶ pic lata bryniv hagl ibenivm
landvorðr er brast Hærþa bvgvz almar geð falma.

(50) Orosta er kállvð Hiaðninga veðr eþa el ok vapn Hiaðninga 20
eldr⁷ eþa vendir, en saga er til þess. Konvngr sa, er Havgni er

¹ Skr. raþra. ² Rett. fra bezt. ³ Rett. fra skæt. ⁴ Rett. fra hagls.
⁵ Rett. fra hloþvt. ⁶ Rett. fra qvoþvt. ⁷ Rett. fra eldar.

L. 1. Randar . . hlifar: randa . . hlifa A. — 2^a. ravðra: ravþar U. — 2—3^a. ravðra randa: omb. T; randar skr. U. — 2^b. bervm: be . . t U. 3^b. hvarm-: hværn A; hram U. Freyiv: meyio U. — 4. heitir: ok tf. U. — 5^a. Revils: Ræfils A. — 6^b. fold-: fiol- A. vigs: viggs øvr. (÷ T). — 7. kallat: kallaþr U (foran ormr). — 8^a. marka: markar A; markaðr U. — 9^a. finaz: finna U. — 9^b. borðs: borz A; bozt W; bezt R; bez T; .orþz U. at: a U. — 11. Einar: ul. W. skalagl.: ul. U. — 12^a. -raðgnir: ravgna U. skok: TA; skog WU; skæt R. bogna: bognum W. — 13^a. barg . . varga: barð . . varða WT. — 12^b. or: þat ær A. — 14—19. Ok H.—falma: ul. U. — 14. Ok H.: ul. W; Ok sva qvað H. A; qvad tf. T. — 15^a. geirrotv: geir qtu W; gæira tó A. — 16^a. strengiar: strengia W. — 16^b. hleþvt . . seðar: hloþvt . . seðar RT; hløðut . . sððar W; hlæðvr . . sæðar A. — 17. skaldasp.: qvað tf. A. — 18^a. qvoþv: quodo T; kvaðu WA. — 20. Hiaðninga(2): hiatningia U². — 21. eldr: WTUA; eldar RU². — 21—155,6. en—loðbrokar: ul. UA, samt det følg. digtbrudstykke, men U har kapitlet senere (uden det sidste). — 21. en: sv tf. U; sia W. þess: at tf. U. — 21—154,1. sa—nefndr: het havgni hann U.

nefndr, atti dottvr, er Hilldr h(et); hana toc at herfangi kon-
 vngr sa, er Heþinn h(et) Hiarandas(on); þa var Havgni konvngr
 farin ikonvnga stefnv. En er hann spvrþi, at heriat var iðiki
 hans ok dottir hans var ibræt tekin, þa for hann með sinv lipi
 5 at leita Heþins ok spvrþi til hans, at [hann for¹ norðr með
 landi. Þa er Havgni konvngr kom iNoreg, spvrþi hann, at Heþin
 hafþi siglt vestr of haf. Þa siglir Hægni eptir honvm allt til
 Orkneyia, ok er hann kom þar, sem heitir Haey, þa var þar
 firir Heþinn með lið sitt. Þa for Hildir afvnd favþvr sins ok
 10 bað honvm men at² sætt af hendi Heþins, en iaðrv orþi³ sagþi
 hon, at Heþin væri bvin at beriaz ok ætti Høgni af honvm 434
 ongrar vægþar vøn. Hægni svarar stirt dottvr sini, en er hon
 hitti Heþin, sagþi hon honvm, at Hægni vildi onga sætt, ok
 bað hann bvaz til orrosto; ok sva gera þeir hvarirtveggiv, ganga
 15 vpp áeyna ok fylkia lipinv. Þa kallar Heþinn aHæгна mag sin
 ok bavð honvm sætt ok mikit gvll at botvm. Þa svarar Havgni:
 »of sið bavðtv þetta, ef þv vill sættaz, þviat nv hefi ec dregit
 Dainsleif, er dvergarnir gerþv, er manz bani skal verþa, hvert
 sin er bert er, ok alldri bilar i hæggvi, ok ecki sar grær, ef þar
 20 skeiniz af«. Þa s(egir) H(eðinn): »sverþi hælir þv þar, en eigi
 sigri; þat kalla ec gott hvert, er drottinholtt er«. Þa hofv þeir
 orrosto þa, er Hiaðninga vig er kallat, ok bavrvþz þan dag allan;
 ok at qveldi forv konvngar til skipa. En Hildir geck of nottina
 til valsins ok vakþi vpp með fiolkyngi alla þa, er davþir voro.
 25 Ok annan dag gengv konvngarnir avígvollinn ok barþvz ok

¹ Rett. fra heþin hafþi siglt. ² Mgl. ³ aðrv tf., men underprikket.

L. 1. atti: þa tf. U. — 1—2. kgr sa er . . het: ul. U. — 2. kgr: ul. U. — 3. var i: ul. U. — 4. var: hilldr U. bræt: ul. T. — 5. hann for: WTU; heþin hafþi siglt R. — 5—6. með landi: vndan U. — 6. H. kgr: hann U. — 6—8. Heþin—Orkneyia: honvm hafþi komit lið or Orkneyi-vm U. — 8. þa—þar: þar var TUW. — 9. for: kom U. — 10. men: ul. WTU. at: ul. alle. orþi: lagi U. sagþi: segir U. — 11. væri: se U. — 11—12. ætti—vøn: kveþr hann engrar vægþar eiga van af honvm U. — 12. stirt: stvtt U. — 13. Hægni vildi: faþir hennar vill U. — 14. orrosto: bardaga U. þeir: ul. WT. hvarirt: ul. U. — 15. eyna: land U. Þa: ul. U. — 17. ef—sættaz: ul. U. dregit D.: sverþit danvleif or slíþrvm dregit U. — 18. gerþv: hava gert U. er . . skal verþa: ok . . verþr U. — 19. bert: brvgþit U. ef: þat er U. — 21. kalla ec: callac T. gott hvert: . . holtt U. — 22. vig: veðr U. — 23. kgar: þeir U. — 24. til valsins: ul. U. þa: menn tf. U. davþir voro: vm daginn hofþv fallit U. — 25. vígvollinn: land U. — 25—155,1. ok sva: omv. WT.

sva allir þeir, er fellv hinn fyra daginn. For sva sv orrosta hvern dag eptir anan, at allir, þeir er fellv, ok æll vapn, þav er lagv avigvelli, ok sva hlifaf, vrvv at grioti. En er dagafi, stopv vpp allir dæþir menn ok bærvvz, ok æll vappn voro þa 5
 436 nyt. Sva er sagt iqvæpvum, at Hiaðningar skvlo sva biþa ragna 5
 rakrs. Eptir þesi sægv orti Bragi skald iRagnars¹ drapv loð-
 brokar.

<p>250. Ok vm þeris æda²
 oscran³ at þat sin
 til far hvga færi
 feðr veðr boga hvgþi
 þa er hristi síf hringa
 hals en⁴ bæls of fylða
 bar til byriar dravsla
 bavv arlygis dravgi.</p> <p>251. Bavþa sv til bleyþi
 bœti þrvðr at moti
 malma mætvum hilmí
 men drervga benia
 sva let ey þott etti
 sem orrosto⁵ letti
 iofrvum vlfs at sina
 með algifris lifrv.</p> <p>252. Letrað lyþa stillir
 landa vanr asandi</p> | <p>þa svall heipt iHavvna
 havð glamma mvn stavðva
 er þrymreginn þremia 10
 þrottig Hefins sotti⁶
 heldr en Hildar svira⁷ 438
 hringa þeir of fingv.</p> <p>253. Þa ma sokn aSvolnis
 salpeningi kena 15
 Ręs gafvnk reipar. m. e.</p> <p>254. Oc firir hond iholmi
 hveðro bryniv Viðris
 feng eyþande fliþa
 for dæþa nam raþa 20
 allr geck her vnd hvrvþir
 Hiarranda fram kyrrar
 reiðr at Reifnis skeipi
 raðalfr of mar braþvum. 25</p> |
|---|---|

63. Orosta er veðr Oðins, sem fyr er ritat; sva quað Viga-
 Glvmr:

<p>255. Rvdda ec sem iarlar
 orð lek⁸ apvi forþvum</p> | <p>með veðrstaþvum Viðris
 vandar mer til landa.⁹</p> |
|---|--|

¹ Skr. ragnas. ² Rett. fra ada. ³ o synes rettet fra v. ⁴ Rett. fra of. ⁵ Rett. fra orrosta. ⁶ Næsten udvisket. ⁷ Rett. fra svika. ⁸ Rett. fra ler. ⁹ Rett. fra handa.

L. 1. sv orrosta: orostan U. — 2. þeir er: menn U; menn þeir er WT. — 3. er: þar tf. U. ok—hlifaf: ul. W; efter grioti U. — 4. dæþir: enir dæþo U. — 4—5. æll—biþa: ferr sva allt til U og ul. det følg. digt-brudst. — 8a. þeris: þerris W. æda: æða W; ada R; adan T. — 9a. sin: sinvm WT. — 11a. veðr: mgl. T. boga: W, hvor dog g er rettet fra ð; boþa RT. — 13a. en: WT; of R. — 16a. bleyþi: brodi T. — 18a. mætvum: merom T. hilmí: WT; hilm R. — 19a. drervga: drærvvgra WT. — 20a. þott: þo at W. etti: ætti W. — 21a. orrosto: WT; orrosta R. — 22a. at: of WT (måske rigt.). — 24a. -að: at W. — 9b. mvn: W; man RT. — 11b. sotti: sottv WT. — 12b. svira: W; svika R; ul. T. — 13b. fingv: fengu W. — 16b. e.: ul. WT. — 24b. of: af WT. — 26. er(1): kend tf. T; kǫllvð tf. A. er(2): var T. — 29a. lek: WTUA; ler R. — 29b. landa: WA; handa RTU.

Viðris veðr er her kallat orrosta, en vondr vigs sverðit, en men stafir sverþzins; her er bæþi orrosta ok vapn haft til keningar mannzins. Þat er rekit kallat, er [sva er¹ ort. Skioldr er land 440 vapnana, en vopn er hagl eþa regn þes landz, ef nygiorvingvm 5 er ort.

64. (51) Hvernig skal kena skip? Sva, at kalla hest e(ða) dyr e(ða) skið sækonvnga eþa sævar e(ða) skipreiþa e(ða) veðrs. Barv fakr, sem Hornklofi q(vað):

256. Hriodr let hætzzrar tíþar barv faks ens bleika
10 harðraþr skipa þarþvm barnvngv alavg þrvngit.

Geitis mar², sva q(vað) Eringar Stein:

257. Enn þott vfríþ³ svnnan hlavðvm Geitis mar grioti
oll þioð segi⁴ skaldi glapir nenvm vær þenna.

Sveiþa hreinar:

15 258. Svðlongvm komt Sveiða⁵ sigrakr Savlsa beckiar
svnz líþv dyr fra grvndv Sveins mavgr átravð
hreinvvm.

Sva q(vað) Hallvarðr; her er ok kavllvð svndz dyr ok særin Savlsa beckr. Sva q(vað) Þorþr Siareksson⁶:

259. Svegia let firir Sigiv en sloþgoti siþan 442
20 solborðz goti norþan⁷ sæþings firir skvt bæþi
gvstr skavt Gylfa rastar hestr oð lavgs firir Lista
glavmi svðr firir Avmar lagþi Kavvmt ok Agðir.

¹ Mgl. ² hest tf. ³ Rett. fra vfríþvr. ⁴ Rett. fra segir; þat tf. ⁵ Rett. fra sveita. ⁶ Skr. Snaraks-, men n synes rettet til i. ⁷ Rett. fra noþ.

L. 1. kallat: kolluð WTA; afr. U. — 2. vapn: kent ok tf. U. — 3. mannzins: manz WTA. sva er: ul. R, i alle øvr. — 4. er: ero U. þes landz: ul. T. -giorvingvm: -gervingar U. — 6. Hvernig: Hversu W. Overskr. i U: fra kenningo skips, i A: skips heiti. — 7. eða skið: ul. UA. veðrs: byriar U. — 8. fakr: fac T. — 10^a. harðraþr: harþr U. — 11. mar: hest tf. R, hestr tf. T. — 12^a. vfríþ: UA; ofriðr RWT. — 13^a. segi: UA; segir RWT; þat tf. R. — 13^b. nenvm: nennu WT. — 14—19. Sveiþa—Siarekss.: her er kallað svnddyr(!) U. — 14. hreinar: hræinn sëm her ær qveðit A. — 15^a. komt: kom A. Sveiða: WTA; sveita R. — 16^b. mavgr: rakkr W. — 17—18. her—Siarekss.: ul. A. — 17. ok(1): ul. T. kavllvð: kallat W. — 18. Siareks-: W; siarreks T. — 19^a. Svegia . . Sigiv: Sveigia . . sygio U. — 21^a. rastar: rastir A. — 22^a. firir: ul. U. Avmar: ravmar A; ravmi U. — 20^b. sæþings: sæþins U. skvt: skavt A. — 21—22^b. ul. U. — 21^b. lavgs: = lauks i de øvr.

Her er skip kallað solborðz hestr ok sær Gylfa land, sæþings
slóð særin ok hestr skipit, ok enn lavks hestr; lavkr heitir siglv
tre. Ok enn sem Markvs q(vað):

260. Fiarðlina oð fanir	biorn geck fram afornar	
fast vetrliþi ¹ rastar	floðs hafskiþa sloþir	5
hliop of hvita gnipvr	skvr avrþigr bravt skorþv	
hvals rann ² ivgtani	skers glymflotvr bersi.	

Her er skip kallað biorn rasta; biorn heitir vetrliþi ok ivgtani
ok bersi, ok biorn skorþv er her kallað. Skip er ok kallað hrein;
sva q(vað) Hallvarðr, sem aðr er ritat; ok hiortr, sem q(vað) 10
Haraldr konvngr Sigvrþars(on):

444 261. Sneið firir Sikiley vípa	brynt skreið vel til vanar ³	
svð vorvm þa prvþir	vengis hiortr vnd ⁴	
	drengivm.	

Ok elgr, sem Einar q(vað): 15

262. Bavgs getr með þer þeygi	elg bvvvm floðs nema fylgi	
þyðr drengr vera lengi	friðstavkqvir þvi nakqv ⁵ .	

Otr⁶. Sem Mani q(vað):

263. Hvat mvndv hafs a otri ⁷	karl þviat kraptr þin favrlaz	
hengiligr með drengivm	kingrar mega vinna.	20

Vargr, sem q(vað) Refr:

264. En hoddvonþvr hlyddi	holr til hermpar spialla	
hlvntvnis em ec rvni	heinvandil Þorsteini.	

¹ t synes rettet fra ð. ² Rett. fra þan. ³ Rett. fra varn-. ⁴ Rett. fra vm. ⁵ Rett. fra nakqva. ⁶ Mgl. ⁷ Forskr. og tildels raderet.

L. 1. sæþings: sæþins U. — 2. særin: sior W. — 3. tre: treit U. Ok—qvað: Sva qvaþ Markvs U. — 4—7^a ul. U. — 5^a. vetr-: veðr WT. — 6^a. hvita: RA; hvitar T; huna W. — 7^a. hvals rann: hval WT; hval-landz A. tani: hranna tf. W. — 5^b. skiþa: skipa WTUA. — 6^b. skvr-: skrvþ- U. — 7^b. glym-: gvnn- U. — 8. skip: skipit U. rasta: rastar A. biorn(2)—ivgtani: ul. U. — 9. er—kallað: ul. U. ok(3): ul. U. — 9—10. hrein—ok: ul. T. — 10. -varðr: -freðr A. sem: ok WA. — 11. Sigvrþars.: ul. U. — 12^b. brynt: brvnt U. vanar: alle undt. R (varnar). — 13^b. vnd: alle undt. R (vm). — 17^a. þyðr: þrudr T. vera: vna A. — 17^b. þvi: þer U. stavkqvir: stökkvi A. nakqv⁵: nockvt UA; nakkva RW; noccuu T. — 18. Otr: A; ul. de øvr. — 19^a. otri: akri U. — 22^a. vonþvr: vargr U. — 23. em: skal U. — 23^b. hein: heim U.

Ok oxí. Skip er ok kallað skið eða vagn e(ða) reið. Sva q(vað)
Eyíolfr dafaskald:

265. Meita for¹ at moti vng^r með íofnv gengi
mioc sið vm dag skipi vt vers fravmvm hersi.

5 Sva q(vað) Styrkar Oddas(on): 446

266. Ok ept itrvm stokkvi² hlvnz aHeiða fanir 35b
óc Havgna lið vavgnvm hyriar floðs af mopi.

Ok sem Þorbiorn q(vað):

10 267. Hafreiðar var hloþir Hvíta Kristz sa er hæsta
hlvnz iskirnar brvni hodsviptir feck giptv.

65. (52) Hvernig skal Krist kena? Sva, at kalla hann skap-
ara himins ok iarþar³, engla ok solar, styranda heims⁴ ok
híminrikis ok engla, konvng himna ok solar ok engla ok Ior-
sala ok Iordanar ok Griklandz, raþandi postola ok heilagra
15 manna. Forn skald hafa kent hann við Vrþarbrvn ok Rom, sem
q(vað) Eilifr Gvðrvnars(on):

268. Setbergs qveða sitia sva hefir ramr konvng^r
svðr at Vrþarbrvni remþan
Roms banda sic lændvm.

20 Sva qvað Skapti Þoroddzson:

269. Mátt^r er mvnka drottins Krístr skop ríkr ok reisti 448
mestr aflar gvð flestv Rvms holl verold alla.

Himna konvng^r, sem Markvs q(vað):

25 270. Gramr skop grvnd ok himna ein stillir ma allv
glygran^z sem her dycian aldar Krístr of valda.

¹ Rett. fra var. ² Mgl. ³ Rett. fra iarþa. ⁴ Over m en streg (læs heimsins?).

L. 1. Ok oxí: U (der dog skr.: ok oxa er skip kallað); ul. de øvr. — 2. E. dafask.: Eyvindr U. — 3^a. for: alle undt. R: var. — 4^b. lyder i U: vt ver formvm hersis. — 6^a. ept: eptir U. stokkvi: WTUA; ul. R. — 6^b. Heiða: heita U; háfar A. — 9^a. reiðar: ræpar U. hloþir: hlæði A; hlæð- de øvr. — 9^b. Kristz: krístr UT. — 11. Overskr. i U: hversv kenna skal krist, i T: Hofdijnglegar kennijngar, i A: hversv varr lavsnari ær kændr. Hvernig: Hverso U. Krist: varn dróttin A. — 12. heims ok: ul. U. heims: ok himentungla tf. T. — 13. ok(3) engla: ul. U. ok(3)—Iorsala: ul. T. — 14. raþandi: raþanda UT. — 15. við U.: til vrðarbrvnnz A. ok: við tf. A. Rom: Rum T. — 17^b. sva: sa A. — 22^b. Rvms: roms UA.

Sva q(vað) Eilifr kvlnasvein:

271. Hroz lytr helgvm krvzi sænn er en avll dyrð avnvr
heims ferþ ok lið beima ein Mario sveini.

Mario sonr, en sem Eilifr q(vað):

272. Hirð-lytr himna dyrðar matt viðr milding drottar 5
hreinn Mario sveine maðr er hann ok gvð¹
sannan.

Engla konvng, enn sem Eilifr q(vað):

273. Mátt er enn menn of hygi þo er engla gramr ollv
mætr gvðs vinar² betri avr helgari ok dyri. 10

450 Iordanar konvng, sva q(vað) Sigvatr:

274. Endr reð engla senda fors þo hann ahersi
Iordanar gramr³ fíora helagt skopt or lopti.

Grickia konvng, sem Arnor q(vað):

275. Þonir hefi ec firir beini Grikia vqrð ok Garþa 15
bragna fallz við sniallan gíof lavnac⁴ sva íofri.

Sva q(vað) Eilifr kvlnas(veinn):

276. Hímíns dyrð lofar hálþa hann er allz konvng stilli.

Her kallaþi hann fyrst Krist konvng mana ok anat sín allz
konvng. EN q(vað) Einar Skvlas(on): 20

277. Let sa er landfolks gætir vmgeypnandi opna
líknbiartr⁵ himinríki allz heims firir gram
sniollvm.

¹ ok tf. ² Rett. fra sonar. ³ Rett. fra gram. ⁴ Rett. fra lavnat. ⁵ Rett. fra lík.

L. 2^a. Hroz: hrocs U. helgvm: ha . . m U. krvzi: cruci WTUA. — 3^a. lið: kyn A. — 3^b. ein: einn TAU. Mario sveini: solkonungr hreinni UA. — 4. sonr: svæinn A, en: ul. UA. — 5^b. viðr: vinnr WA; verr U. milding: mildingr UA. — 6^a. hrein: hreinn W. — 8. enn: ul. UA. — 9^a. Mátt: Minne U. — 10^a. gvðs: gvð U. vinar: WTA; vinvm U; sonar R. — 13^a. gramr: WTUA; gram R. — 12^b. þo: þa T. hann: hans UA. ahersi: vm hersis U; hersis skr. A. — 13^b. skopt: skop U. or: ok T. — 14. Grickia: Girkia WTA, = l. 15^b. — 15^a. Þonir: bænar A; bæn W. hefi ec: hæfik A. firir: fra A; ul. U. — 16^a. fallz: fiallz U. við: vm U. — 15^b. Grikia: Girkia WTA. — 16^b. lavnac: launag W; lavna ek AU. — 17. Sva—kvlnas.: oc enn sem Eilifur quad T. qvað: enn tf. WA. — 18^b. stilli: spiallí U. — 19. kallaþi—kg: er cristr kallaþr konvng U; hann calladi crist fyrst skr. T; hann kallar fyrst crist skr. A; fyrst ul. W. mana: mannanna WT. ok: i tf. A. anat sín: síþan U. — 20. kg: konvng U. EN: Sva W. — 22^a. líknbiartr: U; líkbiartr WTR; líknsamr A.

66. (53) Þar koma saman keningar, ok¹ verþr sa at skilia
 452 af stoð, er ræðr skaldskapinn, vm hværn qveþit er konvngin,
 þviat rett er at kalla Miklagarþz keisara Grikkia konvng, ok
 sva þan konvng, er ræðr Iorsala landi, at kalla Iorsala konvng;
 5 sva ok at kalla Roms konvng Romaborgar keisara e(ða) Engla
 konvng þan, er Englandi ræðr. En sv kening, er aðr var ritað,
 at kalla Krist konvng manna, þa kening ma eiga hverr konvng.
 Konvnga alla er rett at kena sva, at kalla þa landræpendr eþa
 landz vorþv e(ða) landzsæki e(ða) hirðstiora e(ða) vorð landfolks.
 10 Sva q(vað) Eyvindr skaldaspillir:

278. Farmatys iardraðendr²
 fiorvi næmðv aOgloe.

Ok sem Glvmr q(vað) Geras(on):

279. Hilmir ravð vnd hialmi þar varþ igny geira
 15 heina læt a³ Gavtvm grvndar vorðr of fvndinn.

Sem Þioðolfr q(vað):

454 280. Har skyli hirdar⁴ stiori arf ok opal torfv
 hvgreifr sonvm leifa osk min er þat sina.

Sem Einar q(vað):

20 281. Snaks berr fald of fræknv⁵ frama telr greppr firir
 folkvorðr⁶ konvngs Havrða gymnm
 geðsniallr skarar fialli.

¹ var tf. ² Rett. fra iarþaðrændr (jfr. 88,22). ³ Rett. fra vnd. ⁴ Rett. fra hild-. ⁵ Rett. fra fræknvm. ⁶ Rett. fra fold-.

L. 1. Overskr. i U: her segir fra konvngvm, i A: konvnga kænningar skolv her. — 3. þviat—er: þat er rett W. Grikkia: Girkia TA. — 4. at kalla: kenna þann U. at—Iors.kg: ul. A; Iorsalalanz skr. T. — 5. at kalla: ul. UA. Roms: Romaborgar U; Rums skr. T. Romab.keisara: kenna hann roms konung U. eða: ok U. — 6. er(1): fyrir tf. A. — 7. kalla: kenna U. — 9. landz-: land- UT. eða hirðstiora: ul. T. vorð: vqrðv A. land-: landz- A. — 12^a. fiorvi osv: et cetera Leita capitula fyrr i bokinni [her sigtes til s. 88,20 f.] Sva scal kænna við þttir sem kormakr qvað heyri sonr a syrar et cetera [v: s. 163,16 f, hvorefter ókend heiti s. 164,18 følger] A. næmðv: næmþe U. — 11^b. iarðraðendr: WTU; forskr. R. — 13. Geirason: ul. T. — 15^a. lavt: lavtr U. a: WTU; vnd R. — 17^a. hirdar: WTU; hildar R. — 18^a. leifa: sál. ogsá U. — 20^a. fald: folld U. fræknv: U; fræknvm RWT. — 21^a. folk-: WTU; fold- R. Havrða: orþa U. — 20^b. greppr: gipt U. firir: með U.

Rett er ok v̄m þan konvng, er v̄ndir honv̄m erv skattkonvngar, 36^a
 at kalla hann konvng konvnga. Keisari er æt̄zr konvnga, en þar
 næst er konvnḡr sa, er ræðr firir þiōðlandi, iafn ikeningv̄m oll-
 v̄m hv̄rr við anan iskaldskap. Þar næst erv þeir menn, er iarlar
 heita e(ða) skattkonvngar, ok erv þeir iafnir ikeningv̄m við kon- 5
 vng, nema eigi ma þa kalla þiōðkonvnga, er skattkonvngar ero;
 ok sva q(vað) Arnor i(arla)skald of Þorfin iarl:

282. Nemi drott hve sia sotti eigi þr̄v̄t við ægi
 snarlyndr konvnḡr iarla ofvægian gram bægia.

Þar næst erv ikeningv̄m iskaldskap þeir menn, er hersar heita; 10
 kena ma þa sem konvng eþa iarl, sva at kalla þa gyllbriota ok
 avðmilinga ok merkismenn ok folks stiora, eþa kalla hann
 oddvita liðsins e(ða) orrosto, firir því at þiōðkonvnḡr hv̄rr,
 sa er ræðr morgv̄m londv̄m, þa setr hann til landstiornar með
 ser skattkonvnga ok iarla at dæma landz lavg ok veria land 15
 46⁶ firir v̄friþi i þeim londv̄m, er konvngi ligia fiari, ok skvlo þeir
 domar ok refsingar vera þar iafnrettir sem sialfs konvngs. En¹
 ieinv landi erv morg hervt ok er þat hatr konvnga at setia
 þar rettara ifir sva morg hervð, sem hann gefr [til valdz² ok
 heita þeir hersar eþa lendir menn̄ idanskri tvngv, en greifar 20
 iSaxlandi, en barv̄nar iEnglandi; þeir skvlo ok vera rettir dom-
 arar ok rettir landv̄rnar menn yfir því riki, er þeim er fengit
 til stiornar. Ef eigi er konvnḡr nær, þa skal fyrir þeim merki
 hera iorrostom, ok erv þeir þa iafnrettir herstiorar sem kon-
 vngar eþa iarlar. Þar næst erv þeir menn, er havlþar heita; þat 25

¹ Rett. fra Ok. ² Rett. fra vald yfir.

L. 1. v̄m—kg: þa konvnga U. — 2. Keisari: keiseri U. en: ok U og
 ul. er. — 3. firir: ul. U. keningv̄m: þiōðkenningum T. — 4. i skaldskap:
 ul. U. — 6. -kgar: -gilldir W. — 8^a. hve sia: vina U. — 8—9^b ul. U. —
 10. i skaldskap: skallðskapar W; ul. U. — 11. kg. . iarl: konunga. . iarla
 U. -briota: -brota WT. — 12. folks stiora: folkstiornar U; folk- skr. WT.
 kalla: kenna U. — 14. ræðr: fyrir tf. U. þa: þessa U. til landst.: landz
 stiornarmenn U. — 16. i—londv̄m: þav lavnd U. ligia: ero U. þeir:
 þeira U. — 17. ok refsingar: ul. U. þar: ul. U. rettir: rettar T. En:
 WTU; Ok R. — 19. rettara: rettar U. til valdz: WTU; vald yfir R. —
 20. eþa: en U. — 21. barv̄nar: baronar U. — 22. yfir: fyrir U. — 23.
 stiornar: forraþa U. Ef—nær: ul. U. eigi: engi T. — 24. orrostom:
 orrosto U. þa: ul. U. -stiorar: -stiornarmenn U. — 25. Þar: nyt kap.
 U med overskr.: her segir fra havlþv̄m. — 25—162,1. þat—þeir: þeir
 menn er rettnefndir ero þeir bændr U.

erv hvendr þeir, er gildir erv at¹ ættvm ok rettvvm fvlvmm. Þa ma sva kena, at kalla þa veitanda fiar ok gætanda ok sætti mana; þesar keningar megv ok eiga hæfþingiar. Konvngar ok iarlar hafa til fylgþar með ser þa menn, er hirðmenn heita ok
 5 hvskarlar, en lendir menn hafa ok ser handgengna menn, þa er iDanmorkv ok iSviðioð erv hirðmenn kallaþir,² en iNoregi hvskallar,³ ok sveria þeir þo eiþa sva sem hirðmenn konvngvm. Hvskarlar konvnga varv mioc hirðmenn kallaþir ifornesko; sva q(vað) Þorvaldr blöndvskald:

- 10 283. Konvngr heill ok sva sniallir⁴ oð hafa menn imvni
 soknavr við lof giorvan min hvskarlar þinir.

Þetta orti Haraldr konvngr Sigvrþars(on):

458

284. Fvllafli biðr⁵ fyllar hilmis stols a hæla
 fin ec opt⁶ at drifr mina hvskarla lið iarli.
- 15 Hirðmenn ok hvskarla hofþingia ma sva kena, at kalla þa in-
 drott eþa verþvng e(ða) heiðmenn⁷; sva q(vað) Sighvatr:
285. Þat fra ec vig avatni nadda el en⁸ nyla
 verþvng iofvrs gerþv nest tel engin smæstv.

Ok en þetta:

- 20 286. Þagi var sem þesvm mioð firir malma qveþiv
 þengils aio strengiar mēr heiðþegvm bæri.

Heiðfe heitir mali ok giof, er hæfþingiar gefa; sva q(vað) Ottar svarti:

¹ Rett. fra af. ² Skr. nærmest som kalla þeir. ³ Skr. hvrs-. ⁴ Rett. fra sniallr. ⁵ Rett. fra beið. ⁶ Skr. optr. ⁷ Rett. fra hirð-. ⁸ Rett. fra at. L. 1. at: WTU; af R. fvlvmm: ul. U. Þa: hann W. — 2. þa: hann W; ul. U. — 3. eiga: konvngar eða iarlar ok tf. U. — 3—4. Kgar—fylgþar: þeir hava þar U. — 4. ok: eða U. — 5. ok: með U. — 7. hvskallar: ero hvskarlar kallaðir U. sva—konvngvm: konvngi U; konvngi skr. WT. — 8. Hvskarlar . . hirðmenn: omv. U. fornesko: fyrnd U. — 13^a. -afli: avflvgr U, men i randen med samme hånd rettet til afli. fyllar: fylla U. — 13^b. stols: stol U. — 15. Hirðm.—hvskarla: ul. U. — 16. verðvng—heiðmenn: eða heiþeng eða verþvng U; heið- WT; hirð- R. — 17^a. þat: þar U. a: at U. — 17^b. en: WT; at R; it U. nyla: nyia U. — 18^b. engin: ek ong en U; ec eigin T; ek æigi hin W. — 20^a. þagi: þeygi UT. var: uass W. sem: ul. T. — 21^a. þengils: þengill UT. strengiar: sprengir U. — 20^b. mioð: miok U. malma qveþiv: mala kveþior U. — 21^b. heiðþegvm: heiþengvm U (vistnok så). — 22. ok: eða U. gefa: veita U. — 22—163,2. sva—svinvm: ul. U.

287. Goðmenis þarf ec Gvnar her er alnenin ini
gloðbriotanda at niota indrott með gram svinvm.
- Iarlar ok hersar ok hirðmenn erv¹ sva kendir², kallaþir kon-
vngs rvnar epa malar e(ða) sessar; sva q(vað) Hallfróðr:
- 460 288. Grams rvni lætr glymia Hægna hamri slegnar 5
gvnríkr hin er hvæt líkar heiptbraðr of sic vaþir.
- Sem Snæbiorn q(vað):
289. Stior viðiar lætr styðia hlemmisverþ við harðri
stals bvðlvnga mali hvflangan skæ³ dvfv.
- Sva q(vað) Arnor: 10
290. Bera syn⁴ of⁵ mic minir þess ofþengils sessa
morðkendz taka enda þvng mein synir vngir. 36b
- Konvngs spialli, sem Hallfróðr q(vað):
291. Rað lvkvz at sa síþan atti einga dottvr
sniallmæltr⁶ konvngs spialli Onars viði⁷ grona. 15
- Sva skal men kena við ættir⁸; sem Kormakr q(vað):
292. Heyri sonr aSyrar avr greppa lætr vppi
sannreynis fen tana iastrin Harallz mina.
- 462 Hann kallaþi iarlinn sanreyni konvngsins, en Hakon iarl son
Sigvrþar iarls. En Þioðolfr q(vað) sva vm Harald: 20
293. Vex Olafs feðr harðræpit hvert
iarnsaxa veðr sva at hroðrs er vert.
- Ok en sva:

¹ Rett. fra er. ² at tf. ³ Rett. fra ser. ⁴ Rett. fra sin. ⁵ Rett. fra en. ⁶ Skr. -mælt. ⁷ Rett. fra vini. ⁸ Rett. fra ætt.

L. 3. erv—kendir: WUT; er skr. R; at tf. RW. — 3—4. kallaþir kgs: at kalla hann U. — 5a. Grams: Gramr U. — 6a. -ríkr: -líkr U. hin: sa U. — 5b. Hægna: havgnar U. — 6b. of: vnd U. — 8a. Stior viðiar: Stior viðrar U. lætr: let WT. — 9a. bvðlvnga: doglinga U. — 9b. skæ: UT; sę W; ser R. dvfv: þvfo U. — 11a. syn: U; sin RWT. of: vm U; en RWT. — 12a. morðkendz: mærp kendr U; kend skr. W. — 11b. þess of: þessvm U. — 15a. mæltr: raþr U. — 14—15b. ul. U. — 15b. Onars: anars T. viði: WT; vini R. — 16. men: mann U. ættir: WTU; ætt R; sinar tf. U. — 18a. reynis: reunir T. — 17b. greppa: greipa U. lætr: letr T; lætk W; (le)t ek U. — 18b. iast: ast- U. Harallz: haralldr U. — 19. iarl: var(?) U. — 20. vm Harald: ul. U. — 21a. Vex: Eykr U. — 22a. saxa: soxy U. veðr: veþ U. — 22b. at: ul. U.

294. Jarizleifr of sa
hvert iofri bra

hofsc hlyri frams
ens helga grams.

Ok en q(vað) hann:

295. Andaðr er sa
er of alla bra

havkstalla konr
Haraldz broþvr sonr.

EN q(vað) sva Arnor i Ravgnvaldzdrapv:

296. Reð Heita konr hleyti¹
herþarf² við mic giorva

styrk let oss of orkat
iarls megð af því fregðar.

Ok en [kvað hann³ of Þorfin iarl:

10 297. Bitv sverþ en þar þvrþv⁴
þvngior firir Mæn svnan

Ravgnvaldz kind vnd randir
ramlig folk ens gamla.

464 Ok en q(vað) hann:

298. Ættbæti firr⁵ itran
allriks en ec bið likna

trvra tiggia dyrvm
Torfeinars gvð meinvm.

15 Ok en q(vað) Einar skalaglamm:

299. Ne ættstvpill ættar
ognherþir mvn verþa

skyldr em ec hroðri at halda
Hilditanz in mildri⁶.

67. (54) Hvernig er okend setning⁷ skaldskapar? Sva at nefna hvern lvt sem heitir. Hver erv vkend nofn⁸ skaldskaparins?
20 Hann heitir bragr ok hroðr, oðr, mærd⁹, lof. Þetta q(vað) Bragi hin gamli, þa er hann oc vm skog nokqvorn¹⁰ sið vm qveld,

¹ Rett. fra hlioti. ² Rett. fra -þarf. ³ Rett. fra sem hann q(vað).
⁴ Rett. fra þvrþir. ⁵ Rett. fra fiðr. ⁶ Rett. fra mildi. ⁷ Skr. -ig. ⁸ Rett. fra heiti. ⁹ Skr. mærd. ¹⁰ Skr. nokqvorn.

L. 2^a. hvert iofri: hvat iofvrr U. — 3—5. Ok—sonr: ul. U. — 3. qvað hann: sva T. — 4^b. -stalla: -stallda W. — 6. EN—drapv: Sva qvaþ Arnorr U. — 7^a. hleyti: U; hlótiT; hlæti W; hlioti R. — 7^b. styrk: storr U. oss: qll W. — 9. kvað hann: WTU; sem hann qvað R. — 10^a. þvrþv: WT; þvrði U; þvrþir R. — 11^a. firir: yvir U. — 10^b. vnd: en U. — 11^b. -lig: ligt U. — 13^a. Ætt: At T; Et W. firr: U; fiðr WTR. — 14^a. likna: liknar U. — 13^b. trvra: trvrrar U. — 16^a. ætt: att W. — 17^a. -herþir: -herþi U. — 17^b. mildri: UT; milldi WR. Hermed slutter W dette afsnit; fortsættelsen var Háttatal. Overskr. i U: her segir hverso kend(!) er setning skaldskapar, i A: skaldskapar kænningar(!) — 18. okend: kend(!) U. -skapar: -skaparins U. — 19. nofn: TAU; heiti R. skaldsk.: uden art. TA. — 20. oðr: ul. U. lof: ok leyfþ tf. U. Þetta: Sva W. — 21. hin gamli: ul. A. oc: for A.

þa stefiþi trollkona a hann ok spvrþi, hvern þar for; hann svaraði sva:

- 466 300. Skald kalla mic Vgs avlbera
 skapsmið¹ Viðvrs Oðs skapmoða
 Gatz giafravtvt hagsmið¹ bragar 5
 grepp ohneppan hvat er skald nema þat?

Ok sem Kormakr q(vað):

301. Hroðr geri ec of mæg mæran haptsonis geld² ec hanvm
 meir Sigrþar fleira heið. Sitr Þor ireiþv³.

Ok sem q(vað) Þorþr Kolbeinss(on): 10

- 468 302. Mioc let margar sneckivr oðr⁴ vex skaldz [ok skeiþar⁵
 mærfar avr sem knavrv skialdhlynr⁶ abrim dynia.

Mærð, sem Vlfr Vgas(on) q(vað):

303. Þar komr a enn qri ofra ec sva til sæfar
 endr þar ec mærð af hendi sverðregns lofi þegna. 15

Her er ok lof kallat skaldskapr.

68. (55) Hvernig erv nofn gvðana? Þav heita⁷ bavnd, sem q(vað) Eyiolf⁸ daðaskald:

304. Dregr land at mvn banda Eirikr vnd sic geira 20
 veðrmildir ok semr hildi.

¹ Rett. fra -skið. ² Rett. fra galt. ³ Rett. fra reiþvm. ⁴ o ligner mest a. ⁵ Rett. fra at skeiþa. ⁶ Rett. fra skiold-. ⁷ ok tf. ⁸ Rett. fra -vindr.

L. 1. kona: ul. U. for: færi AU. Her tf. RC fölg. v.: Tra'll kalla mic | tvngl siotrvngnis | avðsvg iotvns el (her beg. C; ek tf. C) solar bæl | vilsin volv | vorð nafiarfar (nattfara C) | hvelsvelg (hleif- C) himins | hvat er tra'll nema þat. — 2. sva: ul. UC. — 4^a. skapsmið: TUA; skipsmid C; -skip skr. R. — 5^a. Gatz: gavkz U. — 6^a. -hneppan: -hneppin C. — 3—4^b. ul. T. — 3^b. æl-: vil- C. — 4^b. skapmoða: sparmoða U; -moðin skr. A. — 5^b. smið: TAU; -skip R. — 8^a. geri ec: gerik A; gorig C. — 9^a. Sigrþar: sigvrþr U; sigradar C; Hakonar A. fleira: fleina C. — 8^b. hapt-: happ- U. -sonis: sænis A; sænis UC. geld: UW; vel A; galt RC. — 9^b. reiþv: TUA; reiþvm RC. — 10. Ok sem: Sva U; ok enn sem A. — 11^a. let: lætr C. — 11^b. oðr: adr C (jfr. R). skaldz: skaldi U. ok skeiðar: U; ok sceida TA; at skeiþa RC. — 12^b. skiald-: skald- U. — 13. Vgason: ul. UC. — 14^a. a: ár A. enn: er U; hinn A. qri: æri UA; orri C. — 15^a. af: a U; at CA. — 16. ok: ul. C. kallat sksk.: kendr skaldskaprinn U. Her tf. U: sva qvaþ ormr steinþorsson. ek hefi orþgnott mikla | o(pt) finnvm þat minni | fram tel ek leyfþ fyrir lofþa | lios en ek mvnða kiosa. Nyt kap. i U med overskr.: vm nofn gvðanna. — 17. Hvernig: þessi C. — 18. E. daðask.: UA; daðask. ul. T; Eyvindr skr. R; Eyvindr skalda-spillir C. — 20—21. ul. U. — 20. geira: geiri A. — 21. ul. C.

Ok havpt, sem q(vað) Þiðolfr in hvinverski:

305. Tormiðlaðr¹ var tivvm¹ hvat qvað² hapta snytrir³ 470
talhreín meþal beina hialmfaldinn þvi valda.

Ravgñ, sem Einar q(vað) skalaglammm:

5 306. Rammavkin qveð ec riki ravgñ Hakvñar magna.

Iolnar, sem Eyvindr q(vað):

307. Iolna svmbll stillis lof
en vær gatvm sem steina brv.

Diar, sem Kormakr q(vað):

10 308. Eykr með eni dvki breyti hvñ⁴ sa er beinan
iarðhlvtr dia fiarþar bindr⁵. Seið Ygr til Rindar.

69. (56) Þesi nofn himins erv ritvð, en eigi hofvm vær fvndit 37a
iqvæðvm aþll þesi heiti; en þesi skaldskapar heiti sem avñvr
þicki mer oskylt at hafa iskaldskap, nema aðr finni hann iverka
15 hafvtskalda þvilik heiti: Himin, hlyrnir, heiðþornir, hregmimir,
andlangr, liosfari, Drifandi, scatvnrir, viðfeðmir, vetmimir, leiptr,
hriodr, viðblain. Sol: svna, ravþvll, eygloa, alskir, syni, fagra- 472
hvæll, liknskin, Dvalins leika, alfræþvll, ifravadvll, mylen⁶.

¹ Rett. fra -mild- og tivi. ² Rett. fra qveþv. ³ Rett. fra snyrtir.

⁴ Rett. fra hvñs. ⁵ Skr. biðr. ⁶ Er vist skr. myseñ.

L. 1. ok: ul. TA. in hvinv.: ul. U. — 2a. tivvm: U; tivi RAC. — 2b. qvað: kvað þv U; kvat C; kvedv RTA. — 4. skalagl.: ul. UT; skulason C. — 5a. kveð: kuad C. — 5b. magna: magni U. Her indskyder C: þau heita ok regin sem her er. Sv skal renna | þa er regin deya | modur brautir mær (denne linje fork.). — 6. Iolnar: þolnar U. — 7a. Iolna svmbll: þolnar at(!) U. — 8a. en: enn TAC. — 7b. lof: ul. A. — 11a. -hlvtr: hlut C. — 10b. breyti: bæiti A. hvñ: A; hunn U; hunn RTC. beinan: beinir A. — 11b. Ygr: yckr C; ykr U. — 12. Overskr. i U: vm nofn heimsins, i A: himins hæiti (dette og følg. afsnit findes her senere, efter kap. 75). — 12—13. þesi—heiti: Himins hæiti þæssi ær her ærv ritin hofvm ver æigi qll fvndit i kvæðvm A. — 13. heiti: ul. U. skaldskapar: ul. U. sem avñvr: ul. U. — 14. isksk.: ul. U. — 14—15. aðr—heiti: kveþit se til hann heitir U. — 14. finni hann: finniz T. verka: vercum T. — 15. skalda: med art. C. þvilik heiti: ul. A. -þornir: -þyrnir U; -ornir A. — 15—16. hregmimir—vetmimir: ul. U. — 16. vet: vit- C; vef- A. leiptr: ul. C. — 17. hriodr: hriotr C. viðblain: her har U et lille stykke om himlens kenningar. 3: beg. til kap. 32; derpå om tidens navne, 3: kap. 79. Så følger: her segir vm nofn solar ok tvngls (i omv. orden). Overskr. i A: solar hæiti. alskir: anskip(!) U. — 18. likn-: lino(!) U. ifroðvll mylen: ul. U; ifr. r. i 2 ord RT; if- C.

315. Man ec þat er iorð við orþa grǫnar gravfnvm mvni
endr myrk Danar sendv gein Hloðyniar beina.

Fron, sem Vlfr q(vað) Vgas(on):

476 316. En stirðþinvll starþi frons afolka reyni
5 storþar legs firir borþi franleitr ok bles eitri.

Fiorgyn, [sem her er kveðit¹:

317. Avrgilldis var ec Eldi dygr se heiðr ok hreggi
als Fiorgyniar mala hrynbeds ár steðia.

72. (58) Vargr heitir dyr; þat er rett at kena við bloð e(ða)
10 hræ sva, at kalla verþ hans e(ða) drykk; eigi er rett at kenna
sva við fleiri dyr. Vargr heitir ok vlfr, sem Þioðolfr q(vað):

318. Gera var gisting byrivð¹ sonr asar at spenia
gnog en vlfr or skogi Sigvrþar kom norþan.

Her er hann ok geri kallaðr. Freki, sem Egill q(vað):

15 319. Þa er oddbreki gnvþi hrafni
sleit vnd freki ahæftstafni.

Vitnir, sem Einar q(vað):

478 320. Elfr varþ vnda gialfri vitnis fell með vatni
eitrkald roþin heitv varmt² aþr imen Karmtar.

20 Ylgr, sem Arnorr q(vað):

321. Svalg atþbogi ylgiar græþir græn at raþvm
ogodr en var bloþi grandaknvm na blandin.

¹ Mgl. ² Skr. vart.

L. 1^a. iorð: orð A. — 2^a. myrk—sendv: mardanar senda C; senda skr. T. — 2^b. gein: grein C(?). — 5^a. legs: mæns A; leggs(?) C. — 6. Fiorgyn—kveðit: Hun heitir fiorgvin C. sem—kveðit: A; ul. RT. — 7^a. ec: ær A. Eldi: alldri C. — 9. Overskr. i AB: Vargs heiti, i U: kendr vargrinn. Kap. findes i AB efter 78, og i U langt senere. þat: ok U. við: ul. A. — 10. kalla—drykk: kenna lund hans U. — 11. sva: ul. U. við: ul. C. Þioðolfr: skald tf. C. — 12^a. byrivð: UC; ul. RTAB. — 13^a. gnog: gnogr U. — 12^b. lyder i U: sannr freki skal vekia. at: ok T. — 12—13^b. ul. B. — 13^b. Sigvrþar: Sigvrþr U. — 14. Her—kall.: Hann er ok kalladr B; Her ær ok kallat gæri A. hann ok: ul. U. kallaðr: eða tf. C. — 15—16^a. omb. AB. — 15^a. þa er: þat var A. oddbreki: vnd freki U. — 16^a. lyder i U: en oddreki. — 16^b. hæftv: skeiðar AB. — 17. sem—qvað: ul. U. — 18^a. varþ: var UB. — 19^a. roþin: drifn C. — 18^b. með: i C. — 19^b. aþr: blod C; holld B; elldr U. men: mvnn U. — 20. Ylgr: Ulfr C. — 22^a. var: varð AB. — 21^b. græþir: gradugr C. at: af C. — 22^b. grandaknvm: brandvoxnvm U (b er dog usikkert); gran- skr. C.

Vargr, sem Illvgi q(vað):

322. Vargs var mvnr þat er myrkavriþa markar
margan min drottin rak flotta.
menskerþir stack sverpi

Þetta er en vargs heiti sem Hallr q(vað):

5

323. Heidingia sleit hvngri granar ravð gramr afenri
har gylðir navt sara geck vlfr iben¹ drecka.

480 Ok en, sem Þorðr q(vað):

324. Oð en qrnv naþi gera avlþra navt gylþir 37^b
ims sveit freka hveiti gialpar stoð ibloði. 10

Biorn heitir² fetviðnir, hvn, vetrliþi, bersi, fres, ivgtani, ifivng, glvmr, iqlfvðr, vilskarpr, bera, iorecr, riti, frekr, blomr, ysivng.

73. Hiortr heitir² motroðnir³, dalar, dalr, Dain, Dvalin, Dvneyrr, Dvraþror.

74. Þesi erv heiti hesta talit⁴ i Þorgrimspvlo: 15

325. Hrafn ok Sleipnir Gvlltoppr ok Goti
hestar agætir getit heyrþac Sota
Valr ok Lettfeti Mór ok Lvngr með Mari.
var þar Tialdari

¹ Rett. fra fen. ² Mgl. ³ Rett. fra moðravðnir. ⁴ Her tf. R: þesi erv hesta heiti.

L. 2^a. mvnr: mvnrr ATB; mvðr UC. þat: þar ABU; þa C. — 3^b. flotta: her har RTC l. 11—14, hjörne og hjortenavnene, men U har dem efter Tords vers (Oð osv.); AB ul. bægge slags navne. — 5. Þetta—qvað: RTAC; Svo kuad Hallr B; Heiþingi sem her segir U. — 6^b. granar: grana C. afenri: af eire U. — 7^b. ben: UC; fen ABRT. drecka: recca U. — 8. Ok—Þorðr: sem Þiodolfr U. — 9^a. naþi: ul. A. — 10^a. ims: vns C. hveiti: hæiti A; beito U. — 9^b. avlþra: ylþer U. gylþir: gyldra C. — 10^b. gialpar: giolfar U. — 11—14. Biorn—dvaraþror: ul. AB. Overskr. i U: Kendr biorn. — 11. heitir: ul. RU. -viðnir: -viþr U; flotvitnir C. — 12. -skarpr: -skarfr U; -kalfr C. iorecr: ioreykr U; foran ysivng T. riti: ritr C; ul. U. frekr—ysivng: ul. C; blom. ysonigr skr. U. — 13. Overskr. i U: fra hirti ok hesta nofnvm agietvm. heitir: C; ul. RTU. motroðnir: motravþnir UT, moðravðnir RC. dalr: dallr U; ul. C. Dain: daninn U. Dvalin: ul. C. — 14. Dvn-: dyn- UC. Dvra-: dyra- UT. -þror: -þorr U. — 15. Overskr. i A: hersta hæiti. Þesi—Þorgr.þ.: ul. U; þæssir ærv hæstar taldir i þ. A. talit: þæssir ero hestar taldir tf. T; tauld skr. C. — 15—171,16. ul. B. — 16^a. Sleipnir: Slettfeti U. — 18^b. Mór: mar C. Lvngr: langr A.

326. Vig ok Stvfr
var með Skefaði
Þegn knatti Blackr bera
Silfrtoppr ok Sinir¹
sva heyrþac Faks of getit
Gvllfaxi ok Ior með goþvm.
Þesir ro en talpir i Kalfsviv⁶.
328. Dagr reið Dravfli
en Dvalin Moðni
Hialmr⁷ Hafeta.
en Haki Faki
reið bani Belia
Bloðvghofa
en Skævafi
skati Haddingia.
329. Vestein Vali
en Vivill Stvfi
Meinþiofr Moi
en Morgin Vakri
Ali Hrafni
327. Bloðvghofi het hestr
er² bera qvapv
avflgan Atriþa
Gisl³ ok Falhofnir⁴
Glær ok Skeiðbrimir
þar var ok [Gyllis of getit⁵.
er⁸ til iss riþv
en annar avstr
vnd Aðils
grar hvarfafi
geri vndaðr.
330. Biorn reið Blacki
en Biar Kerti
Atli Glavmi
en Aðils Slvngni
Havgni Havlqvi
en Haraldr Favlkvi
Gvnrar Gota
en Grana Sigvrþr.
- 482
5
10
484
15
20
- Arvagr ok Alsviðr draga⁹ solina, sem fyr er ritat; Hrimfaxi e(ða)
Fiorsvartnir¹⁰ dregr nottina, Skinfaxi eþa Glaðr [fylgia deginvm.⁸
Þessi oxna heiti erv i Þorgrims þvlv:

¹ Rett. fra synir. ² Rett. fra ok. ³ Rett. fra Gils. ⁴ Rett. fra falliafnir. ⁵ Rett. fra gyllir of getin. ⁶ Rett. fra alsvinz malvm. ⁷ Rett. fra Hialmþer. ⁸ Mgl. ⁹ Skr. dragv. ¹⁰ Skr. -svatnir.

L. 1^a. Vig: vinger U. Stvfr: skvfr A. — 2^a. var: ul. U. Skefaði: Skæf-A; skefafa U. — 3^a. þegn: oþen U. knatti: matti C. Blackr: bakkr A; a baki U. — 4^a. Silfr-: Silrin- U; Sal- A. Sinir: Simr U; Synir C; sinarr A. — 5^a. heyrþac: þa nefnda heyrda ek ok tf. C; heyrþa ec skr. UTA. of: ul. UC. — 2^b. er: alle undt. R: ok. — 3^b. avflgan A.: vngan at riþa (!) U. — 4^b. Gisl: Gils RU. Falhofnir: T; -ofnir AU; iafnir C; falliafnir R. — 6^b. Gyllis—getit: TAUC; gyllir of getin R. — 7. Overskr. i U: fra hestvm. ro en: hæstar ærv A. Kalfsv.: A; Alsvinnsmalvm RTC; þesir—visv ul. U. — 8^a. Dravfli: hrafni U. — 10^a. A; lyder i T: ha hialm þer; haulda huatra C; hialmþer R; havð hialmþir U. — 11^a. Faki: fafa U. — 17^a. Stvfi: stvfa U. — 18^a. -þiofr: -þiof C. — 19^a. en—Vakri: hinn morginvakri C; en ul. A; mvnnenn skr. U. — 8^b. er: en U; ul. RC. — 10^b. vnd: vndir U. — 11^b. gar: gramr A. — 16^a. Slvngni: Slaungui C. — 17^b. Havlqvi: havlkni U. — 18^b. Favlkvi: favlkni U. — 20^b. en Grana: Grana riþr U; Vllr ymissvm | ænn Oðinn slæipni tf. A. — 21—23. Arvagr—þvlv: ul. U. — 21. sem—ritat: ul. A; var skr. C. eða: ok C. — 22. dregr: A; draga RCT. fylgia deginvm: C; daginn A; ul. RT. — 23—171,3. þessi—Arfvni: ul. A.

331. Gamalla vxna nofn Rekin ok Kyr
 hefi ec [gorla fregit¹ Himinhriodr² ok Apli
 peira Ravðs ok Hæfis Arfr ok Arfvni.

Þessi erv orma heiti: dreki, Fafnir, iormvngandr, naðr, Niðhavgr, linr, naðra, goin, moín, Grafvitnir, Grabakr, Ofnir, Svafnir, 5 grimr.

486 Navt: kyr, kalfr, yxni, kviga, vetrvng, gripvng, boli.

Savðr: hrvtr, bekri, ær, lamb, veðr. Svin: syr, gylta, rvni, gavlltr, griss.

75. (59) Hver erv heiti lopz ok veprana? Lopt heitir gin- 10 vnga gap ok mepalheimr, foglheimr, veðrheimr³. Veðr heitir hreg, byr, glye, hret, giosta, vindr. Sva segir i Alsvinzmalvm:

332. Vindr heitir með monnvum æpi⁵ iotnar
 en vonsvðr⁴ með goþvm en alfar gnyfara
 kalla gneggivð ginregin heitir iheliv hlavmmvðr. 15

Veðr heitr ok gvstr.

76. (60) Tveir erv fvglar þeir, er eigi þarf at kena anan veg en kalla bloð eþa hræ drykk þeira e(ða) verþ; þat er hrafn ok avrn; alla aðra fvgla karlkenda ma kena við bloð e(ða) hræ, ok er þat þa nafn avrn e(ða) hrafn, sem Þiodolfr q(vað): 20

¹ Rett. fra gerþa. ² Rett. fra Himins hriotr. ³ Rett. fra veið-. ⁴ Rett. fra -vndr. ⁵ Skr. opi, kalla tf.

L. 1^a. vxna: avxna U; yxna C; oxna T. nofn: heiti U. — 2^a. gorla fregit: TU; giorla talit C; gerþa R. — 3^a. Hæfis: hæfrs C. — 1^b. Rekin: reginn U. Kyr: Hyr T; hlyr U. — 2^b. Himinhr.: UC; himins(h)riotr RT. Apli: Arfli U; atli C. — 3^b. -vni: -vinir C. Overskr. i U: fra orma heitvm, i A: orma hæiti. — 4. heiti: Ormr tf. U. — 5. Ofnir Svafnir: Ofrsvafnir C. — 5—6. Svafnir grimr: Svgrinir U; grimir skr. A og tf. fölg.: grættir gargan hollr skriði höggvavrðr hringr holldvarinn grafningr stæfningr bráinn dalginna iapr fræningr fránn liðr ormr iapra. — 7—16. Navt—gvstr: ul. U. Overskr. i A: navta hæiti. — 7. yxni: þiorr tf. A. kviga: vxi tf. A. grip-: grað- A. — 8. Overskr. i A: savða hæiti. veðr: gældingr (ær her) gymbr gæit haðna hafr kið tf. A. Overskr. i A: svina hæiti. syr: griss (!) C. — 9. griss: grislingr tf. A. Fra og með Orma hæiti stár i A foran hestenavnene. — 10. Overskr i A: hæiti lopz ok væðra. — 11. fogl-: flvg- A. veðr-: -við A. — 12. glye: glymr C. vindr: vonsuðr þiotr gol gráði blær ælræki þoka goþsvðr mvga ohlioðr ganrækr farandi tf. A. Alsvinz-: Alvisv- AC. — 14^a. en vonsvðr: TA; vonsvndr R; með vofudr (!) C. — 13^b. æpi: kalla tf. RT, ul. AC. — 14^b. gnyfara: dynfagra C; dyn- A. — 15^b. hlavmmvðr: hvidud C. — 16. ok: ul. T. Overskr. i A: fvgla hæiti, i B: hrefugla heite. — 18. en: at C og tf. kenna at. drykk: ul. U. eða verþ: ul. U. ok: eða U. — 19—20. eða—hrafn: ul. U. — 20. nafn: nafnit C.

- 488 333. Bloðora lætr bani geirs oddvm lætr græddir
bragningr ara fagna grvn hvert stika svnar
Gartz ber sigð asveita hirð þat er hann skal varða
svans avrð konvngr Havrþa hrægams ara sævar.
- 5 Þesi erv nofn hrafns: krakr, Hvgin, Mvnin, borginmoði, ar-
flognir, artali, holdboði. Sva q(vað) Einár skalaglamr:
334. Fiallvonðvm gaf fylli herstefnandi hravfnvm
fvllr varð en spior gvllv hrafn a ylgjar tafni.
- Sva q(vað) Einar Skvlas(on):
- 10 335. Dolgskara kna dyrvm Hvgins fermv bregdr harmi 38a
dyrr magnandi¹ styra harmr blik-solar garmi.
- Ok enn sem hann q(vað):
336. En við hialdr þar er Mvnin dreckr bloð or
havldar² benivm
15 hvgþrvtið svellr lyta blasvartr konvngs hiarta.
- Sem q(vað) Viga-Glvmr: 490
337. Þa er dynfv-sar disir brað feck borginmoði
dreyra mens a eyri³ bloðs⁴ skialdaþir stoðom.
- Sem Skvli q(vað) Þorsteinss(on):
- 20 338. Mvndit efst þar er vndir Hlavck ihvndraðs flocki
arflogni gaf ec sarar Hvitinga mic lita.

¹ Rett. fra magnaði. ² Rett. fra havlda. ³ Rett. fra eri. ⁴ Rett. fra bloð-

L. 2a. bragningr: bragning C. — 3a. ber: ryðr AB. sigð: sik U. a: i AB. — 4a. avrð: iorð AB; verþ U. konvng: konungs C. Havrþa: Sva qvað hann ænn tf. A, ok enn tf. C (over l.). — 1b. græddir: græþir U. — 2—4b. fork. i U. — 3b. þat er: þa er AT; þar skr. C. hann.. varða: hans.. verða C; verða skr. B. — 4b. sævar: Overskr. i AB: hrafns hæiti. — 5. Þesi—hrafns: ul. U. Hvgin: ul. B. — 6. artali holdboði: ul. T; AB tf.: kramsi (kraumse B) korpr kloacan (kuakan B) blæingr boringi (ul. B) varí viti liti (litr B) ovári hornklofi krymsi (krumme B). — 8a. fvllr: fyllr A. spior: spór U. — 7b. her-: hræ- ABT. hravfnvm: hrafna AB(?). — 10a. -skara: -stala U. kna: ek tf. U. — 11a. magnandi: TAUB; magnaði RC; at tf. U. — 10b. fermv: fermi(?) C. bregdr: berr C. — 11b. harmr blik-: harmblik C; harmr forskr. U. — 12. hann: Einar B. — 14a. havldar: alle undt. R: havlda. — 15a. -þrvtið: þrutinn UC; havg skr. U. svellr: svelgr UC. — 15b. kgs: mvnins(!) U. — 15. Viga-: ul. T. — 18a. mens: mas U; sals C. — 18b. bloðs: TAB; bloð- RUC. — 20a. Mvndit: mynd(it) BT; mvndi U. efst: opt U; ðfst T; hællzt A. vndir: milldir B. — 21a. -flogni: -flogin U. sarar: sara U.

Avrn heitir sva: ari, gemlir, hregskornir, egþir, ginar, vndskornir, gallopnir¹. Sem Einar q(vað):

339. Samleitvm ravð sveita fekz arnar matr iarnvm
sleit avrn gera² beitv Iarnsoxv gron faxa³.

Sem Ottar q(vað):

492 340. Avrn dreckr vndarn opt ryðr vlfr keypt
ylgr ferr af⁴ hrævm sylg ari getr verþ þar.

Sem Þioðolfr q(vað):

341. Segivndvm flo sagna igemlis ham gomlvn
snotar vlfr⁵ at moti glamma ofyr skommv. 10

Ok sem her er:

342. Hregskornis vil ec handa haleitan mioð vanda⁶.

Ok en sem Skvli q(vað):

343. Vaki ec þar er velleiz ecka greppr hlyþir þa goþv
viþis aþr ok siþan gallopnis vel spialli. 15

77. (61) Hver ro sævar heiti? Hann heitir: mar, ægir, gymir⁷, hlęr, haf, leið, ver, salt⁸, laęr⁹, grøþir. Sem Arnor q(vað) ok fyr var ritat:

¹ Rett. fra -ofnir. ² Forskr. (groa, men rett.?). ³ Rett. fra foxo. ⁴ Rett. fra at. ⁵ Rett. fra ylgr. ⁶ Rett. fra vandla. ⁷ Skr. gym-. ⁸ sem arna tf. ⁹ Rett. fra laę.

L. 1. Overskr. i U: fra kenningo arnarins, i AB: arnar hæiti (capitulum tf. B). heitir sva: ul. U; sva ul. B. hregsk.: geirloþnir hrímnir ymr andhrimner tf. U. egþir: ægðr AB. ginar: ginnir AB. — 2. -opnir: -ofnir RUC; AB tf.: geirloðnir æggþær (egldir B) gimarr. — 4^a. gera: geira B. beitv: beitvr AB. — 3^b. iarnvm: ærnum C. — 4^b. -soxv: soxvm AB. gron: nog C. faxa: TABU; foxv C. — 5—7. Sem—þar: ul. U. — 5. Sem—qvað: ok (enn tf. B) sem her AB. — 6^a. vndarn: undiarn B; undranar C. — 7^a. af hrævm: TA; af hræm C; at hræm R; af hræi B. — 9^a. segi: segi- alle øvr. — 10^a. vlfr: alle undt. R: ylgr. — 10^b. ofyr: ofra T; á fyrir U; æ fyrir B; vlfr fyrir C; ófyr A. — 11. ok: enn tf. B. er: qveðit tf. A; segir U; ul. B. — 12^a. -skornis: -skornum C. — 12^b. mioð: miok UC. vanda: alle undt. R: vandla. — 13. Ok—qvað: Sva qvaþ skvli U; en ul. BC. — 14^a. Vaki ec: Vakiz U; Vek ek C. þar: þat AB. velleiz: vellis U; vel lezt B; vel hellz C; vellis U. ecka: ekla U; eika AB. — 15^a. aþr: ar C. — 14^b. greppr: grepp U; greip C. hlyþir: hlydi C; heyrir U. þa: þar C; þvi A. goþv: goþvm U. — 15^b. -opnis: -ofnis UB. spialli: spialla C. — 16. Overskr. i A: síóar hæiti; kap. ul. U. Hver ro: Su eru C. mar: ul. C. — 17. laęr: ul. T. grøþir: vagr tf. A. — 17—18. ok—ritat: ul. A; er skr. C.

- 494 344. Nemi drott, hve¹ sæ sotti² eigi þræt við ægi
snarlyndr konvngr iarla ovægin gram³ bægia.
Her er nefndr sær ok sva ægir. Mar, sem Hornklofi q(vað):
345. Þa er vt amar meita reši naðr til ravsнар
5 manskæðr [lagar tanna⁴ rak vebravtar⁵ nqkqva.
Lavgr er ok her nefndr. Sva q(vað) Einar:
346. Lavgr er flaz en fagrir þar er sær ahlið hvara
floðs vaskar brim glöpvм hlymr veðrvitar glymia.
Her er ok⁶ floð kallat. Sva q(vað) Refr, sem fyr var ritat:
- 496 10 347. Færir⁷ biorn þar er bara opt iÆgis kiapta
brestr vndina festa vrsvol⁸ Gymis vqlva.
Haf, sem Hallvarþr q(vað):
348. Vestr letzþv ihaf hristir⁹ vmbandz allra landa
harðvigs, sikvlgjarþar¹⁰ iss framstafni visat.
- 15 Leið, sem her er:
349. Ervm aleið fra laþi avstr se ec fiáll af flavsta
liðnir¹¹ Finnvm skriðnv ferli geisla merloð¹².
Ver¹³, sem Egill q(vað):
350. Vestr for¹⁴ ec of ver mvnstrandar mar
20 en ec Viðris ber sva er mitt of far.
Mar, sem Einar q(vað):

¹ Mgl. ² Rett. fra sveiti. ³ Rett. fra fram. ⁴ Skr. laþtana. ⁵ Skr. bratar. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra færiz. ⁸ Rett. fra vt-. ⁹ Rett. fra hristvm. ¹⁰ Rett. fra svik-. ¹¹ Rett. fra liðnvm. ¹² Her er indvisn.tegn, men det, hvortil der henvises, er bortskåret. ¹³ Efter qvað. ¹⁴ Rett. fra fer.

L. 1^a. hve: TAC; ul. R. sotti: TA. — 1—2^a. sotti—iarla: fork. C og ul. de to følg. linjer. — 2^b. gram: TA; fram R. — 4^a. meita: mætir A. — 5^a. lagar tanna: A; lagar hadir T; ladar tanna C; laþ tanna R. — 4^b. til: ul. T. — 6. Lavgr—Einar: Laugr sem Einar qvad T. — 7^a. er: þvær TA. flaz: flautz AC. — 6^a. floðs vaskar: flodaskar C. — 6^b. hlymr: hrynr A. — 9. ok: ul. T. sem—ritat: ul. A; er skr. C. — 10^a. Færir: færiz alle. — 11^b. vr: TA; vt- RC. — 12. Hallvarþr: hqllvðr A. — 13^a. hristir: TA; hristvm RC. — 14^a. vigs: viggs A. sikvl-: TA; svikvl- RC. — 15. er: qveðit tf. A. — 16^a. Ervm: Vervm C. fra: fyrir C. — 17^a. liðnir: TA; liðnvm RC. skriðnv: skridnum C. — 16^b. fiáll af flavsta: folld of flaustri C. — 18—20. efter næste vers A. — 18. Ver: efter qvað R; Ok C. — 19^a. for: fer TA.

351. Kaldr þvær mar vnd grefr elsnvin iofri
 mildvm almsorg Manar þialma.
 mart dægr vjpv svarta

498 Sallt, sem Arnorr q(vað):

352. Sallt skar hvfi hieiltvm harv brimlogs ryri 5
 hravstr þioðkonvng avstan brvn veðr at Sigtvnm.

Græpir, sem Bavlverkr q(vað):

353. Leiðangr biottv af laþi gialfrstopvm reztv græpi
 lavgr geck of skip favgrv glæstm ár it næsta.

Her er ok gialfr kallat særin. Vjpir, sem q(vað) Refr: 10

354. Barðristin nemr briosti navð þolir viðr en vjþi
 borðheimr drasill skorpv verpr in of þravm stinan.

Hvmr, sem Brenv-Niall q(vað):

355. Sen iosv vær svani dreif a hafskips hvfa
 sextan en brim vexti hvvm ifiorvm rvmvm. 15

Þesi erv en sæfar heiti, sva at rett er at kena til skips e(ða)
gvllz. Ran er sagt¹ at var kona Ægis, sva sem her er:

500 356. Hravð ihimin vpp gloþvm havrð hyg ec at sky skerpv² 38b
 hafs geck sær af afli skavt Ranar veqr mana.

Dætr þeira Ægis ok Ranar erv niv, ok erv nofn þeira fyr ritvt, 20
Himinglæfa, Dvfa, Bloðvghadda, Hefring, Vðr, Hravv, Bylgja,
Dravfn, Kolga. Einar Skvlas(on) talþi i þesi visv er fyr var
ritot

357. Æsir hvast at hravstm Himinglæfa þyt³ sævar.

¹ er tf. ² Rett. fra skorþo. ³ Skr. þyt.

L. 1^a. snvin: snuit C. — 5—6^b. ul. C. — 9^a. favgrv: faugr C. — 8^b.
-stopvm: storum C. reztv: ræistv A. — 10. Her—særin: ul. A; ok ul. C.
— 11^a. Barð-: Brad- C. — 12^a. drasill: drasils C. — 11^b. en: hinn C. — 13.
Hvmr: Hum C. — 14^a. iosv: uissu C. — 15^a. en: at C. vexti: fexti TA.
— 16. Overskr. i A: heiti eðis dætra. sva: hermed beg. B igen efter la-
kunen; ul. C. — 16—17. skips..gvllz: skip..gvll A. — 17. var: heti C.
er(2): kvæðit tf. AB. — 18^b. skerðv: skærði AB. — 20. ok—ritvt: sem adr
er ritad T; ul. AB. — 21—22. Himingl.—Kolga: efter visv (taldi i visu
vij. naufn þeira sál. T) T. — 21. Vðr: vnr A. — 22. Skvlas.: Skalaglam
B. — 22—23. er—ritot: RC; ul. AB. — 24^a. Æsir—sævar: ul. AB. —
24^a—176,2. Æsir—Hefring: ul. T. — 24^b. þyt: þytr C.

vi. nofn þeira, Himinglæfa, Vör, Dvfa, Bloðvghadda, Kolga, Hefring. Hrafn, sem Valgarðr q(vað):

358. Lavðr var lagt í bæpi enn herskipvm hrænr
lec sollit haf golli hofvð ogvrlig þogv.

5 Bylgia, sem Ottar svartí q(vað):

359. Skarvt skafnv styri léc við hvn a hreini
skavt sylg har bylgivr hlvnz þar er drosir spvnnv.

502 Dravfn, sem Ormr¹ q(vað):

360. Hrosta drygir hvern kost en drafnar loga Lofn
10 havk lvðrs gæi þrvðr læstv rækir vinfavst.

Bara, sem Þorleikr² fagri q(vað):

361. Siar þytr en her bara grans þar er gvllí hvnm
biart lavðr³ of við ravþan gín hlvn visvndr mvni.

Lá, sem Einar q(vað):

15 362. Ne framlyndir fvndv þar er siar avíð vorv
fyr hyckat la kyrþv vini ora fell storvm.

Fyllr, sem Refr q(vað):

363. Hrynía fioll afyllar skeið vetrliþi skipa
fram æsíz nv Glamma skavt biorn Gvsis navta.

20 Bopi, sem her er:

364. Bopi fell of⁴ mik brálla þa ec⁵ eigi lavð lægis.
havð heim með ser geimi

¹ Først skr. Kormakr, men dette underprikket og ormr skr. over.

² Rett. fra -leifr. ³ Skr. lavð. ⁴ Rett. fra a. ⁵ Rett. fra er.

L. 1. þeira: AB tf. hele verset: ósir hvast af hravstvm | himinglæva þyt sevar | glymravnar vex grenni | göndlar skvfs ok dvfa | brædd strykr bloðvghadda | brimsolgin fællr kolga | hlyr [þar ær (skilr B) hæfring stærir | haflavðr ym (of) við ravðan. — 1—2. Himingl.—Hefring: ul. RC. — 3^a. íbæpi: a bædi (bedi T) C; beð skr. A. — 4^a. lek: legg C. — 3^b. -skipvm: -skipa AB. — 5. svartí: ul. AB. — 7^a. sylg: sylgia- B. — 6^b. hreini: hreinu C; hrefne B. — 7^b. þar: þat A. — 10^a. havk: harð B. — 11. -leikr: ABT; -leifr RC. — 12^a. Siar: Sea C. — 13^a. biart: brytr C. lavðr: AT; lauð RC. of: a A. — 13^b. gín: grunn C. hlvn-: hlunnr B. — 15^a. fvndv: funduz B. — 16^a. hyckat: ek tf. C. kyrþv: kyra C. — 15^b. a: um C. vorv: várv A; vara C; foro T. — 16^b. fell: fellr C. — 17. Fyllr: Fullr C. — 18^a. fioll . . fyllar: fiott . . fullar C. — 19^a. æsíz: æsir C. — 18^b. skeið: skreið BC. — 19^b. skavt: skut- B. — 20. er: qveðit tf. A. — 21^a. of: TA (vm) B; a RC. — 22^a. geimi: geima T. — 21^b. ul. BC. ec: er RA. lavð: lqð A. lægis: læðis A.

504 Breki, sem Ottar q(vað):

365. Bravt en breki þavt

borð ox vípar morð.

Vagr, sem Bragi q(vað):

366. Vildid rængvm ofra
vags hyrsendir¹ ægihin er miotygil² mava
mórar skar firir Þori.

5

Svnd, sem Einar q(vað):

367. Skar ec svþvm svnd
firir svnan Hrvndmin pryddiz mvnd
við milldings fvnd.

Fiorðr, sem Einar q(vað):

368. Næst se ec orm a iastar
itr serki vel merkþannemi bioðr hve ec fer 10
flæpar
fiarðbals of hlyn mali.

506 Sægr, sem Markvs q(vað):

369. Sægs mvn ec siðr en eigi
sa er illr er brag spillirsolar sverri malan
sliðrals regin niþa.

15

78. (62) Hver ro eldz heiti? Sva sem her er:

370. Eldr brenat sa sialdan
sviðr dygr iofvr bygpirblasa ravn fir ræsi
reyk er Magnvs qveyqvir.

Logi, sem Valgarðr q(vað):

371. Snarla skavt or sofi
svéc of hvs ok reykirstopv stoppir siþan
steinodr logi glýpvm.

20

10

Bal, sem her er:

¹ Rett. fra byr-. ² Skr. -tygill.

L. 2^b. ox: vox A; vex B. morð: meðr fængv [mikitt væðr (ul. T) | mio fyrir ofan sio tf. TAB (l. 3 forskrevet); ul. RC. — 4^a. rængvm: vrængvm A; vaungum C; orængvm B. — 5^a. hyr-: AB; byr- RCT. — 4^b. hin er: ænn A. — 5^b. morar: mærar AC. — 8^a. Hrvnd: lvnd A. — 9. sem: enn (k. E.) tf. B. — 10^a. Næst: Æst C. orm—iastar: orma rastar C. — 11^a. merkþan: merkta C. — 10^b. hve: hvi C. — 12^b. fiarð-: fiadr- AB. hlyn: þat AB. mali: mala C. — 15^b. niþa: nidia C. — 16. Overskr. i U: kendr elldr, i AB: ældz hæiti AB (tf. capitulum). Hver: Þersi C. Sva: ul. C. Hver—er: Elldr sem her segir U; qveðit tf. AB. — 17^a. brenat—sialdan: brenn en sia sannan C; sva skr. U. — 20—21^{ab}. For disse linjer har U: Reykr stoð en steypiz steinoþr logi innan. — 21^a. ul. A (åben pl.); ulæsel. B. svéc: su eik T; sveit C. ok reykir: enn rökir T. — 20^b. stoppir: C; steupd T; styfðir AB. — 22—178,3^b. Bal—feldv: ul. U. — 22. er: qveðit tf. A.

372. Haki var brendr abali þar er brimsloþir oþv.
Glæðr, sem Grani q(vað):
373. Glæðr hyg ec Glamma gramr eldi sva feldv.
sloðar
- 5 Eisa, sem Atli q(vað):
374. Øx rydsc eisvr vaxa hvs breña gim geisar 508
allmorg loga hallir goðmennit fellr blopi.
- Her er ok gim kallat eldrin. Eimr, sem her er:
- 10 375. Brvny allvaldz ini eimr skavt aher hrimi
eldr hyg ec at sal feldi halfgior við Nið sialfa.
- Hyr, sem Arnor q(vað):
376. Ømpit rað við Ravma heit dvinþv Heina¹
reiðr Eydana meipir hyr gerþi þa kyra.
- Viti. Fvni, sem Einar q(vað):
- 15 377. Fvni kyndiz fliott² Hisingar her
en flyþi skiott sa er hafþi verr.
- Brimi, sem Valgarðr qvað:
378. Biartr³ sveimaþi brimi visa styrks af virki
brvtv vikingar fikivm varp⁴ [sorg a mey borgar. 39a
- 20 Leygr, sem Haldorr skvaldri kvað: 510
379. Er knattvð þar þeira leygr þavt of siot sigri
þv vart aldriþi skialdar sviþtr górsimvm skipta.

¹ Rett. fra hveina. ² Rett. fra ott (i R rett.). ³ Rett. fra Biart. ⁴ Af bl. 39 er omtr. 9 linjer afrevne foroven.

L. 3—4a. Gl. sloðar: gamlar flæðar AB; gamlar flödu T. — 3b. feldv: fellde B. — 6a. Øx rydsc: Oxv ok U; viggs skr. C. — 7a. allmorg: allmiðk B. hallir: hallar U. — 6—7b. ul. U. — 8. Her—eldrin: ul. U. — 8—9. eldrin—ini: ul. T. — 8. er(2): qveðit tf. A. — 9a. ini: innan U. — 10b. half: hialm- U. — 12a. Ømpit: Eimdi C. — 13a. reiðr: reiþir U. — 12b. dvinþv: dvinudum B. Heina: ABU; hveina RT; huna C. — 13b. hyr: herr U. — 14. Viti: ok tf. C; ul. A(B?)U. — 15a. fliott: TABU; ott R; skiott C. — 16a-b. en—verr: ul. U. — 16a. skiott: drott C. — 17. Brimi: Bryni U. — 18a. Biartr: UC; biart RT; bratt AB. brimi: brvni UT. — 19a-b. brvtv—borgar: ul. U; brvtvz skr. AB. — 18b. styrks: sterks B. af: of A; or B. visa: vista C. virki: verki C. — 19b—179,7a. sorg—niola: afr. R; teksten er fra T. — 20. skvalldri: ABC (der skr. -þorr); sculason T; ul. U. — 21a. Er knattvð: en knattvz U. — 22a. aldriþ: alldreginn U. — 21b. siot: sio U.

79. (63) Þessi ero nofn stvndanna: old, forðvm, aldr, fyrir longv, ar, misseri, vetr, svmar, var, havst, manoðr, vika, dagr, nott, morginn, aptann, kveld, arla, snemma, siðla, i sinn, fyrra dag, i næst, i gær, a morgon, stvnd, mel. Þessi erv enn heiti nætrinnar i Alsvinnzmalvm:

5

380. Nott heitir með monnvm	osorg kalla iotnar
en niola] með goþvm	alfar svefngaman
	dvergar dræmniorvn ¹ .

Fra iafndægri er havst, til þes er sol setz ieykþar stað; þa er vetr til iafndægris; þa er var til fardaga; þa er svmar til iafn- 10
dægris. Havstmanvðr heitir in næsti firir vetr, fyrstr ivetri heitir gormanvðr, þa er frermanvðr, þa er hrvtmanvðr, þa er þori, þa goi, þa einmanvðr, þa gávkmanvðr ok saðtið, þa ectið ok steck-
512 tið, þa er solmanvðr ok selmanvðr, þa erv heyanir, þa er korn-
skvrþar manvðr. 15

80. (64) Hver erv mana heiti² vkend? Maðr er hverr firir ser. It fyrsta ok it ætza heiti manz er kallat maðr keisari, því næst konvng, þar næst iarl; þesir iii. menn eigv saman þesi heiti oll. Allvalldr, sva sem her er-q(veðit):

381. Allvalða kan ec alla	Sveins er sonr at reyna	20
æstr ok svðr of flavsta	setr hverivm gram betri.	

Her er ok gramr kallaðr; því heitir hann allvaldr, at hann er einvaldi allz rikis síns. Fylkir, sem Gizvr q(vað):

¹ Skr. niovn. ² Rett. fra nofn.

L. 1. Overskr. i U: vm nofn stvndanna, i A: stvnda hæiti. Hele kap. ul. B. Þessi—stvndanna: ul. A. — 2. ar: ul. U. — 2—3. ar—aptann: efter morgon C. — 2. manoðr: ul. C. vika: vikur C. — 4. næst: not ok U. a morgon: ul. U; i skr. AC. enn: ul. U. — 5. Alsvinnz-: Alvis-AC; olvis- U. — 7^a. en: ul. AU. með goþvm: i (ul. U) helio UT. — 8^a. ul. R; kollyð er grima með gvþvm UT; kalla grimv ginnrægin A. — 6^b. osorg: oldrg(!) U; olios A. kalla: ul. AC. — 7^b indledes med hæita A, kalla tf. C. — 8^b. -niorvn: ul. U. — 9—15. Fra—manvðr: ul. U. — 11. fyrstr: fyrst T; fyrsti C. — 12. er(1): ul. A. er(2): ul. C. þori . . goi: m. . . m. tf. T. — 13. ok(2): þa C. — 14. heyanir: heyia manudr C. er korn-: ul. C. — 16. Overskr. i B: hófðingia heite capitulum; kap. ul. i UA. Hver—vkend: ul. B. heiti: TC; nofn R. vkend: ul. T; okendra C. er: heitir B. — 16—17. Maðr—ser: findes i A efter stvnda hæiti og der tfs: leita fyrr i bokinni allt til þæss ær Stvfr qvað. — 17. ok: hitt sidazta tf. C. kallat: er tf. RC. því: þar B. — 18. þar næst: þa TC. iii: ul. C. — 18—19. þesi heiti: nofn þessi T; nofn skr. B. — 19. qveðit: ul. T. — 21^a. of: á T. — 20^b. er sonr: ok svðr(!) C. — 21^b. setr: setrs B. — 22. kallaðr: nefndr B. — 23. Gizvr: svartí tf. B.

389. Eys landreki liosv lastvar Kraka bari,
sem fyr var ritat; því heitir hann sva, at hann rekr her vm
land anara konvnga, eða rekr her or sinv landi.

- 39^b 81. (64) [Konvngur er nefndr Halfdan gamli, er allra konvnga
var agætastr. Hann gerði blot mikit at miðivm vetri ok blotaði 5
til þess, at hann skyldi lifa i konvngdomi sinvm ccc. vetra; en
hann fekk þav andsvor, at hann myndi lifa ekki meir en einn
mikinn mannz aldr, en þat myndi þo vera ccc. vetra, er engi
myndi vera i ætt hans kona eða otiginn maðr. Hann var her-
maðr mikill ok for viða vm Avstrveg; þar drap hann i ein- 10
vigi þann konvng, er Sigtryggr het; þa fekk hann þeirar konv,
er kollvð er Alvig en spaka, dottir Eymvndar konvngs or] Holm-
garði¹, þav attv sonv² xviii., ok varv ix. sen bornir; þeir hetv
sva, ein var Þengill, er kallaðr var Manna Þengill, anar Ræsir,
iii. Gramr, iiiii. Gylfi, v. Hilmir, vi. Iofvr, vii. Tigi, viii. Skyli 15
518 e(ða) Skvli, ix. Hari e(ða) Hera. Þesir ix. bræðr vrpv sva
agætir ihernaþi, at iollvm fræþvm síþan erv nofn þeira halldin
firir tignar nofn, sva sem konvngs nafn e(ða) nafn iarls. Þeir
attv engi born ok fellv allir iorrostom. — Sva kvað³ Ottar
svarti:

20

¹ en rika tf. R. ² Rett. fra son. ³ Rett. fra sagþi.

L. 2. sem—ritat: ul. B; er skr. C. — 3. land: lond TB. or: i T; a
B. — 4. Overskr. i B: Höfðiungia heiti Capitulum. — 4—12. kgr—or:
afr. R; teksten her fra T. — 4—182,23. Kgr—grvndar ul. A. — 4—5. Kgr
—agætastr: Halfdan gamle er konungr nefndr hann var allra konunga
agetaztr B; Einn konungr er nefndr Halfdan gamli hann var agætr
konungr C; er inn gamli var kallaðr skr. U. — 5. ok blotaði: ul. B. —
6. skyldi lifa: lifþi U. -domi sinvm: -dæmi sinv U. — 8. mannz aldr:
alldr eins manz U. — 8—9. þat—maðr: engi mvndi kona i ætt hans ne
otiginn maþr U. — 8. er: at C. — 9. eða: ne C. var: ok tf. C. — 10. Avstr-:
ul. C. þar: þa C. — 11—12. þa—er(1): hann fekk U (og skr. alvrg). — 12. koll-
vð er: het BC. en spaka: ul. U. Eymvndar: UC; Eymvndar B; Euvndar T.
— 12—13. Holmg.: hins rika tf. C; en rika tf. R. — 13. bornir: fedder
B. — 13—14. þeir—sva: ul. B. — 14. Ein var: ul. U. er—Þengill: ul. U.
U ul. alle tallene i det følg. anar: var tf. B. — 16. Skvli—eða: ul. T;
Skuli. Skylli skr. U (og får sál. 10 f. 9!). eða Hera: ul. U. — 16—17.
Þesir—hernaþi: Þeir ero . . . agetir U; ero skr. C. — 17. síþan: ul. U.
halldin: hofþ U. — 18. kgs. nafn: konvnga nofn U. nafn(2): ul. TBU.
iarls: iarla U. — 19. orrostom: bardaga U. kvað: TBU; sagþi R; segir
C. — 19—20. Ottar svart: Arnorr U.

390. Þengill var þegar vngr haldaz bið ec hans aldr
 þreks gior vig æR hann tel ec yfirman.
- Sva kvað Markvs:
391. Ræsir lét af roðnvm havsi Rinar sol ámarfioll skina.
- 5 Sva q(vað) Egill:
392. Gramr hefir gerpi havmrvm grvndar vpp of hrvidit.
 Sva q(vað) Eyvindr:
393. Lec við lioðmögvy gylfi en glaðværi
 skyldi land veria¹ stoð vnd gvlhialmi.
- 10 Sva q(vað) Glvmr:
394. Hilmir ravð vnd hialmi heina læt aGavtvm².
 Sva q(vað) Ottar s(varti):
395. Iofvr heyri vpphaf hattv nemi hann rett
 ofraz mvn konvngs lof hroðrs³ mins bragar sins.
- 15 Sem Stvfr q(vað):
396. Tir egiaðr hio tigi reifr⁴ geck herr vnd hlifar
 tveim hondvm lið beima hizig svðr firir Nizi.
 Sva q(vað) Hallfreðr:
397. Skiliðr em ec við Skyliã vætti ec virþa drottins
 skalmavld hefir þvi valdit vil er mest ok dvl flestvm.
- 20 Sva q(vað) Markvs:
398. Harã qveð ec at havklvndapan Dana
 hroðrgiorð dyri grvndar.

520

¹ Rett. fra vera. ² Rett. fra -gættvm. ³ Rett. fra hroðr. ⁴ Skr. reif.
 L. 2^a. gior: avrr tf. U. vig-: vigs C. — 2^b. tel: læt C. yfir: fyrir B.
 — 4^b. -fioll: -fiöl B; -folld C. — 9^a. veria: alle undt. R: vera. — 8^b.
 gylfi: gramr U. — 10. Glvmr: Geirason tf. UT. — 11^a. vnd hialmi: i
 hialma B; vnd ul. T. — 11^b. Gavtvm: gættvm RA; heinum C; linjen
 lyder i B: hregg . . . elkings eggjar. — 12. svarti: ul. TBCU. — 13^a. heyri:
 gefi U. — 14^b. hroðrs: hroðr RC, der omb. mins og sins. — 15. Sem:
 Tiggi sem U. — 17^a. lið: kyn AB. — 16^b. herr: hann ABC. — 17^b. hizig:
 hizi U. — 18. -freðr: -varðr B. — 19^a. Skiliðr: skildir AB; skyliudr C.
 Skyliã: skyia U. — 19^b. vætti: vetta T. virþa: vida C. — 20^b. vil: villa
 U. er: ek AB. — 16—21 findes i A (på et tidligere sted lige efter Stynda
 hæiti, se s. 179,16—17) og B. — 22—23. Istf. disse 2 linjer har AB følg.
 halvvers: Rikr ær harra hnæykir | hælldr gvð iqfvrs vælldi | sann-
 dyggs vitut seggir (. . uð sennir B) svæins bræðr konvng æðra. —
 23^a. hroðr-: hroðrs- C.

EN attv þav Halfdan aðra níu sonv, er sva heita: Hilldir, er Hilldingar erv fra komnir, ii. Nefir, er Niflvngar erv fra komnir, 522 iii. Avþi, er Avðlingar erv fra k(omnir), iiiii. Yngvi, er Ynglingar erv fra k(omnir), v. Dagr, er Daglingar erv fra k(omnir), vi. Bragi, er Bragningar erv fra k(omnir), þat er ætt Halfdanar ens 5 milda, vii. Bvðli, [er Bvðlvngar erv fra komnir¹, af Bvðlvnga ætt kom Atli ok Brynhildir, viiii. er Lofþi; hann var herkonvngur mikill; honvm fylgþi þat lið, er Lofþar voro kallaþir; hans ættmenn erv² kallaþir Lofþvngar; þapan er komin Eylimi moþvr faþir Sigvrþar Fafnisbana, ix. Sigar; þapan erv komnir 10 Siklingar; þat er ætt Sigeirs, er var magr Volsvngs, ok ætt Sigars, er hengþi Hagbarð. Af Hildinga ætt var komin Haraldr in granravþi, moþvr faþir Halfdanar svarta. Af Niflvnga ætt var Givki; af Avðlinga ætt var Kiar; af Ylfinga ætt var Eiríkr in 40a malspaki. Þessar erv ok konvnga ættir agætar, fra Yngva³, er 15 Ynglingar erv fra [komnir, fra⁴ Skildi iDanmørk, er Skioldvngar

¹ Mgl. ² Skr. voro (fork.), men synes rett. til erv. ³ Rett. fra Yngvari. ⁴ Tildels afr.

L. 1. Overskr. i U: Capitvli, i A: fra halfdani ok sonvm hans. Halfd.: ok Alvig tf. A; konvngur ok Alvig tf. B. aðra: ul. A. heita: hetv ABCU; i. tf. T; Einn var (het B) tf. AB. Tallene i det fölg. ul. CU. — 2. Nefir: Næfir A; Nefi C; Nemer U. — 3. Avðlingar: oþlingar U. — 3—4. Yngvi—komnir: ul. U; Yngi skr. C. — 4. Daglingar: dauglingar AC; doglingar U; afr. B. — 4—5. vi—komnir: ul. U. — 5. ens: ul. U. — 6. er—komnir: ABC; ul. R. — 6—7. er—Brynh.: er af Bvþla ætt þat er Bvþlvngar U. af—ætt: ok af þeiri ætt ær kominn A; ok af þeire ætt voru þau B; for Bvðlvnga har C hans. — 7. er: ul. TABCU. Lofþi: er lofþungar eru fra komnir tf. C. hann: ul. U. — 7—8. hann—mikill: efter kallaþir T. — 8. mikill—kallaþir: ul. B; mikill ul. U. voro kallaþir: heita C; heto U. — 9. hans—Lofþvngar: ul. C. erv: TAU; vorv B. er komin: kom U. Ey-: E- C. — 10. Sigvrþar: kunungs tf. C. — 10—11. þapan—Sikl.: ær Siklingar ærv fra komnir A; komnir ul. T og skr. Sigl-; komv skr. U. — 11. ætt(1)—ok: ul. B. — 11—12. Sigeirs . . Sigars: Siggars (bis) C. er(2)—Sigars: ul. A. — 11. er—magr: mags U. ætt(2): ul. U. Volsvngs: Volsunga C. — 11—12. Sigars: þers tf. B. — 12. hengþi H.: hefndi Hagbarþz U. ætt: ul. AC. — 13. gran-: har- C. Halfd.: ins tf. T. — 14. Givki: gvnarr konvngur U; faðir Gudrunar Givkadottur tf. B. af—Kiar: ul. U. Avðl.: Oðl. AB. ætt(1)—Ylfinga: ul. T. Kiar: Þiarr C. Ylfinga: Ynglinga UABC. — 15. ok: ul. UAB. agætar: agetaztar B. Yngva: TA; ynguar U; yngvari R; Yngvifrey C (og eru) afr. B. — 15—16. er—komnir: ero Ynglingar calladir T. — 16. fra—komnir: ul. B. er—fra: þapan ærv Ynglingar A. — 16—184,1. er—komnir: erv Scioldungar calladir T. er —komnir: þapan ærv Skioldvngar A; skilldungar skr. C; ero skioldlingar U, B(-ung).

- erv fra komnir, fra Völsvngi aFraklandi, þeir heita Völsvngar. Skelfir het ein herkonvng, ok er hans ætt kavllvð Skilvinga ætt; sv kynslöð er ia/strvegvm. Þesar ættir, er nv erv nefndar, hafa menn sett sva iskaldskap, at halda oll þesi firir tignar
- 5 navfn. Sva sem Einar q(vað):
- 524 399. Fra ec við holm at heya lind varð gron in grana
hildingar fram gingv geirþing¹ itvav springa.
- Sem Grani q(vað):
400. Davglingr feck at drecka danskt bloð ara iopi.
- 10 Sem Gamli q(vað) Gnævaþar skald:
401. Aðlingr drap ser vngvm inan borðz ok orpa
vngv naglfara a² tvngv aflgerð³ meþalkafla.
- Sem Iorvn q(vað):
- 15 402. Bragningr reð iblopi hvs lvtv opt firir eisvm
beið herr konvngs reiþi oþioþar⁴ slog rioþa.
- Sva q(vað) Einar:
403. Beit hvðlvngs hior ravfsk Hildar sky
bloð fell adavr við Hvita by.
- 526 Sva q(vað) Arnor:
- 20 404. Siklinga venr sneckivr hann litar herskip inan
sialvtar konr vti hrafns goð er þat bloþi.
- Sem Þioðolfr q(vað):

¹ Rett. fra þings. ² Mgl. ³ Rett. fra gioðr. ⁴ Rett. fra i-

L. 1. a: i UAC; er red B. þeir heita: erv UT (komnir tf.) B (= T). — 2. her-: ageþr U. ok-ætt: hans ættmenn heto skilvingar U. hans ætt: af hans nafni C. — 2-3. Skilvinga ætt: Skilvingar A. — 3. er: ero U. nv: ænn A. erv nefndar: hafa nefndar verit B. — 4. halda: þeir hafa halldit B. þesi: heiti tf. ABC; nofn U (foran þesi). — 7a. gingv: gengu de øvr. — 6b. grana: grona UC; grunna B. — 7b. þing: TUAB; þings RC. itvav: forskr. U (yam). — 9b. AB tf.: hirð hygg æk (hyck B) hilmi styrðv | hvngins iol við næs þiolar (. . . þioðar B). — 10. Gnæv. sk.: ul. T. — 12a. a: UAT; ul. RC (afr. B). — 12b. -gerð: T (giord) UAB; gioðr RC. — 13. Sem: Bragningr sem U. Iorvn: Iorundr(!) C. — 14a. reð: raud UC. — 14b. lvtv: hluto U. — 15b. o-: UAT; i-R; y-C. rioþa: hrioda C. — 16. Einar: Skvlyason tf. AB. — 17-18b. ul. UAB (og er vist et yngre tillæg; tilhører et andet vers). — 17b. ravfsk: hraudz C. — 20a. Sikl-: Sigl- U. sneckivr: sneckio U. — 21a. sialvtar: styrir lvtar gramr(!) U; sioliotar skr. C. — 21b. hrafns: hrafn B.

405. Sva lavk siklings ævi¹ lofþvngr beið en leyfpi
sniallz at vær om allir lifs grand istað vandvm.
- Lofþa konvngi fylgþi þat lið, er Lofþar heita. Sem Arnor
q(vað):
406. Skioldvngr mvn þer anar æþri gramr vnd solv 5
aldri fæþaz.
- Volsvngr, sem q(vað) Þorkell hamarskald:
407. Mer reð senda Volsvnga niðr
of svalan ægi vapn gvlbvit².
- Ynglingr, sem q(vað) Ottar svartí: 10
408. Engi varð aiorþv avstr sa er eyiom vestan
ognbraðr aðr þer naþi Ynglingr [vnd sik³ þryngvi.
- 528 Yngvi, þat er ok konvngs heiti, sem Markvs q(vað):
409. Eiriks lof verþr avld at Yngvi hellt við orðztfr
heyra langan 15
engi maðr veit fremra iofra ses iverold þessi.
þengil
- Skilfingr, sem Valgarðr q(vað):
410. Skilfingr helztv þar er skvlfv avd⁴ varþ svðr vm sipir
skeiðr firir lænd hin breiðv Sikiley lipi miklv. 20
- Sinior, sem Sighvatr q(vað):
411. Lat avman nv niota Noregs ok g . .⁵

¹ I R skr. ægi, men synes rettét. ² Rett. fra -bvín. ³ Rett. fra við þic. ⁴ I R synes rett. fra avld. ⁵ . . . : afr. i R; har stået langt ude i randen.

L. 2^a. om: róm A; rum B; ervm UTC. — 1^b—4. ul. U. — 2^b. vandvm: vándum A; vaundom T; -ðnndum B. — 3. Lofþa—heita: ul. C. heita: vorv kallaðir AB (kall. afr.). Arnor: Markvs A. — 5^b. gramr: maðr A. — 7. Volsvng: ul. C. Þork. hams.: Arnorr U; hamars skr. A. — 8^a. reð: at tf. U. — 9^b. -bvit: UTAB; buin RC. — 10. Ynglingr: ul. C. Ottar: Arnorr U. svartí: ul. BCU. — 12^a. naþi: naðvm AB; nadit C. — 12^b. vnd sik: alle undt. R: við þic. þryngvi: þryngndi C. — 13. Yngvi: ul. C. þat—heiti: ul. U; þat ul. T; þau ero skr. C. — 16^a. maðr veit: veit ec AB. — 16^b. iofra: ofra C. ses: sessi U. — 18. Skilfingr: ul. C. — 20^a. lænd—breiðv: lænd it breiþa U. — 19^b. avd: auð TABC; avþit U. varþ: var þar U; var A. svðr: svð A. vm: und C. — 21—2. ul. U. — 21. qvað: ok fyrr var ritad tf. C. — 22^b. ul. A, men tf. ok fyrr ær ritat; ul. C.

82. (65) Skald heita greppar, ok rett er iskaldskap at kena sva hvern man, er¹ vill. Reckar voro kallaþir þeir menn, er fylgðv Halfi konvngi, ok af þeira nafni erv reckar kallaþir hermenn, ok er rett at kena sva alla menn. Lofþar heita ok menn
 5 iskaldskap, sem fyr er ritat. Skatnar voro þeir menn kallaþir, er fylgðv þeim konvngi, er Skati mildi var kallaðr; af hans nafni er skati kallaðr, hverr er mildr er. Bragnar h(eita) þeir, er fylgþv Braga konvngi envm gamla. Virþar heita þeir menn, er meta mal mana. Fyrþar ok firar ok verar heita landvarnar
 10 menn. Vikingar ok flotnar, þat er skipa herr. Beimar, sva hetv 530 þeir², er fylgþv Beimvna konvngi. Gvmmar e(ða) gvmmar heita flokstiorar, sva sem gvmmi er kallaðr ibrvðfavr. Gotnar erv kallaðir af heiti konvngs þes, er Goti er nefndr, er Gotland er við kent; hann var kallaðr af nafni Oþins ok dregit af Gavtz nafni,
 15 þviat Gavtland e(ða) Gotland var kallat af nafni Oþins, en Svipioð af³ nafni Svipvrs; þat er ok heiti Oþins. Iþan tima var 40b^b kallat allt meginland þat, er hann atti, Reiðgotaland, en eyiar allar Eygotaland; þat er nv kallat Danaveldi ok Sviaveldi. Drengir heita vngir menn bvlavsir, meþan þeir afla ser fiar eþa
 20 orðztír, þeir fardrengir, er milli landa fara, þeir konvngs drengir,

¹ Rett. fra ef. ² Skr. 2 gg ved linjesk. ³ Afr.

L. 1. Overskr. i A: Karlsmanzligar kænningar, i B: Manna heiti. capitulum (men stykket findes her senere). kena: kalla AB. — 2. er: alle undt. R: ef. menn: hermenn T. — 3. reckon: ul. A; suo B. — 4. kena: kalla C. ok: þeir U. — 5. sem—ritat: ul. BU; var skr. C. voro .. kallaþir: heita U; ero ok skr. C. — 6. þeim—kallaðr: Skata konvngi ok U; scata konvngi enim millda T. þeim kgi: Skata konvngi þeim A. Skati: hinn tf. AB. — 7. er(1): sa tf. C. hverr er: sa sem T; sa ær A. Bragnar: beg. W. heita: hetu ACUW. þeir: menn tf. UW. — 9. Fyrþar ok: ul. W. ok(1): ul. T. firar: heita ok menn tf. B; fyrar skr. C. ok(2): ul. AU. — 10. menn: beimar tf. AB. þat—herr: þeir er skipa her styra C. Beimar: ul. AB. sva: ul. UTC. — 10—11. hetv þeir: voru þeir menn kallaðir B. — 11. þeir: menn tf. UTW. Beimvna: Beima UW. — 12. flokstiorar: þeir mænn (er) flokki styra A; folk- skr. UTW; flokstiornarmenn B. er kallaðr: heitir UW. — 12—13. erv—nefndr: heto þeir menn er fylgþo gota konvngi U; heita af gota konvngi W. — 13. er nefndr: het C. — 14. var kallaðr: heitir UW. ok—nafni: Gavtz A. — 15—18. þviat—veldi: ul. UW. — 15. eða: ok TA. — 15—16. en—Oþins: ul. T. — 18. ok—veldi: ul. T. — 19—20. Drengir—fardrengir: þeir heita drengir UW. — 19. meþan: ul. C. þeir: er tf. C. — 20. tirs: tirs TC. þeir(1): eru kallaðir tf. B. milli: i meðal B; meþal C.

er hafþingivm þiona, þeir ok drengir, er þiona rikvm monnvm eþa þondvm; drengir heita vaskir menn ok batnandi.

83. Seggir erv kallaþir ok kniar ok liðar, þat erv fylgþar menn; þegnar ok havlþar¹, sva erv þvendr kallaþir; lionar heita þeir menn, er ganga vm sættir manna. Þeir menn erv, er sva⁵ erv kallaðir: kappar, kenþvr, garpar, snillingar², hreystimenn, harðmenni, avarmenni, hetivr. Þessi heiti standa her imot, at 532 kalla man blavþan, veykan, þiarfan, þirfing, blota man, skavð, skræfv³, skriað⁴, vák, váv, leyra, sleyma, teyþa, dvga, dasi, dirockr, dvsilmenni, avlmsva, avvirð, vilmaðr. Avr maðr heitir 10 mildingr, mæringr, skati, þioðskati, gvllskati, manbaldr, sælingr, sælkeri, avðkyfingr, rikmenni, hafþingi; her imót er sva kallat: hnavgingr, glogvingr, mælingr, vesalingr, fenipingr, giavflati. Heitir spekingr raðvaldr. Heitir ok ovitr maðr fífl, afglapi, gassi, giningr, gavv, gloþr, snapr, foli, þv, oðr, galin. Snyrtimaðr oflati, 15 drengr, glæsimaðr, stertimaðr, pryþimaðr. Heitir hravmi, skrapr, skrokk, skeiðklofi, flangi, slini, fiqsnir, slapr, dravttr.

¹ ok havlda tf. ² Skr. sli-. ³ Rett. fra skreyiv. ⁴ Rett. fra skiaðr.

L. 1. hafþingivm: þeim UW. þeir—þiona: eða U; oðrvm rikis skr. W. drengir: ul. C. ok: ero T. er: ok A. — 2. eþa bondvm: ul. UA. drengir—batnandi: þeir heita vaskir menn er batnandi ero UW; sins mannskapar tf. B. — 3. erv kallaþir: heita W; ok tf. A; menn tf. BC. ok(2): ul. U. — 4. sva: þat W. ok—kallaþir: havlþa sva heita bæindr U. kallaþir: ul. W. havlþar: ok havlda tf. R; ok hþdar tf. A. erv: ok tf. A. — 5. menn(1): ul. UW. manna: i mille tf. B; ul. U, der her har nyt kap. med overskr.: her segir fornofn. — 5—6. Þeir—kallaðir: ul. UW. — 5. menn erv: ærv ænn A; enn tf. BC. — 6. kappar: heita ok tf. UW. — 7. harðmenni: ul. AB. heiti: ul. UW. her: þar UW. — 8. blavþan: bleydi-mann C. veykan þiarfan: ul. UW; þiarfan ul. TAB; veykan mann skr. C. — 9. skræfv: UTABCW; skreyiv R; skeydu tf. C. skriað: skrioð B; skiaðr C; ul. UW. vák váv: vakvamenn(!) U. leyra: lora T; lora A; lora B; leoska U. — 9—10. leyra—dirockr: lók, leymu dasa drók W. — 9. teyþa dvga; ul. U. dasi: ul. A. — 10. dirockr: dirókr T; dirockr A; drokr U. dvsil-: drusil- C. avlmsva—vilmaðr: ul. UW; vilm. ul. AB; auvirði skr. C. Her nyt kap. i U med overskr.: hoyskra manna nofn. — 11. þioðskati: ul. B. gvllskati: gvllskiptir U; ul. C. sælingr: ul. UW. — 12. rikm. havfþ.: ul. U; havfþ. ul. AW. — 12—13. her—glogvingr: sinkr heitir maðr ok er sva kallat [hnoggr gloggr (sál. W) U; glogvingr ul. T. mælingr: smælingr tf. W. fenipingr: ul. UW. — 14. Heitir(1): ul. UW; ok tf. CT. — 14—15. Heitir(2)—galin: ul. UW. — 14. ok: ul. AB. gassi: gasi A. — 15. þv: ul. T. galin: heitir tf. B. — 16. drengr: ul. UW. sterti-: snirti- T. stertim. pryþim.: ul. U; pryþim. ul. B. Heitir: ul. U; ok tf. TAC. hravmi: ravme UW. skrapr: skapr T; slokr tf. W. — 17. skrokk: scokr T. fiqsnir: ul. B; flosni U; slqtr tf. A. slapr: slappr C. slapr dravttr: ul. UW; slokr drokr B.

84. Lyðr heitir landfolk eða liodr. Heitir ok þræll kefsir, þion, avnvng, þir. (66) Maðr heitir einhverr, ta ef ii. ro, þorp, ef iii. ro, ii. ro favrvneyti, flockr erv v. menn, sveit, ef vi. ero, siav fylla savgn, atta bera amælis skor, navtar erv ix, dvn, ef 5 x. erv, ærir ro ellifv, togloð er, ef xii. fara, þyss erv xiii., ferþ er xiiii., fvndr er, þa er fimtan hittaz, seta erv xvi., sokn erv xvii., ærnir þickia vvinir, þeim er xviii. mætir; neyti hefir sa, 534 er xix. menn hefir¹; drott erv xx. menn; þioð erv xxx.; folk erv xl.; fylki erv l.; samnaðr² erv lx., savrvar erv vii. tigr; 10 avlld erv viii. tigr, her er hvndrat. (67) EN erv þav heiti, er menn lata ganga firir nofn manna; þat kallvm vær viðkeningar eða sankeningar eða fornofn. Þat erv viðkeningar, at nefna anan lvt rettv nafni ok kalla þan, er hann vill nefna, eiganda eða sva, at kalla hann þes, er hann nefndi, favþvr eða afa; ai er 15 hin þriþi. Heitir ok sonr ok arfi, arfvni, barn, ioð ok mavgr, erfingi; heitir ok broþir, bloþi, barmi, hlyri, lifri.

85. Heitir ok niðr, nefi³ attvng, konr, kvndr, frændi, kyn-

¹ Mgl. ² of tf. ³ Skr. nepi.

L. 1. Lyðr—ok: lioper heitir U. — 1—2. Lyðr—þir: ul. W. — 1. land: lanz- B. eða: ul. B. ok: ul. AB. þræll: ok tf. AB. kefsir: kepsir U og tf. þræll. — 2. avn-: qrs- AB (aurs-). þir: lyðr heitir landz folk tf. U. Overskr. i B: Manna tala capitulum. hverr: fyrir sær tf. A; fyrir sik tf. B. ta: tó B; ai U. ro: eru de øvr. her og ellers. — 4. bera: fylla U. -skor: skaur TC; skor A. — 4—5. dvn—erv: tigr (tvgr U) ero .x. UW; tunn skr. B. — 5. togloð: toglot C. er: ul. TA. er ef.. fara: ul. U. togloð—fara: tolf er togloð W. fara: ærv ABC. erv xiii.: ef xiii. eru CB. — 6. er—er: ef xiiii. eru C. þa: þat W; þar U. þa er: æf A; þat ef B. hittaz: finnaz U. sokn: sok U. — 7. þickia: þikki W. er.. mætir: ef.. mæta C. mæta skr. U. — 7—8. hefir—hefir: ero nitian U. — 8. menn(1): ul. WBC. hefir: TBC; ul. RA; fylgia W. menn(2): ul. WABC. þioð: þegnar W. folk: flockr C. — 9. savrvar: svarfaðr ABU; svavar C. — 10. avlld erv: alldir U. tigr: åben plads i A, skriveren har ment at der manglede navn på 90. hundrat: lyðr heitir landzfolk tf. W. Overskr. i U: her segir fra viðr kenningvm, i B: sannkenningar manna. þav heiti: þær kenningar U; nofn skr. W. — 10—11. menn lata: ver latu W. — 11—12. viðkeningar—eða: ul. U. eða sankeningar: ul. T. — 12. fornofn: manna tf. UW. nefna: kalla C. anan: einn hvern W. — 13. hann: ul. C. vill—eiganda: nefnir til þess er hann er eigandi U; nefna rettan skr. C. — 13—14. eða—nefndi: sua ok at kenna við ætt sina ok kalla hann W. — 14. hann(1): retto nafni tf. U. hann(2): villdi ok tf. A. þes—nefndi: sem hann heitir ok nefna B. favþvr: hans tf. U. — 14—15. er(2)—þriþi: ul. B. er(2): heitir C. er(2)—arfi: heitir arfi sonr W; heitir sonr U. — 15. ok(2): ul. AB. — 15—16. barn—erfingi: ul. U. — 16. ok(1): ul. U. barmi hlyri: ul. U. — 17. Heitir ok: ul. U. attvng: ul. U. frændi: ul. U.

stafr, niðivngr, ættstvpill, ættbarmr, kynqvísl, ættbogi, afqvæmi, afspringr, havfvðbaðmr, ofskapt. Heita ok magar, sífvingar, 536 hleta menn. Heitir ok vinr ok rapvnaþr, raðgiafi, mali, rvni, 41ª spialli, alda þopti, einkili, sessi, sessvnavtr; þopti er halfrymis felagi. Heitir ok vvín¹, dolgr, andskoti, fiandi, sekvi, skapa- 5 maðr, banamaðr, þrongvir, savkqví, osvifrðr². Þesi heiti kǫll- vm ver viðkeningar ok sva, þott maðr se kendr við bæ sín eða skip sit, þat er nafn á, eða eign sína, þa er einkar nafn er gefit. Þetta kǫllvm ver sankeningar at kalla menn spekiman, ætlonar mann³, orðspeking, radsnilling, avðmilding, vslækin, gæiman, 10 glesiman. Þetta erv fornofn.

86. (68) Þessi erv qvænna heiti okend iskaldskap. Víf ok brvðr ok flíoð heita þær konvr, er manne erv gefnar; sprvnd ok svane heita þær konvr, er mioc fara með dramb ok skart; snotir heita þær er orðnæfrar erv; drosir heita þær, er kyrlatar 15 erv; svári ok svarkr, þær erv mikillatar; ristill er kǫllvð sv kona, er skorvglynd er; rygr heitir sv⁴, er rikvzt er; feima er sv kǫllvð, er vfram er sva sem vngar meyar, eða þær konvr, er vdiarfar erv; sæta heitir sv kona, er bvandi hennar er af

¹ Rett. fra -vitr. ² Skr. osvifr rvðr. ³ Skr. maðr. ⁴ kona tf.

L. 1. niðivngr: ul. A. barmr: badmr TW; bornir U. kynqv.—afqv.: ul. U. — 2. havfvðb. ofskapt: ul. UWB; havfvðb. ul. A; barmr skr. T. — 3. hleta: hlöta T; hleyta AC; hleytiss B; leyta U. Heitir—rvni: ul. U. Heita . . vinir skr. T; ok(2) ul. A; raðgiafi ul. C. naþr: nautar T. — 4. alda: alldar U. einkili—er: ul. U; nautar skr. C. — 5. ok ovínr: ul. UW; ok ul. A; ovitr madr skr. C. fiandi: ul. UW. sekvi: sockvi TU; sökvi AW, sauckvi C. — 6. banamaðr: ul. U. savkqví: slauckir C; ul. U. osvifrðr: usvifrungr W; osvivrðr U. Þesi heiti: þetta W; heiti ul. U. — 7. við: viðr—U. sva: ul. U. bæ sín: bæi sína U. — 8. sit: ul. UC; eða tf. U. einkar: einka B; eignar UC. er gefit: á U. Overskr. i U: fra sannkenningo. — 9. Þetta: þat B. menn: mann U; manninn AB. — 10. orðspeking: orðspakan U; eða (ul. B) raðspeking tf. AB. -snilling: -sniallan U. -milding: -milldingr U. gæi: gæti—C. — 11. Þetta—fornofn: ul. T; forn nofn skr. U; kǫllvð tf. B. — 12. Overskr. i U: fra kvænna nofnvm vkendvm U; i AB: kvænna heiti. Þessi: þetta C. heiti: nofn U. iskaldskap: ul. U. — 13—14. er—konvr: ul. U. — 13. sprvnd: ok svarri tf. AB. — 14. ok(2): eða U. — 15. þær(1): konur tf. ABC. -næfrar: -nðfrar T. þær(2): konur tf. UC. kyrlatar: litilatar B; miok k. skr. C. — 16. svári—erv: ul. W. erv mikillatar: ær háfaða miklar ærv A; er m. erv TU; . . . er kyrlatar (!) eru B. er kǫllvð: heitir U; er su kollut skr. C. — 17. sv: kona tf. R; ul. i de øvr. rikvzt: rik C. — 17—18. er—kǫllvð: heitir su (kona tf. W) UW. — 18. sem: eru tf. C. konvr: ul. AW. — 19. vdiarfar: oframar W. heitir . . kona: ul. T. er(2): skorvglynd ænn tf. A.

- landi farin; hæll er sv kona ka'llvð, er bvandi hennar er vegin; ekkia heitir sv, er bvandi hennar varð sóttдавðr. Mær heitir fyrst hver, en kerlingar¹, er gamlar erv. Erv en þav qvena heiti, er til lastmælis erv, ok má þav fina iqvæþvm, þott þat se eigi 538
- 5 ritat. Þær konvr heita elivr, er ein man eigv. Snor heitir sonar qvon; sværa heitir vers moþir. [Heitir ok moðir², amma, þridia edda; eiða heitir moþir; heitir ok dottir ok barn, ióð; heitir ok systir, dis, ioðdis. Kona er ok kqllvð beðia, mala, rýna³ bvanda sins, ok er þat viðrkening.
- 10 **87.** (69) Havftv heitir amane. Þat skal sva kena, at kalla erfíði hals eþa byrþi, land hialms ok hattar ok heila, hars ok brvna, svarþar, eyrna, avgna, mvnz, Heimdalar sverþ, ok er rett at nefna hvert sverz heiti er vill ok kena við eitt hvert nafn Heimdalar. Havftv heitir okent havs, hiarni, kianr, kollr. Avgv
- 15 heita sion ok lit eþa viðrlit, avrmiot. Þav ma sva kena, at kalla sol e(ða) tvngl, skioldv ok gler eþa gimsteina e(ða) stein bra e(ða) brvna, hvarma e(ða) enis. Eyrv heita hlvtir ok heyrn; þav skal sva kena, at kalla land eþa iarþar heitvm nokqvorum, eþa mvn e(ða) ras e(ða) sion e(ða) avgv heyrnarinar, ef nygiorv-
- 20 ingar erv. Mvnn skal sva kena, at kalla land eþa hvs tvngv eþa

¹ Skr. -igar. ² Mgl. ³ Rett. fra rýn.

L. 1. er(1)—ka'llvð: heitir su kona WUA; ka'llvð ul. T. vegin: vtan landz tf. U. — 2. sv: kona tf. U. varð sóttдавðr: er andaþr U. — 2—5. Mær—ritat: ul. U. — 3. hver: er vnng er tf. B. kerlingar—erv: kerling þa er hon er gömul B. er: þa er C. — 4. erv: horfa C. þav: ul. B. þat se: þau se her B. — 4—5. þat—ritat: eigi se þau her ritud C. — 5. heita elivr: ul. A; heita ul. U. eigv: hafa C. — 5—8. Snor—ioðdis: ul. U. — 6. qvon: quen T; kvæn A. vers moþir: verr(!) C. Heitir—moðir: TBC; ul. RC. amma: ul. C. — 7. ok(2): ul. TC. — 8. systir: dottir(!) A. ioðdis: ul. T. ok: ul. U. mala: ul. T. rvna: ul. A. — 9. viðr-: við- UABC. -kening: kenningar T. — 10. Overskr. i U: hverso kenna skal hofvðit, i A: hæiti a manni, i B: kenningar hofvðs a manne ok annarra lima. Havftv—kena: Havfvð skal kalla sva U. at kalla: ul. W; at kænna þat A; þat tf. B. — 11. byrþi: manz byrþr U. — 12. eyrna: heyrnar W. mvnz: ok allz þess er a hofði er tf. W. — 13. nefna—heiti: kænna til sværðz hæita við hvert AB (hverss). nefna: kenna C. nefna hvert: kenna U. heiti: ok nefna hvert tf. U. við—nafn: til nokkurs heitis W. — 14. hiarni kianr: hiarnskial U; kianni skr. A. — 14—15. Avgv heita: Augna heiti C. — 15. ok lit: ul. C; eða skr. U. avrmiot: avrmiott A; ul. UW. ma: skal C. — 16. tvngl: skript eða tf. W. sol: land(!) C. — 17. hvarma: ul. A. ok heyrn: ul. U. — 18. skal: ma UA. land: lands T. — 19. eþa mvn: ul. C. eða ras: ul. U. — 19—20. nygerv. erv: nygervinum ær ort A. Overskr. i U: kendr mvðr. kalla: hann tf. A. eþa(2): hus tf. T.

tana, orþa eþa goma, vara e(ða) þvilíkt, ok ef nygiorvingar erv,
 540 þa kalla menn mvnín skip, en vararnar borþit, tvnga ræþit eþa
 styrít. Tenr¹ erv stvndvm kallaðar griot e(ða) sker orþa, mvnz
 eþa tvngv. Tvnga er opt kavllvð sverþ mals e(ða) mvnz. Skeg
 heitir barð, gron eþa kanpar, er stendr avarvm. Hár heitir la, 5
 haddr, þat er konvr hafa, skopt heitir har; har er sva kent, at
 kalla skog eþa vípar heiti nokqvoru, kenna til havs eþa hiarna
 eþa hofvðs, en² skeg kena við havkv e(ða) kínr eþa kverkr.

88. (70) Hiarta heitir neg; þat skal sva kena, kalla korn
 41b e(ða) stein e(ða) epli e(ða) hnot eþa myl eþa líkt ok kena við 10
 briost e(ða) hvg; kalla ma ok hvs eþa íorð eþa berg hvgarins.
 Briost skal sva kena³, at kalla hvs e(ða) garð e(ða) skip hiarta,
 anda eþa lifrar, elivnar land, hvgr ok minis. Hvgr heitir sefi
 ok síaþni⁴, ast, elskvgi, víli, mvnr; hvginns skal sva kena, at
 kalla vind tröllqvonna ok rett, at nefna til, hveria er vill, ok 15
 sva at nefna íotnana, e(ða) kena þa til konv e(ða) moþvr e(ða)
 dottvr þes; þesi nofn erv ser. Hvgr heitir ok geð, þocki, elivn,
 542 þrekr, nening, míni, vít, skap, lvnd, trygð. Heitir ok hvgr reþi,
 fiandskapr, fár, grimð, baví, harmr, tregi, oskap, grellzskap,

¹ Skr. tenar. ² Rett. fra eþa. ³ Skr. ken. ⁴ Rett. fra síalfs.

L. 1. orþa: ul. U. eða þvilíkt: ul. UC; eða annars þvilíks B. — 2. mvnín: mvnn U. vararnar: varrar U. borþit: borþ U; borðin TABC. tvnga: e. tvngo U; tungu T. — 3. styrít: styri TAB. Tenr: Tennrnar U (jfr. Rs skrivemáde). eða sker: mvnzins U. — 3—4. orþa—tvngv: eða goma tvngo eða orþa U. — 3. mvnz: ul. A. — 4. opt—sverþ: retíktent sverþz-heiti ok kend til U. — 4—5. Skeg heitir: Sækk(!) A; er kallat B. — 5. gron: ul. U. kanpar: kanpr UT. er: þat er UB. stendr: standa C. a: or U. la: laví U; en tf. B. — 6. skopt—har: ul. U. — 7. kalla: kallat U. skog: skogr U. heiti nokq.: heitum . . . B. kenna: ok kent U. eþa hiarna: ul. U. — 8. en: ul. ABC. skeg: skal tf. CAB. kena: menn tf. U. — 9. neg: eiskolld gollorr tf. AB. kena: at tf. UTBC. — 10. eþa líkt: ul. U; þvilíkt skr. ABC. — 11. ma: þat tf. AB. berg: borg T. — 12. skal: ma UA. at: ul. AB. — 13. elivnar: forskr. U. minis: munnsens B; mvnz U. Overskr. í U: her segir enn fra nygervíngvm. — 14. ok síafni: ul. U; síalfs skr. RC. skal: ma ABU. — 15. kalla: hann tf. AB. rett: er tf. C. at—til: kænna til (suo B) ok (at B) nefna AB; til ul. U. — 16. íotnana: íotna UBC. eða(!): ok C. konv: hans tf. U. eða moþvr: ul. AT; hans tf. U. — 17. þes: ul. UAB. þesi—ser: ul. UTC (der skr. eru en). heitir: ul. B. þocki: þeckinn U. — 18. þrekr: ul. U. míni: ul. U. skap lvnd: skaplyndi U. trygð: hvgr tf.(!) U. hvgr: ul. C; geð þocki tf.(!) U. — 19. fiandsk.: raþ tf. U. — 19—192,1. fár—lavsvng: ul. AB. — 19. grimð: girnd U. harmr tregi: harmtregi U. -skap(2): -skapr UC (U skr. grezl-).

lavsvng, vtrygð, geðleysi, þvngþi, gesni, hraðgeþi, oþveri. (71) Hond ma kalla mynd, arm, lam, hramm; ahendi heitir alnbogi¹, armlegr, vflidr, lidr, fingr, greip, hreifi, nagl, gómr, iapar, qvikva. Hond ma kalla iorð vapna eþa hlifa, við axlar ok ermar, lofa
 5 ok hreifa, gyllhringa iorð ok vals ok havks ok allra hans heita, ok ingyiorvingvm fot axlar, bognað. Fætr ma kalla tre ilia, rista, leista eþa þvilikt, reniflein bravtar eþa gongv, fetz; ma kalla fotin tre eþa stoð þesa. Við skið ok skva² ok brækr erv fætr kendir³. Afæti heitir lær, kne, kalfi, bein, legr, rist, iarki, il⁴,
 10 ta; við þetta alt ma fotin kena ok kalla hann tre ok kallat er sigla ok ra fotrin ok kena⁵ við þesa lvti. (72) Mal heitir ok 544 orð ok orðtak ok orðsnilli, tala, saga, sena, þræta, sængr, galdr, qveþandi, skial, biva, hialldr⁶, hial, skval, glæmr, þiarka, gyss, þrapt, skalp, hol, skraf, dælska, liðæska, hegomi, afgelia. Heitir
 15 ok ravdd, hliomr, rómr, omvn, pytr, gavll, gnyr, glymr, þrymr, rymr, brak, svipr, svipvn, gangr⁷. (73) Vit heitir speki, rað, skilning, mini, ætlvn, hyciandi, tavlvisi, langsæi, bragðvisi⁸, orðspeki, skavrvngskapr; heitir vndirhygia, vælræþi, flaræþi, brigð-

¹ Rett. fra alm-. ² Rett. fra sva. ³ a tf. ⁴ Mgl. ⁵ Skr. ken. ⁶ Skr. hialld. ⁷ Tf. sva skal orrosto kena við sverþ eþa avnvr vapn eþa hlifar. ⁸ Skr. brag-

L. 1. vtrygð: ul. U. gesni: gersi C; gessinn U. hraðgeþi: harþgeði UC; ul. A. oþveri: oþverri U; odner(?) T; oværi AC; oðuere B. Overskr. i U: her segir huerso heitir havndin. — 2. ma kalla: heitir U; mynd skr. U; de fölg. subst. i nom. lam: ul. U. alm-: A; auln- C; ol- B; avl- U; alm- R. — 3. lidr: ul. UB. qvikva: kyqua T; kuika AC; kvikva U; voþvi aflvoþvi (voþvi ul. AB) æþar sinar kavggjar knvi tf. UTAB. — 4. ma kalla: heitir C. axlar . . ermar: axla . . erma U. — 6. axlar: axla U. bog-: havg- U. Overskr. i U: hverso kendir ero fætrnir. Fætr: fot T. kalla: kenna U. — 7. eþa—fetz: ul. U. reniflein: fennifleinar TA, rennifleina C; rennifleinar B. bravtar eþa: brautir A; eþa ul. B. kalla: kenna C. — 8. þesa: ul. BC. ok(2): eða við C. — 9. bein: ul. C. iarki: ok (fork.) la tf. A; la tf. B. il: alle undt. RC. — 10. ma: sva tf. U. ok(1): ul. T. — 10—11. ok(2)—fotrin: ul. U. — 10—11. kallat—fotrin: kalla ra ok siglv fotinn A; kalla hann tre ok siglv ok ra B; kalladr skr. C; fotinn skr. T. — 11. kena: kent T. Overskr. i U: kent malit. — 11—12. ok orð: ul. T; ok ul. alle øvr. — 12. ok(1—2): ul. U. orðsnilli: snilli UAB. — 13. biva: biue B. hial—hial: ul. U. skval: skuale B. gyss: þyss UC. — 14. þrapt: þrap B. skalp: ul. C. hol skraf: ul. U; skrap skr. C. -æska: örskta T. hegomi afgelia: ul. U; -gillia skr. B; gela skr. C. — 15. ok: ul. C. romr: ul. U. gavll: giðll B; gniavll U. gnyr: gnydr tf. C. þrymr: ul. AB. — 16. rymr: ul. C. gangr: her tf. RTCA: sva skal (ma ok C) orrosto kena [við sverþ eþa avnvr (ul. A) vapn eþa (ok A) hlifar, ul. UB. — 17—18. mini—orðspeki: ul. U. — 18. heitir: ok tf. TBC. flaræþi: ul. U.

ræði¹. (74) Læti er tvent; læti heitir rodd, læti heitir æpi ok
 qþi er ok vlvnd. Reiþi er ok tvikent; reiþi heitir þat er maðr
 er iillvm hvg, reiþi heitir ok fargervi skips e(ða) hross. Far er
 ok tvikent; far er reiþi, far er skip. Þvilik orðtøk hafa menn
 mioc til þes at yrkia folgit², ok er þat kallat mioc ofliost. Lið ⁵
 kalla menn þat amanne, er legir mætað, lið heitir skip, lið
 heitir manfolk; lið er ok þat kallat, er maðr veitir³ avðrvm lið-
 546 sinni⁴; lið heitir avl. Hlið heitir agarpe, ok hlið kalla menn
 oxa, en hlið er brecka. Þessar greinir ma setia sva iskaldskap,
 at gera ofliost, at vant er at skilia, ef aðra skal hafa greinina, 10
 en aðr þycki til horfa en fyri visv orð. Slikt sama erv ok onor
 morg nofn þav, er saman eigv heitit margir hlvtir.

89. 412. Atli froþi ali glamma beiti ati ok beimvni avðmvndr gvðmvndr atall ok gestill geitir gæti gylfi sveiþi.	413. Gøir eynefr gaypi ok endill skekill eckill skefill ok savlvi- hølfir ok hemlir harekr ok gor hagbarðr haki hravdn.	547 15 42 ^a 20
---	--	--

¹ Rett. fra brigð. reiþi (= T). ² Skr. fogit. ³ Synes rettet fra heitr.
⁴ Rett. fra liþi sinv.

L. 1. Læti—rodd: ul. T. tvent: tuikennt B. — 1—2. Læti—er(1): heitir
 ok æpi U. — 1. heitir(2): ok tf. T. — 1—2. læti(2)—ok(1): æði A; qðr B.
 ok qþi: ul. C. — 2. Reiþi—er(2): Tvikend er reiþi ef U. heitir: er TAB.
 er(2): æf A. — 3. heitir ok: er ok kallat B. — 4. Þvilik orðtøk: þvilikt
 orðtak A; orðteki skr. B. — 5. þes: ul. U. — 5—12. ok—hlvtir: ul U. —
 5. ok—ofliost: ul. B. — 6. þat: ul. A; þar B. heitir: ok tf. C. — 7. man-
 landz- C. veitir: heitr C. avðrvm: manni C; manne tf. B. — 7—8. lið-
 sinni: TABC; sinu tf. C; liþi sinv R. — 9. er: ul. B; heitir C. er brecka:
 kalla mænn bræcku A; bræcku skr. B. greinir: græinar A. — 10. gera:
 sva tf. C. — 11. þycki: þikir T; skal þickia C. Slikt sama: slik saumu
 C; hit sama skr. TAB. — 12. nofn: orð A; ul. C. heitit: heiti TC; eitt
 heite B. margir hlvtir: ul. C. — Overskr. i A: hær ærv ritvð hæiti
 sækonvnga; S... eiti B. — 15^a. beiti: beti T. ati: atti C. — 17^a. gvð:
 god C. — I B er afr.: b (l. 16^a), mvndr (l. 17^a), ylf (l. 20^a, vistnok gylfir).
 13^b. Gøir: goir TAB; Geir C. eynefr: eunefir T; eynæfir A; eynefir
 B. — 14^b. gaypi: ul. T. — 16^b. skefill: skævill A. ok: ul. TAB. — 17^b.
 hølfir: hölfir T; halfr ABC. hemlir: heimlir T. — 18^b. gor: gorr BC. —
 20^b. lyder i TABC: hravdnir, meiti; -ir meiti er udvisket i R. — I B er
 afr.: skec, eckill (l. 15^b), s (l. 16^b).

	414. Hiorolfr ok hraþvngr
høgni mysingr
hvndingr hvitingr
heiti . . . efill	byrvill kilmvndr
beimi iorekr
iøsmvndr þvinill
yngvi teiti.
5	hialmar moer
hømir møvi	416. Virvill vinill
vanndill saylsi
gavrekr ok hvn
givki bvdli
homar hnefi
548	roþi rakni
rer ok leifi.	hyrvi ¹ syrvi
sekkat ec fleiri
sækonvnga.
10	415. Randver ravni ravknir
reifnir leifnir
neffill reffill
nori lyngvi	
549	417. Ek myn iotna
ina heiti	418. Harðverkr hrøkqvir
ok hastigi
hræsvelgr herkir
ok hringrimnir
hymir ok hrimþvrs
hválr þrigeitir
þrymr þrvðgelmir
þistilbarþe.
15	ymir gangr ok mimir
iþi ok þiazi
hrvngnir hrimnir
hravðnir grimnir
hveðrvngr hafli	
20	hripstoðr gymir.	

¹ vi utydel.

L. 1^a. Hiorolfr: Hrolfr C. hraþvngr: -ungi T. — 3^a. hvndingr: ul. C. — 4^a. .. efill: m beskad. R; mæfill C; mævill AB. — 5^a. hialmar: utydel. R. moer: moerr T; moir ABC. — 6^a lyder i T: hómir mðui; hómir mæfi A; hæmir mæuir C. — 7^a. rakni: racki B. — 8^a. rer ok: omv. B; rær skr. A. — I B afr.: Hior, ok hrav, vng (1^a), vndi (3^a), l. 6^a, roþi (7^a). — 9^a. ravni ravknir: randuerr raucknir C; rauckui T; roþ-cvi A; . . . kui B. — 10^a. reifnir: reifr B. — 1^b. byrv-: biru- C. kil-: bil- C. — 3^b. iøð-: ios- C; øð- T; as- AB. þvin-: þum- T. — 4^b. teiti: ul. C; ok t. B. — I B er afr.: ndver, rav (9^a), ngvi (12^a), byrvill (1^b), þvi (3^b). — 5^b. Uirfill: ok tf. B. — 6^b. savlsi: sölvi A. — 7^b. gavrekr: gautrekr C; gavær A; gauer B. — 8^b. givki: ok tf. C. — 9^b. hom-: ham-T; hæm-C. hnefi: hemfi C. — 10^b. hyrvi: hørfi C; hyrvi A. — syrvi: sorui C; svrfi A. — 11^b. sekkat: sækat A. — I B er afr.: ill savlsi (6^b), omar (9^b), fleiri (11^b). — Overskr.: iotna heiti TAB. — 13–14^a. iotna | ina: omv. T. — 15^a. ymir: ymmir C. ok: ul. ABC. — 16^a. ok: ul. T. — 17^a. hrvngnir: ul. C. — 18–19^a. gr. | hv.: omv. C. — 20^a. -stoðr: studr T; stvtr A; hele l. i C: gymir ok hripstodr. — I B er afr.: heiti (14^a), ymir (15^a). l. 18^a, hveðr (19^a), oðr (20^a). — 14^b. ok: ul. T = l. 16^b, 17^b. ha-: hq- T. — 15^b. herkir: hriki C. — 16^b. hring.: hringmimir T. — 17^b. hymir: . . . inn B. — 18^b. hválr: ok tf. B. -geitir: -geirr B. — 20^b. þistil-: þistill C. — I B er afr.: ig (14^b), rimnir (16^b).

- 550 419. Geiðroðr fyrnir
galar þvívaldi
fiolverkr geitir
flegi blappvari
forniotr sprettingr
fialar stigandi
somr ok svasvör
svarangr skrati.
420. Svtrr ok storverkr
sækarlsmyli
skorir skrymir
skerkir salfangr
avskryðr ok svart
andvör stvni
alsvartr arnir
ámr ok skalli.
421. Kavttr avsgarvi
ok alfarin
vindsvallr vipar
ok vafþrvpnir
eldr ok avrgelmir
ægir rangbæin
vindr viðblindi
vingnir leifi.
422. Beinviðr biorgolfr
ok brandingi
dymr bergelmir
dofri ok miðivngr
nati sekmimir
nv er vpptalit
amattligra
iotna heiti.
423. Skal ec travllqvenna
telia heiti
gríðr ok gnissa
gryla bryia
glvma geitla
grima ok bakravf
gvma gestilia
grottintana.
424. Giolp hyrockin
hengikepta
gneip ok gnepia
geysa hala
horn ok hryga
harðgreip forat
hrygpa hveþra
ok havlgabrvör.

L. 1^a. -roðr: raudr C. fyrnir: fyrnir A. — 2^a. því: þri- de øvrr. -valdi: falldi AC. — 4^a. flegi: flegi A; flegi B; fleckr C. blap-: hlap- B. — 7^a. somr: samr C. — 8^a. skrati: skati C; skratti de øvrr. — I B er afr.: ðr, fyr (1^a), n þrivaldi (2^a), sti (6^a), so (7^a). — 9^a. ok: ul. T = l. 13^a. — 11^a. skorir: skorri C; skærir A; skærer ok sterer B. skrymir: ok tf. B. — 12^a. skerkir: scerfir T. sal-: sual- B. fangr: fangi T. — 13^a. avskr-: øskr- AB. ok: ul. B. — 14^a. and-: ond- AB; aundottr C. — 16^a. ámr: armr C. — I B er afr.: krv (13^a). — 1^b. Kavttr: Krauttr B; avs-: qs- A; os- B. — 2^b. alfar-: alfvar- AB. — 5^b. ok: ul. de øvrr. — I B er afr.: indsvallr (3^b). — 11^b. dymr: dumb de-øvrr. — 12^b. ok: ul. TB. — 13^b. nati: ok tf. C. sek-: sauck- T; søk A; sokn- B; sægrimmir C. — 13^b. sekmimir: her indskyder AB den anden jættanavneremse. — 14^b. er: eru TAB. talit: talin B. — Overskr.: trollkuenna heiti TAB. — 18^a lyder i T: inna heiti ok framtelia. — 19^a. ok: ul. T = l. 22^a. gnissa: grisla C. — 20^a. gryla: ok tf. C. bryia: bryla B; brynía C. — 22^a. -ravf: røf B. — 23^a. gvma: ginna T. — I B er afr.: ak (22^a). — 17^b. Giolp: Gialp ABC. hyr-: hyr- BC. — 18^b. kepta: kiapta BC. — 19^b. ok: ul. T = l. 24^b. — 20^b. geysa: gessa C. — 21^b. hryga: hruga TAB. — 23^b. hrygpa: hrydga T; hryða A; hryða B.

	425. Hrimgerþr hæra herkia fala imð iarnsaxa ima fiolvör		margerðr atla eisvrfala leikn mǫvnharpa ok mǫvnrifa.	
5	< niavrn iviðia amgerþr simvl sivor skrikia sveipinfalda.	427.	Leirvör liota ok löpinfingra kraka varðrvn ok kiallandi vigglað þvrbavrð vilvm nefna rygi siparst ok rífangvflo.	553
10	426. Avflvgbarþa ok iarnglvmra < vngerþr ama ok iarnviðia			
15	428. Þor heitir atli ok asabragr sa er enilangr ok eindripi		biorn hlörripi ok harðveor vingþor savnnvngv veoðr ok rymr ¹ .	
554 20	429. Bvrrir erv oþins baldr ok meili viþar ok nepr < voli qli þor ok hildolfr		hermoðr sigi skioldr yngvifreyr ok itreks ioð heimdallr sæmingr.	

¹ asa hetia tf. (hetia forvansk. af heiti).

L. 1^a. Hrim-: Hrun- T; hun- B. hæra: herra T. — 5^a. niavrn: morn(?) T; maurn AB; morunn C. -viðia: -viða B. — 6^a. simvl: simmul C. — 7^a. sivor: siya B. — I B er afr.: hæra (1^a). — 10^a. ok: ul. T = l. 12^a, 4^b. — 11^a. vn-: vnn- C; im- TAB. ama: amma C. — 2^b. eisvr-: < eipur(?) B. — 4^b. mǫv-: myrk- AB; munnrifa C. — 5^b. Leir-: Leid- T. — 6^b. ok: ul. T = l. 8^b. — 7^b. -rvn: -rum C. — 9^b. vigglað: vigglað A. þvr-: þaur- C. — 12^b. gavflo: geflu TAB. rífi afr. B. — Overskr.: þors h. T. Torsremsen stár i AB umiddelbart efter den følgende. — 13^a. Þor: ul. AB. atli: ali B. — 14—15^a. asabragr-er: ul. AB. — 15^a. eni-: -enndi B. — 16^a. ok: er C; þor AB. eindripi: ein- T; heitir tf. C; her- efter har AB en l.: ok asabragr (bragi B). — 14^b. -veor: væor A; ueurr C. — 15^b. -þor: þær A. — 16^b. veoðr: vingþor A; vingþerr B. — I B er afr.: iorn, iþi (13^b), sav (15^b). — Overskr. i C: asaheiti; i T: sonir oþins; i AB: heiti sona oðins. — 17^a. erv: ro TAB. — 18^a. meili: meli C. — 19^a. nepr: nefr C; nefirr B. — 20^a. voli: vali ABC. qli: oli T; ali ABC. — 21^a. ok: ul. T = l. 19^b. — 17^b. sigi: siggi B. — 18^b. yngvifreyr: ok qldnir A; ok ólnir B. — 20^b. -dallr: -balldr C. — Efter 20^b tf. AB: hqðr og bragi. — I B er afr.: lldr ok (18^a), li (i ali 20^a), þo (21^a), ðr og agi (i den tf. linje).

430. EN erv eptir iotna heiti eimgeitir ver imr hringvölnir viddi vingripur vandill gyllir grímnir glávmar glámr samendill.	kyrmir svttvngur ok kallgráni iotvñ oglaðnir ok ávrgrímnir grímlingr gvsir ofoté hloe ganglati ok helregin hrosþiofr dvrnir hvndallr þavgi hravðvngur fenrir hroar ok miþi.	555 5 10
431. Vavnir harðgreipr ok vagnhafþi		
432. EN skal telia asa heiti. þar er ygr ok þor ok yngvifreyr viþar ok baldr	vali ok heimdallr þa er tyr ok niorðr tel ec næst braga havðr forseti her er efstr loki.	42b 15 556
433. Nv skal asyni . . allar nefna frig ok freyia fvlla ok snotra gerþr ok gefion gna lofn skapi iorð ok ipvñ ilmr bil niorvñ.	434. Hlin ok naða hnos rindr ok siofn sol ok saga sigyn ok vqr þa er vár ok syn verþr at nefna en þrvðr ok ran þeim næst talit.	 20

L. 3^a. Eim-: Ein- T. geitir: geltir(?) B. ver: verr C. — 4^a. imr: vnnr B. hring-: hrin- T. — 5^a. vin-: um- T; vind- C; við- AB. — 7^a. grímnir: grínir C. -ar: -varr TAB. — 8^a. samendill: sneðill B. — I B er afr.: tir (3^a). — 10^a. vavnir: vörnir A; vornir BC. — 11^a. her versdeling A. — 1^b. kyrmir: þýrmir C. svttvngur: ul. T. — 2^b. ok: ul. T = 1. 4^b, 7^b, 11^b. kall-: karll- T; kalld ABC. — 5^b. grímlingr: 2 gg i C, men sidste gg. udstreget; grillir T; gyllingr A; gillingr B; herefter tf. AB: gripnir (gvsir of. altsá som én l., osv.). — 6—7^b. skr. i C: ok ganglati | oflati hloi | ok helregin. — Med 7^b versdel. i A. — 9^b: -dallr: alfr A; olfr B. — 11^b. miþi: niði A; her har AB: 195,14—16^b: þa er nu lokit þussa heitum tf. C. — I B er afr.: mn (7^b). — Overskr.: asa heiti AB. — 15^a. ok: ul. T. -freyr: -fror T. — 13^b. er: ul. AB. — 16^b. efstr: ófstr T; næst AB. — I B er afr.: vali (12^b). — Overskr.: heiti asynia A; asyniu heiti B. — 17^a. asyni . . : asyniur de øvrr. — 19^a. ok: ul. T = 1. 20^a, 21^a, 23^a. — 24^a. bil niorvñ i ét ord C. — I B er afr.: al asyn (17^a), skapi (22^a). — 18^b. rindr: rinnd B. ok: ul. T = 19^b, 20^b C. — 20^b. sigyn: sygin C; sigunn B. vqr: vqr A; vqr B; vavr C. — 24^b. þeim: er þ. AB. talit: talen BC. — I B er afr.: in (17^b), ol (19^b), þa er, syn (21^b), verþr (22^b).

557	435. Grét ¹ ok at oþi
gvlli freyia
heiti erv hennar ²
[hiðrn þrvngra
syr scialf gefn
ok it sama mardavll
dótr ero hennar]
hnoss ok gersimi	436. EN erv aðrar
oþins meyar
hildir ok gavndvl
hlavkk mist skavgvll
þa er hrvnd ok mist
hrist skvld talit.
10	437. Nornir heita
þær er navð skapa
nipt ok disi
nv mvn ec telia.	
558	438. ¹¹ Snot brvðr svani
svari spracki
flið sprvnd kona
feima eckia	rygr víf oc drós
ristill sæta
(mansvarkr ok hæll
mær ok kérling.
20	439. Mal er at segia
manna heiti
greppar ok gvmnar
gvmar ok drengir
gotnar rekkar
garpar segir
sveit snillingar
ok ⁸ sælkerar.	440. Bragnar þegnar
beimar havlþar
firar ok flotnar
fyrþar havlþar
favrvneyti drott
flokkr harðmenni
kniar ok kappar
kenpvr navtar.

¹ Nyt afsnit. ² Her findes et indvisn.tegn, men hvad der (efter det) har stået i randen er bortrevet; de følg 4. linjer er her indsatte efter T. ³ Utydel.

L. 1^a. Grét: Get T. ok: ek T; l. 1^a lyder i B geit ok auðarr. — 3^a. hennar: hiðrn—hennar tf. T. — 4^a. hiðrn: hørn ABC; ok tf. B. þrvngra: þvngra ABC. — 5^a. scialf: ok tf. ABC. gefn: gíof C. — 6^a. it: hit ABC. I B er afr.: hei, erv hennar (3^a). — 5^b. hrvnd: hrind A. mist: ul. A; eir C. talit: talen B. — I B er afr.: hlav (4^b), mist (5^b), hrist, skvld (6^b). — 10^b. nipt: nipr A. disi: nisi T. — 11^b. mvn—telia: eru talldar C. — Overskr. A: kvenna heiti okend, B: kuenna heite. — 12^a. Snot: Snotr T. — 12—13^a. svani svari: omv. C. — 14^a. kona: ul. A. — 12^b. oc: brudr tf. C. — 13^b. sæta: hnæita A. — 14^b. man: ul. A. ok hæll: dros ok man A; i B ses kun eit. . n. — I B er afr.: brvðr sva (12^a), rac (13^a), eckia (15^a), l. 14^b så godt som helt. — Overskr. i AB: manna heiti. — 18^a. ok: ul. T = l. 19^a, 23^a. — 20^a. gotnar: ok tf. AB. — 21^a. garpar: græppar A; g. . pr B. — 22^a. sveit: ok tf. B. — I B er afr.: ma (17^a), repp (18^a), l. 19^a undt. det første g, gotnar (18^a), sveit (22^a). — 17^b. havlþ-: haulld-C; hõld- AB. — 18^b. ok: ul. T = l. 22^b; haulldar tf. C og har så som særskilt l.: flottnar fyrdar. — 19^b. havlþar: ul. T; havlld- skr. A. — I B er afr.: nar (18^b), fyrþar h (19^b), kni, ka (22^b), kenp, avt (23^b).

441. Avld ok ærir
ok afarmenni
liþar ok lofþar
lyðr ok sagnir
lioðr aflatar
lionar ok ferþir
mildingr mæringr
manbaldr spekingr. hirð ok gestir
ok hvskarlar²
indrott ok hion
ef ec allt segi
rvni ok þopti
ok raþgiafi. 5
442. Þa er glæsimadr
ok gvllskati
þa erv snyrtimenn
ok avðkyfingar
ok oflatar
her ok helmingr
ok hofþingiar. 445. Inhysingar
alda þoptar
sessi ok mali
serlar ok fylgþir
þa er felagar
ok frændr saman
vinr einkili
verþvng halir. 10
443. Folk ok fylki
fvndr almenning
nv er þraving ok þys
þorp avðskatar
drott ok syrvar
dvn pryþimenn
savgn ok samnaðr
seta stertimenn
fior ok brionar. 446. Ai ok attvng
avi sonr faþir
broþir barmi
bloþi ok lifri
ioð þva nefi
ok arfvni
þa erv hlyrar
ok havftv baðmar. 15
- 560 561
444. EN¹ erv eptir
aldar heiti 447. Niðr hlęta maðr
niðivng ok barn
konr ok kynqvist
kvndr ættbogi 20
- 25

¹ Nyt afsnit. ² Skr. hvrs-.

L. 1—2^a. ok—ok: ul. T. — 3^a. ok: ul. T = 4—6^a. — 4^a. sagnir: sögnir T. — 5^a. af-: of TABC. — 7^a. mild.: ok tf. AC. — I B er afr.: menni (2^a), atar (6^a), spe- (8^a). — 11^a. ok: ul. T = 13—16^a. — 12^a. þa erv: ul. AB; hele l. ul. C. — 12^a. menn: maðr B; herþa tf. TB: ok sælkerar, i A: ok sælingar. — 13^a. ok: ul. AC. -ngar: -ingr C. — 15^a. her: med stort h C. — I B er afr.: ok auð- (13^a), ok hq (16^a). — 18^a. folk: her beg. nyt vers i AB. — 19^a. -ing: ingr AB; herefter tf. C: seta soknarar ok snyrtimenn (og slutter verset). — 20^a. nv: ul. A. — 22^a. syrv-: svi... (afr.) B. — 23^a. dvn: dyn C. — 25^a. -menn: herefter nyt vers AB og ul. l. 26^a. — I B er afr.: ravng (20^a), dvn (23^a). — 2^b. ok: ul. T = l. 3^b, 6^b. hvsv-: hvrs-R. — 3^b. indrott: radgiafi tf. T og ul. l. 6^b. — 5^b. rvni: runni T. — I B er afr.: karlar (2^b). — 8—9^b i T efter l. 10^b. — 9^b. þoptar: þopti T. — 11^b. fylgþir: fylgir C. — 12^b. er: eru de øvrr. — 14^b. vinr: vinir AB. — I B er afr.: ok mali (10^b), s, fyl (11^b). — 17^b. ok: ul. T = l. 22^b. — 20^b. bloþi: bíoði B. ok: ul. C. — 21^b. ioð: ok tf. T. — I B er afr.: ok attvng (17^b), l. 18^b, bro (19^b), l. 24^b. — 26^b. hlęta: hlöta T; hleyta AB; naudleyta C. — 27^b. barn: barm... (?) B. — 28^b. ok: ul. T. — 29^b. kvndr: ok k. T. ætt-: att- C. bogi: nidr naudleyta madr (!) tf. C.

	mavgr malynavtr mágr ok spialli ættbaðmr æsloð ofskavpt ok svein.	af springr er þa ok ættstvpill þa er rapvnavtr þionar þrælar þia avnvngar verkmenn kefsar.	562
5	448. Sessvnavtar ok sifvngar		
10	449. Þav ¹ erv heiti hialdr ok rimma gavll geirahavð ok geirprifvl rog ok roma rangrið ok storð svipvl ok snerra sig folkiara.	450. Sota morð ok vig sokn ok ið dolg ogn tara drima ok imvn þa er orrosta ok avrlygi hrið ok etia herþogn þrima.	563
15	451. Ec ¹ myn segia sverþa heiti hiorr ok hrotti høgvðr dragvandill groa gramr gellir giallr ok neþanskarþr sigðr ok snyrtir somi skiomi.	452. Skolkr skerkir stvfr skrymir lavfi avltir langbarðr ok ormpvari legbiti ok kýr ok leifnis grand herberi heitir ok hafrakan.	564
20			

¹ Nyt afsnit.

L. 1^a. mavgr: ok tf. C. — 3^a. baðmr: barmr B; ok tf. C. æ: ett-T; æt- A; ætt BC. — I B afr.: ættbog (s. 199,29^b), pt (4^a). — 6^a. -navtar: -nøtr B. — 7^a. -vngar: -vngur C. — 1^b. -springr: -spring A. er þa: ul. B. 3^b. rapvn.: ok raðgiafi tf. AB. — 4^b ul. C. þionar: ok tf. AR. — 5^b. avnvngar: aunnungr þionar C. — 6^b. -menn: þrælar tf. C. kefsar: kessar T; kæfsir A; þar nerst k. B og indleder l. med eru. ok vilmegir tf. AB. — I B er afr.: vngar (7^a), þionar (4^b), av (5^b). — Overskr. i AB: orrostu heiti. — 8^a. þav: þessi C; Enn B. — 9^a lyder i C: hilldr ok roma. — 10^a. gavll: giðll A. havð: hrið B. — 11^a. geir-: gerr- C. -brif-: þrim-T. — 12^a. roma: rimma C. — 13^a. rangrið: randgnið AB; randgridr C. — 15^a. sig: sik C. folkiara: fiðlkara B. — I B er afr.: ma (8^a), gav (9^a), g (15^a). — 8^b. Sota: soti T; sokn AB. — 9^b. sokn-ið: sotti A; ul. B; ið ul. T. — 10^b. ogn: dynr gnyr tf. A; ok dynr gnyr tf. B. — 11^b. drima: drifa TB. ok: ul. A. — 14^b. etia: ætna A. — Overskr. i AB: sverða heiti: — 18^a. ok: ul. T = 22^a. — 19^a. høg-: haug- TC; høgg- B. — 20^a. gellir: gillir AB; ul. C. — 21^a. giallr: giallar A; gialarr B; giallrun C. -skarþr: skarðe B. — 23^a. somi ski.: omv. T; ok indsættir B. — 16^b. Skolkr: skalkr AB; ok tf. T. stvfr: skofr C og tf. ok (st. ok sk. som én l.). — 18^b. avltir: aultir C; aultir T; øltir A; oekir B. lang-: lann- A. — 19^b. ok: ul. C. — 20^b. -biti: -bitr A. ok: ul. AB. kýr: hyrr B; galmr tf. AB. — 21^b. grand: gandr B. — 22^b. herb. h.: omv. C; hneitir skf. TAB. — 23^b. hafrakan: hafraka AB; hræfracki C.

453.	Lotti hrvanndvör lavgbir mækir mavndvör mvndripi ok mistiltein malmr þror ok mar ok miðfain fetbreiðr grindlagi ok fiorsoðnir.	bensøgr brigþir brim... hvglognir skygþir skreiðvir ~ skarðr grindlogi.	
		456. Mimvngv ok fellir ok malvitnir tavrur hrævarðr trani vindþvari liðnir kvernbiti liomi herþir vitnir yfir vægja læstir.	5 566
565	454. Vægir veigar vallangr ok brandr vérvlfr valnir vinbiartr ok qvol askr angr vaþill egiom skarpí svipvör ok svipaliotr salgarðr hnefi.		10
43a		457. Skelkvíngv fylvíngv flæmíngv skerþíngv skotníngv skilvíngv skofnvngv riflvngv brotníngv ¹ hvítíngv bæsíngv tyrvíngv hökingr ok hringr hittaz mvn nettingr ² .	15 20
455.	Hvati hof... essíngv hása mólnir hrævagavtr herbrai ok holdmimír <small>hodd</small>		

¹ Skr. -igr. ² Opfrísket.

L. 1a. Lotti: Lioti BC. hrvanndvör: hrundudr C: -ridr skr. T. — 2a. lavgbir: lögbaer A. — 3a. mavnd-: mund- C; maud- T; mōð- AB. — 5a. malmr: malr C. malmr þror: malmþorr B. mar: máar C. — 6a. ok: ul. T. = l. 8a. -fain: fari T. — 7a. grind-: garin C. -lagi: logi TAB. — 8a. ok: ul. C. -soðnir: suafnir C. — 10a. Vægir: vegir T; vægi leiptr AB. veig-: væg- AB. — 11a. vall-: val- AB. -langr: landi C. ok: ul. T. — 12a. vérvlfr: ver. vlfr T; verr vífr A; ver vígr B. — 13a. vin-: vind C. qvol: kol A. — 14a. vaþill: vandrill B. — 15a. skarpí: skardi C. — 16a. svip-: svp- A. ok: ul. B. — 17a. -garðr: gandr C. hnefi: nefi C. — I B afr.: qvo (13a). — 19a. hof.: hofuð huessíngv de øvrr. undt. C, der her ul. 19—21a: hvati—gavtr. — 20a. mólnir: molvir TAB. — 22a. hold-: hodd- C. — 1b. -søgr: søgr T; sogr B; sægr A; sígr C. — 2b. brim. .: brimir T; brumr C; brimarr AB. Her tf. C: huati haufuts spesíngv hausa mioluer hræuagaur (o: l. 19—21a; jfr. foran). hvg-: hvð- TAB. -lognir: -laugnir B. — 3b. skreiðvir: screuuir T; skræuuir C; skryvir A; skryð-. B. — 4b. skarðr: skarðe ok B. — I B er afr.: i (21a), ir² (3b). — 6b. Mim-: Mimm A. ok: ul. AB. — 7b. ok: ul. T. mal-: malm B. — 8b. -varðr: -vaðr AB. — 10b. -biti: bitir C; bitr AB. — 12b. vitnir: ul. C. yfir: yfri A; iferr C. — 13b. vægia: vegia T; vægia A; .ggia B; -veægja(?) C. — I B er afr.: vind (9b), y, rir (12b), v, st (13b). — 15b. Skelkv-: skelu- C; skelk- AB. fylvíngv: fillíngv AB; filþvíngv C. — 17b. skilvíngv: ul. C. — 18b. rif-: rif- B. — 19b. brotníngv: ul. B. — 20b. bæsíngv: hultíngv tf. C. — 21b. ok: hittaz mun B; hæsk- skr. AC. — 22b lyder i B: ok re... ngr. nett-: nect- T; nætt- A; næt- C.

- 567 5 458. Logi ok mvngjallr
langhvass ok eldr
avrn ok eygir
ok naglfari
brigþir mavrnir
blor ok skerþir
hyr ok helsingr
hriþir atti.
459. Fellir favlvir
favnir ravfnir
imnir eimnir
afspringr þinor
sigþir snyrtir
svelgr skar ok nar
goin gestmoin ok gar
þrimar niðhagr.
-
- 10 460. Oddr¹ bloðvarta
ok benknvar
bloðrefill bloðvarp
ok bloðiþa
bloðvaka livgfengr
ok bloðhnefi
568 15 iðhvarf ok brandr
eggteinar folk.
- ok missifengr
onn ok skafningr
vndirdregningr²
vargr ok kaldhamars nattr
valbavst ok herðr.
462. Sverþ ok gelmingr
ok samnagli
hvgró sigrhnoð
hialt ok tangi
mvndriðr havgfaðr
ok mepalkafl.
- 20 461. Emiar þremiar
ok avlroþarnattr
merki vættrim

¹ Nyt afsnit. ² Skr. -igr.

L. 1^a. mvn-: mun- C; mund- de øvrr. — 2^a. lang-: langr A; leggr B. — 3^a. ok: ul. T. eygir: ægir A. — 4^a. nagl-: nag- C. — 6^a. blor: blør T; blorr C; blerr B. — 8^a. hriþir: hirdir C. — I B er afr.: eygir (3^a), gþ (5^a). — 1^b. favlvir: favlnir T. — 3^b. imnir: ymir ok C. eimnir: eimir C. — 4^b. þin-: pin- A(?)B. — 5^b. sigþir: siglir AB. — 6^b. skar: skar AC. nar: nár AC. — 7^b. goin: ul. B. moin: mörenn B. ok: ul. C. gar: gari T; gramr A; gar B; gáár C. — 8^b. þrimar: brimar A; -ar skr. C. I B afr.: i¹ (3^b), r ok n (6^b). — Overskr. i AB: heiti a sverði. — 11^a. bloðrefill: ul. T. — 12^a. ok: ul. C. bloðiþa: ul. T; idia skr. C. — 13^a. bloðvaka: ul. B; varta skr. A. — 15^a. -hvarf: þuarr T; -varp ABC. — I B er afr.: þa (12^a). — 18^a. þremiar: fremiar C. — 19^a. ok: ul. T = l. 9^b, 10^b, 12^b. avlroþar: aulrøðar T; ølræða A; aulrodar C. -nattr: nautar C. — 20^b. vætt-: vett- TB. — 10^b. onn: onnn T; ónn A; ann B. — 11^b. -dregningr: dregingr B. — 12^b. ok: ul. de øvrr. hamars: hamarr AC. nattr: ul. A. — 13^b. valb. ok: omv. C; bast skr. B. herðr: A ff. ok vættrimar, og nyt vers i AB. — 15^b. ok: ul. C. — 17^b. hnoð: hnoðir B. — 19^b. -riðr: -riði ABC. havgfaðr: hoggstaðr AB.

569	463. Ox ok iarðsparpa
hyrna skiafa
ok skegia skrama
ok genia
regin spavn gneþia
gygr ok fala	snaga ok bvlda
barþa ok vigglað
þveita ok þenia
þa er arghyrna
hon er øst talið
oxar heita.	5

464.	Dar spiot ok næt
davflén ok vigr
snata flein ok svaf
svipa hræmæki | geir spiorr nata
gefia kesia
gaflac fracka
gvngnir peita. | 570

10 |
| ----- | | | |
| 465. | Avr er ok acka
oddr hvitmylingr
fenia ok drifa
flvg dynfara
bæsl bæi bilda
broddr ok hremsa
gægn flavg ok þræs
gægn ok skapt snarr. | 466. Flvg glað flvgsvin
fifa ok skeyti
geta skal fena
ok gvssismipis
iols smipi er
en øfst þvra. | 15 |
| ----- | | | |
| 571 | 467. Almr dalr bogi
yr ok tviviðr | sveigr glær ok þrymr
somr skalgelmir. | 20 |

Overskr. i AB: øxa (auxar B) heiti. — 1^a. ok: ul. de øvrr. iarðsp.: iarnsp. T; iarðhyrna AB. — 2^a. hyrna: ul. AB. skiafa: skiarua C. — 3^a. ok: ul. T = l. 4^a, 6^a, 3^b. ok skegia: omv. C. — 4^a. ul. C, men indleder 5^a með: gneþia ok. — 5^a. spavn: spörn AB; spun ok C. gneþia: gnefia B. — 6^a. gygr ok: omv. AB. — 1^b. snaga ok: omv. AB. — 2^b. ok: ul. AB. — 2^b. vig-: vigg- A. — 3^b. þveita: þuita C. — 4^b. þa er: ul. T. — 5^b. hon: ul. T. øst: ofst T; æfst AB; efz C. talið (fork.): talit A; talin de øvrr. — 6^b. oxar: auxa C. — Overskr. i AB: Spiotz heiti. — 7^a. Dar: Daurr B. ok: ul. T = l. 9^a. næt: myt AB. — 8^a. davflén: doflen T; daufléinn C; døj lænz AB. — 9^a. snata: ok tf. C. svaf: suar T. — 10^a. -mæki: -mækir C. — 7^b. spiorr: spiot T. — 11. Overskr. i AB: orvar heiti. — 11^a. er: ul. B. ok: ul. T = l. 16^a. — 13^a. ok: ul. AB. — 14^a. flvg: flaug AB. — 15^a. bæsl: baul C; ul. B. — 17^a. gægn: gagn TC. þræs: þreus T; þres B. — 18^a. gægn ok: ul. AB. skapt: scafst T. — Ingen versdel. ABC. — 11^b. glað: ok tf. TAB. — 13^b. fena: fænnv A; l. ul. B. — 14^b. smipis: smiðe B; nauta C. — 15^b. iols: iauls C; iólfs A; julfs B. er: ul. AB. — 16^b. en: ok C; her er AB. — Overskr. i AB: boga heiti. — 19^a. bogi: dalbogi A. — 20^a. -viðr: -pidr T. — 19^b. glær ok: omv. C. þrymr: þyrnir T. — 20^b. somr: ul. AB.

	468. En qveð ec heita
a'll vapn saman	iørn avr ok slog
isarn ok spiør.
	469. Skioldr þrvnginsalr
skavn salbendingr
5 bognir hlæbarðr
ok hvklari
vetlimi targa
veðrglaðr ok hlif
viðbleiknir rit
10 vigglaðr ok lind.	baðlios gryta
ok bavðskylir
svalin ok randi
sarnir borði
scvttigr barði
skir tvibyrþingr.
572	470. Giallr dagvskafi
ok gimskylir	471. Yrlygr ok svarmr
eiflfnir heiðr
bavgr fagrblain
bera miðfornir.
	472. Hropz hattar skal ec
15 segia heiti
hialmr gyllfain
hravn valhrimnir
hallhrimnir skolir
ok hlifandi	fjornir þocki
ok ficmoin.
473. Hildigavlltr kelli
herkvmbli ok velgr
grima oggir
glövir stefnir.
573	474. Brynia kvnd hialmgavll
20 hravð ok naði
kavld finzleif	boføra þyðsyn
ok bloðleika.

L. 1^a. heita: hittaz C. — 2^a. iørn: iarn ABC. slog: spiør A. — 2^b. isarn: jsan B. ok: ul. AB. spiør: sløg A. — Overskr. i AB: skialldar heiti. — 3^a. þrvngin-: þrvnginn A; þrvngil- C. — 4^a. sal-: fal- C. — 5^a. bogn-: bugn- de øvrr. hlæ-: hle TBC. — 7^a. vet-: vætt- A. limi: lidi C. — I B er afr.: av, l, dingr (4^a), ve- (7^a). — 13^a. gimskylir: gunnkylir AB. — 3^b. bað-: bœð AB; bard C. — 5^b. svalin: sualingr C. — 7^b. scvttigr: skvttfingr A; skutþingr B; skutting (sammen med følg. ord) C. — Ingen versdeling i hdskr. — 10^b. yr-: aur- C. svarmr: suarmi C. — 12^b. bavgr: boge B. — 13^b. -fornir: fjornir T; fjörner B. — I B er afr.: rly (10^b), eiðr (12^b). — Overskr. i AB: hialms heiti. — 15^a. segia heiti: omv. TAB. — 16^a. gyll-: goll- T. — 17^a. hravn: hravn A; hramr B. valhrimnir: ul. B. — 18^a. skolir: skollr C: scolcr T; skölkr A; skalkr B. — 15^b. fic: fisk AB. moin: ingen inndel. ABC. — 17^b. kelli: kelir B. — 18^b. kvmbli: kuml C. — 20^b. glövir: glæuir A; glævær A. — Overskr. i AB: bryniu heiti. — 22^a. hravð: hvøð A; ok huðð B. naði: nán A; nain (sammen med det følg. ord) B. — 23^a. finz: finn- B. — 21^b. boføra: borofa T; boføda C; bœðfara A; bloðfara B. þyðsyn: i 2 ord i TC; þyn har AB som ord for sig. — 22^b. ok: ul. A.

574	475. Sár silegia salt ægir haf lavgr svmr lægir lægr stop ok vagr giallr gnáp geimi gnar svifr ok mar svgr sogsami svelgr ravst ok fiarðr.	477. Gnat va ^R vika vøzt hof ok mið vatn divp ok kaf vik tiorn ok sik stormr diki hylr stravmr lækr ok bekk áll brvðr kelda iða fors ok kíll.	575 5
43b	476. Svnd øgr . . . ok vipir hrið ver breki hým floð ok brim græpir glyioðr gymir ok veg . . gniðr ok vror gialfr fen snapi.	478. Hefring alda hvitingr ok lá hravn rankellda ok himinglęva drafu vdr ok solmr dvfa bylgia høpi ok bara bloðvghadda.	10 15

479.	Gioll glit gera gloð ok valskialf von við vimvr ving ok ysa	sið svðr freka sekin einstika elfr ro ecla ekin renandi.	576 20

Overskr. i AB: sioar (siofar) heiti. — 1^a. lægia: lægia AC. — 3^a. svmr: somr T. lægir: lõgir T; lægir AC. — 4^a. lægr: ul. C. lægr stop: lagastafr A, (lag-) B. — 5^a. giallr: gialldr AB. gnáp: gap tf. AB. — 6^a. svifr: suipr C. ok: ul. TC. — 7^a. sogsami: i 2 ord AB. — 8^a. ok: ul. T. — I B er afr.: silæg (1^a), lø (3^a), p (5^a), m (7^a). — 9^a. øgr: ægir A; ægr C; velfærr tf. TA; ...ferr tf. B; vel forsimi tf. C; simi tf. T; sóm tf. A; saman tf. B. — 10^a. ok: ul. TAB. — 11^a. ver: verr C. — 12^a. hým: hyn A. ok: ul. T = l. 15^a. — 13^a. glyioðr: glioðr TC; ok glyrðoðr B. — 14^a. ok: ul. C. veg.: vegir TB; vægir AC. — 15^a. vror: vrorr C; oror AT; or.. B. — I B er afr.: øgr vel (9^a), m¹ (12^a), niðr (15^a), g (16^a). — 1^b. va^R: vðr ABC. — 2^b. vøzt: vizt B. hof: hop de øvrr. ok: ul. T = l. 3^b, 4^b, 6^b, 8^b. — 5^b. diki: dik C. — 8^b. iða: ul. B. ok: ul. C. — I B er afr.: vika (1^b), iorn ok (4^b), storm (5^b). — 9^b. hefring: -ingr T. — 10. hvitingr: -ing C. — 11^b. kelleda: kolga AB. — 12^b. ok: ul. T = l. 15^b. — 13^b. solmr: solnir T; solmn (utydel.) A. — 14^b. dvfa: ok tf. C. — I B er afr.: hravn (11^b), ęva (12^b), bara (15^b). — Overskr. i A: áheiti, B: vatna heite. — 17^a. Gioll: Mioll C. — 19^a. uon: van A; vaun C. — 18^b. sekin: sækin AC. -stika: -stiga C. — 19^b. elfr ro: elfro AB; rō skr. T. — 20^b. ekin: eikin C. — I B er afr.: gloð ok v (18^a), a (20^a), eka (17^b), sekin (18^b), 20^b undt. di.

480. Dýn rin ok nið
þavll rimr ysia
dýn ogn dýna
dýnholl fara
5 orvn ok bro
avðskialg lodda
mýn merkriþa
mein ok saxelfr.
- 10 481. Tífr dýrn vína
tems vond ok strond
mavra moþa þrym
morn ok gætelfr
alín vðr alkoga
15 ok evfrates
577 ogn eið renir
ok apardion.
482. Ravgn hravn ok ravn
20 ravmelfr hnípvl
hnópvvl hialmvnla
hvmra vína
- vil vin vella
valin semð salin
nepr dravfn stravma
nis mynt gnapa.
483. Gilling ok nil
ganges tvedda
lvma vervapa
leira ok gvþpro
viðsvol vegsvin
yn þioðnvma
fiorm strond ok spe
ok fimbvl þyl.
484. Nyt hravn ok navð
navt sliðr ok hrið
kavrmt leifstr ok avrmt
kerlavgar tvær
gomvl sylgr ok yn
ok geirvimvl
ylgr vavð ok fold
iordan er alesti. 578

L. 1^a. ok: ul. T. — 3^a. dýn: dýn T. ogn: ofn AB; augn C. — 4^a. dýnholl: i 2 ord TA; dún C; holl sammen med fara C. — 5^a. orvn: orunn TB. bro: bra B. — 6^a. avð: vt C. — 7^a. mýn: myn A. merk: merkr C. — I B er afr.: Þ (1^a), þav, imr (2^a), 6ª undt. od, m¹ (7^a), me (8^a). — 10^a. dýrn: dýrn AB. vína: vinna B. — 11^a. vond: vind A; vinn B. strond: strind AB. — 12^a. mavra: morn TAB. moþa: modera C. — 13^a. morn: morm C. ok: ul. TC. — 14^a. alín vðr: alm audr C. alkoga: olga AB. — 15^a. ok: ul. T = I. 17^a. — 16^a. eið renir: eidrænir C; eiðr eimir AB. — 17^a. apar: avar B. — I B er afr.: moþa (12^a), morn, atel (13^a). — 19^a. Ravgn: Ravnd C. ravn: raun C. — 20^a. hnípul: hniful B. — 21^a. hialmvnla: hialmrá T; hiqlm- skr. A. — 22^a. hvmra: ul. T. vína: uma T. — 2^b. semð: sænd A; semd B; smad C; ul. T. — 4^b. nis: nes T; nil B. mynt: mynd Á; mynn. B. — I B er afr.: avn (19^a), vl, la (21^a), alin (2^b), pr draufn (3^b). — 6^b. ok: ul. A. nil: nilvs A. — 7^b. tvedda: tedda B. — 8^a. vapa: vóða A; veða B. — 9^b. ok: ul. T = I. 13^b. þro: þor C. — 10^b. viðsvol: ið svöl A. — 11^b. yn: yn C. -nvma: muna B. — 12^b. fiorm: fiorn T; forn C. ok: ul. C. — 13^b. þyl: þul ABC. — I B er afr.: 6^b undt. ng, nges (7^b), þro (9^b), við, vin (10^b), e (12^b). — 16^b. navt: not A; not B. — 17^b. kavrm: kaurm T. leifstr: leiptr de øvrr. ok: ul. T. avrmt: ul. C; ormr B. — 19^b. sylgr: sylgir T. ok yn: ul. B. — 21^b. vavð: vad T; vðd AB; aud C. ok: ul. T. fold: floð AB. — I B er afr.: ok h (16^b), kerlavg (18^b).

485. Lags ok langa lysa brosmá birtingr hæingr byst ok hrygna hvmar hrognkelsi hveðnir floki a/vn avriþi ok andvari.	487. Fiorsvng ¹ þravmmvng ok fengrani. hamar sandhverfa ok horngeða marknvtr glavmmvng ² ok marþvara silvng skelfingr sverðfiskr ok lyr.	5
486. Silð seiðr skata sil reyðr ok ogr skreiþvng ok sicr skalgi flyðra fyldingr styria ok fyprvskill hámer steinbitr ok haskerþingr.	488. Þyrslingr vfsi þorskr vartari grvngvngr gedda giolnir keila all ok karfi krabbi geirsil hár ok goðlaks hornsil igvll.	10 580 15
489. Hafr hvalr geirhvalr ok hafgvfa hnisa hafstrambr ok hnyþingar reyðr reypar kalfr ok ravðkembingr hvnyngrostvng bleio hvalr.	490. Nordhvalr kvrhvalr náhvalr ok leptr skelivngr fiskreki ok skvtvhvalr slettibaka skialdhvalr ok sandlægia hrosshvalr andhvalr hrafneyðr ok vogn.	20 581

¹ I R og C er linjerne i urigtig orden, nemlig 1, 6—8, 3—5, 2.

² Skr. -vgr.

Overskr. i AB: fiska heiti. — 1^a. ok: ul. T = l. 4^a, 8^a, C. — 2^a. lysa: ok tf. C. — 3^a. hæingr: hængr C; hó- T; hengr B. — 4^a. byst: byst T. — 7^a. a/vn: aulun C. — I B er afr.: a, osm (2^a). — 10^a. ok: ul. T = l. 16^a. ogr: øgr A; egr B; øgr C. — 11^a. skreiþ-: skeið- B. sicr: likr B. — 12^a. skalgi: ok tf. AB; skialgr B. flyðra: fludra C. — 13^a. styria: stydra C. — 14^a. fypr.: fudriskill T; fvðryskill A; fud... B; fydryskill C. — 15^a. -mer: -marr C. -bitr: beitr AC. — 16^a. ok: ul. C. — I B er afr.: l. 9^a, rvskill (14^a), 15^a undt. h. — 1^b. þravmm-: þrumm- C. — 2^b. ok: ul. T = l. 8^b. — 6. mar-: iarn C. — 7^b. skelfingr: scelivng T; skelfiskr AB. — 8^b. lyr: herefter versdel. AC; lyrr BC. — I B er afr.: ho, geða (4^b), r glavmmv (4^b). — 9^b. Þyrsl-: þyrskl- TA; þyskl- C. — 12^b. giolnir: með ð T. — 13^b. ok: ul. T. — 13^b. karfi: krabbi C. — 14^b. krabbi: karbi ok C. — 15^b. goð: guð ABC. — I B er afr.: yrs, vfsi (9^b), rv, e (11^b), nir (12^b). — Overskr. i AB: hvala heiti. — 18^a. ok: ul. T = l. 22^b. — 19^a. hnisa: með y T. — 23^a. hvnyngr: bunungr C; burungr T; bruungr AB; ok tf. C. — 24^a. bleio hv.: ok bl. ABC og hermed versslutning. — I B er afr.: hua² (17^a), afgv (18^a) — 17^b. Nordhvalr: ok tf. A. kvr-: kyr- C; bvr- A; byr B. — 18^b. ok: ul. T = l. 20^b, 22^b. leptr: leiptr de øvrr. — 20^b. skvtv-: skitu C. — 21^b. sletti-: slett- C. skiald.: skiall B; ialdh udvisket C. — I B er afr.: ná (18^b).

491.	Nv mvn ec skyra
of skipa heiti
avrkr araklo
askr sessrvmnir
5 skeið skvta skip
ok skiðblaðnir
nór naglfari
nokqvi sneckia.	494.	Knavr kvgr knvi
keipvll eikia
dreki ellipi
dromvndr ok pramr
fvra vig galeið
feria skalda
fley flavst ok þeckr
fartiðr ok lið.	
492.	Byrþingr bvza
10 barðkaldr ok hrein
backi havmlvng
hælvgrarþi
ravst bátr ok reg
ravð hringhornir
582 15 lvngkioll langskip
leifnir karpi.	495.	Segl skavr sigla
svið vis styri
syior savmfar
svð ok skavt reip
stag stafn stiornv...
..... giorð
snotra ok solborð
sess skvtr ok strengr.	583
44a
493.	Hringr gnoð freki
20 hravð moþroe
hemlir barþe
ok hylbati
vgla leþia
ok ask vitvll
kona ketla
kati reið ok skalpr.	496.	Savx stöþing...
.vipting ok skavt
spikr siglo tre
savmr lec stopar
lavkr siglotoppr
lina eyrv
flavgr flögarskeg
ok farnagli.	

Overskr. i AB: skipa heiti. — 2^a. of: vm C. — 3^a. avrk ara: aur kara C. — 4^a. -rvmnir: rymir B; hrungnis C. — 6^a. ok: ul. T. — 8^a. nokqvi: ok tf. AB. — 10^a. hrein: udv. C. — 11^a. backi: haki T; bac-udv. C. havml-: huml- B. — 12^a. hælvgr-: helung- C. — 14^a. ravð: rod B. -hornir: -ornir ABC. — 15^a. lvng: lyng C. — 16^a. leifnir: leyfnir (utydel.) C. karþi: barði A; karfi B; karbi C. — I B er afr.: yrþ (9^a), ir (14^a). — 18^a. hravð: hrøð A; hroð B. moþ-: mod- T; modþ- C. — 20^a. ok: ul. T = l. 22^a, 24^a. — 21^a. vgla: ok tf. C. — 22^a. ask vitvll: i ét ord ABC. — 23^a lyder i C: kiatla kiana. kona: kōna TB; kæna A. ketla: kōtla TA; kotla B. — I B er afr.: ba (20^a). — 1^b. knvi: kní C. — 2^b. keip-: kep- C. — 4^b. ok: ul. T = l. 7^b, 8^b. pramr: framr T. — 7^b. flavst: flaustr B. — 8^b. fartiðr: i 2 ord A; far tið BC. — Overskr. i AB: heiti á skipi. — 10^b. vis: viss A. — 12^b. ok: ul. T. skavt: skut- C. — 13^b. stiornv...: stiornvið TA; styri stiornvið B; stiornvidr C. — 14^b.: stuðill (ok tf. ABC) sikul de øvrr. giorð: gerð B. — 15^b. ok: ul. T = l. 16^b, A. — 16^b. sess: versdel. C. — 17^b. stöþing.: stædingar TC; ok stæðingr AB. — 18^b. .vipting: sviptingr de øvrr. ok: ul. T = l. 24^b. — 20^b. lec stopar: løkstólpar A; lokstolpar B; leg stolpar C. — 21^b. siglo: ul. T. — 22^b. eyrv: ul. B.

- 584 497. Hvnþora ok hialmþvnlv 499. Barð kne bygþi
 hvfr hlýr hremni beltí ok kívngr
 ok halstemni kiavl borð keili
 hefill hals hanki ok kíol sygia
 ok hofvt bendvr kraptr kerling
 hair hæll hámar klær ok þoptvr
 hialþreip ok lík. kalreip þrímír
 klo var ok þilivr. 585
 5
498. Ro racki rif 500. Drengir dragreip
 rengr ok havmlvr dæla arar 10
 vindass vengi aktavmar rør
 vavndr langnefior arin ok nalar
 vøllt beiti ass avrborð kíælar hæll
 varta brandar ok ackeri
 bitar boglina hnoc¹ miþi avsker 15
 þvka stockar. ok hvnsþænr.
501. Iavrð fiorn rvfa 502. Hollt hals ok fioll
 eskia ok hlopyn hlið ok leiti
 gyma síf fiorgyn høll heiðr ok hvilpt
 grvnd havðr ok ravnd hvall ok brecka 20
 fold vangr ok síf hro dalr ok vøllr
 fron hiarl ok barðmr hvammr ok tvnga
 land þiavð mold flag rimi
 þrvma ok merski. mór lavt ok sandr.

¹ Eller hnot.

L. 1^a. Hvnþora: Hunn hvnþora TAB. ok: ul. T = 1. 3^a, 5^a, C. hialm-
 vn-: hialm- B. — 2^a. hremni: hrefni de øvrr. — 3^a. stemni: stefni ABC.
 — 4^a. hanki: hnacki C. — 7^a. reip: reik T. — 9^a. Ro: Ra AB. — 10^a.
 ok: ul. T. — 11^a. vengi: vængi C. — 13^a. vøllt: vøllr B. — 14^a. varta:
 vortr C. — 15^a. -lina: -limá C. — 16^a. stockar: -stocka T. — I B er afr.:
 en (11^a). — 1^b. bygþi: byrði AC. — 2^b. ok: ul. T = 1. 4^b, 6^b, 8^b, C.
 kívngr: kinnungar C. — 3^b. kiavl: kíolr TAB. — 5^b. kraptr: kraptr
 B. — 7^b. kalreip: ul. C; kál- skr. A; kíal- skr. B. þrímír C.
 — 8^b. klo var: klofar TABC; kalfar C. — 11^b. rør: rær C. — 12^b. ok: ul.
 T = 1. 6^b, 8^b. — 13^b. kíælar: kíalar de øvrr. — 14^b. ok: ul. TC. — 15^b.
 hnot- C; hnack de øvrr. avsker: austsker C; aust- AB. — Overskr. i AB:
 iarðar heiti. — 17^a. fiorn rvfa: fiornrofa C; rófa skr. A. — 18^a. ok: ul. T = 20,
 16^b. — 19^a. -gyn: -gin C. — 20^a. ravnd: mund(?) C. — 21^a. síf: síf AB;
 ul. TC. — 22^a. hiarl: land ff. C. barðmr: badmr C; barmr de øvrr. —
 23^a. land: ul. C. þiavð: bioð B; þioð C sammen med de 2 næste som
 én l. — 24^a. þrvma: lað ff. AB. merski: mærer C. — 18^b. ok: ul. T alle-
 vegne. — 19^b. høll: holl ABC. ok: ul. BC. heiðr: hæill A. hvilpt: huilmr
 B. — 21^b. hro-: bro- A; l. i C: hrof dalr dalr ok dæl.

	503. EN skal segia axna heiti arvacr drjoni ok iormvnrkr 587 ok iormvnrkr 5 simi freyr regin smiðr eyþvari ravðr ok rekningr ok ravckvi hliðr 10 vici þarvðr vingnis stiori.	arnr iavrmvni ok eiki smiðr.	
	504. Himinriotr simir ok harðfari 15 bevir digni hiavllvðr simvll hliðr stvfr ok litr hriþ forsimi	505. Gneisti apli ok golin horni avðr kvigr avldvngr 588 ok arfvni gripvngr qlgr gellir glymr ok hredi tipvngr boli tarfr avrgefin.	
	507. Hrvtr ofr hyrningr 20 hornvm skvali gvmar horngloin ok gialldhroin hveþvr hallinskiþi	506. Kyr heitir skiria kviga ¹ ok frenia ok avðhvmbla hon er æzt kva.	ber hornhroin ok heimdali 589 bekri miðivngr blær mavðr ok veðr.

¹ Skr. kvigia, men i(2) underprikket.

Overskr. i AB: yxna heiti. — For l. 1^a har AB: Ec man skyra | firi (ul. B) skata mengi | allramligra. — 1^a. segia: telia C. — 2^a. axna: yxna AC. — 3^a. arvacr: arvqrðr AB. — 4^a. ok: ul. T = l. 7—8^a. — 5^a. simi: sune B. — 6^a. ey: eü- T. Efter l. 6^a nyt vers AB. — 8. hliðr: liðr ABC. — 9^a. vici: vici B. þarvðr: þaurrudr C; þaþaðr A; þaþuðr B. — 10^a. vingnis: vingnir AB. — 12^a. -riotr: hriotr T; hriodr C; briotr A; hriotr skr. B. simir: simarr AB. — 13^a. ok: ul. T = l. 16^a. — 14^a. bevir: begir T; hæfir C; kæfir AB. digni: digir B; ðirnir A. — 15^a. hiavllvðr: hiaullr T; kiøllvrr A; iøllvrr B. simvll: simul T. Her nyt vers AB. — 17^a. hriþ: hriðr AB; her C sammen med følg. ord. — 1^b. arnr: arn C; arfr AB. iarmvni: aurmuni C; iðrmun B. — 2^b. smiðr: ingen versdel. AB. — I B er afr.: si (15^a), li (16^a), im (17^a). — 4^b. Gneisti: greisti B. apli: afli C; afr. B. — 5^b. ok: ul. T = l. 7^b, 9^b, AB. golin: golun- T; gullin- de øvrr. — 7^b. arf: orf- A; orf- B. Herefter nyt vers ABC. — 8^b. qlgr: olgr TAB (ol.); aulldungr ellgr C. — 9^b. ok: ul. B. hredi: hreidi C. — 11^b. Herefter ingen versdel. A. — 14^b. ok: ul. T = l. 15^b. frenia: fræna C. — 15^b. -hvmbla: -umbbla AC; -kumla B. — 16^b. æzt: ellz TAB. — Overskr. i AB: hrvtz (hruta) heiti. — 19^a. hornvm: hornin B. skvali: skali TAB. — 20^a. gvm-: gumm- T. — 21^a. ok: ul. T = l. 19^b. gialld-: giall- C. — 22^a. hveþvr: ul. T; hveðruðr AB og ff. horngloi. — 18—19^b ul. B. Efter l. 18^b ff. T: huedr horngloinn. — 21^b. blær: blør T.

508.	Hافر heitir grimnir
ok geiravlnir
tangniost ^r kiappi
ok tangrisnir
skimvðr ok brvsi
bokkr grimr taliðr. ¹	509. Heitir ok heiðrvn
haðna ok kiðlingr
er kolm ^{vs} a
ok kið saman.	5
510.	Biorn bersi blomr
bera elgviðnir
blaiaxl isólfr
ok breiðvegi
bestingr bassi
balti hlebarðr
vfr frekr vilnir
iorekr mōsni.	511. Fetviðnir hvn
fres vetrliþi
ivgtani ialfvðr
ifivngr vilskarpr	10
590		512. iorir dyraþror
hliðr eikþyrnir
dvn ^{eyr} dain
dvalar metroðnir.	
513.	Gavlltr valglitnir
griss ok hrinnir
svintar rvni
særimnir bavgr	tar valbassi
ðritropi
þrorvigrir skvnpr
þronðr vaningi.	15
591			

¹ Skr. tala-.

Overskr. i AB: hafrs (hafra) heiti. — 3^a. gniost^r: giostr B. — 4^a. ok: ul. T = l. 5^a. — 5^a. skimvðr: skæmotr AB. — 6^a. bokkr: bvkk^r A. taliðr: talaliðr R; afr. B. — Overskr. i AB: geitar (geita) heiti. — 1^b. heitir ok: ul. AB. — 2^b. ok: ul. T = l. 4^b. kiðlingr: kiðlingar B. — 3^b. er: ok ff. B. -mvsa: mula de øvrr. (ul dog afr. B). — 3^b. sa: afr. B. — Overskr. i AB: biarnar heiti. — 7^a. Biorn: heitir tf. C. blomr: bolmr C. — 8^a. elg-: el- C. — 9^a. -ólfr: olfr de øvrr. — 10^a. ok: ul. T. -vegi: vigi C. — 11^a. bestingr: berstingr C. bassi: basi A; barsi C. — 12^a. balti: basti B. hle-: hlæ- A. — 13^a. vfr: vlfr A; vl.. B. frekr: þrekr C. — 14^a. mōsni: mosmi TAB. — I B er afr.: bersi b (7^a), bera (8^a), ve (10^a), fr. r, vilnir (13^a), i (14^a). — 9^b. ivg-: vig TAB. ialfvðr: iolfudr T; iafoðr B. — 10^b. ifi-: ifr B. vilskarpr: vils.. r (afr.) B. Herefter nyt afsnit AB med overskr.: hiartar heiti. — 11^b. iorir: jort^r T; hiort^r AB. > dyra: dura AC. — 12^b. hliðr: hlið B. — 13^b. dvn-: dvn- A; dvn- B. dain: ul. A. — 14^b. dvalar: dalar tf. A. metroðnir: miodhroðnir C; > mot- skr. AB. — I B er afr.: eyr dainn (ul.?) (13^b), dv (14^b). — Overskr. i A: galltar heiti. — 16^a. ok: ul. A. hrinnir: hrinir C; hrinnir T; irm- inir A; ivimnir B. — 17^a. tar: tanni T. — 18^a. særimnir: ok s. C; scrimnir T; hr- skr. AC. bavgr: borgr de øvrr. — 15^b. tar: rar T; rar C; raj A; ras B. — 16^b. Indledes i TAB med: roðr, roðr. drit-: dritt- AB. — 17^b. þror: for sig som ét ord de øvrr. vigrir: vignir C; viðrir A. skvnpr: skrvnpr A. — 18^b. van-: vann- TA. — I B er afr.: gl.. ir (15^a), griss ok (16^a), grir skvn (17^b).

	514. Uargr vlfr geri vitnir ok hninnir ok gradyri h... hroðvitnir ok heiþingi	imr egþir ok skavllkini.	
5	freki ok viðnir fenrir hlebarðr goti gilldr glami gylþir imar	515. En heitir sva ylgr vargynia borkn ok ima svimvl.	592
44 ^b	516. Niv..... 10 ahæð talit veit ec hin nezta sa er vindblain sa er heiðyrnir ok h..... mimir	vera hin fiorþa hrioðr ok hlyrni hygin setta gimir vetmimir get ec nv vera atta himna vppvmtalþa scattvrnir stendr skyvm efri hann er vittan alla heima.	593
15	15 anar heitir andlangr himin þat mattv skilia þripi viðblain viðfeðmi qveð ec		
20	517. Sol ok svna syn fagra hvæl leiptrhrioðr leika liknskin ravþvll	leiptr ifravþvll ok liosfari drifandi alfravþvll ok dvalins leika.	

Overskr. i AB: vargs heiti. — 1—5^a lyder i AB: Ylgr (ulfr B) vargr vitnir ilmr skoll (afr. B) geri | hati hroðvitnir ok heiðingi (gi afr. B) | freki kinni (fr afr. B; kinnir B) viðnir (iðnir afr. B). — 2^a. ok hninnir ok: ul. T; ok² ul. C. — 3^a. h...: ati udv. R; hati TC. — 4^a. ok: ul. T. — 5^a. freki ok: ul. T. viðnir: vitnir C. — 7^a. gilldr: gilldir A; gylldir B. glami: glammi A. — 8^a. gylþ-: med d TA. — 1^b. imr: runr C. egþir: egdir C. — 2^b. ok: ul. T. skavll-: skoll- B; skol- A. — I B er afr.: f (6^a), ami (7^a), gylþir (8^a), r e (1^b). — 6^b. borkn ok: ul. C. ok: ul. T; bokn skr. A. ima: ok tf. C. — 7^b. svim-: sim- B. — I B er afr.: sva (4^b), yl (5^b), borkn (6^b), ul (6^b). — Overskr. i T: himens heiti; i AB: hæimā heiti. — 9^a. : eru himnar T; eru heimar ABC. — 10^a. talit: taldir C. — 13^a. sa: þá AB. -yrnir: þyrnir TC; -ornir AB. — 14^a. h...: hregg- de øvrr. — 19^a. qveð ec: kueda C. — 10^b. hlyrni: hlyrnir B. — 11^b. hygin: hygg inn (hinn A) AT; hygg ek enn (hinn C) BC. setta: versdel. A. — 12^b. gimir: grimr A. vet-: . . ett- B; vetr- C. — 14^b. himna: heima C. — 15^b. vm: of B. — 16^b. scattvrnir: scatyrnir TA; skaturnir C; skathynir B. — 18^b. vittan: vm tf. C. — 19^b. alla: allra B. — I B er afr.: hæð (10^a), ec (11^a), 12^a undt. bl, ð ec (19^a), gi, v (12^b), talþa (15^b). — Overskr. i AB: solar heiti. — 20^a lyder i AB: svna syni (ni afr. B). — 21^a. syn: sol AB. — 22^a. leiptr: ul. C. — 23^a. likn: lic TA; liknskin skr. C; blik- B. skin: skinn A. — 20^b. leiptr: ul. T. — 21^b. ok: ul. T = l. 23^b. — I B er afr.: ifravþ (23^a).

HATTATAL ER SNORRI STURLOSON ORTI VM
HAKON KONVNG OK SKVLA HERTOGA.

594 Hvát er v hœttir skaldskapar? Þrent. Hverir? Setning, leyfi, firirboðning. Hvát er setning hattana? Tvenn¹. Hver? Rett ok breytt. Hvernig er rétt setning hattana? Tven. Hver? Tala ok grein². Hvát er tala setningar hattana? Þren. Hver? Sv er ein tala, hversv margir hœttir hafa fvniz iqveðskap hofvt-skalda. Qnvr tala er þat, hversv morg visv orð standa ieinv eyrindi ihverivm hœtti. En þriþia tala er sv, hversv margar samstofvr er settar ihvert visv orð i hverivm hœtti. Hver er grein setningar hattanna?³ Tven. Hver? Malsgrein ok hlioðs-grein. Hvát er malsgrein? Stafa setning greinir mal allt, en 10 hlioð greiner þat, at hafa samstofvr langar eþa skammar, harþar e(ða) linar, ok þat er setning hlioðs greina, er vær kqllvm hend- ingar, sva sem her er qveþit:

596	1. Lætr sár Hakvn heitir hann reckir lið banat iorð kan frelsa fyrþvm friðrofs konvngv ofsa	sialfr ræðr allt ok Elfar vngr stillir sa milli gramr a ⁴ gipt at fremri Gandvíkr iofvr landi.	15
-----	---	---	----

¹ Rett. fra tvent. ² Rett. fra malsgrein. ³ Skr. -anda. ⁴ Rett. fra of. Overskr. er fra U; Upphaf háttatals T. — 1. -skapar: -skaparins U. þrent: þrennir U. leyfi: ok leyfi ok T. — 2. hattana: hatta U. Tvenn: TU; tvent R. — 2—3. Rétt—hver: ul. U. — 4. grein: TU; malsgrein R. er—setningar: kallaz setning U. Þren: þrent T. — 5. hversv: hve U. qveðskap: kvæþvm U. — 6. -skalda: -skaldanna U. tala—hversv: er su hve U. — 7. i: ok(!) U. tala: ul. U. hversu: hve U. — 8. Hver: hvat TU. — 10. Hvát—grein: ul. U. greiner: gerir U. — 11. hlioð greiner: RU; hliods grein er T. — 13. sva: ul. U. — 14. Overskr. (over v. 1) i T: It fyrsta kuedi, U*: Fyrst er drottkvæðr hátr, U: drottkvæðr hatr i. — 14^a. ogsá i U*. sár: sa er TUU*. — 15^a. reckir: rækir U. — 15^b. vngr: einn U. sa: sva T. — 16^b. a: T; of RU.

Her er stafa setning sv, er hætti ræðr ok qveþandi gerir, þat
 erv xii. stafir ieyrindi, ok erv iii. settir ihvern fiordvng. Ihveri-
 vm fiörþvngi erv tvæ visv orð; hveriv visv orði fylgia vi. sam-
 stofvr. Iopro visv orþi er settr sa stafr fyrst ivisv orðinv, er
 5 vær köllvm hafvtstaf; sa stafr ræðr qveþandi; en ifyrsta visv
 orði mvn sa stafr finaz tysvar standa firir samstøfor¹, þa stafi
 köllvm ver stvðla. Ef hofvtstafr er samhliopandi, þa skvlo stvðlar
 vera en² sami stafr, sva sem her er:

Lætr sa er Hakvn heitir hann reckir lið banat.

10 En rangt er, ef þesir stafir standa firir samstøfor¹ optar e(ða)
 sialdnar en sva ifiörþvngi visv. En ef hliodstafr er havfvðstafrin,
 þa skvlo stvðlar vera ok hliopstafrir, ok er þa³ fegra, at sin
 hliodstafr se hverr þeira; þa ma ok hlypa, at hliodstafr standi
 fyrir optar ifiörþvngi ifornøfnvm eþa imalfylling þeiri, er sva
 15 qveþr at: ek eþa sva: en, er, at, i, a,⁴ of, af, vm, ok er þat
 leyfi, en eigi rett setning. QNVr stafa setning er sv, er fylgir 598
 setning hliods þes, er hátt gerir ok kveþandi. Skal sv grein
 idrottqvæpvm hætti sva vera, at fiörþvngv visv skal þar saman
 fara at allri stafa setning ok hliopa. Skal ifyra visv orþi þanig
 20 greina þa setning:

iorð kan frelsa fyrþvm.

Her er sva: iorþ fyrð; þat er ein samstafa ihvarvm stað ok sin^{45a}
 hliodstafr fylgir hvarri ok sva vpphafs staf erv eptir
 hliodstaf ibaþvm orþvm; þesa setning hliodfallz kavll . . ver
 25 skothending⁵. En iöðrv visv orþi er sva:

friprofs konvngv ofsa.

¹ Rett. fra -støfon. ² en tf. ³ Mgl. ⁴ Rett. fra o. ⁵ ng er betegnet ved en krum streg (i linjens slutning) ud fra i.

L. 4. fyrst: fyrstr T; fyrir U. — 6. støfor: TU; -støfum R = 10. — 8. en: en tf. R, ul. UTC. svá: ul. U. — 9. sa er: RTU; resten fork. U. — 11. visv: ul. U. — 12. vera ok: omv. U. hliop-: höfud(!) T. þa: TU; ul. R. — 14. i fiörþ.: ul. U. i(3): ul. U. malf.: mals fyllingvm U. þeiri: þeim U. — 15. ek—vm: ek eða er eða sua. er at i o [sál. også R] of af um T; at ek eða ek eða sva. en er at. oc. io. af. of. vm U. — 16. rett setn.: omv. U. — 17. ok: i T. — 19. þanig: sva U; -veg skr. T. — 22. þat: þa U. hvarvm stað: hvarri U. — 22—23. sin hli. | fylgir: omv. U. — 23. vpphafs: havfvð- U. — 23—24. : (stafr en einir stafir T; (stafr en einn stafr hliods er i hvaro orþino ok inn samæ malstafr eptir hliod staf U. — 24. . . . : vm de øvrr.

Sva er her: rofs ofs; þar er ein hliodstafr ok sva allir þeir, er eftir fara íbæþvm orþvm¹, en vpphafs stafir greina orþin. Þetta heita aðalhendingar. Sva skal hendingar setia idrottqvæþvm hætti, at hin síþari hending ihveriv visv orþi, er heitir viðr- 5 hending, hon skal standa íþeiri samstofv, er ein er síþar, en sv hending, er frvmhending heitir, stendr stvndvm ívpphafi orðz, kþllvm ver þa oddhending, stvndvm imiþiv orþi, ka'llvm ver þa hlvt hending. Þetta er drottqvæþr hátt. Með þeima hætti er flest ort, þat er vandat er. Þessi er vpphaf allra hatta, sem malrvnar erv firir avðrvm rvnvm. Hvernig er breytt setning hattana? Tva 10 600 vega. Hvernig? Með mali ok hliþvm. Hvernig skal með mali skipta? Tva vega. Hvernig? Halda eþa skipta hattvnm. Hvernig skal breyta hattvnm ok halda sama hætti? Sva, at kena e(ða) styðia e(ða) reka e(ða) sankenna e(ða) yrkia at nygiorvingvm.

Hvat erv kendir hættir? Sva sem þetta²: 15

2. Fellr of fvra stilli	holt felr Hildigelti	
fleinbraks limv axla	heila bþs ³ ok ⁴ deilir	
Hamþis faþg þar er	gvlls igelmis stalli	
	hringvm	gvnnseið ⁵ skavrvngr
hylvr ættstþvill skylia		reiþir. 20

Her erv æll heiti kend íþesi visv, en hendingar ok orþalengð ok stafa skipti fara, sem fyr var ritat. Keningar ero með þrenvm hattvm greindar, fyrst heita keningar⁶, anat tvikent, þriðia rekit. Þat er kening, at kalla fleinbrak⁷ orrostv, en þat er tvikent, at kalla fleinbraks fvr⁸ sverþit, en þa er rekit, ef lengra er⁹. 25

¹ Skr. 2 gg, sidste gg underprikket. ² Meget afbleget overskr.: kendir hættir(?). ³ q er mulig rett. til v. ⁴ Sål. R*. ⁵ Synes rett. fra sneið(?). ⁶ Skr. ren-. ⁷ Skr. -brag. ⁸ Mgl. ⁹ Meget afbleget overskr.: rekit(?).

L. 1. þar: þat U. allir: ul. U. — 2. orþvm: orþonvm U. stafir greina: stafirinn greinir U. — 4. hveriv—er: hverri visv U. er: su er T; mgl. U. — 6. hending: ul. U. orðz: ok tf. U. — 7. stvndvm: en st. U. orþi: ok tf. U. — 8. Þetta: þessi U. þeima: þessvm U. — 9. hatta: sva tf. TU. — 10. Overskr. i U (bis): kendr hátt. ii. Hvernig: Hvað U. — 11. Hvernig: er tf. U. — 11—12. Hvernig(2)—hattvnm: ul. T; hverso skr. U. skipta(2): skipa U. Hvernig: Hve U. — 16a. Overskr. i T: ij. kenningar, i U*: kendr hattr. — 16a i U*. of: vm U. — 17a. limv axla: limvaka U. — 17b. bþs: bys T. bþs ok: lios en U. — 18b. gelmis: gemlis T. — 19b. gunn: TU og vist også R. — 22. skipti: skvlo tf. U. — 22—23. þrenvm hattvm: þrenno moti U. — 24. orrostv: orostvna U. en: ul. U. — 25. fvr: UT; ul. R.

- 602 3. Vifs бага verr ægis orms vaða kan eiþv
itr bals hati malv allvaldr gavfvgr halda
sett erv bavrð firir bratta menstriþir niot moþvr
brvn Mims vinar rvnv mellv dolgs til elli.
- 5 Hvæt erv sankeningar? Sva sem þetta:
4. Stin sar þroaz storvm hrein sverð litar harða
sterk eg fravmvm segivm hver drengr goþvgr þengill
hvast skerr hlifar travstar itr rænd fvraz vndrvm
har gramr lifir framla vnr biartr¹ snorv hiarta.

10 Þat er sankening, at styðia sva orþit með sænv efni, sva, at
kalla stin sarin, þviat hafvg erv sar stór; en rétt er mælt at
þroaz. AVNVR sankening er sv, at sarin þroaz storvm. Nv er
eitt visv o(rð) ok tvær sankeningar. Iaðrv visv o(rði) er kavllvð
sterk eg, en framir segir. Ienv þriþia er sva, at hvast skerr,
15 hlifin er trást, ok ifiorða orþi at kalla konvngin mikin, en lif
hans framlekt; þar næst at kalla hreint sverþ ok harðliga roþit,
604 en einhverr liðs manna, ok væri rétt mal, þott maðr væri nefndr.
Gavfvgr er konvngin kallaðr; ravndin² var kostig ok fvraþiz
vndarliga skiott; konvngin vndi glaðr fræknv hiarta. Nv erv
20 her syndar xvi. san visv o(rðvm), en þo fegra þær miok 45^b
i qveþandi, at eigi se sva vandlega eptir þeim farit.

Sankeningar hafa þrena grein; heitir ein sankening, avnvr
stvðning, þriþia tviripit.³

- 25 5. Oþharða spyr ec eyða daðrækkvm veldr davða
eg fvllhvotvm segivm dreng ofrhvgaðr þengill

¹ Rett. fra biart. ² Skr. ravndi. ³ Þetta er tviripit kallat tf.

Overskr. i T: iij. recit, i U*: rekit, i U: rekit iij. — 1^a. бага: bagga U*. — 2^a. hati malv: hatti mala U. — 3^a. firir: RT; yvir U. — 4^a. brvn: brvns U. — 3^b. striþir: stilli U. niot moþvr: mattu moðr U. — 4^b. mellv: melle T. — 6. Overskr. i T: iij. sannkenningar, i U*: sannkent, i U: sannkent iij. — 6^a ogsá i U*. — 9^a lyder i U: oþs drengr gavfvgr þengill (tildels = l. 7^b). — 8^b. ravnd: mvn U. — 10. sænv: rettv U. sva: ul. U. — 11. sarin: sar U. — 12. þroaz(1): þroiz U. — 13—20. I—syndar: Nv ferr sva með sama hætti vnz avll er vppi visan, ok ero her U. — 16. at—sverþ: er sverdit callat hreint T. — 20. . . . : kenningar (syndar tf. U) i atta UT. — 21. þær: þat U. sva vandlega: iammiok U. — 22—23. sankening . . stvðning: omv. U. — 23. tviripit: þetta er tviripit kallat tf. RT. — Overskr. i T: Studningar .u., i U: tviripit v, U*: tviripit. — 24^a ogsá i U*. eyða: heura T. — 25^b. dreng: drengr U.

hamdæckvm fær Hlackar veghrøsinn¹ spyr ec visa
 haák mvnroða aúkin valdr² ognþorin skialdar.

Her fylgir stvðning hverri sankening, sva sem kollvð er egin
 oðhørð, en fvllhvatar menninir. Þat er sankening, hørð eg, en³
 hvatar menn; þat er stvðning, er anat⁴ savvnnar orð fylgir san- 5
 kening.

606 Hvat erv nygervingar? Sva sem þetta:⁵

6. Sviðr lætr soknar naðra linr kna sverþa senv
 sliðrbravt iofvr skriþa sveita beks at leita
 ótt fer rogs or rettvim ormr þyr vals at⁶ varmri 10
 ramsnákr fetilhamsi víggioll sefa stigv.

Þat erv nygiorvingar, at kalla sverþit ormr ok kena rett, en
 sliþrirnar gavtvr hans, en fetlana ok vmgiorð hams hans; þar⁷
 helldr til ormsins náttvra, at hann skriðr or hamsi ok⁸ til vatv;
 þvi⁹ er sva¹⁰ at hann fer leita bloðs beckiar ok¹¹ skriþr hvgar 15
 stigv; þat erv briost manna. Þa þickia nygiorvingar vel qvæþnar,
 ef þat mal, er vpp er tekit, haldi of alla visvlengð; [en ef¹²
 sverþ er¹² ormr kallaðr, [en siðan¹³ fiskr e(ða) vondr eþa anan
 veg breytt, þat kalla menn nykrat, ok þickir þat spilla. Nv er
 drott kveðinn hattr¹⁴ með v. greinvm, ok er þo hin sami hattr 20
 rétr ok vbrvgþinn, ok er optliga þesar greinir svmar eþa allar

¹ vighrosin R, veghrøsinn R*. ² Rett. fra vald. ³ i R rettet fra ok.
⁴ er tf., men underprikket. ⁵ Afbleget overskr. nygervingar(?). ⁶ Rett.
 fra or (R*?). ⁷ Rett. fra þat. ⁸ Rett. fra sva at hann skriþr mioc. ⁹ Rett.
 fra her. ¹⁰ sett nygiorving tf. ¹¹ Rett. fra at þar er hann. ¹² Rett. fra sva
 sem . . se. ¹³ Mgl. ¹⁴ Rett. fra -qvæþvm hætti.

L. 2^a. mvnroða; mvndriþa U. — 1^b. -hrøsinn: hrossin U. — 2^b.
 valdr: T; vald RU. — 3. sva—egin: sem eggin er kollvð U. — 4. menn-
 inir: menn U. -kening: -kenningo U. — 7. Istf. denne overskr. har TU:
 Nygorvingar .ui., U*: nygervingar. — 8^a også i U*. — 10^a. ótt: opt U.
 — 8^b. linr kna: áben plads i U, men med yngre hånd spenner. — 10^b.
 ormr: ormr U. at: UTR*, or R. — 12. ormr: ul. U. — 13. sliþrirnar: kalla
 sliþrar U. hams: hermed beg. W. þar: þat RUT. — 14. ormsins nátt-
 vra: natvra hans ormsins U; orms skr. W; natturu skr. TR. ok: WU;
 svá at hann skriþr mioc RT. — 15. þvi—sva: WU; her er sva sett ny-
 giorving RT. fer: at tf. U. ok: WU; at þar (þa T) er hann RT. — 16.
 erv: er W. þickia: eru WU. — 17. ef(1): at WU. haldi: halldiz U. visv-
 lengð: visu W; visona U. — 17—18. en—er: WU; sva sem sverð se RT;
 sverþit skr. U. — 18. kallaðr: kallat U. en siðan: WU; ul. RT. — 20. kveð-
 inn: T; kvæðr WU; drottqvæðum hætti skr. R. — 21. svmar: samar U.

ieini visv, ok er þat rétt, þviat keningar aka orðfiolpa, san-
keningar fegra ok fylla mal, nygiorvingar syna kvnvstv ok 608
orðfimi.

Þat er leyfi hattana, at hafa samstofvr seinar eþa skiotar,
5 sva at dragiz fram e(ða) aptr ór rettri tolv setningar, ok megv
finaz sva seinar, at fimm samstofvr se ioðrv ok env fiorþa visv
o(rði), sva sem her er:

	7. Hialms fylli spekr hilmir	ygr hilmir lætr ² eiga	
	hvatr Vindhlæs skatna	ald dreyrfá skioldv	
10	hann ¹ kna hiorvi þvnm	stys ryðr stillir hersvm	
	hræs þioðár ræsa	sterkr iarngra serki.	

Þessi visv erv allar oddhendingar [enar fyrri hendingar³, ok er
þo þessi hatr drottqvæþr at hætti.

Nv skal syna sva skiotar samstofvr ok sva settar nær hveria
15 anari, at af þvi eykr lengð orðzins:

	8. Klofin spyr ec hialm	bila mvna gramr þoat	610
	firir hilmis	gvmna	
	hiarar ⁴ eg dvga segir	gvlar ritr nai lita	
	þvi erv heldr þar er	draga þorir hann yfir	
20	scekr ⁵ skioldv	hreina ⁶	
	skafin sverþ litvt ferþar	hvatan brand þrvmv ⁷ randa.	

Her er ifyrsta ok þriþia visv o(rði) niv samstofvr, en ioðrv ok
i env³ fiorða vii. Her er þat synt, hversv flestar samstofvr megv

¹ her R, hann R*. ² etr med h over l. R, v tf. R*. ³ Mgl. ⁴ hiara R, iarar R*. ⁵ ek er rett. i R. ⁶ Noget rett. i R. ⁷ þrvmv R, þrymv R*.

L. 1. þat: ul. W. rétt: retr U. þviat: ul. U. orð-: orða- WU. — 2. fegra . . fylla: omv. WU. — 4. er: eru W. — 6. oðrv: eino orþi oþro U, orði tf. W. — 6—7. visv orði: ul. WU. — 7. sva: ul. WU. — 8. Overskr. i U*U: Oddhent, vij tf. U. — 8^a ogsá i U*. — 9^a. hvatr: huatt W. hlæs: læs W; les TU. skatna: skatnar U. — 10^a. hann: her R. kna: kann TU. — 11^a. ár: vel tf. U. — 8^b. lætr: WU; letr R; hetr T; hvetr R*. — 10^b. stys: styrks U. — 12. I—visv: Her WU. enar—hendingar: WU; ul. RT. — 12—13. er þo | þessi hatr: omv. T; þessi ul. WU. — 13. hatr drottqv.: omv. U. hætti: heiti U. — 16. Overskr. i T: uij, i U: Avnnvr oddhending. — 16^a. Klofin—hialm: ogsá i U*. — 18^a. iarar: R*WU; hiara RT. — 19^a. erv: er W. — 20^a. scekr: R*TWU; men R har oprl. noget fejlskr. — 16^b. mvna: munat W; mvnaþ U. — 16—17^b. þo—gvmna: þar er gvmnar U. — 19^b. yfir: fyrir U. — 20^b. hreina: hreinna TW, hreinan U. — 21^b. þrvmv: R og vist W; þrymv R*; þrumo T, þrimv U. — 22. ok þriþia: ul. W. orði: meðr drottkuæðum hætti tf. W.

vera ivisv orpi með drottqvæþvm hætti, ok af þessv ma þat vita, at viii. eþa vii. megv vel hlyþa ifyrsta ok þriþia visv o(rði).
 46a Þesi visv erv allar frvmhendngar hlvtlendvr, ok dregr þat til, at lengia ma orþit, at sem flestar samstofvr standi fyrir hendngar. Þat er anat leyfi hattana, at hafa idrottqvæþvm hætti 5 eitt orð eða tvæ ivisv með alægvm eþa dethent e(ða) dvnhent e(ða) skialfhent eþa með nokqvorum þeim hætti, er eigi spilli qveþandi. Þriþia leyfi er þat, at hafa apalhendingar i fyrsta e(ða) þriþia visv orpi. Fiorþa leyfi er þat, at skemma sva samstofvr¹, at gera eina or tveim² ok taka or anari hliodstaf; þat kollym 10 vær bragarmal, sva sem³ q(vað) Þorarin mahliþng:

Varþak⁴ mic þars myrþir morðfars vega þorþi⁵.

En er sv grein vt sett myklv lengra. Þat er hit fimta leyfi, at skipta tíþvm i visv helmingi. Séttá leyfi er þat, at hafa idrottqvæþvm hætti samhendingar eþa liðhendingar. Þat er it sianda, 15
 612 at hafa eitt mals orð ibapvm visv helmingvm, ok þyckir þat spilla ieinstaka visvm. Atta er þat at nyta, þott samqvætt verþi við þat, er aðr er ort visv o(rð) eþa skemra. Nivnda er þat, at reka til hinar fimtv kenngar, en or ættvm er, ef lengra er rekit; en þott þat finiz ifornskalda verka, þa latvm vær þat nv vnytt. 20
 Tivnda er þat, ef⁶ visv fylgir drag e(ða) stvþill⁷. Ellipta er þat, at er eða⁸ en eþa at ma hafa optar en eitt sin ivisv helmingi, sva sem Refr q(vað):

Sæll er hin er hrana
hádyra vel styrir

tið ervmc vitnis vaþa
vingorð⁹ vnir sinv.

25

¹ Skr. stam-. ² tveim R, tveimr R*. ³ her er tf. (ul. T). ⁴ Rett. fra -at. ⁵ Rett. fra þorþv. ⁶ Rett. fra at. ⁷ Her findes stykket 220,1—3. ⁸ Rett. fra eð. ⁹ Rett. fra -griþ.

L. 1. vera: verða W. — 1—2. með—orði: ul. W. — 2. eþa: ok U. — 3. þesi visv: þesso viso ordi T. hlvtlendvr: hlvtendvm U. — 5—220,5. Þat—verþr: er rimeligvis et indskud. — 6. eða(3): ok W. — 7. eða—eþa: ul. W. — 8. eða: ok WU. — 10—13. þat—lengra: ul. WU. — 12. Varþak: T; varþat R. þorþi: T; þorþv R. — 14. -helmingi: -orði W. leyfi—þat: ul. WU. — 15. eþa: ok W. lið-: hlit- U. Þat—it: ul. TWU. sianda: leufi tf. T. — 16. orð: um alla visu tf. W. visv-: ul. W. — 17. Atta: leufi tf. T. er þat: ul. UWT. -qvætt: -kveðit W. — 18. skemra: saman tf. T. Nivnda: leufi tf. T. er þat: ul. WU. — 19. ættvm: hattum T. er(1): ul. WU. — 20. verka: verkvm U. þat nv: omv. U. — 21. er þat: ul. WU. ef: TWU; at R. stvþill: her følger i alle hdss. det følgende (220,1—3): Ok sva—sia, men det passer ikke her. — 22. en(2)—sin: ul. U. eþa: ul. W. — 23. sva: ul. WU. — 24a. hin: heinn U. — 24b. tíþ: tíþir U. — 25b. -gorð: WT, gerð U; griþ R.

Ok sva þóat þat se isipara helmingi, ef maðr er nefndr e(ða) kent nafn hans ifyra helmingi, þótt þa¹ se eigi nafn anan veg en hann eþa hin e(ða) sa e(ða) sia. Tolpta er atríðs klafr.

Hvat er tíða skipti? Þrent. Hvernig? Þat er var, þat er 5 er², þat er verþr. Hver setning er þat, at breyta hattvm með mali einv? Þat ma sva gera, at gefa nafn hattvm ok greina sva tolv hattana ena fyrstv, en halda anari ok eni þriþiv tolv setningar; þat er sem fyr var ritat, at hafa viii. visv o(rð) ígrindi, ok hin þriþia tala at hafa vi. samstofvr ivisv o(rði) ok 10 sþmv setning hendingana. Hattvm er skipt með ymissvm orð- 614 tókvm, ok er þesi ein hattr, er kallaðr er xvi. mællt³:

9.	Vex iðn vellir roðna verþr lind þrimv snerþir fæsc gagn fylkir eignaz 15 falr hitnar seðzc vitnir	skekr ⁴ rond skildir bendaz skelfr askr gripvm raskar, brandr gellr bryniv svndraz braka spior litaz avrvar.
----	--	---

Her erv tvæ mal fvllkomin ihveriv visv o(rði), en orpalengð ok samstaþvr ok hendingar ok stafa skipti sem drottqvætt.

Nv er breytt anan veg drottqvæþvm hætti ok en með mali 20 einv. Penna hatt kalla menn attmælt:

10.	Iorð verr siklingr sverþvm svndr rivfa spior vndir lind skerr ⁵ istyr steinda stakkr havs af bol lavsvm	falla folk avelli fremr milldr iofvr hildi eg bitr a lim lyti ligr skavr snipin hiorvi.
-----	---	--

25 Her er mal fyllt ihveriv visv orði. Þesi er hin þriþi:

616

¹ Rett. fra þat. ² Mgl. ³ Rett. fra mælltr. Her muligt overskr.: ii. xvi mæltr. ⁴ skekr R, skefr R* (et. omv. 2). ⁵ Rett. fra sekr.

L. 1. sva: ul. WU. — 2. kent—hans: kendr WU. þa: TU; þat RW. nafn | anan veg: omv. T. — 3. hann: her U. sa.. sia: omv. TW. klafr: her segir af sextan mæltv tf. U. — 5. er(1): WTU; ul. R. — 5—6. er(3) —nafn: fær nofn U. — 8. þat er: ul. W. at: ok W. — 10. hendingana: hendinga W. — 11. -mællt: TWU; mælltr R. — 12. Overskr. i T: ij. hattur, i U*: sextan mælt. — 12^a også i U*. Vex: Vox U*. roðna: roþnan U*. — 14^a. fæsc: felsk U. — 15^a. vitnir: vitni U. — 12^b. skekr: RTWU; skefr R*. — 16^b. spior: spiot U. — 18. drottqvætt: i drottqvæþvm hætti U. — 19. anan veg: ul. U. — 20. einv: saman tf. U. þenna—attm.: ul. U. — 21. Overskr. i T: iij. hattr, i U: attmæltr hattr, i U*: attmælt. — 21^a også i U*. — 23^a. lind: blind U. skerr: WU; sekr R; scecr T. steinda: stempa snarest så U. — 25. fyllt: fult WTU. þriþi: hattr tf. T.

11. Yskelfir kan vlfvm avðmildr bva gildi lætr gylpis kyn gati gvnsnar vna hari	fær gotna vinr vitni valbior afar storan vargr tér or ben bergia bloðdryck ok grøn riþa.
--	---

46^b Her lykr mali itveim visv orþvm. Sia hattr, er nv skal rita, er 5
hin fiórþi þeina, er breyttir erv, en hin fimti at hatta tali; þetta
er stælt kallat:¹

12. Hakvn veldr ok ² havlldvm harðraþvm gvð iarþar ticia ler með tiri teitr þioðkonvngs ³ heite	valld a viðrar foldar vindræfvrs iofvr gæfv oplingi ⁴ skop vngvm avrlyndr skati giorla ⁵ .	10
--	---	----

[Her er sva⁶:

618 en anat ok it þriþia visv o(rð) er ser vm mal, ok er þat stal kallat. ⁸	Hakvn velldr ok ² havlldvm teitr þioðkonvngs heiti ⁷ ,	15
---	---	----

13. Mandyrþir fa mærpár mæt vlld fira gæti lytr avðgiafa itrvm øll stoð ser ⁹ of fiollvm	rioðvendils gat ¹⁰ randa ¹¹ rækiniorð at sækia hæf ferþ var sv harþa heim skavt iorð or geima.
--	---

Þetta kavllvm vær hiastællt. Her er it fyrsta [visv orð⁶ ok anat 20
ok it⁶ þriþia ser vm mal, ok hefir þo þat mal eina samstofvn

¹ Her ret tydelig overskr. stælt. ² Først skr. en, men dette er underprikket og ok skr. over l. ³ Egl. skr. kgi, men i synes rettet (R*).
⁴ qþl- R*. ⁵ Næsten udvisket. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra harðraþvm gvð iarþar.
⁸ Þessi er enn fimti hiastællt (tf. R*) tf. ⁹ ser R*. ¹⁰ kan(?) R*. ¹¹ randar R*.

L. 1. Overskr. i T: fiordungalok iijj. háttur, i U*: Fíorþvngalok. — 1—2^a. Y.—auðm. også i U*. — 2^a. avð-: all- U. gildi: hilldi U. — 4^a. vna: vnd s. U. — 4^b. bloð-: blot- U. — 5—7. Her—kallat: ul. W. — 5. Sia: Sa U. hattr: ul. U. 6. hatta tali: hattvm U. — 6—7. þetta—kallat: ul. U. — 8. Overskr. i T: stællt. u. hattur, i U*: stællt. — 8^a. også i U*. — 11^a. konvngs: WT; konvngi R; konvngr U. — 8^b. valld: WU; vauld T. — 12. Her—sva: W; ul. T; þetta er it fyrsta U. — 13. teitr—heiti: WU; harðraþvm gvð iarðar RT. — 14. en: ul. W. — 14. ok(2)—stal: ul. U. — 15. kallat: þessi er enn fimti tf. R, hvortil R* tf. hiastælt. — 16. Overskr. i T: ui. háttur, i U*: hiastællt. — 16^a også i U*. fa: fær U. mærpár: mærpár U*. — 17^a. gæti: getir U. — 18^a. lytr: lætr U. — 19^a. ser: siar W. of: a U. — 16^b. rioð: rioþr U. -vendils: -vandill W. gat: WT; gatz U, kan(?) R*. randa: randar R*. — 18^b. harþa: handa U. — 20. þetta—hiastællt: ul. WU. visv orð: WU; ul. RT. it: WTU; at R. — 21. -stofvn: -stofu WU.

með fvllo orþi af hin^{v1} florþa visv orþi, en þær fim samstofvr, [er eptir fara², lvka heilv mali, ok skal orðtak vera forn mini. Þesi er hin siavndi; langlokvm³:

620	14. Hakvn ræðr með heiþan
5 hefir drengia vinr fengit
lavnd verr ⁴ hvðlvngr brandi
breiðfeld mikit veldi | rogleiks nair riki
remmityr at styra
avld fagnar því eigno
orðróm konvngdómi. |
|-----|--|--|

Her hefr vpp mal ienv fyrsta visv orþi ok lykr i⁵ env siparsta, ok erv þav ser vm mal.

- 10 Þessi er en atti hattrin; tiltekit⁶:

15. Þeim er grvndar grimv
gialdseiðs ok var falldin
drott man en þanz atti
aðr hans faþir raþa | gvnhættir ⁷ kna gryttv
gramr byr of þrek styra
stort ræðr hann en ⁸ hiarta
hvetr hvðlvnga setri. |
|---|---|

- 15 Her er hin fyrri visv helmingr leiddr af þeiri visv, er aðr var qveþin, ok fylgir þat mals orð, er afleiþing er kavllvt, er siparst var ihini fyrri visv, þesvm visv helmingi⁹, ok er sa visv helmingr eigi elligar retrr¹⁰ at mali.

Þesi er hin nivndi hattr, drogvr⁶:

622	20 16. Setr of visa vitran
vigdrótt en þar hniga
yr dregz við skot skvrvvm
skialdborg i gras aldir ¹¹ | vapnriodr stikar vípa
vellbriotr alavgspiotvm
þryngr ¹² at sverþa savngvi
soknharðr þravmv iarþar. |
|-----|---|--|

¹ Skr. hina. ² Rett. fra ero eptir visv orð. ³ Sál. R*. ⁴ fea R*. ⁵ Mgl. ⁶ Sál. R*. ⁷ Sál. R*; -heitir R. ⁸ því at R*. ⁹ Skr. -igi. ¹⁰ Skr. rett. ¹¹ aldri(?) R, rett. R* til aldir. ¹² þvng R, rett. R* til þryngr.

L. 1. orþi(1): orðtaki W; orþino U. af—visv orþi: af éno U. visv orþi: ul. WT. — 2. er—fara: WU, (enn þer T) ero eptir visv orð RT. vera: við U. — 3. Þessi—langl.: ul. T. siavndi: aatti W. langlokvm: R*; ul. WU. — 4. Overskr. i U*: langlokvm. — 4^a ogsá i U*. — 6^a. lavnd: land U. — 4^b. nair: siar U. — 5^b. remmi: renni- W. — 8. hefr vpp: er upp hafit W. ok: en U. i(2): WU; ul. RT. — 10. þessi—tiltekit: ul. WU. tiltekit: R*. — 11. Overskr. i U*: afleiþingvm. — 11^a. ogsá U*. grimv: grimmu UU*. — 12^a. -seiðs: -seiðr W. — 13^a. drott: dratt U. man: mvn U. þanz: þaz WT; þess U. — 11^b. -hættir: WTUR*; -heitir R. kna: kann W. — 12^b. of: víþ U. — 15. þeiri: inni fyrri U og ul. er—qveþin. — 16. mals: visv U. afleiþing—kavllvt: afleiþingvm er kallat U. er(1)—er: heitir ok W. — 17. hini—þesvm: hinum fyrri W. helmingi: er sva breytt tf. U. — 18. elligar: ella U. — 19. þesi—hattr: ul. U; hattr ul. W; drogvr tf. R*, ul. de øvr. — 20. Overskr. i U*: drogvr. — 20^a ogsá i U*. of: vm UU*. visa: visi U*. — 22^a. yr: vr U. — 21^b. -briotr: -briot W. — 22^b. þryngr: R*WT; þravngvr U; þvngvr R. — 23^b. þravmv: þrumu W, þrimv U.

Þat malsorð, er fyrst er íþesi visv, er siparst¹ í hini fyrri, ok er hin sipari² sva dregin af hini fyrri; því heita þat draǵvr.³

Þessi er hin tívndi hattur, er vær kǫllvm rethvorf. Íþeima hętti skal velia saman þav orðtǫk, er vlikvz se at greina, ok hafi þó einar típar fall bæþi orð, ef vel skal vera.⁴ En til þesa 5 hattar er vant at fina aǫll orð gagnstǫplig, ok er her firir því svm orð dregin til hæginda, en⁵ synt er íþesi visv þat, at⁶ orþin mvnv finaz ef vandliga er leitat, ok mvn her þat synaz, at flest frvmsmið stendr til bota; sva er her qveþit:

17. Siks gloþar ver sækir	fliott valkat skilr fylkir	10
slétt skarð hafi iarþar	frip læ rǫþvls ⁷ sævar	
hlifgranda rekr hendir	ran sið ræsir stavðvar	
heit kavld loga aǫldv	reiðr glaðr fravmvm	
	meiþvm.	

Her er ifyrsta visv o(rði) sva qveþit, siks⁸ gloþar⁹: sik er vatn, 15
47^a gloð er eldr, en eldr ok vatn hatar hvart avðrv. Verr sækir, þat er vlikt at veria ok sækia. . . . at visv orð er sva: slétt skarð
624 hafi iarþar¹⁰; slétt, þat er iafnt, skarð, þat er vslétt, ok sva hafi iarþar, sær er haf, land er iorð; en þa er ieitt¹¹ fall¹² mælt, at sa ferr af hafi til iarþar. Þriþia¹³ visv orð er sva: hlif granda, 20 þat er liost rethvorf mælt, ok sva: rekr hendir; sa flytr bravt, er rekr¹⁴, en sa stavðvar, er hendir. [Sva er et fiorða⁴: heit kavld, þat er lios orð, ok sva: loga aǫldv; logi er eldr, alda er

¹ Skr. sipars. er. ² Skr. sipara. ³ Her mulig en overskr.: rethvorf. ⁴ Mgl. ⁵ Rett. fra er. ⁶ Rett. fra er. ⁷ Rett. fra rǫþvl. ⁸ ok tf. ⁹ ver sækir tf. ¹⁰ Rett. fra iarþa. ¹¹ Rett. fra ætt. ¹² Rett. fra fvll. ¹³ Rett. fra þriþv. ¹⁴ Skr. rek.

L. 1. er(2): ul. U. visv: ul. U. siðarst: er tf. RT, var tf. U. — 1—2. ok—draǵgur: ul. W. — 2. því—þat: þat heita U. draǵgur: þessi er inn tívndi hattur. Refhvaurf x. háttur tf. T; Her segir vm rethvorf tf. U. — 3. er—tívndi | hattur: omv. U. þeima: þeim U. — 4. þav: ul. T. -tǫk: ul. W. se: erv U. — 5. vera: WU; ul. RT. En: Nv er U og ul. fǫlg. er. — 6. er(2): erv WU. firir: af W; ul. U. — 7. en: WTU; er R. er: ul. W; þat tf. U. þat: ul. WU. at: WTU; er R. — 8. er: at tf. U. her: ul. U. — 9. bota: umbotar W. sva—her: sem her er WTU. — 10. Overskr. í U*: Refthvorf. — 10^a ogsá í U*. — 11^b. rǫþvls: U; ravðul RWT. — 15. qveþit: ul. W. siks: of(ok) tf. RT. gloðar: ver sækir tf. R. — 16. avðrv: annat U. verr: ok tf. U. — 16—17. þat—vlikt: olikt er W. — 17. . . . : ann- de øvrr. sva: ul. T. — 17—18. slétt—iarþar: ul. U. — 18. ok sva: ul. W. — 19. land. . . iorð: omv. W. þa: þat U. i: ul. U. eitt fall: WTU; ætt fvll R. at: ef W. — 20. visv: ul. W. granda: rekr hendir tf. U. — 21—23. rethvorf —orð: ul. T. — 21. rethvorf: ul. W. mælt: ul. U. flytr: áá tf. W. — 22. Sva—fiorða: WU; ul. R.

siar. Fimta orð er sva: fliott valkat; fliott er þat, er skiott er, valkat þat er seint er; ok sva: skilr fylkir; sa, er skilr¹, dreifir, en sa, er fylkir, samnar. Séttá orð er sva: frið lę; friþr er sátt, læ, þat er væl; ok en: raþpvll sávar; raþpvll er sol, ok gengr
 5 hon firir eld iþllvm keningvm²; sær er en sem fyr imoti eldi. Siænnda orð er sva: rán sið; rán, þat er osiðr, ok sva: ræsir stavðvar; sa flytr, er ræsir, en sa heldr³ aþtr, er stavðvar. Atta orð er sva: reiðr glaðr; þat er liost mælt; ok sva: framvm meipvm; þat er viafnt⁴ at vina manne frama eþa meizlv. Her
 10 erv synd iþesi visv sextan orðta/k svndrgreinilig, ok erv flest oflios til retz mals at færa, ok skal þa sva vpp taka: siks gloð, þat er gvll; sækir gvllz, þat er maðr; hann verr skarð iarðar hafi slett, þat erv firþir; sva heitir fylki iNoregi; hlif grandí, 626 þat er vapn; hendir loga aþldv er maðr, er rekr kavld heit
 15 sverþinv, þat er at hegna vsipv; fliott valkat ma þat kalla, er skiot raþit er; þat skilr hann af ofriþinvm; konvngv heitir fylkir; ránsið ræsir stavðvar sávar raþpvls framvm meipvm. Þetta heita en mestv reþvorf.

Þesi erv aþnvr reþvorf, ok erv her halfv færi visv orð, þav
 20 er reþvorfvm erv ort, ok erv þav tven iöðro visv o(rði), ok erv firir þvi kollvð en mestv:

18.	Bloð fremr hlákk at haþiz	fal latit her hvitan
	heldr slitnar dvl vitni	hollr gramr rekin framþan
	skioldr en skatnar foldir	en tigia sonr segivm
25	skelfr harðr taka varþa	svalr brandr dvgir grandar.

¹ fylkir tf., men overstreget. ² Skr. -igvm. ³ Rett. i R. ⁴ Skr. -iafn. L. 1. orð: ul. U. — 1—2. er þat . . er(3) . . er(4): ul. T. — 1. er(4): en tf. U. — 2. ok sva: ul. W. er skilr: omv. U. er—dreifir: dreifir svndr er skilr W. — 3. er(1) fylkir: omv. W; er tf. U. — 4. þat: ul. W. ok en: ul. WTU. — 5. sær: ok U. — 6. orð: ul. U. rán sið—osiðr: ran er þat er osiðr er U. rán sið: ræser stöðuar tf. W. — 6—7. ok—stavðvar: siðr er fyrir sik W. — 7. sa(1): en sa W; sva U. flytr: flytir T. en sa: hinn W. Atta Hit atta W. — 8. orð: visu orð WU. sva: Reiþr glaþr fromvm meipvm tf. U. — 9. vina manne: vna monnom U. meizlv: meizla U. — 11. oflios: ofliost U. at færa: ul. W. þa: ul. W. — 12. þat(1): ul. W. þat(2): ul. WU. — 13. hafi: haf W. erv: er R. grandí: grand W. — 14. þat er: ero U. vapn: kend tf. U. hendir: ul. U. er(3): hann U. heit: með tf. U. — 16. ofriþ.: at tf. U. — 17. sávar . . framvm: ul. W. — 18. Þetta—reþvorf: ul. TU; þessi eru skr. W. — 19. Overskr. i U: Avnnr reþvorf, i T: xi. hattur. Þesi: Nv W. — 20. ort: sett U. ok—þav: þau eru W. oðrv: hveriu W. — 20—21. ok(2)—mestu: ul. W; firir ul. U. — 22. Overskr. i U*: Avnnr reþvorf. — 22^a. Bloð—h. ogsá i U*. — 24^a. foldir: fellder W, fellir U. — 25^a. skelfr: skelf U. — 22^b. fal: fall U; hal W. — 24^b. sonr: son W; sonar U.

Her erv þav refhvorf iodro¹ orði: heldr ok slitnar ok dvl ok vitni; dvl er lán, en vitni er sanan. En ifiorþa visv o(rði) erv þesi: skelfr harðr taka varþa. Isétta visv o(rði) er sva: hollr
 628 gramr, rekin framþan. Iátta visv o(rði) er sva: svalr brandr, brandr er elldz heiti, dvgir grandar; þetta er ofliost ort. Her 5
 erv ok aNVR maltaþk, þáv er til mals skal taka, sva at kalla bloð fremr vitni, þat er vargr, en dvl eþa lavn slitnar eþa rofnar, at hlakkk hapiz, þat er orrosta. Ok iaðrvm fiorþvngi er sva, at harðr skioldr skelfr², en skatnar taka varþa riki. Ok i² þriþia fiorþvngi er sva, at hollr gramr of her lætr framþan fal hvitan 10
 rekin; sa er framiðr, er² framar er setr. Ifiorþa fiorþvngi er sva, at svalr brandr grandar segivm, en ticia sonr dvgir.

Þesi er hin þriþi refhvarfahátt:

19. Segl skekr of hlyn Hvglar	ne ran viðr ⁶ haf hreinvm	
hvast drifa skip rasta ³	haravst skapar flavstvm	15
en favll of gram gylli ⁴	bravn firir hvfi þvnm	
grvn divp hata	heil klofnar frið deilv ⁶ .	47 ^b

Her er eitt visv o(rð) ihvarvm helmingi, þat er refhvorfvm er
 630 ort, ok tven i⁷ hvarvm, sva sem her: grvn divp, hata vna; [en i²
 envm efra helmingi er sva: heil klofnar, friþ deilv. Þesi erv at 20
 kalli en mestv refhvorf ok minzt af þesvm. Nv hefiáz en mini refhvorf. Her erv ein refhvorf ivisv o(rði).

¹ hverio tf. ² Mgl. ³ raster R*. ⁴ Skr. gvlli. ⁵ Skr. við (fork.).
⁶ þessi erv at kalli en mestv refhvorf tf. ⁷ Rett. fra or.

L. 1. odro: hveriv tf. RT; visu- tf. WU. ok(1): ul. W. ok(2): ul. WU. ok(3): ul. WU. — 2. en(1): ul. W. er(2): ul. TU. — 2—3. visv—þesi: er sva U. — 3. skelfr: skelf U. taka: take W. visv-: ul. W = I. 4. — 5. brandr—heiti: ul. W. — 5. ort: ul. U. — 6. skal: skvlo U. kalla: at tf. W. — 7. fremr: frvm-(!) U. er: i tf. U. eþa(1): ul. W. lavn: kavv(!) U. — 8. at(1): eða U. — 9. skelfr: ul. alle. taka: at tf. WU. — 10. at: ul. U. of her: ul. U, men tf. her efter lætr. — 11. framiðr—setr: framdr er framidr er T. — 13. Þesi—refhvarfahátt: ul. WU. — 14. Overskr. i U*: En iij. refhvorf, i T: xij. hattur. — 14^a ogsá i U*. of: vm U*, ok U. — 15^a. rasta: rastar U, raster R*. — 16^a. favll: fell U. of: vm U. gylli: TWU, gvlli R. — 17^a. hata: utydel. U. . . . : vnna TWU. — 14^b. ran: raun W. viðr: við alle. haf hreinvm: hal hanvm U; -hreini skr. W, hanom T. — 15^b. ha-: haf U. skapar: skipar W; stafar U. — 16^b. hvfi: haf U. — 17^b. deilv: þessi erv [at kalli (ul. W) en mestv (minztu W) refhvorf (af þessum tf. W) tf. RW, ul. TU. — 18—22. Her—orði: ul. W. — 18. visv: ul. U. hvarvm: viso- tf. U. — 19. i(1): TU; ór R. hvarvm: hvaro T. sva: ul. U. her: er tf. U. en i: U, ul. RT. — 20. envm: ul. U. — 20—21. at—en: kollvð U. — 21. mestv: messo(!) U. ok: þo tf. U. — 21—2. Nv—orði: ul. U.

20. Hélir hlyr at stali vindr rétr vapir bendir
 hafit fellr en svifr þelli vefr recr ahaf sneckivr
 ferþ dvøl firizt harþa veðr þyr¹ visa iþior
 fram mot lagar glammi varar fysisr skip lysa.
- 5 Her [erv ein refhvorf² ihverio v(isv) o(rði) ok flest oflios. Þesi
 erv aNVR en mini:
21. Lvng fra ec lyða þengils þioð fær þvngra skeiða
 la reis of skvt³ geisa þrang rým skipat længvm
 en svarð of her herða stal lætr styriar deilir
 10 hliop stoð vnd gram Roða⁴ stin klavck imar savckva.
- 632 Her er refhvorf⁵ iædrv hveriv visv orði. Þessi erv en þriþiv:
22. Himinglæfa strýkr hafar lysheims nair lioma
 hravn skilia sog þilivr liðr ár of gram bliþvm
 lavgstiga⁶ vill lægir vðr reckir kiol klavkkvan⁷
 15 liotr fagr drasil briota kæld eisa far geisar.
- Her erv ein⁸ refhvorf ihvarvm helmingi. Þesi erv en minztv
 refhvorf.
- EN er sa hátttr, er vær kallvm refhvarfa broþvr:
23. Firiz hond með hara avl mæpir lið lyða
 20 hlvmr⁹ liðr vetr af svmri let skipaz havll et¹⁰ retta
 en flavst við lavg Lista en skál at giof gola
 lavng taka hvild at gavngv gvllz svifr tóm en fvlla.

¹ Skr. þyr. ² Rett. fra er eitt refhvarf. ³ Rett. fra skot. ⁴ Vist først skr. ri-, men i er udskrabet. ⁵ Skr. -hvor. ⁶ Synes rett. R* til lavn-(?). ⁷ Sál. R*; kykkvan R. ⁸ Mgl. ⁹ r er udraderet (R*?). ¹⁰ Rett. fra en.

L. 1. Overskr. i T: xij. hattur. — 1—2^a. Helir—hafit også i U*. — 1^a. at: fyrir UU*. — 3^a. ferþ: ferr U. harða: hørða W. — 1^b. rétr: rekr R*U. — 3^b. iþior: iðnir U. — 4^b. lysa: lyða U. — 5. erv—hvorf: W; er eitt refhvarf (hvorf U) RTU. visv: ul. W. oflios: ofliost WU. Þesi—mini: ul. WTU. — 7. Overskr. i T: xiiij. hattur, i U*: Onnr en minni. — 7^a også i U*. Lvng: lyng W. lyða: lysa W. — 9^a. svarð: sverð U. — 10^a. vnd: vm U. Roða: bioða U. — 7^b. þioð: þik U. — 8^b. þrang: þrangt U. — 11. visv: ul. TW. þessi—þriþiv: ul. WTU. — 12. Overskr. i T: xu. hattur, i U*: en þriþia. — 12^a også i U*. — 13^a. hravn: hren U. sog: sæg U. — 14^a. lavgstiga: RT (lavn- R*?), logstigo U, lög skiða W. vill lægir: bil lægis U. — 15^a. fagr: veðr- W. drasil: drasill U. — 12^b. -heims: -keims U. lioma: liosu W. — 14^b. vðr: vnnr U. — 16. ein: T; enn W; ul. R. hvarvm: hveriv U. — 16—17. þesi—hvorf: ul. U; kølluð tf. TW. — 18. EN—refhvarfa broþvr: ul. WU. — 19. Overskr. i T: xvi. hátttr, i U*: refhvarfabroþr(l). — 19^a også i U*. Firiz: firrit U*. — 20^a. hlvmr: hlvm R*. af: at U. — 21^a. flavst: flest W. — 19^b. avl: el U. — 20^b. et: U; at T (og så retto); en R; hin W. — 21^b. at: of U. gola: gela U.

Her er iöðrv orði¹ ok fiörþa þav orð, er gagnstaðlig erv sem rethvorf, enda standa eigi saman, ok er ein samstafa millvm 634 þeira ok lvkaz bæþi eigi i¹ eina tið. Þesir hættir, er nv erv ritapir, erv drottqvæþir at hendingvm ok orþa lengð. Her erv vi. samstofvr ihverio v(isv) o(rði) ok apalhendingar iöðrv ok env 5 fiörpa, en skothendor ifyrsta ok þriþia.

Hvernig skal skipta drottqvæþvm hætti með hendingvm² eþa orþa lengd? Sva sem her er, dvnhenda³:

24. Hreintiorvm gleðr horna	folkhomlv gefr framla	
horn náir ⁴ litt at þorna	framlvndr viþvm gamlar	10
mioðr hegnir bavl bragna	hin er heldr firir skot	
bragningr skipa sagnir	skioldvm	
	skioldvngv hvnangs avldvr.	

Her er þat mals orð fyrst iöðrv ok env fiörpa v(isv) o(rði). er siparst er ienv fyrsta ok þriþia. 15

Þetta er tilsagt:

636 25. Ravst gefr avðlingr iastar	mals kan milldingr heilsv	
avl virþi ec sva ⁵ fyrþvm	mioðr heitir sva veita	
þavgn fellir brim bragna	strvgv kemr ival veiga	
bior forn er þat horna	vin kallac þat galli.	20

Nv er orðzqvþv hattr:

¹ Mgl. ² Skr. -igvm. ³ Sål. R*. ⁴ Sål. R*, ná R. ⁵ Meget udvisket.

L. 1. orði: W; ul. R; viso orþi U. orð | er gagnst.: omv. U. erv: hvart opro tf. U. — 2. enda: en U; ok W. — 3. þeira: ul. W. bæþi eigi: omv. U. i: ul. U. — 4. ritapir: ritnir U. at: hætti tf. U. lengð: sva sem her er tf. U. — 6. -hendor: -hent U; hending W. i: hinu tf. W. þriþia: visv orði tf. W. — 7. Overskr. i U: Her segir, hverso skipta skal hættinvm, i T: dunhent, xvij. hattr. skipta: skipa W. — 8. eþa: ok W. Sva: ul. U. er dvnh.: ul. W; dvnhenda R*, ul. TUR. — 9. Overskr. i U*: dvnhent. — 9^a ogsá i U*. — 10^a. náir: R*TWU; na R. — 11^a. bavl: boð U. — 11^b. hin: sæ W. — 12^b. skioldvm: skioldv U. — 15. env: ul. U. — 16. Þetta—sagt: ul. TWU. — 17. Overskr. i T: xuiij. hattr, i U*: tilsagt. — 17^a ogsá i U*. Ravst: Ræst U. gefr: gaf U. iastar: astar UU*. — 18^a. avl: oll U. sva: þat T. — 19^a. þavgn: þegn U. — 19^b. strvgv: stryks U. i—veiga: ualr æ veigar W. — 20^b. kallac: kalla ek WU. galli: galda U. — 21. Nv—hattr: ul. WTU.

26.	Fvs brytr fylkir eisv
fens bregðr hond á veniv
ranhegnir gefr Rfnar
ravf ¹ spyr ætt at iofrvm
5 miok trvir ræsir recka
rárn ser gíof til lavna
rað a lofþvngv lyða
lengv vex hverr af gengi. | 27. Iskalda skar ² ec oldv
eík var svð en bleika
reynd til ræsis
riks emc kvðr at slikv
briotr þa hersis ³ heiti
hátt dvgir sæmð at vátta
aðs af iarla pryði
itrs vara siglt til litils. | 48a |
|-----|--|---|-----|

Þetta er alags háttv. Her hefr vpp anat ok hit florþa visv o(rð)
10 með fvlv orði ok eini samstofv, ok leiþir þat orð af hinu fyra
visv orþi, en þær v. samstofvr, er þa erv eptir, erv ser vm mál. 638
Þesi er hin fyrsti hattr, er ritaðr se, þeira, er breytt er af drott-
qvæpvm hætti með fvlv hatta skipti, ok heþan fra skal nv rita
þær greinir, er skipt er drottqvæpvm hætti ok breytt með
15 hliþpvm ok hendinga skipti eþa orþa lengð, stvndvm við lagt,
en stvndvm af tekít.

Þetta er tvískelft:

28.	Vandbavgs ⁴ veitti sendir
vígrackr en ⁵ gíof þackac
20 skialdbrags skyliá mildvm
skipreiþv ⁶ mer heiþa | fan næst fylkir vna
favl dyr ⁷ at gíof styri
stálhreins ⁸ styriar deilis
storlæti sa ec mæta. |
|-----|--|--|

¹ Noget udvisket. ² Rett. fra skal (skar R*). ³ Skr. hersers. ⁴ Van-R, vann R*. ⁵ ec tf. R*. ⁶ Rett. fra-reiþvm. ⁷ over r et punkt. ⁸ stol- R, stál- R*, et s synes udraderet.

L. 1a. Overskr. i T: xix, i U*: orþz qviþo hattr. — 1a også i U*. — 6a. ser: er T. — 8a. lengv: lengi T. — 1b. Overskr. i T: xx, i U*: Alags hattr. — 1—2b også i U*. — 1b. skar ec: TU: skal ec R; braut W; bratt(?) U*. oldv: eisv U*. — 2b. var: varþ U*. — 3b. . . . fundar WTU. — 4b. emc: em W; em ek U. at: af T. — 5b. þa: sa T. — 7b. af: a T. — 8b. siglt: slikt WU. — 9. Þetta—háttv: RT; ul. de øvrr. vpp: ul. TW. ok—florþa | visv orð: omv. W. — 10. þat: ul. U. — 10—11. hinu—orþi: invm fyrra viso helmingi ok orþino U; visv orþi ul. W. — 11. eptir—mál: vm mal, er eptir ero U. — 12. er(2)—se: her ritadr TW; er.. se ul. U. breytt er: breyttv se U; breyttir se (eru W) TW. — 13. nv: ul. W. — 15. ok: eða TW. lagt: lagit W. — 16. en: ul. TU. — 17. Þetta—tvískelft: R; ul. WU. — 18. Overskr. i T: tuisckelft xxi, i U*: tvískelft. — 18a også i U*. Vand-: W; Van- RU*; Vann- RTU. veitti: veiti UU*W. — 19a. vig-: veg- W. en: ec tf. R*. — 20a. brags (o: braks): -bragz U. — 21a. reiþv: reiþi U. mer: menn U. — 18b. vna: vinna T. — 19b. favl dyr: fjöldyr W; falldvv U. at: af W. styri: styris W; styra U. — 20b. hreins: hrein R*. styriar: styria W. deilis: deili U. — 21b. sa ec: faer U.

Her er¹ ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) þat, er hattvm skiptir; her standaz hliodþfyllendr sva nær, at ein samstafa er imilli þeira; þeir gera skialfhendvr stvðlar, ok er hin fyrri vpphaf v(isv) o(rðz), en hendingar standaz sem first, en ef frvmhending er iþeiri samstofv, er næst er hini fyrstv, þa bregz eigi skialfhenda. 5

640 Þessi er dethendr hattr:

29. Tvær man ec hilmi hyrvm	fvss gaf fylkir hnossir	
heims vistir ² otvistar	fleinstyri ³ margdyrar	
hlavt ec asamt at sitia	hollr var hersa stilli ⁴	
seimgildi femilldvm	hoddspennir fiolmenvm.	10

Her skiptaz hættir iopro ok fiorþa v(isv) o(rði), ok ræðr en fiorþa samstofvn hattvnm.

Þetta er draugshattr:

30. Þoll bið ec hilmis hylli	vigfoldar niot valdi	
halda grænna skialda	vandar margra landa	15
askr beið af því þroska	nytr vartv os til itrar	
þiliv Hrvngnis ilia	elli dolga fellir.	

Her er en i aðrv⁵ ok ifiorþa⁵ v(isv) o(rði) þat, er hattvm skiptir, 642 ok ræðr her hin þriþia samtafa. Nv hefr vpp anat qvæpi.

31. Stals dynblacka stavckvi ⁶	oddz blaferla iarli	20
stingeðs samir minaz	aýrbriot ne skal þriota	
alms bífsæki avkvm	Hars saltvnnv ⁷ hranir	
Ygs feng alof þengils	hrærvm oð at stæra.	

¹ Mgl. ² heims vist er R, heimsvister R*. ³ flein- R, flein- R*. ⁴ stillir R*. ⁵ Omb. ⁶ stavcki R, stavckvi R*. ⁷ Skr. tavnv.

L. 1. ok þriþia | visv o.: omv. W. — 2. standaz: standa U; stuðlar tf. TU. ein—er: tvær samstofur eru W. — 3. þeir: þær W; þer U. skalfhendvr: -ar U; stvðlar ul. WUT. — 3—5. ok—skialfhenda: ul. TW. — 3. er: ero U. vpphaf: vpphafv U. — 4. first: fyrst U. ef: ul. U. — 6. Þessi—hattr: ul. TWU. — 7. Overskr. i T: xxii, i U*: detthent. — 7—8^a også i U*. — 7^a. Tvær: Tveir T. man: mvn U*. — 7^b. gaf: gefr W. — 8^b. styri: stori T; styrir WU. — 10^b. lyder i U: hatt spenn fiolni ennm. — 11. visv orði: ul. U. — 12. -stofvn: stafa WU. hattvnm: hattvm U; ordunom T. — 13. þetta —hattr: ul. TWU. — 14. Overskr. i T: 23, i U*: draugshattr. — 14—15^a også i U*. — 14^a. Þoll: Holl T. — 15^a. grænna: græna U*. — 14^b. niot: mot U. valdi: valþi U. — 16^b. vartv: vatv U. itrar: itra U. — 17^b. fellir: fellis W. — 18. en: ul. WU. en i: i eno T. aðrv . . fiorþa: WU; omv. RT. — 19. -stafa: -stafan T. Nv—qvæpi: ul. U. Nv: Her W. vpp: ul. W. qvæpi: þat er ort er um Skula iarli ok heitir bragarbót tf. W. — 20. Overskr. i T: 24, i U*: bragarhattr. — 20—21^a også i U*. — 20^a. stavckvi: WTUR*; stavcki R. — 22^a. alms: alfs W. avkvm: aukinn W. — 22^b. -tvnnv: tavnv R; tvnnvm U. — 23^b. oð . . stæra: odd . . skera U.

¹Her skiptir hattvm ifyrsta ok þripia v(isv) o(rði); her standaz, sem first ma, stvðlar, en hendingar sva, at ein samstafa er a milli; þat greinir hattvna.

Þenna hátt kalla menn riðhendur:

644 5	32. El þreifz skarpt of Skvla
skys snarvinda lindar
eg varþ hvoss ihavgvn
hræss dynbrvnm rvnin | seimpreytir ² bio sveita
sniallr ilstafna hrafni
Páll varð vnd fet falla
fram þrabarni arnar. |
|-------|---|---|

Her skiptir hattvm ioprþv ok fiorþa v(isv) o(rði); standa þar
48b 10 hendingar baþar samt nær enda ok lvkaz a ein f baþar,
ok er betr, at samhliopandi se eptir aðra.

Þesi hattr er kallat vegiat:

15	33. Lifz varþ rán at ravnvm
<u>reið³</u> sverþ skapat mioc
ferþvm
stang oð þratt a þingi
<u>þioðsterk</u> lipv fram merki | hravð of hilmis broþvr
hvoss eg friþar von
segivm
spiot naþv bla bita
bvandmenn hlvtv þar rena. |
|----|--|---|

Her er hatta skipte iopro ok fiorþa v(isv) o(rði), ok er þar ein
samstofvn sett í, sva at tvær erv siþar, ok avkit þvi lengð
20 orðzins.

Nv er flagþahattr:

¹ Þetta heitir bragar bot tf. ² Rett. fra sveim-. ³ reð R, riðv R*.
L. 1. fyrsta: oprv U. orði: ok ræðr su samstafa haattum er næst
er hinni fyrstu tf. W og ul. resten. standaz: standa U. — 2. sem—ma |
stvðlar: omv. TU. — 4. Þenna—hendur: ul. TWU. — 5. Overskr. i T:
25, i U*: liphendvm. — 5—6^a ogsá i U*. — 5^a. of: um WUU*. — 6^a. skys:
ul. T. — 8^a. rvnin: unninn W. — 5^b. seim-: TWU; sveim R. bio: hio T.
6^b. stafna: stafni W. — 7^b. Páll: valr U; þollr W. fet: fit TW; fot U. —
9. ok fiorþa | visv o.: omv. T; ok tf. W. þar: ul. WU. — 10. baþar samt:
ul. U. a ein . . . f: a einum hliodstaf T; i einum staf W; i einn hlioðstaf U.
— 11. aðra: bæðar W. — 12. Þesi—vegíat: ul. TWU. — 13. Overskr. i
T: veggíad 26, i U*: veggíat. — 13—15^a ogsá i U*. — 13^a. varþ: var UU*.
— 14^a. reið: TW; reð R; riðu R*; reidd UU*. sverþ: serð U. — 16^a.
stang: stog W. a: at U. — 13^b. of: vm U. — 17^b. bvand-: bond- U. —
18. ok fi. | visv o.: omv. W. — 18—19. er—i: aukit þar i einni sam-
stofu W; samstafa skr. U. — 19. avkit þvi: eykr þat W. — 21. Nv—
hattr: ul. TWU.

- 646 34. Flavst bío folka treystir hest rak hilmir rasta¹
 fagrskioldvþvstvm avldvm hard'sveipaðaztan² reipvm
 leið skar bragnings broþir siar hlavt við þrom þiota
 biartvegivþvstv regi þvnghvfvðvzto lvngi.

Her skiptir hattvm iððro ok env fiorþa v(isv) o(rði); er her avkit 5
 bæþi samstofv ok fyllnat orðtak sem framazt, ok eptir þa sam-
 stofvn erv þriar samstofvr ok er rett drottqvætt, ef hon er or
 tekin.

Þesi háttir er en forna skialfhenda:

35. Reist at³ Vagsbrv vestan stöcr ox er bar⁴ blacka 10
 vassima bar fiari brims firir iord it grimma
 heitfastr hafar rastir herfiöld hvfar svölv
 hialmtyr svolv styri hran lað⁵ bvandmana.

Her er skialfhent með aþalhending iþriþia visv o(rði) ihvarvm
 tvegia helmingi, en at⁶ oðrv sem drottqvætt. Þenna hatt fan 15
 fyrst Veili; þa la hann iútskeri nokqvro, komin af skipsbroti,
 ok hófþv þeir illt til klæpa ok veðr kallt; þa orti hann qvæþi,
 er kallat er qvþan skialfhenda eþa drapan steflavsa, ok qveþit
 eptir Sigvrþar sagv.

- 648 Þetta er þrihent kallat:

20

¹ rastar R*. ² -greip- R*. ³ Sál. R*, Reistat R. ⁴ Skr. 2 gg, sidste
 gg overstr. (af R*?). ⁵ lað R*, rað R. ⁶ Mgl., men t synes skr. over
 det følg. o og dette rett. til a.

L. 1. Overskr. i T: 27, i U*: flagþalag. — 1—2^a også i U*. — 2^a.
 -vþ-: vz- UU*. avldvm: eldum UU*. — 4^a. -vþ-: uz- U. regi: hreggi
 WU. — 3^b. þiota: þriota T. — 4^b. þvng-: þingi T. -vð-: ul. U. — 5.
 env: ul. WU. er her: ok W. — 6. bæþi: ul. U. framazt: ma tf. U. —
 7. stofvn: -stofu WU. er(1): ul. W. -qvætt: -qvedit T. — 9. Þesi—henda:
 ul. TWU. — 10. Overskr. i T: 28. — 13^a. svolv: svðro T. — 10^b. stöcr:
 UT; stökk W. er: en W. blacka: backa U. — 13^b. lað: rað R; lið W.
 bvand-: bond- U. — 14. -hent: henda W. -hending: -hendingum W.
 i . . orði: hið . . orð W. — 15. tvegia: ul. WU. — 16—19. fyrst—
 sagv: sa maðr er Veli het þa er hann kom or skipsbroti þa er hann
 var i skeri einu. þa orti hann kuæði þat er hann kallaði kuiðuna
 skialfhendu eða drapuna steflausu. her eru iii. hendingar i uisu orði
 ok skothent en þriðia hending ok fylgir samstafa huerri hendingu W,
 alt efter v. 38. — 16. fyrst: Þorvaldr tf. U. — 17. hófþv—til: hafþi fatt
 U. ok(2): en U. — 18. kallat: kollvt U. — 18—19. ok—sagv: ul. U. —
 20. þetta—kallat: ul. TWU.

	36. Hristi hvatt þa er reistiz	hond lec herivm ¹ reyndiz
	herfavng mioc lavng	hiorr kalldr allvalldr
	vestavng	manballdr
	samþi folk en fravmþvz	eg fra ec breiþa bioggiv
5	fvlsterk hringserk grams	bragning fylking ² stoð
	verk	þing.

Þrenar aðalhendingar erv her iöðrv ok env fiorþa visv o(rði)
ok lvkaz allar einig, ok fylgir samstofvn firir hveria.

Nv er hin dyri hátt:

10	37. Van kan virþvm bana	hátt þrátt havlþa attar
	vald giald hofvndr ³ aldar	hravð avð iofvr ráþvm
	ferð verþ folka herþi	þat gat þengill skatna
	fest mest sa er bil lestir	þioð stoð af ⁴ gram biopa.

Her erv ifyrsta ok þriþia visv orþi tvær aðalhendingar samt
15 ivpphafi, en hin þriþia at hætti við enda.

650	38. Farar ⁵ snarar fylkir byriar	svipa skipa syior hepnar
	freka breka lemr	savmvm þravmvm ibyr
	asneckivm	ravmmvm
	vaka taka visa reckar ⁶	Haka skaka hranir
20	viþar ⁶ skriþar at þat biðia	blavckvm
		hliþar miþar vnd kiol niðri.

Her erv iii. hendingar i visv orði ok skothent i fyrsta ok þriðia
visv orði, en þriðia hending [at hætti við enda⁷, ok fylgir sam-
stafa hverri hendingv.

¹ Skr. hverivm, men v synes udraderet (R*). ² Skr. -ink. ³ hofvþ R*. ⁴ of R*. ⁵ Verset findes efter digtets slutning. og beg. her: Snarar farar farar snarar. ⁶ Mgl., men er mulig tf. i randen (R*?), og efter verset er tf. med indvisn.tegn: reckar viþar (R*?). ⁷ Mgl.

L. 1. Overskr. i T: 29, i U*: þrihent. — 1^a også i U*. Hristi: hristiz UU*. — 3^a. fravmþvz: framðiz W, framþi U. — 1^b. herivm: hverivm WR. — 2^b. kalldr: kalld W. — 7. Þrenar—her: Her erv þr. aðalh. WTU; kenningar (!) skr. T; U tf. samt. env: ul. W. — 8. ok—einig: ul. U: einn veg skr. W. -stofvn: -stafan WU. — 9. Nv—hátt: ul. TWU. — 10. Overskr. i T: 30. — 11^a. hofvndr: hofvþ R*. — 12^a. herþi: hirði W. — 13^a. fest: flest W. sa: sv U. — 10^b. þrátt: hraatt W. attar: ættar W. — 13^b. af: vm U; of WR*. — 14. erv: er TWU. ok þriþia: ul. W. orþi: ok hveriu i upphafi tf. W. samt: saman W og ul. i upph.; sem U. — 15. en: ok W. — 16—21. Findes her kun i U, i R er det skrevet allersidst, i W efter v. 54 (i T findes det ikke, måske har det stået sidst som i R). — 17^b. þravmvm: fromvm U. — 22—24. Her—hendingv: W; ul. RTU. — 23. at—enda: (ved konjunktur), ul. W. Foran Her har W den sætning, som findes ellers efter v. 35 (se ovf.).

Pesi háttr er kallað tiltekitt:

39. Ok hialdreífan hofv	hialdrs þa er hilmir foldar	
hodd sticklanda miklir	hvgfærv ¹ gaf stær ¹	
morðflytir kna mæta	ogn svellir fær allan	
malmskvrar dyn hialmar	iarldom gavfvgr soma.	5

Her skiptir hattvm it fimta v(isv) o(rð) ok leipir íþvi orþi mal-
49a tac af fyra visv helmingi, ok dregz þat v(isv) o(rð) með hlið-
fyllingvm³ mioc eptir skialfhendv ene nyiv.

652 Pesi háttr er kallað greppamini:

40. Hver fremr hildi ³ bara	veldr hertogi hialdri	10
hverr er mælingvm færri	hann er first blikvrmanne ⁵	
hverr gerir ⁴ happ at stærri	hann á havpp at syni	
hverr kan avð at þverra	hann velir blic spanar.	

[Þessvm hætti⁶ er breytt til drottqvætz hattar með orþvm.

Nv er sa háttr, er vær ka'llvm liðhendv:

15

41. Velr itrhvgaðr ytv	hiors vill rioðr at riþi
otrgiold iofvr snotrv	reið malmr Gnitahéiðar
opt hefr þings firir þravngvi ⁷	vigs er hreytt ⁸ at hættiz
þvngfarmr Grana sprvngit	hvatt Niflvnga skatti.

Þat erv liðhendv, er hin sami stafr stendr firir hendingar, ok 20
þa er rett ort liðhendr háttr, at i aðrv ok ihinv fiorþa v(isv)

¹ Rett. fra dyrvm .. styri. ² Rett. fra -ing. ³ hialdr R*. ⁴ Udvisket og vist rettet (R*?). ⁵ blicner R, blicvr R*. ⁶ Rett. fra þesi heiti. ⁷ R*, þravngi R. ⁸ hret(?) R, hreytt R*.

L. 1. Þessi—tiltekitt: ul. TWU. — 2. Overskr. i T: 31. — 2a. hiald-: hialdr- WU. — 5a. hialmar: RW; halmar R*TU. — 3b. færvm: TU; dyrvm R; stærvm W. stærri: TU; færi W; styri R. — 6. hattvm: hætti W. it—orð: i fiorþa viso orþi U. — 7. visv-(1): ul. W. — 8. -fyllingvm TWU; -fylling R. mioc eptir: með W. — 9. Þesi—mini: ul. TWU. — 10. Overskr. i T: 32. — 10a. hildi: hialdr R*. — 11a. feni: fyrri U. — 12a. gerir: a R*(?) — 13a. kan: kom U. — 10b. -togi: -tvgi U. — 11b. first: firstr W. blikvr: TUR; blikurs W; blicner R. — 12b. á: er of W. havpp: happ U. — 14. þessvm: I þ. W. -qvætz: -kveðins W. hattar—orþvm: ul. U; en flestir yrkia hann (þat W) með lettum hattum (heitum W) tf. TW. — 15. Nv—liðh.: ul. TWU. — 16. Overskr. i T: 33. — 18a. þravngvi: TWUR*; þravngi R. — 18b. hreytt: UR*; hret(?) R; hrott T; hrutt W. hættiz: hættis TU; hætti W. — 21—234,2. er—erv: ero rett ortar liðhendv vid þær hendingar er i eno visuordi ero T. — 21. þa: ul. U. rett ort: retrr ortr U. i hinu: ul. U.

orði se oddhending ok skothending við þær hendingar, er ienv¹ fyrra² v(isv) o(rði) erv, ok verþr þa einn vpphafs stafr allra þeira þrigia hendingana.

Nv er sa hátr, er vær kállvm retthent:

654

5	42. Alravþvm drifr avþi
ognrakkr firvm Hlackar
veit ec hvar ³ vals areitv
verþr hringdropa snerpir | sniallr lætr afit falla
fagr regn iofvr þegnum
ognflytir verr ytv
arm Mardallar hvarma. |
|---|--|--|

Her erv aðalhendingar ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði), en gætt at
10 taka or skothendor.

Nv er alhent:

15	43. Frama skotnar gram gottvm
gíof sanaz ravf spanar
menstiklir venz miklar ⁴
mandyrðir van skyrþar | herfiolð hera havlþar
hagbals ⁵ lagar stala
friþaz sialdan við valdi
vallandz svala branda. |
|----|---|---|

Her erv tvenar aðalhendingar ihveriv visv orþi; þesi þyckir vera fegrstr ok vandaztr, ef vel er orþr, þeira hatta, er qvæþi se⁶ ort eptir; ok er þa fvll alhending, ef eigi finz⁷ i at, ec, en eþa þa smaorð, er þeim fylgia, nema þav standi ihendingvm, en eigi
20 hafa allir menn þat varaz, ok er þat firir þvi eigi rangt, sem q(vað) Klæingr byskvp:

Bað ec sveit aglað Geitis gávr er ið at favr tíþvm	dravgvm hest alavg læsta lið flytr en skrið nytvm.
---	---

¹ Skr. einv. ² Mgl. ³ Skr. hvat. ⁴ Rett. fra mikla. ⁵ s er udskrabet. ⁶ Rett. fra erv. ⁷ Skr. fin.

L. 1—3. við—hendingana: ul. W. — 2. fyrra: U; ul. R. visv-: ul. U. — 3. hendingana: hendinga U. — 4. Nv—retthent: ul. U; dett- skr. W. — 5. Overskr. i T: 34. — 5a. avþi: audar T. — 6a. -rakkr: rackar U. — 7a. hvar: WTU; hvat R. — 7b. -flytir: flytum W. — 8b. -dallar: -þallar U. — 11. Nv—alhent: ul. TWU. V. 43 og 44 stár sammen med den dertil hørende kommentar sál. i W, men i RTU i omv. orden. Ws ordning má i henhold til det ellers fulgte ordningsprincip være den rette. — 12. Overskr. i T: 36. — 12a. gram: gramr U. — 13a. ravf: ref U. — 14a. venz: venr U. miklar: WU; mikla RT. — 15a. van: innan U. — 13b. -báls: bal R*. — 15b. vallandz: vanðz U. — 16. tvenar: tvær W. — 17. fegrstr . . vandaztr: omv. U. orþr: ort W; kveþit U. se: TWU; erv R. — 17—18. ort eptir: af ort U. — 18. ok: ul. W. — 20. allir menn | þat: omv. W. firir: ul. WU. — 23a. ið: hrið U. — 22b. læsta: lesti U. — 23b. skrið: skip U.

EN er sa hátt, er vær kǫllvm ina mini alhendv¹, þat erv skot-
hendur ienv fyrsta v(isv) o(rði) íbapvm helmingvm, sva sem her
segir:

44.	Samþyckiar ² fremr sæckvi ³ snar Baldr hiarar aldir gvnhættir kan Grotta glæddript hraða skipta	festripir kna Froða friðbyg lipi trygva fiolviniaðr ⁴ hylr Feniv falr meldr alinveldi.	5
-----	--	--	---

656 En mini alhenda er þa rett ort, at haldit se visv lengð saman,
en ef henne er skotit ífvlla alhendv, sva at skothendur se þar
svmar e(ða) allar ivisv o(rði), þa er þat eigi rétt. 10

658 Þetta er stamhendr hátt:

45.	Lætr vndin brot brotna bragningr firir ser hringa sa tekr firir men menia mætt orð of sik fættir	armr kna við blik ⁵ blikna brimlandz vípvm randa þar er hond at lið lipnar lysloþar ber gloþir.	15
-----	---	---	----

49b . . . fyrsta ok [þriðia v(isv) o(rði) tvi⁶qveþit at eini samstofv
ok haft þat til hendinga, ok firir því kǫllvm vær þetta stam-
hent, at tvikylft⁷ er til hendingarinar, ok standa sva hendingar
iorþinv sem riðhendur.

Nv er sa hátt, er samhent er kallat: 20

46.	Virþandi gefr virþvm verbal ⁸ lipar skeria gleðr vellbroti ⁹ vellvm verþvng afar ¹⁰ þvngvm	ytandi fremr yta avðs ¹¹ sæfvna raþvm þar er mætvvm gram mæti marblaks skipendr þacka.
-----	--	--

¹ Rett. fra aðal-. ² R*, þickiar R. ³ R*, sæcki R. ⁴ R*, viniat R.
⁵ R*, brim(?) R. ⁶ Meget udvisket. ⁷ Rett. fra -klypt. ⁸ Rett. fra bals.
⁹ Rett. fra -brioti. ¹⁰ Rett. fra avrar-. ¹¹ Først skr. avðs, men s er ud-
rad. (R*?).

L. 1—3. EN—segir: ul. W. — 1. alhendv: U; aðal-RT. — 4. Overskr. i T: Minne adalhenda. 35. — 4a. sæckvi: R*, sæcki R; spkkum TWU. — 6a. Grotta: grottu W. — 7a. glæð-: grað- W. — 4b. kna: kann W. — 6b. -viniaðr: R*; -viniar W; viniat RTU. — 7b. falr-: fal- W. — 8. En —alh. | er—ort: omv. U (þá er). — 9. henne—skotit: ein er skothenda() U. -hendv: -hending W. — 10. þa—þat: þat er W. — 11. þetta—hatt: ul. WU; sam- skr. T. — 12. Overskr. i T: 37. — 14a. menia: meina U. — 15a. mætt: mæt TWU. fættir: fetir TU; fættir W. — 12b. armr: orm T. blik: WTUR*; brim R. — 14b. þar er: því at W. at: við W. lipnar liðna W. — 16. . . . : Her er i WTU. ok þr. | visv o.: omv. U. — 17. hendinga: hendingar WT. — 17—18. ok(2)—hendingarinar: ul. W. — 17. firir því: ul. U, men tf. því efter vær. stam-: sam- T. — 18. -kylft: U; klypt RT. hendingar skr. U. — 19. orþinv: orþvm U. — 20. Nv—kallat: ul. TWU. — 21. Overskr. i T: 38. — 22a. -bal: WTU; bals R. lipar: ladar T. — 23a. broti: WTU; brioti R. — 24a. afar: WTU; avrar R. — 22b. avðs: auð R*W. — 23b. gram: grar T.

Her erv þær hendingar, er vær kállvm samhendor, þviat þesar
erv allar með einvm stavfvm ok erv i fyrsta¹ ok iii. v(isv) o(rði) 660
sva settar sem skothendvur idrottqvæþvm hætti.

Nv er iþvr mælt:

5	47. Seimpverrir gefr seima
seímavr líþi beima
hringmildan spyr ec
hringvm
hringskemi brott stinga ² | bavgstavckvir fremr
bavgvvm
bavggrimr ³ hiarar dravga ⁴
viðr gyllbroti gvlli
gvllhættr skapa fvllan. |
|---|--|--|

- 10 Her er þrimsinvm haft samhending⁵ tysvar ifysta ok iii. v(isv)
o(rði), en iavðrv ok hinu fiórþa er haldit afhending sem idvn-
hendvm hætti.

Þesi hattir heitir klifat:

15	48. Avðkendar ⁶ ver avþi
avðtýr boga navþir
þar ⁷ er avðviþvm avþit
avðs igvlli ravþv | heiðmonnvm byr heiþis
heiðmildr iofvur reipir
venr ⁸ heiðfravmvðr heiþar
heiðgíof vala leiþar. |
|----|--|--|

Her halda samhendingar of allan visv helming ok taka með 662
aþalhending ena síþari ioprv ok env iii. v(isv) o(rði).

- 20 Nv erv þeir hättir, er stvfar heita:

49. Hialdrremmir tekr Hildi
hringr brestr at gíof festa
hnigr vnd Havгна meyar
hers valdandi tiald | Hepins mala byr hvilv
hialmlestanda flestvm
morðavkin þigr mæki
mvnd Hiaðninga sprvnd. |
|---|---|

¹ Rett. fra aðro. ² Rett. af R* fra þinga(?). ³ grimmr R*. ⁴ dravgvvm R*, R synes blot at have dravg. ⁵ Rett. fra -ingin. ⁶ Rett. fra -or.
⁷ R*; þat R. ⁸ R vistnok sál., men sidste streg er udvisket.

L. 1—2. ver—erv(2): ul. U. — 2. ok erv: settar til kveðandi W. fyrsta: W; qðrv RTU. iii: fiórþa U. — 3. sva settar: ul. W. — 4. Nv—mælt: ul. TWU. — 5. Overskr. i T: 39. — 6^a. -avr: -err U. — 7^a. -mildan: milldum W. — 9^a. -skemi: -kenning U. brott stinga: R*; brotninga W; br. þinga RUT. — 7^b. dravga: WU; dravgvm R*; dravg R; draugar T. — 8^b. viðr: vinnr U. — 9^b. -hættr: heitr U. — 10. haft: höfð W. — 11. hinu: ul. W. sem: ul. W. — 13. Þesi—klifat: ul. TWU. — 14. Overskr. i T: 40. — 14^a. -kendar: -kendum W. — 15^a. navþir: nauðar(?) W. — 16^a. þar: R*WU; þat RT. avþit: auði W. — 15^b. -mildr: -frækn U. — 18. of—helming: vm alla viso lengþ U. — 19. env: ul. WU. — 20. Nv—heita: ul. WU. — 21. Overskr. i T: 41. — 22^a. festa: flesta U. — 21^b. mala: malv U. — 22^b. -lestanda: lestandi TU.

Her er it flórpa visv orð styft¹ ok tekin af samstafa, er idrott-
qvæpvm hætti skal setia með hending.

Þessi er meiri stvfr:

50. Ygs drosar ryfr eisa	geðvegjar svifr glvga	
avld moðseva ² tiold	glæss ³ dynbrimi hræss ³	5
gloð stöckr ihof Hlackar	hvattr er ⁴ hyr at slétta	
hvgtvns firvm brvn	hialdrs gnaptvrna aldrs.	

Her er styft anat ok it iii. v(isv) o(rð).

664 Nv er hin mesti stvfr:

51. Herstefnir lætr hrafn	vilia borg en vargr	10
hvngrs fyllseðiazt vngr	vígsara ⁵ klifr grar	
ilspornat getr avrn	opt solgit fær ylgr	
alldrlavsaztan havs	iofvr goðr vill sva bloð.	

[Her erv all visv o(rð) styfð.⁶ Þessir hættir, er nv erv ritapir,
erv⁷ greindir íþria staði, þvíat menn hafa ort fyrir sva, at i eini 15
visv var anar helmingr styfðr⁸, [en anar helmingr⁹ tvistyfðr,⁸
ok erv þat hatta favll; sa er hin þriði, er alstyfðr er, því at her
erv oll¹⁰ v(isv) o(rð) styfð.

Nv skal rita þan hatt, er skothendr heitir:

52. Ser skioldvngs niðr		20
skvrvvm	¹³ at hlym Gvngnis	
skopt daraþar lyptaz	styrk erv mot vnd	
50a hrindr gvN fana grvndar	merkivm	
glyg of ¹¹ fræk ¹²	malms of itran hilmí.	

¹ tekin tf. ² R skr. með, af R* rett. til moð-. ³ Sál. R*, gless R, og hress R. ⁴ hvatt kan R*. ⁵ skara R*. ⁶ Denne sætn. stár foran verset. ⁷ Rett. fra ok. ⁸ Rett. fra styfr. ⁹ Skr. 2 gg. ¹⁰ Mgl. ¹¹ Rett. fra af. ¹² Afr.

L. it—ok: i hinu (ul. U) flórða (fyrsta U) visu (ul. U) orði WU. ok: ul. T. af: su tf. TU. i: ul. U. — 1—2. er(2)—hending: enn at oðru sem drottkuætt W. — 2. setia: leggja TU. — 3. Þessi—stvfr: ul. WU; Inn m. st. T. — 4. Overskr. i T: 42. — 5^a. avld: ell U. moð-: WTUR*; með R. — 6^a. hof: haf WU. — 4^b. vegjar svifr: veggr synir U. — 6^b. hvattr: hvatt RR*. er: kan R*. — 7^b. aldrs: alldr W. — 9. Nv—stvfr: ul. WU; Nv—hinn ul. T. — 10. Overskr. i T: 43. — 11^a. hvngsr: hungur WU. — 12^a. -spornat: spornar U. getr: letr TW. — 11^b. -sara: skara R*. — 13^b. bloð: godr T. — 14. Her—styfð: i R foran verset; WU her; ul. T. — 14—15. er—erv: ul. W. — 14. ritapir: ritnir U. — 15. erv: ok TR; ul. W. ort—sva: sva fyrr ort W; fyr ul. U. — 16. helmingr(2): ul. WU. tvi: til-(!) U. — 17. erv: er TW. sa—þriði: enn her er sáá hinn þriði haattr W. er: kallaðr tf. W. her: þar U. — 18. oll: WU; ul. RT. — 19. Nv—heitir: ul. WU; Nu er skothendr háttr T. — 20. Overskr. i T: 44. — 23^a. -fana: -fara U. — 24^a. of: vm U; af WR. — 24^a—21^b. . . . : fræknum tiggia | geisa ve firir visa veðr stong WTU. — 21^b. hlym: hlyn U. — 22^b. vnd: fyrir W. — 24^b. malms—itrán: hialms vin itrvm U.

Her erv skothendvr iollvm visv orþvm, en anat sem drottqvæþr
hattr.

666 Nv er sa hattr, er vær ka'llvm liðhendor:

53.	Stiori venzt at stæra	hari slitr í hverri
5	stór verk dvnv geira	Hiaranda favt snerrv
	halda kan með hildi	falla þar til fyllar
	hialdrtyr vnd sik foldv	fiallvargs iorv þollar.

Í þessvm hætti erv liðhendor með tvenv moti, en aðrar áþa lund
at við ena fyrri hending ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði). Nv skal
10 rita þa hattv, er forn skald hafa qveþit ok erv nv settir saman,
þott þeir hafi ort svmt með hatta favllvm, ok erv þesir hættir
drottqvæþir kallapir ifornvm qvæþvm, en svmir finaz ilavs¹
visvm, sva sem orti Ragnar konvngv loðbrók með þesvm hætti:²

54.	Skytr at Skavglar veðri	en i sofis sveita
15	en skialdagi haldaz	at sverþtogi ferþar
668	Hildar hlemmidrifv	ryðr aldar ⁴ vinr ⁵ odda
	of hvitan ³ þram ritar	þat er iarls ⁶ megin snarla.

Her er⁷ ifyrsta oc þriþia⁸ v(isv) o(rði) hattlavsa, en iþrv ok iii.
aðalhendingar, en havfvstafvri stendr sva, sa er qveþandi ræðr,
20 ioðro ok env fiorþa v(isv) o(rði), at þar er firir sett samstafa
ein e(ða) tvær, en at avðrv sem drottqvætt.

Nv skal rita Torfeinarshátt:⁹

¹ Rett. fra lavsvm. ² Her skimtes overskr. xlv. ³ Rett. fra hvitvm.
⁴ -r svagt (raderet?). ⁵ r er raderet (af R*?). ⁶ Rett. fra iarl. ⁷ Mgl.
⁸ Skr. þriþi. ⁹ Her skimtes overskr. xlv.

L. 1. erv: er W (det følg. ord er Iorkortet, -hent?). anat: at oþrv
U. — 3. Nv—liðhendor: ul. TWU. — 4. Overskr. i T: 45. — 4b. slitr i:
skilr vnd U. — 6b. þar: þa U. — 7b. fiall-: fall- U. — 8. tvenv moti:
tvennvm hætti U. — 9. at: ul. W. við: ul. U. orði: overskr. i U:
hættir fornskallda. — 10. skald: RT; skaldin WU. settir saman: omv.
W. — 11. með: at W. — 12. fornvm: forn- U. lavsa-: WTU; lausum R.
— 13. sva—hætti: ul. W. — 14. Overskr. i T: Ragnarshattur 46; xlv R.
— 15a. ski. haldaz: skiolldvngi halldiz U. — 16a. hlemmi-: hleimi- U.
17a. hvitan: TW; hvitvm RU. — 16b. aldar: UT; alda RW. — 17b. iarls:
WTU; iarl R. — 18. oc þr. | visv o.: omv. W. -lavsa: -leysa WU. ok:
eno tf. U. — 19. sa: ul. U. ræðr: en tf. W. — 20. env: ul. W. at: ul. U.
at þar: ul. W. — 21. eða tvær: ul. W. -qvætt: -kveðit er T. Herefter
har W v. 38. — 22. Nv—hátt: ul. WU; Torfeinarshattur T.

55. Hverr sei iofra oggi stendr af² stala skvvar
 iarl fiolvitrvm betra styr olitill Gavti
 eþa giarnara at gæþa þa er folks iaðarr³ foldir
 glym harðsveldan¹ skialda fer signiorþvm varþa.

Her er ifysta ok þriþia v(isv) o(rði) hattlavsa, en iaðro ok fiorþa 5
 skothent ok riðhent.

670 Nv er Egilshátr:

56. Hverr ali bloþi byrsta gefr oddviti vndir
 bens raðsylvigvm ylgi eg nýbitnar vitni
 nema sva at gramr of gildi hann⁴ ser fenris fitiar 10
 grað dag margan vargi fram klo loðnar roðna.

Her er ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) hattlavsa, en i aðrv ok env
 fiorþa aðalhendingar ok riðhent.

Nv er Fleins hátr:

57. Hilmir hialma skvrrir hnyckia Hlackar eldar 15
 herþir sverþi roðnv harþa svarþar landi
 hriota hvitir askar remma rimmv gloþir
 hrynia bryniv spangir randa grand of iarli.

Her er sva farit hendingvm sem idrottqvæþvm hætti, en hend-
 ingar erv settar saman iondvrv v(isv) o(rði). 20

672 Nv er Braga hattr:

¹ Sál. oprl. vistnok R, feldan R*. ² Rett. fra of. ³ Rett. fra iarþar.
⁴ Rett. af R* fra her.

L. 1. Overskr. i T: 47, xlvii R. — 1^a. oggi: ægir W; ægri U. — 2^a.
 fiol-: for- U. — 3^a. gæþa: græþa U. — 4^a. harðsveldan: RT (hrað-) U;
 harðsellan W; -feldan R*. — 1^b. af: WTU; of R. — 3^b. iaðarr: W;
 iarðar RTU. foldir: ferðir W. — 4^b. -niorþvm: morkvm U. — 5. -lavsa:
 leysa WU. ok(2): eno tf. U. — 6. skot-: aðal- W. — 7. Nv-hattr: ul.
 WU; Egilshattr T. Verset stár i W efter det følg. — 8. Overskr. i T:
 48. — 9^a. bens: ben U. ylgi: ylgjar U. — 11^a. grað—margan: gaf margan
 dag W. — 8^b. vndir: und T. — 9^b. -bitnar: -bitnvm U. — 10^b. hann:
 TWUR*; her R. ser: er W^{ij}fitiar: fitia T. — 11^b. loðnar: RTW; boþnar
 U. — 12. ok þr. | visv o.: omv. WU. -lavsa: leysa WU. env: ul. W.
 — 13. aðal-: al- U. ok: er tf. T. -hent: -hendur W. Hermed ender U.
 — 14. Nv-hátr: ul. TW. — 15. Overskr. i T: 49. — 17^a. hriota hvitir:
 omv. T. — 20. -vrþv: -verðu TW. — 21. Nv-hattr: ul. TW.

58. Er til bialma hyriar sia kna¹ garð firir grvndv
heriom styriar vëni grindar Þvndar iapra
þar sva at iarl til ognar er skatna vinr skialdar
egnir togno sverþi skyldiz galldr at fremia.

5 Her er ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) it siparsta malsorð haft til
hendingar, en missir þes orðz ens fyrra, er gera skildi skot-
hending, en við þetta hendingar orð erv i oþro ok env² fiorþa
visv orpi hendingar, ok er þat ONVR hending skothenda ok lið
50^b hending, ena fyrstv, en þesar hendingar, er standa
10 ioðrv ok fiorþa v(isv) o(rði)³, standa sem iFleins hætti. Viþa er
þat i fornskallda verka, er ieiui visv erv ymsir hættir eþa hatta
favll, ok ma eigi yrkia [eptir þvi⁴, þoat þat þycki eigi spilla
ifornqvæþvm.

Nv erv þeir hættir, greindir iþria staði, er kimbla bond heita;
15 þesi er ein:

59. Hialmlestir skekr⁵ Hristar stalhrafna lætr stefnir
hregavld Sigars vegi styrvind of sic þyria
gramr lætr ibyr briota þigr at Gavndlar⁶ glyevi
674 brandz hnigþili randa gagn⁷ oddviti bragna
20 stranda sagna.

Her er ifiorþa visv o(rði) ihvarvm helmingi avkit aðalhending
með tveim samstofvm eptir v(isv) o(rð), en at oðrv sem drott-
qvætt.

Nv er it meira kimbla band:

25 60. Almdrosar skylr isa styriokla kna stiklir
ar flest meginbara sara stinn mens legi venia benia
kæni lætr hvatt⁸ ahraþvnm lætr stillir frar fylla
hialmsvell iofvr gella fella folk svnd hiarar lvnda vnda.

¹ kna R*, ma R. ² Skr. ena. ³ erv er tf. ⁴ Meget udvisket. ⁵ Rett. fra skerr. ⁶ Skr. glavnd-. ⁷ Skr. gang. ⁸ Oprl. skr. hress(?), men ss udrad. og hvatt skr. over.

L. 1. Overskr. i T: 50. — 1^b. kna: WTR*; ma R. — 2^b. grindar: grundar W. — 3^b. skialdar: skiallda W. — 7. erv: er T. env: ul. W. — 8—10. hendingar—visv orði: ul. W. — 8. þat: þar T. -henda: hending T. — 9. hending: vid tf. T; men teksten kan her ikke være rigtig; det manglende må være sådan noget som: en onnur aðalhending við. — 10. ok: eno tf. T. — 11. verka: vercom T. er: at T. — 14. kimbla-: kimla- W. — 15. þesi—ein: þessi ero ein T; ul. W. — 16. Overskr. i T: 51. — 16^a. skekr.: TW; skerr R. — 18^a. byr: þoð W. — 19^a. hnig-: hring- T. — 20^a. stranda: standa W. — 18^b. at: af W. glyevi: glyggi W. — 23. -qvætt: -quedit T. — 24. Nv—band: ul. TW. — 25. Overskr. i T: 52. — 25^a. skylr: scylir T. — 27^a. hvatt: hræs W; hress(?) RT; hvatt R*. Der skal vist læses hvatt. — 25^b. stiklir: stillir T. — 26^b. legi: leggja W. — 27^b. frar: frar R*; frór T; fqr W.

Her erv tven kimblabænd i¹ hvarvm helmingi.

Þessi erv en mestv kimla bavnd :

61. Hraelioma fellr ² hrimi timi	gvllsendir brytr grvndar	
har vex of gram sara ara	Hrvndar	
frost nemr of hlyn ³	gvnvegs stofvm legi hregi	5
Hristar Mistar	soknvallar spyr ec svelli elli	676
herkalldan þravm	sva skotnar ⁴ þat gotna	
skialdar aldar	þrotna.	

Her fylgir hverio visv o(rði) kimblaband.

Nv skal rita hryniandi hattv; þesi er hin fyrsti: 10

62. Tigi snyr aognar arv	visi heldr of fiornis foldir	
vndgagl veit þat soknar	folk skiptir ⁵ sva boga	
hagli	driptvm	
yngvi drifr at hregi hlifa	skvrvvm lystr of hilmi	
hior vælir fior bryniv	hravstan	15
eli	hans fregnvm styr	
	Mistar regni.	

Her er it fyrsta ok iii. v(isv) o(rð) avkit framan tveim samstofvm til hattar setningar, en ef þær erv af teknar, þa er eptir sem drottqvætt, en or oþro ok iii. v(isv) o(rði) ma taka mals 20 orð þat, er tvær samstafrv fylgia, en v. ok en vi. iv(isv) o(rði), þa er þat orð ok drottqvætt. Ihrynhendum hattum erv optaz viii. samstofvr ivisv orði⁶, en hendingar ok stafaskipti fara sem idrottqvæþvm hætti. Þetta kallvm vær drotqvæþa hryniandi.

Nv skal syna fleiri skipvn hattana; er þesi hryniandi⁷ kollvð 25 trollzhattr:

¹ Rett. fra a. ² Sál. R*, felr R. ³ hlynr? R. ⁴ sk skr. sammen ved rettelse (af R*?). ⁵ Rett. fra skipta. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. i R fra -henda.

L. 2. Þessi—bavnd: ul. TW. — 3. Overskr. i T: 53. — 3a. fellr: R*; felr RWT. — 4a. vex of: veg um W. — 5a. nemr: venr TW. of: um W. hlyn: WR*; hlynr R(?)T. — 5b. gvn-: gull- T. legi hregi: omv. W. — 9. hverio visv o. | kimblab.: omv. W; visv- ul. T. — 10. Nv—fyrsti: ul. W; med ha- ender T. — 11a. arv: ara W. — 12a. -gagl: -gagls W. þat: þui W. — 14a. yngvi drifr: yngva dreif W. hlifa: hlifar W. — 15a. fior: fvr W. — 11b. of: um W. foldir: folldar W. — 12b. skiptir: W; skipta R. — 18. it: i W. ok iii: ul. W. -orð: -orði W. avkit: aukin W. — 20. ok: hinu tf. W. visv orði: ul. W. — 21—23. en(2)—samstofvr: iij u. o. ok eru enn ui W. — 23. orði: W; ul. R. fara: ul. W. — 24. Þetta—hryniandi: ul. W. — 25—26. er—hattr: ul. W.

63. Stala kendi¹ steyckvi-
 lvndvm
 styriar valdi ravþv fallda
 678 reckar styrþv rett til iarþar
 5 roþnv barþi avstan fiarþar
 oddvm rendi elivnstrandir
 yta ferþar hringa skerþir
 hilmir stærþi hvosv sverþi
 heila grvndar megin vndir.

Her erv viii. samstofvr [i hveriv v(isv) o(rði); her erv hlvthendor iollvm orþvm ok fylgia iii. samstofvr² hveri hendingv, ok sva fara skothendor ok aþalhendingar ok stafa skipti sem ihryn-hendv.

10 Þesi er ein hrynhendr hattr:

64. Vafþi litt er virþvm mætti
 vigrækiandi fram at
 Pr . . . da 51a
 Riðbvingvm skop bana
 . . . an
 15 Hlack . . .
 roðnv merkivm
 Gvnar skaut vnd gera fotar
 grimmsetta . . . na kletti.

Þetta er hrynhenda obreytt.

Þetta er dravghent:

65. Vapna hriþ vellta napi
 20 vægþarlavs feigvm hævsi
 680 hilmir let hogvm mæta
 herþa klett bana verþan³
 fleina landz fylkir rendi
 fiornis hlið meginskiþi
 [oflvtg sverð eyddi⁴ fyrþvm
 iofri kent holdi fenta.

I⁵ þesvm hætti erv tiþaz vii. samstofvr i⁵ hveriv v(isv) o(rði), en hendingar ok stafa skipti sem idrottqvæþvm hætti⁵, ok ef her 25 er or tekin ein samstofvn fyrsta eþa þriþia⁶ v(isv) o(rði), sv er stendr næst hini fyrstv, þa falla hliðin avll sem idrottqvæþvm hætti. Sva ma ok af taka ioðro ok hin v iiiii. v(isv) o(rði) ena somv samstofon, ok er þa þat drotqvætt, ok verþr svmt eigi mivkt.

¹ Skr. kend. ² Fra [skr. med indvisn.-tegn i nedre margin med samme hånd, dog står der iiiii. ³ Skr. verþn. ⁴ Rett. fra avflvm sotti oddi. ⁵ Mgl. ⁶ Skr. þriþa.

L. 3^a. ravþv: at ff. W. — 6. hveriv: ul. W. — 6—8. her—apal: en W. — 10. Þesi—hattr: ul. W. — 14^a. . . .: (ge)kk i s(kurum) W. — 15—16^a. . . .: ar skoglar serks firi W. — 11^b. land: lind W. ræsir: ræsis W. . . .: en W. — 14^b. . . .: þvng W. — 16^b. . . .: il hiar W. — 17. þetta—obreytt: ul. W. — 18. þetta—hent: ul. W. — 21^b. oflvtg—eyddi: W; avflvm sotti oddi R. fyrþvm: ferðum W. — 23. hveriv: ul. W. — 24. hætti: W; ul. R. ok(2): enn W. her: ul. W. — 25. er or: omv. W. — 25. eþa þriþia: ok fiorða W. — 26. stendr næst: omv. W. — idrottqvæþvm h.: drottqvæðu W. — 27. hin v: ul. W. — 28. þat: ul. W. — 28—29. verþr—mivkt: allmiukt(!) W.

Þena hatt kollvm vær mvnvorþ:

66.	Eyddi vthlavps monnvm
itr hertogi spiotvm
svngv stal of stillis
stoð ylgr ival dolgvm | hal margan let hafþi
hodgrimr iofvrr skemra
sva kan ran at refsa
reiðr oddviti þioþvm. | 5 |
|-----|--|---|---|

Her er háttlavsa i¹ env fyrsta² ok iii. v(isv) o(rði), en i aþro ok env fíorþa skothendor.

Nv er sa hattr, er kallaðr er hattlavsa :

682	67. Ortac avld at minvm
þa er aþframazt vissac
of siklinga snialla
með vi. togvm hatta | sitz hafa veg ne vellom
er virþan mic letv
a aldin mar orþit
þat er os frami iofrar. | 10 |
|-----|---|---|----|

I þesvm hætti erv ongvar hendingar, en stafa skipti sem idrott-
qvæþvm háetti. Nv erv saman settir itveim qvæþvm sextigir
hatta ok vmframm þær viii. greinir, er fyrst er skipat idrott- 15
qvæþvm hætti með mals greinvvm þeim, er fylgia hættinvvm; ok
erv þesir hættir allir vel fallnir til at yrkia qvæþi eptir, ef vill.

Nv skal vpp hefia it iii. qvæþi þat er ort er eptir envm
smærvvm hattvm, ok erv þeir hættir þo margir aðr ilofqvæþvm.
Her hefr vpp togdrapvlag: 20

684	68. Fremstr varð Skvli
skala lof dvala
sem ec mildvm gram
mærð fiolsnærþa | meir ³ skal ec stæri
stýrs hroðr fyrir
kær var ec hara
hers ⁴ gnott bera. |
|-----|--|--|

Her er ioðrv ok ifíorþa v(isv) o(rði) fíorar samstofvr ok tvær 25
aþalhendingar ok sva settr hafvltstafr sem i drott qvæþv, en
ifyrsta ok þríþia v(isv) o(rði) erv ok fíorar rettar samstofvr ok
en fimta afkleyvis samstafa, þat er ec eþa af eða⁵ en eða⁵ er
eþa þvilict; þar erv ok skothendingar ok ein hliodþyfilling við
hafvðstafin. 30

¹ Mgl. ² Skr. fyrstv. ³ Underprikket og fyr skr. over (R*). ⁴ Rett. (R*) fra hans. ⁵ Rett. fra eð.

L. 2. Overskr. i R: lviii. — 4^a. stillis: stilli W. — 3^b. skemra: skemma W. — 6. -lavsa: -leysa W. ok iii | visv o.: omv. W. — 7. env: ul. W. — 8. Nv—lavsa: ul. W. — 9^a. Ortac: Orta ek W. — 9^b. sitz: sitt W. veg ne: veig með W. — 10^b. virþan: verðan W. — 12^b. þat . . os: omv. W. — 14. erv: her tf. W. — 15. i: með W. — 18. er(2): ul. W. — 19. aðr: ul. W. — 20. Her—lag.: ul. W. — 21^a. varð: var W. — 21^b. meir: fyr R*. — 24^b. hers: W; hans R. — 26. sva: ul. W. qvæþv: kvæðvm hætti W. — 27. ok(2): ul. W. rettar samst.: omv. W. — 28. ec—er: er af of enn W. — 29. ein: ul. W. — 30. -stafin: -staf W.

Þetta er anat toglag:

69.	KVN bio ec qvæþi	fram skal en flörþa
	konvngs broþvr þioð	folkglaðs vaþa
	þan veit ec þengil	lios ellz lagar
5	þren flolmenan	lofon friþ rova.

Sva ferr her anat¹ ok flörþa v(isv) o(rð) sem i fyra hætti, en it fyrsta ok þriþia v(isv) o(rð) er her hendingalavst, en ii. hliðfyllendr við havfvðstaf sem idrottqvæþv.

51b Þesi er hin þriþi hattr, er ver koll . . hag . . . :

10	70. . . er of mæti	hlytr g . . . s geta
 gar	greppr ohnepp . .
68b	aðr oqveþit	. . . R skavtfara
	oddblags spakan	skioldvnga vngr.

Þesvm hætti erv skot . . . ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði) ok stafa
15 skipti sem i drottqvæþvm hætti, en at oðrv sem togmælt. I allo toglagi er eigi rangt, þot v. samstofvr se ivisvorþi, er skamar erv svmar ok skiotar. Þat er togdrapyhattr, at stef skal vera til fyrsta v(isv) o(rðs) ok lvka þvi mali ienv siþarsta visv o(rði) qvæþissins, ok er rett, at setia qvæþit með sva morgom stefia
20 mélvvm, sem hann vil, ok er þat tipaz, at hafa all iafnlong, en hvers stefiamels skal stef vphaf ok niðrlag.

Nv er grænlenzki hattr:

68b	71. Sloð kan sneiþir ²	hin er af hlvni
	seima geima	hesta festa
25	hnigfák Haka	lætr leyfðr ³ skati
	hleypa greypa	langa ganga.

¹ Rett. fra anan. ² R*; snæ þir R (æ dog noget usikkert). ³ Synes rettet (af R*?).

L. 1. Þetta—lag: ul. W. — 2. Overskr. i R: lxij. — 3b. folk-: flol- W. 6. ok: hið tf. W. — 7. it . . . orð: i . . . orði W. — 8. -staf: -stafinn W. — 9. Þesi—. . . : ul. W; der må læses: kollvm hagamælt. — 10a. . . . : mitt W. of: um W. — 11a. . . : mart lag bra. W. — 13a. brags: braks W. 10b. . . . (gram(s) W. — 11—12b. . . . : -ra sky(rr) W. — 14. I—erv: Her er W. . . . : hending W. — 15. -qvæþvm hætti: -kvæðu W. tog-: R; tog- W (=l. 16). — 16. er(2): ef W. — 17. svmar: ul. W. tog-: ul. W. — 17—18. til . . . orðs: i . . . orði W. — 18. env: ul. W. — 19. setia: þa tf. W. — 20. sem—tiðaz: ul. W. — 22. Nv—hattr: ul. W. — 23. Overskr. i R: lxiii. — 23a. sneiþir: R*; snæþir R; sneiða W.

Her er hit fyrsta ok iii. v(isv) o(rð) sva sem hagnælt, en anat ok ii. með aðalhendingum, ok er tvær samstofur aðalhendar ok endaz¹ þá þar ein staf.

Nv er hin skammti hátt:

72. [Gvll kna ² greppar	eik ma vnd iofri	5
gloa roa	vna brvna	
vass erv segir	þa nýtr visi	
samir framir	vipar skriþar.	

Her er it fyrsta ok iii. v(isv) o(rð) hendingalavst, en anat ok it ii. sem grænlenzki hátt ok skemri orðtökin. 10

Nv er ný hátt:

690 73. Ræsir glæsir	skreytir hreytir	
Ravkqva davkqva	skafna stafna	
hvitvm ritvm	hringa stinga ³	
hreina reina	hiortvm svartvm.	15

Þesvm hætti er hveriv v(isv) o(rði) fíorar samstofur, en tvær aðalhendingar ok lvkaz ein staf þá þar ok engi afkleyfis orð.

Þetta er stvfhent:

74. Hafravst hristir	bla veit briota	
hlvnnvig tigia	byrskið vipi	20
borð grvnd bendir.	bavðharðr ⁴ bavrvþvm	
brimdyrs styri	bvðlvngr þvngan.	

Þesvm hætti er fíorar samstofur í v(isv) o(rði), en hendingar ok stafa skipti sem idrottqvæþvm hætti, nema þat at allar hendingar er nahendar. 25

Þetta er nahent:

¹ Skr. endar. ² Af R* rett. til Gvknair. ³ Skr. med i over l, men et nedvisn.tegn er tf. af R*. ⁴ Skr. hiarþr.

L. 1. hit . . . orð: i . . . orði W. sva: ul. W. — 2. ok(1): hið tf. W. samstofur aðalh.: hendingar ok samstofur i hverri W. — 3. endaz: W; enda R. — 4. Nv—hátt: ul. W. — 5. Overskr. i R: lxx. — 5^a. Gvll kna: W; Gvknair R*; er tf. R. — 5^b. ma: kna W. — 7^b. þa: þar W. — 10. sem: ul. W. — 11. Nv—hátt: ul. W. — 12. Overskr. i R: lxxi. — 13^b. skafna: hrafna W. — 16. en: ok W. — 18. þetta—hent: ul. W. — 19. Overskr. i R: lxxij. — 19^a. Haf: Háá- W. — 21^b. bavrvþvm: bqrðum W og vistnok R. — 24. -qvæþvm hætti: kvæðu W. — 26. Þetta—hent: ul. W.

- 692 75. Hrinda lætr hniggrvnd hlvmi litr her gramr²
 hafbekks sneckivir hirðmenn spena
 þa er falla fleinþollr en ræþi ravngoð³
 frar¹ mál stalvm rogalfs⁴ skialfa.
- 5 Ipsvsm hætti erv iii⁵. samstofvr iv(isv) o(rði), ok er eigi rangt i⁶
 env fyrsta ok þriþia þot v. se; þar erv skothendor; i aðrv ok
 env fiorþa erv aðalhendingar ok bapar saman ok en fyri styfð,
 en stafa skipti sem idrottqvæpv.
 Þetta er hnvghent:
- 10 76. Hranir strykqva hlapin svavrtvm hleypir svana fioll
 borð⁷ sniallmæltr stillir
 haflaþr skeflir hlvna of Haka veg
 kasta nair kialar stíg hriþfeld skipvm.
 kallt hlvr savltvm
- 694 15 Her er ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði) vii. samstofvr ok hendinga-
 læst, en rétt at stofvm, en anat ok it fiorþa hefir fiorar sam-
 stofvr, en rett at stofvm, ok skothending, ok oddhent ok styfð
 en fyri hending.
 Nv er halfhneft:
- 52^a 20 77. . . . lætr isolroð lyp a [of liði⁸ opt
 sneckivir aManar hleck lavki of kialar ravkn
 arla ser vngr iarl greiþa nair glyg vað
 alvaldr fall greipvm mæta dragreip.

Ipsvsm hætti erv sex samstofvr i v(isv) o(rði), en eigi er rangt,
 25 þot verþi v. eþa vii.; ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði) erv skothendor,
 en aðalhendingar i aþro ok hinv iii. ihvarvm tvegia stað, en

¹ Fremkommet ved rett. R*. ² Rett. fra fram. ³ Skr. ravð-. ⁴ Rett. fra -alfr. ⁵ fiorar tf. R. ⁶ Mgl. ⁷ Rett. fra beck. ⁸ Rett. fra lyðr.

L. 1. Overskr. i R: lxviii. — 4^a. frar: R(?); fior- W. — 1^b. litr: lætr W. -gramr: W; fram R. — 2^b. spena: ul. W, men kenna senere tilskr. — 3^b. ravn-: W; ravð R. — 4^b. -alfs: W; alfr R. — 5. -orði: enn hendingar ok stafaskipti sem i drottkuæðu tf. W. — 6. þriþia: visv orði tf. W. i: enn i W. — 7. env: ul. W. en fyri | styfð: omv. W. — 8. en-drottqv.: ul. W. — 9. Þetta—hent: ul. W. — 10. Overskr. i R: lxviii. — 10^a. strykqva: strykia W. — 11^a. borð: W; beck R. — 12^b. of: a W. — 15. ok iii. | visv o.: omv. W. — 17. en—stofvm: ul. W. skoth.: skothent W; hend' R. — 19. Nv—hneft: ul. W. — 20. Overskr. i R: lxx. — 20^a. . . . : Snyðia W. — 23^a. al-: all- W. . . . : brek- W. — 20^b lyder i W: lyptaz kná ofliði opt. — 20^b. of liði: lyðr R. — 21^b. of: við W. — 24. en: ok W. er: ul. W. — 25—247,1. erv—drottqv.: sem drottqvæðt W.

fyrir hending rett idrottqvæþv, en en síþari styfð e(ða) hneft, þat er allt eitt.

Sia hattr er alhneftr:

696	78. HraVN sker hvatt fer	brat skekr byr rekr	5
	hvfr kalldr allvaldr	blan veg raskeg	
	la brýtr lavg skytr	iarl lætr almætr	
	lingarmr rangbarmr	osvipt hvnskript.	

Íþesvm hætti erv fiorar samstofvr i v(isv) o(rði) ok tvær aðal-hendingar [ok lvkaz¹ þapar iein staf, ok allar hendingar hneptar.

Þetta er Háþarlag:

10

79. Læsir leyfðr visi	ern kna iarl þyrna
landa ýtstrandir	oddv m falbrodda ⁴
bliðr ok ² blaskiþvm ³	iorð með ielsnörþvm ⁵
barþa rangarþi	iaðri hránaðra.

Íþesvm hætti erv v. samstofvr i v(isv) o(rði), en hendingar ok 15 stafa skipti sem i drott qvæþvm hætti.

Nv erv þeir hættir, en rvnhendur erv kallaðar; þeir erv með einv moti; hverr hattr rvnhendr skal vera með aðalhendingvm tveim, ok isinv visv o(rði) hvar hending. Þesi er ret rvnhenda:

698	80. Lof er flvtt fiorvm	hefi ec hans favrvm	20
	firir gvnavrvm	til ⁷ hroðrs geyrvm ⁸	
	ne spvrð sporvm	ypt ovorvm	
	spioll gram ⁶ snorvm	firir avðs bavrvm.	

Þesi háttir er haldrin með eini hending ihveriv v(isv) o(rði), ok sva er sv rvnending, er skilr hendingar ok skiptir orþvm, því 25 er þetta rvnhent kallat.

¹ Mgl. ² Mgl. men vm tf. R*. ³ Rett. fra skiþv (skiþa? R*). ⁴ Sál. R*; val- R. ⁵ Sál. R*, snorþ- R. ⁶ Rett. fra grams. ⁷ Sál. R*, ul. R. ⁸ Sál. R*, arvm R.

L. 1. en(1)—síþari: eða W. — 2. eitt: en síðari tf. W. — 3. sia—al- hneftr: ul. W. — 5b. blan: bla W. — 8. -orði: hveriv tf. W. — 9. ok lvkaz: W; ul. R. hneptar: hnefstar W. — 6. þetta—lag: ul. W. — 11. Overskr. i R: lxxij. — 13a. ok: W, vm R*; ul. R. skiþvm: W; skiþv R; skiþa R*(?). — 14a. ran-: hrann- W. — 12b. fal-: R*W; val- R. — 17. kallaðar: kallaðir W. — 18. einv: þrennu W. rvnhendr: ul. W. — 19. Þesi—rvmh.: ul. W. — 20. Overskr. i R: lxxij. — 20a. fiorvm: fõrum W. — 23a. gram: W; grams R. — 21b. til: R*W; ul. R. hroðrs: hroðrar W. geyrvm: R*; giõrvm W; arvm R. — 24—25. Þesi—er(1): Í þesvm hætti er haldrin æin hending um alla visu en W. — 25. er(2): er fyrir stendr hendingar i hueriu visuorði tf. W.

Þetta er hin mini rvnhenda:

81.	Flvttac fræpi	stef skal stæra
	vm ¹ frama græpi	stilli Mæra
	tvnga tæpi	hroðr dvgir hræra
5	með talv ræpi	ok honvm færa.

Her gengr hending of halfa² visv, en ONVR isipari helmingi. Þesi hattr er styfþr eða hneptr af envm fyra. Þesi er en minzta rvnhenda:

82.	Slikt er sva	iarla er
10	siklingr a	avstan ver
700	avld þes an ³	skatna skyrstr
	orþrom ⁴ þan	Skvli dyrstr.

I⁵ þesvm hætti erv þriar samstofvr iv(isv) o(rði), en tvav visv orð ser vm hending; stafa skipti sem í drottqvæpv. EN FINZ
15 þat sva, at eigi er rangt, ef stendr einv sinni firir malsorð hliodstafr sa, er qvæpandi ræðr.

Þesir erv EN rvnhendir:

83.	Naðrs gnapa ogn alla	orms er glatt galla ⁷
	eyþir bavgvalla	með gvmna ⁸ spialla
20	hlvNZ of hástalla	iarl fremr sveit snialla
	hestar svanfialla ⁶	slikt ma skavrvng kalla.

Þesi hattr er ortr⁹ með fvllri rvnhending, ok erv þar tipazt v. samstofvr i v(isv) o(rði), eða sex, ef skiotar erv.

702 Þesi er anar:

84.	Orð feck gott gramr	hinn er mal metr
25	hann er gvntamr	milding sizt getr
	mioc er fvllframr	þan er sva setr
	fylkir ravnsamr	segi hvern vetr.

52b

¹ Sål. R*; ok R. ² Rett. fra ha. ³ Sål. R*, þesan R. ⁴ Sål. R*, orþrom R. ⁵ Mgl. ⁶ Sål. R*, fiallar R. ⁷ i efter g er udskrabet. ⁸ mer rett. ⁹ Skr. ort.

L. 1. Þetta—rvnh.: ul. W. — 2. Overskrift i R: lxxiiij. — 2a. -c: ek W. — 3a. vm: WR*; ok R. — 6. i—helmingi: hinn siðara helming W. — 7. hneptr: hnefstr W. — 7—8. þesi—rvnh.: ul. W. — 9. Overskr. i R: lxxv. — 12a. orðrom: R*W; orþrom R. — 14. -qvæpv: er í þllum þessum hááttum tf. W. — 15. rangt: í runhendum haattum at i fyrsta ok þriðia uisu orði tf. W og ul. ef. einv: eitt W. — 18. Þesir—rvnh.: ul. W. — 22. ortr: ort R; æztr W. þar: her W. — 24. Þesi—anar: ul. W.

Þessi er hneptr . . . fyrri¹ rvnhending.

85. Mærð vilc avka	dyrð skal segia	
M . . . lauka	drott ma þegia	
goma	styriar gloða	
grvndar skerþi	stakqvi . . . þa	5

Íþeima hætti erv iii. samstofvr ihveriv visv orþi, en hofvðstafr sem idrotqvæþvm hætti, ok fylgir þeim ein hliodþyllandi.

Þesi er hin þriþi hattr rvinhendr:

704 86. Veit ec hrings hraða	drekkr ⁴ gramr glaða	
ihavll laða	en at gíof vaða	10
gott er ² hvs Hlaða	vitar valstaða ⁵	
hirð avl ³ saða	vanbavgskaða.	

Þetta er rett rvinhending, ok er þesi hattr tekin af toglagi; her erv iii. samstofvr ivisv o(rði) eða v., ef skiotar erv.

Þessi er hin minni rvinhenda:⁶ 15

87. Drifr handar hleckr	leikr hilmis her	
þar er hilmir drekkv	hreingvllit ker	
míoc er bravgvnm beckv	segi ec allt sem er	
blíðskalar þeckv	við orða sker.	

Þesi er hneftr af hinvm fyra. 20

Þesi er en minzta:

706 88. En þa er hirð til hallar	bvin er gíof til greizlv ⁸	
hers ⁷ oddviti kallar	at gvllbrota veizlv	
opt tekr iarl at fagna	þravngr sitr þioþar síni	
vít otali bragna	þar er mestr frami ini.	25

Þesi rvinhenda⁹ er tekin af dróttqvæþvm hætti, ok erv her íafn-margar samstofvr ok sva stafa skipti sem idróttqvæþv.

Nv hefr vpp en fiorða balk rvinhendinga:

¹ Skr. i randen. ² Sál. R*. ³ avl synes R* rett. til avls. ⁴ dregr R, drekkv R*. ⁵ t synes rett. R*. ⁶ Skr. hravn-. ⁷ her R, hers R*. ⁸ i tf. over l. med nedv.tegn. ⁹ Skr. hravn-.

L. 1. hneptr: hnefstr W. . . . : ok með minni W; tidligere udfyldt: af enni. — 2^a. vilc: skal W. — 3^a. . . . : mistar W. — 4^a. . . . : (gom)a sverði W. — 6—8. I—hendr: ul. W. — 10^a. laða: hlaða W. — 11^a. er: WR*; ul. R. — 9^b. glaða: hermed ender W. — 23^a. hers: R*, her R.

89. Hirð gerir hilmis kátt slikt tel ec hilmis hátt
 havll skipaz þrængt at gatt hans er ravn of mátt
 avð gefr þengill þratt iarl brytr svndr ismátt
 þat spyr fram íátt slvngit gvll við þátt.

5 Þesi hátt er hneftr af envm fyra ok rett rýnhendr.
 Nv er mini rvnhenda:

90. Morg þioð fer til siklings bresta spyrivm bayga flata
 sala bragna vinr kan gvlli hatta
 sæmð er þar til allra dvala æpri veit ec at gioflvnd gata 708
 10 tigi veitir seima¹ svala grvndar vorðr firir
 sátt er betz of hann at tala hringa skata.

Þesi rýnhenda er tekin af hrynhendvm hætti.

91. Þigia kna með gvlli gloð greipvm mætir gvllin skál
 gotna ferþ at ræsi mioð gymvnm sendir Rinar bál
 15 drecka lætr hann sveit at sín eigi hittir æðra man
 silfri skengt it fagra vín iarla beztr en skioldvng þan.

Þesi er hneptr af hini fyri rvnhendv.
 Her hefr vpp hin fimta rvnhendann balk:

92. Getit var grams fara finrat fræknara
 20 gert hefi ec mærd snara fæþi gvnstara
 þengil mvn þes vara man ne milldara
 þat nam ec litt spara merkir bloðsvara.

Þesi er ok fvll rvnhenda.

Þesi er hin mini rvnhenda ok tekin af halfhnefstvm hætti
 25 eþa nahendvm.

93. Þengill lætr havpp hrest hvfar brvtv haf liótt
 honvm fylgir dað mest heim let² ec iofvr sott
 710 visi gefr vel flest Yngva lofar³ þll drott
 verbál olest iarls⁴ sa ec⁵ frama gnótt.

¹ seim R, a tf. R*. ² Skr. leit. ³ lofa R, lofar R*. ⁴ Rett. af R*(?) fra iarl. ⁵ Rett. fra er.

L. 10^a. seima R*; seim R. — 24—25. ok—nahendvm: i R efter rvnhenda i l. 23, men passer ikke dér. — 28^b. lofar: R*; lofa R. — 29^b. iarls: R*; iarl R. ec: er R.

53^a Þesi er styfðr eða hneftr af fyra hætti.

94. Gramr gvlli ¹ sçri Kraki framr ² eþla fragym Haka hialdr aldr	ormi veitti Sigvrðr sar slikt var allt fyr lipit ar Ragnar þ . . . skatna skyrstr Skvli iarl er myklv dyrstr. 5
--	--

Malahattr³:

95. Mvnda ec mildingi þa er Máera hilmí flvttac flogvr qvæþi fimtán storgiafar	hvar viti aðr orta með æpra hætti mærd of menglotvð maðr vnd himins skavtm. 10
---	---

712 Fornyrþislag³:

96. Ort er of ræsi þan er ryðr granar vargr ok ylgjar ok vapnlitar	þat mvn æ lifa nema avld fariz bragninga lof eþa bili hefmar. 15
---	---

Balkarlag³:

97. Lypta ec liosv lofi þioðkonvngs vpp er fyrir yta iarls mærd horin	hverr mvni heyra hroðr gioflata segr sva qveþin seims ok hnossa. 20
--	--

Sv er greín milli þesa hatta, at ifornyrþislagi erv ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði)⁴ ein stvþill, en iopro ok iii. v(isv) o(rði) þa stendr havfvðstaftr imiðiv o(rði), en istickalagi erv ii.⁵ stvðlar, en havfvðstaftr imiðio o(rði), en ibalkarlagi standaz stvðlar ok hçfvðstaftr sem idrottqvæþv. 25

Starkaparlag⁶:

714 98. Veit ec verþari þa er vell gefa bravndvm beita ok bva sneckivtr hæra hroðrar en heimdrega ⁷ vnga iofra en avðspavrvt.	99. Þeir ro iofrar alvitraztir hringvm hæztir hvgrackaztir 30 vellvm verstir vigdiarfaztir hirð hollastir happi næstir.
---	--

¹ Skr. gvll. ² framr R*, fram R. ³ Tf. af R*. ⁴ er tf. ⁵ Rett. fra iii. ⁶ Tf. i randen både til venstre og højre (her af R*). ⁷ Sål. R; draga R*.
L. 22. -orði(1): er tf. R. — 23. sticka-: R, vistnok fejl f. Starkapar-.
26. Overskr. R og R*.

Liðahattr¹:

100. Glogva grein
 hef ec gert til bragar
 sva er tirætt c. talit

hroþrs qrvrþr²
 skala maðr heitin vera
 ef sva³ fær alla hattv ort.

5 Galdralag¹:

716 101. Sottac fremð
 sotta ec fvnd konvngs
 sottac itran iarl

þa er ec reist
 þa er ec rena gat
 kaldan strávm kili
 kaldan sia kili.

10 102. Nioti aldrs
 ok avðsala
 konvngr ok iarl
 þat er qvæpis lok

falli fyr
 fold iægi
 steini stvd
 en stillis lof.

¹ Tf. i randen. ² -vþr R, verþr R* ³ Rett. fra sa.

L. 1. Overskr. R*. — 2^b. qrvrþr: R*; qrvþr R. — 4^b. sva: sál. Rask; sa R.

HVAD DER MANGLER

i U og B (bortset fra remserne) på grund af huller.¹

U.

39¹⁸ ferr. 40⁹ ein. 42¹³ ætr. 42¹⁵^b va. 44¹⁴ gan. 70¹⁹ har. 76⁷ is. 76¹¹ na. 89³ oð. 90¹⁰^a e(c). 90¹⁸ þæ. 91¹²^b ifar. 91¹⁹ r (i reist). 92¹⁷^b yc. 92²⁰^b gm. 94⁵^b grim. 96¹³^b vn. 98¹⁶^b eyr. 106¹⁵^b gin. 118⁵^b ifvm. 118⁹ ðiv. 118¹⁰^b se. 118¹⁸ ka. 126⁶ ra. 126¹⁶^b ni. 142⁸^a 7^b av, vm. 142¹³^b a, mer, sialvm. 143⁴ yrir svavl til avþar, 4^b avgvm. 143⁷ ramr hin giofl. 143¹¹ gla. 144⁵ nvm; 4^b vn. 144¹⁰ isv l; 10^b i (2 i stripi); 16^b s (i snæ). 145³^b er alne..; 4^b in (i indrott). 145⁶ G; 6^b hans mæti. 145⁹^b ser ho. 146⁷ rygr; 8 vi gvna; 8^b ra bo. 146¹⁰ ar lokri; 11^b va, k..ar. 146¹⁴ þ, vr; 13^b við. 147¹² rþ (i starpi); 12^b frons a. 147¹⁴ qvaf corm. 147¹⁵^b hior fær hildi. 147¹⁷ vandræþa. 147¹⁸ vm. 148¹ r a; 2 reg; 2^b reg. 148⁵^b iar. 148⁷ He. 148¹⁶^b ngr, tv þ. 148¹⁷ alla ve, va(?); 18 her. 148²⁰ ar gn; 21^b b, avg (i skavglar). 149³ v; 2^b av. 149²⁰. 22. 23 konvnga, en, gr ok golf, eða laf. 150¹ a (i fota). 150⁷ vel. 150¹⁷^b marar. 150²¹ (usikkert). 151² ge. 151⁸ beðvi. 151¹² refr qvaf. 151¹³^b feril(?). 151¹⁶ skavt geg; 17 garþ(?); 17^b nar, næfrar. 151¹⁹ va; 20 vllar skips með fvll; 20^b ri. 152¹ ra (i heyra). 152⁴^b ar. 152¹⁹ nta; 20 yniv; 19^b fy. 153³ v; 2^b ri(t)? 153⁸ myrk; 8—9^b v(m) eikin. 155²⁸ ek se, iar(?); 28^b stafvm; 29^b ar. 156¹⁰ v (1 i bærþvm); 10^b avg. 163¹⁷^b læ. 170¹¹^b ar (i hvarf-). 179⁷^b al. 182¹ vn; 2 reks. 182²⁰^b ok d. Háttatal: 114 ik (v. l). 123 gia le; 6 ræ. 132 æ (i mæt). 168 ar (i harðr). 172 f (i hafi). 203 d (i dvøl). 211 ec.

B

(efter udgaven i SnE II).

175¹³^b hyg ec at (sk)y. 175²² i þesi. 176¹ grenn; 4 sk; 7 l, fring stær (alt i v. l.). 176⁴ haf gvlli. 176⁶ arvt; 6^b -k; 7^b rosir spv. 176⁸ sem ormr. 176¹⁰^b vinf. 176¹³ lavðr of; 12^b gran. 176¹⁵ amlyndir. 176¹⁷ efr qvaf. 176¹⁹^b gvsis navta. 177¹ ottar qvaf. 177² Bravt en b; 3 er (v. l.); 4 mio. 177³ vagr—qvaf. 177⁴ vildid; 5^b mo..skar fyr þori. 177⁶ svnd sem einar. 177⁷ skar e; 8^b við milldings fvnd. 177¹⁰ orm; 11 -an; 10^b -i bioðr hve ec fer f. 177¹⁵ sa—spillir; 14^b -an. 177¹⁸ b..pir; 17^b blasa ravn fyr ræ-. 177²⁰ or..-te; 21, den oprl. tekst kan ikke gengives.

¹ I variantapparatet er det således manglende ikke anført, derfor er det hensigtsmæssigt her at give en samlet oversigt derover.

1781^b þar er bri . . öpir öþv. 178₅ sem Atli. 1787^b fellr bloþ. 17810 ec at sal fe; 9^b t a her hrim-. 17812 ömpit rað við ra; 13 ana mei; 13^b yr, yra. 17814 fvni sem Einar. 17817 brimi sem valgarðr. 17819^b a mey. 17821^b eygr þavt of. 16812 byriod. 16815 d bre; 15^b gnvpi; 16^b a. 16819 in heitv. 16822 ogoðr. 1694 sker. 1819 vera i; 12 or. 18210 sva qvað glvmr. 182 not. 11^b i sk. 18214 ofra, onvngs lo; 14^b mins. 18216^b ifr. 1832 efir; 4 erv fra kom(1); agr er dagli; 5 gni ar ens mi; 6 ndi hvðli; 7 of, hann var her; 12 dinga; 13—14 var givk; 14—15 var, ikr en malsp. 1842 ein, hans ætt kavllvð; 2—3 vinga ætt; 4 sett sva i skald. 1846 við holm at heyia h-. 1848 sem grani qvað. 1849 davgl; not. il, rðv; sst. hvngins iol við nes. 18412 gr, na, ara a tvng. 18414 reð i, -i; 15 beið herr konvngs; 15^b o-. 18416 einar. 18420 eckivr; 21 si. 18422 ioðolfr. 1851 sva; 1^b ngr beið; 2^b grand i stað v-. 1853 kallaðir (heita R). 1855 lldvngr mvn þer. 1858 mer reð senda. 18511 gi varð a iorþv; 12 ogn; 12^b -vi. 18513 yngvi þat er konvngs. 18516 emra. 18518 sem valgarðr. 18519^b varð sv, ir. 1721 ora lætr, rr.; 4 sv; 1^b ge. edd; 2^b svn; 3^b þat er; 4^b gams ara sæv. 1727^b hr. 17220 it efst þar. 1733^b matr. 17917 er(?). 17919 sva sem her er. 17921 of; 20^b sv, n; 21^b hverivm g. 1802^b gavgl. 1806^b osc vi. 1809^b hæst, bra. 18011 er(?). 18013 o; 14 t sting; 14^b n, vgv. 18016 la; 16^b al halt(?). 18019 f, ioð el; 20 þa; 19^b hæstan; 21^b iar lio. 18022 qvað. 18023 at vnd iarþar h; 24 þar; 24^b næri. 1812 hann sva. 1861 reppar ok er re. 1862 varv ka. 1864 kena sva. 1866 þeim konvngi er.; af. 1867 mildr er bragnar. 1868 konvngi. 1869 al mana fyrðar. 18612 er; kallaðir; 13—14 við; hann var(?). 18615 —16 en sviþ. 18617 þat er hann atti. 1873 þat er; 4 havlþar. 1875 menn(2). 1877 stand. 1879 vak. 18712 -keri. 18817 attvngr konr kvndr fræ. 1892 havfvðbaðmr ofskapt heita ok magar sifvngar. 1894 ti ein, opti er halfrym-, la. 1895 di se. 1897 pott, bæ. 18910 or-. 18912 -i erv okend; not. l. 12 a heit. 18913 rvð, ioð, sprvnd. 18915 er orðnæfrar. 18916 vð sv. 18917 vzt er. 18918 meyar. 18919 ta heitir, bvandi. 1901 ll er sv kona kavllvð. 1902 sv, davðr. 1902—3 Mær heitir fyrst. 1904 er til lastmælis. 1905 at; man eigv. 1906 vers; ok. 1907 eiða heitir mopir. 1908 rvna. 19011 byrþi; ok heila. 19012 avgna. 19013 sver; i er; við eitt hvert nafn. 19014 rn. 19015 sion—viðrlit. 19016—17 eða(2) —hvarma (for det meste). 19018 þav skal, kalla. 19020 kena. 1911 var; ef nygiorvin, erv. 1912 ga ræþ. 1913 griot. 1914 kavllvð. 1917 nokqvoror(m). 1919 not. eis. 19110 eða(2). 19111 or, eþa berg hv. 19113 hvgar. 19114 nr. 19116 sva at ne. 1922 Hon; lam hramm. 1933, se not. 1927 eista. 19310 at va. 19311 aðr þycki til.

TILLÆG.

»Den lille Skálda« (AM 748. 757).

Skáldskapr er kallaðr skip dverga ok jötna ok Óðins ok fundr þeira ok drykkir þeira ok er rétt at kenna svá, ef vill, bæði skip ok drykk sem annars staðar í skáldskap ok eigna þeim, en skip má kalla dýra heitum ok fugla ok hesta ok kenna við sjó ok alt reiði skips, en kalla hesta-heitum einum, 5 ef við sækonunga eru kendir.

Drykk má kalla sævar heitum ǫllum, fjarða ok byligna ok vatna allra, ok kenna til kera eða horna, munns eða góma, tanna eða tungu.

Dverga ok jötna er rétt at kalla þjóða heitum ǫllum ok 10 sækonunga, ok svá gram ok vísa ok slíkum ǫllum, ok kenna dverga til steina eða urða, en jötna til fjalla eða bjarga.

Steina má kalla bein jarðar ok sjóvar ok vatna, en hús dverga, en grand þeira Hamðis ok Sǫrla.

Ekki skal kenna þat er sitt nafn hefir sjálfs, en kenna alt 15 þat, er annars nafni er nefnt en sínu.

Orrostu má kalla namni nøkkurs háreystis skarksamligs, glaum eða hljóm, kenna við herklæði eða vápn eða hlífar, ok því meirr, at þá skal kenna við Óðin eða sækonunga, ef vill.

Skjöld má kalla sólar heitum ok tungls, himins ok skýs, 20 kalla má hann ok vegg eða garð, bálk ok brík, hurð ok gátt, pili ok grind, hleða ok segl, tjöld ok refil, ok eigna jafnan orrostu eða Óðni eða sækonungum.

L. 2. þeira (2): ul. — 5. allan reiða. — 6. er kent. — 7. ok fjarða. — 8. kera: sál. hds. eða: ul. horna: eða ǫlkera tf. B. — 10. þjóðar. — 15. kenna—sjálfs: þat kenna sem sjálfs síns nafni er nefnt. — 15—16. kenna—er: þat skal alt kenna sem. — 16. sínu: sjálfs síns. — 17. skarks.: sem tf. — 18. hljóm: ok tf. — 19. því—skal: má þá. eða: ok. — 21. kalla—ok: hann má ok kalla. — 22. ok(1): ul. hleða: ul. tjald. jafnan: ávalt.

L. 1. Jfr. k. 11 (s. 92,4f.). — 4. Jfr. k. 64 (s. 156,6f.). — 17. Jfr. k. 61 (s. 148,17). — 20. Jfr. k. 62 (s. 149,22f.).

Öll herklæði eru fót Óðins ok sækonunga.

Öll höggvápn má kalla elds heitum eða annarrar birti, leiptr eða ljós, kenna við Óðin eða orrostu eða sækonunga, herklæði eða hræ, ben eða blóð.

5 Öll vápn eru tröll ok vargar ok hundar herklæða ok hlífa, en lagvápn má kalla fiska heitum ok orma, ok kenna við herklæði ok hlífar, sár eða blóð.

Blóð er kallað sjóar heitum ok vatna, ok kent við hræ eða ben, sár eða undir.

10 Sjó má kalla garð landa ok men, band ok belti, lás ok fjötur, hring ok boga; kalla má hann ok heim sækvikenda ok hús, jörð ok götu sækonunga ok skipa.

Ormr sá heitir miðgarðsormr, er liggur um öll lönd utan; því er rétt at kenna orma alla svá til landa sem sjó, kalla band 15 eða baug jarðar.

Orma er rétt at kalla fiska heitum ok hvala, ef þeir eru kendir við nøkkut láð, við hraun, gras eða grjót, gljúfr eða heiðar.

Orma jörð er gull, rekkja þeira ok gata. Gull skal kenna 20 einn veg til handar ok sjóar ok til vatna allra, kalla eld ok sól ok tungl ok stjörnu ok kyndil ok kertí, dag ok leiptr, geisla ok blik ok alla birti, enda má gull kenna til snæs ok íss ok kenna þá til handar. Baugr er fjöturr handar ok hanki ok virgill. Gull er korn eða meldr Fróða konungs, en verk ambátta hans 25 tveggja, Fenju ok Menju, en sáð Kraka konungs ok fræ Fýrisvallar, byrðr Grana, haddr Sifjar, en tár Mardallar, mál jötna. Hringr hét Draupnir, hina níundu hverja nótt draup af honum hringr jafnhöfugr honum, því er gull sveití hans.

Hönd er hauka jörð, grund ok gata þeira ok hestr, skip ok 30 stallr. Heitir hönd ok mund. Hönd er böll eða nauð boga eða tóng. Kalla má hana fót eða lim axlar. Rétt er at kalla höndina

L. 1. eða. — 2. birti: sem tf. — 3. ljós: ok tf. — 5—7. ul. A. — 9. und. — 11. hús ok. — 13. lönd öll. — 17. nøkkut: ul. við(2): viðar eða. — 19—20. einnveg kenna. — 21. ok (1—3): ul. geisli A. — 22. ok(1): við tf. — 24. tv. amb. hans. — 25. ok(2): en. — 26. -valla. en: ul. — 27. heitir. Draupnir: fyrir því at tf. honum: annarr tf. — 28. höfugr: sjáleggr A. — 29. grund: ul. A. — 30. stallr: baugr tf. A. er: ok tf. — 31—257,2. Rétt—axlar: ul.

L. 6. lagvápn osv. jfr. s. 150,6 f. — 10. Jfr. k. 34 (s. 116,4 f.). — 19 f. Jfr. k. 41 (s. 120,16 f.). — 24. Jfr. k. 58 (s. 135) og 55 (s. 142,5). — 26. Jfr. 124,1. — 29. Jfr. s. 192,2. 6.

heitum kvikvenda, ef þau eru kend við oxlina, kalla má hǫnd-
ina ok tǫng axlar.

Svá má ok horn kalla trjáheitum, ef þau eru kend við
drykkju eða þat, sem þau vóxu af. Horn ok ǫnnur ǫlkerǫld
má kalla skip eða hús alls drykkjar. 5

Íss er himinn eða hús sjóar ok allra vatna ok hjálmr þeira.

Hundr er vargr eða tröll beina. Þess tröll er alt, sem þat
má fara. Fé er tröll fóðrs síns, en eldr þess, er hann eyðir, ok
viðar, grjót ok ryð járna, vǫtn jarðar ok elds, regn eða skin
snæs ok ísa, hríðir hjarðar. 10

Nótt er angr eða sótt allra fugla.

Snær er sótt orma ok vetr.

Vetr er nótt bjarnar, en sumar er dagr hans.

Hestar tröllkvenna eru vargar, en taumar þeira eru ormar.

Drykkj varga er dreypri. 15

Haukar ok hrafnar eru hræfuglar ok svá ernir. Rétt er
aðra fugla at nefna til ok eigna Óðni eða kenna við orrostu
eða hræ eða blóð.

Hvern karlmann má kalla feiti eða bræði hræfugla ok varga,
svá ilrjóð þeira eða gómlituð. Karla má ok kalla trjáheitum 20
karlkendum ok Óðins ok allra ása, hvárt sem vill lofa eða lasta,
ok kenna við herklæði eða vápn, hlífar eða orrostu, skip eða
gull. En ef illa skal kenna, þá má hann kalla allra illra kvikv-
enda nofnum karlkendra ok jǫtna, ok kenna til fæzlu nøkkurrar,
kalla má hann þá ok grenni svína ok alls fénaðar, svá hunda. 25
Kalla má hann ok konunga heitum ok kenna við nøkkurs
konar verkfæri eða þat annat, er hann er stýrandi, kalla lesti
ok þverri alls gagns.

Konu er rétt at kalla trjáheitum kvenkendum, svá ok ásynju
heitum ok eyja ok landa kvenkendra, svá orrostu heitum, svá 30
konunga heitum, gram eða ræsi ok slíkum ǫllum, ok kenna

L. 3. Svá—horn: Horn má. — 4. drykkju: drykk. vóxu: eru. — 5.
kalla: sjávar heitum tf. — 7. þess: hlutar alls tf. tröll—alt: er tröll.
— 8. má: fyrir tf. síns: ul. eldr: er tröll tf. er: sem. — 8—9. ok viðar:
ul. — 10. ok: eða. — 11. allra: ul. — 17. aðra—til: at nefna til þess
aðra fugla. — 19. kalla: kenna. — 20. svá: ul. Karla—kalla: Karlmenn
má ok kalla. — 23. illra: ul. — 25. kalla—hunda: ul. — 26. kenna: hann tf.
— 27. þat annat: annat nøkkut þat. er(1): sem. — 29. Konur. svá: ul.
— 30. svá(1): ok tf. — 30—31. svá(2)—heitum: ul.

L. 19f. Jfr. k. 40 (s. 119). — 29f. Jfr. s. 120,3 f.

jafnan við gull eða glys þeira, ok við alt þat, er þær eiga í gripum ok við allar hannyrðir þeira, svá við ölkeröld ok drykkju, kenna við sjó ok stein ef vill.

Regin heita goð heidin, bænd ok rogn. Kalla má konu þeira 5 heitum ok kenna, en ef illa skal, þá er hon kend við hvetvetna hervilekt, þat er hon er stýrandi, þvål ok sveipu, hryðju ok hladausu, skjóðu ok skreppu allra ódáða. Þess beðja er kona hver, sem hana á.

Hár manns má kalla viðar heitum öllum ok þess, er á jörðu 10 vex, kenna við svorð eða hvirfil eða hnakka eða enni eða reik eða vanga.

Haus manns er kallaðr hús heila, en grund hjálma.

Eyru manns eru kolluð skip eða sjáldr kinna eða vanga, heyrn eða hlust. Eyru manns er kallað hlustar auga eða sjónir.

15 Augu manns má kalla skjöld eða skip eða himintungla heitum eða annarrar birti, kenna við brýnn eða hvarma, kinnr eða brár.

✓ Nef manns er kallað inni eða skip hors eða hnøra.

Munnr manns er kallaðr inni eða skip alls fróðleiks.

20 Svá er ok brjóst kallað inni eða skip aldrs ok hugar ok hjarta ok þess alls, er innan rifja er holdgróit.

Tenn eru kallaðar góma grjótt.

Tunga er kolluð ár eða stýri eða vápnis heiti ok kend til orða eða góma eða tanna.

25 Hjarta er kallað steinn eða korn, hnot eða epli, en kent til hugar. Hjarta heitir ok akarn ok eisköld. Gollorr heitir þat, er næst er hjarta manns.

Hnetr heita fylvingar.

30 Heimr er kallaðr hús eða ker veðra, en himinn erfiði dverga fjogurra, þeira, er svá heita, Norðri, Suðri, Austri, Vestri. Himinn er kallaðr hjálmr eða salr landa, en braut himintungla.

L. 1. jafnan: ávalt. — 1—2. ok—þeira: ul. A. — 2. svá: ok tf. kenna: má þar ok tf. — 3. stein: steina. — 4. konu: konur ok. — 5. skal: kenna tf. hon: kona. — 6. er(1): sem. þvål: over v en streg A. hryðu A. — 7. skjóða . . skreppa. — 9. ok: ul.; gras tf. A. er: sem. — 10. vex: ok tf. — 14. manns—kallað: eru kolluð. auga . . sjónir: augu . . sjón. — 16. birti: ok tf. eða—kinnr: ul. — 20. inni—skip: ul. A. ok(3): ul. — 23. vápna. — 25. en: ok. — 26. ok eisköld: ul. er: sem. — 31. er: ok tf.

L. 1. Jfr. W 110,3 f. — 4. Jfr. k. 68 (s. 165 f.). — 5. Jfr. W 111,12 f. — 9. Jfr. s. 191,5 f. — 12. 13. 15. Jfr. s. 190,10. 17. 14. — 19. Jfr. s. 191,2. — 20. Jfr. s. 191,9—13. — 22—28. Jfr. s. 191,3—4, 9—10. — 29. Jfr. k. 32 (s. 113,11 f.).

Sól er kǫlluð elds heitum ok kend til himins.

Sægr heitir sár, en simul stǫng, Bil ok Hjúki bera hann, þat er kallat, at þau sé í tungli.

[Her Grímnism. v. 40—41].

Þat er rétt at kalla jǫrð hold Ymis, en sæ blóð hans, Mið- 5
garð brár hans, en ský heila hans.

Kvern heitir Grótti, er átti Fróði konungr; hon mól hvetvetna þat er hann vildi, gull ok frið. Fenja ok Menja hétu ambáttir þær, er mólu. Þá tók Mýsingr sækonungr Gróttu ok lét mala hvítasalt á skip sín, þar til er þau sukku á Pétlandsfirði. Þar 10
er svelgr síðan, er sær fellr í auga Gróttu. Þá gnýr sær, er hon gnýr, ok þá varð sjórinn saltr.

L. 3. þat: þetta. þau: ul. — 5. hans: en heim tf. A. — 7. hét. — 8. frið: sylfr ok aðra hluti. — 9. Þá—sækon.: Mýsingr herkonungr tók. — 10. skipum sínum A. — 11. er(2): þviat.

L. 1. Jfr. k. 35 (s. 118,7). — 7. Jfr. k. 53 (s. 135—36).

NAVNEREGISTER.

A.

Aðils [berømt sagnkonge i Upsala] 139, 142, 170.
 Ádám 1.
 Affriká 3.
 Agðir [den sydligste del af Norge] 156, 167.
 Ágústús [kejser August i Rom] 135.
 Ái [en dværg] 21.
 Akilles 87.
 Áleifr [pái; isl. hövding; d. o. 1006] 94.
 Alexander 87.
 Álfheimr 25.
 Álfr [en dværg] 21.
 Allföðr [Odin] 8n, 10, 17, 20, 22, 25, 27, 28, 34, 36, 38, 43, 88.
 Áli [konge på Oplandene] 140, 170.
 Áli, = Váli [en søn af Odin] 33, 87.
 Áli [Lokes søn] 100.
 Alsviðr [Solens hest] 18, 170.
 Alsvinnmál [Alvis-] 171, 179.
 Alvig en spaka [ældre: Almveig, se Hyndl.] 181, 183 n.
 Alþjófr [en dværg] 21.
 Ámsvartnir [en sø] 36.
 Ánarr = Ónarr [Nats anden mand] 17.
 Andhrimnir [Valhals kok] 42.
 Andlangr [en himmel] 26.
 Andvaranautr [en guldring] 131.
 Andvari [en dværg] 21, 127, 128, 130.
 Angrboða [en jættekvinde] 34.
 Arnórr [Þórðarson] jarlaskáld [d. o. 1075] 88, 113, 114, 146, 148, 159, 161, 163, 164, 168, 173, 175, 178, 180, 184, 185.
 Árvakr [Solhest] 18, 170.
 Ásaþórr = Þórr 17, 28, 51, 56—58, 77, 101.

Ásbrú [regnbuen] 22, 23.
 Ásgarðr [gudernes hjem] 8, 16, 65, 67, 78, 79, 80, 81, 85, 87, 96, 101, 121—123.
 Ásgarðr enn forni [»Den gamle Asgård« »: Troja] 10, 17.
 Ásgrímr [en isl. skjald; 12. årh.] 119.
 Ásíá 3.
 Ásíamenn [»: Trojanere] 6, 7.
 Askr [det første menneske] 16.
 Áslaug Sigurðardóttir 134.
 Athra, Annarr 4.
 Atli [en isl. skjald; 11. årh.] 177.
 Atli Buðlason 130—132, 170, 183.
 Atriði [= Freyr?] 170.
 Atríðr [Odin] 28.
 Auði [en sagnkonge] 183.
 Auðr [Nats søn] 17, 115.
 Auðumla [den første ko] 13.
 Aumar [en øgruppe ved Rogaland] 156.
 Aurboða [eller Örboða] 40.
 Aurgelmir [= Ymir] 12, 13 n.
 Aurnir [en jætte] 137.
 Aurvandill enn frækni [en jætte?] 104.
 Aurvandilstá [en stjerne] 104.
 Aurvangar 21.
 Austri [en dværg] 15, 21, 113.
 Austr-Saxaland [Øst-Sachsen] 5.
 Austrvegr, -vegar [Østerleden; Garde-derige osv.; Jætternes hjem] 46, 100, 121, 181, 184.

B.

Báfurr [en dværg] 21.
 Baldr = Beldeg 5.
 Baldr [Odins og Friggs søn] 22, 29, 30, 33, 63—68, 75, 81, 85 n, 97, 143.
 Báleygr [Odin] 28.

- Bára [Ægirs datter; bølge] 116.
 Barrey [en mystisk ø; i Skirn. ret-
 tere Barri, en lund] 41.
 Baugi [en jætte] 84.
 Beðvig [en søn af Seskef] 4.
 Beiguðr [en broder til Svipdag; en
 af Rolf krakes kæmper] 140.
 Beimuni [en sagnkonge] 186.
 Beldegg, Baldr 5.
 Beli [en jætte; en broder til Gerðr?] 41, 73, 170.
 Bergelmir [en jætte] 14.
 Bersi [en isl. skjald; Hólmgöngu-
 B.; 10. årh.] 149.
 Bestla [en datter af Bøljörn] 14,
 85 n.
 Bíaf, Bjárr 4, 5, 170.
 Bifliði, -lindi [Odin] 28.
 Bifrost [regnbuen] 19, 20, 22, 23,
 25, 32, 45, 71. Jfr. Ásbrú.
 Bifurr [en dværg] 21.
 Bikki [Sibicho] 132.
 Bil [månebarnet] 18, 39.
 Bileygr [Odin] 28.
 Bilskirnir [Tors bolig] 28, 29.
 Bjárr se Bíaf.
 Bjarkamál [et digt fra 10. årh.] 143.
 Björn [en sagnperson] 170.
 Bláinn [Ymir] 20 n.
 Blakkr [en hest] 170.
 Blíkjanda-bølj [Hels sængeforhæng] 35.
 Blóðughadda [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
 Blóðughófi [Frey's hest (eller Bal-
 ders?)] 170.
 Boðn [et kar] 82, 83, 85.
 Borr [en søn af Búri] 14.
 Borssønir [∅: Odin, Vili, Vé] 14, 16.
 Bragi [digterguden] 32, 45, 78, 81—
 83, 85, 89, 99, 100, 105, 121.
 Bragi enn gamli [Boddason; norsk
 skjald o. 800—50] 8, 91, 95, 96,
 114, 121, 126, 134, 151, 152, 155,
 164, 177.
 Bragi enn gamli [en sagnkonge] 183, 186.
 Brandr [en søn af Beldegg] 5.
 Breiðablik [Baldrs bolig] 25, 29, 30.
 Brennu-Njáll [d. 1010] 175.
 Brimir [en sal, ifg. Snorre] 74.
 Brimir [= Ymir] 20 n.
 Brisingamen [Freyjas smykke] 38,
 99, 100.
 Brokkr [en dværg] 122, 123.
 Brunnakr [Iðuns hjem] 112.
 Brynhildr Buðladóttir 130, 131 183.
 Buðli [en sagnkonge] 183.
 Buðlungar [fra Buðle] 183.
 Búi [den digre; d. 986] 150.
 Búri [det af sten fremkomne men-
 neske] 14.
 Búseyra [en jættekvinde] 97.
 Býleistr [Lokes broder] 34, 73, 100.
 Bylgja [en af Ægirs døtre] 116, 175.
 Byrgir [en brønd] 18.
 Bøðvar-Bjarki [en af Rolf krakes
 berømteste mænd] 140.
 Bøðvarr balti [en isl. skjald i 12.
 årh.] 113.
 Bølværkr [Odin] 28, 84.
 Bølværkr [Arnórsson; en islandsk
 skjald i 11. årh.] 175.
 Bøljörn [en jætte; Bestlas fader] 14.
 Bømburr [en dværg] 21.

D.

- Dagr [Nats søn] 17, 115.
 Dagr [en sagnkonge] 170, 183.
 Dáinn [en dværg] 21.
 Dáinn [en hjort] 24.
 Dáinsleif [et sværd] 154.
 Danakonungar [de danske konger] 6.
 Dana-veldi 186.
 Danir [de Danske] 180.
 Danmørk 7, 8, 135, 136 n, 139.
 Dellingr [Dags fader] 17.
 Dólgþvari [en dværg] 21.
 Dóri [en dværg] 21.
 Draupnir [en dværg] 21.
 Draupni [en ring] 66, 67, 97, 123.
 Drómi [en lænke] 35, 36.
 Drøfn [en af Ægirs døtre] 175.
 Drøfsull [en hest] 170.

Dúfa [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
 Dúfr [en dværg] 21.
 Duneyrr [en hjort] 24.
 Duraprór [en hjort] 24.
 Durinn [en dværg] 20, 21.
 Dvalinn [en dværg] 21, 23.
 Dvalinn [en hjort] 24.
 Dvalinn [en sagnperson] 170.
 Døglingar [fra Dagr] 183.
 Dökkálfar 25.

E.

Edda 85 n.
 Egill Skallagrímsson [en isl. skjald; d. o. 983] 90, 92, 98, 119, 138, 168, 174, 182.
 Egill [Vølu-Steinsson; 10. årh.] 93.
 Eikinskjaldi [en dværg] 21.
 Eikþyrnir [en hjort] 43.
 Eilífr kúlnasveinn [en isl. skjald i det 12. årh.] 159.
 Eilífr Guðrúnarson [en isl. skjald ved 1000] 93, 95, 96, 107, 158.
 Einarr skálaglamm [Helgason; en isl. skjald i 10. årh.] 90—93, 144, 145, 149, 150, 153, 164, 166, 172.
 Einarr Skúlason [en isl. skjald i det 12. årh.] 117, 118, 125, 138, 144, 149, 151, 153, 157, 159, 160, 167, 168, 172—178, 184.
 Einherjar [Valhalskæmperne] 27, 40, 42—44, 72, 74, 85 n, 91.
 Einridi [egl. = Tor] 4.
 Eindriði [Tor] 105.
 Eir [en asynje] 38.
 Eiríkr [Hákonarson] 165.
 Eiríkr [Sveinsson, egode; d. 1103] 185.
 Eiríkr enn málsþaki [en sagnperson] 183.
 Eiríksmål [et digt om Erik blod-økse] 91.
 Eitri [en dværg] 122.
 Ekin [en elv] 43.
 Ektor [= Hector] 77, 87, 88.
 Eldhrímnir [Valhals kedel] 42.

Eldir [Ægirs tjæner] 121.
 Elenus 87, 88.
 Elfr [Götaelven] 168, 213.
 Ælivágar [nordlige myt. strømme] 12, 104.
 Eljúðnir [Hels sal] 35.
 Elli [Ælde personificeret] 58, 60.
 Embla [den første kvinde] 16.
 Emund [en sagnkonge i Garderige] 181.
 Enéá = Evrópa 3.
 Eneas 88.
 England 7, 160, 161.
 Erpr [Guðrúns og Jónakrs sön] 132, 133.
 Erringar-Steinn [en isl. skjald i 11. årh.] 156.
 Éva 1.
 Evrópá, Enéá 3.
 Eygotaland 186.
 Eyjólfur dáðaskáld [en isl. skjald i 11. årh.] 158, 165.
 Eylimi [sagnkonge i Danmark] 129, 183.
 Eysteinn Valdason [en isl. skjald i 10. årh.] 95.
 Eyvindr skáldaspillir [Finnzson; en norsk skjald i 10. årh.] 88, 89, 91, 93, 94, 98, 115, 125, 142, 149, 153, 160, 166, 182.

F.

Fáfnir [en mytisk slange] 127—131.
 Fáfnisarfr [»Fáfnisguld«] 131.
 Fákr [en hest] 170.
 Falhófnir [en hest] 21, 170.
 Fallanda-forað [Hels tærskel] 35.
 Falr [en dværg] 21.
 Fárbaudi [en jætte] 34, 100.
 Farmaguð [Odin] 27.
 Farmatýr [Odin] 28.
 Fenja [en trækvinde] 135, 136.
 Fenrir, -isúlfr 31, 34, 71, 72, 75, 87.
 Fensalr, -ir [Friggs bolig] 38, 64, 110.
 Fiðr [en dværg] 21.
 Fili [en dværg] 21.
 Fimafengr [Ægirs tjæner] 121.

Fimbulþul [en elv] 11, 43.
 Finn [en sön af Gudolf] 5.
 Finnar [Lapperne] 174.
 Finnzeif [en brynje] 140.
 Firðir [en egn i Norge] 224.
 Fjalarr [en dværg] 82.
 Fjöltnir [Odin] 10, 28.
 Fjöltnir [en konge i Sverig] 135.
 Fjölsviðr [Odin] 28.
 Fjörgynn [Friggs, Jordens, fader] 17, 110.
 Fjörm [en elv] 11, 43.
 Fjörsvartnir [en hest] 170.
 Fólkvangr [Freyjas bolig] 31.
 Fornjóts sönir [vindene] 118.
 Forseti [Balders sön] 33, 34, 78, 97.
 Frakland [Franken] 6, 184.
 Fránangrsfors [vandfald i Fr.] 68.
 Freki [en af Odins ulve] 42.
 Freóvin [Frjóðigars sön] 6.
 Freyja [kærlighedsgudinden] 31, 38, 45, 46, 48 n, 66, 78, 80, 101, 110, 121, 125, 126. Jfr. Gefn, Hørn, Mardöll, Sýr, Vanabrúðr, -dís.
 Freyr [Njords sön] 31, 36, 40, 41, 48, 66, 72, 78, 98, 124. Jfr. Atriði.
 Friallaf, Friðleifr [en sön af Finn] 5.
 Friðleifr [en sön af Skjold] 5, 6, 135.
 Frigg [Odins hustru] 5, 17, 27, 38, 39, 63—67, 73, 78, 85 n, 97, 105, 110, 121.
 Frigialand 88.
 Frigida = Frigg 5.
 Frjóðigar, Fróði, [en sön af Brandr] 6.
 Fróðafriðr [Frodefreden] 135, 136.
 Fróði [=: kong Frode fredegod] 135—138.
 Fróði se Frjóðigar.
 Frosti [en dværg] 21.
 Fulla [en asynje] 38, 67, 78, 110, 120.
 Fundinn [en dværg] 21.
 Fýri [Fyrisåen] 140.
 Fýrisvellir [sletterne langs Fyrisåen] 141.
 Fólkvir [en hest] 170.

G.

Galarr [en dværg] 82, 83.
 Gamli Gnævaðarskáld [en isl. skjald i det 11. årh.] 95, 184.
 Gandálfr [en dværg] 21.
 Gandvik [Det hvide hav] 213.
 Ganglati [Hels træ] 35.
 Gangleri [kong Gylfe] 9 osv. til s. 76.
 Gangleri [Odin] 27.
 Ganglöt [Hels tærne] 35.
 Gangr [en jættest] 81.
 Garðrofa [en hoppe] 39.
 Garmr [Hels hund] 45, 72.
 Gautar [Göterne] 160, 182.
 Gautland [= Gotland] 186.
 Gautr [Odin] 28, 186.
 Gave se Gevis.
 Gefjun [en af asynjerne] 8, 38, 78, 121.
 Gefn [Freyja] 38, 126.
 Geirahöð [en valkyrje] 40.
 Geirröðargarðar 97, 105, 106.
 Geirröðr [en mytisk konge] 27.
 Geirröðr [en jættest] 95, 100, 105, 106, 107.
 Geirvimul [en elv] 43.
 Gelgja [et bånd] 37.
 Gerðr [jættesten Gymirs datter] 40, 78.
 Geri [en af Odins ulve] 42.
 Gevis, Gave 6.
 Gillingr [en jættest] 82, 83.
 Gimlé [menneskenes bolig efter ragnarök] 11, 26, 74.
 Ginnarr [en dværg] 21.
 Ginnungagap [verdens opr. tomhed] 12, 14, 15, 22.
 Gipul [en elv] 43.
 Gísl [en hest] 22, 170.
 Gizurr svartir [en isl. skjald; d. 1030] 179.
 Gjallarbrú [»broen over Gjöll«] 66.
 Gjallarhorn [»Hornet Gjöll«] 22, 33, 72.
 Gjalp [en jættestvinde] 97, 106, 107.
 Gjúkasönnir 130.

- Gjúki [den bekendte sagnkonge] 130, 133, 183.
 Gjúkungar = Gjúkasønir 130.
 Gjöll [en elv] 11, 66.
 Gjöll [en flad sten] 37.
 Glaðr [en hest] 22, 170.
 Glaðsheimr [Odins bolig] 20.
 Glapsviðr [Odin] 28.
 Glasir [en lund] 122.
 Glaumr [en hest] 170.
 Gleipnir [en lænke] 31, 36.
 Glenr [en hest] 22.
 Glenr [Solens mand] 18, 118.
 Glitnir [Forsetes hjem] 25, 33, 34.
 Glóinn [en dværg] 21.
 Glórá se Lórá.
 Glúmr Geirason [en isl. skjald i det 10. årh.] 89, 93, 152, 160, 182.
 Glær [en hest] 170.
 Gná [en asynje] 39.
 Gnipahellir [en hule ved indgangen til Hel] 72.
 Gnitahreiðr 129.
 Góinn [en slange] 24.
 Goti [en hest; »Goteren«] 130, 169, 170.
 Goti [en sagnkonge] 186.
 Gotland [ø: Danmark] 135, 186.
 Gothormr 137.
 Gotthormr [Gjúkason] 130, 131.
 Grábakr [en slange] 24.
 Gráð [en elv] 44.
 Grafvitnir [en slange] 24.
 Grafvølluðr [en slange] 24.
 Gramr [et sværd] 129—131.
 Gramr [en sagnkonge] 181, 251.
 Grani [en hest] 130, 170.
 Grani [en isl. skjald i 11. årh.] 178, 184.
 Greip [en jættekvinde] 107.
 Grettir [Ásmundarson; en isl. skjald, d. 1031] 151.
 Griðarvølr [»Grids stav«] 106, 107.
 Griðr [en jættekvinde] 106.
 Grikland [Grækenland] 158.
 Grimhildr [Gjukes hustru] 130.
 Grímnir [Odin] 28.
 Grímnismál [et eddadigt] 28, 40, 44.
 Grímr [Odin] 27.
 Grjótbjörn [= Arinbjörn Þórisson, d. 970] 98.
 Grjótúnagarðar 102.
 Grjótúnahaugr [d. s.] 104.
 Gróa [en vølv] 104.
 Gróttasongr [et eddadigt] 135.
 Grótti [en kværn] 135—137.
 Guðný [Gjukes datter] 130.
 Guðólfr [Játs søn] 5.
 Guðr [en valkyrje; »kamp«] 40.
 Guðrún [Gjukes datter] 97, 130, 133, 183 n.
 Gullfaxi [en hest] 101, 103, 170.
 Gullinbursti [en galt] 66, 98.
 Gullintanni [Heimdal] 32.
 Gulltopr [en hest] 22, 32, 66, 99, 169.
 Gungnir [Odins spyd] 72, 122, 123.
 Gunnarr [Ásuson; Ribbungernes anfører; d. 1221] 242.
 Gunnarr Gjúkason 130—132.
 Gunnlaugr omstunga [en isl. skjald; d. 1008] 146.
 Gunnløð [Suttungs datter] 83, 84 n, 85 n.
 Gunnþrá [en elv] 11, 43.
 Gunnþráin [en elv] 44.
 Gylfi [en sagnkonge] 181.
 Gylfi [sagnkonge i Sverig] 6, 8, 9.
 Gyllir [en hest] 22, 170.
 Gymir [Gerds fader] 40.
 Gøll [en valkyrje] 40.
 Gømul [en elv] 43.
 Gøndlir [Odin] 28.
 Gøndul [en valkyrje; »stavbærer-sken«] 89.
 Gøpul [en elv] 43.

H.

- Hábrók [en høg] 45.
 Haddingjaskati [Helgi] 170.
 Háey [Hoy, blandt Orknøerne] 154.
 Háfeti [en hest] 170.
 Hagbarðr [en sagnkonge] 183.
 Haki [en sagnkonge] 170, 178, 251.
 Hákon [góði, konge i Norge, d. 961] 142.

- Hákon [jarl Sigurðarson, d. 995] 163.
 Hákon [gamli, konge i Norge, d. 1263] 213, 214, 221, 222.
 Háleygjatal [Eyvinds digt om Hakon jarl] 7.
 Hálfdan [dansk sagnkonge] 138.
 Hálfdan enn gamli [en sagnkonge] 181, 183.
 Hálfdan enn mildi [en sagnkonge] 183.
 Hálfdan svartí [konge i Norge, 9. årh.] 183.
 Hálfir [en sagnkonge] 118, 186.
 Hallar-Steinn [en isl. skjald; 12. årh.] 145, 146.
 Halldórr skvaldri [en isl. skjald; 12. årh.] 178.
 Hallfróðr [en isl. skjald; d. o. 1007] 89, 115, 147, 150, 153, 163, 182.
 Hallinskiði [Heimdal] 32.
 Hallr [munkr; en isl. skjald; 12. årh.] 169.
 Hallvarðr [Háreksblesi; en isl. skjald; 11. årh.] 114, 152, 156, 157, 167, 174, 180.
 Hálogaland 142.
 Hamðir [Gudruns og Jonakrs sön] 97, 132—134.
 Hamskerpir [en hest] 39.
 Hangaguð [Odin] 27.
 Haptaguð [Odin] 27.
 Haraldr [en sagnperson] 170.
 Haraldr granrauði [en norsk konge] 183.
 Haraldr [hárfagri, d. 931] 163.
 Haraldr Sigurðarson [konge i Norge, d. 1066] 157, 162, 163.
 Hárbarðr [Odin] 28.
 Hárekr 91.
 Hárr [en dværg] 21.
 Hárr [Odin] 10—16, 18—20, 22—29, 31, 32, 36, 38, 42—45, 48, 68, 70, 75.
 Harri, Herra [en sagnkonge] 181.
 Hati Hróðvitnisson [en ulv] 18.
 Háttatal [Snorres digt] 213.
 Haustlög [et digt af Tjodolf fra Hvíne] 104, 110.
 Hávahöll 10.
 Hávarðr haltí [en isl. skjald; 10. årh.] 88.
 Heðinn [sagnkonge] 154, 155.
 Hefring [en af Ægirs dötur] 116, 175, 176.
 Heiðrún [en ged] 43.
 Heimdalargaldr [en oldsang] 33, 98.
 Heimdallr 32, 33, 66, 72, 73, 78, 90, 98—100. Jfr. Gullintanni, Hallinskiði, Vindlér.
 Heimir [Aslaugs fosterfader] 134.
 Heingestr [en sön af Vitta] 5.
 Heinir [på Hedemarken] 178.
 Hel [Lokes datter] 34, 65—68, 75, 100.
 Helblindi [Lokes broder] 34.
 Helblindi [Odin] 27.
 Helgrindr [Hels gitter] 11, 66.
 Heljar-sinnar [Hels krigere] 71.
 Helveggr [vejen til Hel] 66.
 Hengikjöptr [en jætte?] 135.
 Hengjankjapta [en jættekvinde] 97.
 Heptifili [en dværg] 21.
 Heremóð [en sön af Irmann] 4.
 Herfjötur [en valkyrje] 40.
 Herjafóðr [Odin] 42.
 Herjan, Herran [Odin] 10, 27.
 Hermóðr enn hvati [Odins sön] 65, —67, 89.
 Hermundr [Illugason?] 114.
 Herteitr [Odin] 28.
 Hildigölr [en hjælm] 140, 215.
 Hildingar [Hildirs efterkommere] 183.
 Hildir [en sagnkonge] 183.
 Hildisvín [en hjælm, = Hildigölr] 140.
 Hilditannr [Harald hildetand] 164.
 Hildir = Brynhildir 130.
 Hildir [en valkyrje] 40, 154, 155.
 Hilmir [en sagnkonge] 181.
 Himinbjörg [»Himmel-bjerge«] 25, 32, 33.
 Himinglæva [en af Ægirs dötur] 116, 175, 176.
 Himinhjóðr [en okse] 62.
 Hindafjall 130.

- Hjaðningar [Heðins krigere] 153, 155.
 Hjaðningavíg [Hjadningekampen] 154.
 Hjálmbéri [Odin] 27.
 Hjalmr [en sagnperson] 170.
 Hjalprekr [en dansk sagnkonge] 129.
 Hjalti enn hugprúði [en af Rolf krages kæmper] 140.
 Hjúki [månebarn] 18.
 Hjördís [Eylimes datter] 129.
 Hlaðir [Lade i Trondhjem] 249.
 Hleðjólfr [en dværg] 21.
 Hleiðr, -a [Lejre] 138, 139.
 Hlér [havguden] 78, 117.
 Hlésey [Læssø] 78.
 Hliðskjálf [Odins trone, sal] 16, 25, 40, 68, 85 n.
 Hlín [Frigg] 39, 73.
 Hlóra 95.
 Hlymdalir 134.
 Hlqðyn [Jorden] 74.
 Hlökk [en Valkyrje] 40.
 Hnikarr [Odin] 10, 28.
 Hnikuðr [Odin] 10, 28.
 Hnithjörg 83, 84 n.
 Hnoss [Freyjas datter] 38.
 Hoddmímisholt 76.
 Hófvarpnir [en hest] 39.
 Hólmgarðr [Garderige] 181.
 Hornklofi se Þorbjörn.
 Hrafn [en hest] 140, 169, 170.
 Hrafnaguð [Odin] 43.
 Hrafnketill [en Nordmand i 9. årh.] 152.
 Hreiðmarr [en sagnperson] 127, 128, 129.
 Hrið [en elv] 11.
 Hrímfaxi [en hest] 17, 170.
 Hrímpursar 12—14, 22, 29, 66, 71.
 Hringhorni [et skib] 65, 97.
 Hrist [en valkyrje] 40.
 Hrólfr kraki 139—142, 251.
 Hroptatýr [Odin] 28.
 Hrotti [et sværd] 129.
 Hrungrnir [en jætte] 100—105, 137, 150.
 Hrungrnishjarta [en triskele] 102.
 Hrymr [en jætte] 71.
 Hraesvelgr [en örne-jætte] 26.
 Hrönn [en elv og en af Ægirs døtre] 44, 116, 175, 176.
 Hugi [den personificerede tanke] 55, 59.
 Huginn [den ene af Odins ravne] 42, 43.
 Hugstari [en dværg] 21.
 Húsdrápa [Ulfr Uggasons digt om Olaf pås hal] 97, 99.
 Hvergelmir [en brönd, kilde] 11, 24, 43, 75.
 Hvítabýr [Whitby i England] 184.
 Hvítakristr [den hvide Krist] 158.
 Hvitserkr hvati [en af Rolf krages kæmper] 140.
 Hymir [en jætte] 61—63.
 Hyrrokkin [en jættekvinde] 65, 97.
 Hœnir [en af de ældste guder] 30, 78, 99, 127.
 Hqðr 33, 64, 75, 99.
 Hqgni [Gunnars broder] 130—132, 170.
 Hqgni [en sagnkonge] 153—155.
 Hqgli [en sagnkonge] 120, 142.
 Hqlkvir [en hest] 170.
 Hqll [en elv] 44.
 Hqrn [Freyja] 38.
 Hqrr [en dværg] 21.
- I.
- Iðavqllr 20, 75.
 Iði [en jætte] 81, 137.
 Iðunn 32, 78—80, 99, 110, 112, 121.
 Illugi Bryndœlaskáld [en isl. skjald; det 11. årh.] 169.
 Ingi [en konge i Norge; Haraldsson, d. 1161] 113.
 Ingi se Yngvi.
 Ítrmann [en søn af Athra] 4.
 Ivalda-sønir [dværge] 48, 98, 122.
 Ivaldi [en dværg] 48.
- J.
- Jafnhárr [Odin] 10—15, 22, 27, 28, 48.
 Jalangrsheiðr [i Jylland] 135.

Jálg, Jálkur [Odin] 10, 28.
 Jarizleifr [konge i Rusland, d. 1054] 164.
 Járn saxa [en jættekvinde] 103.
 Járnviðjur [jættekvinder] 18.
 Járnviðr [»Jærnskoven«] 18, 19.
 Ját [en søn af Biáf] 5.
 Jóm 180.
 Jónakr [en sagnkonge] 132, 134.
 Jór [en hest] 170.
 Jórdán 158.
 Jórsalaland 160.
 Jórsalir 158.
 Jórunn [en norsk digterinde; 10. årh.] 184.
 Jótland 6.
 Jøfurr [en sagnkonge] 181.
 Jørð [Jord, Odins hustru] 17, 40, 85 n.
 Jørmungandr [Midgårdsormen] 34, 95, 100.
 Jørmunrekr [kong Ermenrik] 132—34.
 Jøruvellir 21.
 Jøtunheimr, -heimar 8, 17, 20, 29 n, 34, 46, 50, 65, 73, 80, 100, 101, 102, 104.

K.

Kálfsvísa [et remsedigt; 12. årh.] 170.
 Karl [Odin] 68.
 Keila [en jættekvinde] 97.
 Kerlaugar [to elve] 23.
 Kili [en dværg] 21.
 Kjalarr [Odin] 28, 97.
 Kjallandi [en jættekvinde] 97.
 Kjárr [en sagnkonge] 183.
 Klœingr [biskop i Skalholt, d. 1176] 234.
 Knúi 137.
 Knútr 114.
 Kólga [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
 Kolli [skjald] 113 n.
 Kormákr [en isl. skjald; det 10. årh.] 89, 91, 146, 152, 163, 165, 166.
 Krístr 135, 158—160.
 Kvasir [den vise as] 68, 81 n, 82, 83, 94.

Kvør [Hels sæng] 35.
 Kvømt [en elv] 23.
 Kvømt [en ø i Norge] 156.
 Kvøtr [en hest] 170.

L.

Laufey, Nál [Lokes moder] 34, 100.
 Leiði [en jætte] 97.
 Leifþrasir 76.
 Leikn [en jættekvinde] 97.
 Leiptr [en elv] 11.
 Leraðr [et træ] 43.
 Léttfeti [en hest] 22, 169.
 Lif [»Liv«] 76.
 Listi [landskab i Norge] 156.
 Littr [en dværg] 21, 66.
 Ljósálfar 25, 26.
 Lofðar [til Lofði] 183.
 Lofði [en sagnkonge] 183, 185.
 Lofðungar [fra Lofði] 183, 185.
 Lofn 38.
 Logi [den personificerede flamme] 54, 59.
 Loki Laufeyjarson 27, 34, 38, 45—50, 54, 59, 64, 68, 69, 71, 73, 77—81, 99, 100, 105, 106, 108, 112, 121—128. Jfr. Loptr, Þökk.
 Loptr [Loki] 27 n, 34, 107, 112.
 Lórá, Glórá 4.
 Lóriði 4.
 Lórikús 4.
 Lovarr [en dværg] 21.
 Lungr [en hest] 169.
 Lútr [en jætte] 97.
 Lyngvi [en holm] 36.
 Lœðingr [en lænke] 35.
 Løgrinn [Mälaren] 8.

M.

Magi [en søn af Móða] 4.
 Magni [en søn af Tor] 75, 87, 103.
 Magnús 177.
 Mánagarmr [en ulv] 18.
 Máni [månen] 18.
 Máni [en isl. skjald o. 1200] 157.
 Manna-pengill se Þengill.
 Mardöll [Freyja] 38.

Markús [Skeggjason; en isl. skjald, d. 1107] 114, 157, 158, 177, 180, 182, 185,
 Marr [en hest] 169.
 Meinþjófr [en sagnperson] 170.
 Menja [en jættekvinde] 135, 136.
 Mennón, Múnón 4.
 Miðgarðr [den beboede jord] 16, 18, 45, 61, 74.
 Miðgarðzormr 34, 60—63, 71, 72, 75, 87.
 Miðjarðarsjór [Middelhavet] 3.
 Mikáll [ærkeenglen] 115.
 Mímir 22, 72, 73.
 Mímisbrunnr 22, 72.
 Mist [en valkyrje] 40.
 Mjǫðvitnir [en dværg] 21.
 Mjöllnir [Tors hammer] 29, 47, 49, 52, 66, 75, 103, 105.
 Móðguðr [brovogterske] 66.
 Móði [Tors søn] 75, 87.
 Móðnir [en hest] 170.
 Móðsognir [en dværg] 20.
 Móda [en søn af Vingener] 4.
 Móinn [en slange] 24.
 Mór [en hest] 169, 170.
 Morginn [en sagnperson] 170
 Mundilfari [Solen og Månens fader] 17.
 Muninn [en af Odins ravne] 42, 43.
 Múnón se Mennón.
 Múspell [sydverdenen] 11, 12, 47.
 Múspellzheimr [den sydlige ildverden] 11 n, 12, 15, 18.
 Múspellz-megir, -sønir 19, 20, 41, 47 n, 71—73.
 Mýsingr [en søkonge] 136.
 Mǫkkurkálfi [en lerjætte] 102, 103.
 Mǫn [den britiske ø] 164.

N.

Naglfar [et skib] 47, 71, 73.
 Naglfari [Nats første mand] 17.
 Náinn [en dværg] 21.
 Nál = Laufey 34.
 Nanna [Balders hustru] 33, 65, 67, 78.
 Nár [en dværg] 21.

Narfi se Nǫrfi.
 Nari, Narfi [Lokes søn] 34, 69, 100.
 Náströnd, -strandir 74, 75.
 Nefir [en sagnkonge] 183.
 Nið [en elv] 178.
 Niðafjöll 74.¹
 Niðhoggr [en slange] 22, 24, 75.
 Niði [en dværg] 21.
 Niflheimr 11, 12, 22, 34, 47.
 Nifhel 11, 47 n.
 Niflungar = Gjúkungar 130, 183.
 Nikarr se Hnikarr.
 Nikuðr [Odin] 10.
 Nípingr [en dværg] 21.
 Niz [Nisåen i Halland] 182.
 Njǫrðr 6 n, 30, 31, 40, 78, 81, 97, 98, 121.
 Nóatún [Njords bolig] 30, 31, 81.
 Nói 1.
 Norðmenn 135.
 Norðri [en dværg] 15, 21, 113.
 Norðrlönd [de skandinaviske lande] 135, 139.
 Norðrsetudrápa [et digt af Sveinn om det nordligste fiskeristed i Grønland] 118.
 Nóreg 7, 140, 154, 162, 185, 224.
 Nóregs-konungar 7.
 Nóri [en dværg] 21.
 Nótt 17.
 Nýi [en dværg] 21.
 Nýr [en dværg] 21.
 Nýráðr [en dværg] 21.
 Nyt [en elv] 44.
 Nǫnn [en elv] 44.
 Nǫrfi, Narfi [en jætte; Nats fader] 17.
 Nǫt [en elv] 44.

O.

Óðinn 5, 6, 14, 16, 22, 25, 27, 29, 31, 33, 38, 40, 42, 44, 45, 65—68, 72, 73, 74, 78, 81, 83—89, 91, 100, 101, 103, 121, 122, 123, 126, 127, 128, 135, 186. Jfr. Alfǫðr, Atriðr, Bál-eygr, Bifliði(lindi), Bileygr, Bǫl-verkr, Farmaguð, -týr, Fjǫlnir, Fjǫlsviðr, Gangleri, Gautr, Glap-

- sviðr, Grímnir, Grímr, Gøndlir, Hangaguð, Haptaguð, Hárbarðr, Hárr, Helblindi, Herjafoðr, Herjan, Herteitr, Hjálmbéri, Hnikarr, Hnikuðr, Hrafnaguð, Hroptatýr, Jafnhárr, Jálkr (Jalg), Karl, Kjalarr, Nikuðr, Ómi, Óski, Saðr, Sanngetall, Siðhøttr, Síðskeggr, Sigfoðr, Skilfingr, Sviðrir, Sviðurr, Svipall, Uðr, Váfuðr, Vakr, Valfoðr, Veratýr, Viðrir, Viðurr, Yggr, Þekkr, Þriði, Þrór, Þuðr, Þundr.
- Óðr [Freyjas mand] 38, 47.
 Óðrörir [en kedel] 82, 83, 85, 94.
 Ófnir [en slange] 24.
 Óinn [en dværg] 21.
 Ókólnir [en sal] 74.
 Óláfr [helgi, d. 1030] 180.
 Óleifr [svenske] 167.
 Ómi [Odin] 10, 28.
 Ónarr [Jords fader; = Ánarr] 115.
 Ónarr [dværg] 21.
 Óri [en dværg] 21 (bis).
 Orkneyjar 154.
 Ormr Barreyjarskáld [i det 11. årh.?] 114, 116.
 Ormr Steinþórsson [en isl. skjald i det 11. årh.] 92, 94, 118, 146, 147, 165 n, 176.
 Óski [Odin] 10, 28.
 Otr [Hreiðmars sön] 127.
 Óttarr svartí [en isl. skjald; 11. årh.] 145, 148, 162, 167, 173, 176, 177, 180, 181, 182, 185.
- P.**
- Páll [dróttseti; d. 1213] 230.
 Pirrus 87.
 Þríámús 4, 87.
- R.**
- Ráðgriðr [en valkyrje] 40.
 Ráðsviðr [en dværg] 21.
 Ragnarr loðbrók [9. årh.] 134, 238, 251.
 Ragnarsdrápa [af Brage gamle] 155.
 Rán [Ægirs hustru] 121, 175.
 Randgriðr [en valkyrje] 40.
 Randvér [en sön af Jörmunrekkr] 132.
 Ratatoskr [egern] 24.
 Rati [et bor] 84.
 Raumar [i Raumaríki] 178.
 Refill [et sværd] 129.
 Refr [en isl. skjald; 11. årh.] 88, 90, 92, 116, 147, 151, 153, 157, 174, 175, 176, 219.
 Reginleif [en valkyrje] 40.
 Reginn [en sön af Hreidmar] 127, 129, 130, 131.
 Reiðgotaland [Danmark] 6, 186.
 Rekr [en dværg] 21.
 Rerir [en sön af Sigi] 6.
 Ribbungar [en norsk oprørerskare] 242.
 Rin 131.
 Rindr [Váles moder] 33, 40, 85 n, 90, 99, 166.
 Roddrus 87.
 Róm, Rúm, Romaborg 3 n, 158.
 Róta [en valkyrje] 40.
 Ræsir [en sagnkonge] 181,
 Røgnvaldr [Brúsason, jarl, d. 1046] 114.
 Røgnvaldzdrápa [af Arnórr] 164.
 Røskva 49, 50.
- S**
- Saðr [Odin] 27.
 Sága [Frigg] 38.
 Sanngetall [Odin] 27.
 Saxar 140.
 Saxland 5, 7, 161.
 Selund [Sælland] 8.
 Seskef [∴ se Skef, Skæf] 4.
 Sessrúmnir [Freyjas sal] 31.
 Síbil, Sif 4.
 Síarr se Sviarr.
 Síð [en elv] 43.
 Síðhøttr [Odin] 28.
 Síðskeggr [Odin] 28.
 Sif [Tors hustru] 4, 35, 101, 110, 121, 122, 123.
 Sigarr [en sagnkonge] 5, 183.
 Sigfoðr [Odin] 28.
 Sigg [en norsk ø] 156.

- Siggeirr [en sagnkonge] 183.
 Siggí [en sön af Odin] 6.
 Sigmundur [en sön af Sigurd] 130, 131.
 Sigmundur [en sön af Völsung] 129, 134.
 Sigtryggr [en sagnkonge] 181.
 Sigtún [i Sverig] 6, 175.
 Sigurðarsaga 231.
 Sigurður fáfnisbani 129—132, 134, 170, 183, 251.
 Sigurður [jarl på Lade: d. 961] 88, 146, 163.
 Sigurður [Ring] 152.
 Sigvaldi [jarl] 150.
 Sigvatr [Þórðarson; en isl. skjald; 11. årh.] 159, 162, 180, 185.
 Sigyn [Lokes hustru] 34, 69, 78.
 Sikiley 157, 185.
 Siklingar [fra Sigarr] 183.
 Silfr[in]topr [en hest] 22, 170.
 Simul [en bærestang] 18.
 Sindri [en sal] 74.
 Sindri [en dværg] 122 n.
 Sinfjötli 134.
 Singasteinn [en klippe] 99, 100.
 Sinir [en hest] 22, 170.
 Sjöfn [en asynje] 38.
 Skaði [Njords hustru] 30, 31, 69, 80, 81, 97, 121.
 Skáfiðr [en dværg] 21.
 Skapti Þóroddzson [d. 1030] 158.
 Skati mildi [en sagnkonge] 186.
 Skeggjöld [en valkyrje] 40.
 Skeiðbrimir [en hest] 22, 170.
 Skelfir [en sagnkonge] 184.
 Skiðblaðnir [et skib] 45, 47, 48, 98, 122, 123.
 Skilfingar [fra Skelfir] 184.
 Skilfingr [Odin] 28.
 Skinfaxi [en hest] 17, 170.
 Skirfir [en dværg] 21.
 Skírnir [Freys tjæner] 36, 40, 41, 72.
 Skjaldun, Skjöldr 4.
 Skjöldr [Odins sön] 4, 6, 135, 183.
 Skjöldungar 6, 135, 183.
 Skoll [solulven] 18.
 Skrýmir [= Útgarðaloki] 51—53.
 Skuld [norne] 23, 40.
 Skúfr [en hest] 170 n.
 Skúli, Skyli [en sagnkonge] 181.
 Skúli [hertug; d. 1240] 213, 230, 243, 248, 251.
 Skúli Þorsteinsson [isl. skjald; 11. årh.] 118, 125, 143, 172, 173.
 Skævaðr [en hest] 170.
 Skogul [en valkyrje] 40.
 Sleipnir [Odins hest] 22, 45, 65, 100, 169.
 Slíðr [en elv] 11.
 Slíðrugtanni [= Gullinbursti] 66, 98.
 Slungnir [en hest] 141, 170.
 Snorri Sturluson [1178—1241] 213.
 Snotra [en asynje] 39.
 Snæbjörn [en isl. skjald; 11. årh.] 117, 163.
 Sól 17, 18, 39.
 Són [et kar] 82, 83, 85.
 Sóti [en hest] 169.
 Starkaðr 97,
 Steinarr [en isl. skjald; 11. årh.] 146.
 Steinn [Herdísarson; en isl. skjald; 11. årh.] 114.
 Steinþórr [en isl. skjald; 11. årh.] 90.
 Stúfr [en isl. skjald; 11. årh.] 179 n, 182.
 Stúfr [en hest] 170.
 Styrkárr Oddason [en isl. skjald; 12. årh.] 158.
 Suðri [en dværg] 15, 21, 113.
 Sumarr 27.
 Surtalogi [Surts brand i ragnarök] 26, 75, 87.
 Surtr [landeværnsmand hos Muspell] 11, 12, 71—74.
 Suttungr [en jätte] 83—85.
 Svaðilfari [en hest] 45—47.
 Sváfnir [en slange] 24.
 Svanhildr [en datter af Sigurd] 130, 132, 133.
 Svarinshaugr 21.
 Svartálfaheimr 36, 127.
 Svarthöfði [seidmænds stamfader] 13.
 Svásuðr 26, 27.

Svebdegg, Svipdagr [en sön af Sigarr] 5.
 Sveinn [tveskæg; d. 1014] 156.
 Sveinn [en isl. skjald; 11. årh.] 116, 118.
 Sviagríss [en ring] 140, 141.
 Svíar [Svenskerne] 140, 142.
 Svíarr [en dværg] 21.
 Sviaveldi 186.
 Sviðrir [Odin] 10, 28.
 Sviðurr [Odin] 10, 28, 186.
 Svipall [Odin] 27.
 Svipdagr [en af Rolfs kæmper] 140.
 Svipdagr se Svebdeg.
 Svívor [en jættekvinde] 97.
 Svíþjóð 6, 7, 8, 135, 137, 162, 186.
 Svöl [en elv] 11, 43.
 Svöld [en ø] 143.
 Sylgr [en elv] 11.
 Syn [en asynje] 39.
 Sýr [Freyja] 38.
 Sægr [et kar] 18.
 Sæhrímnir [en galt] 42.
 Sækin [en elv] 43.
 Sæmingr [Odins sön] 7.
 Sækkvabekkr [Friggs bolig] 38,
 Sörli [en sön af Gudrun og Jonakr] 132, 133, 134.

T.

Tanngnjóstr [Tors buk] 29.
 Tanngrísnir [Tors buk] 29.
 Tindr [en isl. skjald, d. 1015] 150.
 Tjaldari [en hest] 169.
 Torf-Einarr [jarl; en skjald, o. 900] 164.
 Trákía 4.
 Tróán [adj. Trojana] 4.
 Trójá 3, 4 n, 7, 77, 86, 87, 88.
 Trór 4.
 Tyggi [en sagnkonge] 181.
 Týr 31, 35, 37, 72, 78, 86, 99, 121.
 Tyrkir 7, 77, 86, 87.
 Tyrkland [Trojanernes land] 3, 5.

U.

Uðr [en af Ægirs döttr] 116, 175, 176.
 Uðr [Odin] 27.

Úlfr Uggason [en isl. skjald; o. 1000] 89, 90, 94, 96—100, 147, 152, 165, 168.
 Úlixes 77.
 Ullr 33, 78, 99.
 Upsalir [i Sverig] 139, 140.
 Urðarbrunnr [Urds brönd] 22, 24, 25, 158.
 Urðr [norne] 23, 152.
 Útgarðaloki 48 n, 53—62. Jfr. Skrymir.
 Útgarðr 53.
 Uvigg [en sön af Freovin] 6.

V.

Váfuðr [Odin] 28.
 Vafþrúðnir [en jätte] 13.
 Vágasker 99.
 Vágsbrú [i Trondhjem] 231.
 Vagr [en hest] 170.
 Vagr [Odin] 28.
 Valaskjálf [de faldnes halv] 25.
 Valföðr [Odin] 22, 27.
 Valgarðr [en isl. skjald; 11. årh.] 176—178, 185.
 Valhøll 9, 27, 40, 42—45, 64, 85 n, 89, 91, 101, 121, 122.
 Váli [en sön af Loki] 69.
 Váli [dværg] 21.
 Váli [en sön af Odin; jfr. Áli] 33, 40, 75, 78, 99.
 Valr [en hest] 169, 170.
 Ván [en elv] 37.
 Vanabrúðr [Freyja] 126.
 Vanadis [Freyja] 38.
 Vanaheimr [Vanernes verden] 30.
 Vánargandr [Fenrisulven; jfr. elvenavnet Ván] 100.
 Vár [en asynje] 39.
 Vartari [en tvinge] 125.
 Vásaðr [en jätte] 27.
 Vé [Odins broder] 14.
 Veðrfölnir [en hög] 24.
 Veggdegg [en sön af Odin] 5.
 Vegsvinn [en elv] 44.
 Veiga [en ø ved Hálogaland] 167.
 Veili [Þorvaldr; en isl. digter; d. 998] 231.

Veratýr [Odin] 28.
 Verðandi [en norne] 23.
 Véseti [en af Rolfs kæmper] 140.
 Vésteinn [en sagnhelt] 170.
 Vestfál [Westfalen] 5.
 Vestri [en dværg] 15, 21, 113.
 Vetr [»Vinter«] 27.
 Vetriði [en isl. skjald; 10. árh.] 97.
 Við [en elv] 11, 43.
 Viðarr 33, 72, 74, 75, 78, 87, 99, 106, 121.
 Viðbláinn [en himmel] 26.
 Viðblindi [en jätte] 145, 146.
 Viðfinnr 18.
 Viðólfr [en jätte] 13.
 Viðrir [Odin] 10.
 Viðurr [Odin] 28.
 Vifill [en sagnperson] 170.
 Víga-Glúmr [en isl. skjald; 10. árh.] 88, 150, 155, 172.
 Vigg [en hest] 170.
 Vigr [en dværg] 21.
 Vígríðr [en slette] 71, 72, 74.
 Vili [Odins broder] 14.
 Vilmeiðr [seidmænds stamfader] 13.
 Vimur [en elv] 97, 106.
 Vín [en elv] 44.
 Vína [en elv] 44.
 Vindálfr [en dværg] 21.
 Vindlér [Heimdal] 99.
 Vindlóni, Vindsvalr 27.
 Vingener [en sön af Vingebórr] 4.
 Vingebórr [en sön af Einridi] 4.
 Vingnir [Tor] 75.
 Vingólf [asynjernes hal] 11, 20, 27.
 Virfir [en dværg] 21.
 Vitr [en dværg] 21.
 Vitrgils [en sön af Vegdeg] 5.
 Vitta [en sön af Vitrgils] 5.
 Vóden 5.
 Vólukrontes 87.
 Væni [Vennern] 140.
 Vøgg [en af Rolfs kæmper] 139.
 Vølsungar 6, 184.
 Vølsungr [sagnkonge] 6 n, 129, 183, 184.
 Vølsupá [et eddadigt] 11, 15, 19, 20, 22, 47, 70.

Vølsupá en skamma [et yngre eddadigt] 12.
 Vølu-Steinn [en isl. skjald; 10. árh.] 93, 167.
 Vør [en asynje] 39.
 Vøttr [en af Rolfs kæmper] 140.

Y.

Yggdrasil, -ils askr [verdenstræet] 22—25, 44, 72, 73. L45
 Ygg [Odin] 28, 166.
 Ylfingar 183.
 Ylgr [en elv] 11.
 Ymir [urjættten] 12, 13, 14, 16, 20, 87
 Jfr. Aurgelmir, Bláinn.
 Ynglingar 7, 183.
 Yngvi [en sön af Odin] 7.
 Yngvi [en sagnkonge] 183.
 Yngvi [en dværg] 21.
 Yrsa [Rolf krages moder] 138—141.

Þ.

Þegn [en sagnperson] 170.
 Þekkr [Odin] 27.
 Þekkr [en dværg] 21.
 Þengill [en sagnkonge]. Manna- 181.
 Þjálfí [Tors tjæner] 49, 54, 55, 59, 95, 102, 103, 108, 109.
 Þjazi [en jätte] 30, 31, 80, 81, 85 n, 111, 137.
 Þjóð [Ty i Jylland] 129.
 Þjóðnuma [en elv] 44.
 Þjóðólfr enn hvinverski [en norsk skjald; 9. árh.] 9, 89, 104, 110, 113, 160, 166.
 Þjóðólfr [Arnórsson; en isl. skjald; 11. árh.] 115, 116, 142, 163, 167, 168, 171, 173, 180, 184.
 Þolmóðnir [tærskel] 35 n.
 Þórálfr [en isl. skjald; 11. árh. ?] 91.
 Þórarinn loftunga 145 n.
 Þórarinn máhliðingr [en isl. skjald; 10. árh.] 219.
 Þorbjörn disarskáld [en isl. skjald; det 11. árh.] 96, 97, 158.
 Þorbjörn hornklofi [en norsk skjald; 9. árh.] 148, 156, 174.
 Þórðr mæraskáld [en isl. skjald] 144.

- Þórðr Kolbeinsson [en isl. skjald; 11. árh.] 165, 167, 169.
 Þórðr Sjáreksson [en isl. skjald; 11. árh.] 97, 156.
 Þorfinnr [jarl, d. 1064] 161, 164.
 Þorgerðr hólgafrúdr 142.
 Þorgrímsþula [et remsedigt; 12. árh.] 169, 170.
 Þorinn [en dværg] 21.
 Þorkell hamarskáld [en isl. skjald; 11. árh.] 185.
 Þorleifr [enn spaki; o. 900] 105, 111, 113.
 Þorleikr fagri [en isl. skjald; 11. árh.] 144, 145, 176.
 Þórr 4, 23, 28, 30, 33, 43, 46—52, 53, 55—63, 65, 66, 69, 72, 75, 77, 78, 85n, 86, 87, 94, 95, 97, 100, 101—107, 109, 121—125. Jfr. Ásapórr, Atli, Einriði, Vingnir, Okuþórr.
 Þórdrápa [af Eilífr] 107.
 Þorsteinn 157.
 Þorvaldr blönduskáld [en isl. skjald; o. 1100] 92, 145, 162.
 Þrándheimr 119.
 Þriði [Odin] 10, 11, 12, 15, 27, 49, 50, 74, 107.
 Þrívaldi [en jätte] 97.
 Þróinn [en dværg] 21.
 Þrórr [en dværg] 21.
 Þrórr [Odin] 28.
 Þrúðheimr [Tors bolig] 4.
 Þrúðr [Tors datter] 94, 109. Valkyrje 40.
 Þrúðvangar [Tors hjem] 28, 61, 104.
 Þrymheimr, Þrum- 30, 31, 80.
 Þrændir 242.
 Þuðr [Odin] 27.
 Þundr [Odin] 28.
 Þviti [en sten] 37.
 Þyn [en elv] 43.
 Þökk [Loke som gyge] 67, 68.
 Þöll [en elv] 44.
- Æ.**
- Ægir [havguden] 77n, 78, 81—83, 85, 100, 105, 117, 121, 175.
 Ægisdœtr [Ægirs døtre; bølgerne] 116.
- Q.**
- Qðlingar [fra Auði] 183.
 Qgló [i Stjördalen i Trondhjem] 88, 160.
 Qkuþórr [Tor] 28, 29, 49, 54, 77, 87.
 Qlvaldi [en jätte] 81.
 Qlvir hnúfa [en norsk skjald, 9. árh.] 95.
 Qrmt [en elv] 23.

RETTELSER.

- S. 3 l. 8 i noterne: og—tillæg udgår.
- 4 l. 4 i noterne: se tillæg udgår.
- 99 l. 18 læs mistil.
- 143 l. 19 mangler tallet (46) foran Gvll.
- 193 udfør l. 13 efter 89 mangler (75).

DET ARNAMAGNÆANSKE LEGATS
FORLAGSSKRIFTER

Alexanders saga, 1925	kr. 3,00
Annálar íslenzkir, 1847.....	» 8,00
Anecdoton historiam Svvereri regis Norvegiæ illustrans, 1847.....	» 1,00
Arne Magnussons i AM 435a-b indeholdte hånd- skriftfortegnelser, 1909.....	» 2,00
Arne Magnusson. Embedsskrivelser og andre offenlige aktstykker, 1916	» 6,00
Arne Magnusson. Brevveksling med Torfæus, 1916.....	» 5,00
Arne Magnussons private brevveksling, 1920	» 12,00
Árni Magnússons levned og skrifter, I—II, 1930...	» 18,00
Edda Snorra Sturlusonar. I 1848, udsolgt, II 1852, udsolgt.	
III ₁ : 1880	» 5,00
III ₂ : 1887	» 5,00
Edda Snorra Sturlusonar, Codex Wormianus, 1924..	» 3,00
Edda Snorra Sturlusonar, 1931	» 10,00
Egils saga, 1809, udsolgt.	
Eyrbyggja saga, 1787, udsolgt.	
Fundation for det Arna-Magnæanske legat, 1813.	
Gíslason, K., Efterladte skrifter, I 1895	» 5,00
II 1897.....	» 5,00
— Udvalg af oldnordiske skjaldekvad, 1892.....	» 5,00
Grágás I—II, 1829.....	» 16,00
— Staðarhólsbók ved V. Finsen, 1879, udsolgt.	
— Skálholtsbók m. m. ved V. Finsen, 1883	» 10,00
Gulaþingslög, 1817.....	» 8,00
Gunnlaugs saga, 1775.....	» 6,00

Hervarar saga ok Heiðreks kongs, 1785	kr. 6,00
Håndskrift AM 24, 4to (Valdemars sællandske Lovs første Femtedel), fotolit., 1869, udsolgt.	
— AM 674 A, 4to (Elucidarius), fotolit., 1869, uds.	
— AM 28, 8vo (Codex Runicus), fotolit., 1877...	» 6,00
Járnsíða eðr Hákonarbók, 1847	» 4,00
Jónsson, F., Den norsk-islandske skjaldedigtning	
I ₁ A—B (1908) udsolgt.	
I ₂ A—B (1910).....	» 5,00
I ₃ A—B (1912).....	» 6,00
II ₁ A—B (1914).....	» 5,00
II ₂ A—B (1914).....	» 5,00
II ₃ A—B (1915).....	» 4,00
Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling, I ₁ (1888).....	» 5,00
I ₂ (1889).....	» 5,00
II ₁ (1892).....	» 7,00
II ₂ (1894).....	» 3,00
Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kgl. bibliotek og i universitetsbiblioteket, 1900.....	» 10,00
Kormaks saga, 1832.....	» 3,00
Kristni saga, 1773.....	» 3,00
Kålund, Kr., Bidrag til en historisk-topografisk beskrivelse af Island, I (1877), udsolgt.	
II ₁ (1879).....	» 3,00
II ₂ (1882).....	» 4,00
Landnámabók, AM 106. 112 fol., 1922	» 3,00
Laxdæla saga, 1826	» 6,00
Nials saga, 1809	» 8,00
— Sagan af Niali Þorgeirssyni, 1772	» 2,00
Ólsen, B. M., Runerne i den oldislandske litteratur, 1883	» 2,00
Palæografisk atlas, dansk afdeling, 1903	» 30,00
— — oldnorsk-islandsk afdeling, 1905	» 30,00
— — ny serie, 1907	» 30,00
Samling af bestemmelser vedkommende det Arnamagnæanske legat, 1892	» 1,00
Víga-Glúms saga, 1786	» 5,00